

Службен весник

на Република Македонија

Број 4

9 јануари 2013, среда

година LXIX

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
40. Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели.....	9	43. Одлука за давање согласност на Годишната инвестициона програма за 2013 година на ЈПУЗПП „Јасен“-Скопје.....	11
41. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – геотермална вода на Друштвото за земјоделие, трговија и услуги КАНЕТ АГРО ДООЕЛ Скопје на локалитетот “с.Негорци“, општина Гевгелија.....	11	44. Одлука за давање согласност на Инвестиционата програма за 2013 година на ЈП за водоснабдување „Студенчица“ Другово.....	11
42. Одлука за давање согласност на Годишната инвестициона програма на ЈП Службен весник на Република Македонија за 2013 година...	11	45. Одлука за давање согласност на Програмата за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2013 година.....	12
		46. Одлука за давање согласност на Годишната инвестициона програма на ЈП „Стрежево“ – Битола за 2013 година.....	12

	Стр.		Стр.
47. Одлука за распоредување на приходите од игри на среќа и од забавните игри во 2013 година за финансирање на програмските активности на националните инвалидски организации, нивните здруженија и нивната асоцијација, на здруженија за борба против семејно насилство и за Црвениот крст на Република Македонија.....	12	55. Одлука за укинување на увозните давачки за одделни необработени благородни метали.....	15
48. Одлука за давање согласност на Годишната инвестициона програма за 2013 година на ЈПВ Лисиче–Велес.....	12	56. Одлука за давање на согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште, за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на стопански комплекс за производство и складирање на мебел, КО Куманово, општина Куманово.....	16
49. Одлука за давање на трајно користење на недвижна ствар на Министерството за внатрешни работи	13	57. Одлука за изменување на Одлуката за отстапување на времено користење дел од недвижна ствар на Амбасадата на Соединетите Американски Држави во Република Македонија - Скопје.....	16
50. Одлука за предавање на недвижност-градежно земјиште во владение на Министерство за транспорт и врски.....	13	58. Одлука за давање согласност на Програмата за работа и финансискиот план на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија за 2013 година.....	16
51. Одлука за предавање на недвижност - градежно земјиште во владение на Министерство за транспорт и врски.....	14	59. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движна ствар на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија.....	17
52. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за донесување на Националната класификација на дејностите - НКД Рев.2.....	15	60. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движна ствар на Агенцијата за млади и спорт.....	17
53. Одлука за утврдување на вредноста на бодот за платите на припадниците на судската полиција за 2013 година.....	15	61. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Државниот завод за индустриска сопственост.....	17
54. Одлука за утврдување на вредноста на бодот за платите на судските службеници за 2013 година.....	15		

Стр.	Стр.
62. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Министерството за труд и социјална политика.....	69. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски центар „Скопје” – Скопје.....
18	21
63. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Министерството за правда.....	70. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом “Кочо Рацин” – Битола.....
18	22
64. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Министерството за економија.....	71. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом „Никола Карев” – Охрид.....
19	22
65. Одлука за давање согласност на Годишната програма за реализација на стратешкиот план на Агенцијата за катастар на недвижности за 2013 година.....	72. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом „Н. Х. Орде Чопела” – Прилеп
20	22
66. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина–песок и чакал на Друштвото за промет и услуги ЕЛСАМАРТИН ДООЕЛ увоз-извоз с. Горно Коњари Петровец на локалитетот „с. Горно Коњари“, општина Петровец.....	73. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом „Доне Божинов” – Пробиштип.
20	23
67. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – глина на Друштвото за производство и градежништво СД-ТРАНС ДООЕЛ Славе извоз-увоз с.Звегор Делчево на локалитетот „Врбица“ с. Стар Истевник, општина Делчево.....	74. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом „Браќа Миладиновци”– Штип..
20	23
68. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – глина на Друштвото за производство трговија на големо и мало и услуги А-БРИК КОМПАНИ ДООЕЛ Битола на локалитетот “Ергела“, општина Новаци.....	75. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот студентски дом „Бранко Станоевиќ” - Гостивар.....
21	23

	Стр.		Стр.
76. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот ученички дом „Мирка Гинова” - Битола.....	24	84. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Велес.....	26
77. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот ученички дом „Крсте П. Мисирков” - Каваларци.....	24	85. Одлука за престанок со работа на Ученичкиот дом “Здравко Чочковски” – Дебар.....	26
78. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на Државниот ученички дом „Искра” – Штип.....	24	86. Одлука за изменување на Одлуката за намалување на цената на становите во општествена сопственост...	27
79. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Македонски Брод.....	24	87. Одлука за одобрување на Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2013 година на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје.....	27
80. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Куманово.....	25	88. Одлука за Методологијата за спроведување на подготовките за одбрана.....	27
81. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Охрид.....	25	89. Одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – варовник на Јавното претпријатие Македонија пат Скопје на локалитетот “Превалец“, општина Велес.....	29
82. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Струга.....	26	90. Одлука за давање согласност на Финансискиот план на Централен регистар на Република Македонија за 2013 година.....	29
83. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати без надомест на општина Крива Паланка.....	26	91. Одлука за давање согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба на Друштвото за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија сол ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје.....	29

Стр.	Стр.
<p>92. Одлука за давање согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба на Друштво за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија сол ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје..... 30</p> <p>93. Одлука за давање согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба на Друштвото за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија сол ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје..... 30</p> <p>94. Одлука за давање согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија по пат на непосредна спогодба на Друштвото за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија сол ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје..... 31</p> <p>95. Одлука за престанок на важење на Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за детални геолошки истражувања на минерална суровина – оникс и травертин на Друштво за производство, трговија и услуги МИП-МАРФИЛ увоз-извоз ДОО Прилеп на локалитетот „Декова Дабица“ с. Бешиште, општина Прилеп..... 31</p>	<p>96. Одлука за престанок на важење на Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за детални геолошки истражувања на минерална суровина–варовник на Цементарница УСЈЕ АД Скопје на локалитетот „с. Чегране“ општина Гостивар и општина Брвеница.... 32</p> <p>97. Одлука за престанок на користење на недвижна ствар-земјиште од Акционерско друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката..... 32</p> <p>98. Одлука за престанок на користење на недвижна ствар - земјиште од Завод за станбена и комунална изградба..... 32</p> <p>99. Одлука за престанок на користење на недвижна ствар - земјиште од Министерство за одбрана..... 33</p> <p>100. Одлука за престанок на користење на недвижна ствар - земјиште од војна пошта..... 33</p> <p>101. Одлука за изменување на Одлуката за формирање на Комисија за изработување на Граѓански законик на Република Македонија..... 33</p> <p>102. Одлука за давање согласност на Годишната програма со финансиски план на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони за 2013 година..... 33</p> <p>103. Одлука за основање на Национална установа – филмски центар „Вардар филм – Македонија“ Скопје..... 34</p>

	Стр.		Стр.
104. Одлука за престанок и давање на трајно користење на движни ствари на АД „Македонски енергетски ресурси“.....	34	112. Програма за поддршка на претприемништвото, конкурентноста и иновативноста на малите и средни претпријатија во 2013 година.....	53
105. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати на Министерство за правда-управа за извршување на санкциите.....	34	113. Програма за инвестиционо одржување на резиденцијалните и репрезентативните објекти и службени простории на органите на државната управа во 2013 година.....	54
106. Одлука за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за експлоатација на минерална суровина – манган на Акционерското друштво Тајмиште производство, преработка, промет и услуги Кичево на локалитетот “Стогово“- општина Дебарца, општина Другово, општина Дебар и општина Струга...	35	114. Програма за рамномерен регионален развој во 2013 година.....	55
107. Одлука за пренесување на правото за градење за изградба на објект од јавен интерес.....	35	115. Програма за рамномерен регионален развој во 2013 година.....	55
108. Програма за развој на спортот во Република Македонија за периодот 2013-2017 година.....	36	116. Програма за финансирање на изградба, реконструкција, одржување на објекти и опремување на казнено - поправните и воспитно - поправните установи за 2013 година...	56
109. Програма за субвенционирање на потрошувачката на енергија за 2013 година.....	46	117. Програма за управување со водите за 2013 година.....	57
110. Програма за заштита на потрошувачите за периодот 2013 – 2014 година.....	47	118. Програма за работа на институтот за акредитација на Република Македонија за 2013 година.....	58
111. Програма за надоместување на дел од трошоците за купени и вградени сончеви термални колекторски системи во домаќинствата за 2013 година.....	51	119. Програма за инвестирање во животната средина за 2013 година.....	62
		120. Програма за развој на спорт и млади за 2013 година.....	63
		121. Програма за распределба на средства од игри на среќа и забавните игри за 2013 година за финансирање на националните спортски федерации, спортски клубови и проекти на агенцијата за млади и спорт за унапредување на спортот во Република Македонија.....	64
		122. Програма за финансиска поддршка во рибарството и аквакултурата за 2013 година.....	66

	Стр.		Стр.
123. Програма за работи од областа на хидрометеоролошката дејност во 2013 година.....	70	134. Програма за организирање и унапредување на крводарителството во Република Македонија за 2013 година.....	85
124. Програма за семе и саден материјал во 2013 година.....	71	135. Програма за обезбедување инсулин, глукагон, инсулински игли, ленти за мерење шеќер и едукација за третман и контрола на дијабетесот за 2013 година.....	87
125. Програма за проширена репродукција на шумите за 2013 година.....	72	136. Програма за обезбедување на трошоците за болни кои се третираат со дијализа и активности за пациентите со хемофилија во Република Македонија за 2013 година.....	88
126. Програма за развој и унапредување на ловството и за одгледување и заштита на дивечот под заштита во репроцентрите за 2013 година.....	73	137. Програма за активна здравствена заштита на мајките и децата во Република Македонија за 2013 година.....	89
127. Програма за фитосанитарна политика во 2013 година.....	73	138. Програма за заштита на населението од ХИВ/СИДА во Република Македонија за 2013 година.....	91
128. Програма за конкурентност, иновации и претприемништво за 2013 година.....	75	139. Програма за превенција на кардиоваскуларни болести (КВБ) во Република Македонија за 2013 година.....	95
129. Програма за партиципација при користењето на здравствена заштита на одделни заболувања на граѓаните и здравствена заштита на родилките и доенчињата во Република Македонија за 2013 година.....	77	140. Програма за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија за 2013 година.....	97
130. Програма за основни геолошки истражувања за 2013 година.....	80	141. Програма „здравје за сите“ за 2013 година.....	100
131. Програма за здравствена заштита на лица со болести на зависности во Република Македонија за 2013 година.....	81	142. Програма за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации за 2013 година со цел промовирање на меѓуетнички односи.....	101
132. Програма за задолжително здравствено осигурување на државјаните на Република Македонија кои не се задолжително здравствено осигурани за 2013 година.....	84	143. Програма за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година.....	101
133. Програма за лекување на ретки болести во Република Македонија за 2013 година.....	84		

	Стр.		Стр.
144. Програма за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите за 2013 година.....	102	155. Програма за развој на дејноста за заштитата на децата за 2013 година.	180
145. Програма за користење на средствата за ветеринарно јавно здравство во 2013 година.....	103	156. Програма за испитување на појавата, спречување и сузбивање на брукелозата кај населението во Република Македонија во 2013 година.....	185
146. Програма за мониторинг на безбедноста на храната во Република Македонија за 2013 година.....	104	157. Програма за здравствена заштита на лица со душевни растројства во Република Македонија за 2013 година.....	188
147. Програма за изградба и реконструкција на средни училишта за 2013 година.....	111	158. Програма за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Македонија за 2013 година	190
148. Програма за изградба и реконструкција на основни училишта за 2013 година.....	112	159. Програма за остварување на социјалната заштита за 2013 година.....	194
149. Програма за остварување и развој на дејноста во студентскиот стандард за 2013 година.....	112	160. Годишна програма за финансирање на железничката инфраструктура за 2013 година.....	199
150. Програма за остварување и развој на дејноста во ученичкиот стандард за 2013 година.....	114	161. Годишна програма за изградба и одржување на станбениот простор во сопственост на Република Македонија за 2013 година.....	201
151. Програма за рана детекција на малигни заболувања во Република Македонија за 2013 година.....	115	162. Годишна програма за изработка на просторни планови во Република Македонија за 2013 година.....	212
152. Програма за задолжителна имунизација на населението во Република Македонија за 2013 година	142	163. Годишна програма за изработка на урбанистички планови и државна и локална урбанистичка планска документација во Република Македонија во 2013 година.....	213
153. Програма за користење на средства за здравствена заштита на животните во 2013 година.....	171	164. Национална годишна програма за јавно здравје во Република Македонија за 2013 година.....	214
154. Програма за остварување на научно-истражувачката работа, технолошко-техничкиот развој во Република Македонија за 2013 година.....	175		

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

40.

Врз основа на член 10 став (1) од Законот за квалитет на амбиентниот воздух, („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/2004; 92/2007; 35/2010; 47/2011 и 59/2012) и член 36, став (2) од Законот за Влада на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000; 12/2003; 55/2005; 37/2006; 115/2007; 19/2008; 82/2008; 10/2010 и 51/2011), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.01.2013 година, донесе

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА ГРАНИЧНИ ВРЕДНОСТИ ЗА НИВОА И ВИДОВИ НА ЗАГАДУВАЧКИ СУПСТАНЦИИ ВО АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ И ПРАГОВИ НА АЛАРМИРАЊЕ, РОКОВИ ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ НА ГРАНИЧНИТЕ ВРЕДНОСТИ, МАРГИНИ НА ТОЛЕРАНЦИЈА ЗА ГРАНИЧНА ВРЕДНОСТ, ЦЕЛНИ ВРЕДНОСТИ И ДОЛГОРОЧНИ ЦЕЛИ

Член 1

Во Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели („Службен весник на Република Македонија“ број 50/05), во членот 2 во точката 1) зборовите „за озон“ се бришат и зборовите „на озонот“ се заменуваат со зборовите „на загадувачки супстанции“.

Точката 4) се менува и гласи:

„4) Суспендирани честички со големина до десет микрометри (PM₁₀): се честички во прав кои поминуваат низ направа со отвор кој врши селекција според големина, како што е дефинирано во референтниот метод МКС EN 12341 за земање примероци и за мерење на PM₁₀, со ефикасност на поминување од 50% низ отвор со аеродинамичен дијаметар до 10 m (микрометри).“

По точката 6) се додаваат пет нови точки 7), 8), 9), 10) и 11) кои гласат:

„7) Суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри (PM_{2.5}): се честички во прав кои поминуваат низ направа со отвор кој врши селекција според големина, како што е дефинирано во референтниот метод МКС EN 14907 за земање примероци и за мерење на PM_{2.5}, со ефикасност на поминување од 50% низ отвор со аеродинамичен дијаметар до 2.5 m (микрометри).

8) Вкупна депозиција е вкупната маса на загадувачките супстанции која се пренесува од атмосферата до површината (пр. почва, вегетација, вода, објекти итн.) во определена област за определен временски период.

9) Арсен, Кадмиум, Никел и Бензо(а)пирен е вкупната содржина на овие елементи и соединенија во PM₁₀ фракциите.

10) Полициклични ароматични јаглеводороди се органски соединенија, составени од најмалку два кондензирани ароматични прстени составени само од јаглерод и водород.

11) Жива во гасовита состојба е пареа од елементарна жива и реактивна жива во гасна состојба, т.е. соединенија на жива растворливи во вода кои на доволно висок парен притисок постојат во гасна состојба.“

Член 2

Членот 3 се брише.

Член 3

По членот 12 се додаваат два нови наслова 8 и 9 и два нови члена 12-а и 12-б кои гласат:

„8. Гранични вредности за нивоа на концентрации на суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри во амбиентниот воздух, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција и целни вредности.

Член 12-а

(1) Гранични вредности за нивоа на концентрации на суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри во амбиентниот воздух, рокови за постигнување на граничните вредности и маргини на толеранција се дадени во Прилог 1 поглавје А, точка 7 на оваа уредба.

(2) Целната вредност за суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри се дадени во Прилог 1, поглавје Б точка 2 на оваа уредба.

9. Целни вредности за нивоа на концентрации на арсен, кадмиум, никел и бензо (а)пирен во амбиентниот воздух.“

Член 12-б

Целни вредности за нивоа на концентрации на арсен, кадмиум, никел и бензо(а)пирен во амбиентниот воздух се дадени во Прилог 1 поглавје Б точка 2 на оваа уредба.“

Член 4

По членот 13 се додаваат два нови члена 13-а и 13-б кои гласаат:

„Член 13-а

За да се осигура дека концентрациите на загадувачките супстанции во амбиентниот воздух, не ги надминуваат граничните и целните вредности и соодветната маргина на толеранција, во зоните и агломерациите треба да се спроведат сите потребни мерки дефинирани во Плановите за квалитетот на воздухот согласно член 26 од Законот за квалитет на амбиентниот воздух, без притоа да се наметнат несразмерни трошоци.“

Член 13-б

(1) Во случај кога, во дадена зона или агломерација, сообразноста со граничните вредности за азот диоксид или на бензен не може да се постигне до роковите наведени во Прилог 1 точка 2 и точка 5 од оваа уредба, може истите да се одложат за најмногу пет години за таа одредена зона или агломерација, само врз основа на донесен План за квалитет на воздухот во согласност со член 26 ставови (1), (5), и (7) од Законот за квалитет на амбиентниот воздух за зоната или за агломерацијата на која ќе се применува одложувањето, во кој соодветно се вградуваат информациите наведени во Плановите за подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух и Краткорочните акциони планови за заштита на амбиентниот воздух кои се подготвуваат согласно член 23 од Законот за квалитет на амбиентниот воздух во однос на одделните загадувачки супстанции на начин, и тоа на начин со кој ќе се прикаже постигнување сообразност со граничните вредности во определениот нов рок.

(2) Во случај кога, во дадена зона или агломерација, сообразноста со граничните вредности за PM₁₀, како што се утврдени во Прилог 1, Поглавје А, точка 3 од оваа уредба, не може да се постигне поради посебни карактеристики на разместеност, неповолни климатски услови или прекугранични придонеси, примената на гранични вредности може да се одложи најдоцна до крајот на 2015 година под услов да се исполнети условите утврдени во став (1) од овој член и доколку Министерството за животна средина и просторно планирање покаже дека се преземени сите соодветни мерки на национално, регионално и на локално ниво за да се исполнат роковите.

(3) Со примена на одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член, треба да се обезбеди граничната вредност за оние загадувачки супстанции, наведени во Прилог 1, Поглавје А од оваа уредба да не ја надминува максималната маргина на толеранција.

(4) Пред да се примени одложувањето на граничните вредности на азот диоксид или на бензен утврдени во ставовите (1) и (2) од овој член Министерството за животна средина и просторно планирање ја известува Владата на Република Македонија (во понатамошниот текст: Владата) со цел да ја информира за состојбата со постигнувањето на граничните вредности на загадувачките супстанции и за мерките утврдени во Планот за квалитет на воздухот од став (2) на овој член, вклучувајќи ги сите релевантни информации кои и се потребни на Владата за да оцени дали се задоволени релевантните услови или не. Во својата оценка, Владата ги зема предвид проценетите влијанија на мерките кои ги презема министерството и другите правни лица со цел заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, во моментот, како и оние што ќе се преземаат во иднина, како и проценетите влијанија на тековните мерки и на планираните мерки што се преземаат во соседните држави на Република Македонија.

(5) Одложувањето на примената на граничните вредности на азот диоксид или на бензен може да се одобри доколку се утврди дека се исполнети релевантните услови утврдени во ставовите (1), (2) и (3) од овој член.

(6) По исклучок од став (5) на овој член може да се предвидат други мерки за приспособување или да се подготват нови Планови за квалитет на воздухот, доколку се оцени дека тие ќе бидат поефикасни во запазувањето на роковите за постигнување на граничните вредности на загадувачките супстанции.

Член 5

Членот 14 се менува и гласи:

„Гранични вредности, целните вредности и долгорочните цели за нивоа на концентрации на поделните загадувачки супстанции дадени со оваа уредба се изразени во микрограми на метар кубен ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), додека пак за јаглерод монооксид во милиграми на метар кубен (mg/m^3), а за арсен, кадмиум, никел и бензо(а)пирен во нанограми на метар кубен (ng/m^3).“

Член 6

Во Прилогот 1, поглавје А, точка 1 од оваа уредба, во потточките 2 и 3, зборовите „1-ви јануари 2012 година“ се бришат.

Во потточката 3, зборовите „Гранична вредност за заштита на екосистеми“ се заменуваат со зборовите „Критично ниво за заштита на вегетацијата“, и зборовите „1-ви јануари 2012 година“ се бришат.

Во точката 2, во потточката 3, зборовите „Годишна гранична вредност за заштита на вегетацијата“ се заменуваат со зборовите „Критично ниво за заштита на вегетацијата“, и зборот „m³“ се заменува со зборот „m³“.

Во точката 3, зборовите „фаза 1“ и делот „фаза 2“ заедно со потточките 1 и 2 се бришат.

По точката 6, се додава нова точка 7 која гласи:

7. Суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри (PM_{2.5})

Период за пресметување на просекот	Гранична вредност	Маргина на толеранција	Датум до кога треба да се достигне граничната вредност
Фаза 1			
Годишна гранична вредност	Календарска година	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20% на 11 јуни 2008 година, се намалува на следниот 1 јануари и секои 12 месеци потоа по еднакви годишни проценти за да достигне 0% до 1 јануари 2020 година
Фаза 2 ⁽¹⁾			
Годишна гранична вредност	Календарска година	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1 јануари 2025 година
⁽¹⁾ Фаза 2 – индикативната гранична вредност треба да ја прегледа Министерството за животна средина и просторно планирање во 2018 година во смисла натамошни информации за здравјето и за ефектите врз животната средина, техничката изводливост и искуството на целната вредност во земјите членки.			

Во поглавјето Б, зборот „разликите“ се заменува со зборот „разликите“ и по зборот „параметри“ се додават зборовите „согласно Правилникот за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиентниот воздух.“

По точката 1, се додаваат две нови точки 2 и 3 кои гласат:

„2. Целна вредност за суспендирани честички со големина до 2.5 микрометри (PM_{2.5})

Период за пресметување	Целна вредност	Датум до кога целната вредност треба да се исполни
Календарска година	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1 јануари 2015 година

3. Целни вредности за арсен, кадмиум, никел и бензо(а)пирен

Загадувачка супстанца	Целна вредност ^(a)
Арсен	6 ng/m^3
Кадмиум	5 ng/m^3
Никел	20 ng/m^3
Бензо(а)пирен	1 ng/m^3

(a) За вкупната содржина во фракцијата на PM₁₀ со просечна вредност во текот на една календарска година“

Точката 2, станува точка 4.

Во поглавјето Ц, во насловот и во точката 3, зборовите „праг за предупредување“ се заменуваат со зборовите „праг за информирање“.

Член 7

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2013 година.

Бр.41-9553/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

41.

Врз основа на член 42 став (15) од Законот за минералните суровини („Службен весник на Република Македонија“ бр.136/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ГЕОТЕРМАЛНА ВОДА НА ДРУШТВОТО ЗА ЗЕМЈОДЕЛИЕ, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ КАНЕТ АГРО ДООЕЛ СКОПЈЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ “С.НЕГОРЦИ“, ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА

1. На Друштвото за земјоделие, трговија и услуги КАНЕТ АГРО ДООЕЛ Скопје се доделува концесија за експлоатација на минерална суrowина – геотермална вода на локалитетот “с.Негорци“, општина Гевгелија, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелите, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7625499	4561359
T-2	7625511	4562082
T-3	7625664	4561987
T-4	7625807	4561633
T-5	7625864	4561633
T-6	7625860	4562699
T-7	7626070	4562697
T-8	7626340	4561740
T-9	7626390	4561355

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,709035 \text{ km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

4. Висината на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува со Договорот за концесија во согласност со Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суrowини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-8682/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

42.

Врз основа на член 11 став 1 точка 7 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010 и 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА НА ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната инвестициона програма на ЈП Службен весник на Република Македонија за 2013 година, бр.02-7493/2 од 24.11.2012 година, усвоена од Управниот одбор на Јавното претпријатие „Службен весник на Република Македонија“, на седницата одржана на 24.11.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9016/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

43.

Врз основа на член 11 точка 7 од Законот за јавните претпријатија, („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/96, 6/02, 40/03, 49/06, 22/07, 83/09, 97/10 и 6/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА ЗА 2013 ГОДИНА НА ЈПУЗПП „ЈАСЕН“ -СКОПЈЕ

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната инвестициона програма за 2013 година на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменското подрачје „ЈАСЕН“-Скопје, бр.01-1709/2 од 6.11.2012 година, усвоена од Управниот одбор на ова јавно претпријатие, на седницата, одржана на 26.11.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9060/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

44.

Врз основа на член 11, точка 7 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010 и 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОНАТА ПРОГРАМА ЗА 2013 ГОДИНА НА ЈП ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ „СТУДЕНЧИЦА“ ДРУГОВО

1. Со оваа одлука се дава согласност на Инвестиционата програма за 2013 година на ЈП за водоснабдување „Студенчица“ Другово, бр.01-01/1-2 од 3.1.2013 година, усвоена од Управниот одбор на ова јавно претпријатие, на седницата, одржана на 3.1.2013 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9102/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

45.

Врз основа на член 18 од Закон за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 62/2005), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Програмата за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2013 година, бр. 02-1093/5, донесена од Управниот одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, на седницата, одржана на 30.11.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9233/1 - 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

46.

Врз основа на член 11, точка 7 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010 и 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА НА ЈП „СТРЕЖЕВО“ – БИТОЛА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната инвестициона програма за 2013 година на ЈП „Стрежево“ – Битола, бр. 02-856/2 од 3.12.2012 година, усвоена од Управниот одбор на Јавното претпријатие, на седницата, одржана на 3.12.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9239/1 - 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

47.

Врз основа на член 16, став 3 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/11, 51/11, 148/11 и 74/12) и член 30 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 („Службен весник на Република Македонија“ бр.171/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ПРИХОДИТЕ ОД ИГРИ НА СРЕЌА И ОД ЗАБАВНИТЕ ИГРИ ВО 2013 ГОДИНА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМСКИТЕ АКТИВНОСТИ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ИНВАЛИДСКИ ОРГАНИЗАЦИИ, НИВНИТЕ ЗДРУЖЕНИЈА И НИВНАТА АСОЦИЈАЦИЈА, НА ЗДРУЖЕНИЈА ЗА БОРБА ПРОТИВ СЕМЕЈНО НАСИЛСТВО И ЗА ЦРВЕНИОТ КРСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Со оваа одлука се распоредуваат средства во износ од 60.000.000 денари од приходите од игри на среќа и забавни игри за 2013 година.

Член 2

Средствата од член 1 на оваа одлука се распоредуваат:

1. За финансирање на годишните програми на националните инвалидски организации, нивните здруженија и нивната асоцијација во износ од 50.000.000 денари, согласно Законот за инвалидски организации

- За активности на Национално координативно тело предвидено со стандардни правила за изедначување на можностите за хендикепирани лица, формирано согласно Резолуцијата 48/49 на ООН во износ од 1.000.000 денари

2. За финансирање на Годишната програма на Црвен крст на Република Македонија во износ од 6.000.000 денари

3. За финансирање на годишните програми на здруженија за борба против семејно насилство во износ од 3.000.000 денари, согласно Правилникот за начинот и постапката за доделување на средства на здруженија за вршење на одредени работи од областа на социјална заштита.

Член 3

Оваа одлука ќе ја спроведе Министерството за труд и социјална политика, согласно месечен план за исплата на овие средства.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9245/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

48.

Врз основа на член 11 точка 7 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010 и 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА ИНВЕСТИЦИОНА ПРОГРАМА ЗА 2013 ГОДИНА НА ЈПВ ЛИСИЧЕ–ВЕЛЕС

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност на Годишната инвестициона програма за 2013 година на ЈПВ Лисиче–Велес, број 02-411/2 од 4.12.2012 година, усвоена од Управниот одбор на ова јавно претпријатие, на седницата, одржана на 4.12.2012 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9352/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

49.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА
НЕДВИЖНА СТВАР НА МИНИСТЕРСТВОТО
ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за внатрешни работи се дава на трајно користење без надоместок недвижна ствар земјиште со вкупна површина од 16.279 м² и тоа: земјиште под зграда бр. 1 со површина од 538 м², земјиште под зграда бр.2 со површина од 531 м², земјиште под зграда бр. 3 со површина од 508 м², земјиште под зграда бр.4 со површина од 593 м² и дворно место со површина од 14.109 м² лоцирано на КП бр.7034/24, КО Струмица, евидентиран на имотен лист бр.16102 на ул.„Никола Тесла“ бб сопственост на Република Македонија.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9382/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

50.

Врз основа на член 20, став 2 од Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05, 10/08, 106/08, 156/10 и 6/12), а во врска со член 52 од Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/12 и 131/12) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕДАВАЊЕ НА НЕДВИЖНОСТ-ГРАДЕЖНО
ЗЕМЈИШТЕ ВО ВЛАДЕНИЕ НА МИНИСТЕРСТВО
ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за транспорт и врски - како корисник на експропријацијата, да му се предаде во владение градежното земјиште кое претставува:

1. КП.бр.446/3 со површина од 394 м², евидентирана во Имотен лист бр.1856 за КО Глишиќ и дел од КП.бр.446/0 со површина од 515 м², евидентирана во Имотен лист бр.1856 за КО Глишиќ, согласно Решение Екс.бр. 26-257/4 од 6.8.2012 година и Заклучок У.ПГЗ.

бр.26-257/6 од 27.12.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

2. КП.бр.562/2 со површина од 228 м², евидентирана во Имотен лист бр.1051 за КО Глишиќ и дел од КП.бр.562/0 со површина од 359 м², евидентирана во Имотен лист бр.1051 за КО Глишиќ, согласно Решение Екс.бр. 26-254/3 од 30.7.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

3. КП.бр.3694/3 со површина од 982 м², евидентирана во Имотен лист бр.2168 за КО Кавадарци и дел од КП.бр.3694/1 во површина од 1.429 м², во Имотен лист бр.2168 за КО Кавадарци, согласно Решение Екс. Бр. 26-305/4 од 19.7.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

4. КП.бр.219/17 со површина од 66 м², евидентирана во Имотен лист бр.1091 за КО Глишиќ и дел од КП.бр.219/7 КО Глишиќ во површина од 138 м², евидентирана во Имотен лист бр.1091, согласно Решение Екс. Бр. 26-268/3 од 30.7.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

5. КП.бр.563/2 КО Глишиќ со површина од 286 м², евидентирана во Имотен лист бр.1051 и дел од КП.бр.563/0 КО Глишиќ во површина од 389 м², евидентирана во Имотен лист бр.1051, согласно Решение Екс.бр.26-255/3 од 30.7.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

6. КП.бр.10044/3 КО Кавадарци со површина од 65 м², евидентирана во Имотен лист бр.318 и дел од КП.бр.10044/0 КО Кавадарци со површина од 553 м², евидентирана во Имотен лист бр.318, согласно Решение Екс.бр.26-323/3 од 25.7.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци;

7. КП.бр.3015/3 КО Тимјаник со површина од 477 м², евидентирана во Имотен лист бр.1004 и КП.бр.3015/3 КО Тимјаник со површина од 1.044 м², евидентирана во Имотен лист бр.1004, согласно Решение У.бр. 26-290 од 8.8.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

8. КП.бр.3007/2 КО Тимјаник со површина од 137 м², евидентирана во Имотен лист бр.646, согласно Решение У.бр. 26-261 од 8.8.2012 година на Министерство за финансии – Управа за имотно правни работи – Одделение за управна постапка во Неготино;

9. КП.бр.3557/1 КО Неготино со површина од 211 м², евидентирана во Имотен лист бр.5464, согласно Решение У.бр.26-176 од 8.8.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

10. Дел од КП.бр.288/4 КО Ново Село со површина од 569 м², евидентирана во Имотен лист бр.2079 и КП.бр.288/4 со површина од 1481 м², евидентирана во Имотен лист број 2079, согласно Решение бр.26-5757 од 23.8.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно-правни работи, Одделение за управна постапка- Штип;

11. Дел од КП.бр.72/12 КО Сушево, евидентирана во Имотен лист бр.40, со површина од 483 м² и дел од КП.бр.72/12 КО Сушево, евидентирана во Имотен лист бр.40, со површина од 1.904 м², согласно Решение бр. 26-5824 од 24.09.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно-правни работи, Одделение за управна постапка- Штип;

12. Дел од КП.бр.72/11 КО Сушево-Штип, евидентирана во Имотен лист бр.39 со површина од 1.109 м² и дел од КП.бр.72/3 КО Сушево-Штип, евидентирана

во Имотен лист бр.39 со површина од 1.929м², согласно Решение бр.2608-5729 од 10.9.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно-правни работи, Одделение за управна постапка-Штип;

13. Дел од КП.бр.30/3 со површина од 869 м², дел од КП.бр.26/4 со површина од 331 м² и дел од КП.бр.26/5 со површина од 273 м², сите во КО Софилари, евидентирани во Имотен лист бр.62 и дел од КП.бр.30/3 со површина од 2.246 м² и дел од КП.бр.26/5 со површина од 1.530 м², сите во КО Софилари, евидентирани во Имотен лист бр.62, согласно бр.26-5750 од 10.9.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно-правни работи, Одделение за управна постапка- Штип;

14. КП.бр.428/16 КО Дуброво со површина од 2.328 м² и КП.бр.428/16 КО Дуброво со површина од 5.986 м², евидентирани во Имотен лист бр.132 и Имотен лист бр.105, согласно Решение У.бр. 26-344 од 2.11.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

15. КП.бр.428/15 КО Дуброво со површина од 1.278 м², евидентирана во Имотен лист бр.133 и КП.бр.428/15 КО Дуброво со површина од 3.288 м², евидентирана во Имотен лист бр.133, согласно Решение У.бр. 26-69 од 2.11.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

16. Идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.105, со површина од 271 м² и идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво евидентирана во Имотен лист бр.105, со површина од 701 м², согласно Решение У.бр. 26-341 од 2.11.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

17. Дел од КП.бр.428/13 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.134 со површина од 560,5 м² и дел од КП.бр.428/13 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.134, со површина од 1.441 м², согласно Решение У.бр. 26-336 од 6.11.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

18. Идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.105, со површина од 271 м², односно 45 м² и идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.105, со површина од 701 м², односно 117 м², согласно Решение У.бр. 26-74 од 24.8.2012 година и Заклучок У.бр.26-74 од 27.12.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

19. Идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.105 со површина од 271 м² и идеален дел 1/6 од КП.бр.428/18 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.105, со површина од 701 м², согласно Решение бр.26-342 од 2.11.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

20. КП.бр.428/11 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.135, со површина од 1.155 м² и КП.бр.428/11 КО Дуброво, евидентирана во Имотен лист бр.135, со површина од 2.970 м², согласно Решение У.бр. 26-71 од 24.8.2012 година Заклучок У.бр.26-71 од 27.12.2012 година, на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи, Одделение за управна постапка Неготино;

21. КП.бр.1297/3 со површина од 256 м², евидентирана во Имотен лист бр.1727 за КО Марена и дел од КП.бр. 1297/0 со површина од 500м², евидентирана во Имотен лист бр.1727 за КО Марена, согласно Решение

Екс.бр. 26-336/3 од 10.12.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи-Одделение за управна постапка во Кавадарци, за изградба на објект од јавен интерес „Гасоводен систем на РМ-Делница: Клевовци- Чвор Исток- Штип- Неготино“, согласно Проект за магистрален гасовод-Објект: „ГАСОВОДЕН СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ Делница: Клевовци-Чвор Исток-Штип-Неготино бр.02-9924/2 од 29.5.2012 и Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени број 09-315/1 од 3.10.2011 година, тех.бр. 715/11, изработен од Друштво за геодетски работи проектирање и услуги „ПРО-ГЕО“ ДОО Куманово.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9391/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

51.

Врз основа на член 33, став 2 од Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ бр.95/2012 и 131/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕДАВАЊЕ НА НЕДВИЖНОСТ - ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ВЛАДЕНИЕ НА МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

Член 1

Со оваа одлука на Министерството за транспорт и врски - како предлагач на експропријацијата, да му се предаде во владение градежното земјиште кое претставува:

1. Дел од КП.бр.278/3 со површина од 3.465 м² за КО Дуброво и дел од КП.бр.278/3 во површина од 8.912 м² за КО Дуброво, согласно Решение Екс.бр.26-347 од 5.11.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Неготино;

2. Дел од КП.бр.428/1 со површина од 902 м² за КО Дуброво и дел од КП.бр.428/1 во површина од 2.320м² за КО Дуброво, согласно Решение Екс.бр.26-339 од 5.11.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Неготино;

3. Дел од КП.бр.79/18 со површина од 847 м² за КО Тимјаник и дел од КП.бр.79/18 во површина од 2.178 м² за КО Тимјаник согласно Решение Екс.бр.26-325 од 5.11.2012 година на Министерство за финансии, Управа за имотно правни работи - Одделение за управна постапка во Неготино, за изградба на објект од јавен интерес „Гасоводен систем на РМ - Делница: Клевовци-Чвор Исток – Штип - Неготино“, согласно Проект за магистрален гасовод-Објект: „ГАСОВОДЕН СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ Делница: Клевовци-Чвор Исток-Штип-Неготино бр.02-9924/2 од 29.5.2012 и Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени број 09-315/1 од 3.10.2011 година, тех.бр. 715/11, изработен од Друштво за геодетски работи проектирање и услуги „ПРО-ГЕО“ ДОО Куманово.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9391/2-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

52.

Врз основа на член 8 став (3) од Законот за едношалтерскиот систем и за водење на Трговскиот регистар и регистар на други правни лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/2005, 13/2007, 150/2007, 140/2008, 17/2011 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ДЕЈНОСТИТЕ - НКД РЕВ.2

Член 1

Во Одлуката за донесување на Националната класификација на дејностите НКД Рев.2 („Службен весник на Република Македонија“ бр.147/2008) во член 1, во ставот 1, по зборот "групи", сврзникот "и" се заменува со "запирка", а по зборот "класи" се додаваат зборовите "и поткласи".

Член 2

Во членот 3, ставот 1 се менува и гласи:
„Во Националната класификација на дејностите - НКД Рев.2, дејностите се групираат на ниво на сектори, оддели, групи, класи и поткласи според наведените ознаки:

- сектор - се означува со две букви;
- оддел - се означува со двоцифрена шифра;
- група - се означува со троцифрена шифра;
- класа - се означува со четирицифрена шифра и
- поткласа - се означува со петцифрена шифра."

Член 3

Во членот 4, зборовите „групите и класите“ се заменуваат со зборовите „групите, класите и поткласите“.

Член 4

Во Националната класификација на дејностите - НКД Рев.2, во секторот М/К СТРУЧНИ, НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ ДЕЈНОСТИ, оддел 69 Правни и сметководствени дејности, група 69.1 Правни работи, во класата 69.10 Правни работи, се додаваат четири поткласи кои гласат:

- „69.10/1 Адвокатски дејности
- 69.10/2 Нотари
- 69.10/3 Извршители
- 69.10/4 Други правни работи“.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2013 година.

Бр.41-9443/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

53.

Врз основа на член 83 од Законот за судска служба („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/2008, 161/2008, 6/2009 и 150/2010), Владата на Република Македонија, на седница одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА БОДОТ ЗА ПЛАТИТЕ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА СУДСКАТА ПОЛИЦИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

Член 1

Вредноста на бодот за платите на припадниците на судската полиција за 2013 година изнесува 73,85 денари.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1.1.2013 година.

Бр. 41-9515/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

54.

Врз основа на член 43 од Законот за судска служба („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/2008, 161/2008, 6/2009 и 150/2010), Владата на Република Македонија, на седница одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА НА БОДОТ ЗА ПЛАТИТЕ НА СУДСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ ЗА 2013 ГОДИНА

Член 1

Вредноста на бодот за платите на судските службеници за 2013 година изнесува 73,85 денари.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1.01.2013 година.

Бр. 41-9516/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

55.

Врз основа на член 19 став 7 од Царинскиот закон („Службен весник на Република Македонија“ бр. 39/05, 4/08, 48/10, 158/10, 44/11, 53/11 и 11/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА УКИНУВАЊЕ НА УВОЗНИТЕ ДАВАЧКИ ЗА ОДДЕЛНИ НЕОБРАБОТЕНИ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ

Член 1

Со оваа одлука се пропишува мерка за укинување на увозните давачки – царинска стапка, за одделни необработени благородни метали и тоа:

Тарифна ознака	Опис
7108 12 00 00	Злато (вклучувајќи платинирано) необработено или во форма на полупроизводи, или во форма на прав: --Немонетарно: --Други необработени форми
7110 11 00 00	Платина, необработена, полупроизводи или во прав: --Платина: -- Необработена или во прав
7110 21 00 00	Платина, необработена, полупроизводи или во прав: --Паладиум: --Необработен или во прав
7110 31 00 00	Платина, необработена, полупроизводи или во прав: --Родиум: --Необработен или во прав

Член 2

Стоките од член 1 на оваа одлука ќе се увезуваат заклучно со 31.12.2013 година.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1.1.2013 година.

Бр. 41-9554/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

56.

Врз основа на член 49 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/2007, 18/2011 и 148/2011) и член 25, став 3 од Законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕНАМЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ, ЗА ИЗРАБОТКА НА ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗГРАДБА НА СТОПАНСКИ КОМПЛЕКС ЗА ПРОИЗВОДСТВО И СКЛАДИРАЊЕ НА МЕБЕЛ, КО КУМАНОВО, ОПШТИНА КУМАНОВО

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на Стопански комплекс за производство и складирање на мебел, КО Куманово, општина Куманово.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена, ги има следните катастарски индикации:

Катастарска општина	Имотен лист бр.	Катастарска парцела бр.	Место викано	Катастарска култура	Катастарска класа	Површина	Сопственост
Куманово	19104	3345	Говедарски пат	нива	4	10177m ²	Мехмет Мехмет
ВКУПНО						10177m ²	

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9557/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

57.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), а во врска со член 4 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ВРЕМЕНО КОРИСТЕЊЕ ДЕЛ ОД НЕДВИЖНА СТВАР НА АМБАСАДАТА НА СОЕДИНЕНИТЕ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - СКОПЈЕ

Член 1

Во Одлуката за отстапување на времено користење дел од недвижна ствар на Амбасадата на Соединетите Американски Држави во Република Македонија – Скопје, („Службен весник на Република Македонија“ бр.26/10), во членот 1 бројот „33“ се заменува со бројот „42“.

Член 2

Во членот 2 зборовите „31 јануари 2013 година“ се заменуваат со зборовите „31 јануари 2015 година“.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9568/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

58.

Врз основа на член 14 од Законот за основање на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.57/2010 и 36/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАБОТА И ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа Одлука се дава согласност на Програмата за работа и финансискиот план на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија за 2013 година бр. 02-2411/2 од 23.11.2012 година, донесена од Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9576/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

59.

Врз основа на член 54-а став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 08/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНА СТВАР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СТРАНКИ ИНВЕСТИЦИИ И ПРОМОЦИЈА НА ИЗВОЗОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија и престанува користењето на движната ствар, патничкото моторно возило марка MERCEDES E200 со регистарски број SK-011-JH, со број на мотор 111970-12-094346, број на шасија WDB210037-1A-570235, година на производство 1999, сила на моторот во KW(KS) 100, работна зафатнина на моторот во cm³-1998, боја на каросерија црна 20.

Член 2

Движната ствар од членот 1 од оваа одлука се дава на трајно користење на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија, без надоместок.

Член 3

Директорот на Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија, склучува договор со директорот на Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија, со кој се уредуваат правата и обврските за движната ствар од членот 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9582/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

60.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНА СТВАР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА МЛАДИ И СПОРТ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија, му престанува користењето на движната ствар патничко моторно возило марка AUDI, тип A4 1.8, со број на мотор ADR020805, број на шасија WAUZZZ8DZSA038582, производство 1995 година, сила на мотор KW (ks) 92, работна зафатнина на моторот во cm³-1781, боја на каросерија црна 20, со регистарски број SK-166-JA.

Член 2

Движната ствар од член 1 од оваа одлука се дава на трајно користење на Агенцијата за млади и спорт, без надомест.

Член 3

Директорот на Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија, склучува договор со директорот на Агенцијата за млади и спорт, со кој се уредуваат правата и обврските за движната ствар од членот 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9583/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

61.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија и престанува користењето на движните ствари патнички моторни возила марка:

1. Марка AUDI 2.0 B со регистарски број SK – 518 – PG, со број на мотор ACE22201, со број на шасија WAUZZZ4AZSN051242, година на производство 1995, сила на моторот во KW (KS) 103, работна зафатнина на моторот во cm³ – 1984, боја на каросерија MET црна 20.

2. Марка SEAT IBICA, со регистарски број SK-317-KN, со број на мотор VSSZZZ6KZ1R245588, со број на шасија АКК/232552, година на производство 2001, сила на моторот во KW (KS) 44, работна зафатнина на моторот во cm³ – 1390, боја на каросерија плава 91.

Член 2

Движните ствари од членот 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење на Државниот завод за индустриска сопственост, без надомест.

Член 3

Директорот на Службата за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија, склучува договор со директорот на Државниот завод за индустриска сопственост, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9584/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

62.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 08/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за образование и наука му престанува користењето на движните ствари-книги и тоа:

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка кука
Нови насоки Читање, пишување и критичко мислење (Прирачник за наставници)	Питер С. Гарднер	998-983-822-4	2 (на македонски јазик)	Европа 92

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка кука
Нови насоки Читање, пишување и критичко мислење (Прирачник за наставници)	Питер С. Гарднер	998-938-23-2	1 (на албански јазик)	Европа 92

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надомест на Министерството за труд и социјална политика.

Член 3

Министерот за образование и наука склучува договор со министерот за труд и социјална политика, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука, кои се даваат на трајно користење.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9591/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

63.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ПРАВДА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за образование и наука му престанува користењето на движните ствари-книги и тоа:

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка кука
Нација во подем	Ден Сенор Сол Сингер	978-608-229-091-1	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Воспоставување на супрематизата на европското право	Карен Ј. Олтер	978-608-229-240-3	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Право на социјално осигурување	Жан Пјер Лаборд	978-608-2290-27-0	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Право на административни договори	Кристофер Гуетје	978-608-229-017-1	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Меѓународно приватно право прв том	Доминик Буро, Хорациа Муир Ват	978-608-229-031-7	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Меѓународно приватно право втор том	Доминик Буро, Хорациа Муир Ват	978-608-229-036-2	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Фузирање меѓу меѓународното јавно и прив. право	Алекс Милс	978-608-229-171-0	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Принципи на меѓународно право	Шон Д Марфи	978-608-229-003-4	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Малопетничка деликвенција	Михаел Валтер	978-608-229-048-5	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Филозофија на правото	Рајнхолд Ципелиус	978-608-229-019-5	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Право на институциите на Европската унија	Жак Пертек	978-608-229-094-2	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Заложно право	Ивс Пико	9786082290539	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина

Казнено право	Мулт Клаус Роксин, Ханс Ахенбах	9786082290447	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Облигационо право том 2	Муриел Фабр - Мањан	9786082290553	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Даночно право	Жан Жак Бјенвену, Тјери Ламбер	9786082290560	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Современа политичка и општествена историја	Ги Антонети	978-608-229-041-6	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Историја на политичките идеи	Жан Тушар	9786082290898	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Принципи на меѓународното инвестициско право	Рудолф Допцер, Кристоф Шројер	9786082290850	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Меѓународно право за инвестициски побарувања	Закари Даглас	9786082290676	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Општа теорија на државата	Рајнхолд Ципелиус	978-6082292014	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Право на животна средина	Агата Вен Ланг	978-608-229-209-0	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Право на Европската унија и ѕвезднички политики	Жерар Друезн	978-608-229-213-7	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Облигационо право том 1	Муриел Фабр - Мањан	978-608-229-092-8	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
основи на трговско право	Еуген Клуцингер	978-608-229-263-2	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
30 проблеми од областа на правото за кривичната постапка	Дитер Резнер	978-608-229-234-2	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Јавно право	Мишел Верпо, Лативија Жанико	978-6082292496	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Историја на политичките идеи - том 1	Жан Тушар	978-6082292243	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка кука
Право на социјално осигурување	Жан Пјер Лаборд	978-608-229-250-2	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Фузирање меѓу меѓународното јавно и прив. право	Алекс Милс	978-608-229-211-3	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Право на институциите на Европската унија	Жак Пертек	978-608-229-022-5	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Заложно право	Ивс Пико	978-608-229-064-5	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Казнено право	Мулт Клаус Роксин, Ханс Ахенбах	978-608-229-248-9	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Современа политичка и општествена историја	Ги Антонети	978-608-229-247-2	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Општа теорија на државата	Рајнхолд Ципелиус	978-608-229-232-8	1 (на албански јазик)	Арс Ламина

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надомест на Министерството за правда.

Член 3

Министерот за образование и наука склучува договор со Министерот за правда, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука, кои се даваат на трајно користење.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9592/1 - 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

64.

Врз основа на член 54 став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр.08/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за образование и наука му престанува користењето на движните ствари-книги и тоа:

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка куќа
Дизајн и производство на текстилни композити	А.Ц. Лонг	978-6082292731	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Теорија на оданочување и јавна економија	Луис Каплоу	978-608-229-054-6	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Постигнување способна влада	Мерили С.Гриндл	978-608-229-192-5	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Модерни јавни финансии	Џон М. Квилеј, Еуген Смоленски	978-608-229-016-4	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економија на време и ризик	Кристијан Голиер	978-608-229-024-9	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Борба против невработеноста	Ричард Лејард, Ларс Калмфорс	978-608-229-047-8	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економија на микрофинансирањето	Беатрис Армандари, Џонатан Мордак	978-608-229-035-5	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Граничен трошок на јавните фондови	Бев Далби	978-608-4535-87-4	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Теоријата на монетарните институции	Лоренс Х Вајт	978-608-229-023-2	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Основи на маркетингот на здравствена заштита	Ерик Н. Берковиц	978-608-229-037-9	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Математика за банкарство и економија	Денис Кокс, Мајкл Кокс	978-608-229-028-7	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Анализа на планирање маркетинг	Доналд Р.Леман Расел, С. Вајнер	978-608-229-181-9	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина

Ерата на маркетингот	Капман Алпбаум	978-608-229-176-5	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Маркетинг движење	Филип Котлер, Дипак К.Џаин, Сувит Месинси	978-608-229-161-1	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Регулирање на економијата на јавни услуги	Мајкл А. Кроу, Поп Р. Клејндорфер	9786082290775	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Знаење, информација и очекувања во модерната макроэкономија	Филип Агион, Роман Фридман, Џосеф Стиглиц и Мајкл Вудфорд	9786082290843	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Стратегија на монетарна политика	Фредерик С. Мишкин	9786082290690	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Светска трговија и плаќања	Ричард Е. Кејвс, Цефри А. Франкел, Роналд Тус Џоунс	9786082290751	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економија на европска интеграција	Чарлс Виллоц	9786082290294	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Стратегиско управување на пазарот	Дејвид А. Ејкер	978-608-229-042-3	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Практика на односи со јавноста	Фрејзер П. Сејтел	9786082290638	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Средна јавна економија	Жан Хиндрикс и Гарет Д. Мајлс	9786082290829	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Менаџирање на ризиците и финансиските институции	Џон К. Хул	9786082290805	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Избор благосостојба и мерење	Амарти Сен	978-6082290744	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Фискални политики и порастот во светската економија	Џејкоб А. Френкел, Асаф Разин	978-608-229-212-0	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економија на несовршениот свет	Ричард Арнот, Брус Гринвалд, Рави Канбур, Бери Нејлбаф	978-6082292724	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економска географија и јавна политика	Ричард Балвин, Рикард Форслид, Филип Мартин, Жан Марко Отавијано, Фредерик Роберт-Никауд	978-6082292755	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Објектите и животната средина	Вон Бредшо	978-6082292519	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина

Процена на објекти и градежни работи	Спенс Гедес, Џон Вилијамс ФРИКС	978-6082292298	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Ентериери	Карла Ј. Нилсон, Дејвид А. Тејлор	978-6082292182	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Пари, кредит и капитал	Џејмс Тобин, Стефан С.Голуб	978-6082292367	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Економетрија на финансиските пазари	Џон И. Кемпбел, Ендру У. Лоу, А.Крег МекКинлеј	978-6082292427	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Кредитен ризик	Дарел Дафи, Кенет Џ. Синглтон	978-6082292229	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Стратегиски маркетинг за непрофитни организации	Алан Р. Андрејсан, Филип Котлер	978-6082292281	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Комерцијално банкарство	Бентон Е. Гуп, Џејмс В. Колари	978-6082292236	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина
Вовед во банкарство	Барбара Касу Клаудија Церардоне Филип Молину	978-6082292588	2 (на македонски јазик)	Арс Ламина

Наслов на книгата	Автор	ISBN -код	Број на примероци	Издавачка куќа
Постигнување способна влада	Мерили С.Гриндл	978-608-229-237-3	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Граничен трошок на јавните фондови	Бев Далби	978-608-229-210-6	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Математика за банкарство и економија	Денис Кокс, Мајкл Кокс	978-608-229-052-2	1 (на албански јазик)	Арс Ламина
Маркетинг движење	Филип Котлер, Дипак К.Џаин, Сувит Месинси	978-608-229-025-6	1 (на албански јазик)	Арс Ламина

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надомест на Министерството за економија.

Член 3

Министерот за образование и наука склучува договор со Министерот за економија, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука, кои се даваат на трајно користење.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9594/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

65.

Врз основа на член 4 став (3) од Законот за катастар на недвижности „Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/2008, 158/2010, 51/2011 и 74/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН НА АГЕНЦИЈАТА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната програма за реализација на стратешкиот план на Агенцијата за катастар на недвижности за 2013 година, со бр. 01-20524/1, донесена на 14.12.2012 година, од Управниот одбор на Агенцијата за катастар на недвижности.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9608/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

66.

Врз основа на член 42, став (15) од Законот за минералните сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ПЕСОК И ЧАКАЛ НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОМЕТ И УСЛУГИ ЕЛСА-МАРТИН ДООЕЛ УВОЗ-ИЗВОЗ С. ГОРНО КОЊАРИ ПЕТРОВЕЦ НА ЛОКАЛИТЕТОТ „С. ГОРНО КОЊАРИ“, ОПШТИНА ПЕТРОВЕЦ

1. На Друштвото за промет и услуги ЕЛСА-МАРТИН ДООЕЛ увоз-извоз с. Горно Коњари Петровец се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина – песок и чакал на локалитетот „с. Горно Коњари“, општина Петровец, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелите, и тоа:

Поле 1		
Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7560846	4649247
T-2	7560782	4649259
T-3	7560759	4649264
T-4	7560766	4649307
T-5	7560771	4649306
T-6	7560865	4649294

Поле 2		
Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7560886	4649347
T-2	7560789	4649358
T-3	7560774	4649359
T-4	7560778	4649379
T-5	7560794	4649377
T-6	7560900	4649366

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,006762\text{km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 5 (пет) години, без можност за продолжување.

4. Висината на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува со Договорот за концесија во согласност со Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9664/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

67.

Врз основа на член 42 став (15) од Законот за минералните сировини („Службен весник на Република Македонија“, бр. 136/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ГЛИНА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ГРАДЕЖНИШТВО СД-ТРАНС ДООЕЛ СЛАВЕ ИЗВОЗ-УВОЗ С.ЗВЕГОР ДЕЛЧЕВО НА ЛОКАЛИТЕТОТ „ВРБИЦА“ С. СТАР ИСТЕВНИК, ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

1. На Друштвото за производство и градежништво СД-ТРАНС ДООЕЛ Славе извоз-увоз с. Звегор Делчево се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина – глина на локалитетот “Врбица” с. Стар Истевник, општина Делчево, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7654694	4636705
T-2	7654740	4636726
T-3	7654750	4636704
T-4	7654764	4636682
T-5	7654784	4636662
T-6	7654815	4636707
T-7	7654831	4636697

T-8	7654845	4636694
T-9	7654855	4636697
T-10	7654903	4636707
T-11	7654936	4636713
T-12	7654939	4636700
T-13	7654943	4636677
T-14	7654945	4636663
T-15	7654944	4636629
T-16	7654831	4636621
T-17	7654805	4636617
T-18	7654775	4636616
T-19	7654753	4636629
T-20	7654742	4636642
T-21	7654724	4636671
T-22	7654707	4636692

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,016660\text{km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 5 (пет) години, без можност за продолжување.

4. Висината на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува со Договорот за концесија во согласност со Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суровини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9665/1 - 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

68.

Врз основа на член 42 став (15) од Законот за минералните суровини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ГЛИНА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И МАЛО И УСЛУГИ А-БРИК КОМПАНИ ДООЕЛ БИТОЛА НА ЛОКАЛИТЕТОТ “ЕРГЕЛА“, ОПШТИНА НОВАЦИ

1. На Друштвото за производство трговија на големо и мало и услуги А-БРИК КОМПАНИ ДООЕЛ Битола, се доделува концесија за експлоатација на минерална суровина – глина на локалитетот “Ергела“, општина Новаци, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

T	X	Y
1	4541300	7543463
2	4541555	7543470
3	4541550	7543685
4	4541300	7543685

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,05\text{km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 5 (пет) години без можност за продолжување.

4. Висината на надоместок за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува во Договорот за концесија согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суровини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука ќе се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9668/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

69.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
ОТ СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР „СКОПЈЕ“ – СКОПЈЕ**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 50000 кг. мазут на Државниот студентски центар „Скопје“ – Скопје.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски центар „Скопје“ – Скопје за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски центар „Скопје“ – Скопје.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

70.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1. 2013 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ “КОЧО РАЦИН”
– БИТОЛА**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 кг. мазут на Државниот студентски дом „Кочо Рацин“ – Битола.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Кочо Рацин“ – Битола за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Кочо Рацин“ – Битола.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/2-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

71.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ОДЛУКА
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ „НИКОЛА КАРЕВ” – ОХРИД**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 20000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот студентски дом „Никола Карев“ – Охрид.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Никола Карев“ – Охрид за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Никола Карев“ – Охрид.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/3-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

72.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ „Н. Х. ОРДЕ ЧОПЕЛА”
– ПРИЛЕП**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 10000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот студентски дом „Н. Х. Орде Чопела“ – Прилеп.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Н. Х. Орде Чопела“ – Прилеп за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Н. Х. Орде Чопела“ – Прилеп.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/4-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

73.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И НАФТЕНИ
ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ „ДОНЕ БОЖИНОВ“ –
ПРОБИШТИП

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот студентски дом „Доне Божинов“ – Пробиштип.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Доне Божинов“ – Пробиштип за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Доне Божинов“ – Пробиштип.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/5-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

74.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И НАФТЕНИ
ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ „БРАКА МИЛАДИНОВЦИ“
– ШТИП

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот студентски дом „Браќа Миладиновци“ – Штип.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Браќа Миладиновци“ – Штип за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Браќа Миладиновци“ – Штип.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/6-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

75.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И НАФТЕНИ
ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
СТУДЕНТСКИ ДОМ „БРАНКО СТАНОЕВИК“
- ГОСТИВАР

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 10000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот студентски дом „Бранко Станоевиќ“ - Гостивар.

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот студентски дом „Бранко Станоевиќ“ - Гостивар за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Бранко Станоевиќ“ - Гостивар.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/7-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

76.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
УЧЕНИЧКИ ДОМ „МИРКА ГИНОВА”
- БИТОЛА

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 10000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот ученички дом „Мирка Гинова” - Општина Битола.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот ученички дом „Мирка Гинова” - Општина Битола за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот ученички дом „Мирка Гинова” - Општина Битола.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/8-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

77.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
УЧЕНИЧКИ ДОМ „КРСТЕ П. МИСИРКОВ”
- КАВАДАРЦИ

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот ученички дом „Крсте П. Мисирков” - Општина Кавадарци.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот ученички дом „Крсте П. Мисирков” - Општина Кавадарци за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот ученички дом „Крсте П. Мисирков” - Општина Кавадарци.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/9-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

78.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА ДРЖАВНИОТ
УЧЕНИЧКИ ДОМ „ИСКРА” - ШТИП

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 8000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Државниот ученички дом „Искра” - Општина Штип.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Државниот ученички дом „Искра” - Општина Штип за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Државниот ученички дом „Искра” - Општина Штип.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/10-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

79.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА МАКЕДОНСКИ БРОД

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 3000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Општина Македонски Брод.

Нафтените деривати од став 1 на овој член се отстапуваат на општина Македонски Брод за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Св. Наум Охридски” - Општина Македонски Брод за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Св. Наум Охридски” - Општина Македонски Брод.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/11-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

80.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА КУМАНОВО

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 3000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на општина Куманово.

Нафтените деривати од став 1 на овој член се отстапуваат на општина Куманово за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Професор Мијалковиќ” - Општина Куманово за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Професор Мијалковиќ” - Општина Куманово.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/12-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

81.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА ОХРИД

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 3000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Општина Охрид.

Нафтените деривати од став 1 на овој член се отстапуваат на општина Охрид за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Ванчо Питошески” - Општина Охрид за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Ванчо Питошески” - Општина Охрид.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9685/13-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

82.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА СТРУГА**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Општина Струга.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат на општина Струга за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Браќа Миладиновци“ - Општина Струга за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Браќа Миладиновци“ - Општина Струга.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/14-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

83.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 3000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Општинскиот ученички дом „Боро Менков“ - Општина Крива Паланка.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Боро Менков“ - Општина Крива Паланка за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Боро Менков“ - Општина Крива Паланка.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/15-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

84.

Врз основа на членот 9-а став (6) од Законот за задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 35/2011 и 84/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ БЕЗ НАДОМЕСТ НА
ОПШТИНА ВЕЛЕС**

Член 1

Со оваа одлука од задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест 5000 л. екстра лесно масло за горење 1 (ЕЛ-1) на Општина Велес.

Нафтениите деривати од став 1 на овој член се отстапуваат на Општина Велес за загревање на просториите во Општинскиот ученички дом „Лазар Лазаревски“ - Општина Велес за грејната сезона 2012/2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за превземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Општинскиот ученички дом „Лазар Лазаревски“ - Општина Велес.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9685/16-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

85.

Врз член 19 став 4 од Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/05, 117/08, 17/11 и 135/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК СО РАБОТА НА УЧЕНИЧКИОТ ДОМ
“ЗДРАВКО ЧОЧКОВСКИ” – ДЕБАР

Член 1

Со оваа одлука престанува со работа Ученичкиот дом “Здравко Чочковски” – Дебар.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9686/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

86.

Врз основа на член 5, став 4 од Законот за продажба на становите во општествена сопственост („Службен весник на СРМ“ бр. 36/1990 и „Службен весник на Република Македонија“ бр. 62/1992, 7/1998, 24/2003 и 24/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА НАМАЛУВАЊЕ
НА ЦЕНАТА НА СТАНОВИТЕ ВО ОПШТЕСТВЕНА
СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Во Одлуката за намалување на цената на становите во општествена сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр. 68/92, 5/93, 11/93, 18/93, 27/93, 57/93, 67/93, 72/93, 6/94, 18/94, 36/94, 66/94, 18/95, 32/95, 46/95, 63/95, 34/96, 72/96, 16/97, 30/97, 68/97, 18/98, 34/98, 63/98, 24/99, 40/99, 65/99, 1/00, 51/00, 112/00, 51/01, 1/02, 50/02, 1/03, 42/03, 84/03, 5/05, 112/05, 7/07, 19/08, 11/09, 8/10, 15/11 и 12/12), во член 4 зборовите “31 декември 2012 година“ се заменуваат со зборовите „31 декември 2013 година“.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9715/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

87.

Врз основа на член 60-г став (1) од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/2006, 24/2007, 103/2008, 67/2010, 24/2012, 80/2012 и 155/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ДАВАЊЕ
НА УСЛУГИ НА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА
ЗА 2013 ГОДИНА НА АКЦИОНЕРСКОТО
ДРУШТВО ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ ЗА
ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА ДАВАЊЕ УСЛУГИ ВО
ВОЗДУХОПЛОВНАТА НАВИГАЦИЈА М-НАВ АД
СКОПЈЕ

1. Со оваа одлука се одобрува Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2013 година на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухоп-

ловната навигација М-НАВ АД Скопје, број 02-1830/3 од 31.12.2012 година, донесена од Управниот одбор на ова акционерско друштво, на седницата одржана на 31.12.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9719/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р

88.

Врз основа на член 19 точка 11 алинеја 1 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“, бр. 42/2001, 5/2003, 58/2006, 110/2008, 51/2011 и 151/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА
ПОДГОТОВКИТЕ ЗА ОДБРАНА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со оваа одлука се утврдува методологијата за спроведување на подготовките за одбрана.

Член 2

Подготовките за одбрана претставуваат систем на организациски, кадровски, материјално-технички, финансиски и други мерки и активности за изработка на документи за остварување на непречено функционирање на органите на државната власт, производство, вршење на услуги и други дејности од значење за Република Македонија во воена состојба.

Како подготовки за одбрана се сметат и активностите за изработка и ажурирање на Планот за одбрана на Република Македонија и Буџетот на Република Македонија за воена состојба.

Подготовките за одбрана се засноваат врз расположивите човечки и материјални можности на Република Македонија.

Член 3

Спроведувањето на подготовките за одбрана се врши од страна на:

- а) органите на државна власт:
 - Собранието на Република Македонија,
 - Претседателот на Република Македонија,
 - Владата на Република Македонија со органите на државна управа и другите државни органи,
 - судските органи и
 - јавното обвинителство;
- б) Уставниот суд на Република Македонија;
- в) Народниот правобранител;
- г) Народната банка на Република Македонија;
- д) Армијата на Република Македонија (во натамошниот текст Армијата);
- ѓ) јавните претпријатија и јавните установи и служби од областа на здравството, социјалната заштита, предучилишното и основното образование;
- е) трговските друштва и јавните установи и служби од посебно значење за одбраната определени со уредба на Владата на Република Македонија и
- ж) единиците на локалната самоуправа.

**II. АКТИВНОСТИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКУМЕНТИТЕ
НА ПЛАНОТ ЗА ОДБРАНА****Член 4**

Активностите за изработка на Планот за одбрана на Република Македонија (во натамошниот текст: Планот за одбрана) опфаќаат изработка на:

- Процена на можните воени и други опасности со кои се загрозува суверенитетот, самостојноста и територијалниот интегритет на Република Македонија и
- документи на Планот за одбрана.

Член 5

Процената на можните воени и други опасности со кои се загрозува суверенитетот, самостојноста и територијалниот интегритет на Република Македонија, се изработува согласно Одлуката за методологија за изработка на проценка на можните воени и други опасности со кој се загрозува суверенитетот, самостојноста и територијалниот интегритет на Република Македонија.

Член 6

Документите на Планот за одбрана се изработуваат врз основа на Процената на можните воени и други опасности со кои се загрозува суверенитетот, самостојноста и територијалниот интегритет на Република Македонија.

Документите на Планот за одбрана се однесуваат на:

- мерките на приправност;
- функционирањето на органите на државната власт;
- употребата на Армијата и
- вкупните потребни ресурси за одбрана.

Член 7

Документите кои се однесуваат на мерките на приправност содржат мерки, задачи, постапки и активности за обезбедување на организиран премин на работа на субјектите од член 3 од оваа одлука, од мирновремена во воена состојба.

Член 8

Документите кои се однесуваат на функционирање на органите на државната власт содржат задачи, мерки, постапка и начин за нивното функционирање, кои согласно добиените мерки на приправност предвидуваат планско, навремено и успешно извршување на задачи во воена состојба.

Член 9

Документите кои се однесуваат на употребата на Армијата содржат оперативни и стручни планови и документи за организација, подготовки, мобилизација, командување и други документи за употреба на Армијата.

Член 10

Со документите кои се однесуваат на вкупните потребни ресурси за одбраната се утврдуваат потребните ресурси наменети првенствено за Армијата, полицијата, силите за заштита и спасување, субјектите кои ги спроведуваат подготовките за одбрана, како и граѓаните на Република Македонија.

III. АКТИВНОСТИ ЗА АЖУРИРАЊЕ И КЛАСИФИЦИРАЊЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ НА ПЛАНОТ ЗА ОДБРАНА**Член 11**

Документите на Планот за одбрана се изработуваат во еден примерок и се чуваат во Министерството за одбрана.

Документите на Планот за одбрана се ажурираат по потреба, а најмалку еднаш во текот на годината, врз основа на посебна програма на Владата на Република Македонија.

Ажурирањето на документите на Планот за одбрана се организира и спроведува од страна на Министерството за одбрана во соработка и учество на субјекти од член 3 од оваа одлука.

Член 12

Планот за одбрана претставува класифицирана информација со степен „ДРЖАВНА ТАЈНА“.

Документите кои ги изработуваат субјектите од член 3 од оваа одлука, претставуваат класифицирана информација со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“.

**IV. БУЏЕТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА
ВОЕНА СОСТОЈБА****Член 13**

Во документите кои се однесуваат на Буџетот на Република Македонија за воена состојба се утврдуваат видовите и висината на изворните приходи и висината на расходите по корисници и намена за остварување на функциите на органите на државната власт, Армијата, Уставниот суд на Република Македонија и Народниот правобранител, во воена состојба.

Документите од став 1 на овој член, се изработуваат од страна на Министерството за финансии во соработка со Министерството за одбрана и субјектите од став 1 на овој член.

Буџетот на Република Македонија за воена состојба се утврдува во мирновремена состојба.

V. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОДГОТОВКИТЕ ЗА ОДБРАНА**Член 14**

За органите на државна власт, Армијата, Уставниот суд на Република Македонија и Народниот правобранител, финансиски средства за спроведување на подготовките за одбраната се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, во рамките на финансиските средства на буџетите на тие органи.

Член 15

За Народната банка на Република Македонија, финансиски средства за спроведување на подготовките за одбрана се обезбедува од сопствени извори.

Член 16

За единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија и јавните установи и служби од областа на здравството, социјалната заштита, предучилишното и основно образование, трговските друштва и јавните установи и служби од посебно значење за одбраната кои се определени со уредба на Владата на Република Македонија, финансиски средства за потребите на одбраната се обезбедуваат од сопствени извори и од Буџетот на Република Македонија.

VI. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА**Член 17**

Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за методологијата за спроведување на подготовките за одбрана („Службен весник на Република Македонија” бр. 83/03).

Член 18

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9728/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

89.

Врз основа на член 45 став (1) од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2012), а во врска со член 10, од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ВАРОВНИК НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ МАКЕДОНИЈА ПАТ СКОПЈЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ “ПРЕВАЛЕЦ”, ОПШТИНА ВЕЛЕС

1. На Јавното претпријатие МАКЕДОНИЈА ПАТ Скопје се доделува концесија за експлоатација на минералната сировина – варовник на локалитетот “Превалец”, општина Велес, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелите, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7564008	4618225
T-2	7564422	4618378
T-3	7564730	4618368
T-4	7564804	4618000
T-5	7564476	4617516
T-6	7564338	4617459
T-7	7564338	4617806
T-8	7563630	4617806

2. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,546633 \text{ km}^2$.

3. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

4. Висината на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука се определува со Договорот за концесија во согласност со Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

5. Начинот и роковите на плаќање на надоместокот за доделената концесија од точка 1 на оваа одлука ќе се определат со Договорот за концесија.

6. Како почеток на важење на концесијата од точка 1 на оваа одлука се смета денот на потпишување на Договорот за концесија.

7. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9732/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на Претседателот
на Владата на Република
Македонија
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

90.

Врз основа на член 26, став 4 од Законот за Централен регистар („Службен весник на Република Македонија“, бр. 50/2001, 49/2003, 109/2005, 88/2008 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа Одлука се дава согласност на Финансискиот план на Централен регистар на Република Македонија за 2013 година, број 0201-3/24 од 6.12.2012 година, донесен од Управниот одбор на Централниот регистар на Република Македонија, на седницата, одржана на 6.12.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9740/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

91.

Врз основа на член 15 став (5) и член 71 став (2) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/2011, 53/2011 и 144/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ДАВАЊЕ ПОД ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ПАТ НА НЕПОСРЕДНА СПОГОДБА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште и за склучување договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, со непосредна спогодба на правното лице Друштвото за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје, со седиште во Скопје-Горче Петров, ул. „Пролетерска“ бр. 4, за градежното земјиште во вкупна површина од 28940 м², кое претставува:

-КП бр. 3915/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
-КП бр. 3925/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
-КП бр. 14/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 2596;
-КП бр. 3883/8 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
-КП бр. 3883/9 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
-КП бр. 3883/10 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
-КП бр. 3883/11 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
-КП бр. 3883/12 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
-КП бр. 3883/13 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;

-КП бр. 3883/14 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
 -КП бр. 12/5 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/9 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/5 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/6 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/7 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/8 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 16/9 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 16/10 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 16/11 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 16/12 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 17/7 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 3915/4 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр. 3883/15 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438 и
 -КП бр. 16/13 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9805/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

92.

Врз основа на член 15 став (5) и член 71 став (2) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.17/11, 53/11 и 144/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ДАВАЊЕ ПОД ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ПАТ НА НЕПОСРЕДНА СПОГОДБА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште и за склучување договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, со непосредна спогодба на правното лице Друштво за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје, со седиште во Скопје-Горче Петров, ул. „Пролетерска“ бр.4, за градежното земјиште во вкупна површина од 53332м², кое претставува:

-КП бр.87/2 КО Брест евидентирано во Имотен лист број 2446,
 -КП бр.87/3 КО Брест евидентирано во Имотен лист број 2446,
 -КП бр.3176/3 КО Брест евидентирано во Имотен лист број 2446,

-КП бр.3176/4 КО Брест евидентирано во Имотен лист број 2446,
 -КП бр.3176/5 КО Брест евидентирано во Имотен лист број 2446,
 -КП бр.1302/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.1304/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.1305/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.97/8 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.97/9 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.97/11 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.1301/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.1303/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174,
 -КП бр.1361/3 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174 и
 -КП бр.1305/4 КО Гошинце евидентирано во Имотен лист број 174.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9806/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

93.

Врз основа на член 15 став (5) и член 71 став (2) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 17/2011, 53/2011 и 144/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ДАВАЊЕ ПОД ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ПАТ НА НЕПОСРЕДНА СПОГОДБА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште и за склучување договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, со непосредна спогодба на правното лице Друштво за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје, со седиште во Скопје-Горче Петров, ул. „Пролетерска“ бр.4, за градежното земјиште во вкупна површина од 26885м², кое претставува:

-КП бр. 140/2 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 146/2 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 146/3 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/3 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 15/4 КО Тearце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;

-КП бр. 16/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 17/6 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 299/5 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 139/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр. 3915/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр. 3883/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
 -КП бр. 3884/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438;
 -КП бр. 297/2 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 2596;
 -КП бр. 298/2 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 434;
 -КП бр. 298/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 434;
 -КП бр. 299/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр. 3915/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439; и
 -КП бр. 3884/5 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 438.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9807/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

94.

Врз основа на член 15 став (5) и член 71 став (2) од Законот за градежно земјиште („Службен весник на Република Македонија“, бр. 17/2011, 53/2011 и 144/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ОДЛУКА
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ДАВАЊЕ ПОД ДОЛГОТРАЕН ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ПО ПАТ НА НЕПОСРЕДНА СПОГОДБА НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И ТРГОВИЈА СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за давање под долготраен закуп на градежно земјиште и за склучување договор за давање под долготраен закуп на градежно земјиште сопственост на Република Македонија, со непосредна спогодба на правното лице Друштвото за производство, дистрибуција и трговија со електрична енергија СОЛ ХИДРОПАУЕР ДООЕЛ Скопје, со седиште во Скопје-Горче Петров, ул. „Пролетерска“ бр.4, за градежното земјиште во вкупна површина од 29863м², кое претставува:

-КП бр.12/2 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр.12/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр.12/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр.17/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;

-КП бр.19/4 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433;
 -КП бр.18/3 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр.3915/5 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр.3915/6 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр.3915/7 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439;
 -КП бр.3916/2 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 439; и
 -КП бр.17/5 КО Теарце-вон град евидентирано во Имотен лист број 433.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9808/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

95.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10 и 51/11), а во врска со член 10 став 2 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“, бр. 24/2007, 88/2008, 52/2009, 6/2010, 158/2010, 53/2011 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ОДЛУКА
ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗБОР НА НАЈПОВОЛНА ПОНУДА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ДЕТАЛНИ ГЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ОНИКС И ТРАВЕРТИН НА ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ТРГОВИЈА И УСЛУГИ МИП-МАРФИЛ УВОЗ-ИЗВОЗ ДОО ПРИЛЕП НА ЛОКАЛИТЕТОТ „ДЕКОВА ДАБИЦА“ С. БЕШИШТЕ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

1. Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за детални геолошки истражувања на минерална сировина – оникс и травертин на Друштво за производство, трговија и услуги МИП-МАРФИЛ увоз-извоз ДОО Прилеп на локалитетот „Декова Дабица“ с. Бешиште, општина Прилеп бр. 41-6462/1 од 26.08.2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 107/2012), престанува да важи заради неплаќање на понудениот еднократен надоместок за доделената концесија за детални геолошки истражувања.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9875/1 – 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

96.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), а во врска со член 10 став 2 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“, бр. 24/2007, 88/2008, 52/2009, 6/2010, 158/2010, 53/2011 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗБОР НА НАЈПОВОЛНА ПОНУДА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ДЕТАЛНИ ГЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – ВАРОВНИК НА ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД СКОПЈЕ НА ЛОКАЛИТЕТОТ „С. ЧЕГРАНЕ“ ОПШТИНА ГОСТИВАР И ОПШТИНА БРВЕНИЦА

1. Одлуката за избор на најповолна понуда за доделување на концесија за детални геолошки истражувања на минерална сировина – варовник на ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД Скопје на локалитетот „с. Чегране“ Општина Гостивар и Општина Брвеница бр. 41-6471/1 од 26.8.2012 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.107/2012), престанува да важи заради неплаќање на понудениот еднократен надоместок за доделената концесија за детални геолошки истражувања.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9876/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

97.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 08/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР-ЗЕМЛИШТЕ ОД АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ИЗГРАДБА И СТОПАНИСУВАЊЕ СО СТАЊБЕН ПРОСТОР И СО ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА РЕПУБЛИКАТА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник на Акционерско друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, му престанува користењето на недвижна ствар – земјиште кое претставува КП.бр.732/1 КО Кисела Вода 2 со површина од 661 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48856, КП.бр.755/44 КО Кисела Вода 2 со површина од 3392 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.40668, КП.бр.755/9 КО Кисела Вода 2 со површина од 1169 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.40649, КП.бр.755/45 КО Кисела Вода 2 со површина од 666м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.41034, КП.бр.756 КО Кисела Вода 2 со површина од 636 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48855, КП.бр.6682/9 КО Кисела Вода 2 со површина од 5515 м², сопственост на Република Македонија а

евидентирани во Имотен лист бр.50739, КП.бр.6694 КО Кисела Вода 2 со површина од 3843м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48833, КП.бр.734 КО Кисела Вода 2 со површина од 100 м², КП.бр.749 КО Кисела Вода 2 со површина од 28 м², КП.бр.302/27 КО Кисела Вода 2 со површина од 2434 м², КП.бр.731 КО Кисела Вода 2 со површина од 35 м², КП.бр.750 КО Кисела Вода 2 со површина од 19 м², КП.бр.755/26 КО Кисела Вода 2 со површина од 377м², КП.бр.757 КО Кисела Вода 2 со површина од 13 м², КП.бр.302/20 КО Кисела Вода 2 со површина од 100 м², КП.бр.751 КО Кисела Вода 2 со површина од 205 м², КП.бр.752 КО Кисела Вода 2 со површина од 9 м², КП.бр.737 КО Кисела Вода 2 со површина од 15 м², КП.бр.300 КО Кисела Вода 2 со површина од 620 м², КП.бр.302/21 КО Кисела Вода 2 со површина од 100 м², КП.бр.301/2 КО Кисела Вода 2 со површина од 3341 м², КП.бр.302/29 КО Кисела Вода 2 со површина од 4080 м², КП.бр.742 КО Кисела Вода 2 со површина од 30 м², КП.бр.734 КО Кисела Вода 2 со површина од 100 м², КП.бр.735 КО Кисела Вода 2 со површина од 3261 м², КП.бр.738 КО Кисела Вода 2 со површина од 9 м², сопственост на Република Македонија а евидентирани во Имотен лист бр.40649 и КП.бр.6676/2 КО Кисела Вода 2 со површина од 44 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.55255.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9899/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

98.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР - ЗЕМЛИШТЕ ОД ЗАВОД ЗА СТАЊБЕНА И КОМУНАЛНА ИЗГРАДБА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник на Завод за стамбена и комунална изградба му престанува користењето на недвижна ствар – земјиште кое претставува КП.бр.732/1 КО Кисела Вода 2 со површина од 661 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48856 од 30.11.2012 година на Агенција за катастар на недвижности/Центар за катастар на недвижности – Скопје.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9899/2-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

99.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА
СТАВАР - ЗЕМЈИШТЕ ОД МИНИСТЕРСТВО
ЗА ОДБРАНА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник на Министерство за одбрана му престанува користењето на недвижна ствар – земјиште кое претставува КП.бр.755/13 КО Кисела Вода 2 со површина од 448 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48360.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9899/3-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

100.

Врз основа на член 20 став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, бр. 8/2005, 150/2007 и 35/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА
СТАВАР - ЗЕМЈИШТЕ ОД ВОЈНА ПОШТА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник на Војна пошта 5573-29 му престанува користењето на недвижна ствар – земјиште кое претставува КП.бр.755/15 КО Кисела Вода 2 со површина од 380 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.47957 и КП.бр.755/14 КО Кисела Вода 2 со површина од 457 м², сопственост на Република Македонија а евидентирано во Имотен лист бр.48482.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9899/4-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

101.

Врз основа на член 36 ставот 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ФОРМИРАЊЕ
НА КОМИСИЈА ЗА ИЗРАБОТУВАЊЕ НА ГРАЃАН-
СКИ ЗАКОНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Во Одлуката за формирање на Комисија за изработување на Граѓански законик на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 4/2011) во точка 4, во алинејата 1, зборовите „- м-р Владимир Пешевски се бришат“.

Во алинејата 2, зборовите „- м-р Зоран Ставрски“ се бришат.

Во алинејата 3, зборовите „- Михајло Маневски“ се бришат.

Во алинејата 4, зборовите „- Лила Пејчиновска-Миладиновска“ се бришат.

Во алинејата 5, зборовите „Потпретседател на МАНУ“ се заменуваат со зборовите „Претседател на МАНУ“.

Во алинејата 8, зборовите „-Ицет Мемети“ се бришат.

Во алинејата 9, зборовите „- Јован Вангеловски“ се бришат.

Во алинејата 10, зборовите „- Оливера Китанова“ се бришат.

Во алинејата 11, зборовите „- Ненад Јаниќевиќ“ се бришат.

Во алинејата 12, зборовите „-Златко Николовски“ се бришат.

Во алинејата 13, зборовите „-Антонио Коштанов“ се бришат.

2. Во точката 9, во алинејата 1, зборовите „-Кирил Божиновски“ се бришат.

Во алинејата 2, зборовите „-Билјана Бришкоска-Бошковски“ се бришат.

Во алинејата 3, зборовите „-Влатко Илиевски“ се заменуваат со зборовите „задолжен за правни работи“.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9987/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

102.

Врз основа на член 13 став (1) од Законот за технолошки индустриски развојни зони („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/07, 103/08, 130/08, 139/09, 156/10 и 127/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА
ПРОГРАМА СО ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА ДИРЕКЦИЈАТА
ЗА ТЕХНОЛОШКИ ИНДУСТРИСКИ
РАЗВОЈНИ ЗОНИ ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа одлука се дава согласност на Годишната програма со финансиски план на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони за 2013 година бр. 03-1418/1 од 25.12.2012 година, донесена од Управниот одбор на Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, на седницата, одржана на 25.12.2012 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-10048/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

103.

Врз основа на член 24 став 1 од Законот за културата („Службен весник на Република Македонија“, бр. 31/1998, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/2010, 47/2011, 51/2011 и 136/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ОСНОВАЊЕ НА НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА – ФИЛМСКИ ЦЕНТАР „ВАРДАР ФИЛМ – МАКЕДОНИЈА“ СКОПЈЕ****Член 1**

Заради вршење на активности за промоција на македонските филмови на меѓународни филмски фестивали, како и за вршење на дејности за посредување во реализација на странски филмски и телевизиски продукции во РМ, се основа Национална установа – Филмски центар „Вардар филм – Македонија“ - Скопје, како непрофитна установа од областа на културата.

Член 2

Основна дејност на Националната установа – „Вардар филм-Македонија“-Скопје е дејност за посредување во културата.

Член 3

Називот на Националната установа гласи „Република Македонија Национална установа – Филмски центар „Вардар филм-Македонија“-Скопје.

Седиштето на националната установа е на улица „8 март“ бб Скопје. - Скопје.

Член 4

Министерот за култура во рок од еден (1) месец од денот на влегување во сила на оваа одлука ќе именува вршител на должноста директор на Националната установа, како одговорно лице кое ќе ги врши работите на претставување и застапување на Националната установа до нејзиното конституирање.

Министерот за култура во рок од еден (1) месец од денот на влегување во сила на оваа Одлука, ќе именува управен одбор на националната установа согласно со член 35 од Законот за културата.

Член 5

Управниот одбор на Националната установа во рок од 15 дена од денот на неговото именување по предлог на вршителот на должноста директор, ќе го донесе Статутот на Националната установа.

Член 6

Министерството за култура во рок од осум дена до денот на дадената согласност на Статутот распишува Конкурс за избор на директор на Националната установа.

Член 7

Средствата и имотот за работа на Националната установа ќе се обезбедат од Буџетот на Република Македонија, преку Министерството за култура, како и од други извори.

Член 8

Упис во Централниот регистар на Република Македонија ќе се изврши во рок од 60 дена од денот на изборот на директор на Националната установа.

Член 9

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10070/1 - 12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

104.

Врз основа на член 54-а, став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“, број 8/2005, 150/2007 и 35/2011) и врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“, број 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА АД „МАКЕДОНСКИ ЕНЕРГЕТСКИ РЕСУРСИ“****Член 1**

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за транспорт и врски му престанува користењето на движните ствари: Проектна документација на ниво на Проект за инфраструктура и Основен проект на приоритетниот магистрален правец Клевовце-Битола со крак до Струмица за четири делници и тоа: Делница 1-Клевовце-Неготино, Делница 2-Кавадарци-Битола, Делница 3-Штип-Хамзали и Делница 4-Хамзали-Стојаково (Р. Грција) и Проектна документација на ниво на Проект за инфраструктура и Основен проект на магистралниот правец Скопје-Тетово-Гостивар со можност за поврзување со Кичево – Делница 5.

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука, се даваат на трајно користење без надомест на АД „Македонски енергетски ресурси“.

Член 3

Министерот за транспорт и врски склучува договор со директорот на АД „Македонски енергетски ресурси“, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-10148/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

105.

Врз основа на член 9-а став (6) од Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/2008, 35/2011 и 84/2012) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.01.2013 година донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И НА
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ НА МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВ-
ДА-УПРАВА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Член 1

Со оваа одлука од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат без надомест нафтени деривати на Министерство за правда-Управа за извршување на санкциите и тоа:

- Екстра лесно гориво за греење 400.000 литри

Нафтени деривати од став 1 на овој член се отстапуваат во врска со потребата од дизел гориво и нафта за греење во казнено поправните и воспитно поправните установи во Република Македонија за грејната сезона 2012-2013 година.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортни и манипулативни трошоци за преземање на отстапените нафтени деривати паѓаат на товар на Министерство за правда-Управа за извршување на санкциите.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-8507/1-12
9 јануари 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

106.

Врз основа на член 29 став (23) од Законот за минералните сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11), а во врска со член 133 од Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр.136/12) и член 35 став 1 од Законот за концесии и јавно приватно партнерство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 6/12) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 9.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗБОР НА НАЈПОВОЛНА ПОНУДА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА СУРОВИНА – МАНГАН НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ТАЈМИШТЕ ПРОИЗВОДСТВО, ПРАБОТКА, ПРОМЕТ И УСЛУГИ КИЧЕВО НА ЛОКАЛИТЕТОТ “СТОГОВО“- ОПШТИНА ДЕБАРЦА, ОПШТИНА ДРУГОВО, ОПШТИНА ДЕБАР И ОПШТИНА СТРУГА

1. Со оваа одлука се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина-манган на локалитетот “Стогово“- општина Дебарца, општина Другово, општина Дебар и општина Струга на Акционерското друштво ТАЈМИШТЕ производство, преработка, промет и услуги Кичево, согласно Одлуката за започнување на постапка за доделување на концесија за експлоатација на минерална сировина – манган на локалитетот “Стогово“- општина Дебарца, општина Другово, општина Дебар и општина Струга, со бр.41-6333/1 од 21.8.2012 година.

2. Акционерското друштво ТАЈМИШТЕ производство, преработка, промет и услуги Кичево достави понуда со број 24-4940/45 од 05.12.2012 година.

3. На Јавниот повик, Акционерското друштво ТАЈМИШТЕ производство, преработка, промет и услуги Кичево ги исполни условите содржани во Јавниот повик и Тендерската документација и достави најповолна понуда.

4. На Акционерското друштво ТАЈМИШТЕ производство, преработка, промет и услуги Кичево се доделува концесија за експлоатација на минерална сировина- манган на локалитетот “Стогово“- општина Дебарца, општина Другово, општина Дебар и општина Струга, со површина на простор на концесија за експлоатација дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелата, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
1	7470700	4584900
2	7477830	4585600
3	7478070	4589000
4	7470830	4588300

5. Површината на просторот на концесијата за експлоатација од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=24.299500 \text{ km}^2$.

6. Времетраењето на доделената концесија од точка 1 на оваа одлука изнесува 30 (триесет) години.

7. Надоместокот за доделената концесија за експлоатација во износ од 47.962.600,00 денари субјектот од точка 1 од оваа одлука е должен да го плати во рок од 30 дена од денот на влегување на сила на оваа одлука.

8. Најповолниот понудувач е должен да го потпише Договорот за концесија во рок не подолг од 60 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

9. Надзор над спроведувањето на концесијата ќе врши Министерството за економија.

10. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот за економија.

11. Жалба против оваа одлука може да се изјави до Државната комисија за жалби по јавни набавки во рок од осум дена од денот на приемот на оваа одлука во однос на утврдувањето на способноста на пријавите за учество или евалуацијата на понудите и одлуката.

12. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр.41-65/1
9 јануари 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

107.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), а во врска со член 13 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/2009, 124/2010, 18/2011, 36/2011, 54/2011, 13/2012 и 144/2012), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 9.01.2013 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ПРАВОТО ЗА ГРАДЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ ОД ЈАВЕН ИНТЕРЕС

Член 1

Министерството за култура се овластува како инвеститор од името на Република Македонија да склучи Договор за пренесување на правото за градење на земјиште со градежна парцела бр.5.2.3, со намена В3-кул-

тура која се наоѓа на ул. „Орце Николов“ во ДУП Мал Ринг, сопственост на Република Македонија, запишано во Имотен лист број 101218, КП 13794/5 со површина од 681 м2.

Член 2

Министерството за култура, Договорот од член 1 на оваа одлука да го склучи со индиската компанија Сахара Индија (Sahara India) за изградба на објект кој ќе ги одбележува животот и делото на Мајка Тереза во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

Во Договорот од став 1 на оваа одлука да се утврди дека по изградбата на објектот истиот ќе се запише со право на сопственост на Република Македонија.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-205/1
9 јануари 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

108.

Врз основа на член 23, став 1 од Законот за спортот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/2011, 51/2011 и 64/2012), Владата на Република Македонија, на седница, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА СПОРТОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2013-2017 ГОДИНА ВОВЕД

Со оваа програма, во утврдениот среднорочен период се определуваат насоки за остварување на националниот интерес низ развој на спортот како општо препознатлива вредност преку која, покрај останатите придобивки, се претставува и афирмира Република Македонија во меѓународни рамки и се јакне националната свест.

Унапредувањето на спортот во Република Македонија се остварува низ негување на основите спортски вредности, а со цел за подигнување на свеста на граѓаните за значењето на нивното вклучување во спортот и спортско-рекреативните активности во насока на повеќекарактерно подигнување на квалитетот на нивното живеење, со што истиот ќе постане еден од основните чинители на секојдневието и своевидна филозофија на живеење, но и постулат во целокупната борба за прашања кои допираат вредности од национален интерес одразени низ борбата на спортистите од Република Македонија за искачување на спортскиот пиедестал.

Со оглед дека во реализацијата на оваа програма потребно е да се вклучат и останати државни органи, институции и установи, таа претставува рамка за димензионирање на потребите за развој на спортот во Република Македонија која предвидува насоки за заедничко дејствување на сите повикани страни.

Оваа програма се обликува врз основа на аналитички принцип, имајќи го предвид реалниот сразмер, односно, општествената сообразност на спортските субјекти и другите страни вклучени во спортот со реалните параметри од повеќе сегменти кои ја одразуваат состојбата во која тој се наоѓа, а во консултација со националните спортски федерации, Македонскиот олимписки комитет, високо профилирани поединци од акредитирани високообразовни установи од областа на физичката култура и здравственото образование и останати истакнати поединци вклучени во оваа сфера. Отта-

му, оваа програма е развоен документ темелен врз реални согледувања за постојната состојба во која спортот денес се наоѓа, но и врз објективни претпоставки за негов натамошен развој.

Тргнувајќи од потребата за посеопфатно поимање на спортот како начин на живеење со кој граѓаните на Република Македонија, преку нивна зголемената вклученост во спорот и спортско-рекреативните активности, ќе го подигнат квалитетот на своето живеење во повеќе сегменти, вклучително задоволувајќи го националниот стремеж за остварување високи меѓународни спортски резултати преку проектирање насоки за развој на врвниот спорт, низ унапредување на националниот и училишниот систем на натпревари и инклузија на сите возрастни категории и социјални групи и соодветно делување во односните спортски проблематики поврзани со светски трендови и акти донесени како резултат од широки консензуси во меѓународната спортска сфера прифатени и ратификувани од страна на Република Македонија, оваа програма е градена и врз основа на неколку темелни принципи:

- Достапност;
- Разновидност;
- Отвореност;
- Посветеност;
- Одржлив развој;
- Одговорност;

I. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВОЈ НА СПОРТОТ

При креирање на овој програмски документ, среднорочното планирање е темелено врз предиктивен приод при што во вид се земени реалните параметри од повеќе сегменти кои ја одразуваат состојбата во која спортот се наоѓа, постојната економска развиеност на земјата, вклучително односните материјални претпоставки за планираниот период. Во таа насока, во развојна смисла, утврдени се следниве приоритети:

- I.1 Интервенција во легислативите кои ја допираат дејноста спорт и физичката култура;
- I.2 Поттикнување и поддршка на програмите на националните спортски федерации и спортски клубови;
- I.3 Унапредување на училишниот и универзитетски спорт;
- I.4 Децентрализација на спортот;
- I.5 Информатичка спортска мрежа;
- I.6 Издавачка дејност;
- I.7 Спортот и медиумите;

I.1 ИНТЕРВЕНЦИЈА ВО ЛЕГИСЛАТИВИТЕ КОИ ЈА ДОПИРААТ ДЕЈНОСТА СПОРТ И ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА

Прилагодувањето на реалните можности, односно, соодветната интервенција во легислативите поврзани со законското и подзаконско уредување на дејноста спорт, со фискалните политики заради олеснување на фискалните импликации за поддршка на врвниот спорт и обезбедување конинуирана достапност до спортските објекти и останатите потребни ресурси за спортистите поединци и националните тимови заради спортски подготвки и одржување меѓународни спортски натпревари, вклучително онаа која се однесува на зголемување на фондот на часови по физичко воспитување како основа за рана спортска селекција, претставува дел од планираните мерки во овој сегмент во насока на развој на спортот.

Одговорноста подразбира почитување на правните регулативи во дејноста спорт. Покрај домашното законодавство, спецификата на оваа дејност, во смисла на нејзино ставање во правна рамка, се состои во фактот што спортистите поединци, националните тимови, спортските клубови, националните спортски федера-

ции и Македонскиот олимписки комитет, со самото нивно учество во рамки на организиран меѓународен систем на натпревари спроведуван од страна на меѓународните спортски асоцијации, каде истите доброволно пристапиле во членство, тие, аналогно, се согласиле да ги почитуваат и сите повеќесегментарни правни инструменти кои го регулираат нивното функционирање. Кога е во прашање партикуларното државно уредување на спортското законодавство, спортот не претставува квантифициран поим. Во одреден специфичен правен делокруг, ваквите инструменти претставуваат еден вид универзален стандард, односно, консензуален принцип, кон кој нашето законодавство се прилагодува.

Со цел остварување на програмските цели и обезбедување одржлив развој на спортот, оперативниот дел низ кој оваа програма ќе се реализира содржи активности кои ќе иницираат изнаоѓање и имплементација на рационални законски решенија, вклучително системски законски интервенции во останатата законска легислатива која ја допира, или, пак, на поинаков начин имплицитно влијае врз дејноста спорт и физичката култура, вклучително оние кои се однесуваат на политиките поврзани со даночните, или, пак, останатите фискални олеснувања.

Имајќи ги предвид стратешките среднорочни цели на Република Македонија за одржување на концептот на силно јавно финансирање и одржување стабилна макроекономска рамка, вклучително за продолжување на процесот на економски реформи и забрзување на економскиот раст, без интервенции во односните легислативи и останати мерки во фискалната политика кои би создале подобри услови спортските субјекти да изнаоѓаат други дополнителни извори на финансирање како што се донациите и спонзорствата, спортот и понатаму својот опстанок и развој во голема мера ќе го заснова врз Буџетот на Република Македонија.

Покрај интервенцијата во легислативите од дејноста спорт и прилагодувањето на домашното спортско законодавство со инструментите кои се дел од меѓународниот правен делокруг, ќе се преземат реформи во насока на развој на спортот и во делот на зајакнувањето на капацитетите на спортската администрација, како на национално, така и на локално ниво. Во таа смисла, една од целите на оваа програма е и подобрувањето на менаџментот во спортот. Тоа подрабира усовршување на постојните кадри кои администрираат во дејноста спорт, вклучително оние во националните спортски федерации, спортските клубови и Македонскиот олимписки комитет преку доедукација, обуки и останати облици на пренос на знаења осигурани низ форми на соработка со повикани страни во Република Македонија и соодветните од регионален и поширок меѓународен карактер.

Со цел низ обезбедување континуитет во заедничката заложба за воспоставување платформа за остварување на идејата да им се овозможи на учениците, кои се истовремено талентирани спортисти, соодветно прилагоден образовен систем со цел од македонското образование да произлезат ученици-спортисти кои во иднина ќе го бранат македонскиот дигнитет на европските и светски спортски борилишта, и кои на сите идни генерации ќе им го пренесуваат чувството на значајот и вредноста на спортскиот пиедестал за својата земја, а воедно и на македонското образование, преку продолжување и унапредување на концептот за отворање спортски паралелки во системот на средното образование во фудбал, кошарка, ракомет и тенис, како и низ вклучување останати спортови во овој системски образовен концепт, се остваруваат целите на Владата на Република Македонија во оваа насока.

1.2 ПОТТИКНУВАЊЕ И ПОДДРШКА НА ПРОГРАМИТЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СПОРТСКИ ФЕДЕРАЦИИ

За остварување на националниот интерес преку спортот како општо препознатлива вредност со која се претставува и афирмира Република Македонија во меѓународни рамки и се јакне националната свест, ќе се преземат соодветни активности за унапредување на врвниот спорт.

За да се пристапи кон разгледување на потенцијалот за врвен спорт, предвид треба да се имаат и состојбите од останатите сфери во општеството, вклучително нивото на развој на сегменти од делокругот на спортот без чиј прилог и координирано надолување не би можело да стане збор за врвен спорт. Поради причини кои неретко се од објективен карактер а, секако, имајќи ја предвид и реалноста која е одраз на неможноста да се препознае субјективитетот од страна на оние кои се задолжени да создаваат врвен спорт, доколку се сака да се промовира концепт за врвни достигнувања во спортот, обидите на повиканите страни да пристапат кон активности поврзани со создавање врвни спортисти најчесто запира онаму каде тие треба да преминат од сферата на изградениот „потенцијал“, во сфера на системски поставен и консолидиран модел за натамошно делување во квалитативна насока.

Градењето концепт каде ќе бидат определени и системски комплементирани реално применливи насоки за унапредување на врвниот спорт низ создавање и поттикнување на здравиот потенцијал, а не на потенцијалот по осцилирачки систем на – успеси како резултат на “сплет на среќни околности“, води кон вистинско остварување на развојот на овој сегмент и негова одржливост. Поедините блесоци на наши спортисти главно се плод на вешта импровизација која е онолку добра колку и природата и талентираноста на нашата нација, но истата не може да претставува сериозен концепт за постигнување квалитетни спортски резултати во континуитет без да се осигура целосна концептуална сообразност на сите повикани чинители во таа смисла.

Теоријата за врвниот спорт, сама по себе, претставува квантифициран поим и не доведува до постигнување на врвни спортски резултати, наспроти потребата таа да се искористи како елемент кој ќе го надолуполни целокупниот односен систем во квалитативна смисла. Низ времето, напредокот во спортот препознал и извесни контрадикторности помеѓу традиционалните теориски пристапи кои се однесуваат на врвниот спорт и успешните искуства на поедини врвни тренери и спортисти кои претставуваат спој на внимателно одбрани компоненти од теоријата и праксата.

Растечката примена на економските начела во современиот спорт, а со самото тоа и примената на спортскиот маркетинг и претприемништво, претставува неминовна последица за модерен третман на спортот и постепено градење нови гранки во спортската наука.

Оваа програма треба да обезбеди поддршка на националните спортски федерации заради учество на спортисти поединци и национални тимови во рамки на меѓународен систем на натпревари; поддршка на спортисти со инвалидност заради нивно учество во рамки на меѓународниот систем на натпревари за овие категории на спортисти и поддршка на националните спортски федерации заради унапредување на националниот систем на натпревари. Поддршката треба да се заснова на претпоставки за успех темелени врз реални параметри, односно врз основа на спортски резултати кои во рана фаза ќе го потврдат врвниот спортски потенцијал.

Спортот за лицата со инвалидност се организира преку национална спортска федерација која е одговорна за спорт и рекреација на инвалидите во Република Македонија. Оваа национална спортска федерација е

членка на Меѓународниот параолимписки комитет и на Асоцијацијата на европските параолимписки комитети. Во неа се здружени 16 општински сојузи за спорт и рекреација на инвалиди кои делуваат во поголемите единици на локалната самоуправа. Истата, во соработка со спортски сојуз за слепи и спортски сојуз за глуви и наглуви лица организира спортски систем на натпревари во повеќе спортови. Градењето концепт каде квалитативно ќе се подобри состојбата поврзана со: пристапноста до спортските објекти, надоместоците за нивно користење, достапот до специфичните спортски реквизити, стручните кадри и активностите и мерките заради подигање на мотивот и заинтересираноста на лицата од овие социјални категории за занимавање со спорт претставува рамка која ќе го заокружи развојот на спортот со што несомнено се остваруваат дел од целите на оваа програма.

Во рамки на меѓународната сфера постојат и организациони облици кои организираат систем на спортски натпревари во одредени спортови за полициите и армиите од ралични држави, што претполага можност за учество на припадници од овие структури од системот на јавната и државна безбедност од Република Македонија во рамки на таквиот систем на натпревари. Ова подразбира повод за системско комплементирање на спортот во рамки на полицијата и армијата на Република Македонија, вклучително ангажирање специјализиран стручен кадар заради негово унапредување. Следејќи ги искуствата од земји од регионот во оваа насока, соодветен одговор би било градењето концепт за вработување на афирмирани спортисти во редовите на овие структури.

„СПОРТ ЗА СИТЕ“

Достапноста и отвореноста се едни од темелните принципи на спортот. Спортот не може да опстојува како затворен, изолиран систем, имун на останати влијанија и чинители кои го надополнуваат. Спортот може да постои единствено низ достапност и отвореност, бидејќи на тој начин се себеверификува и, со самото тоа, се унапредува. Во својата интеракција со спортот која се остварува низ повеќе начини на нивна вклученост во неговите текови, граѓаните, покрај задоволството кое го добиваат од спортската изведба, на тој начин тие ги прошируваат и сопствените културни сознанија, проникнуваат во искуствата на други култури и во нивниот пристап кон спортските вредности, но истовремено, несвесно вршат и споредби и селекција на истите, при тоа, низ отвореноста кон различностите, градејќи и негувајќи сопствен интегритет и сопствени вредности, ја развиваат свесноста за еден од највредните постулати на спортот, а тоа е неговата моќ за поврзување на нациите и културите.

Имајќи ја предвид определбата за промовирање на општествената вредност на спортот како начин на живеење, реализацијата на проекти за вклучување на граѓаните во „Спортот за сите“ треба да се темели на принцип на поддршка на спонтани иницијативи во кои би можеле да се вклучат групи граѓани со исти, или, пак, слични афинитети, со што „Спортот за сите“ би се промовирал како општествено релевантна појава каде најчесто волонтаризмот е основа за негово опстојување. Следењето на принципот на флексибилност во овој сегмент би значел дека „Спортот за сите“ не е активност која се наметнува, туку се случува спонтано, што самото по себе претставува вредност аспектирана кон себеодржливост.

Во овој дел, имајќи ги предвид повеќето препораки низ изминатите години произлезени од страна на Комитетот на министри при Советот на Европа, а донесени на иницијатива на Парламентарното собрание, како прашање на кое во меѓународната сфера му се дава посебен значај, планирано е поттикнување и поддршка на

активности за зголемување на вклученоста на жената во спортот во сите сегменти. Ваквиот пристап по ова прашање коиндицира и е кореспондентен со акциските мерки содржани во „Стратегијата за еднаквост помеѓу мажите и жените 2010-2015“ усвоена од страна на Европската комисија при ЕУ во септември 2010 година како последица на донесувањето на „Повелбата за жените“ порано истата година.

1.3 УНАПРЕДУВАЊЕ НА УЧИЛИШНИОТ И УНИВЕРЗИТЕТСКИ СПОРТ

Силната страна што, воедно, претставува и темел на дејноста спорт, е организацијата и степенот на развој на системот на натпревари кој се спроведува во рамки на училишниот и универзитетски спорт. Остварувањата во овој битен сегмент од спортскиот систем во изминатите години, генерално земено, бележат индекси на опаѓање, како во однос на директните учесници, така и во однос на бројот на одржани натпревари во сите засебни целини кои го чинат целокупниот систем.

Во училишниот спорт се реализира систем на натпревари за ученици од основните и средните училишта. Според последните податоци на националната спортска федерација која е одговорна за организација на овој систем на натпревари, училишниот спорт опфаќа 10% од вкупниот број ученици од околу 70% од воспитно образовните установи од основното и средно образование што е, секако, индекс на опфат кој делумно задоволува.

Основни предуслови за успешно функционирање и унапредување на училишниот спорт се: мотивиран стручен кадар кој произлегува од самиот воспитно образовен систем, обезбедување расположивост на објектите за спорт во училиштата, прилагодување на системот на натпревари заради мотивирање на учениците да се вклучат во рамки на истиот и, секако, концептуирање на воннаставните спортски активности во прилог на гореспомнатото.

Како резултат на нискиот степен на опфат на ученици вклучени во рамки на системот на натпревари на училишниот спорт, а имајќи го предвид повеќекарактерното значење на овој сегмент кој истовремено би можел да се нотира како еден од стратешките за целокупниот развој на спортот и сегмент кој осигурува правилен антрополошки развој на младата генерација, вклучително како битен чинител во борбата против пороците на современото живеење, потребно е да се пристапи кон градење концепт за негово системско унапредување низ воспоставување компатибилност и сообразени механизми помеѓу сите општествени чинители во сите аспекти кои се предуслов за истото. Во насока на унапредување на системот на натпревари во училишниот спорт, предвидено е воспоставување концепт за основање на училишни спортски клубови врз кои ќе се темелат натамошните развојни степени со цел за остварување на огромните општествени придобивки кои ги претполага развојот и негувањето на училишниот спорт како национална определба. Ваквиот пристап води кон создавање концепт на училишен спорт одразен низ вредности каде најдобрите ученици во одреден спорт ќе ги „бранат на боите“ на своето училиште.

Во рамки на редовната настава, физичкото и здравствено образование за учениците од прво до петто одделение се сведува на три часа во неделата. Согласно досегашните искуства во овој сегмент, вклучително просторните услови и постојните кадри задолжени, покрај другото, да применуваат активности од овој предметен делокруг и пренесуваат односни знаења, истовремено имајќи го предвид големиот интерес на учениците од овие возрасти за спортување, вклучително на нивните родители, и од друга страна големиот број не-

вработени професори по физичка култура, воведување на дополнителен час и создавањето концепт за настава по предметот физичко и здравствено образование за учениците од прво и петто одделение преку ангажирање соодветен наставен кадар во рамки на еден наставен час во неделата, но и промовирањето воннаставни активности на овие ученици во рамки на училишниот спортски клуб носи придобивки од поширок карактер.

Од друга страна, пак, имајќи го предвид зголемувањето на бројот на високообразовни установи во Република Македонија во последнава декада, порасна и бројот на потенцијални учесници кои би можеле да бидат вклучени во систем на натпревари во рамки на универзитетскиот спорт.

Студентите, како авангарда на едно општество, имаат значајно место во општествената севкупност, а нивните ставови кон одредени општествени прашања и активности се од исклучителна важност. Сепак, во однос на спортскиот делокруг, определени параметри упатуваат на констатација дека тука состојбата се влошува, со тенденција таа да дојде до ниво кога единствено благодарение на лични иницијативи и афинитет на поединци, се организираат партикуларни спортски активности кои не се дел од единствен спортски систем.

Предусловите за унапредување на универзитетскиот спорт се, во најголем дел, слични со оние наведени во делот на училишниот спорт. Креирањето на компатибилен концепт и сообразни механизми помеѓу сите чинители во сите аспекти темелниот предуслов за унапредување на универзитетскиот спорт.

1.4 ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА НА СПОРТОТ

Комплементирањето на мерките и активностите со цел низ создавање компатибилен концепт да се подигне оперативноста од заедничкото делување на сите субјекти кои се чинители на единствен спортски систем со единиците на локалната самоуправа во насока на обезбедување услови и системски мерки за поддршка на спортисти, спортски клубови и традиционални спортски манифестации е процес кој имплицитно квалитативно се одразува врз развојот на спортот.

Во изминатиот период, повеќе субјекти во Република Македонија имале обврска да дадат свој прилог во интензивирање на процесот на децентрализација што, аналогно, се однесува и на проблематиките поврзани со спортот. Децентрализацијата во спортот е сложен процес каде секој повикан субјект го понесува својот дел од товарот со цел на граѓаните од сите возрастни категории и социјални структури да им се овозможи и понуди вклученост во спортот и спортско рекреативните активности во насока на подигнување на квалитетот на нивното живеење, како предуслов за достигнување на придобивките одразени низ параметри од кои произлегуваат атрибутите за постоење здрава нација. Улогата на државата и нејзиниот придонес во таа смисла треба да се насочи кон подобрување на законската регулатива и механизмите по тој однос со што ќе се осигура реално пренесување на соодветните надлежности на единиците на локалната самоуправа. Надлежностите кои согласно постојната законска регулатива се пренесени на единиците на локалната самоуправа се однесуваат на: развој на масовниот спорт, реализација на училишниот и универзитетски спортски систем, спорт и спортско-рекреативни активности за лицата со инвалидитет и посебни потреби, организација и поддршка на традиционални спортски натпревари и манифестации, поддржување систем на натпревари на локално ниво, класифицирање, управување и грижа за спортските објекти, планирање и изградба на нови, современи спортски објекти, определување рекреативни зони за масовно спортување и слично.

Во оваа насока, заради натамошно рационално управување, една од побитните мерки би била интервенцијата во законските регулативи кои се однесуваат на пренесување на објектите за спорт во државна сопственост во надлежност на единиците на локалната самоуправа.

Што се однесува до постигнувањето комплементарност во овој процес, соодветните интервенции во овој сегмент подразбираат и пренесување на надлежности кои се однесуваат и на човечките ресурси во спортот, односно, на регулирање на фискалните импликации кои произлегуваат од потребата за ангажирање стручни кадри кои ќе бидат вклучени во системот на реализација на активностите од дејноста спорт, а се во надлежност на единиците на локалната самоуправа.

1.5 ИНФОРМАТИЧКА СПОРТСКА МРЕЖА

Одржувањето на спортските натпревари, посебно оние кои се од големо меѓународно значење, вклучително тренажните процеси на спортистите и општото администрирање на спортот, не се можни без соодветна информатичка поддршка.

За унапредување на спортот преку овој развоен елемент, како неопходност се јавува потребата од воспоставување информатичка спортска мрежа низ единствен системски концепт. Постојната законска регулатива во овој сегмент предвидува негово воспоставување заради: водење и управување на дејноста спорт, креирање и трансфер на политиките на централната и локалната власт по тој однос, олеснување на планирањето во дејноста, инвестирање во човечките ресурси вклучени во спортот и вршење споредноста на остварувањата. Партнери во информатичкиот спортски систем, како носители и корисници на истиот, се: централната власт, единиците на локалната самоуправа, спортските клубови, националните спортски федерации, Македонскиот олимписки комитет и останати правни и физички лица вклучени во овој делокруг.

Информатичкиот спортски систем треба да биде компатибилен со националниот администриран од страна на органот на државна управа од областа на државната статистика чии функции се прибирање, обработка и дисеминација на статистички податоци во Република Македонија, како и со системот на Еуростат, како организационен облик на Европската комисија при Европската Унија задолжен за унапредување и хармонизација на статистичките методи во нејзините земји-членки, вклучително и кај пристапните кандидати.

Еден од суштинските елементи за воспоставување и осигурување функционалност на систем од ваков вид е обезбедувањето соодветна кадровска и материјална поддршка.

1.6 ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во изминатите години се публикувани изданија од областа на спортот во вид на: книги, брошури, периодични публикации, програми, проспекти, летоци, плакати, каталози и други слични дела што се умножуваат и се наменети за јавност, вклучително магистерски и докторски трудови. Но, имајќи предвид дека најмеродавен показател во таа насока кој произлегува од законската обврска публикациите, со цел истите да бидат релевантни, да бидат регистрирани (каталогизирани) во институцијата задолжена за заштита, чување, каталогизација и користење на публикациите, сознанието дека постојат многу публикации што се однесуваат на спортот за кои ниту издавачите, ниту, пак авторите на истите не се погрижиле тие да бидат соодветно регистрирани и заштитени е дел од пречките за добивање точни информации за состојбите по ова прашање. Се-

како, ова иницира потреба од конципирање соодветен пристап со цел издаваштвото во спортот, односно публикувањето научна и стручна литература која третира различни прашања од областа на спортот и физичката култура да биде позастапено и во доволна мера поддржано.

1.7 СПОРТОТ И МЕДИУМИТЕ

Медиумите и соодветните видови поддршка од нивна страна за сметка на спортот претставуваат еден од чинителите за негов развој. Во оваа сфера констатиран е определен вид соработка помеѓу медиумите и дејноста спорт, при што некои спортови медиумите целосно ги покриваат, а останатите помалку или, пак, воопшто. Квалитетот и квантитетот на информациите од дејноста спорт се со различни вредности, а нивното пласирање во јавноста зависи од уредувачките политики и програмските шеми на печатените и електронските медиуми. Пристапот кон објективност и навременост на информациите од спортот кои се проследуваат до јавноста е чинител кој поседува развоен аспект во смисла на унапредувањето на спортот. Телевизиските и останати права преку кои спортот и медиумите создаваат простор за вклучување на аспектот на спонзорирање на дејноста што, следејќи ги меѓународните искусства, претставува единствен и нераскинлив деловен принцип, претставуваат еден од темелите за развој на спортот.

II. ПРОЕКЦИЈА НА ПОТРЕБИТЕ ОД СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ КАДРИ ЗА СПОРТОТ;

- II.1 Институт за спорт;
- II.2 Спортски менаџмент;
- II.3 Спортски туризам;

Еден од останатите чинители за развојот на спортот се стручните кадри. Со цел за функционирање на единствен систем каков што е спортот, специјализираните кадри од областа на спортот претставуваат механизам составен од повеќесементарно профилирани чинители што администрираат со свој различен учинок од врзан карактер. Стручните кадри во физичката култура и спортот се препознаваат во: спортските тренери, наставниците по физичко воспитување, спортските менаџери, интердисциплинарните тимови од областа на медицинските науки, психологијата, социологијата, спортската администрација, чинителите на системот на натпревари како што се судите, делегатите и слично.

Со оглед на недоволно усогласената номенклатура на звањата и занимањата на стручните кадри во спортот со потребите на национално и меѓународно ниво, односно недоволната усогласеност на системот на лиценцирањето во спортот со системот кој ги продуцира образовните профили и степени што се стекнуваат во рамки на високообразовните установи од областа на физичката култура и спортот, интервентните мерки и активности во насока на воспоставување концепт на нивно лиценцирање сообразен со постојните потреби и со меѓународниот систем на вреднување и поставеност во тој делокруг се сегментарен прилог во насока на развој на спортот. Во таа смисла, незаобиколна е обврската на тие установи да бидат креатори на перманентна едукација за потребите на спортот која би делувала сеопфатно и во односниот третман би ги вклучила стручните кадри од спортските клубови, националните спортски федерации, вклучително оние кои делуваат во предучилишниот, училишниот и универзитетскиот спорт.

Сегментарно гледано, градењето концепт за континуирано усовршување на наставниците по физичко воспитување е една од системските мерки кои треба да се преземат во насока на сеопшт развој на спортот.

Физичкото образование претставува клучна компонента заради заокружување на целокупноста на образованието воопшто и составен дел на доживотното учење. Запоставувањето на физичкото образование води кон намалување на квалитетот на образовниот систем што негативно се одразува и врз јавното здравје и подразбира поголеми фискални импликации врз Буџетот на Република Македонија од сферата на здравството. Местото на физичкото образование во училиштата во Република Македонија е дефинирано и во најголема мера не заостанува од актуелната пракса од овој делокруг која постои во повеќето европски земји. Проблемите се јавуваат во самата реализација на наставниот процес, а во овој дел се надополнуваат и аспекти поврзани со неизедначеност на просторните и материјални услови, вклучително оние поврзани со вреднувањето на учинокот на наставниот кадар. Заради ефикасност во работата и широките компетенции на овој кадар, неговиот профил треба постојано да се унапредува во насока подобрување на педагошките вештини и способностите за воспоставување поголема ефективност на наставата. Под континуирано стручно усовршување на наставниците се подразбира усвојување и примена на современите достигнувања на науката и праксата заради остварување на целите и задачите на образованието и унапредување на образовната пракса. Континуираното стручно усовршување треба да биде насочено кон оспособување на наставниците по физичко воспитување за самостојно планирање и програмирање на воспитно-образовната и стручната работа, стекнување нови знаења и нивно комплементирање во постојниот систем и оспособување за следење и примена на новите образовни технологии. Заради постигнување на предметните цели, треба да се пристапи кон усогласено програмирање по овој однос од страна на сите повикани општествени чинители со цел овој наставен кадар да стекне нови теоретски знаења и практични вештини за да биде подготвен преку наставата по физичко и здравствено образование соодветно да ги пренесе знаењата и, во процесот на натамошното следење на развојот, да ги препознава промените и состојбите кои може да доведат до разни функционални и структурални промени кај учениците и да биде подготвен да делува во нивно надминување.

II.1 ИНСТИТУТ ЗА СПОРТ

Стручниот и научен пристап проследен со осовременување на спортската дијагностика, вклучително поврзувањето со меѓународни институции од оваа област заради обезбедување континуирано усовршување на стручниот и научен кадар е сегмент кој несомнено ги заокружува аспектите кои водат кон сигурен развој на спортот во една воопштена смисла и, секако, во делот на врвниот спорт, кон подобрување на спортската изведба на оние кои се во него вклучени.

Низ обезбедувањето расположивост на овие ресурси и соодветен интердисциплинарен пристап се обезбедува:

- проценка на здравствената состојба на учесниците во спортските активности;
- подобрување на функционалните аспекти поврзани со спортската изведба и здравствената состојба на спортистите;
- следење на параметрите поврзани со тренираноста на спортистите и стручна советодавна асистенција во насока на подигнување на квалитативните аспекти на тренажниот процес;
- издавачка дејност низ публикување стручни и научно-истражувачки изданија компатибилни и сообразни со постојните состојби во оваа сфера и применливи во насока на развојна спортот;

- континуирано усовршување на кадрите вклучени во дејноста спорт и физичкото и здравственото образование;

- воспоставување стандарди во областа на спортско-медицинските прегледи;

- остварување соработка со меѓународни установи од ист делокруг заради овозможување трансфер на знаења и нивна имплементација;

- следење на антрополошкиот развој на популацијата.

Воспоставувањето концепт за развој на спортот дополнет со аспекти темелени врз релевантни сознанија и истражувања кои осигуруваат натамошна применливост е еден од условите за квалитативно заокружување на истиот. Постојењето на самостојна научна организациона единица во рамки на некоја од постојните високообразовни установи каде ќе се негува научната заснованост на спортот заради негов континуиран развој е еден од постулатите за остварување на целите на оваа програма.

II.2 СПОРТСКИ МЕНАЏМЕНТ

Приодот кон спортскиот менаџмент, како една од областите која е помалку третирана во Република Македонија, а е битен чинител кој ги надополнува развојните елементи за сеопшто унапредување на спортот, е сегмент од големо значење во делот на потребата од специјализирани кадри во оваа сфера. Спортскиот менаџмент ги потенцира моментите од деловен карактер во односите помеѓу страните во спортот, што претполага осигурување простор за целосна професионализација и постоење соодветни кадри кои истата ќе ја спроведуваат во рамки на администрирањето на спортските субјекти, за што се јавува и потребата тој да постане составен дел од наставните програми на високообразовните установи од областа на спортот. Овој сегмент е стратешки значаен и при формирање на развојните програми за селекција на младите спортисти како и при процесите за нивна рана идентификација и предикција на нивните натамошни спортски резултати.

II.3 СПОРТСКИ ТУРИЗАМ

Приодот кон промовирање на спортскиот туризам како чинител што е комплементарен со повеќе развојни моменти во областа на спортот ќе даде нова насока кон посеопфатна проекција и искористување на ресурсите кои произлегуваат од капиталните инвестиции во спортската инфраструктура, вклучително и преку организацијата на спортски настани од висок меѓународен карактер (европски и светски првенства, Медитерански игри и слично). На глобално ниво, општо признат е и фактот дека преку спортскиот туризам со најбрза динамика се постигнува зголемување на процентот на учество на спортот во бруто националниот приход што следствено води и кон останати економски придобивки како што е, на пример, зголемувањето на процентот на вработеност. Постојењето на функционален, целосно усогласен концепт за промоција на спортскиот туризам води кон меѓународно етаблирање на ресурсите во Република Македонија преку спортот.

III. ОБЕМ И ЦЕЛИ НА МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА

III. 1 Мултилатерална соработка – во рамки на Советот на Европа, УНЕСКО, Европската Унија, Светската анти-допинг агенција и меѓународните спортски асоцијации;

III. 2 Билатерална и соработка;

III.3 Борба против допингот во спортот (обврзувачки меѓународен акт – Конвенција / УНЕСКО);

III.4 Борба против насилното и недостојно однесување на спортските настани, посебно на фудбалските натпревари (обврзувачки меѓународен акт – Конвенцијата);

Овој сегмент се однесува на унапредување на меѓународната соработка на Република Македонија во рамки на Советот на Европа (во натамошниот текст: СоЕ), УНЕСКО, Европската Унија, Светската анти-допинг агенција и меѓународните спортски асоцијации согласно препораките и меѓународните акти кои го третираат спортот произлезени од истите, заради трансфер на влијанието на меѓународната спортска сфера врз националната и комплементирање на националните политики во спортот кореспондентно на политиките на Владата на Република Македонија.

III.1 МУЛТИЛАТЕРАЛНА СОРАБОТКА

Паралелно со процесот на стекнување независност на Република Македонија во 1991 година, преку нејзиното зачленување во рамки на меѓународните организации и други релевантни регионални организации и иницијативи, започна и процесот на нејзино етаблирање и позиционирање на меѓународен план преку воспоставување комуникација, развивање соработка и стекнување членство во меѓународните спортски организации. За целиот овој период, Република Македонија настојува да се промовира како одговорен субјект во меѓународните односи, прифаќајќи ги основните принципи и цели содржани во Повелбата на ОН како постулати врз кои се темели нејзината надворешна политика. На регионален план, Република Македонија настојува да ги унапреди добрососедските односи, соработката и одржливиот развој на регионот на кој му припаѓа.

Уште од самото пристапување во членство во СоЕ (9 ноември 1995 година), како пан-европска организација која здружува 47 земји членки, Република Македонија, како демократски и евро-атлански ориентирана земја, сериозно пристапи кон обврските кои ги подразбира едно вакво членство стремејќи се кон искористување на можноста од здружувањето со останатите европски земји за градење иднина темелена врз заеднички вредности и принципи насочени кон заштита на државниот, национален, политички, културен и економски идентитет.

Спортот претставува социјална и културна активност темелена на доброволен избор кој овозможува контакти помеѓу европските земји и нивните граѓани и игра фундаментална улога во реализација на целите на Советот на Европа преку зајакнување на врските меѓу луѓето и низ развивање на свесноста за европскиот културен идентитет – што е дел од Европската спортска повелба/Код на спортска етика (Препорака бр. P(92)13 рев) усвоена од страна на Советот на министрите при СоЕ на 24 септември 1992 година на 480-иот Состанок на замениците министри и повторно разгледана на нивниот 752 состанок на 16 мај 2001 година, а упатена до земјите потписнички на Повелбата меѓу кои е и Република Македонија.

Следејќи ги процесите за воспоставување на демократските односи во сите аспекти, Република Македонија, со самото стапување во полноправно членство во СоЕ, започна да учествува во активностите во сферата на спортот администрирани од страна на Постојниот комитет за развој на спортот.

Соработката на Република Македонија со СоЕ во областа на спортот, низ изминатите години, следствено се одрази и со прилагодување на националното законско уредување кое ја третира оваа сфера со европските стандарди во согласност и со меѓународните инструменти кои се однесуваат на дејноста спорт.

Следствено одлуката произлезена од 981-иот состанок на Комитетот на министри при СоЕ (одржан на 29 ноември 2006 година) со која се одобрува процесот за воспоставување на нова форма на соработка во областа на спортот, односно Европската парцијална спогодба во спортот – ЕПАС – за земјите членки, преку која се отвора нивната идна перспектива за продолжување на континуитетот на програмите започнати во рамки на Постојниот комитет за развој на спортот, и што по неговото укинување истата година предложената спогодба, претставува единствениот инструмент што Комитетот на министри го понуди во правец на идно заедничко делување на земјите членки во оваа област, а со цел Република Македонија да не остане надвор од тековите од областа на спортот заради новиот облик на администраирање во спортот во рамки на СоЕ, како и мнозинството земји членки, ја поддржа и е потписник на оваа спогодба со што на СоЕ му се даде можност да ја операционализира нејзината улога како платформа за идна европска соработка во спортот. Секако, тоа значи и зголемување на обврските на Република Македонија во смисла на зголемување на фискалните импликации врз Буџетот по тој однос.

На 11 мај 2007 година, СоЕ ја усвои Резолуцијата CM/Res(2007)8 за воспоставување Европска парцијална спогодба во спортот.

Како постојано административно тело во рамки на СоЕ, за иницијален период од три години, Европската парцијална спогодба во спортот е воспоставена од страна на Комитетот на министри на 13 октомври 2010 година.

Во 2011 година, Европска парцијална спогодба во спортот продолжи да се проширува и да пристапува кон соработка со Европската Унија и останати спортски движења низ здружени проекти како и кон соработка со нејзините партнери, односно:

Меѓународни организации –
- Европската комисија при ЕУ – одделот за спорт;
- УНЕСКО – каде Република Македонија е полноправна членка;

Меѓународни спортски невладини организации –
- ЕНГСО (Европска невладина спортска организација) – каде Република Македонија, преку соодветниот организационен облик е полноправна членка;

- УЕФА – каде Република Македонија, преку соодветниот организационен облик е полноправна членка;
- ВАДА – (Светска анти-допинг агенција) – каде Република Македонија, преку соодветниот организационен облик е полноправна членка;

Мултилатералната соработка во оваа област треба да даде одговор како ќе се развива спортот во рамки на процесите за европско обединување на сите полиња, посебно за транзициските земји од Југоисточна Европа кои настојуваат да фатат приклучок со останатите, развиени земји, вклучително нашата.

III.2 БИЛАТЕРАЛНА СОРАБОТКА

Дел од целите и приоритетите на Република Македонија во надворешната политика, односно:

- промоцијата на своите национални вредности и интереси;

- градењето сестрани односи на соработка со сите држави од непосредното и поширокото соседство – како на билатерален план, така и во рамки на регионалните иницијативи и проекти по пат на учество во постојаните процеси за регионална соработка во целиот регион на Југоисточна Европа;

- континуираниот ангажман насочен кон унапредување и натамошно збогатување на односите со демократски определени држави со кои Република Македонија има, во голема мерка, традиционално добри и развиени односи;

- учеството во работата на сите значајни организации промовирани преку Министерството за надворешни работи, ја отвораат можноста за делување на Агенцијата за млади и спорт во областите од своја надлежност. Изминатиов период, во насока на билатералните односи, Агенцијата за млади и спорт има направено повеќе иницијативи за потпишување договори за билатерална соработка со држави од непосредното и поширокото соседство на ниво на органи на управа надлежни за работите од областа на спортот. Активностите насочени кон воспоставувањето билатерална соработка со земјите од нашиот регион се стремат врз стремежот на Република Македонија за влез во Европската Унија со цел да се искористат искуствата на оние кои веќе го оствариле тој процес, негувајќи ги притоа темелните вредности на истата во смисла на заштита на демократијата, владеењето на правото и почитувањето на основните човекови права и слободи кои, секако, кореспондираат и со делокругот на работењето на Агенцијата за млади и спорт.

Соработката, главно, е насочена во правец на размена на искуства заради воведување на спортот во рамки на функционирање на едно модерно општество кон кое Република Македонија се стреми, како и кон олеснување на законските и институционални реформи неопходни за остварување заеднички цели и интереси од областа на спортот.

Во рамки на средбите на претставници на Агенцијата за млади и спорт со претставници од државни органи одговорни за работите од областа на спортот од други земји, посебно на настани од мултилатерален карактер и регионални средби на ниво на експерти за спорт на кои до 2008 година повиканите редовно присуствуваа, вклучително формалните и неформалните конференции на европски министри одговорни за спортот кои се одржуваат на секои две години во организација на СоЕ, во неформалните разговори од билатерален карактер се потенцира потребата за зајакнување на меѓусебните врски во правец на интензивирање на билатералните односи и соработката во областа на спортот. Имено, во дел од заклучоците кои произлегуваат од таквите средби редовно се истакнува потребата за регионална соработка на земјите од Европа на секое поле, вклучително и во спортот.

Консеквентно на дел од одредбите содржани во Европската спортска повелба (Препорака бр. P(92)13 рев) каде се вели дека „треба да се поттикнуваат спортските организации кон воспоставување меѓусебни корисни спогодби, заемно, како и со потенцијални партнери од областа на медиумите и комерцијалниот сектор, избегнувајќи притоа каква било експлоатација на оние кои се занимаваат со спорт.“, Агенцијата за млади и спорт утврди определби во оваа насока, со цел:

- овозможување подобри услови за тренинг;
- аклиматизација и подготовки за претстојни меѓународни натпревари;
- заради остварување успешни подготовки за учество на Олимписки и Параолимписки Игри;
- обука и размена на искуства помеѓу тренери, судии и останат спортски персонал;
- обезбедување донации;
- соработка и заедничко лобирање пред матичните меѓународни асоцијации за работи од заеднички интерес и заради учество во органи и тела на истите;
- соработка заради размена на најнови публикации од областа на спортот и физичката култура;
- работа на заеднички истражувачки проекти и научни трудови во областа на спортот и нивна заедничка афирмација.

Наведените цели претставуваат перспектива која ја осигурува билатералната соработка.

Во овој дел, битно е да се споменат и билатералната и мултилатералната соработка кои националните спортски федерации од Република Македонија ги остваруваат самостојно преку неколку облици, и тоа:

1. Билатерална соработка со поедини спортски федерации од други земји поради размена на спортска експертиза поврзана со повеќе процеси кои се дел од спортот, односно: размена на тренери и останат спортски персонал, обуки по разни основи, размена на спортисти заради обезбедување соодветен спаринг во пресрет на настапи во рамки на некои позначајни меѓународни натпревари (во индивидуалните спортови), договарање пријателски мечеви (во екипните спортови);

2. Билатерална соработка со поедини национални спортски федерации од други земји заради координација и заедничко делување во рамки на меѓународните спортски асоцијации и одбрана на заедничките интереси, кои се најчесто регионални;

3. Билатерална соработка и унапредување на пријателството со посилни спортски федерации од други земји заради обезбедување донации;

4. Регионална соработка заради настап во рамки на регионални и балкански лиги и останат регионален систем на натпревари;

5. Мултилатерална соработка и соодветно делување во рамки на европските и светски спортски федерации заради исполнување на многу аспекти кои се од обврзен карактер, вклучително поради следење и аплицирање за учество во рамки на програмите кои ги промовираат меѓународните спортски асоцијации со цел за потпомагање на националните спортски федерации во различни сфери на интерес.

Националните спортски федерации, исто така, во периодот од 1992 година до денес, го понесоа спортскиот субјективитет на самостојност и афирмација на Република Македонија преку зачленувањето и делувањето во рамки на меѓународните спортски асоцијации.

Преку следење на работата на Македонскиот олимписки комитет (во натамошниот текст: МОК) во последните години, може да се забележи интензивирање на активностите поврзани со воспоставувањето билатерална соработка со повеќе национални олимписки комитети на други земји. За беневитот од таквите активности повикан да одговори е МОК. За остварување на заедничките цели и интереси на МОК и Агенцијата за млади и спорт, двата субјекта треба поинтензивно да работат во насока на изнаоѓање модел за зајакнување на меѓусебната соработка во делувањето на ова полеод што, секако, најголема корист би имале македонските спортисти.

Наведеното во овој сегмент, како чинител во развојот на спортот, треба да предизвика аналитичка приемчивост со цел за креирање посебно согледување во однос на сето она што го третира меѓународната соработка на Агенцијата за млади и спорт, националните спортски федерации и МОК во дејноста спорт. Поради објективитетот поврзан со предвидувањето, непредвидувањето, одобрувањето или, пак, неодобрувањето финансиски средства за оваа намена низ годините заради непосредно следење и директно учество во споменатите процеси, оваа програма ја нотира неопходноста за поинтензивно и координирано вклучување на повиканите страни во рамки на СоЕ, вклучително оние организирани од страна на меѓународните спортски асоцијации во периодот кој е предмет на програмирање.

Мултилатералната и билатералната соработка допираат активности поврзани со меѓународни конвенции и останати односни акти од делокругот на спортот каде покрај елементите од соработката насочени кон заемно надополнување и асистенција заради подигнување на нивото на делување на Република Македонија во областа на спортот, постојат и оние од обврзен карактер во дел од сегментите кои поради нивната значајност по-

станаа и протоколарни сфери без чиј тертман и задоволување на поедини законски уредби (кои се дел и од меѓународното спортско право во овие области) произлезени од истите, спортистите од Република Македонија не би можеле да имаат соодветен излез на меѓународната спортска сцена, ниту пак, при неисполнување на некои односни обврски, во Република Македонија би можеле да се организираат спортски настани од повисок ранг.

III.3 БОРБА ПРОТИВ ДОПИНГТОТ ВО СПОРТОТ (обврзувачки меѓународен акт – Конвенција / УНЕСКО)

„Допинг во спортот“ значи употреба на фармаколошки допинг примероци (супстанции), односно, средства, или, пак, допинг методи од страна на спортисти. „Фармаколошки допинг примероци, односно, средства, или, пак, допинг методи“ се оние фармаколошки допинг примероци или методи кои се забранети од страна на меѓународни релевантни спортски организации и се појавуваат на документ одобрен од страна на Мониторинг групата при СоЕ одговорна за спроведување на Меѓународната конвенција против допингот во спортот на УНЕСКО, односно, на Листата на забранети супстанции и методи на Светската анти-допинг агенција или Меѓународниот олимписки комитет.

Република Македонија ја има ратификувано Меѓународната конвенција за борба против допингот на УНЕСКО на 19 август 2008 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08).

Конвенцијата против допингот во спортот е единствен меѓународен правен инструмент во борбата против допингот. Таа е отворена за пристапување за сите земји во светот.

Главна цел на Конвенцијата е унапредување на мерките кои треба да се преземат во борбата против допингот на национално и меѓународно ниво. Конвенцијата не се стреми да создаде едноличен анти-допинг модел, туку уредува одреден број заеднички стандарди и регулативи кои договорните страни имаат за цел да ги усвојат во вид на законски, финансиски, технички, едукативни и останати мерки.

Духот на Конвенцијата произлегува од политичката желба во правец на помагање во заштитата на спортската етика како и во правец на зачувување на интегритетот на „чистиот“ спорт.

Пристапувајќи и придружувајќи се кон принципите и целите на Конвенцијата, Република Македонија презема обврска да спроведе сопствена национална политика во однос на борбата против допингот во спортот, односно:

- да формира национално координативно тело за борба против допингот;
- да ја намали фреквенцијата на допинг супстанции и останати забранети допинг средства и методи;
- да ја засили допинг контролата и да ја подобрат технологијата во однос на неговото откривање;
- да обезбеди едукација и информираност во правец на борбата против допингот;
- да ја гарантира ефикасноста на санкциите кои се преземаат против спортистите кои применувале допинг;
- да соработува со спортските организации на меѓународен план во борбата против допингот;
- да користи акредитирани анти-допинг лаборатории.

Прв координиран пристап кон проблематиката на допингот во спортот е направен во 1998 година кога Меѓународниот олимписки комитет одлучи да свика Светска конференција на која ќе се дискутира за допингот. Истата е одржана во периодот од 2-4 февруари 1999 година во Лозана, Швајцарија. Од оваа Конференција произлезе Лозанската декларација за допингот во

спортот која предвиде востановување независна меѓународна анти-допинг агенцијасо препорака истата да биде оперативна до започнување на ЛОИ 2000 во Сиднеј, Австралија.

Согласно Лозанската декларација, на 10 ноември 1999 година во Лозана е формирана Светската анти-допинг агенцијана иницијатива на Меѓународниот олимписки комитет, а со широка поддршка од страна на многу влади, спортски организации и останати јавни и приватни субјекти кои делуваат во спортот. ВАДА е формирана со единствена цел – да ја промовира и координира меѓународната борба против допингот во спортот.

Светскиот анти-допинг код беше усвоен од страна на ВАДА на 5 март 2003 година во рамки на Светската конференција за допингот во спортот која се одржа во Копенхаген, Кралството Данска. Светскиот анти-допинг код е едногласно прифатен и усвоен како основа во заедничката борба против допингот во спортот. Кодот стапи на сила на 1 јануари 2004 година. Истиот е веднаш прифатен од страна на Македонскиот олимписки комитет (МОК) и Федерацијата за спорт и рекреација на лицата со инвалидитет.

Од оваа Конференција произлезе и Копенхагенската декларација за анти-допинг во спортот која претставува политички документ преку кој владите ја искажаа својата намера за формално признавање и имплементирање на Светскиот анти-допинг код. Република Македонија е потписник на истата. Оваа иницијатива, всушност, претставува прв чекор кон подготовка на Меѓународната конвенција против допингот во спортот на УНЕСКО.

Бидејќи многу влади не можат да бидат правно обврзани со невладин документ како што е Светскиот анти-допинг код, тие, согласно неговите одредби, а имајќи ја предвид Копенхагенската декларација за анти-допинг во спортот, ја формулираа Меѓународната конвенција против допингот во спортот под покровителство на УНЕСКО.

Меѓународната конвенција против допингот во спортот е едногласно усвоена на 33-то Генерално собрание на УНЕСКО на 19 октомври 2005 година каде преку свои соодветни претставници, присуствуваше и Република Македонија. Оваа Конвенција претставува прв акт од овој вид против допингот кој има универзален дострел.

Кореспондентно на напорите на УНЕСКО, и СоЕ (повикувајќи се на Европската спортска повелба усвоена од страна на Комитетот на министри при Советот на Европа на 24 септември 1992 година и ревидирана на 16 мај 2001 година, вклучително Кодот на спортска етика како дел од истата – создадени со цел да воспостават исти принципи во спортот кои ќе важат за сите земји од Европа), исто така, континуирано работи на оваа проблематика и редовно упатува препораки до своите земји членки за нејзина итна ратификација.

Дека допингот претставува ризик кога се во прашање моралните принципи и образовните вредности потврдува и Меѓународната повелба за физичко образование и спорт на УНЕСКО како и Олимписката повелба.

Анти-допинг конвенцијата (произлезена од СоЕ), вклучително нејзиниот Дополнителен протокол, претставува меѓународен правен инструмент кој дава препораки во однос на борбата против допингот, а Република Македонија ја има ратификувано на 30 март 1994 година. Стапила на сила на 1 мај 1994 година.

Дополнителниот протокол кон оваа конвенција е потпишан (прифатен – што е еден од предвидените правни инструменти) од страна на Република Македонија на 12 септември 2002 година во Варшава.

Најзначајните финансиски импликации кои произлегуваат од Меѓународната конвенција против допингот во спортот на УНЕСКО се однесуваат на програмите за допинг контрола. Со нејзината ратификација, Република Македонија, покрај останатите, презеде обврски и за воведување ефективна и ефикасна национална програма за тестирања, односно, допинг контроли.

Имено, борбата против допингот во спортот може да биде ефикасна единствено доколку во секоја земја постојат допинг контроли и, доколку истите се изведуваат „без претходно известување, надвор и за време од натпреварите“ (член 2 од Конвенцијата – дефиниции).

Без разлика на Конвенцијата, развојот на програмите за допинг контрола и подложувањето на истата постануваат и услов за учество во рамки на меѓународни спортски настани.

Во последниве години, допингот во спортот зема огромен замав ширум светот и постана еден вид софистициран проблем. Штетните последици од допингот се познати и за нив постои општ светски консензус. Неподделено е мислењето на повиканите од сферата на допингот дека во Република Македонија се употребуваат недозволените супстанции и методи во спортот. Голем е бројот на спортистите кои тоа го прават на своја рака, што воедно претставува и непосредна опасност за самите спортисти. Повикувајќи се на Меѓународната конвенција против допингот во спортот на УНЕСКО која преку инструментот на нејзина ратификација е дел од македонското законодавство, покрај обврските произлезени од овој правен инструмент за вршење допинг контроли, Република Македонија, преку Националната анти-допинг комисија при Агенцијата за млади и спорт, во претстојниот период определен во овој програмски документ, ќе реализира годишни програми кои опфаќаат вршење допинг контроли врз македонски спортисти, вклучително кампањи за подигање на свеста во оваа сфера на сите повикани страни вклучени во спортот.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствената заштита во спортот се темели на ставот дека спортската медицина, првенствено, припаѓа на примарната здравствена заштита, а поголемиот број специфични спортско-медицински клинички ентитети се третираат во рамки на соодветните клинички дисциплини. Поради тоа, здравствената заштита кај спортистите во најголем дел се однесува на превентивни здравствени прегледи и оценување на физичките способности што, согласно законската регулатива во Република Македонија, е аспект од обврзувачки карактер за сите спортисти, членови на спортски клубови, кои се вклучени во систем на натпревари организиран од страна на националните спортски федерации. Секако, во оваа насока, од значење е спроведувањето контроли заради утврдување на почитувањето на односните обврски за извршување здравствени прегледи од страна на повиканите, вклучително активности поврзани со подигање на нивната свест за последиците од нивното неспроведување.

III.4 БОРБА ПРОТИВ НАСИЛНОТО И НЕДОСТОЈНО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПОРТСКИТЕ НАСТАНИ, ПОСЕБНО НА ФУДБАЛСКИТЕ НАТПРЕВАРИ (обврзувачки меѓународен акт – Конвенција)

Доживувајќи ги остварувањата на спортистите, гледачите и целата јавност ја пресоздаваат и умножуваат нивната вредност при што се создава потенцијал целото општество да постане најмасовен репродуктивен на спортот, што претставува вредност самото по себе, креирајќи процес на обединување на личното и колективното искуство, вклучително развивајќи сензибилитет за националното себепостојење.

Република Македонија ја има ратификувано – Европската конвенција за насилното и недостојно однесување на гледачите на спортските настани, посебно на фудбалските натпревари – на 30 март 1994 година, а стапила на сила на 1 мај истата година, а во македонското законодавство, оваа проблематика е уредена до одреден степен.

Сепак, насилството во спортот е актуелна општествена појава со широки реперкусии, чии мотиви, главно, лежат надвор од спортот, а истиот, најчесто, се користи како сцена за негова манифестација.

Со оглед на тоа што сите чинители кои се повикани во насока на спречување на насилното и недостојно однесување во спортот имаат посебни, но комплементарни одговорности во борбата против оваа појава, а имајќи предвид дека повиканите државни органи и институции, во соработка со спортските субјекти и останатите вклучени страни, треба заедно да делуваат врз остварувањето на заедничката цел на сите соодветни нивоа, односно да обезбедат мирно одвивање на спортските натпревари и спортски манифестации што ги организираат, истите треба да ги нотираат и недостатоците во законското уредување на овој делокруг со цел правилно определување на насоките за намодно успешно и координирано постапување. Активностите се насочени во неколку сегменти, и тоа:

- целосно спроведување на односната меѓународна конвенција од страна на сите повикани чинители;
- целосно почитување на постојното законодавство кое ја третира оваа проблематика;
- изнаоѓање концепт со кој ќе се диференцираат навивачите од оние кои манифестираат насилно однесување на спортските настани;
- континуирана соработка и учество во рамки на активностите на Постојниот комитет за спречување на насилното однесување на спортските настани при СоЕ заради следење на најновите трендови во оваа проблематика и примена на препораките кои СоЕ ги дава;
- воспоставување модел на системска комуникација со навивачките групи и вклучување експерти од повеќе области во тие процеси заради нивно насочување кон вистинските вредности кои произлегуваат од спортот;
- инензивирање на активностите на Националното координативно тело за спречување на насилството на спортските терени при Агенцијата за млади и спорт;
- остварување работни и едукативни средби со националните спортски федерации и спортски клубови во насока на продлабочување на соработката на ова поле.

IV. ПОЗНАЧАЈНИ ИНВЕСТИЦИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ОБЈЕКТИТЕ ЗА СПОРТ ОД ЈАВЕН ИНТЕРЕС

Преку реализација на проектите за изградба на спортска инфраструктура, што претставува основен предуслов за зголемување на вклученоста на граѓаните во спортот и „Спортот за сите“, спортот, покрај просторно, се проширува и во делокругот на подигнување на нивото на нивното општо здравје што, имплицитно, преку зголемување на нивната продуктивност, доведува и до сообразување и комплементирање на овие аспекти со создавањето квалитативни придобивки и врз делокругот на социјалните политики и пазарот на трудот, а со тоа и врз подобрувањето на самата економија на Република Македонија.

Програмата за капитални инвестиции во спортот за реализација на подобрувањето на спортската инфраструктура низ изградба на спортски објекти, опфаќа:

изградба на спортски сали

Со оглед на недостигот од спортски објекти од овој вид во многу единици на локалната самоуправа, можностите и придонесот кој го нудат спортските сали се во насока на нивно целодневно искористување, а со

цел да ги задоволат побарувањата на различните форми на вклученост на граѓаните во спортските активности поаѓајќи од училишниот спорт, спортските клубови, националните тимови во повеќе спортови и спортисти поединци и, секако, „Спортот за сите“, односно, спортската рекреација како определба за задоволување на апетот за масовност во спортот. Владата на Република Македонија, преку Програмата за изградба на спортските сали во целата држава, сака да ја ублажи состојбата од овој недостиг и да создаде основни услови за стратешки профилиран развој на младите во Република Македонија.

изградба на фудбалски игралишта

Фудбалот е еден од најпопуларните спортови, особено полупуларен и во Република Македонија и токму затоа му е посветено посебно внимание. Игралиштата се со стандардни димензии со вештачка трева, согласно стандардите на ФИФА/УЕФА, со цел овозможување тренинг и натпревари и во зимскиот период. Фудбалските игралишта ќе бидат центри за развој на младински фудбалски школи од каде очекуваме да произлезат нови фудбалски таленти.

изградба на повеќенаменски игралишта

За развој на спортската рекреација, односно „Спортот за сите“, најдобар начин да се создадат услови е изградба на повеќенаменски игралишта. Повеќенаменски игралишта ќе бидат достапни за сите граѓани за спортување, рекреирање и одигрување натпревари во повеќе спортови. Истите ќе можат да се користат деноноќно, што значи дека треба да постанат место за собирање и дружење на младите генерации, што претставува придонес кон создавање здрава младина. Секако, тоа претставува исклучително добра превентива во борбата против пороците на модерното живеење.

изградба на тениски терени

Со изградбата на тениски терени, на нашите млади тениски таленти им овозможуваме да се развиваат во идни професионални тенисери, но истовремено им овозможуваме и на сите рекреативци, број кој секојдневно се зголемува со оглед на популарноста на овој спорт, но и поаѓајќи од искуствата од досега изградените тениски терени, да се вклучат во рекреативниот аспект на практикување на тенисот. Тениските терени се современи, целосно инфраструктурно компатибилни, со осветлување за ноќни натпревари, пристапни патеки, жичана ограда и, што е најбитно, најсовремена подлога по сите стандарди на меѓународната тениска асоцијација.

изградба на трим патеки

Следејќи ги определбите за подигнување на квалитетот на живеење на граѓаните од сите социјални структури во духот на „Спорт за сите“, трим патеките, како светски тренд и спортска понуда која е за нив најлесно достапна, ќе придонесе за сеопфатно вклучување на граѓаните во насока практикувањето на спортските активности да постане своевидна филозофија на живеење. Справите за вежбање ќе бидат дополнителен аспект за збогатување на оваа спортска содржина.

реконструкција и адаптација на постојни спортски објекти

Во рамки на Проектот за реконструкција и адаптација на постојни спортски објекти, планирана е реконструкција и адаптација на постојни спортски објекти, а со тоа и нивно ставање во функција на спортот и спортските активности. Покрај тоа, сите спортски објекти чија изградба е започната, ќе се доизградат.

изградба на пливачки базени

Планирана е изградба на два затворени пливачки базени со меѓународни стандарди за ватерполо, односно со димензии 33м-25м. Базените ќе бидат пристапни и за задоволување на потребите на пливачките клубови, за обука во пливачките спортови наменета за училишната младина, вклучително за спортска рекреација на граѓаните преку нивно вклучување во активностите на водените спортови.

Заради проширување на спортската понуда во оваа смисла, оваа програма во овој дел ќе се надополнува согласно иницијативите од страна на граѓаните и спортските субјекти преку изнаоѓањето нови модели и концепти, а секако, во сообразност со потребите, вклучително оние поврзани со врвниот спорт што во најголем дел се однесува на изградба на спортски центар за висински и базични подготовки согласно можностите.

Основен предуслов за реализација на каква било активност од дејноста спорт претставува функционалноста на спортските терени и објекти. Заради рентабилно администрирање, при што неопходно е запазувањето на намената за која тие се изградени, треба да се пристапи кон интервенција во законските регулативи во насока на нивно класифицирање заради утврдување натамошни надлежности по тој однос, односно создавање концепт за нивно стопанисување и одржлив развој, како и утврдување на начинот на инвно користење од страна на сите спортски субјекти вклучени во спорто.

V. ОБЕМ НА СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ЈАВНИОТ ИНТЕРЕС ВО СПОРТОТ

Финансирањето на оваа програма, вклучително планирањето, обезбедувањето, и брзиот трансфер на средствата и механизмите за контрола на реализираното е предуслов и еден од најбитните фактори за остварување на нејзините цели и приоритети.

Реализацијата на оваа програма ќе кореспондира и ќе се планира во рамки на можностите на Буџетот на Република Македонија во секој предвиден фискален период.

Со оглед дека механизмите на интервенции во законските регулативи со кои се допира фискалната политика на Република Македонија претполага определени процеси за кои е потребна подолга временска рамка, реализацијата на оваа програма ќе кореспондира и ќе се планира во рамки на можностите на Буџетот на Република Македонија низ поддршка од централниот буџет, вклучително буџетите на единиците на локалната самоуправа, како и преку отворената законска можност за основање Фондација за развој на спортот согласно закон.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Оваа програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-6936/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

109.

Врз основа на член 10 став 2 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија” бр. 79/09, 36/11 и 51/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА СУБВЕНЦИОНИРАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧКАТА НА ЕНЕРГИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Појдовна основа

Владата на Република Македонија со оваа програма врши субвенционирање на потрошувачката на енергија (електрична енергија, огревно дрво, јаглен, екстра лесно масло за домаќинства / нафта за домаќинство и централно греење) во 2013 година.

Со оваа програма се обезбедува континуитет во субвенционирањето на потрошувачката на енергија, кое Владата на Република Македонија го вршеше врз основа на Програмата за субвенционирање на потрошувачката на енергија („Службен весник на Република Македонија” бр. 8/12 и 83/12).

II. Корисници

Корисници на оваа програма се домаќинства кои се корисници на право на социјална парична помош и семејства корисници на правото на постојана парична помош (во понатамошниот текст: корисник).

Домаќинства на кои поради работно ангажирање за извршување на јавни работи времено им мирува правото на социјална парична помош, не се сметаат за корисници на оваа програма.

Корисникот го остварува надоместок по основа на субвенција на дел од потрошената енергија (електрична енергија, огревно дрво, јаглен, екстра лесно масло за домаќинства /нафта за домаќинство и централно греење), доколку:

- остварува право на социјална парична помош или постојана парична помош, согласно со Законот за социјалната заштита и

- извршил плаќање за потрошената енергија, искористена и платена во период од 01.01.2013 година до 31.12.2013 година.

III. Мерки

Надоместокот за субвенција за потрошена енергија ќе се исплаќа на месечна основа.

Висината на месечниот надоместок за субвенција изнесува 700 денари.

IV. Модалитети на субвенции

Модалитетите на субвенциите ќе зависат од видот на енергенсот за кој ќе се определи корисникот за остварување на надоместокот за субвенционирање на трошокот.

За остварување на субвенционирање на потрошена енергија (електрична енергија, огревно дрво, јаглен, екстра лесно масло за домаќинства /нафта за домаќинство и централно греење), ќе се земаат во предвид сметките од јануари 2013 до декември 2013 година.

Надоместокот за субвенција корисникот го остварува во месечен износ од 700 денари. Доколку износот на сметката е помал од 700 денари, се исплаќа надоместокот за субвенција за потрошена енергија до износот на сметката.

- Надоместокот за потрошена електрична енергија ќе се исплаќа за секоја платена месечна сметка за потрошена електрична енергија, која соодветствува со адресата на која живее корисникот. Во случај кога на иста адреса со едно електрично бројло живеат повеќе корисници, надоместок за субвенција поединечно ќе го оствари секој корисник.

- Надоместокот за централно греење ќе се исплаќа за секоја платена месечна сметка за централно греење која соодветствува со адресата на која живее корисникот. Во случај кога на иста адреса живеат повеќе корисници, надоместок за субвенција поединечно ќе го оствари секој корисник.

- Надоместокот за останатите енергенси, за кои не се плаќа месечна сметка, ќе се исплаќа по приложена платена сметка, на име на носителот на правото или член на неговото семејство/домаќинство. Надоместокот за субвенција се остварува во месечен износ од 700 денари до износот на приложената сметка, во кој период се исклучува од надоместок за субвенција за друг енергенс.

Во периодот на важење на оваа програма, корисникот може да поднесе барање за надоместокот за субвенција за различни енергенси, со тоа што во еден месец правото на субвенционирање на трошоците се остварува за еден вид на енергенс, во месечна висина од 700 денари.

V. Носители

Оваа програма ќе ја спроведе Министерството за труд и социјална политика и центрите за социјална работа.

Корисниците може да поднесат барање за остварување на надоместокот за субвенција за потрошена енергија од 1 јануари 2013 година до 31 декември 2013 година.

Барањето се поднесува до надлежниот центар за социјална работа, според местото на живеење на корисникот.

Кон барањето се поднесува следнава документација:

- платена сметка за електрична енергија или централно греење, или
- платена сметка (фискална сметка) и сметкопотврда за останатите
- енергенси, која гласи на име на носителот на правото или член на неговото семејство/домаќинство. За екстра лесното масло за домаќинството, платената сметка и сметко потврдата ќе се земаат во предвид за период согласно со прописите за продажба на овој вид енергенс.

Субвенционирањето на потрошувачката на енергија престанува во следниве случаи:

- со престанување на користење на социјална парична помош или постојана парична помош и
- доколку субвенцијата е остварена врз основа на неистинити или нецелосни податоци, односно со злоупотреба на истата.

Корисникот треба да известува за секоја промена која се однесува на:

- промена на носителот за исплата и
- промена на домашната адреса.

Исплатата може да се врши во еден месец, кумулативно и за повеќе платени сметки во периодот на важење на оваа програма.

Исплатата за огревен материјал (огревно дрво и јаглен) и екстра лесно масло за домаќинства / нафта за домаќинство се врши по поднесена сметка за период од датата на платената сметка, а најдоцна до 31.12.2013 година.

Центарот за социјална работа води евиденција за корисниците за искористениот надоместок за субвенција на месечна основа.

Од страна на центарот за социјална работа се доставува месечен извештај за бројот на корисници и износот на средствата до Министерството за труд и социјална политика.

VI. Извори на средства

Програмата за воведување на субвенции за трошоци за потрошена енергија за 2013 година ќе предизвика фискални импликации во висина од 74.000.000 денари, обезбедени во Буџетот на Република Македонија.

Исплатата на средствата од оваа програма ќе се врши истовремено со исплатата на правата на социјална парична помош и постојана парична помош.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 2013 година до 31 декември 2013 година.

Бр.41-8835/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

110.

Врз основа на член 121 став 2 од Законот за заштита на потрошувачите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/2004, 77/2007, 103/2008 и 24/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ЗА ПЕРИОДОТ 2013 – 2014 ГОДИНА

I. ВОВЕД

Програмата за заштита на потрошувачите за периодот 2013 – 2014 година произлегува од Законот за заштита на потрошувачите („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/04, 77/07, 103/08 и 24/11).

Во Програмата се утврдуваат основните цели на политиката за заштита на потрошувачите, мерките и активностите за промоција и информирање на потрошувачите, советување, едукација, како и потребните финансиски средства за реализирање на програмата.

II. ПРАВНА РАМКА

Правната основа за регулирање на заштитата на потрошувачите е утврдена во членот 97 од Спогодбата за стабилизација и асоцијација со Европската Унија, според кој Република Македонија треба да ги усогласи стандардите за заштитата на потрошувачите со стандардите на Европската Унија, со цел да се овозможи ефикасна заштита на потрошувачите и функционирањето на пазарната економија.

Покрај Законот за заштита на потрошувачите, во Република Македонија и со други закони се уредува заштитата на потрошувачите, како што се: Закон за безбедност на производите, Закон за стандардизација, Закон за акредитација, Закон за надзор на пазарот, Закон за трговија, Закон за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити, Закон за безбедност на храна, Закон за туристичка дејност, Закон за угостителска дејност, Закон за домување, Закон за заштита на правата на пациентите, Закон за енергетика, Закон за локална самоуправа и други.

На заштитата на потрошувачите во договорните односи кои не се регулирани со Законот за заштита на потрошувачите, се применуваат одредбите од Законот за облигациони односи.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Основната цел на Програмата за заштита на потрошувачите утврдена во членот 122 од Законот за заштита на потрошувачите е определување на политиката на заштитата на потрошувачите.

Стратешките цели на Европската Унија утврдени во Стратегијата за потрошувачката политика 2014 – 2020 година се:

- зајакнување на заштитата на потрошувачите;
- подобрување на информираноста на потрошувачите;
- подобрување на спроведувањето на прописите и заштита на потрошувачите; и

- усогласување на политиката со социјалните промени и тековните движења на правата на потрошувачите.

Поаѓајќи од овие стратешките цели, во Програмата се уредува:

1. Обезбедувањето на повисоко ниво на заштита на потрошувачите, преку натамошна хармонизација со европското право, понатамошни консултации и подобро претставување на правата на потрошувачите;

2. Создавање на услови за поголема правна заштита на потрошувачите и усогласување на политиките за заштита на потрошувачите со економските и општествените промени; и

3. Прилагодување на потрошувачкото право за ефикасно решавање на споровите и поддршка на интересите на потрошувачите во клучните сектори (дигитални услуги, финансиски услуги, храна, енергетика, патнички услуги, јавните услуги, транспорт и др.)

IV. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ ЗА 2013 И 2014 ГОДИНА

A. АКТИВНОСТИ ЗА 2013 ГОДИНА

1. МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Министерството за економија активностите ќе ги реализира во соработка со невладините организации од областа на заштитата на потрошувачите по пат на објавување на Јавен повик за доделување на финансиски средства во висина од 500.000 денари за реализација на програма (проект) и тоа за:

Планирани активности

1.1. Подготовка и печатење на 3 (три) брошури и други промотивни материјали за правата на потрошувачите согласно законската регулатива од областа на заштитата на потрошувачите.

Потребни средства: 100.000 денари

1.2. Промоција на Програмата за заштита на потрошувачите за периодот 2013-2014 година и законската регулатива од областа на заштитата на потрошувачите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за здравство- Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерството за образование и наука- Биро за развој на образованието, Државен пазарен инспекторат, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Тетово, Кочани, Струга и Велес.

Потребни средства: 60.000 денари

1.3. Промоција на брошури и други промотивни материјали од областа на заштитата на потрошувачите, како и информирање за последните измени и дополнувања на Законот за заштита на потрошувачите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Државен пазарен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерството за здравство- Државен санитарен и здравствен инспекторат, стопанските комори, бизнис заедницата, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Берово, Крива Паланка, Струмица, Радовиш и Охрид

Потребни средства: 70.000 денари

1.4. Подигање на свеста на потрошувачите за алтернативните форми за решавање на потрошувачките спорови (медијација и др.).

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за правда, Државен пазарен инспекторат, Министерство за здравство- Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство,

Министерство за животна средина и просторно планирање- Државниот инспекторат за животна средина, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Штип, Куманово, Кичево и Неготино.

Потребни средства: 70.000 денари

1.5. Соработка на Советот за заштита на потрошувачите формиран од Владата со Советите за заштита на потрошувачите од поделни општини и градот Скопје заради унапредување на соработката и согледување на степенот на реализацијата на локалните програми за заштита на потрошувачите во согласност со Програмата за заштита на потрошувачите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за здравство- Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерство за транспорт и врски, Министерство за финансии, Министерство за образование и наука- Биро за развој на образованието, Министерство за локална самоуправа, Заедница на единиците на локалната самоуправа, Организација на потрошувачите на Македонија, Градот Скопје и општините во Република Македонија.

Организирање на две работни средби во Скопје и Битола.

Потребни средства: 30.000 денари

1.6. Јакнење и подигање на потрошувачката свест и култура, кое се состои од:

- информирање и советување на потрошувачите во рамки на советите за потрошувачи формирани во локалните самоуправи и локалните, односно националните невладини организации за заштита на потрошувачите;

- правни совети на потрошувачите;

- медиумски кампањи;

- учество во донесувањето на законската регулатива;

- консултанска поддршка на локалните совети за заштита на потрошувачите; и

- други активности согласно Законот за заштита на потрошувачите.

Потребни средства: 170.000 денари

Вкупно потребни средства на Министерството за економија: 500.000 денари

2. НАДЛЕЖНИ МИНИСТЕРСТВА И ИНСТИТУЦИИ

2.1. МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

2.1.1. Државен санитарен и здравствен инспекторат

Планирани активности

2.1.1.1. Понатамошни активности за поефикасна имплементација на Законот за заштита на правата на пациентите.

Активности ќе се реализираат во соработка со Фондот за здравствено осигурување на Македонија, Министерство за здравство, Министерство за економија и Организација на потрошувачите на Македонија во соработка со локалните организации за заштита на потрошувачите.

Организирање на регионални средби во: Кичево, Охрид, Дебар и Струга.

Потребни средства: 60.000 денари

2.1.1.2. Согледување на состојбите од областа на заштитата на правата на пациентите, правата и обврските на здравствените установи, здравствените работници, како и правата и обврските на пациентите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Фондот за здравствено осигурување на Македонија, Лекарската Комора, Македонско лекарско здружение, претставници на здравствените установи, здравствените работници и Организација на потрошувачите на Македонија, претставници на локалната власт.

Организирање на работни средби во: Скопје.

Потребни средства: 20.000 денари

2.1.1.3. Организирање на обуки за советниците за заштита на пациентите, назначени од страна на Министерството за здравство, во однос на нивното постапување при секојдневната работа. Активноста ќе се реализира во соработка со Министерството за здравство, а ќе се одржат вкупно четири обуки со учество на инспектори од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Организирање на обуки во: Тетово, Гостивар, Лешок, Битола и Прилеп.

Потребни средства: 50.000 денари

2.1.1.4. Организирање на работни средби со претставници од локалната самоуправа, од општините кои се обврзани согласно Законот за заштита на правата на пациентите да формираат Комисија за заштита на правата на пациентите, а ќе се одржат вкупно четири работни средби со учество на инспектори од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Организирање на работни средби во: Куманово, Крива Паланка, Кавадарци, Неготино, Демир Капија, Струга, Дебар, Кратово и Пробиштип.

Потребни средства: 50.000 денари

2.1.1.5. Имплементација на Правилникот за детски играчки со пренесување на искуства од Европската Унија.

Активноста ќе се реализира во соработка со Министерството за економија, Државен пазарен инспекторат, Институтот за јавно здравје, Организацијата на потрошувачите на Македонија и бизнис заедницата.

Организирање на работилница во Скопје.

Потребни средства: 10.000 денари
Вкупно потребни средства на Државниот санитарен и здравствен инспекторат: 190.000 денари

2.1.2. Агенција за храна и ветеринарство

Планирани активности

2.1.2.1. Подигање на свеста и културата на потрошувачите во врска со нивните права и обврски во областа на безбедноста на храната.

Активноста ќе се реализира со: Спроведување на истражување (анкета), дали потрошувачите во Република Македонија го читаат означувањето (декларацијата) на прехранбените производи?

Потребни средства: 400.000 денари

2.1.2.2. Кампања за јакнење и подигање на свеста на потрошувачите за значењето на општите означувања на храната, нутритивните означувања, здравствените тврдења и означувањата на различни видови на храна од животинско и неживотинско потекло.

Активностите ќе се реализираат со: Изготвување на кратки информативни материјали, постери, лифлети, памфлети, печатење на материјалите и нивно дистрибуирање до пултовите на продажните објекти за храна и медиумска промоција.

Потребни средства: 400.000 денари

Потребни средства: 800.000 денари

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

2.1.3. Биро за развој на образованието Планирани активности

2.1.3.1. Продолжување на процесот на едукација на младата популација од областа на заштитата на потрошувачите во јавните детски градинки и основните училишта. Во рамките на концепцијата за деветгодишно основно воспитание и образование, во делот на изборниот наставен предмет „Вештини за живеење“, застапена е темата „Ученикот како потрошувач“.

Активностите ќе се реализираат со стручни посети и работилници на часови по овој наставен предмет, како и работилници на најразлични актуелни теми во основните училишта во соработка со Министерството за економија и Организација на потрошувачите на Македонија.

Стручните посети и работилници ќе се реализираат во: основните училишта во Скопје, Велес и Куманово.

Потребни средства: 10.000 денари

2.1.3.2. Обуки за наставници, воспитувачи и ученици за најразлични возрастни групи од основно и средно образование од страна на експерти од Агенциите за храна и ветеринарство, Агенција за електронски комуникации, Дирекција за заштита на лични податоци, на актуелни теми за заштита на децата како потрошувачи и корисници на услуги.

Активностите ќе се реализираат во соработка со Министерството за економија и Организација на потрошувачите на Македонија.

Обуките ќе се реализираат во: Скопје, Штип и Тетово.

Потребни средства: 10.000 денари
Вкупно потребни средства на Бирото за развој на образованието: 20.000 денари

Б. А К Т И В Н О С Т И З А 2 0 1 4 Г О Д И Н А

1. МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Планирани активности

1.1. Информирање на компаниите и потрошувачите за безбедноста на производите и услугите, како и за законските одредби за надзорот на пазарот.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Државен пазарен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерство за здравство-Државен санитарен и здравствен инспекторат, Царинска управа на Република Македонија, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Велес, Пробиштип, Кратово, Гевгелија..

Потребни средства: 70.000 денари

1.2. Подигање на свеста на потрошувачите и трговците за правата и интересите на потрошувачите, како и заштита на правата на потрошувачите при електронска трговија.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Државен пазарен инспекторат, Министерство за здравство-Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Неготино, Кавадарци, Битола и Штип

Потребни средства: 70.000 денари

1.3. Информирање и зголемување на свеста на потрошувачите за финансиските услуги кои се нудат на пазарот.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за финансии, Народна банка на Република Македонија, Државен пазарен инспекторат, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на регионални семинари во: Струмица, Демир Хисар, Демир Капија и Струга.

Потребни средства: 70.000 денари

1.4. Организирање на работилници за информирање на потрошувачите за алтернативните начини за решавање на потрошувачките спорови.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за правда, Државен пазарен инспекторат, Министерство за здравство, Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, бизнис заедницата, стопанските комори, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Работилници ќе се одржат во: Тетово, Охрид, Струга и Гостивар.

Потребни средства: 60.000 денари

1.5. Подготовка на Водич за соработка помеѓу институциите и навладините организации од областа на заштитата на потрошувачите.

Потребни средства: 60.000 денари

1.6. Работилници за јакнење на капацитетите на невладините организации од областа на заштитата на потрошувачите за процесирање на поплаките на потрошувачите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Државен пазарен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерство за здравство-Државен санитарен и здравствен инспекторат, Министерство за животна средина и просторно планирање- Државен инспекторат за животна средина, здруженија на граѓани и Организација на потрошувачите на Македонија.

Работилници ќе се одржат во: Кочани, Штип, Куманово и Прилеп.

Потребни средства: 70.000 денари

1.7. Соработка на Советот за заштита на потрошувачите формиран од Владата со Советите за заштита на потрошувачите од поделни општини и градот Скопје заради унапредување на соработката и согледување на степенот на реализацијата на локалните програми за заштита на потрошувачите во согласност со Програма за заштита на потрошувачите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Министерство за здравство- Државен санитарен и здравствен инспекторат, Агенција за храна и ветеринарство, Министерство за транспорт и врски, Министерство за финансии, Министерство за образование и наука- Биро за развој на образованието, Министерство за локална самоуправа, Заедница на единиците на локалната самоуправа, Организација на потрошувачите на Македонија, Градот Скопје и општините во Република Македонија.

Организирање на две работни средби во Скопје.

Потребни средства: 20.000 денари

1.8. Јакнење и подигање на потрошувачката свест и култура кое се состои од:

- информирање и советување на потрошувачите во рамки на советите за потрошувачи формирани во локалните самоуправи и локалните, националните невладини организации за

заштита на потрошувачите;

правни совети на потрошувачите;

- медиумски кампањи;

- учество во донесувањето на законската регулатива;

- консултанска поддршка на локалните совети за заштита на потрошувачите и

- други активности согласно Законот за заштита на потрошувачите.

Потребни средства: 180.000 денари
Вкупно потребни средства на Министерството за економија: 600.000 денари

2. НАДЛЕЖНИ МИНИСТЕРСТВА И ИНСТИТУЦИИ

2.1. МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО

2.1.1 Државен санитарен и здравствен инспекторат Планирани активности

2.1.1.1. Понатамошни активности за поефикасна имплементација на Законот за заштита на правата на пациентите.

Активности ќе се реализираат во соработка со Фондот за здравствено осигурување на Македонија, Министерство за здравство, Министерство за економија и Организација на потрошувачите на Македонија

Организирање на регионални средби во: Штип, Кочани, Пробиштип, Берово, Делчево, Струмица, Куманово, Кратово и Крива Паланка.

Потребни средства: 60.000 денари

2.1.1.2. Согледување на состојбите од областа на заштитата на правата на пациентите, правата и обврските на здравствените установи, здравствените работници, како и правата и обврските на пациентите.

Активноста ќе се реализира во соработка со: Фондот за здравствено осигурување на Македонија, Лекарската Комора, Македонско лекарско здружение, претставници на здравствените установи, здравствените работници, претставници на локалната власт и Организација на потрошувачите на Македонија.

Организирање на работни средби во: Скопје.

Потребни средства: 20.000 денари

2.1.1.3. Организирање на обуки за советниците за заштита на пациентите, назначени од страна на Министерството за здравство, во однос на нивното постапување при секојдневната работа. Активноста ќе се реализира во соработка со Министерството за здравство, а ќе се одржат вкупно две обуки со учество на инспектори од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Организирање на обуки во: Скопје и Велес.

Потребни средства: 50.000 денари

2.1.1.4. Организирање на работни средби со претставници од локалната самоуправа, од општините кои се обврзани согласно Законот за заштита на правата на пациентите да формираат Комисија за заштита на правата на пациентите, а ќе се одржат вкупно четири работни средби со учество на инспектори од Државниот санитарен и здравствен инспекторат.

Организирање на работни средби во: Тетово, Гостивар, Битола, Прилеп, Гевгелија, Дојран, Кичево и Охрид.

Потребни средства: 50.000 денари
Вкупно потребни средства на Државниот санитарен и здравствен инспекторат: 180.000 денари

2.1.2 Агенција за храна и ветеринарство

Планирани активности

2.1.2.1. Заради едукација и информирање на потрошувачите ќе се изготват следните информативни материјали и тоа :

1. Брошура „Храна и алергии“

Кога во производството на храна се користат одредени супстанции или деривати кои може да предизвикаат алергија или нетолеранција кај одредена популација, што може да представува сериозна опасност по здравјето на тие луѓе, потрошувачите треба да бидат едуцирани и информирани во таа насока. Од тој аспект информацијата во однос на присуството на алергени состојки со научно потврден ефект на алергија или нетолеранција треба да биде достапна до потрошувачот, за да може потрошувачот да направи соодветен избор.

Потребни средства: 400.000 денари

2. Леток

Информирање на потрошувачите за функционирање на системот за брзо известување и предупредување за безбедноста на храната наменета за потрошувачите и храна за исхрана на животните (RASFF систем).

Овој систем е во функција на системот за безбедност на храна, односно храната наменета за крајниот потрошувач и дава важен придонес за унапредување на проценката на ризик во областа на безбедноста на храната и заштита на здравјето на потрошувачите од небезбедна храна.

Потребни средства: 400.000 денари
Вкупно потребни средства на Агенција за храна и ветеринарство: 800.000 денари

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

2.1.3 Биро за развој на образованието

Планирани активности

2.1.3.1. Продолжување на процесот на едукација на младата популација од областа на заштита на потрошувачите од најмала возраст, односно од градинка до средношколската возраст.

Активностите се реализираат во соработка со: Министерството за економија, Организацијата на потрошувачи на Македонија и Министерството за труд и социјална политика.

Организирање на работилници и предавања во две основни училишта и едно средно училиште во Скопје.

Потребни средства: 10.000 денари

2.1.3.2. Стручни посети од страна на претставници од Биро за развој на образованието во основното образование на наставните часови по предметот „Вештини за живеење“, со инструктивна помош за наставникот, во училиштата кои поминале обуки и имаат формирана едукативни катчиња.

Потребни средства: 10.000 денари

2.1.3.3. Предавања од страна на експерти од Агенцијата за храна и ветеринарство, Агенцијата за електронски комуникации, Дирекција за заштита на лични податоци на актуелни теми за заштита на децата како потрошувачи и корисници на услуги.

Организирање на предавања во две основни училиштата и едно средно училиште во Скопје.

Потребни средства: 10.000 денари
Вкупно потребни средства на Бирото за развој на образованието: 30.000 денари

V. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА ЗА ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Мерките и активностите од оваа програма ќе се реализираат во рамките на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 и 2014 година.

Надлежните министерства и институции поодделните активности од програмата ќе ги реализираат од сопствени буџетски средства одобрени за тековната година.

За 2013 година за реализација на активностите од програмата потребни се вкупно 1.510.000 денари.

За 2014 година за реализација на активностите од програмата потребни се вкупно 1.610.000 денари.

VI. ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА НА ПРОГРАМАТА

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9065/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

111.

Врз основа на член 36 став 5 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08,82/08, 88/08, 115/08, 10/10 и 51/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА НАДОМЕСТУВАЊЕ НА ДЕЛ ОД ТРОШОЦИТЕ
ЗА КУПЕНИ И ВГРАДЕНИ СОНЧЕВИ ТЕРМАЛНИ
КОЛЕКТОРСКИ СИСТЕМИ ВО ДОМАКИНСТВАТА
ЗА 2013 ГОДИНА**

I

Со оваа програма се утврдува начинот, условите, критериумите и постапката за распределба на средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година-потпрограма 32 – Развој на енергетиката, ставка 464 – Разни трансфери, наменети за надоместување на дел од трошоците за купени и вградени сончеви термални колекторски системи во домаќинствата за 2013 година.

II

Средствата од дел I на оваа програма во вкупен износ од 6.000.000, 00 денари ќе се користат за надоместување на дел од трошоците за купени и вградени термални колекторски системи во домаќинствата до 30 %, но не повеќе од 300 евра во денарска противвредност по домаќинство за 2013 година.

Средствата од Буџетот наменети за програмата, ги распоредува Министерството за економија.

III

Надоместокот на дел од средствата за купени сончеви термални колекторски системи ќе го остварат само лицата кои:

- имаат купено и вградено во своите домови колекторски систем по денот на објавувањето на Јавниот оглас до завршување на Јавниот оглас од дел IV на оваа програма, што се докажува со документација од став 2 на овој дел.

- го немаат искористено правото на поврат на дел од средствата за обезбедување и вградување на сончеви термални колекторски системи во својот дом врз основа на претходните јавни огласи на Министерството за економија за надоместување на дел од трошоците за

купени и вградени сончеви термални колекторски системи објавени во 2007, 2009, 2011 и 2012 година, што се докажува со документација од став 2 на овој дел.

За надоместување на дел од трошоците и докажување дека условите од став 1 на овој дел се исполнети, барателот до Министерството за економија ги доставува следните документи:

1. Пополнет образец за барање (кој во себе содржи изјава дека барателот го нема искористено правото на поврат на дел од средствата за обезбедување и вградување на сончев термален колекторски систем врз основа на претходните Јавни огласи на Министерството за економија во 2007, 2009, 2011 и 2012 година). Образецот на барањето може да се подигне во архивата на Министерството за економија или да се обезбеди преку интернет страната на министерството: www.economy.gov.mk,

2. Доказ во оригинал дека е извршено купувањето на сончев термален колекторски систем, и тоа:

- фискална сметка, или
- фактура со извод од деловна банка по денот на објавувањето на огласот.

Доколку купувачот достави доказ во оригинал за направените трошоци за вградувањето на соларниот колектор (фискална сметка или фактура со извод од деловна банка по денот на објавувањето на овој оглас), истите ќе му бидат земени во предвид при утврдување на надоместокот на дел од трошоците за купени и вградени сончеви термални колектори.

Едно лице може да поднесе само едно барање за добивање на надоместок.

IV

За спроведување на транспарентна постапка при добивање надомест на дел од трошоците за купени и вградени сончеви термални колекторски системи во домаќинствата, доделувањето на средствата ќе се одвива на следниот начин:

1. Министерството за економија со цел за стимулирање на користењето на сончевата енергија во Република Македонија, на сончеви термални колекторски системи во месец јануари ќе распише јавен оглас во три дневни весници и истиот ќе биде отворен до 31 мај.

2. За времетраење на огласот, најмалку два пати ќе има известување за јавноста.

3. На 8 јуни ќе се одржи јавно извлекување на лицата кои ќе може да се стекнат со правото на надомест на дел од трошоците направени за купен и вграден соларен колектор. За времето и местото на извлекувањето Министерството за економија ќе даде соопштение кое ќе биде објавено во три дневни весници и на национална телевизија со кое сите баратели ќе бидат покани на јавниот настан. Секој барател кој има доставено барање за надоместување на дел од трошоците има право доколку сака да присуствува на јавното извлекување.

4. За спроведување на активностите за реализација на оваа програма министерот за економија ќе формира пет комисии кои ќе бидат составени од три члена и нивни заменици. Комисиите по пристигнувањето на сите барања за надомест на дел од трошоците доставени за времетраењето на јавниот оглас односно најдоцна до 31 мај 2013, со записник ќе го утврдат точниот број на пристигнати барања. Пристигнатите коверти во присуство на сите членови на комисиите ќе бидат ставени во унифицирани коверти на Министерството за економија.

5. Извлекувањето од точка 3 на овој дел од програмата ќе се одвива на следниот начин:

- извлекувањето ќе биде снимено и за истото Министерството за економија ќе има видео запис и секој заинтересиран барател има право да побара увид во видео записот од извлекувањето за што треба да достави писмено барање до Министерството за економија.

- унифицираните коверти во присуство на сите членови на комисиите ќе се стават во посебен сад.

- лицето кое го врши извлекувањето, секој извлечен коверт го предава на една од Комисиите.

- претседателот на секоја одделна комисија го соопштува името на барателот, по што комисијата пристапува кон проверка на документите доставени од страна на барателот и соопштува дали барањето е во согласност односно не е во согласност со условите и барањата од оваа програма.

- за времетраење на извлекувањето ќе се составува листа која ќе содржи податоци за извлечениот барател, за износот на надоместокот и за персоналниот данок на добивка.

- во оној момент кога ќе се извлечат барателите чиј збир на износот на надоместоци и на износот на персоналниот данок ги ангажира средствата наменети за оваа намена, ќе заврши извлекувањето на барателите кои имаат комплетна и уредна документација, по што ќе следи отварање на ковертите и читање на имињата и презимињата на останатите баратели.

- листата на извлечени баратели кои имаат уредна и комплетна документација за времетраењето на извлекувањето ќе биде достапна на видеобим на местото на извлекувањето

- листата на извлечени баратели кои имаат уредна и комплетна документација ќе биде објавена на веб страната на Министерството за економија најдоцна во рок од пет дена од денот на извлекувањето.

6. Избраните лица кои немаат уредна и комплетна документација нема да го остварат правото на надомест.

V

Министерството за економија, по објавувањето на листата на баратели од дел IV на оваа Програма, ќе ги провери извлечените баратели кои имаат уредна и комплетна документација дали го искористиле правото на поврат на дел од средствата врз основа на претходните јавни огласи на Министерството за економија за надоместување на дел од трошоците за купени и вградени сончеви термални колекторски системи објавени во 2007, 2009, 2011 и 2012 година. Доколку се констатира дека некои од извлечените баратели кои имаат комплетна и уредна документација веќе го искористиле правото на надомест истите нема да го остварат правото на надомест за 2013 година.

Министерството за економија по објавувањето на листата на баратели од дел IV на оваа Програма во рок не подолг од четири месеци од денот на извлекувањето по случаен избор ќе направи увид на лице место во 100 домаќинствата и доколку констатира дека соларниот термален колектор не е инсталиран во тој случај извлечениот барател кој има комплетна и уредна документација нема да го оствари правото на надоместок.

Средствата наменети за извлечените баратели кои имаат комплетна и уредна документација за кои по извршената проверка ќе се констатира дека веќе го искористиле правото на надомест во 2007, 2009, 2011 и 2012 година како и средствата за барателите за кои по извршениот увид на лице место се констатира дека соларниот термален колектор не е инсталиран ќе се вратат во Буџетот на Република Македонија.

Не подоцна од 10 дена од завршувањето на увидот на лице место, листата на баратели кои го остваруваат правото на надомест ќе биде објавена во два дневни весници и на веб страната на Министерството за економија, по што ќе следи исплатата на средствата.

VI

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9138/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

112.

Врз основа на член 36, став 5 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ПОДДРШКА НА ПРЕТПРИЕМНИШТВОТО,
КОНКУРЕНТНОСТА И ИНОВАТИВНОСТА НА МАЛИТЕ
И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ВО 2013 ГОДИНА**

Член 1

Со оваа програма се уредува намената на средства за поддршка на претприемништвото, конкурентноста и иновативноста на малите и средни претпријатија во вкупен износ од 4300.000 (четири милиони и триста илјади денари) денари, обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, раздел 10001, програма 4, потпрограма 40-Агенција за поддршка на претприемништвото на Република Македонија, ставка 464.

Член 2

Средствата од член 1 на оваа програма ќе се користат за следниве намени:

1. Ваучерски систем на советување

Имплементација на ваучерски систем за советување за советодавни услуги кај 35 клиенти, со цел давање поддршка на зајакнувањето на конкурентноста на постоечките мали и средни претпријатија и основање на нови претпријатија, ширење на ваучерскиот систем за советување како инструмент за подобрување на работењето на секторот на мали и средни претпријатија, одржување на веб страната за консултант. Реализацијата на оваа активност ќе се одвива преку организациите за деловна поддршка.

Постапката за доделување на средства од оваа ставка ќе се изврши преку објавување на повик во јавните гласила за покажување на интерес од страна на организациите за деловна поддршка на претприемништвото како и повик до малите и средни претпријатија за аплицирање на оваа програмска активност.

1.000.000 денари

2. Инфо пулт - проект во соработка со регионалните центри

Поддршка на деловните центри во активностите поврзани со понатамошно функционирање на мрежа на центри и имплементација на програми за помош, информирање и советување на МСП, со цел давање на информативна, промотивна, советодавна и логистичка поддршка на малите и средни претпријатија и потенцијалните претприемачи кои сакаат да се самовработат, како и дистрибуција на релевантни и корисни информации за МСП и потенцијалните претприемачи.

Постапката за доделување на средства од оваа ставка ќе се изврши преку објавување на повик во јавните гласила за покажување на интерес од страна на организациите за деловна поддршка на претприемништвото за реализирање на оваа програмска активност.

300.000 денари

3. Претприемачко образование

Реализирање на 5 (пет) работилници за промоција на претприемништвото и обука за подготвување на бизнис план меѓу младите луѓе (студенти и ученици) со вкупен опфат на 250 студенти, со цел развој на претприемничкиот дух и култура и подигање на свеста на младите за отворање на сопствен бизнис. Работилниците ќе се организираат при државните универзитети Св. „Кирил и Методиј“ во Скопје, државниот универзитет во Тетово и универзитетот „Св. Климент Охридски“ Битола.

300.000 денари

4. Организирање на натпревар за бизнис план

Организирање на натпревар за бизнис план врз основа на спроведената промоција, кампања и оценување на апликантите со цел избирање на најдобар бизнис план и зголемување на свеста кај младите и потенцијалните претприемачи за значењето и важноста на претприемништвото. Најдобрите бизнис планови ќе бидат промовирани и ќе се обезбеди техничка помош од страна на Агенцијата за регистрација на нивните бизниси.

300.000 денари

5. Европска недела на МСП

Поддршка при организирање на Европска недела на МСП и организирање на една работилница/обука на релевантна тема, со цел зголемување на мотивираноста и партиципација на малите и средни претпријатија, младите претприемачи и потенцијалните претприемачи.

120.000 денари

6. Подготовка на методологија и спроведување на анкета за потребите од обуки кај жените претприемачи

Подготовка на методологија и анкета за жени претприемачи, со цел добивање на релевантни информации за потребите од обуки кои ги имаат во нивните претпријатија. Спроведување на анкета на 100 жени претприемачи и подготовка на анализа врз основа на резултатите добиени од истражувањето.

300.000 денари

7. Организање на обуки за женско претприемништво

Организирање на две дводневни обуки за вработените во претпријатија во кои сопственици се жени - претприемачи. Обуките ќе се организираат за претпријатијата кои учествуваа во анкетата, но и за други претпријатија. Целта на овие обуки е да се зајакне женското претприемништво во Република Македонија, а истовремено и да се подигне свеста за претприемништвото меѓу жените.

120.000 денари

8. Промоција на доживотно учење

Организирање на две работилници за невработени лица врз основа на барањата на пазарот на трудот и промоција на концептот за доживотно учење, како и организирање на тркалезна маса со претставници од релевантите институции за важноста на доживотното учење, со подигање на свеста кај возрастните лица и претприемачите за потребата од постојано подобрување, односно доживотно учење.

180.000 денари

9. Организирање на обуки за локални консултант

Организирање на дводневна обука за локални консултант за здобивање на дополнителни вештини и знаења, со кои ќе им помогнат во иднина на МСП да станат поконкурентни за домашниот и странскиот пазар.

200.000 денари

10. Организирање на обуки за малите и средните претпријатија

Организирање на пет еднодневни обуки за МСП, со цел подигање на конкурентноста на МСП и капацитетите на вработените, како и подобрување на соработка-

та помеѓу претпријатијата и давателите на услуги. Една обука за претприемачите ќе биде на тема - Бизнис анџелите како алтернативен извор на финасирање на развојот на малите и средните претпријатија. Обуките ќе се организираат во соработка со други институции и организации кои работат на подигање на конкурентноста на МСП (Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот, Стопанска комора на Македонија, Сојуз на стопански комори и Министерство за економија).

300.000 денари

11. Организирање на локални семинари за иновации и претприемништво.

Организирање на два еднодневни локални семинари за промоција на значењето на иновациите и МСП, со цел подигање на свеста на претприемачите и другите инволвирани страни за значењето на иновациите и претприемништвото и зголемената употреба на иновативните и И&Р алатки кај претпријатијата.

120.000 денари

12. Промотивни активности (саеми, деловни партнерства, форуми)

Поддршка при организирање на саеми во земјата за МСП и занаетчи, организирање на директни средби и поддршка при склучување на партнерства, изнајмување на празен саемски простор и трошоци за пријавување за учество на истите и покривање на трошоци за рекламни материјали со цел подобрување и поврзување на македонските претпријатија со претпријатијата од регионот и подобрување на конкурентноста на претпријатијата од Република Македонија.

150.000 денари

13. Организирање на обука за наставници/професори кои го предаваат предметот претприемништво и бизнис.

Организирање на еднодневна обука за 100 професори, кои го предаваат предметот претприемништво во средните училишта, со цел зголемување на капацитетите на наставниците/професорите за претприемништвото и проширување на знаењата и здобивање со нови вештини поврзани со претприемничкото учење.

120.000 денари

14. Обука за регионалните центри

Организирање на 2 (две) дводневни работилници за зголемување на капацитетите на регионалните центри во делот на ваучерите за иновации.

300.000 денари

15. Организирање на обука за студенти за подготовка на апликации за конкурирање за работа.

Организирање на две обуки за подготовка на резиме и мотивациско писмо, однесување на интервју за работа, како и потребни документи при аплицирање за работа, со цел подигање на свеста на младите луѓе за полесно пристапување кон пазарот на трудот.

120.000 денари

16. Организирање на обука за подготовка на проектни апликации

Организирање на обука за регионални центри за поддршка на претпријатијата и општински центри за развој на МСП, за подготовка на проектни апликации за прекугранични повици од програмите на ЕУ, како и проекти и повици од други донатори.

220.000 денари

17. Кофинансирање на донаторски проекти

Подобрување на продуктивноста на малите и средните претпријатија преку учество на донаторски проекти. Учество и кофинансирање на активности поврзани со веќе постоечките проекти во Агенцијата (Интервалуе и Фино финансирани од страна на ЕУ), како и можноста за ко-финансирање на други потенцијални проекти и учество на АППРМ во Асоцијацијата на Агенции за развој на мали и средни претпријатија за Југоисточна Европа.

150.000 денари

Член 3

Агенцијата за поддршка на претприемништво на Република Македонија, заклучно со 31.01.2014 година до Владата на Република Македонија ќе достави извештај со финансиски показатели за реализација на оваа програма, во кои ќе бидат опфатени постигнатите резултати како и образложението за евентуални отстапувања од планираните активности.

Член 4

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9158/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

113.

Врз основа на член 19 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година, („Службен весник на Република Македонија“, бр.171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖУВАЊЕ НА РЕЗИДЕНЦИЈАЛНИТЕ И РЕПРЕЗЕНТАТИВНИТЕ ОБЈЕКТИ И СЛУЖБЕНИ ПРОСТОРИИ НА ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА ВО 2013 ГОДИНА

I

Со оваа програма се определуваат активностите што ќе се преземат, висината на средствата и репрезентативните и резиденцијалните објекти и службените згради и службените простории коишто подлежат на инвестиционо одржување.

Средствата за реализација на Програмата за инвестиционо одржување на резиденцијалните и репрезентативните објекти и службените простории на органите на државната управа ќе се користат за:

1. Подобрување на безбедносните услови во дел од објектите за репрезентација.
2. Подобрување на работните услови и хидроизолација на партерот над гаражите и дел од терасите во објектот МРТВ.

II

Средствата за извршување на мерките и активностите од дел I на оваа програма се обезбедени од следните извори:

1. Буџет на Република Македонија за 2013 година, согласно со Раздел 040.02, Потпрограма 1А - Реконструкција на згради на владини органи

- ставка 481 - Градежни објекти	3.000.000,00.
---------------------------------	---------------

III

Средствата од дел II на оваа програма ќе се користат за следните намени:

СТАВКА 481 - ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ	
А. РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ, РЕЗИДЕНЦИЈАЛНИ И УГОСТИТЕЛСКИ ОБЈЕКТИ	
1. Комплекс Вили Водно	2.500.000,00
1.1. Изработка на противпожарна изолација околу резиденцијалните објекти Вила Водно 2 и Вила Водно 3	2.500.000,00
ВКУПНО А:	2.500.000,00

СЛУЖБЕНИ ЗГРАДИ И ПРОСТОРИИ

1. Објект Македонска радио телевизија 500.000,00
1.1. Реконструкција и адаптација на просторот наменет за возниот парк, хидроизолација на партерот над гаражите и дел од терасите 500.000,00

ВКУПНО Б: 500.000,00

ВКУПНО А и Б: 3.000.000,00

ВКУПНО 481: 3.000.000,00

IV

За извршување на оваа програма се грижи Служба-та за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија.

V

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9212/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

114.

Врз основа на член 43 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ ВО
2013 ГОДИНА**

Член 1

Со оваа програма се уредува распределбата на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој во Република Македонија, планирани во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел 19101, - Министерство за локална самоуправа, Потпрограма ОА Рамномерен регионален развој, ставка 464 – Разни трансфери.

Член 2

Средствата од член 1 од оваа програма се распределуваат според табелата бр.1.

Табела бр.1

Вкупно средства	47.862.000
1. Активности преку Министерството за локална самоуправа	
1.1 Пренесени обврски од Програмата за рамномерен регионален развој во 2012 година за кофинансирање расходи за тековно работење на центрите за развој на планските региони.	4.800.000
1.2 Кофинансирање на расходи за тековно работење на Центарот за развој на Скопскиот плански регион	1.200.000
2. Активности преку Бирото за регионален развој	
2.1. Пренесени обврски од Програмата за рамномерен регионален развој во 2012 година, за финансирање проекти за развој на планските региони	2.276.338
2.2 Неповратно учество во финансирање на проекти за развој на планските региони	27.709.963,40
2.3 Неповратно учество во финансирање на проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби	7.917.132,40
2.4 Неповратно учество во финансирање на проекти за развој на селата	3.958.566,20

Член 3

Од средствата од член 2 точка 1 потточка 1.1 од оваа програма, им се распределуваат најмногу по 1.200.000 денари поединечно на центрите за развој на Југозападниот, Вардарскиот и Југоисточниот плански

регион, додека на центрите за развој на Полошкиот и на Североисточниот плански регион најмногу по 600.000 денари поединечно.

Член 4

Од средствата од член 2 точка 1 потточка 1.2 од оваа програма ќе се финансираат расходи за тековно работење на Центарот за развој на Скопскиот плански регион.

Конкретниот износ на средства од став 1 на овој член ќе се пресметува врз основа на претходно обезбедени 300.000 денари за едно тромесечје од општините во состав на Скопскиот плански регион.

Од средствата наменети за финансирање на расходи за тековно работење на Центарот за развој на Скопскиот плански региони се финансираат расходи за бруто плати за максимум пет вработени службеници.

Член 5

Средствата од член 2 точка 2 потточка 2.1 од оваа програма, ќе се користат за финансирање на пренесени обврски од Програмата за рамномерен регионален развој во 2012 година, за финансирање на проекти за развој на планските региони.

Член 6

Средствата од член 2 точка 2 потточка 2.2 од оваа програма ќе се користат за финансирање на проекти за развој на планските региони, предложени од осумте совети за развој на планските региони.

Член 7

Средствата од член 2 точка 2 потточка 2.3 од оваа програма, ќе се користат за финансирање на проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби, утврдени со акт на Владата на Република Македонија.

Член 8

Средствата од член 2 точка 2 потточка 2.4 од оваа програма, ќе се користат за финансирање на проекти за развој на селата.

Општините со седиште во град обезбедуваат 50% учество за реализација на проекти од средствата од ставот 1 на овој член.

Член 9

За спроведување на оваа програма ќе се грижи Министерството за локална самоуправа.

Член 10

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9296/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

115.

Врз основа на член 44 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА РАМНОМЕРЕН РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ ВО
2013 ГОДИНА**

Член 1

За поттикнување на рамномерен регионален развој на Република Македонија во 2013 година, во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел

280.01, Потпрограма ОА-Рамномерен регионален развој, ставка 488-Капитални дотации до ЕЛС, се утврдени средства во износ од 51.543.000 денари.

Член 2

Средствата од членот 1 од оваа програма ќе се користат за следните намени:

Намена	Вкупно денари
1. Пренесени обврски од 2012 година	14.100.000
2. Неповратно учество во финансирање проекти во планските региони	24.250.100
3. Неповратно учество во финансирање проекти во подрачјата со специфични развојни потреби	6.928.600
4. Неповратно учество за финансирање проекти за развој на селата	3.464.300
5. Исплата на средства за плаќање на придонесите за ПИО и ЗО за лица кои имаат стекнато право на плаќање	2.500.000
6. Исплата на средства за одобрени регреси на дел од камати по користени кредити	300.000
Вкупно:	51.543.000

Член 3

Средствата од членот 2 точка 1 од оваа програма во износ од 14.100.000 денари ќе се користат за финансирање на пренесените обврски од 2012 година (регионални проекти, проекти за развој на подрачјата со специфични развојни потреби и проекти за развој на селата).

Член 4

Средствата од членот 2 точка 2 од оваа програма во износ од 24.250.100 денари ќе се користат за финансирање проекти на планските региони, врз основа на предложени проекти од советите на планските региони.

Член 5

Средствата од членот 2 точка 3 од оваа програма во износ од 6.928.600 денари ќе се користат за финансирање проекти во подрачјата со специфични развојни потреби, определени со акт на Владата на Република Македонија.

Член 6

Средствата од членот 2 точка 4 од оваа програма во износ од 3.464.300 денари ќе се користат за финансирање проекти за развој на селата.

За користење на средствата од ставот 1 на овој член за одобрени проекти од општина со седиште во град, локалната самоуправа обезбедува учество од 50% од вредноста на проектот.

Одобрените проекти од членот 2 точка 4 од оваа програма од општина со седиште во село немаат обврска за кофинансирање на проектите.

Член 7

Средствата од членот 2 точка 5 од оваа програма во износ од 2.500.000 денари ќе се користат за исплата на придонесите за пензиско-инвалидско и здравствено осигурување за лицата кои имаат стекнато право на плаќање заклучно со 31.12.2007 година, согласно член 71 од Законот за рамномерен регионален развој и истите продолжуваат да го користат до остварувањето на правото на пензија согласно со закон.

Член 8

Средствата од членот 2 точка 6 од оваа програма во износ од 300.000 денари ќе се користат за исплата на обврските за одобрените регреси на дел од камати по користени кредити заклучно со 31.12.2007 година согласно член 72 од Законот за рамномерен регионален развој и истата продолжува до завршувањето на отплатата на кредитите.

Член 9

Средствата од член 2 точка 2, 3 и 4 од оваа програма ќе се одобруваат согласно утврдените принципи, цели и приоритети на регионалниот развој во Република Македонија и дефинираните мерки, инструменти и финансиски и други средства за нивна реализација утврдени со Стратегијата за регионален развој на Република Македонија, Програмата за развој на планските региони, стратешките документи на општините и подзаконските акти за спроведување на Законот за рамномерен регионален развој.

Член 10

За средствата од член 2 точка 2, 3 и 4 од оваа програма, на предлог на Советот за рамномерен регионален развој, Владата на Република Македонија донесува одлуки за доделување на средства за финансирање на проекти за развој на планските региони, подрачјата со специфични развојни потреби и на селата.

Член 11

Следење на користењето на средствата за поттикнување рамномерен регионален развој според оваа програма ќе врши Министерството за локална самоуправа преку извештаи за реализација на проектите за кои се доделени финансиски средства подготвени од центрите за развој на планските региони и носителите на проектите.

Член 12

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9297/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

116.

Врз основа на член 70, став 1 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија” бр.2/2006 и 57/2010), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБА, РЕКОНСТРУКЦИЈА, ОДРЖУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИ И ОПРЕМУВАЊЕ НА КАЗНЕНО - ПОПРАВНИТЕ И ВОСПИТНО - ПОПРАВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА 2013 ГОДИНА

I

Со оваа програма се уредуваат работите и роковите за финансирање на изградба, реконструкција, одржување на објектите и опремување на казнено-поправните и воспитно-поправните установи, вкупните средства потребни за извршување на Програмата во целина, изворот на средствата и орган надлежен за реализација на Програмата.

II

Во текот на 2013 година планирано е да се реализираат инвестициони активности во вкупен износ од 139 410 000,00 денари кои се обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, од кои буџетски средства во износ од 20 600 000,00 денари, од сопствени приходи 2 000 000,00 денари и средства од Заемот од Банката за развој на Совет на Европа во износ од 116 810 000,00 денари.

III

ГРАДЕЖНИ РАБОТИ НА КАЗНЕНО ПОПРАВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА КОИ СЕ ПРЕДВИДЕНИ СРЕДСТВА ВО ВКУПНА ВИСИНА ОД 2 000 000,00 ДЕНАРИ ОД СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

1. КПД ИДРИЗОВО

1.1 Санација и адаптација на објекти

2. ЗАТВОР ТЕТОВО

2.1. Санација и адаптација на објекти

3. ЗАТВОР ПРИЛЕП

3.1. Санација и адаптација на објекти

IV

ПРОЕКТИРАЊЕ, РЕВИЗИЈА И ИЗВЕДБА НА ГРАДЕЖНИ РАБОТИ ВО КАЗНЕНО ПОПРАВНИТЕ УСТАНОВИ ЗА КОИ СЕ ПРЕДВИДЕНИ ВКУПНО СРЕДСТВА ВО ИЗНОС ОД 137.410.000,00 ДЕНАРИ ОД ЗАЕМОТ И ОД БУЏЕТСКО УЧЕСТВО НА ЗАЕМОТ

КПД ИДРИЗОВО

Започнување со изведба на градежни работи и надзор над градежните работи.

ВПД ТЕТОВО

Започнување со изведба на градежни работи и надзор над градежните работи.

ЗАТВОР СКОПЈЕ

Изработка на проектна документација за изградба и реконструкција на објекти во комплексот на установата Затвор Скопје и извршување на стручна ревизија на основните проекти.

ЗАТВОР КУМАНОВО

Продолжување со изведба на градежни работи и надзор над градежните работи. Набавка, транспорт и инсталација на безбедносна, информатичка, медицинска опрема и опрема за затворски згради, кујна и работилници. Набавка на возило за потребите на затворот.

V

За реализација на оваа програма ќе се користат средства обезбедени со Буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел 07002-Управа за извршување на санкциите, сметка 787 Програма 3 - казнено-поправни установи, капитална потпрограма 30 - казнено-поправни установи, категорија 48 - Капитални расходи, ставка 481 - Градежни објекти во износ од 2 000 000,00 денари, сметка 637, Програма 3 - казнено поправни установи, Капитална потпрограма 3Б - реформи на казнено - поправните установи, категорија 48 - Капитални расходи, ставка 480 - Купување на опрема и машини во износ од 2 000 000,00 денари, ставка 481 - Градежни објекти во износ од 18 000 000,00 денари, ставка 486-Купување на возила во износ од 600 000,00 денари, и од заемот сметка 786 Програма 3 - казнено поправни установи, капитална потпрограма 3Б - реформи на казнено - поправните установи, категорија 48 - Капитални расходи, ставка 480 - Купување на опрема и

машини во износ од 6 000 000 денари, ставка 481 - Градежни објекти во износ од 110 210 000,00 денари, ставка 486-Купување на возила во износ од 600 000,00 денари.

VI

За извршувањето на оваа програма се изготвува извештај во рокот предвиден за составување на годишна сметка на Управата за извршување на санкциите.

VII

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9346/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

117.

Врз основа на член 218 од Законот за води („Службен весник на Република Македонија“ бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10 и 51/11) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе:

**ПРОГРАМА
ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ВОДИТЕ ЗА 2013 ГОДИНА**

I

Со оваа програма се утврдуваат средствата за извршување на работите согласно Законот за водите од член 212 и тоа за: управување и развој на водните ресурси и надоместување на трошоците за работење на органите на државната управа и органите и организациите кој имаат соодветни надлежности во управувањето со води, изградба на нови и одржување и унапредување на постојните јавни водоснабдителни објекти, изградба на нови и одржување и унапредување на постојните хидромелиоративните системи и хидросистеми, одржување и заштита на природните езера, одржување на водотеци, изградба и одржување на објекти за регулација на водотеци, заштита од штетните дејства на водите вон населени места, подготовка на планови за одбрана од поплави и замрзување, планови за заштита од ерозија и порои, подготовка на соодветни планови за заштита од други штетни дејствија на водите вон населените места, контрола на состојбите и собирање и обработка на податоците за резерви на вода и нивно рационално користење, хидрогеолошки и други истражувања, подготовка на и организирање на спроведувањето на програмата за мерки за заштита на водите од загадување, преземање на мерки за извршување на определени работи за заштита од загадување, мониторинг и утврдување на состојбата со квалитетот и квантитетот на водите и мониторинг на безбедноста на водата за конзумирање од страна на човекот, воспоставување и одржување на заштитни зони и изградба на одржување на објекти за заштита на водите од загадување.

II

Средствата за извршување на работите наведени во глава I на оваа програма, од член 206, член 213, член 214 и член 215 согласно Законот за водите ќе се остварат од следните извори:

Изворни приходи		%	Планиран приход (денари)
1.	Надоместок за користење на водите од:	92	29.500.000
1.1	Правни лица кои произведуваат електрична енергија од хидроелектрични центри за секој произведен киловат час 1.0% од производната цена		
1.2	Правни лица кои произведуваат електрична енергија од термоелектрични центри за секој произведен киловат час 0.5% од производната цена		
1.3	Правни лица кои користат вода од јавен или сопствен водоснабдителен систем, за консумирање, за секој употребен или искористен метар кубен искористена вода-2% од утврдената цена од давателот на услугата		
1.4	Правните или физички лица, кои користат вода од јавен или сопствен водоснабдителен систем, за комерцијални цели (флаширање на вода) #05% од продажната цена на производот		
1.5	Правните или физички лица, кои користат вода за производство на храна, пијалоци и технолошки потреби - 2% од цената на метар кубен искористена вода во јавниот водоснабдителен систем		
1.6	Правни и физички лица кои користат вода од јавен или сопствен водоснабдителен систем на геотермални води 7 денари од утврдената цена за метар кубен искористена вода		
1.7	Имателите на рибници - 3% од продажна цена на килограм риба		
1.8	Правни и физички лица кои користат вода за наводнување - 2% од утврдена цена на метар кубен од за хектар земјиште		
1.9	Правни и физички лица кои користат вода за одводнување - 1% од утврдена цена на метар кубен од давателот на услугата		
2.	Надоместок за испуштање на води од:	3	900.000,00
2.1	Правни и физички лица кои испуштаат непречистени отпадни води и води со променливи својства и отпадни материји и супстанции во реципиентите, а немаат уреди за прочистување - 1% од утврдената цена за собирање и третман на отпадни води		
3.	Надоместок за вадење песок, чакал и камен од:	5	1.600.000
3.1	Правни и физички лица кои со дозвола вадат песок, камен и чакал од коритата и бреговите на водотеците, езерата, акумулациите, порите и другите површински водни тела, и површините кои во катастарот за недвижности се заведени "под води" - 7% од цената на метар кубен изваден песок, камен и чакал		
4.	Закупнина на државно земјиште дадено под закуп, што во катастарот на недвижности се води "под води"		
5.	Средства од Буџетот на РМ (трансфер)		
6.	Буџетите на општините, општините во градот Скопје, градот Скопје		
7.	Други приходи во согласност со закон		
ВКУПНО			32.000.000,00

III

Вкупно планираните средства во оваа програма ќе се распределуваат спрема одредените проценти по позиции согласно член 212 од Законот за водите и тоа како следи:

Намена		%	Планирани средства во (денари)
1.	Изградба на нови и одржување и унапредување на постојните јавни водоснабдителни објекти	69	22.000.000,00
2.	Одржување на водотеци, изградба и одржување на објекти за регулација на водотеци и заштита од штетно дејство на водите (ерозија и порои) во населените места	31	10.000.000,00
ВКУПНО			32.000.000,00

Критериуми за распределба на средствата од точка 1 се следни:

- А) Подрачје во кое се наоѓа
- Урбана средина
- Рурална средина

Б) Досегашен начин на водоснабдување на населението

- Од водоводна мрежа
- Од јавна чешма
- Од бунари
- Останато

Критериуми за распределба на средствата од точка 2 се следни:

А) Процент на проток на водотек

- Над 50 %
- Под 50%

Б) Начин на обезбедување на проток на водотек

- Регулиран
- Уреден

IV

Средствата од дел 3 точка 1 ќе се користат врз основа на доставени барања за финансирања за "Изградба на нови и одржување и унапредување постојните јавни водоснабдителни објекти".

Барање може да поднесат единиците на локална самоуправа и јавните комунални претпријатија најдоцна до 30.03.2013 година. Кон барањето треба да бидат доставени следните документи:

- Дозвола за користење на вода,
- Основен проект изработен од стручна установа или друго правно лице лиценцирано за вршење на таков вид работа.
- Ревизија на проектот од стручна установа или друго правно лице лиценцирано за вршење на таков вид работа.

- Решение за одобрен елаборат за заштита на животната средина или Студија за оценка на влијанието на животната средина.

V

Средствата од дел 3 точка 2 ќе се користат врз основа на доставени барања за финансирања за "Одржување на водотеци, изградба и одржување на објекти за регулација на водотеци и заштита од штетно дејство на водите".

Барање може да поднесат водостопанствата и единиците на локална самоуправа најдоцна до 30.03.2013 година. Кон барањето треба да бидат доставени следните документи:

- Основен проект за уредување/регулација изработен од стручна установа или друго правно лице лиценцирано за вршење на таков вид работа.
- Ревизија на проектот од стручна установа или друго правно лице лиценцирано за вршење на таков вид работа.
- Решение за одобрен елаборат за заштита на животната средина или Студија за оценка на влијанието на животната средина.

VI

За реализација на Програмата за управувањето со водите за 2013 година ќе се грижи Министерството за животна средина и просторно планирање.

VII

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9615/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

118.

Врз основа на член 5 став 2 од Законот за акредитација („Службен весник на Република Македонија" бр.120/2009 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ИНСТИТУТОТ ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Со Законот за акредитација („Службен весник на Република Македонија“ бр.120/2009 и 53/2011) е уредено основањето, организацијата и работењето на Институтот за акредитација на Република Македонија (во понатамошниот текст: ИАРМ), како јавна установа која ги врши работите и задачите на национално тело за акредитација, како и постапката за акредитирање врз основа на овој и други закони и надзорот над исполнувањето на барањата за акредитација.

Акредитацијата претставува моќна алатка со која посредно се обезбедува квалитет на производите и развој на трговските односи на национално и меѓународно ниво. Суштината на акредитацијата е насочување кон добивање на повисок квалитет и подобра конкурентност на производите и услугите со намалени трошоци. Токму под закрилата на акредитацијата, а пред сè заради предностите кои таа ги нуди преку својот систем на барања, производителите се повеќе ориентирани кон подигнување на квалитетот на производите и услугите што ги нудат, со што се намалуваат можностите од сериски грешки во производството. Истовремено, преку знакот за акредитацијата се намалуваат, или подобро речено се елиминираат поголем дел од техничките бариери при размената на стоките и услугите, преку што се изразува нејзината улога на поддршка на индустријата и меѓународната трговија.

Оваа придобивка за нашето стопанство, ИАРМ ја обезбеди преку акредитацијата дејност, со здобиени признанија за исполнителност на соодветните барања и услови, вообличени во меѓународни договори.

Имено, со потпишување на Договорите за взаемно признавање на сертификатите за акредитација со Европската организација за акредитација – ЕА-МЛА (Multilateral agreement – MLA) и со Меѓународната (светската) организација за акредитација на лаборатории ИЛАС-MRA, ИАРМ веќе ги отвори вратите на европскиот и светскиот пазар, согласно принципот „еднаш акредитиран, насекаде прифатен“. Потпишувањето на Договорите значи дека издадените документи од македонските акредитирани тела за оцена на сообразност, согласно стандардите МКС EN ISO/IEC 17025 за лаборатории за тестирање и калибрација, МКС EN ISO/IEC 17020 за инспекциски тела и МКС EN 45011 за сертификациски тела за процеси, производи и услуги, се признаваат на светско ниво.

Поточно, потпишувањето на Договорот за взаемно признавање на сертификатите за акредитација со Европската организација за акредитација (ЕА-МЛА¹) значи дека сметано од април 2012г. издадените сертификати и извештаи од акредитираните македонски тела (лаборатории за тестирање и калибрација, инспекциски и сертификациски тела) подеднакво важат на европскиот пазар.

¹МЛА претставува договор потпишан помеѓу акредитацијата тела, членки на ЕА, за признавање на еднаквост и доверливост, а со тоа и прифаќање на акредитираните сертификациски, инспекциски и калибрациски сертификати и извештаи од тестирање низ цела Европа.

Потпишувањето на овој Договор доведе и до потпишување на вториот значаен меѓународен документ – Договор за мултилатерално признавање на акредитациите за областите тестирање, калибрација и инспекција со Меѓународната (светската) организација за акредитација на лаборатории (ИЛАС-MRA²) што претставува уште еден успех на ИАРМ на меѓународен план.

Бенефитот од потпишувањето на двата Договори, веќе го чувствуваат домашните стопански субјекти, бидејќи преку нив се намалени бариерите во трговијата и е обезбедено слободно движење на производите и услугите од Република Македонија кон надворешните пазари. Имено, еднаш испитан/сертифициран производ или услуга од акредитирано тело во земјава може слободно да се извезува во странство, без притоа да се наметне потреба од негово повторно преиспитување.

Постапката за акредитација се спроведува на барање на домашни и странски правни лица, а се темели врз основа на Законот за акредитација и други закони и во согласност со барањата во соодветните македонски, европски и меѓународни стандарди и документи на националните, европските и меѓународните организации.

Во принцип акредитацијата има доброволен карактер и на недискриминаторски начин е достапна до секоја странка која ќе поднесе Пријава за акредитација. Воедно, акредитацијата е основа за добивање овластување од страна на повеќе министерства. Акредитацијата постапки кои ги спроведува ИАРМ, особено се однесуваат за акредитација на:

- лаборатории за тестирање и калибрација;
- тела кои вршат сертификација на производи;
- тела кои вршат сертификација на системи за управување и
- тела кои вршат инспекција.

Постапките за акредитацијата (во областите на тестирање, сертификација и инспекција), се базираат на стандардите од серијата МКС EN ISO/IEC 17000, односно МКС EN 45000.

ИАРМ активно учествува во работата на европските и меѓународните организации за акредитација и притоа ги застапува интересите на Република Македонија во нив. ИАРМ е полноправна членка на Европската организација за акредитација (European cooperation for accreditation - EA) и на Меѓународната организација за акредитација на лаборатории (International Laboratory Accreditation Cooperation - ILAC).

Согласно член 14 став 1 од Законот за акредитација („Службен весник на Република Македонија“, бр.120/09 год. и 53/11), заради извршување на работите и задачите на ИАРМ, Владата на Република Македонија на предлог на ИАРМ донесува годишна програма за работа.

II. Цели на Програмата за работа на ИАРМ за 2013 година

Главна цел на ИАРМ е континуирано одржување и зајакнување на системот на акредитација кој ќе обезбеди доверба во компетентноста на телата за оцена на сообразност (сертификациските тела, лабораториите за тестирање и калибрација и инспекциските тела) и воедно ја обезбедува слободната трговија со домашните производи на пазарите во Европа и светот.

²MRA претставува договор потпишан помеѓу акредитацијата тела, членки на ИЛАС, за признавање на еднаквост и доверливост, а со тоа и прифаќање на акредитираните инспекциски и калибрациски сертификати и извештаи од тестирање низ светот.

Акредитацијата, како во светот, така и во Република Македонија игра важна улога во јакнењето на внатрешниот пазар и квалитетот на живеење, а приматот во нејзината улога е развој на домашното стопанство и негово интегрирање во светски рамки. Но, за Република Македонија таа е особено важен инструмент и како поддршка за нејзиното интегрирање кон Европската Унија, што е особено истакнато во примената на хармонизираното законодавство, односно исполнување на барањата за усогласување на домашното законодавство со европското, и воедно јакнење на институционалните капацитети за имплементација на европското право. Токму потпишувањето на двата меѓународни Договори значи признание за исполнетост на барањата за примена на техничкото законодавство.

Имајќи ги предвид ваквите придобивки од реализацијата на претходно зацртаните планови и цели на ИАРМ, кои се признание за успешно вршење на акредитационата дејност, како и потенцијалите што произлегуваат од нив, мора да се има во предвид и нивното повеќенаменско значење. Имено, потпишувањето на Договорите значи признание на воспоставениот систем за акредитација во Република Македонија, што воедно наметнува примарна обврска за негово натамошно одржување и надградување, а од друга страна значи пројлабочување на потребата кај домашните субјекти од нивно акредитирање, што директно води кон зголемување на обемот на работа на ИАРМ.

Потпишувањето на двата меѓународни договори, отвора уште една нова димензија во работата на ИАРМ, во делот на прекуграничната акредитација. Имено, со статусот на потписник на MLA и MRA, ИАРМ се стекна со привилегија да врши акредитирање и во странство, на странски субјекти кои не се резиденти во Република Македонија, а чиешто седиште се во земји кои не се потписнички на овие договори.

Оттука, главните активности на ИАРМ во 2013 година ќе бидат насочени кон активности и подготовки за првиот редовен надзор од страна на ЕА, што следи по потпишувањето на Договорот ЕА-MLA. Согласно правилата, плановите и програмата за работа на Европската организација за акредитација, првиот редовен надзор треба да се реализира во октомври 2013 година.

Посебни цели за реализацијата на програмата се:

- зголемување на бројот на акредитирани тела од страна на ИАРМ, како во земјава така и во странство;
- институционално зајакнување и координирање на акредитационите активности во Република Македонија преку зголемување на бројот на технички оценувачи и експерти;
- постојано залагање за олеснување на глобалната трговија преку прифаќање на резултатите на акредитираните тела за оцена на сообразност;
- промовирање на извештаите и/или сертификатите кои ги издаваат телата за оцена на сообразност акредитирани од ИАРМ,
- реализација на владините проекти кои се поврзани со работата на ИАРМ;
- реализација на проектот „Македонско сонценце“;
- давање техничка поддршка на министерствата и останатите институции за сите прашања поврзани со постапките за акредитација;
- активна соработка со европските и меѓународните организации за акредитација;
- постојана работа за стекнување поголема доверба кај заинтересираните страни и
- продолжување на веќе воспоставената соработка со Стопанските комори во Македонија, Организацијата на потрошувачи на Македонија и економските оператори.

III. Предвидени активности за реализација на Програмата

Во Буџетот на Република Македонија за 2013 година (“Службен весник на Република Македонија” бр. 167/2012), раздел 10001 – Министерство за економија, во Подпрограма 51 – ИАРМ, на категориите 42 – стоки и услуги и 48 – капитални расходи, планирани се финансиски средства во износ од 14.036.000 денари.

За одржување на ефикасноста на воспоставениот национален систем за акредитација согласно Законот за акредитација (“Службен весник на Република Македонија”, бр.120/2009 и 53/2011), стандардот МКС EN ISO/IEC 17011, како и правилата на европската и светската организација за акредитација (ЕА и ИЛАС) потребно е да се реализираат следниве активности:

1. Акредитационски активности

ИАРМ досега има акредитирано 112 тела за оцена на сообразност и има 27 нови пријави за акредитација. Во 2013 година ќе се изврши редовен надзор на веќе акредитираните тела, а воедно ИАРМ ќе се стреми кон зголемување на бројот на акредитирани тела за оцена на сообразност.

Согласно Законот за акредитација, како и обврските што произлегуваат од потпишаните меѓународни договори, ИАРМ континуирано ќе го одржува и подобрува целокупниот систем за акредитација. Во рамките на развојните активности, ИАРМ ќе развива нови шеми за акредитација согласно специфичните потреби на Република Македонија, како што е акредитација на тела за сертификација на системи, персонал и слично, а веќе започна со развој на нови шеми за акредитација на медицински лаборатории. Развојот на овие шеми ќе биде во соработка со заинтересираните страни, потпомогнати со работата на Техничките комитети.

Имајќи во предвид дека компетентноста на оценувачите е клучна за квалитетна реализација на акредитационите активности, ИАРМ голем акцент во работата става на ангажирање на техничките оценувачи и експерти од различни подрачја и нивно обучување/дообучување за стандардите за акредитација и процедурите за оценување. Со цел да бидат задоволени барањата на стандардите за акредитација, околу 30% од ангажираните техничките оценувачи и експерти при спроведувањето на постапките за акредитација се од странство. Но, во иднина ИАРМ ќе настојува да ја зголеми компетентноста на домашните оценувачи и експерти, преку нивно анимирање и обучување, како би можело да зголеми нивниот ангажман во постапките за акредитација.

Во рамките на соработката со националните институции, ИАРМ активно ќе продолжи да соработува со Министерството за економија, Институтот за стандардизација на Република Македонија и Бирото за Метрологија, со кои се потпишани договори за соработка.

Потребни средства6.000.000 денари

2. Прв редовен надзор што следи по потпишувањето на Договорот за взаемно признавање на сертификатите за акредитација со Европската организација за акредитација (ЕА-MLA)

Согласно правилата, плановите и програмата за работа на Европската организација за акредитација (ЕА), првиот редовен надзор по потпишувањето на Договорот за взаемно признавање на сертификатите за акредитација со Европската организација за акредитација (ЕА-MLA), треба да се реализира во октомври 2013 година. Процедурално, неговата реализација следи две години по реализацијата на иницијалната оцена (октомври 2011). И оваа надзорна оцена ќе биде реализирана од страна на меѓународен тим од пет члена де-

легиран од ЕА, а севкупната нејзина организација и трошоци се на товар на ИАРМ (патни трошоци, трошоци за храна и сместување).

Одржувањето на важноста на Договорот, преку презентација и одбрана на воспоставениот систем за акредитација и исполнување на обврските што произлегуваат од него преку најразлични активности, е од суштинско значење не само за дејноста на ИАРМ и македонското стопанство, туку и за реализацијата на проектот на Владата на Република Македонија "Македонско сонценце".

Потребни средства500.000 денари

3. Организирање на обуки

Одржувањето и надградувањето на компетентноста како на вработените, така и на надворешни лица со цел да се зголеми бројот на оценувачи кои ќе ги користи ИАРМ во постапките за акредитација, е неопходна потреба, но и примарна обврска што за ИАРМ произлегува од меѓународните договори. Оттука, и следната година посебен акцент ќе се стави на организација и учество на обуки, семинари и работилници.

Во 2013 година ИАРМ ќе се стреми да го зголеми бројот на водечки оценувачи преку вклучување на кандидатите за оценувачи и техничките оценувачи во теоретски обуки и обуки со вклучување во оценувања под надзор. Притоа особено ќе се води сметка за анимирање на домашни оценувачи и експерти, со цел нивната ангажираност во спроведување на постапките за акредитација да оди во нагорна линија. За жал, досегашното искуство покажа недостиг од домашни стручни лица во одредени области кои ги исполнуваат условите да бидат вклучени на Листата на оценувачи на ИАРМ, поради што ИАРМ беше принуден да ангажира странски оценувачи. Токму преку организацијата на соодветни обуки се обезбедува услов за дополнување на Листите на оценувачи и експерти со нови лица, чии податоци редовно се ажурираат.

Во 2012 година листата на оценувачи ја сочинуваат 16 водечки оценувачи, 32 технички оценувачи, оценувачи во обука има 15, кандидати за оценувачи има 6 и 34 експерти. Десетмина од водечките оценувачи се од редот на вработените стручни лица во ИАРМ, а останатите се надворешни соработници и тоа најголемиот број од Република Македонија. Во листите покрај нив, има оценувачи и експерти од други тела за акредитација, кои се членки во ЕА или со кои ИАРМ има потпишан договор за соработка.

Во 2013 година ИАРМ планира да ги организира следниве обуки:

- Обуки на вработените за стандардот МКС EN ISO/IEC 17011 - Општи барања за телата за акредитација кои акредитираат тела за оцена на сообразноста, стандард по кој работи ИАРМ (задолжително, заради одржување на системот за акредитација);

- Обуки за водечки оценувачи за стандардите: МКС EN ISO/IEC 17025 за лаборатории за тестирање и калибрација и МКС EN ISO/IEC 17020 за инспекциски тела;

- Обуки за оценувачи за новите/ревидираните стандарди: МКС EN ISO/IEC 17065 и МКС EN ISO/IEC 17024 за сертификациски тела, МКС EN ISO/IEC 17020 за инспекциски тела;

- Обука за обучувачи;

- Обуки и/или работилници за одредени специфични технички барања (следливост на мерењата, мерна неодреденост, користење на референтни материјали, земање на примероци за испитување и сл.) и

- Обуки за развој на нови шеми за акредитација;

Акредитација на медицински лаборатории (МКС EN ISO/IEC 15189) и

Акредитација на сертификациски тела за персонал (МКС EN ISO/IEC 17024.)

На овие обуки ќе учествуваат вработените на ИАРМ и надворешните соработници, оценувачи и експерти.

Дел од теоретските обуки ќе бидат организирани во тренинг центарот на ИАРМ, а дел во странски акредитационски тела, членки на ЕА и потписнички на MLA.

Потребни средства 600.000 денари

4. Спроведување интерна проверка

Согласно барањата на стандардот МКС EN ISO/IEC 17011 реализирањето на редовната интерна проверка на вработените во ИАРМ е задолжителна обврска и потреба заради одржување и унапредување на системот за квалитет во ИАРМ.

5. Преиспитување на раководството

Согласно политиката за квалитет и процедурите за работа на ИАРМ еднаш годишно се реализира преиспитување на раководството на ИАРМ (директор, претседател на Совет, менаџер за квалитет, раководители на сектори и одделенија).

Целта на преиспитувањето е преку анализа на документи, извештаи, жалби, приговори, забелешки и несообразности да се дефинираат и редифинираат политиките и целите на ИАРМ и да се испита ефикасноста на системот за квалитет на ИАРМ.

6. Промовирање на системот на акредитација

Согласно постојаните препораки на Владата на Република Македонија, ИАРМ е задолжен во соработка со Министерството за економија да презема активноста со кои ќе се промовира потребата од акредитирани и овластени тела со седиште во Република Македонија. Промоцијата на системот на акредитација е од клучно значење за реализацијата на проектот на Владата на Република Македонија "Македонско сонценце", кој предвидува сите македонски производи кои се извезуваат да бидат испитувани во лаборатории акредитирани од страна на ИАРМ.

За целосна реализација на овие препораки, неопходна е поголема информираност за начинот на аплицирање, како и за начинот на добивање статус на акредитирано тело. Воедно, по потпишувањето на меѓународните договори ЕА-MLA и ILAC-MRA, ИАРМ ќе организира нови промотивни настани со кои сите заинтересирани страни ќе бидат запознати со придобивките и корисноста од потпишувањето на истите.

Во рамките на промовирање на системот на акредитација, ИАРМ ќе ги преземе следниве активности:

- Организирање на заеднички настани со Организацијата на потрошувачи во Република Македонија;

- Организирање на средби со Стопанските комори во Република Македонија;

- Организирање на средби со стопанственици во повеќе градови низ Република Македонија;

- Организирање на прес конференции;

- Подготовка и издавање на промотивен и едукативен материјал од областа на акредитацијата, на теми препорачани од европската и светската организација за акредитација: "Зошто да се користат услуги од акредитирана лабораторија", "Потребата да се биде акредитирана лабораторија и кои се предностите од акредитираниот статус", "Корисности за Владата и регулаторите од услугите на акредитирани лаборатории".

- Издавање на Годишен извештај за работата на ИАРМ за 2012 година;

- Промоција за доделување на сертификати на акредитираните тела во 2013 година. Оваа промоција ќе се организира на 9 јуни 2013 година, по повод Меѓународниот ден на акредитацијата;

- Одбележување на јубилеј – 10 години од основањето на ИАРМ (2003-2013) и

- Заштита на логото и знакот за акредитација во Државниот завод за индустриска сопственост.

Потребни средства 600.000 денари

7. Работа на Советот на ИАРМ и Одборот за надзор на материјално - финансиското работење на ИАРМ

Советот на ИАРМ го сочинуваат 11 члена, а Одборот за надзор на материјално - финансиското работење на ИАРМ три члена. Седниците на овие две тела кои работат во рамките на ИАРМ, се организираат по потреба, а исплата се врши по присуство, за не повеќе од 12 надоместоци во годината.

Потребни средства 1.000.000 денари

8. Меѓународни активности

Согласно статусот на полноправен член во двете меѓународни организации, ИАРМ е задолжен да плаќа соодветен износ на име годишна членарина за 2013 година.

Како полноправен член на ЕА со статусот на потписник на МЛА Договорот, ИАРМ треба да плати годишна членарина во износ од 14.000 евра и како полноправен член на ИЛАС со статусот на потписник на МРА Договорот, ИАРМ има обврска за плаќање на годишна членарина во износ од 1.500 долари.

Согласно статусот на членство, а особено статусот на потписник на МЛА, ИАРМ задолжително ќе учествува со свои претставници на двете годишни собранија на ЕА и двата состанока на МАС комитетот (ЕА - Multilateral Agreement Committee) кои ќе се организираат во 2013 година. Исто така, за следење на најновите случувања во областа на акредитацијата во Европа, неопходно е учество на претставници од ИАРМ на состаноците на комитетите на ЕА (Комитет за лаборатории, Комитет за сертификациски тела, Комитет за инспекциски тела, Комитет за комуникација и публикација, Комитет за хоризонтална хармонизација).

Како полноправен член на светската организација ИЛАС и потписник на ИЛАС-МРА, ИАРМ ќе учествува со еден свој претставник на Годишното собрание на ИЛАС во 2013 година.

Согласно одлуката од шестата седница на Меѓународната македонско-руска комисија за трговско-економска и научно-техничка соработка (јули 2012г.) и искажаниот интерес од страна на Руската Акредитација за продлабочување на меѓудржавната соработка во областа на акредитацијата, ИАРМ достави предлог текст на Договор за соработка со националното тело за акредитација на Русија. Овој договор ќе ја регулира меѓусебната соработка во областа на акредитацијата, со цел намалување на техничките бариери во прометот помеѓу двете земји. Договорот ќе биде потпишан во текот на 2013 година.

На регионално ниво, ИАРМ има потпишано билатерални договори за соработка со националните акредитационски тела на Србија, Црна Гора, Бугарија, Албанија, Хрватска, Турција, Косово, Босна и Херцеговина и Молдавија. Целта на овие договори е организација на заеднички обуки за оценувачи, размена на експерти и оценувачи на регионално ниво што ќе придонесе за изградба на ефикасен систем за акредитација. Во рамки

на договорената регионална соработка ќе се продолжи со започнатата активност на взаемно учество на сведочења при изведување на оценки на вработените од националните тела за акредитација од регионот.

Потребни средства 2.536.000 денари

9. Менаџмент и тековно работење на ИАРМ

За нормално одвивање на тековните активности на ИАРМ, во Буџетот на ИАРМ за 2013 година обезбедени се средства за одржување на хардверската и софтверската опрема (софтвер за сметководствено, благајничко и архивско работење), одржување на тренинг центарот, одржување на патничко моторно возило, како и за набавка на компјутерска опрема.

ИАРМ уште од 2011 година има имплементирано софтвер за спроведување на постапките за акредитација, чија јавна набавка беше буџетски кофинансирана во рамките на ИПА-2008 проектот. По тој основ, ИАРМ во фискалната 2013 година има пренесено заостанат долг уште од 2011 година за негова доплата спрема добавувачот во износ од 1.200.000 денари.

Исто така, планирани се средства за одржување и надградба на имплементираниот софтвер (Data management system).

Потребни средства 2.800.000 денари

10. Заклучно со 31.01.2014 година, ИАРМ ќе достави извештај со финансиски показатели за реализација на Програмата за работа на ИАРМ за 2013 година до Владата на Република Македонија во кој ќе бидат опфатени постигнатите резултати и финансиските показатели, како и образложението за евентуалните отстапувања од планираните активности.

11. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9681/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

119.

Врз основа на член 172 став (4) од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11 и 123/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИНВЕСТИРАЊЕ ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА 2013 ГОДИНА

Член 1

Со оваа програма се утврдува намената и се доделуваат средства за финансирање, кофинансирање и реализирање на програми, проекти и други активности од областа на животната средина за 2013 година.

Член 2

(1) Средствата за реализирање на Програмата за инвестирање во животната средина (во натамошниот текст: Програмата) се обезбедуваат од надоместоците утврдени со член 162 од Законот за животна средина, во износ од 122.800.000,00 денари.

(2) Средствата од став (1) на овој член ќе се доделуваат врз основа на Јавен конкурс којшто го објавува и спроведува Министерството за животна средина и про-

сторно планирање, согласно Законот за животна средина. Дел од средствата ќе се наменат за кофинансирање на тековни проекти од областа животна средина.

Член 3

За начинот и динамиката на реализирање на оваа програма ќе се грижи Министерството за животна средина и просторно планирање.

Член 4

Средствата од членот 2 став (1) на оваа програма се распоредуваат за следните намени:

1. Изработка на техничка документација и реализирање на проекти и активности за заштита, зачувување и подобрување на квалитетот на водите во износ од 31.000.000,00 денари;

2. Реализирање на проекти и активности за заштита на природата и биолошката разновидност во износ од 6.000.000,00 денари;

3. Реализирање на проекти и активности за подигање на јавната свест, едукација и обука во областа на животната средина во износ од 6.000.000,00 денари;

4. Поттикнување на образовни, истражувачки и развојни студии, програми, проекти и други слични активности за заштита и унапредување на животната средина и природата во износ од 5.000.000,00 денари;

5. Поддршка на проекти и активности на невладините организации формирани заради заштита на животната средина во износ од 7.000.000,00 денари;

6. Финансирање на проект за изработка на Извештај за состојбата со животната средина во Република Македонија во износ од 7.000.000,00 денари;

7. Кофинансирање на тековни проекти од областа животна средина во износ од 30.000.000,00 денари;

8. Реализација на проекти и активности одобрени согласно Програмата за инвестирање за 2011 год во износ од 20.000.000,00 денари и

9. Трошоци за спроведување на програмата во износ од 10.800.000,00 денари.

Член 5

(1) Средствата од членот 2 став (1) на оваа програма врз основа на поднесена и одобрена апликација можат да се користат од следните субјекти:

1) Општини или здруженија на општини, општините во градот Скопје и градот Скопје можат да користат средства за намени од член 4 точка 1 на оваа програма;

2) Правни и физички лица можат да користат средства за намени од член 4 точки 3 и 4 на оваа програма;

3) Непрофитни и невладини организации (вклучувајќи универзитети и други научни институции) можат да користат средства за намените од член 4 точки 2, 3 и 4 на оваа програма и

4) Невладини организации формирани за заштита на животната средина можат да користат средства за намените од член 4 точки 2, 3, 4 и 5 на оваа програма.

(2) Висината на финансиската поддршка преку оваа програма е во согласност со Законот за контрола на државна помош.

(3) Средствата од членот 4, точка 6 на оваа програма ќе се реализираат со избор на најповолен изработувач согласно Законот за јавни набавки.

Член 6

Со средствата од оваа програма можат да бидат финансирани сите видови на трошоци за реализација на програми, проекти и други активности од областа на животната средина, освен за:

1) Закуп на земјиште;

2) Закуп на постојни згради;

3) Трошоци направени пред 1 Јануари 2013 година;

4) Трошоци направени за да се покријат платите на вработените кои работат кај корисникот на средствата;

5) Трошоци за подготовка на Формуларот за аплицирање за добивање средства од Програмата;

6) Општи и административни трошоци на апликантот;

7) Камати на долгови, надоместоци за финансиски операции, и останати чисто финансиски трошоци;

8) Законските обврски, казни и пенали и

9) Трошоци за функционирање на проектот по неговата изведба, а кои не се поврзани со обуката на персоналот или пробното тестирање.

Член 7

Исплатата на средствата од член 2 став (1) на оваа програма ќе се врши согласно договор склучен меѓу Министерството за животна средина и просторно планирање и корисникот.

Член 8

Оваа програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9693/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

120.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за спортот („Службен весник на Република Македонија бр. 29/2002, 66/2004, 81/2008, 18/2011, 51/2011 и 64/2012) и член 41, став 2 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА СПОРТ И МЛАДИ ЗА 2013 ГОДИНА

Агенцијата за млади и спорт, во рамки на обврските кои произлегуваат од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и 64/12) и Програмата за работа на Владата на Република Македонија, се определува во 2013 година да реализира дел од програмските цели и приоритети кои произлегуваат од Програмата за развој на спортот во Република Македонија за периодот 2013-2017 година кои ги спроведуваат националните спортски федерации, спортски клубови и проекти на Агенцијата за млади и спорт.

Со планираните средства ќе се реализираат приоритетни програми со кои се остварува јавниот интерес на државата утврдени во членот 22 од Законот за спортот („Службен весник на Република Македонија бр. 29/02, 66/04, 81/08, 18/11, 51/11 и 64/12).

Определба е учество на националните тимови, поединци спортисти и спортските клубови, кои оствариле право и норма за учество, во рамки на меѓународните натпревари односно ограничена поддршка на програмите на национални спортски федерации кои имаат евидентни кандидати во поединечни спортови, како и национални тимови кои ќе учествуваат во рамки на меѓународни турнири, европски и светски првенства и Медитерански игри во индивидуални и екипни спортови.

Согласно утврдените средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, во раздел 161.01 – Агенција за млади и спорт, истите да се користат за:

1. Програма 4, Потпрограма 40 – Меѓународна програма, Ставка 463 – Трансфер до невладини организации, утврдени се средства во износ од 30.657.000,00 денари.

Реден број	Опис	Износ
1.	Партиципација за финансирање на меѓународни програми на националните спортски федерации – врвен спорт	14.657.000,00
2.	Медитерански игри 2013 година	3.000.000,00
3.	Планирана резерва за поддршка на спортисти и спортски екипи кои дополнително оствариле норма за учество во рамки на меѓународни натпревари	3.000.000,00
4.	Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за активности поврзани со реализација на активности поврзани со Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“	5.000.000,00
5.	Партиципација за финансирање на прворангираните клубови во националниот систем на натпревари	5.000.000,00
Вкупно:		30.657.000,00

1. Партиципација за финансирање на меѓународни програми на националните спортски федерации кои се однесуваат на врвниот спорт, за што се утврдени средства во износ од 14.657.000,00 денари.

Планирана е ограничена поддршка на програмите на националните спортски федерации заради остварување норми на потенцијални спортисти и национални тимови за учество во рамки на Олимписки игри – Рио де Жанеиро 2016, вклучително спортисти и национални тимови кои со своите настапи во рамки на меѓународниот систем на натпревари може да се стекнат со категорија – спортисти од светска и меѓународна категорија.

2. Медитерански игри – Мерсин – Република Турција 2013, за што се утврдени средства во износ од 3.000.000,00 денари.

Планирана е ограничена поддршка на програмите на националните спортски федерации од спортовите кои се на програмата на Медитеранските игри 2013 – Мерсин, Република Турција, за учество на спортисти во поединечна и екипна конкуренција.

3. Планирана резерва, за што се утврдени средства во износ од 3.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација за поддршка на спортисти во поединечна и екипна конкуренција и спортски екипи кои дополнително оствариле норма за учество во рамки на меѓународни натпревари (европски и светски првенства).

4. Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за активности поврзани со реализација на активности поврзани со Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“, за што се утврдени средства во износ од 5.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во финансирањето на националните спортски федерации за активности на поединци и спортски тимови произлезени од Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“ за нивно учество во рамки на меѓународни спортски натпревари.

5. Партиципација за реализација на програми поднесени од страна на националните спортски федерации за финансирање на прворангираните клубови, за што се утврдени средства во износ од 5.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за финансирање на тренажните процеси на највисоките младински категории во прворангираните клубови заради нивно учество во рамки на меѓународен систем на натпревари.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9712/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

121.

Врз основа на член 41, став (2) од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ 171/2012) и член 16 ставови (5), (7) и (8) од Законот за игри на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/2011, 51/2011, 148/2011 и 74/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВА ОД ИГРИ НА
СРЕЌА И ЗАБАВНИТЕ ИГРИ ЗА 2013 ГОДИНА ЗА
ФИНАНСИРАЊЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СПОРТ-
СКИ ФЕДЕРАЦИИ, СПОРТСКИ КЛУБОВИ И ПРО-
ЕКТИ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА МЛАДИ И СПОРТ ЗА
УНАПРЕДУВАЊЕ НА СПОРТОТ ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Во рамки на обврските кои произлегуваат од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) и Програмата за работа на Владата на Република Македонија, Агенцијата за млади и спорт се определува во 2013 година непосредно да реализира дел од програмските цели и приоритети кои произлегуваат од Програмата за развој на спортот во Република Македонија за периодот 2013-2017 година кои ги спроведуваат националните спортски федерации, спортски клубови и проекти на Агенцијата за млади и спорт.

Со Програмата за распределба на средства од игри на среќа и за забавните игри за 2013 година ќе се партиципира во реализација на поднесените проекти од страна на националните спортски федерации, клубови и проекти на Агенцијата за млади и спорт за развој на спортот.

Согласно утврдените средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, во раздел 161.01 – Агенција за млади и спорт се определува истите да се користат за:

I. Програма 2, Потпрограма 20 спорт, категорија 46 субвенции и трансфери утврдени се средства во износ од 30.500.000,00 денари

1. Раздел 161.01 – Агенција за млади и спорт
Потпрограма 20 – спорт

Ставка 463 – Трансфер до невладини организации утврдени се средства во износ од 3.776.000,00 денари

Реден број	Опис	Износ
1.	Партиципација за финансирање на националните спортски федерации заради обезбедување нивна функционалност и за функционирање на националниот систем на натпревари	6.000.000,00
2.	Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за стручна работа со спортисти поединци и национални тимови	12.250.000,00
3.	Партиципација за организација на традиционални спортски натпревари и манифестации	8.000.000,00
4.	Партиципација за спроведување активности за борба против допингот во спортот и проекти против насилното и недолично однесување на спортските натпревари и здравствена заштита на спортистите	400.000,00
5.	Партиципација за финансирање проскти за активности поврзани со организација на обуки, семинари во насока на едукација на наставниците по физичко воспитување	400.000,00
6.	Партиципација за финансирање на проекти за активности поврзани со „Спорт за сите“	400.000,00
7.	Партиципација за помагање на издавачката дејност во спортот	150.000,00
8.	Партиципација за финансирање проекти за организација на симпозиуми од областа на спортот	200.000,00
9.	Партиципација за финансирање проект за воспоставување информатички спортски систем	200.000,00
10.	Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за активности поврзани со реализација на активности поврзани со Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“	2.000.000,00
11.	Планирана резерва	500.000,00
Вкупно:		30.500.000,00

1. Партиципација за финансирање на националните спортски федерации заради обезбедување нивна функционалност и функционирање на националниот систем на натпревари, за што се утврдени средства во износ од 6.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација заради обезбедување непречена функција на националните спортски федерации, а се насочени за: партиципација за стручна работа на генералните секретари и административци; обезбедување просторни услови; функција на органи и тела во федерациите како и за функционирање на националниот систем на натпревари.

2. Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за стручна работа со спортисти поединци и национални тимови, за што се утврдени средства во износ од 12.250.000,00 денари.

Средствата се наменети за националните спортски федерации за финансирање на стручна работа со спортисти поединци и национални тимови.

Дел од средствата се наменети за партиципација за стручна работа во националните спортски федерации кои реализираат активности со поголем обем и интензитет со националните селекции.

3. Партиципација за реализација на програми поднесени од страна на националните спортски федерации за финансирање на традиционални спортски натпревари и манифестации, за што се утврдени средства во износ од 8.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во финансирањето на традиционалните спортски натпревари и манифестации организирани во Република Македонија од страна на националните спортски федерации кои се од јавен интерес за спортот.

4. Партиципација за спроведување активности на националните спортски федерации за борба против допингот во спортот и активности за борба против насилното и недоличното однесување на спортски настани, посебно на фудбалските натпревари и здравствена заштита на спортистите, за што се утврдени средства во износ од 400.000,00 денари.

Средствата се наменети за спроведување активности на националните спортски федерации за борба против допингот во спортот и против насилното и недоличното однесување на спортските настани, посебно на фудбалските натпревари заради реализација на програмите на Комисијата за анти-допинг и Националното координативно тело за спречување на насилното и недостојното однесување на спортските натпревари и Здравствената комисија при Агенцијата за млади и спорт.

5. Партиципација за финансирање проекти на националните спортски федерации за активности поврзани со организација на обуки и семинари за едукација на наставниците по физичко воспитување, за што се утврдени средства во износ од 400.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во реализација на проекти на националните спортски федерации за активности поврзани со организација на обуки и семинари за едукација на наставниците по физичко воспитување.

6. Партиципација за финансирање на проекти на националните спортски федерации за активности поврзани со „Спорт за сите“, за што се утврдени средства во износ од 400.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во реализација на проекти на националните спортски федерации за вклучување на граѓаните од сите возрастни кате-

гории и социјални структури во спортот и спортските активности одразени низ меѓународно прифатената форма како израз за масовно спортување – „Спортот за сите“.

7. Партиципација за финансирање на издавачка дејност во спортот, за што се утврдени средства во износ од 150.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација на финансирање, односно, публикување на научни и стручни изданија од дејноста спорт.

8. Партиципација за финансирање проекти на националните спортски федерации за организација на симпозиуми од областа на спортот, за што се утврдени средства во износ од 200.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во реализација на проекти за организација на симпозиуми поврзани со науката во спортот, спонзорите, медиумите, спортскиот маркетинг, спортскиот менаџмент и спортскиот туризам.

9. Партиципација за финансирање проект на националните спортски федерации за воспоставување информатички спортски систем, за што се утврдени средства во износ од 200.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во реализација на проект за воспоставување информатички спортски систем, односно информатичка спортска мрежа низ единствен системски концепт.

10. Партиципација за финансирање на националните спортски федерации за активности поврзани со реализација на активности поврзани со Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“, за што се утврдени средства во износ од 2.000.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација во финансирањето на националните спортски федерации за активности на стручните тимови ангажирани во Проектот за воведување спортски паралелки во ДУФК „Методија Митевски Брицо“.

11. Планирана резерва за што се утврдени средства во износ од 500.000,00 денари.

Средствата се наменети за дополнување за партиципација во реализација на програмски активности на националните спортски федерации во спроведувањето на националниот и регионален систем на натпревари.

2.Раздел 161.01 – Агенција за млади и спорт

Потпрограма 20 – спорт

Ставка 464 – Разни трансфери, утврдени се средства во износ од 3.776.000,00 денари

Реден број	Опис	Износ
1.	Партиципација за финансирање проекти за поддршка на талентирани млади спортисти	3.776.000,00
	Вкупно:	3.776.000,00

1. Партиципација за финансирање на проекти поднесени од страна на националните спортски федерации, клубови и проекти на Агенцијата за млади и спорт за унапредување на спортот за поддршка на спортска специјализација на млади талентирани спортисти, за што се утврдени средства во износ од 3.776.000,00 денари.

Средствата се наменети за партиципација за поддршка и промоција на проекти на националните спортски федерации, клубови и проекти на Агенцијата за млади и спорт за унапредување на спортот кои ќе промовира-

ат и реализираат активности за откривање, рана спортска специјализација и грижа за млади талентирани спортисти во повеќе спортови. Во 2013 година, приоритет имаат развојот на училишниот спорт, реализација на спортски кампови организирани за талентирани ученици и кампови за спортска специјализација на млади спортисти организирани од страна на националните спортски федерации.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9717/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

122.

Врз основа на член 15 од Законот за рибарство и аквакултура („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/2008, 67/2010, 47/2011, 53/2011 и 95/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ВО РИБАРСТВОТО И АКВАКУЛТУРАТА ЗА 2013 ГОДИНА

I

Средствата за финансиска поддршка во рибарство и аквакултурата за 2013 година во вкупен износ од 90 000 000, 00 денари, обезбедени осогласно Буџетот на Република Македонија за 2013 година (“Службен весник на Република Македонија” бр. 171/12) раздел 14004 – Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (во понатамошниот текст Агенција), потпрограма 20 – Финансиска поддршка во земјоделството, ставка 464 - разни трансфери во износ од 50 000 000, 00 денари и согласно потпрограма 2А-Финансиска поддршка на рурален развој, ставка 489 - капитални субвенции за претпријатија и невладини организации во износ од 40 000 000, 00 денари, ќе се користат според намените, критериумите и условите утврдени со оваа програма и тоа за:

1.	Финансиска поддршка во рибарството	17 000 000, 00
2.	Финансиска поддршка во аквакултурата	69 000 000, 00
3.	Техничка помош	800 000, 00
4.	Пилот - проекти	2 000 000, 00
5.	Развој на нови пазари и промотивни кампањи	1 200 000, 00
	ВКУПНО СРЕДСТВА	90 000 000, 00

II

(1) Средствата од дел I точка 1 на оваа програма наменети за финансиска поддршка во рибарството во износ од 17 000 000, 00 ќе се користат за реализација на следните активности:

1.	Мерка	Опис	Средства
1.1.	Финансиска поддршка за порибување на риболовни подрачја и зони	100% од прифатливи/одобрани трошоци	8 800 000, 00
	- Охридско Езеро со подмладок од Охридска пастрмка		6 500 000, 00
	- Дојранско Езеро со подмладок од крап		1 000 000, 00
	- Преспанско Езеро со подмладок од крап		1 000 000, 00
	- Вештачко езеро – акумулација Шпилје со подмладок пастрмка		300 000, 00
1.2.	Риболовни пунктови – изградба на нови, реконструкција и адаптација на постоечки риболовни пунктови, надомест за услуга за користење на постоечки пунктови	100% од вредноста на инвестицијата или од надоместот за услугата	3 000 000, 00
1.3.	Финансиска поддршка за рехабилитација на риболовни води со доградба, надградба и опремување на постоечките капацитети/мрестилишта за производство на репродуктивен и порибителен материјал	100% од прифатливи/одобрани трошоци	3 000 000, 00
1.4.	Изградба и реконструкција на мандри за традиционален лов на риба на Дојранското Езеро	100% од прифатливи/одобрани трошоци	1 800 000, 00
1.5.	Отстранување на мрежи – рибарски алат	100% од прифатливи/одобрани трошоци	400 000, 00
	ВКУПНО СРЕДСТВА		17 000 000, 00

(2) Средствата од став (1) потточка 1.1. се наменети за надомест на прифатливи трошоци утврдени во Програмите за порибување на риболовните подрачја.

(3) Корисници на средствата од став (1) потточка 1.1. од овој дел се субјекти – регистрирани репродуктивни центри за производство на репродуктивен и порибителен материјал, кои изведуваат вештачки мрест и порибуваат риболовни води со определени видови риби.

(4) Средствата од став (1) потточка 1.2. од овој дел се наменети за инвестиции во изградба на нови и реконструкција и адаптација на постоечки риболовни пунктови, како и за исплата на надомест за услуга за користење на постоечки пунктови кои се во приватна сопственост. Средствата за изградба на нови и реконструкција на постоечки риболовни пунктови се наменети за инвестиции кои се однесуваат на:

- изработка или промена на урбанистички проект за определување на локација за изградба на риболовен пункт,

- изработка на проект за изградба на риболовен пункт,

- набавка на материјали за изградба и

- изведување на изградба на риболовен пункт.

Средствата за адаптација на постоечки риболовни пунктови се на на условите за истовар, манипулација, складирање и продажба на рибите од риболовниот пункт и тоа:

- обезбедување на довод на вода и електрична енергија,

- набавка на опрема за поправки и одржување на опремата во пунктот и риболовна опрема,

- опремување со компјутери за водење на евиденции,

- подобрување на работните и сигурносните услови и

- складирање и третман на отпадот.

(5) Корисници на средствата од став (1) потточка 1.2. од овој дел наменети за инвестиции за изградба на нови и реконструкција и адаптација на постоечки рибо-

ловни пунктови се единиците на локални самоуправи за реализирање на предвидениот предмет на работа или услуга (субјекти кои се избрани како најповолни понудувачи за реализирање на предвидената активност, а корисници на средствата за надомест за услуга за користење на постоечки пунктови се концесионерите на рибите.

(6) Средствата од став (1) потточка 1.3. од овој дел се наменети за рехабилитација, доградба, надградба и опремување на постоечките капацитети/мрестилишта за производство на репродуктивен и порибителен материјал во регистрираните репроцентри и тоа за:

- интелектуални услуги за изработка на градежен проект не повеќе од 3 % од вкупната прифатлива вредност на проектот за услуги за изработка на градежен проект;

- изградба и обновување на рибни базени - градежни работи;

- обновување на мрестилишна сала - градежни и занатски работи;

- обновување и опремување на рибни базени;

- набавка и инсталирање на опрема (филтри, апарати за аерација, UV стерилизатори, заштитни мрежи и друга потребна опрема);

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција наменети за обновување и /или подигнување нови базени, кади, матични базени, одгледувалишта, растилишта и младичници;

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција наменети за мрестилиште (инкубациска сала) и инкубација на икра вклучително и опрема за мрестење и инкубација на икра (инкубатори и лежници);

- набавка на опрема за чување на храна и хранење на рибите;

- набавка на опрема за сортирање риба во мрестилишта;

- набавка на опрема за прочистување на влезни или испусни води (пумпи, филтри и цевки);

- набавка на опрема за транспорт на жива риба;

- набавка на опрема за аерирање на вода;

- оперативни трошоци за градење, инсталирање на елементи за конструкција и опрема, вклучително и софтвер;

- набавка и инсталирање на опрема за следење на хемиски карактеристики на вода,

- набавка на агрегат за струја;

- набавка на пумпи за вода на течни горива.

(7) Корисници на средствата од став (1) потточка 1.3. од овој дел се субјекти – регистрирани репроцентри за производство на репродуктивен и порибителен материјал.

(8) Средствата од став (1) потточка 1.4. од овој дел се наменети за изградба на нови или обновување на постоечките објекти (мандри) за лов на риба на Дојранското езеро и тоа за:

- интелектуални услуги за изработка на градежен проект не повеќе од 3 % од вкупната прифатлива вредност на проектот за услуги за изработка на градежен проект;

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција;

- изведба на работите.

(9) Корисници на средствата од став (1) потточка 1.4. од овој дел се единиците на локална самоуправа или концесионерите на риби за вршење стопански риболов на Дојранското Езеро.

(10) Средствата од став (1) потточка 1.5. од овој дел се наменети за отстранување на мрежи и останат рибарски алат од дното на риболовните води, и тоа за:

- набавка на гориво потребно за отстранување на мрежите;

- изведба на активностите согласно програма с.

(11) Корисници на средствата од став (1) потточка 1.5. од овој дел се концесионерите на рибите од риболовните води на кои се изведуваат активностите.

III

(1) Средствата од дел 1 точка 2 на оваа програма наменети за финансиска поддршка во аквакултурата во вкупен износ 69 000 000, 00 денари ќе се користат за:

2. Финансиска поддршка во аквакултурата			
	Мерка	Опис	Средства
2.1.	Финансиска поддршка за инвестиции во аквакултурата	50% од вредноста на инвестицијата	34 000 000, 00
2.2.	Финансиска поддршка за порибителен материјал од домашно производство	600,00 ден. по матица или 40% од вредноста на набавениот подмладок	20 000 000,00
2.3.	Финансиска поддршка за произведена и продадена риба на пазарот	20,00 денари/кг	15 000 000,00
ВКУПНО СРЕДСТВА			69 000 000,00

(2) Средствата од став (1) потточка 2.1. од овој дел за инвестиции во аквакултурата се наменети за:

- изградба на нови капацитети за аквакултура,

- проширување, реконструкција, адаптација и модернизација на постојните капацитети за аквакултура;

- изградба на нови капацитети за преработка на рибите и

- набавка на опрема за доработка, преработка, складирање и пакување на рибите.

(3) Корисници на средствата од став 1 потточка 2.1., наменети за изградба на нови капацитети за аквакултура се субјекти кои се регистрирани за дејност аквакултура и кои поседуваат или користат недвижен имот на кој планираат да изградат капацитет за аквакултура.

Корисници на средствата од став (1) потточка 2.1. наменети за проширување, реконструкција, адаптација и модернизација на постојните капацитети за аквакултура се субјекти кои се регистрирани за дејност аквакултура и се запишани во регистарот на одгледувачи на риби што се води во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во понатамошниот текст Министерството).

Корисници на средствата од став (1) потточка 2.1. наменети за изградба на нови капацитети за преработка на рибите се микро, мали и средни претпријатија кои се регистрирани за дејност аквакултура и поседуваат или користат недвижен имот на кој планираат да изградат преработувачки капацитет.

Корисници на средствата од став (1) потточка 2.1. наменети за набавка на опрема за доработка, преработка, складирање и пакување на рибите се микро, мали и средни претпријатија кои поседуваат или користат објект наменети за преработка на риби.

(4) Средствата од став (1) потточка 2.1. од овој дел за инвестиции за изградба на нови капацитети, доградба и надградба на постоечките капацитети за аквакултура и опремување на рибници можат да бидат наменети за:

- интелектуални услуги за изработка на градежен проект за обновување и/или подигнување нови капацитети за аквакултура не повеќе од 3% од вкупната прифатлива вредност на проектот за услуги за изработка на градежен проект,

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција наменети за обновување и/или подигнување нови капацитети за аквакултура (базени, кади) матични базени, одгледувалишта и гоилишта,

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција наменети за мрестилиште (инкубациска сала) и инкубација на икра вклучително и опрема за мрестење и инкубација на икра (инкубатори и лежници),

- набавка на кафези за кафезно одгледување на риба,

- набавка на платно за мрежи, набавка на мрежи за кафези и изработка на мрежи за кафезно одгледување,
- набавка на опрема за чување на храна и хранење на рибите,

- набавка на опрема за сортирање риба во рибници,
- набавка на опрема за складирање на риба во свежа состојба односно опрема за замрзнување на рибите опремено со систем за испуштање на јаглерод диоксид или течен азот или фрижидери,

- набавка на ледомати,
- набавка на опрема за прочистување на влезни или испусни води (пумпи, филтри и цевки),

- набавка на опрема за транспорт на свежа риба,

- набавка на опрема за автоматско или полу автоматско сортирање на риба,

- апарати за додавање на течен кислород во водата,

- товарно возило со кабина 4x4 отворен товарен простор на 4 тркала, места за седење минимум 3, носивост минимум 1000 кг сила на моторот до 140 кс,

- товарно моторно возило за транспорт на жива риба со носивост до 10 000 кг,

- цистерна до 2 тони вода, опрема за додавање на кислород во гасна состојба или течен кислород-распрскувачи, манометри, челични боци за складирање на кислородот или (специјализирано комплетно опремено возило за транспорт на жива риба),

- специјализирани товарни возила опремени со систем за ладење наменети за транспорт на свежа риба и носивост до 1500 кг,

- пловен објект (чамец) со максимална должина до 6 м и ширина до 2.5 м, со јачина мотор до 12 коњски сили;

- набавка на опрема за пратење на хемиските карактеристики на водата (присуство на растворен кислород, јаглероден диоксид, амоњак, сулфурдиоксид, рН и др.),

- набавка на агрегат за струја до 10 киловати и

- оперативни трошоци за градење, инсталирање на елементи за конструкција и опрема, вклучително и софтвер.

(5) Средствата од став (1) потточка 2.1. од овој дел за инвестиции за инвестиции за изградба на објекти за преработка на рибите можат да бидат наменети за:

- интелектуални услуги за изработка на градежен проект за подигнување нови преработувачки капацитети не повеќе од 3% од вкупната прифатлива вредност на проектот за услуги за изработка на градежен проект,

- набавка на градежни материјали и елементи за конструкција и

- оперативни трошоци за градење и инсталирање на елементи за конструкција.

(6) Средствата од став (1) потточка 2.1. од овој дел за набавка на опрема за доработка, преработка, складирање и пакување на риба можат да бидат наменети за:

- прием и чистење на рибата,

- обескостување и филетирање,

- димење (топло и/или ладно) на рибата,

- пакување и вакумирање на риба,

- опрема за ладење и одржување на полуготовиот и готовиот производ и

- оперативни трошоци за инсталирање на опрема вклучително и софтвер.

(7) Вкупната вредност на исплатени финансиски средства за инвестиции во аквакултурата од став (1) потточка 2.1. од овој дел не може да го надмине изно-

сот од 3 500 000, 00 денари, за прифатени инвестиции од 7 000 000, 00 денари на зависно од вкупната вредност на инвестицијата.

(8) Средствата од став (1) потточка 2.1. од овој дел кои се исплаќаат по принцип на ко-финансирање на реализирани инвестиции можат да се зголемат во следниве случаи:

- 55% од вредноста на одобрената инвестиција за инвестиции поднесени од носител на земјоделско стопанство од 18 години старост до 40 години старост на денот на поднесување на инвестицијата или жена носител на земјоделско стопанство,

- 60% од вредноста на одобрената инвестиција за инвестиции поднесени од носител на земјоделско стопанство кое се наоѓа во ридско-планинско рурално подрачје,

- 65% од вредноста на одобрената инвестиција за инвестиции поднесени од носител на земјоделско стопанство од 18 години старост на денот на поднесување или жена носител на земјоделско стопанство кое се наоѓа во ридско-планинско рурално подрачје.

(9) Средствата од став (1) потточка 2.2. од овој дел за порибителен материјал од домашно производство се наменети за чување на матици и набавка на порибителен материјал од видовите охридска речна и виножитна пастрмка, поточна златовчица, крап, амур, толстолобик и сом.

(10) Висината на вредноста на поддршката од став (1) потточка 2.2. за од овој дел изнесува 600, 00 денари по матица за не повеќе од 700 броја селектирани и обележани полови зрели матици по одделен вид риба за видовите охридска, речна и виножитна пастрмка и поточна златовчица, за не повеќе од 300 број од видот крап и за не повеќе од 50 броја од видовите амур, сом и толстолобик.

(11) Корисници на средствата од став (1) потточка 2.2. од овој дел се субјекти кои поседуваат дозвола за производство на порибителен материјал од рибник наменет за промет и да немаат увезено порибителен материјал и жива риба во периодот декември 2012 - декември 2013 година.

(12) Корисници на средствата од став (1) потточка 2.2. од овој дел за набавен подмладок се субјекти кои се регистрирани за дејност аквакултура и се запишани во регистарот на одгледувачи на риби што се води во Министерството и имаат купено подмладок од субјекти кои поседуваат дозвола за производство на порибителен материјал од рибник наменет за промет. Корисници на средствата се и субјекти кои поседуваат дозвола за производство на порибителен материјал од рибник наменет за промет за сопствено насадување на рибникот.

(13) Висината на вредноста на поддршката наменета за купен подмладок изнесува 40% од просечната пазарна цена на набавениот подмладок која на годишно ниво ја утврдува Министерството на предлог на овластените установи од областа на рибарството без разлика на набавната (фактурната) вредност на подмладокот.

(14) Средствата од став (1) потточка 2.3. од овој дел наменети за произведена риба во 2013 година и продадена најдоцна до 31 ноември 2013 година.

(15) Корисници на средствата од став (1) потточка 2.3. од овој дел се субјекти кои се регистрирани за дејност аквакултура и се запишани во регистарот на одгледувачи на риби што се води во Министерството и немаат увезено порибителен материјал и жива риба во периодот декември 2012 - декември 2013 година.

(16) Средствата од став (1) потточка 2.3. од овој дел се исплаќаат скалесто и тоа:

- за произведена риба во рибник со проектиран капацитет до 25 000 килограми - 100 % од 20,00 денари,

- за произведена риба во рибник со проектиран капацитет од 25 000 до 50 000 килограми - 75 % од 20,00 денари,

- за произведена риба во рибник со проектиран капацитет од 50 000 до 100 000 килограми - 50 % од 20,00 денари и

- за произведена риба во рибник со проектиран капацитет со над 100 000 килограми. производство 25 % од 20 денари.

(17) Висината на вредноста на поддршката за килограм произведена и продадена риба од автохтоните видови риба - речна пастрмка и охридска пастрмка ќе изнесува 20,00 денари по килограм, а за видовите вионожитна пастрмка, поточна златовчица, крап амур, сом и толстолобик 10,00 денари по килограм.

(18) Субјектите кои поднесуваат барања за користење на средства од овој дел можат да користат средства најмногу по две потточки и тоа по основ на потточка 2.1. и една од потточките 2.2 и 2.3. Субјектите кои имаат увезено порибителен материјал и жива риба во периодот од Декември 2012 до Декември 2013 година немаат право на финансиска поддршка по однос на потточката 2.1. и 2.2.

IV

(1) Средствата од дел I точка 3 на оваа програма наменети за техничка помош во вкупен износ 800 000, 00 денари, ќе се користат за реализација на следните активности:

3.	Техничка помош	Мерка	Опис	Средства
3.1.	Организација на годишен работен состанок во врска со информации насочени кон корисниците на мерките од годишната програма		100% од прифатливи/одобрените трошоци	300 000, 00
3.2.	Размена на информации, зголемување на соработка и подигнување на свест		100% од прифатливи/одобрените трошоци	300 000, 00
3.3.	Совет за рибарство и аквакултура		100% од прифатливи/одобрените трошоци	200 000, 00
	Вкупно			800 000, 00

(2) Средствата од од став (1) на овој дел се наменети за финансирање на мерки кои се однесуваат на подготвителни, административни и технички активности и активности за следење, размена на информации, проценка и ревизија во областа на рибарството и аквакултурата.

(3) Корисник на средствата од став (1) потточка 3.1. од овој дел е Министерството за надомест на трошоци поврзани со организацијата на работниот состанок.

(4) Корисници на средствата од ставот (1) потточка 3.2. од овој дел се рибарски и риболовни здруженија и организации на производители запишани на регистар кој се води во Министерството за организација на работни средби поврзани со зголемување на соработката во здруженијата и меѓу здруженијата со цел размена на информации и обезбедување оптимални услови за пласирање на рибата на пазарот.

(5) Корисници на средствата од став (1) потточка 3.3. од овој дел е Министерството за исплата на надоместок на работата на членовите на Советот за рибарство и аквакултура.

V

(1) Средствата од дел I точка 4 на оваа програма во износ од 2 000 000, 00 денари за истражувачки и апликативни пилот проекти особено се наменети за иновативни технологии за:

- зголемување на производството на риба,
- заштита на рибите и животната средина,
- стопанисување со риби, како и за проекти за истражување на пазарот и маркетинг на риби и производи од риби и др.

(2) Корисници на средствата од ставот (1) од овој дел се овластени институции од областа на рибарството, научни и/или образовни установи од областа на ри-

барството, рибарски и риболовни здруженија, организации на производителите, концесионерите на рибите и вршителите на аквакултура.

(3) Доколку пилот проектите од став (1) од овој дел ги реализираат рибарски и риболовни здруженија и организации на производители, концесионерите на рибите и вршителите на аквакултура, задолжително содржат соодветна научна верификација.

(4) Резултатите од пилот проектите финансирани од помошта од став (1) на овој дел задолжително се публикуваат во технички извештаи достапни за јавноста.

(5) Вкупната вредност на одобрени пилот проекти од став (1) од овој дел по поединечен корисник не може да го надмине износот од 500 000, 00 денари назависно од вкупниот износ на проектот.

VI

(1) Средствата од дел I точка 5 на оваа програма наменети за Развој на нови пазари и промотивни кампањи во вкупен износ од 1 200 000, 00 ќе се користат за реализација на следните активности:

5.	Развој на нови пазари и промотивни кампањи	Мерка	Средства
5.1.	Организирање на манифестации за промоција на производи од рибарството и аквакултурата		600 000, 00
5.2.	Организација и/или учество на меѓународни манифестации и натпревари		600 000, 00
	Вкупно		1 200 000, 00

(2) Средствата од ставот (1) потточка 5.1. од овој дел се наменети за надомест на трошоци за организација на манифестација за промовирање на производи од рибарството и аквакултурата.

(3) Средствата од ставот (1) потточка 5.2. од овој дел се наменети за организирање и /или учество на манифестации, саеми и натпревари.

(4) Корисници на средствата од ставот (1) потточка 5.1. и 5.2. на овој дел се рибарски и риболовни здруженија, организации на производители запишани на регистарот кој се води во Министерството за реализација на активности.

VII

(1) Барањата за користење на средства од дел II потточка 1.1. и 1.5. дел IV став (1) и дел V став (1), од оваа програма се поднесуваат до Министерството најдоцна до 10.11.2013 година, а барањата за користење на средства од дел III потточка 2.2. и 2.3. од оваа програма се поднесуваат до Агенцијата најдоцна до 10.11.2013 година.

(2) Барањата за користење на средства од дел II потточка 1.2., 1.3. и 1.4. и дел III потточка 2.1 од оваа програма се поднесуваат до Агенцијата врз основа на рокови утврдени во објавен Јавен повик.

VIII

(1) Исплатата на средства од дел II точка 1 потточка 1.1. и 1.5. од оваа програма се врши врз основа на известување за склучен договор и за реализирани активности по фази. Министерството, договорот го склучува врз основа на поднесено барање во чиј прилог се доставува Програма за порибување на риболовната вода, односно Програма за отстранување на мрежи. Програмата особено содржи предвидени активности поделени во фази, временска рамка, како и потребни финансиски средства за реализација на активностите.

(2) Исплатата на средствата од дел II точка 1 потточка 1.1. и 1.5. за реализација на активностите од првата фаза се врши авансно со известување за склучен договор кое Министерството го доставува до Агенцијата. Исплатата за секоја наредна фаза се врши авансно со доставување на известување за реализација на

активностите од предходната фаза, кое Министерство-то го доставува до Агенцијата, а во чиј прилог се доставува и Записник за извршени активности изготвен од државен инспектор за земјоделство и изјава за наменско користење на средствата од корисникот на средствата за предходната фаза.

(3) Исплатата на средствата од дел II потточка 1.2., 1.3. и 1.4. дел III потточка 2.1., од оваа програма се реализира врз основа на одобрени барања за исплата по објавен јавен повик од Агенцијата. Агенцијата го објавува Јавниот повик не подоцна од 45 дена од денот на објавувањето на оваа Програма.

(4) Исплатата на средствата од дел III потточка 2.2. и 2.3. од оваа програма се врши врз основа на доставено барање со потребна документација. Агенцијата ја утврдува и објавува потребната документација која се приложува кон барањата за користење на средствата.

(5) Исплатата на средствата од дел IV точка 3 потточка 3.1. се врши врз основа на доставено известување за исплата на потребни средства за реализација на активностите доставено од Министерството до Агенцијата најдоцна до 15.12.2013 година.

(6) Исплатата на средствата од дел IV точка 3 потточка 3.2. се врши по доставено известување за одобрена програма за организација на работна средба со потребни финансиски средства и доставен извештај за одржана средба со докази за реализација на средствата од Министерството до Агенцијата најдоцна до 15.12.2013 година.

(8) Исплата на средствата од дел IV точка 3 потточка 3.3. се врши врз основа на известување за извршени обврски во чиј прилог се доставува Решение за надомест за работа на членовите на Советот за рибарство и аквакултура.

(9) Исплатата на средствата од дел V точка 4 се врши врз основа на известување за одобрени проекти по предходно спровед Јавен повик од Министерството. Министерството го објавува Јавниот повик не подоцна од 60 дена од денот на објавувањето на оваа Програма.

(10) Висината на финансиската поддршка по корисник за дел II точка 1 потточка 1.1. и дел V од оваа програма ја определува Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во зависност од планираната количина порибителен материјал наменет за порибување и во зависност од важноста и големината на настанот.

IX

Исплата на средствата од оваа програма по корисници ја врши Агенцијата на трансакциски или жиро сметки на барателите најдоцна до 30.06.2014 година.

X

Надзор на реализација на средствата од оваа програма врши Министерството.

XI

Средствата предвидени со оваа програма се неповратни.

XII

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9788/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

123.

Врз основа на член 15 од Законот за хидрометеоролошка дејност („Службен весник на Република Македонија” бр. 103/2008 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година донесе

ПРОГРАМА ЗА РАБОТИ ОД ОБЛАСТА НА ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКАТА ДЕЈНОСТ ВО 2013 ГОДИНА

I

Средствата за реализација на оваа програма во 2013 година во износ од 96.522.000,00 денари, обезбедени со Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија” бр. 167/2012), раздел 14003-Управа за хидрометеоролошки работи (во понатамошниот текст: УХМР) ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Назив на програмска активност	Износ на средства
1.	Програмски активности од областа на администрација	84.982.000,00
2.	Програмски активности од областа на хидрологија и следење на состојбата на природната средина	5.238.000,00
3.	Програмски активности од областа на метеорологијата	3.397.000,00
4.	Програмски активности од областа на прогноза, предупредување, информатика и техника	2.850.000,00
5.	Програмски активности од областа на стручно оспособување и усовршување	55.000,00
	Вкупно:	96.522.000,00

II

Средствата од Дел I точка 1 од оваа програма во износ од 84.982.000,00 денари ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Опис на активности	Износ на средства
1.	Примена на важечки законски прописи, наменско, рационално и економично трошење на средствата, внатрешна ревизија, управување со човечки ресурси и плати на вработените во УХМР	84.982.000,00

III

Средствата од Дел I точка 2 од оваа програма во износ од 5.238.000,00 денари ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Опис на активности	Износ на средства
1.	Набљудувања на нивото, температурата на водата и суспендиран нанос на површинските води и нивото и температурата на подземните води во мрежата на хидролошки станици	2.285.000,00
2.	Мерења и набљудувања на површинските и подземните води од првото ниво и од изворите, речниот нанос, мразот на реките, акумулациите и на езерата и специјалните хидролошки мерења во мрежата на хидролошки станици; мерења на физичките и на хемиските состојби на атмосферата, копнените површински води и на подземни води, површинскиот слој на почвата и на билната покривка; набљудувања и мерења на карактеристиките на квалитетот на воздухот, врнежите и на почвата во мрежата на метеоролошките станици, основна обработка на забележаните податоци и следење на преносот на загадувачките материји низ атмосферата; мерења на карактеристиките на квалитетот на површинските води, на подземните води од првото ниво, езерата и акумулациите во мрежата на хидролошките станици и основна обработка на забележаните податоци;	800.000,00
3.	Следење на хидролошките процеси и развој на методи за прогнозирање на водите (набавка на опрема)	100.000,00
4.	Материјали и алати за извршување на хидрометрички мерења на површински и подземни води и квалитетот на водите	1.300.000,00
5.	Поправка и тековно одржување на хидролошки станици	500.000,00
6.	Подмирување на даночни обврски	253.000,00

IV

Средствата од Дел I точка 3 од оваа програма во износ од 3.397.000,00 денари ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Опис на активности	Износ на средства
1.	Мерења и набљудувања во мрежата на метеоролошки станици и спроведување специјални мерења и набљудувања во мрежата на метеоролошките станици	2.020.000,00
2.	Редовна обиколка, контрола и интервенција на метеоролошките станици во Република Македонија и спроведување на активности на меѓународен план во областа на метеорологијата	350.000,00
3.	Поправка и тековно одржување на метеоролошките станици и одржување на метеоролошките инструменти	240.000,00
4.	Други тековни расходи	127.000,00
5.	Набавка на метеоролошка опрема и инструменти	50.000,00
6.	Материјали и алати за извршување на метеоролошки мерења	610.000,00

V

Средствата од Дел I точка 4 од оваа програма во износ од 2.850.000,00 денари ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Опис на активности	Износ на средства
1.	Одржување на системот за радарски мониторинг на облачните системи и меѓународни активности во областа на прогнозата на времето	520.000,00
2.	Меѓународна размена на метеоролошки податоци во рамките на глобалниот метеоролошки систем	220.000,00
3.	Изработка на редовни временски прогнози, метеоролошки билтени и информации, вонредни прогнози и предупредувања за опасни временски непогоди, издавање на аларми во Европскиот систем МЕТЕОЛАРМ	610.000,00
4.	Следење на градоносни облаци и опасни временски непогоди	1.235.000,00
5.	Функционирање на системот за радарски мониторинг и Интегриран систем за рана превенција и заштита од шумски пожари	225.000,00
6.	Подмирување на денешни обврски	40.000,00

VI

Средствата од Дел I точка 5 од оваа програма во износ од 55.000,00 денари ќе се користат за следните намени:

Ред. бр.	Опис на активности	Износ на средства
1.	Стручно оспособување и усовршување на вработените во УХМР во областа на хидрологијата, метеорологијата, човечки ресурси и администрацијата	55.000,00

VII

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9789/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

124.

Врз основа на член 57 став (2) од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 39/2006, 89/2008, 171/2010 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА СЕМЕ И САДЕН МАТЕРИЈАЛ ВО 2013 ГОДИНА

I

Со оваа програма се спроведува контролата над производството на сертифициран семенски и саден материјал, воведување во трговија на нови домашни и странски сорти на земјоделски растенија, создавање услови за чување и одржување на семенски и саден материјал, заштита на автохтоните сорти од земјоделски растенија, заштита на селекционерските права и изработка на подзаконски акти од областа на семето и садниот материјал и нивно усогласување со ЕУ законодавството.

II

Средствата од оваа програма во износ од 4.000.000,00 денари се обезбедуваат од:

	денари
Буџетот на Република Македонија за 2013 година, раздел 14001, програма 5, подпрограма 52, категорија 46 субвенции и трансфери, ставка 464 Разни трансфери.	4.000.000,00

III

Средствата утврдени во дел II на оваа програма ќе се користат за:

Намена	денари
1. Финансиска поддршка за признавање, одобрување и заштита на сорти од семе и саден материјал од земјоделски растенија и донесување на подзаконски акти	825.200,00
2. Финансиски средства за официјално сертифицирање на семенски и саден материјал од земјоделски растенија	1.700.000,00
3. Финансиска поддршка за функционирање на Ген-банки и заштита на автохтоните сорти од земјоделски растенија	400.000,00
4. Непокрпени обврски на Управата за семе и саден материјал во 2011 година и 2012 година	1.074.800,00
ВКУПНО	4.000.000,00

IV

(1) Средствата од дел III точка 1 на оваа програма во износ од 825.200,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
- Признавање и одобрување на домашни и странски сорти на земјоделски растенија и обезбедување на семенски материјал за стандардни сорти.	30.000,00
- Надоместок за работата на Комисијата за национална сортна листа.	375.000,00
- Изготвување, издавање на Билтен и публикација на националната сортна листа на Република Македонија	115.000,00
- Статистичка обработка на добивните резултати од испитувањата на сортите.	55.200,00
- Финансиски средства за испитување на сортите, подготовка на описни листи на препорачани сорти и надоместок за членовите во Комисија за описна листа на препорачани сорти за полделски растенија, Комисија за описна листа на препорачани сорти за овошни растенија и винова лоза и Комисија за описна листа на препорачани сорти за градинарски, ароматични, зачински и лековити растенија.	150.000,00
- Измени и дополнувања на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија и Законот за селекционерски права, како и изготвување на подзаконски акти кои произлегуваат од овие закони.	100.000,00
Вкупно	825.200,00

(2) Средствата од дел III точка 2 на оваа програма во износ од 1.700.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
- Финансиска поддршка за етикетање на семе и саден материјал од земјоделски растенија	1.700.000,00
Вкупно	1.700.000,00

(3) Средствата од дел III точка 3 на оваа програма во износ од 400.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
- Обезбедување на услови за функционирање и работење на пунктите за Ген банките во Скопје, Штип и Прилеп врз основа на доставен извештај за потребните трошоци за одржување на Ген – банка.	300.000,00
- Изработка на Програма за заштита на автохтоните сорти од земјоделски растенија во Република Македонија.	100.000,00
Вкупно	400.000,00

(4) Средствата од дел III точка 4 на оваа програма во износ од 1.074.800,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
- Договор за организирање на постконтрола во опитни полиња за 2012 година со Земјоделски институт – Скопје	98.500,00
- Договор за организирање на постконтрола во опитни полиња за 2012 година со Пелагонија Развој – Битола	46.500,00
- Заостанати долгови за испитување на сорти од разни видови на земјоделски растенија на отворено поле и во заштитен простор заради запишување во Национална сортна листа за 2010/2011 и 2011/2012 година	930.000,00
Вкупно	1.074.800,00

V

Исплатата на средствата од оваа програма го врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Правата и обврските на корисниците на средствата по оваа програма од дел III се утврдуваат на следниот начин:

- а) со договор што го склучува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство со правно лице за намените од дел IV став 1 алинеја 4, став 2 алинеја 1, став 3 алинеја 1 и став 4 алинеи 1, 2 и 3 од оваа програма; и
- б) со решение на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за намените од дел IV став 1 алинеи 1, 2, 3, 5 и 6 и став 3 алинеја 2 од оваа програма.

VI

Средствата од оваа програма се неповратни.

VII

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9790/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

125.

Врз основа на член 96 од Законот за шумите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/2009, 24/2011 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ПРОШИРЕНА РЕПРОДУКЦИЈА НА ШУМИТЕ ЗА 2013 ГОДИНА

I

Со оваа програма, согласно Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.167/12), Раздел 14001 - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Програма 2 - Шумарство, Потпрограма 20 - Шумарство, Ставка 485 – Вложувања и нефинансиски средства, се утврдува изворот и износот на средствата, видот и обемот на работите и мерките кои ќе се финансираат, извршителите на работите, како и начинот на користење на средствата за извршени работи во 2013 година.

II

За извршување на работите и мерките од дел I на оваа програма, се утврдува изворот и износот на средствата и тоа од:

Ред. број	Извор	Износ (денари)
1.	Буџет на Република Македонија	8.200.000,00
	Вкупно:	8.200.000,00

III

Средствата од делот II на оваа програма во износ од 8.200.000,00 денари ќе се користат за следните работи/мерки:

Ред. бр.	Вид на работа / мерка	Извршител	Количина и единична мерка	Цена по единица	Износ (денари)
1.	Пошумување на голини и ерозивни земјишта Во државна сопственост	ЈП „Македонски шуми“ и обрвачки инспекции од областа на шумарството	50 ха	60.000,00	3.000.000,00
1.1	Во приватна сопственост	Сопственици на приватни шуми	50ха	60.000,00	3.000.000,00
2.	Пета со прореди				
2.1	Во државна сопственост	ЈП „Македонски шуми“	30 ха	15.000,00	450.000,00
2.2	Во приватна сопственост	Сопственици на приватни шуми	10 ха	15.000,00	150.000,00
3.	Обезбедување на шумски садни материјал	Сопственици на приватни шуми	30.000 броеви	15,00	450.000,00
4.	Превентивна заштита на шумите и шумските култури	Шумарски факултет - Скопје			1.000.000,00
5.	Имплементација на активностите во Програмата				150.000,00
	Вкупно:				8.200.000,00

1. Пошумување на голините и ерозивните земјишта со садници од точка 1 потточка 1.1 од табелата, ќе се врши првенствено на локации со поголема површина и кои се во состав или во непосредна близина на постоечките шуми, а пошумување на голините и ерозивните земјишта со садници од точка 1 потточка 1.2 од табелата, ќе се врши на локации кои се поголеми од 0,50 ха.

2. Нега со прореди од точка 2 од табелата, ќе се врши во шумски култури, насади подигнати со пошумување и на пренаменети природно пошумени површини до 30-годишна возраст.

За реализација на работите од точките 1 и 2 од табелата, извршителите на работите доставуваат до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за секоја работа посебна оперативно - стручна програма, во која се наведуваат основните податоци за локалитетот и подетални податоци за обемот и видот на работата, техниката, времето на реализација на работите и други важни податоци.

3. Садниците за пошумување од точка 3 од табелата, ќе се користат за пошумување на сечишта согласно Одобрението за сеча на шуми во приватна сопственост издадено од надлежен орган, како и за пошумување на површини помали од 0,50 ха (голини, напуштено земјоделско земјиште и сл.). Садниците ќе се обезбедат од ЈП „Македонски шуми“ – Скопје, а ќе ги распределува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство преку подрачните единици.

4. Превентивна заштита на шумите и шумските култури од потенцијални штетници кои можат да загрозат поголеми шумски простори од точка 4 од табелата, ќе се врши преку организирана Извештајно дијагнозно прогнозна служба (ИДП служба) за шумите во Република Македонија и преку следење на состојбата на шумите на биоиндикаторските точки поставени на 16 километарска мрежа на територијата на Република Македонија. Шумарскиот Факултетот – Скопје, до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, ќе достави Извештај за здравствената состојба на шумите во Република Македонија за 2013 година со предлог мерки и Извештај за здравствената состојба на шумите на биоиндикаторските точки на територијата на Република Македонија за 2013 година.

5. Средствата за имплементација на активностите од Програмата за проширена репродукција на шумите за 2013 година од точка 5 од табелата, ќе се користат за учество на конгреси, советувања, семинари, симпозиуми, билатерални, мултилатерални и други средби, како и за обуки од областа на шумарството кои се во функција на стручно унапредување и осовременување на програмските активности, за материјално - технички средства за имплементирање на активностите предвидени со програмата, како и за недоволно предвидени работи кои ќе произлезат во текот на годината при реализација на Програмата.

IV

Исплатата на средствата за реализација на работите од дел III, точки 1, 2 и 4 на оваа програма, ќе се врши врз основа на склучени договори помеѓу Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и извршителите на работите.

Исплата на средствата од дел III точка 3 на оваа програма, ќе се врши врз основа на Списокот на лицата кои подигнале садници, изготвен и заверен од стручно лице од областа на шумарството или одговорно лице во Подрачната единица на Министерството и приложени копии од испратници за подигнати садници од ЈП „Македонски шуми“ - Скопје.

Исплатата на средствата од дел III точка 5 на оваа програма, ќе се врши врз основа на решение од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

V

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9791/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија

м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

126.

Врз основа на член 7 став 5 од Законот за ловството („Службен весник на Република Македонија“ бр.26/09 и 136/11), Владата на Република Македонија, на седница, одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА РАЗВОЈ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЛОВСТВОТО
И ЗА ОДГЛЕДУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ДИВЕЧОТ
ПОД ЗАШТИТА ВО РЕПРОЦЕНТРИТЕ ЗА
2013 ГОДИНА**

I

Со оваа програма се утврдува видот и обемот на активностите кои ќе се финансираат со средствата од Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 167/12), извршителите на работата, изворот и износот на средствата, како и начинот на користење на средствата за развој и унапредување на ловството и за одгледување и заштита на дивечот под заштита во репроцентрите за 2013 година.

II

За извршување на активностите од дел I на оваа програма, се предвидени средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, раздел 14001 - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Програма 2 - Шумарство, Потпрограма 20-Шумарство, Ставка 485 – Вложувања и нефинансиски средства, во износ од 1.800.000 денари и тоа за:

ВИД НА МЕРКА	КРИТЕРИУМ И ВИСИНА НА ПОДДРШКА	ВКУПНО ИЗДВОЕНИ СРЕДСТВА
Финансиска поддршка за развој и унапредување на ловството		
Исполнување на обврските на Владата на Република Македонија за управување на државните ловишта Лешница, Јасен и Јасен I		
A. Финансирање на трошоци за храна на дивечот	Критериум: - потпишан договор за управување на дивечот во ловиште Висина на поддршка: 50% од трошоците	1.800.000,00
B. Финансирање на трошоци за изградба на ловнотехнички објекти (хранилишта, солишта, поилишта и др.).	Критериум: - потпишан договор за управување на дивечот во ловиште Висина на поддршка: 50% од трошоците	

III

Користење на финансиските средства

Финансиските средства ова програма ги користат управувачите на дивечот во државните ловишта.

IV

Исплата на финансиските средства и контрола над имплементација на програмата

Исплатата на средства се врши согласно договорот за управување со дивечот во државното ловиште потпишан помеѓу Владата на Република Македонија и управувачите на државните ловишта.

Контролата на имплементација на договорот за финансиска поддршка за развој и унапредување на ловството ќе го врши Државниот инспекторат за шумарство и ловство.

VI

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9792/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

127.

Врз основа на член 36, став 5 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010 и 51/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ФИТОСАНИТАРНА ПОЛИТИКА
ВО 2013 ГОДИНА**

I

Со оваа програма се утврдува висината на средствата, намената и начинот на нивното користење за функционирањето на фитосанитарната политика во 2013 година.

II

Средствата за активностите од фитосанитарната политика во 2013 година се во износ од 7.000.000,00 денари се обезбедуваат од:

	денари
Буџетот на Република Македонија за 2013 година, раздел 14001 Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, програма 5 Заштита на растенија и семе и саден материјал, потпрограма 51 – Заштита на растенија, категорија 46 субвенции и трансфери, ставка 464 разни трансфери	7.000.000,00

III

Средствата утврдени во дел II од оваа програма ќе се користат за:

Намена	денари
Мониторинг програми и воспоставување на меѓународни стандарди за фитосанитарна политика за 2013 година	3.100.000,00
Унапредување на политиките за производите за заштита на растенијата, губрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата	2.530.000,00
Активности кои произлегуваат од законските одредби на Законот за здравјето на растенијата, Законот за производи за заштита на растенијата и Законот за губриња	370.000,00
Јакнење на кадровските капацитети и развој на научните достигнувања во областа на фитосанитарната политика	1.000.000,00
ВКУПНО	7.000.000,00

IV

Средствата од дел III точка 1 на оваа програма во износ од 3.100.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
Подготовка на стратегии и годишни мониторинг програми	300.000,00
Фитосанитарен мониторинг за компир	400.000,00
Фитосанитарен мониторинг во овоштарство и лозарство	400.000,00
Фитосанитарен мониторинг за оранжериско и отворено градинарство	400.000,00
Мониторинг за производство, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на производите за заштита на растенијата како и нивните резидуи во производите од примарно земјоделско производство	1.000.000,00
Мониторинг за користени губриња во примарното производство, квалитет и декларирање на губрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата	300.000,00
Изготвување на предлог проектна документација за изградба на гранични карантински станици и централна карантинска станица	300.000,00
ВКУПНО	3.100.000,00

V

Средствата од дел III точка 2 на оваа програма во износ од 2.530.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
Печатене на бандероли - маркици за ставање во промет на производи за заштита на растенијата	1.000.000,00
Воспоставување на систем за евидентирање на продадените производи за заштита на растенијата, ѓубрињата, биостимулаторите, подобрувачите на својствата на почвата, издавање на бандероли и воспоставување на VPN мрежа за системот – АГРОФИТ	330.000,00
Спроведување на активности за одобрување и оценување на производ за заштита на растенијата и финансирање на стручни комисији за регистрација на производи за заштита на растенијата	200.000,00
Осмислување и реализирање на кампања за употребата на производите за заштита на растенијата, ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата	1.000.000,00
ВКУПНО	2.530.000,00

VI

Средствата од дел III точка 3 на оваа програма во износ од 370.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
Спроведување на активности за работа на стручните совети за здравјето на растенијата, производи за заштита на растенијата, педологијата, физиологијата на растенијата и агрохемијата	70.000,00
Информирање на јавноста со одржување на јавни трибини и изготвување на списанија, брошури, флаери и друго за законската регулатива како и пристап до база	50.000,00
Активности кои произлегуваат од Законот за здравјето на растенијата, Законот за производите за заштита на растенијата и Законот за ѓубрињата	200.000,00
Администрирање на Програмата за фитосанитарна политика за 2013 година	50.000,00
ВКУПНО	370.000,00

VII

Средствата од дел III точка 4 на оваа програма во износ од 1.000.000,00 денари ќе се користат за:

Намена	денари
Задолжителна обука на вработените во фитосанитарниот систем	500.000,00
Стипендирање/кофинансирање на студии од втор циклус за вработени во фитосанитарниот систем насоки фитомедицина, фитосанитарна администрација, безбедност на храна и агрохемија	500.000,00
ВКУПНО	1.000.000,00

VIII

Средствата од дел IV точка 2, 3, 4, 5, 6, дел V точка 1, 2 и 4, на оваа програма ќе се исплатуваат по спроведена постапка за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки.

Средствата од дел IV точка 1 ќе се исплатуваат со решение на директорот на Фитосанитарната управа, по претходно потпишан авторски договор.

Средствата од дел V точка 3, дел VI точка 1 ќе се исплаќаат со решение на директорот на Фитосанитарната управа, а по претходно доставен извештај за спроведување на активности од дадената област.

Средствата од дел VI точка 2, 3 и 4 се исплаќаат со доставување на фактура и известување за реализирани активности.

Средствата од дел VII точка 1 ќе се исплаќаат со решение на директорот на Фитосанитарна управа по претходно потпишан авторски договор и доставен извештај за реализација на обуката. Обуките во 2013 година ќе бидат од следните модули:

- Регулатива во областа на фитосанитарната политика;

- Земање на примероци, пакување, конзервирање и безбедно транспортирање на семе и саден материјал, земјоделски и шумарски растенија, производи за заштита на растенијата, почва, ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата;

- Основи на лабораториска практика и методи за утврдување на болести и штетници кај растенијата, активни компоненти на производи за заштита на растенијата, составни делови на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата;

- Спроведување на контрола и надзор согласно ЕРРО, IPPS, Codex alimentarius стандарди и процедури како и национални законодавни процедури;

- Имплементирање на мониторинг програми, читање на лабораториски извештаи, толкувања на резултатите и преземања на активности;

- Спроведување на систем за системска анализа на ризик;

- Генетски модифицирани организми;

- Сертификација на семе и саден материјал (процедури и постапки);

- Сертификација на опрема за апликација на производи за заштита на растенијата и механизација за апликација на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата (процедури и постапки);

- Акредитации и системи на акредитирани и овластени лаборатории;

- Системи и стандарди за безбедност на храна во примарно производство од растително потекло;

- Прекршочна политика во областа на фитосанитарна политика (политика, процедури, стандарди и практики).

За реализирање на средствата од дел VII точка 2 државниот секретар формира комисија за спроведување на постапката за доделување на стипендија/кофинансирање на студии од втор циклус за вработени во фитосанитарниот систем од областа на фитомедицина, фитосанитарна администрација, безбедност на храна и агрохемија.

Максимален износ по апликант е 100.000,00 денари.

Критериум за доделување на стипендија/кофинансирање на студии од втор циклус се:

- просек од прв циклус на студии кој ќе се вреднува со максимум 10 бода,

- оценка од процесот на оценувањата во последните две години како просечна оценка со максимум 4 бода и

- години на искуство во министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство вреднувани со 0,5 бода по години на искуство, но не повеќе од 6 бода.

Рок на пријавување 31.01.2013 година за уписната 2012/2013 и 15.11.2013 за уписната 2013/2014 година.

Исплатата на средствата се врши на сметка на барателот по претходно склучен договор со министерството.

IX

За спроведување на оваа програма се грижи Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Фитосанитарна управа.

X

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9793/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

128.

Врз основа на член 36, став 5 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 88/2008, 115/2008 и 10/2010), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА КОНКУРЕНТНОСТ, ИНОВАЦИИ И
ПРЕТПРИЕМНИШТВО ЗА 2013 ГОДИНА**

I.

Со оваа програма се уредува намената на средства за конкурентност, иновации и претприемништво вкупен износ од 13.371.000,00 (тринаесет милиони и триста седумдесет и една илјада) денари и тоа :

- 7.896.000,00 (седум милиони и осумстотини деведесет и шест илјади) денари, обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, - Потпрограма ДГ-Поддршка на развојот на мали и средни претпријатија, ставки 425, 426, 462 и 464, наменети за развој на мали и средни претпријатија;

- 2.975.000,00 (два милиони и деветсто седумдесет и пет илјади) денари, обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, - Потпрограма 11 - Индустриска политика, сметка 637, ставки 462 и 464, наменети за имплементација на мерки од Индустриска политика на Република Македонија 2009-2020; и

- 2.500.000,00 (два милиони и петстотини илјади) денари, обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, - Потпрограма 11 - Индустриска политика, сметка 637, ставки 425 и 462, наменети за поддршка и развој на кластерското здружување во Република Македонија.

Средствата од Буџетот наменети за програмата, ги распоредува Министерството за економија.

II.

Програмата се состои од мерки во следните области:

A. ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

За мерките од областа А. Поддршка и развој на мали и средни претпријатија се наменети средства во износ од 7.896.000,00 (седум милиони и осумстотини деведесет и шест илјади) денари и тоа за:

МЕРКА 1. Кофинансирање на Европскиот информативен и иновативен центар во Македонија (ЕИ-ИЦМ) - Enterprise Europe Network во вкупен износ од 3.100.000,00 денари за следната намена:

1.1 Кофинансирање на редовните активности на Центарот во согласност со неговата тригодишна програма. (Проектот е кофинансиран и од ЕУ преку ЦИП Програмата 2007-2013).

МЕРКА 2. Проект - Поддршка на автентични занаети во вкупен износ од 1.200.000,00 денари за следните намени:

2.1 Предмет на мерката е субвенционирање на занаетчи и вршители на занаетска дејност државјани на Република Македонија преку кофинансирање до 60% од докажаните трошоци но не повеќе од 120.000 денари, направени за следните активности:

2.1.1. Набавка на опрема и алати;

2.1.2. Уредување и подобрување на деловниот простор; и

2.1.3. Стручно оспособување на занаетчиите.

МЕРКА 3. Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за сертификација на системи за квалитет според ISO стандарди во вкупен износ од 200.000,00 денари.

3.1. Предмет на мерката е надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за сертификација на системи за квалитет според ISO стандарди и тоа 50% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 60.000 денари поединечно за секој деловен субјект - барател на средствата.

МЕРКА 4. Финансиска поддршка за тренинг на НАССР тим за воведување, одржување и модификација на НАССР систем во вкупен износ од 300.000,00 денари.

4.1. Предмет на мерката е финансиска поддршка за тренинг на НАССР тим, за воведување, одржување и модификација на НАССР систем, за обука до три лица од деловниот субјект, при што за секое обучено лице ќе се доделат до 20.000 денари.

МЕРКА 5. Финансиска поддршка за воведување на ХАЛАЛ систем во вкупен износ од 500.000,00 денари.

5.1 Предмет на мерката е финансиска поддршка за воведување на ХАЛАЛ систем, и тоа 50% од докажаните трошоци на деловните субјекти, но не повеќе од 40.000 денари поединечно за секој деловен субјект - барател на средствата.

МЕРКА 6. Финансиска поддршка за женско претприемништво во вкупен износ од 630.000,00 денари.

6.1. Предмет на мерката е субвенционирање на претпријатија во сопственост на жени (над 51%) и управувани од жени, државјани на Република Македонија, преку кофинансирање на 60% од докажаните трошоци но не повеќе од 120.000 денари, направени за следните намени:

6.1.1. Набавка на опрема, алати и инвентар;

6.1.2. Уредување/подобрување на деловниот простор; и

6.1.3. Грижа/чување на деца од предшколска возраст за жени кои отпочнуваат сопствен бизнис 60% од трошоците за градинка или дадилка, но не повеќе од 30.000 денари).

МЕРКА 7. Финансиска поддршка на бизнис инкубатори во вкупен износ од 500.000,00 денари.

7.1. Предмет на мерката е кофинансирање на проекти на бизнис инкубаторите односно финансиска поддршка на проекти за :

7.1.1. Организирање на обуки;

7.1.2. Консултантски услуги;

7.1.3. Вмрежување; и

7.1.4. Менторинг.

МЕРКА 8. Финансиска поддршка на проекти за промоција на занаетството во вкупен износ од 566.000,00 денари.

8.1. Предмет на мерката е кофинансирање на проекти за поддршка и промоција на занаетството од страна на Министерството за економија, односно финансиска поддршка на проекти за:

8.1.1. Организирање на форуми;

8.1.2. Консултантски услуги;

8.1.3. Организирање на обуки

8.1.4. Промотивни активности (саеми, манифестации и др).

МЕРКА 9. Финансиска поддршка на бизнис центри во вкупен износ од 600.000,00 денари.

9.1. Предмет на мерката е кофинансирање на проекти на Бизнес центрите за поддршка на МСП од страна на Министерството за економија, односно финансиска поддршка на проекти за:

9.1.1. Организирање на основни обуки за старт-ап бизниси;

9.1.2. Обука за постојните претприемачи;

9.1.3. Промоција на претприемништвото; и

9.1.4. Обуки за развој и поддршка на женското претприемништво.

МЕРКА 10. Организирање на бизнис натпревар - "Биди перспективен започни свој бизнис" во вкупен износ од 200.000,00 денари.

10.1. Намената ги опфаќа следните активности:

10.1.1. Објавување на јавен повик за аплицирање на бизнис идеја;

10.1.2. Свечена церемонија за прогласување на победниците на бизнис натпреварот.

МЕРКА 11. Промоција на Бизнес ангелите како извор на финансирање на малите и средните претпријатија во вкупен износ 100.000,00 денари.

11.1. Намената ги опфаќа следните активности:

11.1.1. Организирање на форум за значајноста на бизнис ангелите како извор на финансирање на МСП.

Постапката и критериумите за доделување на средства од дел II, област А. Поддршка и развој на мали и средни претпријатија, мерките 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 од оваа програма ќе се изврши преку објавување на јавен повик на ВЕБ страната на Министерството за економија www.economy.gov.mk и www.konkurentnost.mk и/или во печатените медиуми.

Б. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ИНДУСТРИСКАТА ПОЛИТИКА

За мерката од областа Б. Имплементација на индустриската политика се наменети средства во вкупен износ од 2.975.000,00 денари и тоа за:

МЕРКА 1. Поддршка за зголемување на конкурентноста на македонската индустрија во вкупен износ од 2.975.000,00 денари за следните намени:

1.1 Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за развој на нов производ или за подобрување на постојниот производ во вкупен износ од 775.000,00 денари - намената ги опфаќа следните активности:

1.1.1 договорни услуги за изработка на техничка документација за нов производ односно за подобрување на постојниот производ;

1.1.2 договорни услуги за изработка на идејно решение за нова амбалажа, етикетирање и лого на производ;

1.1.2 договорни услуги за изработка на промотивни печатени материјали;

1.1.3 договорни услуги за воведување на СЕ ознака; и

1.1.4 договорни услуги за сертификација на системи на квалитет според СММ и IT Mark стандарди.

1.2 Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за воведување на еколошка ознака за производ во вкупен износ од 360.000,00 денари - намената ги опфаќа следните активности:

1.2.1 договорни услуги за воведување на еколошка ознака;

1.2.2 трошоци за надоместок за поднесување барање за доделување на еколошка ознака; и

1.2.3 трошоци за годишен надоместок за користење на лого за еколошка ознака.

1.3 Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за развој на пазар во вкупен износ од 1.000.000,00 денари - намената ги опфаќа следните активности:

1.3.1 договорни услуги за студии за истражување на пазарот;

1.3.1 договорни услуги за изготвување на бренд стратегија;

1.3.2 договорни услуги за изготвување на маркетинг стратегија; и

1.3.3 договорни услуги за изработка на веб страна.

1.4. Надоместување на дел од трошоците за поддршка на патенти во вкупен износ од 840.000,00 денари - намената ги опфаќа следните активности:

1.4.1. договорни услуги за истражување на пазарот;

1.4.2 трошоци за учество на домашни и меѓународни настани за иновации;

1.4.3 трошоци за аплицирање за тестирање на патенти во меѓународни организации за пронајдоци во кои е вклучен најмалку еден странски иноватор; и

1.4.4 финансирање на деловните субјекти за имплементација на признаен патент во Република Македонија.

Постапката и критериумите за доделување на средства од дел II, област Б. Имплементација на индустриската политика, мерка 1 од оваа програма ќе се изврши преку објавување на јавен повик на ВЕБ страната на Министерството за економија www.economy.gov.mk и www.konkurentnost.mk и/или во печатените медиуми.

За точките 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 - потточките 1.4.1, 1.4.2 и 1.4.3 од мерка 1, дел II, област Б. Имплементација на индустриската политика од оваа програма, Министерството за економија го надоместува делот на трошоците за оваа мерка во висина од 75% од докажаните трошоци на барателот, но не повеќе од 180.000,00 денари поединечно за секој барател.

За точката 1.4 потточка 1.4.4 од мерка 1, од дел II, област Б. Имплементација на Индустриската политика од оваа програма, Министерството за економија финансира до 50% од потребната инвестиција, но не повеќе од 300.000,00 денари поединечно за секој барател.

Трошоците наменети за реализација на мерка 1 од дел II, област Б. Имплементација на Индустриската политика од оваа програма, ќе им бидат исплатени на барателите во зависност од расположивите средства од Буџетот, по редоследот на нивното пријавување во архивата на Министерството за економија.

В. ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА КЛАСТЕРСКОТО ЗДРУЖУВАЊЕ

За мерките од областа В. Поддршка и развој на кластерското здружување се наменети средства во вкупен износ од 2.500.000,00 денари и тоа за:

МЕРКА 1. Поддршка на проекти од кластерските здруженија во износ од 1.600.000,00 денари за следните активности:

1.1 Поддршка на заеднички проекти за поврзување на кластерите со универзитетите;

1.2 Поддршка за развој на иновативноста и развој на брендирано производство;

1.3 Поддршка на кластерите за секторска извозна промоција;

1.4 Поддршка за организирање тематски саеми; и

1.5 Поддршка за развивање на стандарди за квалитет и прилагодување на барањата на ЕУ- пазарите.

Постапката и критериумите за доделување на средства од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување, мерка 1 од оваа програма ќе се изврши преку објавување на јавен повик на ВЕБ страната на Министерството за економија www.economy.gov.mk и www.konkurentnost.mk и/или во печатените медиуми.

Кластерските здруженија може да поднесат најмногу две барања од наведените активности од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување, мерка 1 од оваа програма.

За активностите од мерката 1 од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување од оваа програма, делот на трошоците за оваа намена ги надоместува Министерството за економија во висина од 75% од проектот, но не повеќе од 400.000,00 денари поединечно за секој барател по апликација.

Трошоците наменети за реализација на мерка 1 од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување од оваа програма, ќе им бидат исплатени на кластерските здруженија во зависност од расположивите средства од Буџетот, по редоследот на нивното пријавување во архивата на Министерството за економија.

МЕРКА 2. Изготвување на Атлас за кластерите во износ од 300.000,00 денари

МЕРКА 3. Евалуација на кластерските политики и кластерските здруженија во износ од 480.000,00 денари
Евалуацијата треба да опфати: оценка на успешноста на реализираните програми и оценка на нивото на развој на кластерските здруженија врз база на дефинирани индикатори.

МЕРКА 4. Поддршка на ВЕБ порталот конкурентност.мк во износ од 120.000,00 денари

Поддршката се однесува во делот на хостирање на ВЕБ порталот конкурентност.мк

Постапката за избор на понудувачи за мерките 2, 3 и 4 од дел II, област В. Поддршка и развој на кластерското здружување од оваа програма ќе се спроведе во Министерството за економија во согласност со Законот за јавни набавки.

III

За начинот и динамиката на реализирање на оваа програма ќе се грижи Министерството за економија.

IV

Министерството за економија за реализација на оваа програма, како и за постигнатите резултати и образложение за евентуалните отстапувања од планираните активности, ќе достави извештај со финансиски показатели до Владата на Република Македонија, заклучно со 31 март 2014 година.

V

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9852/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

129.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.43/2012 и 145/2012), и член 63 точка 7 од Законот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 53/2011 и 26/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ПАРТИЦИПАЦИЈА ПРИ КОРИСТЕЊЕТО НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ОДДЕЛНИ ЗАБОЛУВАЊА НА ГРАЃАНИТЕ И ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА РОДИЛКИТЕ И ДОЕНЧИЊАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

Заради обезбедување на здравствена заштита на граѓаните од одделни заболувања, како и заради грижа во чувањето, следењето и унапредувањето на здравјето на родилките и на доенчињата се обезбедуваат средства за партиципација при користењето на здравствени услуги на товар на средствата од Буџетот на Република Македонија.

За реализација на мерките и активностите предвидени во оваа програма, Владата на Република Македонија обезбедува средства од Буџетот на Република Македонија за покривање на партиципацијата при користењето на здравствена заштита на граѓаните на Република Македонија за заболувањата предвидени со оваа програмата.

Со донесувањето на оваа програма, им се обезбедува средства за партиципација при користењето на здравствената заштита:

1. НА РОДИЛКИТЕ И ДОЕНЧИЊАТА ДО 1 ГОДИШНА ВОЗРАСТ, ЗА СЛЕДНИТЕ ОСНОВНИ ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ:

- интрапартална заштита на родилки (неоперативно и оперативно породување)
- специјалистички лекарски прегледи на доенчиња
- ортопедски лекарски преглед со ЕХО на доенчиња
- лекување на доенчиња до една година во болнички услови

2. НА ЛИЦАТА КОИ СЕ ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАНИ, БЕЗ ОГЛЕД НА ВОЗРАСТА, ДОКОЛКУ НЕ СЕ ОПФАТЕНИ СО ДРУГА ПРОГРАМА ИМ СЕ ОБЕЗБЕДУВА СРЕДСТВА ЗА ПАРТИЦИПАЦИЈА ПРИ КОРИСТЕЊЕТО НА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВО ВРСКА СО ЛЕКУВАЊЕТО НА СЛЕДНИТЕ ЗАБОЛУВАЊА:

- Ревматска грозница
- Прогресивни, нервни и мускуларни заболувања;
- Duchenne – ова мускулна дистрофија,
- Паркинсонова болест,
- Миотгонии,
- Митохондриални мниопатии,
- Мијастении,
- Спинални мускулни атрофии,
- Амиотрофична латерална склероза – болести на моторен нервен,
- Херeditарни сензомоторни невропатии;
- Прогресивна системска склероза (Sclerodermia);
- Церебрална парализа;
- Мултиплекс склероза;
- Цистични фибрози;
- епилепсија;
- пемфигус и лупус еритематодес;
- дислексија, дисграфија и дислалија (рехаб илитоциони вежби);
- заразни болести :
- ХИВ/СИДА,
- беснило (Lyssa ; Rabies),
- црвен тифус (Typhus abdominalis),
- црвенка (Rubeola),
- детска парализа (Poliomyelitis anterior acuta),
- бруцелоза (Brucellosis)
- дифтерија (Diphtheria),
- дизентерија (Dysentery bacillaris),
- туберкулоза (Tuberculosis)

- ехинококоза (Echinococcosis),
- заразно воспаление на мозочните обвивки (Meningitis),
- заразно воспаление на мозокот (Encephalitis),
- голема кашлица (Pertussis),
- мали сипаници (Morbilli),
- овчи сипаници (Varicella),
- шарлах (Scarlatina),
- тетанус (Tetanus),
- хепатитис (Hepatitis),
- заушки (Parotitis epidemica),
- салмонелоза (Salmonellosis),
- колера (Cholera asiatica),
- маларија (Malaria),
- карантински заболувања (големи сипаници, вирусни хеморагични трески, чума),
- рововска грозница (Q - treska),
- афонија (Aphonija)

3. НА БОЛНИ СО ХРОНИЧНА БУБРЕЖНА ИНСУФИЦИЕНЦИЈА И НИВНО ТРЕТИРАЊЕ СО ДИЈАЛИЗА

Основен критериум за започнување на лекувањето со дијализа претставува хроничната бубрежна инсуфициенција во терминален стадиум, односно потполно отсуство на функцијата на бубрезите. Единствен начин на надоместување на функцијата на бубрезите претставува дијализата, процес со кој се врши намалување на деградационите продукти (депурација и елиминација на вишокот на вода) од крвта, со цел овозможување живот на пациентот.

Согласно доктринарните ставови на медицинската наука, за успешно лекување на болните со хронична бубрежна инсуфициенција и нивното оспособување за вршење на секојдневните активности, оптимално секој пациент треба да биде три пати неделно третирани со дијализа, односно потребни се 156 дијализи за еден пациент годишно. За секоја дијализа потребен е: еден дијализер (се користи еднократно), потрошен материјал, лекови за процесот на дијализа и материјални трошоци. Исто така потребни се и редовни лабораториски анализи и дијагностички испитувања, кои се пропишани со Нормите и стандардите за водење на дијализата.

Во Република Македонија пациентите се дијализираат во Клиниката за нефрологија, Заводот за нефрологија - Струга и во Центрите за дијализа во Скопје, Железара, 8-ми Септември, Битола, Велес, Гевгелија, Гостивар, Делчево, Дебар, Кавадарци, Кочани, Куманово, Крива Паланка, Прилеп, Струмица, Струга, Тетово и Штип, ПЗУ Диамед-Скопје, и 20 странски државјани кои се на хроничната дијализна програма согласно горенаведената Спогодба.

Според инциденцата на заболувањето, средниот годишен процентуален пораст за инциденцата изнесува 11%, а средниот годишен процентуален пораст за преваленцата изнесува 5% и е 108,7 на 1000 000 жители, како и со пресметување на морталитетот во изминатите години, во 2013 година ќе бидат третирани и 20 странски државјани.

За пресметување на вкупните средства кои се потребни за странските државјани и партиципацијата за сите пациенти кои се на дијализен третман, потребно е да се пресмета просечната цена на чинење на еднократна дијализа која варира во зависност од видот на дијализата и здравствената состојба на пациентот.

Вкупните трошоци по пациент на дијализа (дневна дијализа и обавезни трошоци) се 4.850,00 денари.

Со оглед на тоа што годишно за еден пациент потребни се 156 дијализи, просечно вкупните трошоци за еден пациент на годишно ниво е 756.600,00 денари.

Податоците кои се користени се добиени од здравствените установи и Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија.

4. ТРАНСПЛАНТАЦИЈА НА ОРГАНИ

Согласно планот и програмата за работа на Универзитетските клиници во Скопје, а почитувајќи ги просторните и кадровските можности и ограничувања, планирано е да се извршат приближно 20 пресадувања на бубрег. Бројот на трансплантациите зависи и од обезбедување на бубрези кои би можеле да се трансплантираат од жив донор или со кадаверична трансплантација.

За успешноста на трансплантацијата покрај кадровските, просторните и техничките можности, потребно е да се обезбедат и имunosупресивни лекови кои ќе го спречат процесот на отфрлање на трансплантатот – Micophenolic acid, Cyclosporine. Истите се примаат во континуитет во понатамошниот период.

Трансплантација на бубрези се врши на Универзитетската клиника за урологија во соработка со Универзитетската клиника за нефрологија и други клиници, а по претходна типизација на крвта на давателот и примателот во Републичкиот завод за трансфузиологија. Посттрансплантациониот рехабилитационен третман ќе се обавува на Клиниката за нефрологија.

Во 2013 година планирано е да се извршат нови пресадувања на коскена срцевина. Трансплантацијата на коскената срцевина ќе се врши на Универзитетската клиника за хематологија. За успешноста на трансплантацијата на коскена срцевина за сите болни, потребно е да се обезбеди имunosупресивниот лек Cyclosporin.

Осигурените лица правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување, за партиципација на осигурените лица, (како за примателот така и за давателот), средства се обезбедуваат преку Буџетот на Република Македонија. За прифаќање на трансплантатот се користат следните лекови:

Caps. Micophenolic acid a 250mg., filtableti od 500mg., tabl. od 180mg, 360mg, како i Caps. Cyclosporine a 25mg., 50mg, 100mg., sol.Ciclosporin a 100mg/1ml.

Во продолжение се дадени вкупните количини на лекови за трансплантирани болни.

За 20 нови трансплантации на бубрег е потребно:

Caps. Ciclosporin 600 скачули
Caps. Micophenolic acid 580 скачули

За 105 стари случаи потребно е

Caps. Ciclosporin 3 200 скачули .

Caps. Micophenolic acid 3060 скачули

За 30 нови случаи на трансплантација на коскена срцевина е потребно:

250 Amp. Ciclosporin од 250 мг

Sol. Ciclosporin од 100мг/1мл , 30 скачули

За 68 стари случаи потребни се:

Caps. Ciclosporin од 100 мг, 255 скачули

За 2 случаи на трансплантирани болни на црн дроб се потребни:

Caps. Ciclosporin од 100 мг, 26 скачули

Caps. Micophenolic acid 55 скачули.

5. МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА

Малигните заболувања претставуваат многу сериозен здравствен, социјален и економски проблем заради тежината на заболувањето, должината на лекувањето, долготрајната неспособност за работа како и лошата прогноза. Во Република Македонија, малигните заболувања се на второ место по застапеност веднаш по кардиоваскуларните болести.

Според статистичките податоци во Република Македонија во 2012 година се очекува да има околу 3.600 заболени од разни видови на малигни заболувања. Во лекувањето на заболени од малигни болести учествуваат Институтот за онкологија и радиотерапија, Клини-

ката за хематологија, Клиниката за детски болести, Хируршките клиници и други здравствени установи во Републиката. Здравствената заштита се состои од рано откривање и ефикасно лекување на заболениите.

Програмата опфаќа лекување на малигните болести со хируршки третман, зрачење и апликација на хемиотерапија (цитостатици). Видот и начинот на третманот зависи од природата и стадиумот на болеста.

Со оваа Програма се обезбедуваат средства за партиципација за осигурените лица, а осигурените лица правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување.

6. ШЕЌЕРНА БОЛЕСТ - ДИАБЕТЕС МЕЛИТУС

Диабетес мелитус е метаболен синдром на висок шеќер во крвта, како резултат на апсолутен или релативен недостаток на инсулин и/или инсулинска резистенција со пореметен метаболизам на јаглени хидрати, масти и протеини и претставува едно од почестите заболувања во Републиката. Се јавува кај околу 5,6% од населението. Примарно се карактеризира со хипергликемија, како и појава на микроваскуларни (ретинопатија, нефропатија и невропатија) и макроваскуларни компликации (коронарна срцева болест, цереброваскуларна болест и периферна васкуларна болест), со зголемен морталитет и морбидитет и со намален квалитет на живот.

Истовремено се напоменува дека за секој инсулинозависник пациент потребно е на секои два месеци да се врши по еден специјалистички контролен преглед или годишно шест прегледи по пациент.

7. ХОРМОН ЗА РАСТ

Хормонот за раст се користи кај децата, кај кои што е пореметен процесот на растење пред се заради недостаток на овој хормон. Со неговата употреба се воспоставува рамнотежа на сите функции во организмот.

Во Република Македонија годишно околу 63 деца имаат потреба од хормонска терапија. Вкупната бројка на деца кои примаат хормон за раст се определува врз медицински критериуми. Хормонот за раст се користи за децата кај кои не е завршено затворање на епифизните рскавици.

Децата се третираат на клиниката за детски болести во Скопје.

За лекување на децата со проблеми во процесот на растење се користи Nordipin-nordileт ампули од 5мг - 1.5мл, 10мг - 1.5мл и 15мг - 1.5мл.

8. ХЕМОФИЛИЈА

Хемофилија А и хемофилија Б се наследни заболувања кои настануваат заради неспособноста на организмот да создава т.н. фактор VIII или фактор IX во доволни количини. Неспособноста на организмот за создавање на овие фактори предизвикува крварења од микро и макротраумите кои не можат да се сопрат освен со употреба на нив, така да доколку овие болни адекватно и навремено не се лекуваат, кај нив можат да настанат сериозни компликации, смрт како и траен инвалидитет.

Според податоците на Центарот за хемофилија во Републичкиот завод за трансфузиологија во Република Македонија се регистрирани 210 пациенти со хемофилија А и 105 пациент со хемофилија Б. Лекувањето на пациентите се врши во Републичкиот завод за трансфузиологија, Клиниката за детски болести, Клиниката за хирургија, Клиниката за хематологија и останатите здравствени установи во Републиката. Европската и

светската асоцијација на хемофиличарите препорачуваат лекување со фактор VIII или фактор IX. Употребата на фактор VIII или фактор IX е неопходна во лекувањето на овие болни заради минимизирање на ризикот од трансмисија на вируси, особено на ХИВ - вирусот, поефикасно лекување на болните со што би се намалиле трошоците за болничко лекување, намалување на последиците кај болните во однос на инвалидитет, можност за нивно вклучување во секојдневниот живот.

Во животни загрозувачки ситуации, како и во превентивни случаи за домашно лекување на пациенти (5 случаи годишно), потребно е да се употреби и рекомбинантен фактор VIIA.

- За 210 пациенти со хемофилија А потребни се 6.000.000 IE фактор VIII.

- За 100 пациенти со хемофилија Б потребно е 2.000.000 IE фактор IX.

- За 5 пациенти со хемофилија потребни се 600 амп. со рекомбинантен фактор VIIA. novoseven амп.

Покрај активностите на лекувањето на пациентите со хемофилија, потребен е и интегративен и сеопфатен пристап, со цел подобрување на состојбата на пациентите преку рано препознавање и навремено лекување на овие пациенти, едукација на нивните семејства и др. За таа цел Центарот за хемофилија при Институтот за трансфузиона медицина заедно со НВО ги проширува досегашните активности со цел прераснување во центар за сеопфатна грижа.

Превенција на компликации кај лицата со хемофилија во Македонија се спроведува со редовни (6-12месечни) контролни прегледи и континуирана едукација на медицинскиот персонал и лицата со хемофилија и членовите на нивните семејства.

Превентивните прегледи кај лицата со хемофилија се:

- контрола на присуство на вирусни маркери - a-HIV, a-HCV i HBsAg
- определување на нивото на коагулациските фактори
- определување на присуство на инхибитори
- хепатални иследувања.

Продолжувањето на континуираната медицинска едукацијата на медицинскиот персонал кој е вработен во Центарот за хемофилија е преку:

1. Организирање на работилници (3) во трите регионални центри (Тетово, Битола и Штип) за медицинскиот персонал инволвиран во лекувањето на хемофилијата, промоција на предностите и придобивките од новиот пристап и начини на лекување на полето на хемофилијата:

- работилница за дентално здравје и хемофилија
- работилница за физиотерапија и рехабилитација и хемофилија
- работилница за жени и коагулопатии.

2. Работилница за обука на едукатори за полето на хемофилијата

- работилницата ќе биде наменета за лекарите специјалисти кои ќе бидат одговорни за превентивни прегледи на децата во градинките.

Подигнување на нивото на едукација на лицата заболени од хемофилија нивните семејства:

1. Едукација на лицата заболени од хемофилија и нивните семејства (акцентот ќе биде насочен кон новиот концепт за мултидисциплинарен пристап на болните од хемофилија).

- обука за само-администрирање на факторите и развој на поефикасен домашен третман

2. Зајакнување на соработката помеѓу Центарот за хемофилија и Граѓанското здружение на лицата болни од хемофилија – Хемолог.

ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

1. За здравствена заштита на родилките и доенчиња до 1-на годишна возраст потребни се средства за:

1. Интраартална заштита на родилки		
а) неоперативно породување – x 1 250 денари		6.000.000,00
б) оперативно породување-царски рез – x 4.200		5.000.000,00
2. Специјалистички лекарски прегледи на доенчиња до 1 година – x 40 денари		
		50.000,00
3. Лекарски ортопедски преглед со ЕХО на доенчиња до 1 година – x 40 денари		
		50.000,00
4. Лекување на доенчиња до една година во болнички услови		
		2.939.900,00
Вкупно:		14.039.900,00

2. За лекување во врска со наведените заболувања од точка 2 на оваа програма, потребни се средства за:

1. Специјалистички лекарски преглед – x 40 ден.		
		50.000,00
2. Основни дијагностички испитувања - лабораторија ЛУ 1 – x 50 денари		
		50.000,00
- рендген - x 100 денари		
		2.000.000,00
3. Лекување во болнички услови		
		2.000.000,00
Вкупно:		2.150.000,00

3. За болни со хронична бубржна инсуфициенција и нивно третирање со дијализа од точка 3 на оваа програма потребни се средства за:

1.	Партиципација за осигурени лица кои се третираат со дијализа - x 450,00 денари	8.000.000,00
	Вкупно:	8.000.000,00

4. За трансплантација на органи од точка 4 од оваа програма, потребни се средства за:

1.	Партиципација за трансплантација (за примателот и давателот) и лекови за трансплантирани осигурени лица - x 6000,00 ден.	240.000,00
----	--	------------

5. За малигни заболувања од точка 5 од оваа програма, потребни се средства за:

1.	Партиципација за осигурени лица - x 2.700,00 денари	8.000.000,00
	Вкупно:	8.000.000,00

6. За шеќерна болест – дијабетес мелитус од точка 6 на оваа програма, потребни се средства за:

1.	Партиципација за специјалистички контролни прегледи - x 240 (6 прегледи x 40 денари)	1.600.000,00
----	--	--------------

7. За хормон за раст од точка 7 од оваа програма потребни се средства за:

1.	Партиципација за осигурени 63 лица x 2.700,00 денари (просечна партиципација на годишно ниво)	170.100,00
----	---	------------

8. За хемофилија од точка 8 од оваа програма, потребни се средства за:

8.1.	Партиципација за осигурени лица x 6.000,00 денари	600.000,00
8.2.	За секундарна и терцијарна превенција на хемофилија	200.000,00
	Вкупно годишно за хемофилијата се потребни	800.000,00

ВКУПНО ЗА: точка 1,2,3,4,5,6,7, и 8..... 35.000.000,00 денари

Вкупно потребни средства за реализирање на оваа програма се 35.000.000,00 денари за партиципација на осигурените лица во врска со лекувањето на одделни заболувања, породувањето и здравствената заштита на доенчињата.

Средствата предвидени за партиципација во оваа програма, Министерството за здравство ги дозначува до јавните здравствени установи согласно планираните средства во утврдени во табелите поединечно по основ на сите услуги на здравствена заштита врз основа на фактички документирана евиденција за ослободување од партиципација на корисниците на здравствените услуги за основите наведени во оваа програма.

Министерството за здравство врши надзор над спроведување на програмата за што ќе се изготви посебно упатство за реализација на средствата за јавните здравствени установи и по потреба поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Здравствените установи имаат обврска најдоцна до 25.01.2014 година да достават до Министерството за здравство извештај за реализацијата на средствата и наменското користење на истите согласно критериумите утврдени во Програмата.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9893/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

130.

Врз основа на член 5 став 1 а во врска со член 12 од Законот за геолошки завод (“Службен весник на Република Македонија” бр. 136/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОСНОВНИ ГЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА ЗА 2013 ГОДИНА

I

Со оваа програма се утврдува висината на средствата, намената и начинот за нивното користење, обемот и локалитетите на кои ќе се вршат Основните геолошки истражувања за 2013 година.

II

Средствата за финансирање на позициите предвидени во оваа програма во износ од 18.819.000,00 (осумнаесет милиони осумсто и деветнаесет илјади денари), се обезбедени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година, раздел - 10001, програма 2, потпрограма 20 - Искористување на природните ресурси, категорија – 48 – капитални расходи, ставка – 485 (вложувања и нефинансиски средства).

Средствата по предложените проекти кои се предмет на реализација со оваа програма е со цел обезбедување на Основни геолошки карти и геолошки податоци за градбата, структурата и карактеристиките на карпите за потребите на Републиката и тоа:

Ред. број	Вид позиција	Износ денари
1	Основна геолошка карта (ОГК-2) реон Огражден во мерка 1: 50 000, (продолжување со реализација)	5.000.000,00
2	Надзор на реализација на геолошките истражувања за изработка на Основната геолошка карта (ОГК-2) реон Огражден во мерка 1: 50 000	500.000,00
3	Обработка на податоците во дигитална форма и печатење на Основната инженерскогеолошка карта во мерка 1: 100 000 и изработка на Толкувач (ОИГК) за лист Охрид и Подградец	1.000.000,00
4	Ревизија на Основната инженерскогеолошка карта и Толкувач (ОИГК) во мерка 1: 100 000 за лист Охрид и Подградец	500.000,00
6	Обработка на податоците во дигитална форма и печатење на Основната хидрогеолошка карта (ОХГК) во мерка 1: 100 000 и изработка на Толкувач за лист Охрид и Подградец	1.000.000,00
8	Ревизија на Основната хидрогеолошка карта и Толкувач (ОХГК) во мерка 1: 100 000 за лист Охрид и Подградец	500.000,00
9	Изработка на проект за геолошки истражувања на нови наоѓалишта на енергетски минерални сировини - јаглен на територијата на Република Македонија	2.300.000,00
10	Ревизија на проектот за геолошки истражувања на нови наоѓалишта на енергетски минерални сировини - јаглен на територијата на Република Македонија	260.030,00
11	Пренесени обврски за исплата по проекти од 2012 година	7.758.970,00

III

Реализацијата на проектите по оваа програма ќе ги врши Геолошкиот Завод врз основа на Договори со изведувачите согласно дел II став 2 од оваа програма.

IV

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9906/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

131.

Врз основа член 16 став 1 алинеја 5 и став 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЛИЦА СО
БОЛЕСТИ НА ЗАВИСНОСТИ ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА**

Употребата и злоупотребата на различни психоактивни супстанции, легални и нелегални дроги, негативно се рефлектира на севкупното живеење и функционирање - на индивидуален, професионален, семеен и социјален план, предизвикувајќи големи страдања и загуби.

Особено загрижувачко е постојаното намалување на просечната возраст на злоупотреба на недозволените дроги и возраста на започнување.

Според достапните извори на податоци се претпоставува дека во Република Македонија вкупниот број на лица што употребуваат дроги е 20.000-30.000 лица, а во рамките на која се и 6.000-8.000 зависници од хероин со сериозни здравствени и социјални проблеми.

Од легалните психоактивни супстанции во Република Македонија најчесто и најмасовно злоупотребуван е алкохолот. Се смета дека околу 60.000 лица имаат проблеми поврзани со консумирање алкохолни пијалоци.

МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Третманот на лицата зависни од алкохол актуелно е со доминантна психијатријска ориентација и се одвива пред се во болнички услови, во трите големи психијатриски болници во државата (Скопје, Демир Хисар и Негорци), а се врши болнички и дневноболнички на повеќе од 400 лица.

Третманот на лицата зависни од дроги е расположливо во рамките на националната мрежа во здравствени установи.

Системот на лекување вклучува дневно-болнички третман, болничко лекување, детоксификација и третман со супституција. Најголемиот дел од корисниците на дроги кои се лекуваат се на дневно-болнички третман, каде се нуди третман со супституција, психо-социјални интервенции, индивидуално или групно советување и социјална и психо-терапија.

Во текот на 2012 година во овие установи со метадонска супституциона терапија се третирани над 1100 пациенти кои се вклучени во бесплатен државен програм. Во приватните здравствени установи бројот на третирани пациенти е околу 150 на метадонска супституциона терапија и овие пациенти самостојно се финансираа, односно не беа дел од државаната програма за бесплатно лекување.

На Универзитетската Клиника за токсикологија – Скопје, во 2012 година беа опфатени 140 лица во третман на зависници од опиоиди со препаратот со генеричко име Бупренорфин, финансиран од Програмата на Министерството за здравство. Во приватните здрав-

ствени установи бројот на третирани пациенти е околу 30 пациенти на терапија со бупренорфин и овие пациенти самостојно се финансираа, односно не беа дел од државаната програма за бесплатно лекување.

**МЕРКИ КОИ ТРЕБА ДА СЕ ПРЕВЗЕМАТ ЗА
ПОДОБРУВАЊЕ НА СОСТОЈБИТЕ**

Во организирањето на терапевтските програми за лицата зависни од дроги, секогаш мора да се земе во предвид дека зависноста од дрога е комплексен социјален и (ментално) здравствен проблем со хроничен, рецидивантен и прогресивен тек.

Лекувањето на лицата зависни од дроги е долготраен процес во фази, кој дава оптимални резултати кога е био-психо-социјално ориентиран, направен според индивидуалните потреби и можности на лекуваните лица и спроведен од страна на мултипрофесионални тимови.

Со цел да се има соодветен одговор на потребите на целната група потребно е планирање и понатамошно проширување на мрежата на служби како и воведување на нови модели за лекување на лицата зависници од дрога, така што ќе се работи во согласност со начелата на медицината која се заснова врз докази со истовремено вклучување на што поголем број на лица зависни од дроги во програмите за лекување со супституциона терапија.

Начело на достапност и економичност - Зголемено покритие и достапност на ефективни, економични и различно профилирани служби и програми насочени кон одговорот на проблемите со користење на дрога, овозможени преку процесот на дисеминација, согласно актуелните потреби, со едновремено вмрежување во еден национален систем и координација на активностите на хоризонтално и вертикално ниво.

Искуството стекнато до сега ни кажува дека е потребна постојана едукација која треба да ја водат професионалци од релевантни институции и организации во земјата во врска со феноменот на дрога, како и јакнењето на партнерските односи меѓу јавниот и општествениот сектор.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основна цел на програмата е вклучување на што поголем број на лица зависни од дроги во програмите за лекување со супституциона метадонска терапија и терапија со бупренорфин, со што ќе се намали употребата на илегални дроги, смртноста од предозирање, честотата на инјектирање, употребата на нестерилен прибор за инјектирање, ширење на инфекции со ХИВ/Хепатит Б и Ц и ќе се намалат криминалните активности. Ефикасноста на супституционалната терапија на одржување со метадон се состои и во подобрување на квалитетот на животот, здравјето, можноста за вработување, социјалното функционирање и физичкото (телесното) функционирање.

Метадонските програми за одржување се економски оправдани и докажано ефикасни за поединецот-пациентот и за јавното здравје. Метадонските програми ги привлекуваат пациентите и пред сè ги чуваат во контакт со службите кои даваат и други услуги, како советување, социјални услуги и др.

Овие служби се засновани на принципите на мултидисциплинарност, со што овој проблем се третира не само како медицински туку и како општествен и проблем на заедницата.

Во рамките на овие служби функционираат тимови кои се состојат од медицински лица и тоа еден специјалист по психијатрија, еден општ лекар и две медицински сестри, како и социјален работник и психолог кои обезбедуваат соодветна психосоцијална поддршка, која е неопходна за одржување на стабилна состојба кај корисниците и го зајакнува мотивот за нивна натамошна вклученост во третманот.

Цел на програмата е на лицата што употребуваат дроги или се зависни од нив да им се пружи помош и поддршка преку широко достапни, ефикасни, флексибилни и индивидуално прилагодени интервенции што ќе го подобрат нивното здравје и ќе им овозможат социјално созревање и функционирање, без нивно натамошно стигматизирање и маргинализирање.

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ (ИНДИКАТОРИ НА УСПЕШНОСТ)

Напредок во однос на намалување на листи на чекање преку отворање на нови Служби за превенција и третман од злоупотреба на дроги и вклучување на што поголем број на лица зависни од дроги во програмите за лекување со супституциона метадонска терапија и терапија со бупренорфин. Со овие мерки, ќе се овозможи:

- постигнување апстиненција
- намалување на зачестеноста и острината на рецидивите
- намалување на морбидитетот и на морталитетот предизвикани со злоупотреба на незаконската опиоидна дрога или како последица од тоа, особено ризикот од ХИВ, хепатитис Б и Ц и други по крвен пат преносливи болести единјектирање со нестерилна опрема
- подобрување на физичкото и психолошкото здравје;
- намалување на криминалното однесување за обезбедување на финансиски средства за злоупотреба на дрога;
- овозможување и поддршка за реинтеграција на работното место и во системот на образованието;
- унапредување на социјалното функционирање.

ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Третманот на зависноста од дроги и лекувањето во дневни болници и болничко лекување на зависници од алкохол и дрога над 30 до 90 дена и зависници - судски случаи претставува комбинација на: фармакотерапија (биолошка терапија – лекови, лекови за смирување на болки, за подобрување на апетитот, регулирање на расположението, сонот и др, лекови со слично дејство на дрогата), психотерапија која се спроведува во зависност од проценката на потребите на зависникот и семејството и социотерапија која претставува учење на социјални вештини за возобновување или подобрување на социјалното функционирање.

Согласно, доктринарните ставови и медицината заснована на докази, финансиските трошоци за обезбедување на дневно-болничка и болничка здравствена заштита на лицата со болести на зависности опфаќаат:

ПАКЕТИ	Цена на пакет услуги
1. ПАКЕТ БР. 1 (Услуги од доктор и медицинска сестра) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - писмен извештај	1100,00 денари
2. ПАКЕТ БР. 1 (Услуги од психијатар, доктор и медицинска сестра) - психијатриски статус - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - писмен извештај	1300,00 денари
3. ПАКЕТ БР. 3 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра и социјален работник) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - теренска работа од социјален работник - писмени и телефонски јавувања - писмен извештај	1600,00 денари
4. ПАКЕТ БР. 4 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра и психолог) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - психотерапевтска седница (една) - писмен извештај	1600,00 денари
5. ПАКЕТ БР. 5 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра и психолог) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - психотерапевтска седница (две) - писмен извештај	1900,00 денари
6. ПАКЕТ БР. 6 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра и психолог) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - психотерапевтска седница (три) - писмен извештај	2200,00 денари
7. ПАКЕТ БР. 7 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра, психолог и социјален работник) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - психотерапевтска седница - теренска работа од социјален работник - писмени и телефонски јавувања - писмен извештај	2500,00 денари
8. ПАКЕТ БР. 8 (Услуги од доктор, психијатар, медицинска сестра, психолог и социјален работник) - вербална интервенција - земање анамнеза кај психички болен (хетероанамнеза) - опсервација (следење на пациент при одредување на терапија) - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - психотерапевтска седница (три) - примена на тестови - теренска работа од социјален работник - писмени и телефонски јавувања - писмен извештај	2800,00 денари
9. ПАКЕТ БР. 9 - психијатриски статус - соматски преглед - спремаче и издавање на супституциона терапија - супервизија при пиење на терапија - патронажна посета од лекар - патронажна посета од медицинска сестра - писмен извештај	1200,00 денари
10. Болничко лекување на пациенти - болнички ден за стационарни пациенти (сместување и исхрана во стандардни болнички услови) - лекување со спроведување на дијагностички процедури и рехабилитациони мерки - психосоцијален третман на пациентите	17 000,00 денари
11. ПАКЕТ БР. 10 (Дневна болница за алкохоличари) (Услуги од психијатар, доктор, социјален работник, психолог и медицинска сестра) - вербална интервенција - индивидуална терапија - третман на рецидив - земање на анамнеза – хетероанамнеза - анкети - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - спремаче и издавање на терапија - едукативна група - психотерапевтска седница (три) - социјална анимеаза - социјална интервенција за остварување на правата од здравствената и социјалната заштита - психолошко тестирање - брачна терапија - писмен извештај - мотивација за лекување во советувалниците - мотивација за вклучување во Клуб за лекување на алкохоличари	2200,00 денари

12	ПАКЕТ БР. 11 (Дневна болница за алкохолизам) (Услуги од психијатар, доктор, социјален работник, психолог, медицинска сестра и работен терапевт) - вербална интервенција - третман на апстиненцијална криза - индивидуална терапија - земање на анализа –хетероанамнеза - визита - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - спремаче и издавање на терапија - едукативна група - психотерапевтска седница (три) - психолошко тестирање - работа со семејство - писмени и телефонски јавувања - мотивација за вклучување во клуб за лекување на алкохоличари - патронажа - работна (окупациона) терапија - писмен извештај	2500,00 денари
13	ПАКЕТ БР. 12 (Дневна болница за алкохолизам) (Услуги од психијатар, доктор, социјален работник, психолог, медицинска сестра и работен терапевт) - вербална интервенција - земање на анализа –хетероанамнеза - индивидуална работа - третман на рецидив - визита - мерење на витални знаци (пулс и крвен притисок) - спремаче и издавање на терапија - едукативна група - психотерапевтска седница (три) - социјална анамнеза - социјална интервенција за остварување на правата од здравствената и социјалната заштита - Бречна терапија - работа со семејство - писмен извештај - патронажа - работна (окупациона) терапија - писмени и телефонски јавувања - мотивација за вклучување во клуб за лекување на алкохоличари	2800,00 денари

Во цената на пакетите не се влезени скрининг тестовите, потрошниот медицински материјал за ординирање на терапијата, лековите и лабораториските испитувања, кои дополнително ќе се фактурираат со пакетите.

За реализација на мерките и активностите предвидени со Програмата за здравствена заштита на лица со болести на зависности во Република Македонија за 2013 година предвидени се средства за:

- обезбедување на метадон за 1200 лица и бупренорфин за 210 лица со болести на зависности
- лекување во дневни болници и болничко лекување на зависници од алкохол и дрога над 30 до 90 дена и зависници - судски случаи

1.	Метадон / бупренорфин	Количини	Потребни средства
1.	Набавка на метадон за 1200 лица со болести на зависности 10 мг/мл (пакување од 100 мл)	28 600 000 мг.	33.000.000,00
2.	Набавка на бупренорфин за 210 лица со болести на зависности Таблети од 2 мг. – 89 600 мг. Таблети од 8 мг. – 291 200 мг.	514 600 мг.	
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА: 33.000.000,00 денари			

Пресметките за потребните количини на метадон и бупренорфин се направени врз основа на податоците за бројот на пациентите и динамиката на потрошувачката на метадонска супституциона терапија и терапија со бупренорфин во 2012 година и залихите на бупренорфин. За да се добие проектирана вредност на фискалните импликации земени се цените на чинење на метадон и бупренорфин во 2012 година.

2.1.	Лекување во дневни болници на зависници од алкохол и дрога над 30 дена
2.2.	Болничко лекување на зависници од алкохол и дрога над 30 дена
2.3.	Лекување на зависници-судски случаи
2.4.	Партиципација
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА: 22.000.000,00 денари	

3.	РЕКАПИТУЛАР	Потребни средства во денари
3.1.	Набавка на метадон за 1200 лица и на бупренорфин за 210 лица со болести на зависности	33.000.000,00
3.2.	Лекување во дневни болници, болничко лекување на зависници од алкохол и дрога над 30 дена и партиципација	22.000.000,00
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА: 55.000.000,00 денари		

Доколку во 2013 година се отворат нови Служби за превенција и третман од злоупотреба на дроги во Република Македонија (Скопје, Прилеп или други градови) во рамките на јавното и приватното здравство, ли-

цата кои ќе бидат опфатени со метадонска супституциона терапија и со терапија со бупренорфин во истите, ќе бидат дел од Програмата за здравствена заштита на лица со болести на зависности за 2013 година и согласно порастот на бројот на пациентите и динамиката на потрошувачката на метадонска супституциона терапија, ќе се изврши Измена и дополнување на истата Програма.

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Годишната програма за здравствена заштита на лица со болести на зависности ќе се реализира во обем и содржина согласно одобрените средства од Буџетот на Република Македонија наменети за оваа Програма, во висина од 55.000.000,00 денари, од кои 33.000.000,00 денари за набавка на метадон и бупренорфин од страна на Министерството за здравство и 22.000.000,00 денари за договорни услуги кои ќе бидат исплатени на јавните здравствени установи за извршени услуги за 2013 година.

Со оглед на тоа дека здравствениот статус на населението не претставува константна категорија и истата подлежи на варијации во болестите и бројот на пациентите, не може да се предвиди апсолутно точен број на заболени, така да е можно пренамена на средствата од една во друга позиција и Измени и дополнувања на истата Програмата.

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Извршители на Програмата во третманот со метадонската супституциона терапија и терапија со бупренорфин се: Универзитетска клиника за токсикологија – Скопје, Психијатриските болници Скопје, Демир Хисар и Негорци и Службите за превенција и третман од злоупотреба на дроги кои функционираат во рамките на болниците во Тетово, Куманово, Струмица, Штип, Гевгелија, Охрид, Битола и Кавадарци и КПУ Идризово - Скопје и КПУ Скопје - Скопје.

Доколку во 2013 година се отворат нови Служби за превенција и третман од злоупотреба на дроги во Република Македонија (Велес, Прилеп или други градови) во рамките на јавното и приватното здравство, истите ќе се финансираат со Програмата за здравствена заштита на лица со болести на зависности за 2013 година.

НАЧИН НА ФАКТУРИРАЊЕ НА УСЛУГИТЕ

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на здравствените установи извршители на активностите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Во прилог на фактурите здравствените установи имаат обврска да достават пресметка за секој пациент поединечно согласно дадените упатства во чија цена ќе влезе соодветниот пакет за извршени услуги, набавената цена на скрининг тестовите, потрошниот медицински материјал за ординирање на терапијата, лековите и лабораториските испитувања.

Набавените количини на метадон и бупренорфин ќе се дистрибуираат до овластените здравствени установи-извршители на програмата, врз основа на извештај за извршени услуги и доставени потреби од количини на неделно/месечно ниво.

ДОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ И РОКОВИ

Здравствените установи кои се извршители на Програмата, имаат обврска најдоцна до 15 во месецот да достават фактура и месечен извештај за реализирани активности, а најдоцна до 15.02.2014 и годишен извештај за реализирани активности за 2013 година до Министерството за здравство.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Министерството за здравство ќе врши редовни контроли на три месеци во јавните здравствени установи извршители на програмата, во делот на реализирани активности согласно програмата и контрола на динамиката на потрошувачката на супституциона терапија – метадон и бупренорфин и увид во медицинската документација.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9933/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

132.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/12 и 145/12) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ
НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
КОИ НЕ СЕ ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРАНИ ЗА 2013 ГОДИНА**

1. ВОВЕД

Со Законот за здравствено осигурување е уредено здравственото осигурување на граѓаните, правата и обврските од здравственото осигурување, како и начинот на спроведување на здравственото осигурување. Здравственото осигурување се установува како задолжително и доброволно осигурување. Задолжителното здравствено осигурување се установува за сите државјани на Република Македонија заради обезбедување на здравствени услуги и парични надоместоци врз начелата на сеопфатност, солидарност, еднаквост и ефективно користење на средствата под услови утврдени со Закон.

Со Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување се уредуваат видовите на придонеси за задолжителното социјално осигурување, обврзниците за плаќање на придонеси, обврзниците за пресметка и уплата на придонеси, основниците на кои се плаќаат придонеси, стапките на придонеси, начинот на пресметка, роковите на плаќање на придонеси, контрола на пресметување и уплата на придонеси како и други прашања кои се значајни за утврдување и плаќање на придонесите.

2. МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Со Законот за здравствено осигурување се утврдува кои категории на лица се задолжително здравствено осигурани меѓу кои се и државјаните на Република Македонија кои немаат ниту еден основ на здравствено осигурување.

Со Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, горепосочената категорија на граѓани на Република Македонија се утврдуваат како обврзници за плаќање на придонес за задолжително здравствено осигурување, а како обврзник за пресметување и уплатување на придонесот е Министерството за здравство.

3. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Со донесувањето на оваа програма се обезбедуваат услови за плаќање на придонесот за задолжително здравствено осигурување на државјаните на Република Македонија кои немаат ниту еден основ на здравствено осигурување. Министерството за здравство како обврзник за пресметување и уплатување на придонесот за задолжително здравствено осигурување ќе може на месечна основа да го плаќа придонесот. Согласно тоа, овие лица ќе имаат редовно уплатен придонес и со тоа непречено користење на здравствените услуги односно здравствената заштита.

4. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Според податоците добиени од Фондот за здравствено осигурување на Македонија, државјани на Република Македонија кои немаат ниту еден основ на здравствено осигурување се околу 213.500, а придонесот за задолжително здравствено осигурување на месечно ниво, за еден осигуреник е 830,00 денари.

5. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

За пресметување и уплатување на придонесот за задолжително здравствено осигурување според оваа програма потребни се средства во износ од 2.127.355.000,00 денари кои се обезбедени од Буџетот на Република Македонија.

6. МОНИТОРИНГ НА ПРОГРАМАТА

Надзор над спроведување на Програмата за плаќање придонес на државјаните на Република Македонија кои не се задолжително здравствено осигурани за 2013 година врши Министерството за здравство и по потреба ја известува Владата на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9932/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

133.

Врз основа на член 16 ставовите 2 и 3 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ЛЕКУВАЊЕ НА РЕТКИ БОЛЕСТИ ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА**

**ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА
ПРОГРАМАТА**

За реализација на Програмата за лекување на ретки болести во Република Македонија за 2013 година со терапија и лекови кои досега се применувани во лекување на некој од ретките болести се очекува за 2013 година ќе бидат потребни средства во вкупен износ од 40.000.000,00 денари.

Ред. Бр.	Активности	Вкупен износ
1.	Лекување на лица со ретки болести без разлика на статусот на осигурување	40.000.000,00
	ВКУПНО:	40.000.000,00

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Вкупните средства за реализација на оваа програма изнесуваат 40.000.000,00 денари кои се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Лековите за терапија на лицата заболени од ретки болести ќе ги набавува Министерството за здравство врз основа на јавна објава, а дистрибуирањето до јавните здравствени установи извршители на активностите, врз основа на доставена потреба за спроведување на терапијата, ќе ги обезбедуваат добавувачите кои ќе бидат избрани како најповолни на јавниот повик, јавните здравствените установи, извршители на лекувањето задолжително ќе водат евиденција за пациентите и дадената терапија.

СЛЕДЕЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Министерството за здравство врши надзор над спроведување на Програмата за што ќе изготви посебно упатство за реализација на средствата кое ќе биде доставено до јавните здравствени установи и по потреба поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

ДОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

Јавните здравствените установи кои се извршители на Програмата, најдоцна до 31.01.2014 година да достават до Министерството за здравство годишни извештаи за реализираните мерки и активности во 2013 година, предвидени со оваа програма.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9934/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

134.

Врз основа на член 16 став 1 алинеја 7 и став 3 од Законот за здравствена заштита (“Службен весник на Република Македонија” бр.43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА КРВОДАРИТЕЛСТВОТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За реализација на планираните мерки и активности во оваа програма потребни се следните финансиски средства:

За активности на Црвениот крст на Република Македонија

Организирање и подготвување на крводарителски акции

- Надоместок на трошоци за подготвување и организирање на крводарителски акции на Општинските организации на Црвен крст:

За планирани 55.000 крводарувања на ООЦК	100,00 ден.	5.500.000,00
Вкупно:		5.500.000,00

Изготвување на здравствено-воспитни, пропагандни материјали и мотивациски средства за крводарителите

Во рамките на изготвувањето на здравствено-воспитните, пропагандните материјали и мотивациските средства се планира реализација на следните активности:

Изготвување на здравствено-воспитни и пропагандни материјали:

Ред. Бр.	Вид на дејност	Количина	Единична цена	Вкупно
1	Плакат “Црвен крст”	20.000	6,00	120.000,00
2	Плакат за 17 Март	2.000	20,00	40.000,00
3	Евиденцни листови за крвни акции	10.000	2,00	20.000,00
4	Идентификација	20.000	3,00	60.000,00
5	Картинки за јавик	40.000	2,00	80.000,00
6	Извештајување на 17 Март и 14 Јуни	-	-	100.000,00
	ВКУПНО (А):			420.000,00

Јубилејни признанија и мотивациони средства

Ред. Бр.	Вид на дејност	Количина	Единична цена	Вкупно
1	Значка за 5-то дарување	3.000	35,00	105.000,00
2	Значка за 10-то дарување	2.000	35,00	70.000,00
3	Значка за 25-то дарување	1.000	35,00	35.000,00
4	Плакета за 50-то дарување	200	900,00	180.000,00
5	Плакета за 75-то дарување	50	900,00	45.000,00
6	Плакета за 100-то дарување	20	900,00	18.000,00
7	Признајница за омплоани со волонтер план за крводарителство	24	2000,00	48.000,00
8	Печатилце на Јубилејни благодарници	6.000	7,00	42.000,00
	ВКУПНО (Б):			543.000,00

Организирање на едукативни форми
-Организирање на семинари за едукација на мотиватори на крводарителство.

1. Републички семинари за едукација на мотиватори на крводарителство	300.000
Вкупно:	300.000

1.2. Активности на Институт за трансфузиологија

Ред.бр	Активности	Количина	Единична цена	Износ во денари
1.	Медицински прашалници при секос дарување	55.000	1,00	55.000,00
2.	Крводарителски книшци	20.000	6,00	120.000,00
3.	Картони за евиденција на дарителите на крв	2.000	21,00	42.000,00
4.	Медицински потврди	20.000	1,00	20.000,00
	Вкупно:			237.000,00

Вкупно средства:.....7.000.000,00

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА СО КОНКРЕТНИ ЗАДАЧИ

Министерството за здравство, во соработка со Фондот за здравствено осигурување (во понатамошниот текст: Фонд) до Владата на Република Македонија предлагаат Програма за организирање и унапредување на крводарителството во Република Македонија.

Министерството за здравство и Фондот го следат спроведувањето на програмата и превземаат соодветни мерки за нејзино доследно спроведување.

Министерството за здравство утврдува потреби на државата од единици на крв, крвни продукти и резерви, во соработка со Институтот за трансфузиологија и службите за трансфузија при здравствените организации во Република Македонија.

Министерството за здравство врши надзор над учесниците во спроведувањето на Програмата и утврдува систем на квалитет.

Министерството за здравство ги обезбедува финансиските средства и врз основа на доставени фактури и извештаи врши исплата.

Црвениот крст на Република Македонија во областа на крводарителството ги врши следните задачи:

- Континуирана здравствено-воспитна и мотивациона работа кај населението;
- Непосредна подготовка на крводарителските акции во сите средини;
- Изготвување на информативно-пропаганден материјал;
- Анкетирање и изготвување на списоци на потенцијални дарители на крв;
- Учество на волонтери на самата акција за прифаќање на дарителите на крв;
- Евиденција на крводарителските акции на посебни формулари;
- Изготвување на периодични и годишни извештаи за работа, што ги доставува до Министерството за здравство на Република Македонија;
- Доделување на признанија на крводарителите.

Институтот за трансфузиологија и трансфузиолошките служби ги вршат следните задачи :

- Ги утврдуваат потребите за крв и крвни продукти за населението во Република Македонија, заедно со Министерството за здравство;
- Вршат организирано прибирање на крв од доброволни дарители со мобилни екипи и во службите за трансфузиологија при болничките центри;
- Вршат контрола на крв, приготвување на крвни компоненти, нивно чување и експедиција;
- Во соработка со клиниките или болничките центри при медицинските центри вршат контрола на употребените крвни продукти;
- Обезбедуваат стандарди за прибирање на крв (стандарден состав на екипи, опременост, минимални ресурси за работа, стандарден број на единици кои треба да се прибираат дневно, месечно, годишно);
- Вршат здравствена контрола и се грижат за здравјето на дарителите на крв;
- Водат национален регистар за дарители на крв (според местото на давање, крвни групи, ретки крвни групи, типизирани, одбиени крводарители, дарители на плазма и клеточни елементи);
- Изготвуваат книшка за дарители на крв (со код за секој крводарител, крвна група, картон за возач со крвна група);
- Учествуваат во здравствено-воспитна, мотивациона, истражувачка работа за развој и унапредување на крводарителството;
- Обезбедуваат унифициран благодарен оброк за дарители на крв;

Заеднички активности на Црвениот крст на Република Македонија и Институтот за трансфузиологија :

- Планирање и организирање на крводарителските акции, како и изготвување на програма, оперативни планови, обврски и извештаи за реализација на Програмата за крводарителство;
- Планирање и утврдување на термин за изведување на крводарителска акција во одредена средина;
- Редовни контакти и посети во средина во која се планира да се изведе акцијата;
- Договор со организаторите за обезбедување на соодветен простор и услови за оптимално изведување на акцијата;
- Евалуација на постигнатите резултати, на терен и во установите за прибирање крв;
- Предлози за измени и дополнувања на програмата за организирање и унапредување на крводарителството, согласно
- Прилагодување на новонастанати состојби и потреби од крв и крвни продукти (вонредни акции, сезонски потреби, ретки крвни групи);
- Организирање на вонредни крводарителски акции во случај на недостиг на единици на крв;
- Учество во работа на комисиите за крводарителство на разни нивоа;

- Редовно информирање за сите крводарителски акции преку средствата за јавно информирање;
- Постојано осовременување на промотивни материјали за крводарителство и соработка со размена на искуства од други земји;
- Севкупна анализа и конкретен тримесечен увид во извршените активности и нивното финансиско обезбедување;

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Вкупните средства за реализација на Програмата изнесуваат 12.000.000,00 денари.

Програмата ќе се реализира во рамките на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година во износ од 12.000.000,00 денари.

РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА

Распределбата на средствата по Програмата ќе ја врши Министерството за здравство квартално на Црвениот крст на Република Македонија и Институтот за трансфузиологија извршители на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на мерките и активностите содржани во Програмата.

Црвениот крст на Република Македонија најдоцна до 31.01.2014 година доставува до Министерството за здравство Годишен извештај за реализираните активности предвидени со Програмата за 2013 година.

Црвениот крст на Република Македонија, согласно сопствената евиденција на податоци на крводарители (електронска обработка на податоци и пишани формулари) добиени од страна на општинските организации на Црвен крст за реализиран број на крводарувања, изготвува месечни прегледи за реализиран број на крводарувања во Република Македонија и квартално за секое тромесечие во годината подготвува извештаи и фактури и ги доставува до министерството за здравство на Република Македонија за контрола и исплата на средства.

СРЕДСТВА ЗА НАДОМЕСТОК ЗА ПАРТИЦИПАЦИЈА

Средствата за надоместок за партиципација при користење на здравствени услуги на дарители со над 10 крводарувања се трансферираат квартално до здравствените установи за 6.000 крводарители по просечна партиципација за користење на здравствени услуги по крводарител, годишно се трансферираат средства во вкупен износ од 5.000.000,00 денари.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Мониторинг и евалуација за спроведување на програмата за организирање и унапредување на крводарителството континуирано во текот на годината ќе врши Црвениот крст на Република Македонија и за тоа во извештаите ќе го информира министерството за здравство.

Ќе се формира стручен тим кој заедно со комисијата за развој и унапредување на крводарителството при Црвениот крст на Република Македонија ќе ги следи и проценува зацртаните цели во програмата и ќе предложи мерки за надминување на одредени проблеми кои можат да произлезат во процесот на имплементација на утврдените задачи и активности во програмата за крводарителство во 2013 година.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9935/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

135.

Врз основа на член 16 став 1 точка 10 и став 3 од Законот за здравствена заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ИНСУЛИН, ГЛУКАГОН,
ИНСУЛИНСКИ ИГЛИ, ЛЕНТИ ЗА МЕРЕЊЕ ШЕКЕР
И ЕДУКАЦИЈА ЗА ТРЕТМАН И КОНТРОЛА
НА ДИЈАБЕТЕСОТ ЗА 2013 ГОДИНА**

Во Република Македонија Diabetes mellitus претставува едно од почестите заболувања и се јавува кај околу 6% од населението.

1. Diabetes mellitus - тип 1 Овој вид на дијабетес е болест на младата популација (деца, адолесценти и возрасни) застапен кај 2200 лица од кои на инсулинска пумпа се 110 пациенти.

2. Diabetes mellitus - тип 2 опфаќа 90% од сите случаи од кои 90% се на инсулинска терапија, а останатите користат таблетарна терапија. Просечна дневна доза на инсулин е околу 40 IE (интернационални единици).

**1. СОСТОЈБА СО ИНСУЛИН ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Во состав на ЈЗУ постојат кабинети за дијабетес (вкупно 37), кои се во состав на клиничките и општите болници и здравствените домови.

Бројот на регистрирани лица со дијабетес кои се на инсулинска терапија во моментот во Република Македонија е 36 230 од кои 2230 се лица со тип 1 дијабетес и околу 34000 со тип 2. Овој број секоја година расте. Согласно податоците од Интернационалната дијабетолошка федерација и податоците од Националниот регистар за дијабетес на Република Македонија инциденцата на оваа болест оваа година е 6,9 %, а вкупниот број на заболени и дијагностицирани лица со дијабетес е 119.200.

**2. ПРЕДНОСТИ И ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ
ОД СПРОВЕДЕНАТА ЦЕНТРАЛИЗИРАНА ЈАВНА
НАБАВКА НА ИНСУЛИН ЗА 2013 ГОДИНА**

Во текот на октомври 2012 година се спроведе двогодишна јавна набавка на инсулин, глукагон, инсулински игли, ленти за мерење шеќер, потрошен материјал за инсулински пумпи. Се потпишаа рамковни спогодби за двогодишна набавка на истите. Снабденоста со инсулин и опфатеноста на пациентите со терапија е 100%.

Министерството за здравство во текот на спроведувањето на Програмата за обезбедување на инсулин за 2013 година преку контроли на лице место во инсулинските аптеки, контрола на залихите на инсулин преку Регистарот за дијабетес врз електронските рецепти кои се препишуваат од страна на докторите за месечна доза на инсулин по пациент, следење на работата на докторите дали е во согласност со протоколите за лекување на дијабетес тип 2 и редовни состаноци со докторите, фармацевтите и медицинските сестри вклучени во процесот на издавање на инсулинот, прави исто така значителна заштеда.

**3. ПОТРЕБНИ ТИПОВИ И КОЛИЧИНИ НА
ИНСУЛИН, ГЛУКАГОН, ИНСУЛИНСКИ ИГЛИ,
ЛЕНТИ ЗА МЕРЕЊЕ ШЕКЕР И ЕДУКАЦИЈА ЗА
ТРЕТМАН И КОНТРОЛА НА ДИЈАБЕТЕС ЗА
2013 ГОДИНА**

Износот на финансиски средства кои се потребни за обезбедување на инсулин, глукагон, инсулински игли, ленти за мерење на шеќерот, потрошен материјал за инсулински пумпи за 2013 година е 429.832.565,00 денари, превентивни и едукативни активности 3.000.000,00 денари и неизмирени обврски 112.167.435,00 денари.

A10AB Хумани инсулини и анализи со кратко дејство

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
1	A10IB01	Хуман кристален инсулин	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	1185
2	A10AB05	Инсулин – аналог Aspart	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	14.852
3	A10AB05	Инсулин – аналог Aspart	Флакон	100IE/1 ml; 10ml	696
4	A10AB06	Инсулин – аналог Glulisine	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	3.881
5	A10AB04	Инсулин – аналог Lispro	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	1.602

A10AC Хумани инсулини со средно продолжено дејство

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
6	A10AC01	Хуман инсулин со средно проложено дејство	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	33.642

A10AD Хумани инсулини и анализи со средно продолжено дејство комбинирани со кратко дејство

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
7	A10AD01	Хуман со средно продолжено дејство комбинирани со хуман инсулин со кратко дејство (70/30) инсулин	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	35.253
8	A10AD01	Хуман со средно продолжено дејство комбинирани со хуман инсулин со кратко дејство (75/25) инсулин	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	1.068
8	A10AD05	Хуман со средно продолжено дејство комбинирани со инсулин aspart (70/30)	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	117.511
9	A10AD04	Хуман со средно продолжено дејство комбинирани со инсулин lispro (75/25) инсулин	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	12.819
	A10AD04	Хуман со средно продолжено дејство комбинирани со инсулин lispro (50/50) инсулин	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	2.155

A10AE Инсулини анализи со долго дејство

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
10	A10AE05	Инсулин аналог до долго дејство detemir	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	38.458
11	A10AE04	Инсулин аналог до долго дејство glargine	Наполенето инјекциско пенкало/ патрон со пенкало за повеќекратна употреба*	100IE/1 ml; 5*3ml	27.775

* инјекциско пенкало за повеќекратна употреба пациентите да го добијат бесплатно

H04 Панкреатични хормони

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
12	H04AA01	Глукагон	Медицински инфуцион: шприц, прашок и вехикулум за раствор за инјектирање	1mg/1ml	1088

Инсулински игли

Бр.лот	ATC kod	Генерика	Фармацевтска дозациона форма	Јачина	Количина
13		Игла за инсулинско пенкало	Инсулинска игла	6-9mm	2.243.400

Ленти за мерење на шеќер во крв

Со Програмата за 2013 година потребно е да се обезбедат и ленти за мерење на шеќерот во крвта. Во Програмата се предвидени 4 ленти дневно за пациентите со тип 1 дијабетес или 125 ленти месечно. За лицата со тип 2 дијабетес се предвидени 4 ленти месечно

Ленти за мерење шеќер

Ленти за мерење шеќер во крв (вид на глюкометар) *	Количина (пакување/50 ленти)
	109.645

За пациентите тип 1 дијабетес, потребно е дозирање на инсулинот преку инсулинска пумпа која овозможува подобрување на целокупната метаболна контрола, со цел намалување и спречување на компликациите. За истите се користи потрошен материјал. Во програмата

за обезбедување инсулин, глукагон, инсулински игли, ленти за мерење шеќер и едукација за третман и контрола на дијабетесот за 2013 година е предвидено снабдување на ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања со потрошен материјал за инсулински пумпи.

Потрошен материјал за инсулински пумпи	Паковање
Инфузијски сет (9/6 мм капила и 109/58 цм пластичноцевче) А 1/10	1.606
Резервоар за инсулин (1.8/3.0 мл) А 1/10	1.606
Сензор за гликозно мониторирање со вгол од 90 степени	400
Систем за континуирана испорака на инсулин	24
Систем линк за поврзување со сензор	6

1. Камп за тип 1 дијабетес – 920 000 мкд

Целта на кампот е едукација на лица со тип 1 дијабетес кај кои не е постигната добра гликорегулација, како и кај лица со дијабетес каде е потребно интервенција во терапијата. Основната идеја е преку едукативни сесии да бидат опфатени сите аспекти на дијабетес како што се прифаќање на состојбата, учење за правилна исхрана, физичка активност, подесување на доза на инсулин и секојдневно живеење со дијабетесот. Кампот се состои од т.н. структурирани едукативни сесии (дијабетес, хипогликемија, хипергликемија, инсулин, подесување на инсулинска доза за време на болести, физичка активност, исхрана, бременост, алкохол), спортски активности како и културни социјални настани. На овој начин се овозможува интервенција во иднината на младите, каде ќе се заштити нивното здравје.

2. Подобрување на контрола кај тип 2 дијабетес со GLP – агонисти – 1.450 000 мкд. Дијабетесот претставува прогресивна состојба, каде со тек на време се намалуваат резервите на инсулин во организмот, а со тоа доколку не се интервенира постои можност за зголемување на нивот на шеќер во крв. Пред да се започне со инсулинска терапија, според препораките постои можност и за воведување на нова група на лекови (инјекциона терапија – GLP-агонисти), особено ако лицата имаа зголемена телесна тежина. Оваа група не лекови би се давала по строго определени критериуми (препораки АДА-ЕАСД), кај лица кај кои друг вид на терапија не може да постигне гликемиска контрола.

3. Едукативни сесии во основните и средни училишта во Македонија – 630 000 мкд

Изработка на постери и флаери во боја со симптоми за хипогликемија и хипергликемија (ниско ниво на шеќерот во крвта и високо ниво на шеќерот во крвта), како би им се олеснило да децата со дијабетес полесно да научат да ја препознаваат состојбата на хипогликемија и на хипергликемија. Симптомите треба да бидат означени сликовито и со детален опис и како да се препознае кој симптом индицира хипогликемија, а кој хипергликемија.

Изработка на брошура (цебно издание) каде што би се наброиле сите прехранбени артикли достапни на пазарот на Република Македонија, па и пошироко со тоа кој колку јаглени хидрати содржи и како делува врз нивото на шеќер во крвта. Брошурата е замислена да биде цебно издание како би можел секој оној што има дијабетес да може да ја носи со себе, секаде и во секое време.

ДОГОВОРНИ УСЛУГИ	
Камп за тип 1 дијабетес	920.000,00
Подобрување на контрола кај тип 2 дијабетес со GLP – агонисти	1.450.000,00
Едукативни сесии во основните и средни училишта во Македонија	630.000,00
ВКУПНО	3.000.000,00

Рекапитулар	Денари
Финансиски средства кои се потребни за обезбедување на инсулин, глукагон, инсулински игли, ленти за мерење на шеќерот во крвта за 2013 година	429.832.565,00
Едукација за пациентите со тип 1, контрола кај тип 2 дијабетес со GLP – агонисти, едукативни сесии во основните и средни училишта во Македонија	3.000.000,00
Неизмирени обврски	112.167.435,00
Вкупно потребни средства од Буџетот на Република Македонија	645.000.000,00

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9936/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

136.

Врз основа на член 16, став 1, алинеја 8 и став 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/12 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА БОЛНИ КОИ СЕ ТРЕТИРААТ СО ДИЈАЛИЗА И АКТИВНОСТИ ЗА ПАЦИЕНТИТЕ СО ХЕМОФИЛИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

Со член 16 од Законот за здравствена заштита, на сите граѓани на Република Македонија им се обезбедува остварување на загарантираните права, потреби и интереси на општеството преку Програми што ги донесува Владата на Република Македонија.

Осигурените лица, правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување, а согласно Законот за здравствено осигурување.

Со средствата од оваа Програма се обезбедува здравствена заштита за лицата кои се опфатени со Спогодбата меѓу Македонската Влада и Албанската Влада за соработка во областа на здравството и медицинските науки, како и терцијарна превенција кај лицата со хемофилија.

1. БОЛНИ СО ХРОНИЧНА БУБРЕЖНА ИНСУФИЦИЕНЦИЈА И НИВНО ТРЕТИРАЊЕ СО ДИЈАЛИЗА

Пациентите со хроничната бубрежна инсуфициенција мора да се лекуваат со хемодијализа за нивното оспособување за вршење на секојдневните активности.

Согласно горенаведената Спогодба, во ЈЗУ Завод за нефрологија Струга се дијализираат 20 странски државјани кои се на хроничната дијализна програма.

2. ПРЕВЕНЦИЈА НА КОМПЛИКАЦИИ КАЈ ЛИЦАТА СО ХЕМОФИЛИЈА

Хемофилија А и хемофилија Б се наследни заболувања кои настануваат заради неспособноста на организмот да создава т.н. фактор VIII или фактор IX во доволни количини. Доколку овие лица адекватно и навремено не се лекуваат, кај нив може да настанат сериозни компликации.

Според податоците на Центарот за хемофилија при Институтот за трансфузиона медицина на Република Македонија, регистрирани се 211 лица со хемофилија А и 104 лица со хемофилија Б (вкупно 315 лица).

Светската федерација за хемофилија препорачува лекување со концентрат на фактор VIII или IX. Ран третман на крварењата (во првите два часа) ја намалува потрошувачката на концентратите на коагулациските фактори, како и потребата од болничко лекување.

Покрај активностите за лекување на лицата со хемофилија, потребен е и интегративен и сеопфатен пристап. Целта е подобрување на состојбата на овие лица преку рано препознавање и навремено лекување, нивна едукација и едукација на нивните семејства и други активности. Затоа Центарот за хемофилија при ЈЗУ Институтот за трансфузиона медицина заедно со НВО ги проширува досегашните активности со цел да прерасне во Центар за сеопфатна грижа.

2.1	Потребни средства за секундарна и терцијарна превенција на хемофилијата	540.000,00
-----	---	------------

Рекапитулар	Денари
Потребни средства за дијализа за 20 лица-странски државјани кои се опфрени со Спогодбата	6.460.000,00
Потребни средства за секундарна и терцијарна превенција на хемофилијата	540.000,00
Вкупно потребни средства од Буџетот на Република Македонија	7.000.000,00

ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за обезбедување на трошоците за болни кои се третираат со дијализа и активности за пациентите со хемофилија во Република Македонија за 2013 година ќе се реализира во обем и содржина согласно одобрените средства од Буџетот на Република Македонија наменети за оваа Програма, во висина од 7.000.000,00 денари.

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Извршител на Програмата е ЈЗУ Завод за нефрологија Струга и ЈЗУ Институт за трансфузиона медицина.

НАЧИН НА ФАКТУРИРАЊЕ НА УСЛУГИТЕ

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на здравствените установи извршители на активностите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Во прилог на фактурите здравствената установа има обврска да достави пресметка, за секој пациент поединечно соодветно на цената на услугата која е предвидена во Програмата.

ДОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ И РОКОВИ

Здравствените установи кои се извршители на Програмата, имаат обврска најдоцна до 10 во месецот да достават фактура и месечен извештај за реализирани активности, а најдоцна до 15.2.2014 и годишен извештај за реализирани активности за 2013 година до Министерството за здравство.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Министерството за здравство ќе врши редовни контроли најмалку на секои три месеци во јавните здравствени установи извршители на програмата, во делот на реализирани активности согласно Програмата.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41- 9938/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

137.

Врз основа на член 16, ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА АКТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Здравјето и социјалната добросостојба на мајките, доенчињата и малите деца е од особена важност не само како сегмент на здравјето на поединецот, туку се одразува и на севкупната здравствена состојба во заедницата и го детерминира здравјето на следните генерации. Голем број на истражувања укажуваат дека лошото здравје на мајките и децата претставува големо економско оптеретување, и може значително да се заштеди доколку се инвестира во сеопфатни програми за унапредување на здравјето на оваа вулнерабилна група како од социјален така и од здравствен аспект.

Здравјето на мајките и децата е содржано и во Милениумските развојни цели кои треба да се достигнат до 2015 година, преку намалување на смртноста кај децата за 2/3 како и намалување на смртноста на мајките за 3/4.

Овие развојни цели го атрикулираат интересот на меѓународната заедница за подобрувањето на здравјето на мајките и децата како интегрален дел на севкупните напори за редукација на сиромаштијата. Модерните држави гарантираат право на здравје и здравствена заштита на мајките, новородените и децата, што е основа на Конвенцијата за човекови права, вклучувајќи ја Конвенцијата за правата на децата и Конвенцијата за елиминација на сите форми на дискриминација против жената.

Водена од овие меѓународни принципи, здравствената дејност во Република Македонија и во 2013 година ќе го продолжи континуитетот во спроведување на превентивни мерки и промотивни активности за унапредување на здравствената состојба, како и на квалитетот на здравствената заштита на децата и жените во репродуктивен период.

II. Моментална состојба

Во насока на подобрување на здравствената заштита на мајките и децата во Република Македонија, постигнат е значаен прогрес во однос на најголемиот дел на здравствените индикатори поврзани со здравјето на доенчињата и малите деца во Република Македонија во изминатата декада. Во 2011 година е забележан натамошен пад на бројот на умрените доенчиња што резултираше со намалување на стапката на доенчката смртност од 7.6 во 2010 на 7.5 умрени на 1.000 живородени. Стапката на смртност кај децата под пет години иако бележи мали варијации, сепак има надолен тренд и во 2011 година изнесуваше 8.6 на 1.000 живородени.

Табела 1. ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ

Индикатор	2008	2009	2010	2011	Тренд
Број на живородени деца	22945	23684	24296	22770	
Матернална смртност (на 100.000 живородени)	-	4,2	8,2	4,1	↔
Перинатална смртност (на 1000 родени)	14,6	16,4	12,6	12,3	↔
Доенчка смртност (на 1000 живородени)	9,7	11,7	7,6	7,5	↔
Смртност на деца под 5 години (на 1000 живородени)	10,9	13,3	8,3	8,6	↔
Стапка на живородени со ТТ под 2500 грама	7,2	8	7,8	7,0	↔

Подобрувањето на индикаторите е резултат на континуираното обезбедување на висококвалитетна здравствена заштита и на јавно-здравствените активности за превенција и за промоција на здравјето на бремените

жени, новороденчињата, децата и мајките. Потребно е понатамошно унапредување на здравствениот статус на мајките и децата со цел приближување кон вредноста на индикаторите во Европскиот регион.

Голям дел од активностите извршени со оваа програма во 2011 и 2012 година, како и оние предвидени за 2013 година се во согласност со активностите предвидени со Акционите планови на Националната Стратегија за Безбедно мајчинство и со Акционите планови на Националната Стратегија за сексуално и репродуктивно здравје на Република Македонија, како и со активностите предвидени со грантот на холандската влада ОРИО.

III. Мерки кои треба да се преземат за подобрување на состојбите

1. Активности за унапредување на здравјето на децата и жените во репродуктивен период:

- Превентивни систематски прегледи на доенчиња од страна на превентивните тимови и тоа 3 прегледи по доенче во 3, 6 и 9 месец;

- Превентивни систематски прегледи кај деца во 2 и 4 година. Наодите од превентивните прегледи се внесуваат во Картон за систематски прегледи на деца од предучилишна возраст кој е изготвен од Завод за мајки и деца;

- Патронажни посети кај доенчиња - во просек по 5 посети на доенче, од кои 2 во новороденечкиот период, а по една посета на возраст од 4, 7 и во 12 месец;

- Дополнителни 2 патронажни посети на семејства со висок социјален и здравствен ризик и на семејства во ромски заедници;

- Едукација на семејства во рурални средини и ромски заедници за унапредување на здравјето и развојот кај децата, вакцинации, безбедно мајчинство и адолесцентно здравје;

- Обуки на патронажните сестри за доене;

- Работилници за родители со посебен акцент на ромските средини;

- Изготвување на промотивни материјали за родители (брошура за правилно родителство стимулирање на раниот детски развој);

- Медиумски кампањи за подигање на свеста и информирањето на населението (промоција на Европската недела на имунизација, промоција на Светската Недела на доене).

2. Активности за подобрување на пристапот и квалитетот на антенаталната заштита и заштитата на мајките непосредно после породување (постпартална заштита):

- Во просек по 2 патронажни посети по бремена, а кај ризични бремена и повеќе, (бремена помлади од 18 години и постари од 35, бремена кои потекнуваат од социјално ранливи групи вклучувајќи ги и Ромките, бремена кои живеат во оддалечени рурални подрачја);

- Посети на леунки и новородени (по 2 патронажни посети), а кај породени во домашни услови и леунки од социјално ранливи групи на семејства и ромски семејства и повеќе посети;

- Изготвување на материјали за промоција за безбедно мајчинство;

- Континуирана дистрибуција на Мајчина книшка и брошура за бремена жени.

3. Јакнење на капацитетите на здравствени работници кои обезбедуваат здравствена заштита на деца и жени во репродуктивен период:

- Регионални работилници за здравствени работници - превентивните тимови за унапредувањето на здравјето на децата и мајките како и за рано препознавање на деца родени со ризик;

- Регионални работилници за здравствени работници за инклузивни практики при работа со деца со пречки во развојот и препознавање на злоупотреба на деца;

- Регионални работилници за патронажната служба на теми поврзани со здравјето на новороденчињата (доене и комплементарна исхрана, справување со најчестите проблеми при нега на новороденчето во неонаталниот период) и на теми поврзани со здравјето на жените во репродуктивниот период;

- Регионални работилници за едукација на патронажната служба и РЗМ-Ромски здравствени медијатори на теми поврзани со бременоста и здравствената заштита во текот на бременоста (антенатални прегледи) и семејно планирање;

- Изготвување на Упатство за работа на патронажна посета кај доенчиња и мали деца.

4. Активности за рана детекција на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца:

- Спроведување на тиреоиден скрининг кај сите новородени деца во Република Македонија;

- Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација кај 2000 деца кои амбулантски и хоспитално се третираат на Клиника за детски болести;

- Неонатален скрининг за слух кај новороденчиња (едукација за неонатолози и акушерки од сите породилишта).

5. Активности за унапредување на системот на раководење со податоци за здравствена заштита и состојба на мајките и децата:

- Едукација на гинеколози од сите нивоа на здравствена заштита во насока за безбедна бременост, породување, како и адекватна постнатална грижа со цел намалување на смртност на доенчињата и родилки;

- Стручно-методолошки надзор-теренски посети за мониторинг на работата на превентивните тимови и поливалентната патронажна служба;

- Изготвување на Информација за здравствената состојба и заштита на мајките и децата со предлог мерки за унапредување на состојбата;

- Државен центар за репродуктивно здравје;

- Стручно методолошка помош од страна на Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство на породилишта низ државата;

- Евидентирање на податоци за секоја смртност на доенче од страна на Здравствените установи и достава до Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство;

- Евидентирање на податоци за секоја смртност на родилка и доставување до Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство;

- Анализа на доставените податоци од страна на Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство во соработка со Завод за мајки и деца и задолжително доставување на квартални извештаи до Комитетот за безбедно мајчинство при Министерство за здравство.

IV. Цели на Програмата

1. Континуирано унапредување на здравјето на децата и жените во репродуктивен период во насока на намалување на доенечка и матернална смртност;

2. Зголемување на достапноста и унапредување на квалитетот на превентивните здравствени услуги за мајките и децата;

3. Подигање на информирањето на населението за важноста на имунизацијата, доењето, редовната антенатална заштита и за здрави животни стилови во текот на бременоста;

4. Зајакнување на капацитети на здравствените работници за унапредување на квалитетот на нивната работа;

5. Рана детекција на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца.

6. Воспоставување на Центар за репродуктивно здравје.

V. Очекувани резултати

Со целосно реализирање на активностите предвидени со оваа програма се очекува постигнување на следните резултати:

1. Намалување на висината на стапките на перинаталната смртност (под 12/1000), на доенчињата (под 7/1000) и на малите деца (под 8/1000) и ублажување на регионалните разлики како и разликите кај поедини социјално вулнерабилни групи;

2. Целосен опфат на бремените жени со квалитетна антенатална заштита и целосен опфат на бремените жени со породувања со стручна помош со цел намалување на матерналната смртност;

3. Континуиран пристап на здравствените работници до современи знаења за унапредување на здравствените услуги во согласност со меѓународни стандарди за квалитетна превентивна здравствена заштита;

4. Покачување на стапката на доење преку зголемување на информираност на населението за важноста на доењето;

5. Зајакната интерсекторска соработка на сите нивоа.

VI. Потребни финансиски средства за реализација на програмата

Табела 2. Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Активности	Извршител	Количина	Цена	Вкупно
1. Тиреоиден скрининг на сите новородени деца	Универзитетска клиника за детски болести	25 000	120,00	3.000.000,00
2. Неонатален скрининг за слух кај новороденчиња (едукација за неонатолози и акушерки од сите породилишта)	Универзитетска клиника за уво нос и грло во соработка со Национален координатор за неонатален скрининг за слух	4	50.000,00	200.000,00
3. Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација	Универзитетска клиника за детски болести			2.300.000,00
4. Мајчина книшка – печатење и дистрибуција	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	25 000	28,00	700.000,00
5. Брошури за бремените жени – печатење и дистрибуција	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство	1		2.000.000,00
6. Едукација на гинеколози од сите нивоа на здравствена заштита во насока за безбедна бременост, породување, како и адекватна постнатална грижа со цел намалување на смртност на доенчињата и родилки	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство во соработка со стручни здруженија			800.000,00
7. Теренски посети за стручно-методолошки на превентивна служба за предучилишна деца во Јавните здравствени домови во Република Македонија	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	34	5.000,00	170.000,00
8. Регионални работилници за здравствени работници - превентивните тимови за унапредување на здравјето на децата (теми поврзани со злоупотреба на деца инклузивни практики при работа со деца со пречки во развојот)	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	30.000,00	180.000,00
9. Регионални работилници за патронажната служба (најчести ризици во неонаталниот период, доење, здравјето на жените во репродуктивен период)	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	30.000,00	180.000,00

10. Едукација на семејства во рурални средини и ромски заедници за унапредување на здравјето и развојот кај децата, вакцинации, безбедно мајчинство	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	5.000,00	30.000,00
11. Регионални работилници здравствени работници за инклузивни практики при работа со деца со пречки развојот и препознавање на злоупотреба на деца подготовка на програма континуирана едукација патронажните сестри, тимови во развојни советувалишта и превентивните тимови за препознавање на злоупотреба и занемарување	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	6	5.000,00	30.000,00
12. Промоција на Недела на имунизација	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1		350.000,00
13. Промоција на Светската недела на доењето	Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1		60.000,00
Вкупно:				10.000.000,00

VII. Финансирање

Активностите предвидени во оваа програма ќе се финансираат од Буџетот на Република Македонија за 2013 година.

Распределбата на средствата по Програмата ја врши Министерството за здравство квартално на извршителите на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

VIII. Извршители на Програмата

Министерство за здравство, Завод за здравствена заштита на мајки и деца, Универзитетска Клиника за гинекологија и акушерство-Скопје, Универзитетска клиника за детски болести - Скопје, Универзитетска клиника за уво, нос и грло - Скопје.

IX. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува Извештај до Владата на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9971/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

138.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр.43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ОД ХИВ/СИДА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Годишната програма за заштита на населението во Република Македонија од синдромот на стекнат недостаток на имунитет - ХИВ/СИДА за 2013 година ќе се

спроведе согласно со предвидените стратешки насоки на Националната стратегија за превенција од ХИВ/СИДА и препораките од организациите на Обединети Нации. Програмата ќе продолжи да финансира компоненти од Националната Стратегија за превенција од ХИВ/СИДА, кои досега не беа финансирани со Програмата за ХИВ/СИДА во Република Македонија, поддржана со Глобален Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија. Во исто време, Програмата ќе започне со финансирање на компоненти од Стратегијата за кои Република Македонија се обврзува да преземе дел од финансирањето на Програмата за ХИВ/СИДА во Република Македонија финансирана од Глобалниот Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија, пред се во делот на интервенциите насочени кон групите под најголем ризик.

II. Моментална состојба

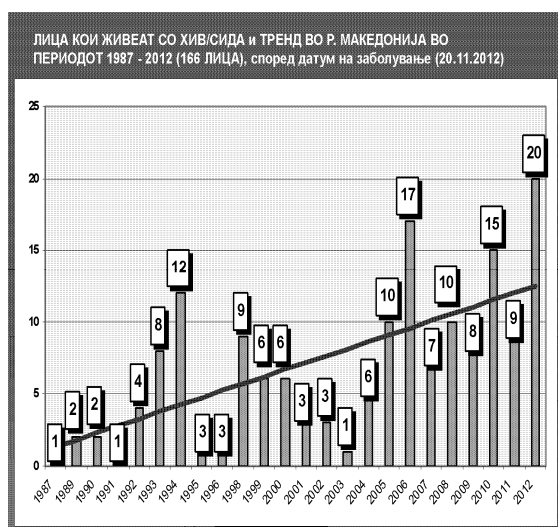
Стапката на преваленцата на ХИВ се задржа на ниско ниво во Република Македонија вклучувајќи ја и преваленцата помеѓу популацијата за која се смета дека е под најголем ризик. До декември 2011 година, вкупно 166 лица се регистрирани како случаи на ХИВ/СИДА. Од нив 43 се ХИВ позитивни а 123 имаат СИДА. Од вкупно 166 случаи 99 се преку хетеросексуален начин на трансмисија, 42 се МСМ, 11 ИКД, 6 хемофилија 5 мајка од дете и 3 непотврдени начини на трансмисија.

Во најголем дел од регистрираните случаи пријавиле дека се инфицирале преку хетеросексуален начин на пренос, од кои 123 се мажи а 43 се жени.

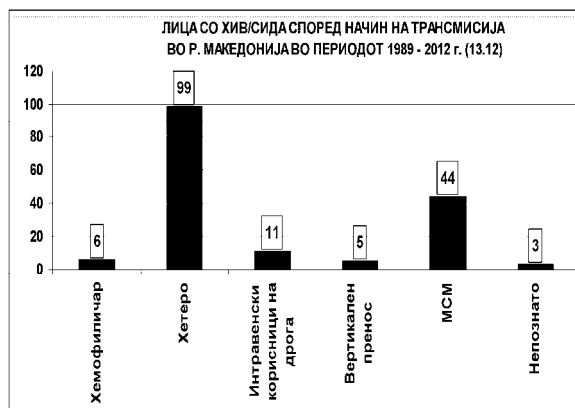
Веројатно е дека другите начини на пренос, како на пример, мажи кои имаат сексуален однос со мажи (МСМ) и интравенски корисници на дроги (ИКД) не се пријавуваат во целост. Повеќе од три четвртини од пријавените случаи (82%) се лица кои живеат во град и тоа 139 град и 27 село.

Две третини (65%) од сите случаи се кај лица на возраст од 20-39 години, односно во најпродуктивната возраст.

Графикон 1. Број на регистрирани случаи на ХИВ/СИДА (1987-2012)

Графикон 2. Начин на пренос на ХИВ/СИДА

Повеќе од една половина од случаите се пријавени во последните 7 години. Најверојатно е дека зголемиот број на регистрирани лица се должи и на зголемената достапност на службите за доброволно доверливо советување и тестирање (ДДСТ) во земјата воспоставени во 10-те Центри за јавно здравје или зајакнати преку грантот од Глобалниот Фонд за борба против СИДА, туберкулоза и маларија.

III. Цели на Програмата

Оваа програма ги структурира активностите според следните стратешки цели од Националната стратегија за превенција од ХИВ/СИДА и тоа:

- 1) Координација и развивање на капацитети;
- 2) Собирање и употреба на стратешки информации;
- 3) Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик;
- 4) Обезбедување на третман, грижа и психосоцијална поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА.

1) Координација и развивање на капацитети

Координација и развивање на капацитети опфаќа задачи поврзани со планирањето на програмските активности: подготовка и избор на организации за имплементација на програмата и прибирање, анализа и одобрување на годишни работни планови со буџети на сите чинители кои ја имплементираат Програмата, како и нивно редовно следење и проценка во текот на целата година:

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Институтот за јавно здравје на Република Македонија;
- Центри за јавно здравје (Скопје, Тетово, Куманово, Охрид, Велес, Битола, Кочани, Струмица, Штип и Прилеп);

- Универзитетска Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби;
- Комисија за ХИВ/СИДА.

2) Собирање и употреба на стратегиски информации

Собирање и употреба на стратегиски информации опфаќа задачи поврзани со прибирање и обработка на стратегиски информации врз основа на кои се имплементира програмата, како и за идно планирање на интервенциите во согласност со епидемиолошките и бихејвиоралните податоци:

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Единицата на Глобалниот Фонд за борба против СИДА, туберкулоза и маларија која е одговорна за развивање методологија, теренско истражување анализа на податоците и подготовка на извештаи, во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија и Институт за епидемиологија при Медицински факултет Скопје.

3) Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик и млади

Превентивни стратегии и активности за целни групи и популации под најголем ризик опфаќа задачи за превенција на ХИВ/СИДА помеѓу групите под најголем ризик и кај младата популација:

Задачи на јавните здравствени установи од кои дел ќе се реализираат во рамките на постоечките буџети на јавните здравствени установи:

- Вршење на доброволно и доверливо советување и тестирање (ДДСТ) на лица, со цел да се утврди инфекција со ХИВ вирусот;

- Испитување на носителство на ХИВ вирусот на пациенти по клиничка или друга епидемиолошка или медицинска индикација;

- Организација на предавања, семинари, стручни состаноци, трибини за епидемиолошката состојба и мерки за спречување и сузбивање на СИДА-та;

- Организација на советувања и семинари за здравствени работници за имплементација на општи и специфични мерки за превенција на ХИВ/СИДА-та во здравствени установи;

- Спроведување на стручни предавања во училиштата за превенција на ХИВ/СИДА и сексуално преносливи инфекции помеѓу младата популација;

- Инфо-линија за информации и превенција од ХИВ/СИДА, сексуално преносливи инфекции и ДДСТ;

- Дистрибуција на кондоми кај ризични целни групи и популации под најголем ризик и млади.

Имплементатори на задачите во оваа стратешка област се:

- Институтот за јавно здравје на Република Македонија;

- Центри за јавно здравје (Скопје, Тетово, Куманово, Охрид, Велес, Битола, Кочани, Струмица, Штип и Прилеп);

- Универзитетска Клиника за инфективни болести и фебрилни болести;

- Граѓански сектор кој е вклучен во програмата на Глобал Фонд.

4) Обезбедување на третман, грижа и психосоцијална поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА

Обезбедување на третман, грижа и психосоцијална поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА ги опфаќа следните задачи:

Задачи на Универзитетска Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби:

- Набавка на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и тестови за следење на ХИВ инфекцијата според доставените побарувања за терапија од Универзитетската клиника за инфективни болести и фебрилни состојби;

- Администрање на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА

- Психосоцијална грижа и поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и нивните семејства од страна на обучени советувачи.

Имплементатор на задачите во оваа стратешка област е:

- Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби.

IV. Мерки кои треба да се преземат за подобрување на состојбите

Со цел да се задржи состојбата на ниска преваленција на ХИВ во земјата, потребна е континуирана имплементација на Националната Стратегија за ХИВ/СИДА во однос на предвидените работни планови. Активностите од овие планови треба да се финансиски поддржани од тековната апликација добиена од Глобалниот фонд за ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија 2012-2016 како и од оваа програма.

V. Потребни финансиски средства (обем, цена и вкупни средства) Табела 1

Бр.	Активност	Извршител	Кол ичи на	цена	вкупно
1.	Собирање и употреба на стратегии информации опфаќа задачи поврзани со собирање и обработка на стратегии информации врз основа на кои се имплементира програмата, како и за идно планирање на интервенциите во епидемиолошките и бихевиоралните податоци	- Единицата на Глобалниот Фонд која е одговорна за развивање методологија теренско истражување и анализа на податоците и подготвока на извештаи, во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија и Институт за епидемиологија	1	100.000,0 0	100.000,0 0
2.	Вршење на доброволно и доверливо советување и тестирање (ДДСТ) на лица, со цел да се утврди инфекција со ХИВ вирусот	- Институтот за јавно здравје на Република Македонија - 10 Центри за јавно здравје	100 1000	800,00 800,00	80.000,00 800.000,00
3.	Испитување на носителство на ХИВ вирусот на пациенти по клиничка или друга епидемиолошка или медицинска индикација	- Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби - Институтот за јавно здравје на Република Македонија	100 100	800,00 800,00	80.000,00 80.000,00
4.	Дефинитивна лабораториска дијагноза за носителство на ХИВ за дефинитивна конфирмација	- Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби - Институтот за јавно здравје на Република Македонија	20 20	2.500,00	100.000,00
5.	Инфо линија за информации и превенција од ХИВ/СИДА, сексуално преносливи инфекции и ДДСТ	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби			160.000,00
6.	Набавка на антиретровирусна терапија за лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и тестови за следење на ХИВ инфекцијата	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби			5.000.000,00 1.000.000,00
7.	Психосоцијална грижа и поддршка на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и нивните семејства од страна на обучени советувачи	Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби			240.000,00
8.	Спроведување на стручни предавања во училиштата за превенција на ХИВ/СИДА и сексуално преносливи инфекции помеѓу младата популација	10- Центри за јавно здравје	120	3.000,00	360.000,00
1-8	Вкупно				8.000.000,00

VI. Финансирање (извори на обезбедување на средствата – Буџет на Република Македонија донации и други извори)

Програмата ќе се реализира во рамките на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, во износ од 8.000.000,00 денари. (Табела 2), за одредени активности наведени во табелата, додека дел од активностите и мерките ќе се реализираат во рамките на постоечките буџети на јавните здравствени установи.

Вкупните средства за реализација на програмата изнесуваат 8.000.000,00 денари.

За потребите на финансирањето на имплементацијата на Националната Стратегија за ХИВ/СИДА на Република Македонија, за фискалната година во 2013 се обезбедени средства од грантот подржан од Глобалниот фонд за ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија (Табела 2), според следната динамика на употреба на средствата:

Средства - донација за ХИВ/СИДА кои се обезбедени од страна на Глобален Фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија - Табела 2

Човечки ресурси	28.323.000
Техничка помош	2.500.000
Обуки	2.775.000
Здравствени продукти и опрема	6.701.000
Лекови и фармацевтски продукти	8.000.000
Трошоци за набавки	96.000
Инфраструктура и опрема	2.500.000
Печатени и комуникациски материјали	6.000.000
Следење и проценка	4.364.000
Поддршка на клиентите	6.700.000
Планирање и администрација	4.508.000
Трошоци за канцеларија/Режиски трошоци	8.000.000
Останато	0
ВКУПНО за 2013 година денари:	80.469.000

VII. Извршители на Програмата

Извршители на оваа програма се: Министерството за здравство на Република Македонија, Комисијата за ХИВ/СИДА, Институтот за јавно здравје на Република Македонија, Центрите за јавно здравје, Универзитетската клиника за инфективни болести и фебрилни состојби, Институт за епидемиологија при Медицински факултет Скопје.

VIII. Доставување на Годишни извештаи и ровки

Распределбата на средствата по Програмата ќе ја врши Министерството за здравство, квартално на јавните здравствените установи извршители на активностите, врз основа на доставени фактури изготвени според приложените формати за изготвување на фактури со уредно пополнети извештаи за имплементација на активностите, поддржани со останати материјали (фотографии, аудио и видео снимки, написи, списоци на учесници, докази за извршена набавка, договори и друго).

IX. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува Извештај до Владата на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-9972/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

139.

Врз основа на член 16 ставовите 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр. 43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИ
БОЛЕСТИ (КВБ) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2013 ГОДИНА**

ВОВЕД

Болезните на срцето и крвните садови претставуваат голема, хетерогена група на заболувања и водечка причина за смрт во Република Македонија. Ишемичната болест на срцето со своите четири клинички форми - ангина пекторис, акутен инфаркт на миокардот, ненадејна срцева смрт и ишемична кардиомиопатија, е најчеста болест од оваа голема група на заболувања, а станува како последица на атеросклероза во коронарните артерии. Од посебен интерес и значење се и цереброваскуларните болести, особено цереброваскуларниот инфаркт, субарахноидалното, интрацеребралното и друг вид крвавење кои се вбројуваат во десетте најчести причини за смрт на населението.

МЕРКИ И АКТИВНОСТИ

I ПРЕВЕНЦИЈА ОД КВБ:

1) Едукација на населението која подразбира сеопфатна и координирана акција на повеќе фактори на општествената грижа за здравјето со следните мерки:

- Спроведување едукативни предавања во основните и средните училишта за значењето на исхраната, квалитетна исхрана и пушењето

- Промоција и имплементација на физичката активност кај децата, адолесцентите, возрасните и стари лица;

- Промоција и имплементација на физичката активност кај луѓето без клинички знаци од кардиоваскуларни заболувања

- Изработка на промотивен материјал за намалување на пушењето, здрава исхрана и физичка активност

- Изработка на Национална Програма за исхрана и физичка активност на децата во предучилишните и училишните установи (деца на возраст до 15 год), која ќе се имплементира на локално ниво.

- Контрола за доследно спроведување на програмата за физичко воспитување во училиштата од страна на Државниот просветен инспекторат и Агенцијата за спорт и млади

- Промоција и имплементација на физичката активност во секојдневниот живот на населението.

- Поттикнување на работодавачите да обезбедат простор за подобрување на физичката спремност на вработените (простории во кои би се изведувале физички активности со цел подобрување на здравјето и намалување на стресот)

2) Едукација на здравствените работници и соработници со следни мерки:

- Соработка со МЛД за изработка на анкетни листови за ризиците од КВБ кои ќе бидат дистрибуирани до матичните доктори

- Едукација на избраните доктори во врска со проценката на ризиците од КВБ

- Анализа на анкетните листови и утврдување на критични точки за подобрување на здравствениот статус на населението од страна на Институтот за јавно здравје и Заводите за јавно здравје

3) Спроведување на програма за рано откривање на лица со зголемен ризик и превентивни мерки во согласност со националните насоки за хипертензија и нивно вклучување во системот на здравствена заштита.

4) Скрининг на кардиоваскуларните заболувања кој ќе се однесува на биолошки фактори на ризик: дебелина, хипертензија, дијабет и дислипопротеинемиија.

Скринингот се врши на примарно ниво и за негово спроведување одговорен е избраниот лекар.

Скрининг на дебелината, дислипопротеинемиија и заболени од хипертензија се спроведува во рамките на редовни систематски прегледи за деца и возрасни, а скрининг за дијабет тип 2 се спроведува во согласност со препораките на клиничките упатства.

Скрининг на младите спортисти кој се врши во рамките на редовни медицински прегледи на спортистите.

Селективен скрининг на лица од прв степен на сродство за фамилии чиишто машки членови страдаат од кардиоваскуларните заболувања (> 55 години за мажи, > 65 години за жени), ќе се спроведува еднаш на секои пет години, како и селективен скрининг на лица од прв степен на сродство за фамилии чиишто членови заболеле од фамилијарна дислипопротеинемиија.

5) Обезбедување на предуслови за рано откривање и дијагностицирање на пореметувањата на липидниот метаболизам, на сите нивоа на здравствена заштита а според планираниот обем на дијагностички процедури;

- да се направи регистар на пациентите со најтешки форми на генетска условена хиперлипопротеинемиија поради планирање средства за нивно лекување, односно следење на очекуваните пореметувања на луѓето со крвно сродство до 2015 година.

6) Координација на општествени акции на локално ниво за промоција на пешачењето и обезбедување на пешачки зони, како и употреба на велосипеди и обележување на велосипедски патеки

II ПОДОБРУВАЊЕ НА ПРЕДБОЛНИЧКОТО И БОЛНИЧКОТО ЛЕКУВАЊЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ СО КАРДИОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ

Предхоспиталната кардиолошка здравствена заштита има значително влијание врз ефикасното згрижување на пациентите со акутен коронарен синдром, а најдобри резултати во лечењето на миокарден инфаркт се постигнуваат со ЦТ елевација, доколку, после поставувањето на дијагнозата, терапијата е дадена во рамките на првите 1-3 часа, по принцип "што порано, толку подобро."

Мерки и активности:

1. континуирана обука на персоналот која е потребна за рано откривање на кардиоваскуларните заболувања (примарна здравствена заштита и итна медицинска помош);

2. ефикасно згрижување на пациентите во согласност со територијалната припадност (најблиска здравствена установа)

3. стандардизација на опремата на теренот за да им помагаат на пациентите со акутен коронарен синдром;

4. телекомуникациски систем помеѓу тимот за итна медицинска помош и болниците

5. Обука за ракување со дефибрилатори, согласно Член 96 од Законот за здравствената заштита, (Службен Весник на Република Македонија број 43/12) произлезе обврската сите државни органи, правосудните органи, трговските друштва кои имаат повеќе од 100 вработени, хотелите со капацитет над 100 легла, единиците на локалната самоуправа задолжително да организираат здравствен пункт како внатрешна организациона единица, обезбеден дефибрилатор и најмалку пет обучени лица за ракување со дефибрилатор.

Подобрувањето на болничката здравствена заштита подобрувањето ќе биде насочено кон превемање на следните мерки и активности

1. формирање на специјални одделенија за лечење на вродените срцеви мани ВСМ во здравствените установи од терциерно ниво на здравствена заштита.

2. Формирање на база на податоци за пациентите со ВСМ

3. Зајакнување на комуникацијата на коронарните единици или одделенијата за интензивна нега со службите од примарното ниво на здравствена заштита со цел благовремена дијагностика и правилно згрижување на пациентите со акутен коронарен синдром.

4. Планирање број на кревети, кадар и опрема во коронарни единици и изработка на нормативи во соработка со стручни тимови за акутен коронарен синдром

5. Зголемување на бројот на пациенти кои ќе добијат медикаментна реперфузија и нови тромболитички лекови;

6. Континуирана едукација со цел оспособување односно усовршување на постоечкиот висок и среден медицински кадар;

7. Формирање на Национален експертски тим за акутен коронарен синдром;

8. Усвојување и примена на критериуми во интервентната кардиологија во врска со бројот на сали за катетеризација во согласност со меѓународните стандарди

9. Намалување на листата на чекање за интервентни кардиолошки процедури

10. Едукација на неопходен кадар за интервентна кардиологија во согласност со усвоените критериуми (проширување на интервентната кардиологија и во ЈЗУ Завод за превенција, лекување и рехабилитација на кардиоваскуларни заболувања Охрид, ЈЗУ Клиничка болница Битола, ЈЗУ Клиничка болница Штип и ЈЗУ Клиничка болница Тетово)

11. Програма за примарна ангиопластика при акутен инфаркт на миокард со системско постепено, вклучување на нови центри во согласност со бројот на обучени лекари

12. Имплементација и контрола на три типа пејсмејкери: антибрадикардни (АБП), имплантабилни дефабрилатори (ИЦД), и ресинхронизациони пејсмејкери (ЦРТ).

13. Формирање на служби за АБП спрема критериумите за подгрупи за аритмии и пејсмејкери;

14. Обезбедување на услови за имплантација на ИЦД и ЦРТ пејсмејкери да се покрај во постоечките установи и во другите установи и да зголемување на бројот на вградени АБП.

15. Изработка на прашалник кој ќе се дистрибуира во кардиолошките служби и службите на ИМП до средината на наредната година како би се изработил годишен извештај и пресметка за распространетоста на срцевата аритмија.

16. Водеење на единствена електронска база на податоци за сите пејсмејкер служби во Универзитетската клиника за кардиологија како Референтен центар за пејсмејкери

17. Периодични едукации на референтните кардиолози во врска со новите индикации за имплементација на сите типови на пејсмејкери.

18. Обезбедување на услови за отварање на нови пејсмејкер служби на основа на утврдени индикации за АБП (Постоечка кардиолошка служба со постоечка опрема за имплементирање на пејсмејкери), потоа обуки во траење од шест месеци за кардиолози во референтниот пејсмејкер центар;

19. Воведување и примена на телемедицина – имплантирање на пејсмејкери со можност за оддалечено контролирање, со што би се остварило заштеда за пациентите поради рутинска контрола или во случај на изненадни промени во кардиолошкиот статус;

20. Формирање на нормативи во васкуларната хирургија

21. Организирање на скрининг за каротидна и аневризматска болест на ниво секундарна здравствена заштита (матичните лекари од примарната здравствена заштита се задолжуваат секој пациент постар од 40 години еднаш годишно да го упатуваат во најблиската установа од секундарно ниво)

22. Развој на елективна васкуларна хирургија во согласност со клинички упатства и светски упатства за елективна васкуларна хирургија и упатства за примена на васкуларни графтови

23. Развој на ургентна васкуларна хирургија во согласност со упатства за ургентна васкуларна хирургија

24. Развивање на кардиохирургијата во рамки на државното здравство

III ПОДОБРУВАЊЕ НА РАНАТА РЕХАБИЛИТАЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИТЕ БОЛНИ

Физикалната медицина и рехабилитација имаат активна улога во превенција, третман и рехабилитација на болните од кардиоваскуларни заболувања.

Рана (акутна) рехабилитација во кардиологијата се обавува на секундарно и терциерно ниво во коронарните единици- интензивна нега, посткоронарни одделенија- полуинтензивна нега, кардиохируршки и васкуларни одделенија (интензивна и полуинтензивна нега).

Мерки и активности:

1. Скратување на примарната фаза на лекување кај болниот на кој не му се установени компликации од основното заболување

2. Континуирано пратење на болниот со можност за пратење и рехабилитација до целосно закрепнување во дневната болница

3. Продолжување со рехабилитациониот третман за најтешките пациенти во установите кои се специјализирани за рехабилитација на кардиолошките пациенти

4. Едукација на болните во врска со превенција на факторите на ризик за повторно настанување на кардиоваскуларниот инцидент, на ниво на примарната здравствена заштита

5. Континуирана едукација на постоечкиот кадар

6. Формирање на база на податоци за пациентите кои се опфатени со рехабилитациониот третман.

IV ИЗРАБОТКА НА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА, ЛЕЧЕЊЕ И КОНТРОЛА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИТЕ БОЛЕСТИ (КВБ) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, 2014-2020 ГОДИНА

Со изработка на оваа стратегија ќе се постават краткорочните и среднорочни активности кои треба да ги превземе здравствениот систем во државата со цел намалување на морбидитеот од кардиоваскуларни заболувања во Републиката за 15% до 2020 година.

За изработка на наведената Национална стратегија, Министерството за здравство во тек на месец јануари 2013 година ќе формира Комисија за изработка на национална стратегија за превенција, лечење и контрола на кардиоваскуларните болести (квб) во република македонија, 2014-2020 година. Стратегијата треба да биде доставена до министерот за здравство до 30.09.2013 година.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главни цели на Програмата за превенција на кардиоваскуларни болести (КВБ) во Република Македонија за 2013 година се:

- превенција на факторите на ризик,
- навремено препознавање на КВБ
- намалување на смртноста и инвалидитетот
- Подобрување во лекувањето на секундарно и терциерно ниво

- зајакнување на здравствениот систем на Република Македонија, како би бил во состојба да одговори на се поголемото оптеретување на населението со кардиоваскуларни болести,

- Изработка на Национална стратегија за превенција, лечење и контрола на кардиоваскуларните болести (КВБ) во Република Македонија, 2014-2020 година.

ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Извршители на активностите на Програмата се:

- Министерство за здравство
- Универзитетската клиника за кардиологија Скопје
- Универзитетска клиника за детски болести Скопје
- Медицински факултети
- Општи, клинички и специјални болници
- Здравствени домови,
- Избрани лекари на примарно ниво на здравствена заштита,
- Институт за јавно здравје
- Центри за јавно здравје
- Професионални здруженија и невладини организации
- Државен завод за статистика
- Единици на локалната самоуправа

ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

За реализација на мерките и активностите предвидени со Програмата за превенција на кардиоваскуларните болести во Република Македонија за 2013 година кои имаат фискални импликации потребни се следните средства:

11.	Изработка на промотивен материјал за имплементирање на пушењето, здрава исхрана и физичка активност и негова дистрибуција до единците на локалната самоуправа	- Институт за јавно здравје	600.000,00
12.	Изработка на Национална Програма за исхрана и физичка активност на децата во предучилишните и училишните установи (деца на возраст до 15 год), која ќе се имплементира на локално ниво.	- Институт за јавно здравје - Универзитетска клиника за детски болести	400.000,00
13.	Изработка на информативни листови за ризиците од КСБ кои ќе бидат дистрибуирани до матичните доктори	- Македонско лекарско друштво (МЛД)	2.000.000,00
14.	Анализа на анкетните листови и утврдување на критични точки за подобрување на здравствениот статус на населението	- Институт за јавно здравје - Центри за јавно здравје	400.000,00
15.	Едукација на избраните доктори во врска со проценка на ризиците од КСБ	- Медицински факултет Скопје - Универзитетска клиника за кардиологија	400.000,00
16.	Изработка на регистар на пациентите со најтежки форми на генетска условена хиперлипидемија поради планирање средства за нивно лекување, односно спадено на очекуваните пореметувања на пушењето со крвно средство.	- Институт за јавно здравје - Универзитетска клиника за кардиологија - Универзитетска клиника за детски болести	600.000,00
17.	Едукација на неопходен кадар за интервентна кардиологија во согласност со условите критериуми (проширување на интервентната кардиологија и во ЈЗУ Завод за превенција, лекување и рехабилитација на кардиоваскуларни заболувања Схрид, ЈЗУ Клиничка болница Битола, ЈЗУ Клиничка болница Штип и ЈЗУ Клиничка болница Тетово)	- Универзитетска клиника за кардиологија - Медицински факултет Скопје	2.000.000,00
ВКУПНО:			10.000.000,00

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година во висина од 10.000.000,00 денари.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-9975/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

140.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ТУБЕРКУЛОЗАТА КАЈ НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

І. ВОВЕД

Туберкулозата сеуште претставува глобален медицински проблем пред се во неразвиените земји и земјите во развој. Денес, една третина од светската популација е инфицирана со туберкулозниот бацил. Кај 10% од инфицираните во текот на животот се развива болест. Според податоци на Светската здравствена организација, секоја година во светот се регистрираат над 8 милиони нови случаи со туберкулоза, а умираат над 2 милиони. Појавата на резистентните форми на туберкулоза и епидемијата на ХИВ/СИДА придонесе за зголемување на бројот на болните од туберкулоза во светот.

Во последните години во Република Македонија се бележи подобрување на епидемиолошката состојба со туберкулозата. Но, лошата социјално економска состојба поради невработеноста, сиромаштијата, стигмата, големиот број на хронични незаразни болести се фактори кои придонесуваат проблемот со туберкулозата и натаму да перзистира во Република Македонија. Ова ја наметнува потребата од постојана активност од надлежните институции одговорни за контрола на болеста.

Со цел за што поуспешна контрола на туберкулозата во Македонија, намалување на ризикот од ширење на инфекцијата, особено онаа предизвикана од рези-

Активност	Реализатори	Износ
1. Изработка национална стратегија за превенција, лечење и контрола на кардиоваскуларните болести (КВБ) во Република Македонија, 2014-2020 година	- Комисија за изработка на национална стратегија за превенција, лечење и контрола на кардиоваскуларните болести (КВБ) во Република Македонија, 2014-2020 година	400.000,00
2. Формирање на база на податоци за пациентите кои се опфатени со рехабилитациониот третман	- Универзитетска клиника за кардиологија - Завод за превенција, лекување и рехабилитација на кардиоваскуларни заболувања	120.000,00
3. Формирање на база на податоци за пациентите со ВСМ	- Универзитетска клиника за кардиологија - Универзитетска клиника за детски болести	120.000,00
4. Изготвување на Програма за примарна ангиопластика при акутен инфаркт на миокард со системско постепено, вклучување на нови центри во согласност со бројот на обучени лекари	- Универзитетска клиника за кардиологија	120.000,00
5. Периодични едукации на референтните кардиолози во врска со новите индикации за имплементација на сите типови на лејсмерки	- Универзитетска клиника за кардиологија - Македонско лекарско друштво	520.000,00
6. Изработка на прашалник кој ќе се дистрибуира во кардиолошките служби и службите на ИМП до средината на наредната година како би се изработил годишен извештај и пресметка за распространетоста на срцевата аритмија.	- Универзитетска клиника за кардиологија - Институт за јавно здравје	120.000,00
7. Воведување на единствена електронска база на податоци за сите лејсмерки служби во Универзитетската клиника за кардиологија како Референтен центар за лејсмерки	Универзитетска клиника за кардиологија	400.000,00
8. Обука за вклучување со дефибрилатор	- Универзитетска клиника за кардиологија	400.000,00
9. Континуирана обука на персоналот која е потребна за рано откривање на кардиоваскуларните заболувања (примарна здравствена заштита и итна медицинска помош)	- Универзитетска клиника за кардиологија, - Медицински факултет Скопје	400.000,00
10. Спроведување едукативни предавања во основните и средните училишта за значењето на исхраната, квалитетна исхрана и пушењето	- Центрите за јавно здравје	1.000.000,00

стентни соеви на *Mycobacterium tuberculosis*, спречување на коинфекција меѓу туберкулозата со ХИВ инфекцијата, неопходно е да се преземат сите расположиви превентивни мерки кои придонесуваат за рано откривање и спречување на болеста. Сепак, најдобра превентивна мерка е правилно и навремено лекување на секој болен од туберкулоза со што се прекинува ланецот на ширење на инфекцијата.

За сите активности планирани со Превентивната Програма за контрола на туберкулозата во Македонија одговорна е Централната Единица за контрола на туберкулозата од Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза.

II. АКТИВНОСТИ

1.1. Активно пронаоѓање на случаи на туберкулоза кај ризични групи со селективна радиофотографија

Со цел рано откривање на болните од туберкулоза и други неспецифични белодробни заболувања се врши селективно радиофотографско снимање на лица кај кои постои поголема опасност од заболување од туберкулоза. Тоа се лица кои спаѓаат во т.н. ризични групи: затвореници, болни во психијатриски болници, привремено раселени лица, бездомници, популација со поголема стапка на заболување од туберкулоза во однос на националата (Роми), подрачја со поголема стапка на заболување од туберкулоза, зависници од опојни дроги и сл.

Во 2013 планирани се следните радиофотографски снимања:

- 1200 лица кои спаѓаат во ризични групи: болни во психијатриски болници, затвореници во КПУ во Република Македонија, привремено раселени лица, зависници од опојни дроги и сл.

- 800 Роми од подрачјето на: Кочани и Велес, кои претставуваат ризична популација поради социјално економските услови на живеење.

- 300 лица по индикација (високообразовни установи, средни училишта, подрачја со зголемена стапка на заболување од туберкулоза.

- Селективното радиофотографското снимање го организира ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза со помош на:

- Министерство за правда-Управа за извршување на санкции при радиофотографско снимање во Казнено поправните установи;

- Одговорните во Психијатриските болници при радиофотографско снимање во психијатриски болници;

- Градоначалниците на општините при радиофотографско снимање на населението од одредена општина.

Министерството за правда, Управата за извршување на санкции преку одговорните лица во Казнено поправните установи, одговорните во психијатриските и други установи каде ќе се врши радиофотографско снимање имаат обврска да обезбедат поголема излезност на снимањето на лицата кои се сместени во овие установи.

Обврска на градоначалниците е да организираат дистрибуција на покани за радиофотографско снимање до домаќинствата врз основа на нивни списоци.

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза

1.2. Дообработка на сомнителни РТГ

По извршеното радиофотографско снимање филмовите се развиваат во рентген лабораторијата на Институтот. Сите сомнителни рентгенолошки наоди дополнително се обработуваат.

Во 2013 година се планира со дообработка да бидат опфатени 230 лица. По извршената дообработка се изготвува Извештај.

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза.

2. Мониторинг-евалуација и стручнометодолошка помош на здравствените установи кои спроведуваат превенција, дијагноза и лекување на болните од туберкулоза

ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза врши следење на работата на установите чија дејност е превенција, дијагностицирање и лекување на болните од туберкулоза, со цел преку надзор и стручно методолошка помош да се обезбеди подобрување на работата на истите. Тимот за мониторинг и евалуација го сочинуваат експерти од Институтот.

Предмет на мониторингот и евалуацијата се: организација на работата, обемот и квалитетот на стручната работа со болните од туберкулоза, спроведувањето на превентивни мерки, водење на целокупната медицинска документација за случаите со туберкулоза и сл.

Се мониторира и евалуира по два пати годишно работата на 8 установи и тоа: 2 болници, 6 диспанзери. Тоа значи дека на годишно ниво ќе се реализираат вкупно 16 посети во горенаведените установи.

За извршениот стручно методолошки надзор се изготвува Извештај со предлог мерки за надминување на идентификуваните проблеми за секоја установа посебно

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза.

3. Едукација на здравствени работници

Едукација на здравствени работници (лекари специјалисти, матични доктори и медицински сестри) за активности кои се однесуваат на превенција на туберкулозата: БЦГ вакцинација, туберкулинско тестирање, лекување на латентна туберкулозна инфекција, испитување на контакти, контрола на инфекцијата и други теми неопходни за градење на човековите ресурси за реализација на активностите сврзани со реализација на активностите од Правилникот за имунопрофилактика, хемиофилактика, лицата кои подлежат на овие мерки, начинот на изведување и водење на евиденција и документација („Службен весник на Република Македонија“ бр. 65/2010)

Во 2013 се планира еден семинари со 40 учесници.

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза.

4. Лекување на нови и претходно лекувани болни од туберкулоза

За сите новозаболени и претходно лекувани болни од туберкулоза неопходно е да се обезбедат лекови од прва линија. Лековите се чуваат во Институтот од каде се дистрибуираат до сите диспанзери и стационари врз основа на потребување направено според бројот на болни кои ги лекуваат.

Успешното лекување на новозаболениите од туберкулоза е најважна превентивна мерка за спречување на ширење на туберкулозата и појава на резистентни форми на туберкулоза

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза.

5. Лекување на болни со резистентни форми на туберкулоза

Иако бројот на мулти и полирезистентни форми на туберкулоза во Република Македонија не е голем, сепак, неопходно е да се преземат сите превентивни мерки за спречување на појава на овие форми на туберкулоза. Нелекувањето на овие болни претставува мож-

ност за ширење на инфекција со тешки форми на болеста чие лекување трае најмалку 2 години со неизвесен исход и последици од лекувањето. Годишно, во Република Македонија се регистрираат 2-3 нови случаи на мулти или полирезистентна туберкулоза.

Резистентните форми на туберкулоза (мулти и полирезистентните) се лекуваат исклучиво во Институтот. Набавка и чувањето на лекови за овие форми на туберкулоза се врши од страна на Институтот врз основа на бројот на лица кои се лекуваат со нив.

Во 2013 година има потреба за лекување на 13 лица со резистентна форма на туберкулоза.

Извршител: ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза.

III. Очекувани резултати (индикатори на успешност)

Активностите во Програмата за превентивни мерки за спречување на туберкулозата кај населението во Република Македонија за 2013 година се очекува да биде реализирана 100% во секоја од планираните активности. Индикатори за успешност се процентите на реализираните индикатори за секоја планирана активност посебно, следени на квартално и годишно ниво.

IV. Потребни финансиски средства (обем, цена и вкупни средства)

Извор на средства за реализирање на планираните активности во Програмата за превентивни мерки за спречување на туберкулоза кај населението во Република Македонија за 2013 година е Буџетот на Република Македонија (табела-1).

Табела 1

Бр	Активности	Извршители	Индикатор	Единечна цена	Вкупен износ	Фреквенција на извештавање
1.1	Активно пронаоѓање на случаи со туберкулоза кај ризикувани групи со селективна радиофлуорографија	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза	2300	300,00ден	690.000,00	квартално
1.2	Доброплата на сонителни РТТ наоди	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза	230	2.950,00ден	678.500,00	квартално
2	Мониторинг и евалуација	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза	16	7.200,00ден	115.200,00	квартално
3	Едукација на здравствени работници	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза	1	51.910,00ден	51.910,00	годишно
4	Обезбедување на лекови за лекување на нови и лежавни болни со туберкулоза	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза			2.464.390,00	годишно
5	Обезбедување на лекови за лекување на болни со резистентни форми на туберкулоза	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза			2.000.000,00	годишно
ВКУПНО:					6.000.000,00	

V. Средства – донации од глобален фонд-

Исто така независно од Буџетот на Република Македонија се предвидени и средства за предвидените активности финансирани од програмата на Глобален фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија за периодот Јануари 01 – Декември 31, 2013 година (табела 2).

Проектот финансиран од Глобалниот фонд за борба против ХИВ/СИДА, туберкулоза и маларија (во понатамошниот текст ГФАТМ) – компонента туберкулоза (Рунда 10) во 2013 година има предвидено активности за сите 12 месеци. Во имплементација на активностите се вклучени Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза со мрежата од 17 АТД диспанзери и 3 специјални болници, како и 7 невладини организации кои работат директно со високоризичните групи.

За 2013 година предвидени се следниве активности:

Табела 2

Реден бр.	Предвидени активности	Буџет (ГФАТМ – ТБ) денари	Имплементатор
1	Практичен пристап кон респираторно здравје (ПАЛ)	10.424.500	Институт за белодробни заболувања и ТБ
2	Подобрување на бактериолошката дијагностика на туберкулоза	143.400	Институт за белодробни заболувања и ТБ, 17 диспанзери
3	Социјална поддршка за економски загрозените пациенти	6.650.000	Министерство за здравство
4	Следење и проценка на програмата за ТБ	397.775	Институт за белодробни заболувања и ТБ
5	Тренинг на лекари од ПЗЗ, специјалисти, лабораториски техничари, социјални работници, медицински сестри	7.813.905	Министерство за здравство, Институт за белодробни заболувања и ТБ
6	Мултирезистентна туберкулоза	3.168.000	Министерство за здравство, Институт за белодробни заболувања и ТБ
7	Заеднички ХИВ/ТБ активности	53.057	Министерство за здравство, Институт за белодробни заболувања и ТБ, НВО ХЕРА
8	Активности за високоризични групи	343.000	НВО ХОПС, НВО ХЕРА, НВО МЕРЦ
9	Контрола на инфекција	1.111.465	Министерство за здравство, Институт за белодробни заболувања и ТБ
10	Активности за лобирање, комуникација и социјална мобилизација	3.595.800	Министерство за здравство, НВО Акцент, НВО Еликсир плус
11	Градење на врски во заедниците	564.398	Министерство за здравство, Македонски црвен крст
12	Грижа во заедницата	7.520.000	Министерство за здравство, Македонски црвен крст
13	Оперативни истражувања	533.700	Министерство за здравство, Институт за белодробни заболувања и ТБ
14	Менаџмент на програмата финансирана од Глобален фонд	8.580.000	Министерство за здравство

Вкупно: 50.899.000,00 МКД

VI. Извршители на Програмата

Извршители на програмата се ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза-Скопје, ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата-Козле и Диспанзерите за белодробни заболувања и туберкулоза во Македонија, и Институт по епидемиологија и биостатистика. Во имплементација на активностите финансирани од Глобален фонд се вклучени 7 здруженија на граѓани (НВО ХЕРА, НВО ХОПС, НВО МЕРЦ, НВО Акцент, НВО Еликсир Плус, НВО ЕЦДКОР и Македонски црвен крст).

VII. Доставување на Годишни извештаи и рокови

Секој извршител, податоците за своите реализирани активности тековно ги доставува до Централната единица на Институтот каде се обработуваат и се изготвуваат квартални извештаи. Кварталните извештаи се доставуваат до Министерството за здравство - Сектор за превентивна здравствена заштита, најдоцна 15 дена по завршување на кварталот.

Врз основа на кварталните извештаи, ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза изготвува Годишен извештај кој се доставува до Министерството за здравство - Сектор за превентивна здравствена заштита во првата половина на декември во тековната година.

VIII. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Реализацијата на програмата се следи временски: квартално и годишно, преку запраните квантитативни цели. Централната единица на ЈЗУ Институт за белодробни заболувања и туберкулоза врши контрола на квалитетот на реализираните активности преку евалуација на доставените индивидуални информации од извршителите, врз основа на кои се изработуваат кварталните извештаи.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9978/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

141.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“, бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА „ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ“ ЗА 2013 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Кардиоваскуларните и респираторните болести се најчести заболувања кај населението како во светски рамки така и во Република Македонија.

Зголемиот крвен притисок, зголемени маснотии во крвта, дебелината, дијабетот, неправилната исхрана, недоволната физичка активност, злоупотребата на алкохол и тутун се најчести ризик фактори за настанување на кардиоваскуларните заболувања. Најзначајните ризик фактори за појава на незаразни болести, можат да се спречат и да се контролираат.

Масовните незаразни болести се водечка причина за смрт и инвалидитет широм светот.

Причинители на висока зачестеност на масовни незаразни болести во последните децении од дваесеттиот век и почетокот на овој век се значајните и брзи промени во начинот и стилот на живот на современиот човек. Најмногу се изразени промените во начинот на исхрана, нивото на физичка активност, зголемената употреба на алкохол и тутун. Во интеракцијата на физичката активност, храната, исхраната и на здравјето на луѓето, вклучени се следните релевантни аспекти: енергетската потрошувачка преку физичката активност како важна компонента на енергетската рамнотежа што ја определува телесната тежина.

Превентивните прегледи за навремена контрола на крвниот притисок, телесната тежина, одредување шеќер и маснотии во крвта се битен елемент за навремено спречување на појава на кардиоваскуларни заболувања.

Едукација на населението за потребата од навремени превентивни прегледи за контрола на сопственото здравје е битен фактор за рано откривање и спречување болести.

Параметри на здравјето кои е потребно да се следат се: крвен притисок, телесна тежина, висина, индекс на телесна маса, шеќер и маснотии во крвта. На граѓаните потребно е во исто време да им се даваат и конкретни совети за грижа за сопственото здравје како совети за промоција на здрави животни стилови, поддршка за откажување од штетни животни навики, за начинот на исхрана и заштитата од високите температури, важност на превентивните прегледи.

2. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ ЗА ЗДРАВЈЕ ЗА СИТЕ

За подобра едукација на населението од потребата за навремени превентивни прегледи за контрола на сопственото здравје, а со тоа рано откривање на болест или спречување на нарушување на здравјето, програмата здравје за сите ќе се спроведува преку планирани мерки и активности координирани од Министерството за здравство и Институт за јавно здравје на Република Македонија.

Директни учесници ќе бидат здравствените работници од здравствените домови, а активно учество ќе земат и единиците на локална самоуправа.

Со Здравје за сите на сите граѓани им се можност да извршат бесплатен превентивен преглед и тоа независно од нивниот статус на здравствено осигурување.

Активностите се состојат во бесплатни лекарски прегледи, мерење крвен притисок, телесна тежина и висина, индекс на телесна маса, одредување шеќер и маснотии во крвта и други лекарски совети. Резултатите од мерењата ќе им бидат соопштувани на лице место.

При прегледите ќе бидат давани и совети за грижа за здравјето, начин на исхрана, заштита од високите температури, а ќе им се делат и промотивни печатени едукативни материјали за правилен начин на живот и исхрана.

Активностите ќе се спроведуваат на отворен и затворен простор во зависност од временските прилики, а за местото, денот и времето на спроведување на прегледите, наслението ќе биде известувано преку локалните медиуми и месните заедници.

Секој Здравствен дом треба да обезбеди по шест акции годишно во рурално подрачје.

Динамиката на спроведување на активностите ќе биде еднаш на два месеци и тоа по една акција во следните периоди - (од 01.01.2013 до 28.02.2013 год), (од 01.03.2013 до 30.04.2013 год), (од 01.05.2013 до 30.06.2013 год), (од 01.07.2013 до 30.08.2013 год), (од 01.09.2013 до 30.10.2013 год), (од 01.11.2013 до 31.12.2013 год).

Здравствените тимови ќе бидат составени од лекар, медицинска сестра и возач.

Нивната задача ќе биде да вршат превентивни прегледи во домашни услови на постари лица (хронично болни лица кој живеат сами, лица од рурални средини) или на посебни пунктови.

Резултатот од анализата ќе се евидентира во евидентен лист и доставува до Институт за јавно здравје на Република Македонија.

1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Целта на програмата е активен пристап до граѓаните од руралните средини, контрола на нивното здравје навремено и соодветно лекување и препораки за превенција на здравјето.

2. ПРИПРЕМНИ АКТИВНОСТИ ЗА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

За време на припремните активности за целосно и навремено спроведување на програмата ќе се организираат средби со одговорните лица на здравствените установи – извршители на активностите. Воедно навремено ќе се обезбедат потребните медицински материјали, промотивни материјали и друг потребен инвентар. За таа цел ќе се спроведат следните активности:

- Список со одговорни лица по здравствени установи и нивни телефонски броеви.

Координатори на активностите се Здравствените домови за територијата на своето подрачје.

- Календар со локалитети за поставување на пунктови за вршење на превентивните прегледи (на два месеци).

- Евидентен лист за индивидуалниот превентивен преглед, со содржината за антропометриските мерења за определување на индексот на телесна маса, мерење на нивото на шеќерот и холестеролот во крвта, и крвниот притисок.

- Набавка на апарати за анализа, ленти за одредување на шеќерот и холестеролот во крвта и ланцети.

- Внесување на податоците од анкетните листи во постоечкиот софтвер.

ЕВАЛУАЦИЈА НА ДОБИЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОД ИЗВРШЕНИТЕ ПРЕВЕНТИВНИ ПРЕГЛЕДИ

Секој извршен превентивен преглед ќе се евидентира во посебен евидентен лист кој се доставува во Институт за јавно здравје Скопје.

По обработката на добиените индивидуални листи за вкупниот период Институт за јавно здравје на Република Македонија ќе изготви студија за добиените резултати, со препораки за подобрување на здравствената состојба кај граѓаните.

3. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Ред бр.	Активност	Единица/вредност	Извршители	Износ во денари
1.	Надоместок за ангажирање на тимовите кои ќе одат на терен	3.200,00 (една посета тим лекар, сестра и возач) (по 6 посети годишно) 33*6*3.200,00	33 Здравствени домови	633.600,00 ден
2.	Обработка на податоци од мерењата при здравствениот преглед и извештај		Институтот за јавно здравје на Република Македонија	135.929,00ден
3.	Набавка на ленти за шеќер ,холестерол,панцети и апарати	За секој здравствен дом по 300 ленти за шеќер 300 ленти за холестероли и 300 панцети 33*27.287,00	33 Здравствени Домови	900.471,00ден
4.	Материјални трошоци (кутии, алкохол бензин, вода безалкохолни пијалаци и друго)	33*10.000,00 (годишно)	33 Здравствени домови	330.000,00ден
	ВКУПНО			2.000.000,00 ден

А. Средствата наменети од активностите Здравје за сите од точка 1, 3 и 4 од табелата ќе се доставуваат до здравствените домови извршители на активностите.

Б. Средствата наменети од активностите Здравје за сите од точка 2 од табелата ќе се достават до Институт за јавно здравје на Република Македонија по завршување на активностите од Програмата и по доставен извештај со резултати од активностите.

Програмата ќе се реализира во рамки на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година во износ од 2.000.000,00 денари.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9979/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

142.

Врз основа на член 20 став 2 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“, бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ НА ЗДРУЖЕНИЈА И ФОНДАЦИИ ЗА 2013 ГОДИНА СО ЦЕЛ ПРОМОВИРАЊЕ НА МЕЃУЕТНИЧКИ ОДНОСИ

1. Со оваа програма се утврдува намената на средствата обезбедени во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, утврдени во разделот 040.10 - Секретаријат за спроведување на рамковниот договор, Потпрограма 21 - Промоција на меѓуетнички односи, ставка 463 - Трансфери до невладини организации кои се на-

менети за финансирање на програмските активности на здруженија и фондации, со цел за промовирање на меѓуетнички односи, во вкупен износ од 10.000.000 денари.

2. Средствата од точка 1 на оваа Програма ќе се користат за финансирање на програмски активности на здруженија и фондации, преку грантови за програми (проекти) во следниве приоритетни области:

- Проекти наменети за градење доверба меѓу различните етнички заедници;
- Проекти наменети за промоција на успешен соживот кај различните етнички заедници;

- Проекти наменети за унапредување на меѓуетничката соработка во областа на културата, спортот и образованието;

- Проекти наменети за унапредување на меѓуетничката толеранција;

- Проекти наменети за унапредување на имплементацијата на Охридскиот Рамковен Договор;

- Проекти наменети за анализа и мониторинг на имплементацијата на Охридскиот Рамковен Договор.

3. Грантовите за проектите ќе се доделуваат, во горенаведените приоритетни области, во различни суми но во висина најмногу до 600.000,00 денари.

4. За реализација на оваа програма е задолжен Секретаријатот за спроведување на рамковен договор.

5. Здруженијата и фондации на кои ќе им бидат доделени средства согласно Програмата, во рок од 30 дена по завршувањето на своите програмски активности е потребно да достават извештај за начинот на користење на средствата до Секретаријатот за спроведување на рамковен договор, најдоцна до 30 Ноември 2013 година.

6. Секретаријатот за спроведување на рамковен договор ќе достави Извештај за реализација на програмата до Владата на Република Македонија, со финансиски показатели и образложение на постигнатите резултати најдоцна до 31.12.2013 година.

7. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10042/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

143.

Врз основа на член 20, став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“, бр.171/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ НЕ СЕ МНОЗИНСТВО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

Со оваа програма се утврдува намената на средствата обезбедени во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, утврдени во Разделот 040.10-Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор, Потпрограмата К5-Соодветна и правична застапеност на заедниците, кои се наменети за вработување на припадниците на заедниците кај буџетските корисници и единките корисници од централната власт.

Програмата за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година, заснована според принципот на соодветната и правичната застапеност се состои од следниве елементи:

- Планирани вработувања на припадници на заедниците, за следната година.

- Цели

- Финансиските импликации

Програмата за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година претставува целокупен план на Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор при Владата на Република Македонија за обезбедување на работни места во поглед на соодветната и правичната застапеност на етничките заедници.

Во функција на подобрување на соодветната и правичната застапеност на заедниците, Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор предвидува нови вработувања на државни службеници и нивно распоредување во другите институции.

Врз основа на Стратешкиот план на Секретаријатот за спроведување на рамковниот договор на Владата на Република Македонија, во 2013 година се планира вработување на 400 државни службеници припадници на етничките заедници кои не се мнозинство во Република Македонија со што битно ќе се подобри соодветната и правична застапеност на заедниците.

Во првата половина од 2013 година, Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор планира да реализира вработување на 260 државни службеници, додека во втората половина од 2013 година планира да реализира уште 140 вработувања и со тоа заклучно со декември целосно да ја реализира оваа програма.

При утврдување на идните нови вработувања Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор ја има во предвид:

- правична застапеност на етничките заедници во институциите

- слободните работни места врз основа пензионирање

- слободните работни места предвидени засновувајќи се на искуството од претходните години

- слободните работни места – нови работни места потребни од функционални причини

Огласите за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија во 2013 година ќе се објават периодично, односно во неколку фази согласно реалните и утврдените потреби за вработување на државни службеници-припадници на етнички заедници.

Цели на Програмата за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година во однос на соодветната и правичната застапеност се:

- Утврдување на целите за имплементација на соодветната и правичната застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија

- Поддржување на мониторингот и оценувањето на напредокот во имплементацијата на соодветната и правичната застапеност

- Зголемена посветеност кон соодветната и правичната застапеност во јавниот сектор

- Обезбедување транспарентност во имплементацијата на начелото на соодветна и правична застапеност.

За реализација на Програмата за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година, Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор има планирано средства во Буџетот за 2013 година во износ 135.666.000 денари.

Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор во 2013 година ќе продолжи со процесот на распоредувањето на вработените државни службеници, како и на оние кои во 2013 година ќе бидат вработени во Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор.

Распоредувањето ќе се изврши врз основа на подготвениот план на Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор на Владата на Република Македонија кој се подготвува врз основа на извештајот за соодветна и правична застапеност за 2013 година.

Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор при подготвувањето на Програмата за вработување на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија за 2013 година се консултираше и со други релевантни органи, особено со Агенцијата за администрација и Министерството за финансии.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10043/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

144.

Врз основа на член 49 став (3) од Законот за здруженија и фондации („Службен весник на Република Македонија“, бр. 52/2010 и 135/2011) и член 18 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“, бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМСКИТЕ АКТИВНОСТИ НА ЗДРУЖЕНИЈАТА И ФОНДАЦИЈЕ ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа Програма се утврдува намената на средствата обезбедени во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел 040.01 - Влада на Република Македонија, Потпрограма 10 - Администрација, ставка 463 – Трансфери до невладини организации, за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите, во вкупен износ од 12 000 000,00 денари.

2. Средствата од точка 1 на оваа Програма ќе се користат за финансирање на програмските активности на здруженијата и фондациите, преку грантови за програми (проекти) во следниве приоритетни цели:

	Опис на приоритет	Вкупен износ во денари	Број на грантови	Износ на средства по грант
I	<p>Зголемување на економскиот раст и конкурентноста на трајна основа, повисока стапка на вработеност, пораст на животниот стандард и квалитет на живеење, преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Спроведување на активни политики за вработување во функција на зголемување на знаењето и квалификациите на работната сила; Зајакнување и унапредување на системот за заштита на децата; Промовирање на семејството и креирање политики за поддршка на семејството; Зголемено искористување на обновливи извори на енергија и нивно зголемено учество во финалната потрошувачка на енергија; Натамошна поддршка на развојот на земјоделството и развојот на руралните средини; Промовирање на културниот идентитет во функција на препознатливост на Република Македонија во меѓународни рамки; Заштита и одржување на културното наследство во севкупното општество и промовирање на културната разноликост; Унапредување на меѓународната туристичка соработка и промовирање на државата како препознатлива туристичка дестинација со нови туристички производи и услуги; Модернизација и унапредување на здравствениот сектор и воспоставување на одржливо, интегриран и ефикасен здравствен информатички систем; Планирање и одржливо користење на просторот и природните ресурси; Зголемување на инвестициите во животната средина. 	7.500.000,00	25	300.000,00
II	<p>Интеграција во НАТО и ЕУ, врз основа на остварување на сите реформи и критериуми и решавање на спорот со Грција врз принципот на незагрозување на националниот идентитет, преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Зголемување на придонесот кон Заедничката безбедносна и одбранбената политика на ЕУ; Зајакнување на капацитетите за целосно приближување и преземање на правото на ЕУ (acquis communautaire) согласно приоритетите утврдени во Националната програма за усвојување на правото на ЕУ; Јакнење на транспарентната, независна и разновидна медиумска средина; Натамошно зголемување на учеството на граѓанскиот сектор и бизнис заедницата во процесот на креирање на политики. 	1.500.000,00	5	300.000,00
III	<p>Продолжување на борбата против криминалот и корупцијата и ефикасно спроведување на правото, преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Зајакнување на довербата на сите заедници во полицијата; Јакнење на владеењето на правото; Продолжување на борбата против корупцијата; Создавање на ефикасен систем за остварување на човековите права и слободи и нивна заштита. 	1.500.000,00	5	300.000,00
IV	<p>Инвестирање во образованието како најсигурен пат за создавање силни индивидуи и силна држава, преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Поголема примена на достигнувањата на современите информатичко комуникациски технологии за зголемување на образовното ниво, развој на креативноста и иновативноста и пристап до образованието и обуката; Осовременување на образовниот систем и науката со цел да се обезбедат компетенции потребни за пазарот на трудот и развој на економијата. 	1.500.000,00	5	300.000,00

3. Постапката за распределување на средствата од точка 1 на оваа Програма ќе се спроведе согласно на добрата практика за обезбедување финансиска поддршка од Владата на Република Македонија, утврдена со Кодексот на добри практики за финансиска поддршка на здруженија на граѓани и фондации.

4. За реализација на оваа програма се грижи Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија.

5. Здруженијата и фондацииите на кои ќе им бидат доделени средства согласно Програмата, по завршувањето на своите програмски активности ќе достават извештај за користењето на средствата до Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија, најдоцна до 31. 01. 2014 година.

6. Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија ќе достави Извештај за реализација на Програмата до Владата на Република Македонија со финансиски показатели и образложение на постигнатите резултати, до 28. 02. 2014 година.

7. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10063/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

145.

Врз основа на член 57, став 3 од Законот за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/2007, 24/2011 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ВЕТЕРИНАРНО ЈАВНО ЗДРАВСТВО ВО 2013 ГОДИНА

I

Средствата за ветеринарно јавно здравство во 2013 година се утврдуваат во износ од 23.000.000,00 денари и тоа од следните извори:

во денари

1. Средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година. Раздел 14005 - Агенција за храна и ветеринарство на Република Македонија, Програма 2, Подпрограма 20, ставка 464, сметки 631 и 637	23.000.000,00
---	---------------

II

Средствата за ветеринарно јавно здравство во 2013 година, во целост ќе бидат искористени за плаќање на заостанатите обврски по активностите за ветеринарно јавно здравство од претходната година

Заостанати обврски од претходната година	23.000.000,00
--	---------------

III

Активностите за ветеринарно јавно здравство во 2013 година ги опфаќаат следните ставки:

1. Следење и откривање на присуство на резидуи во суровините и производите од животинско потекло и следење на употребата на ветеринарно медицински препарати кај домашните животни и утврдување на антимикробна резистенција	15.800.000,00
2. Следење и откривање на салмонелозата и други зооноски агенси кај животните, храната од животинско потекло и храната за животни	2.500.000,00
3. Програма за мониторинг на хигиенската исправност и квалитетот на храната од животинско потекло	4.000.000,00
4. Програма за мониторинг на безбедноста и хигиенската исправност на храната за животни и другите производи за исхраната на животните	1.000.000,00
5. Програма за мониторинг на исполнувањето на критериумите за микробиолошка исправност на храната од животинско потекло	2.500.000,00
6. Програма за мониторинг на критериумите за сирово млеко кај молзните грла чие млеко се користи за исхрана на луѓето	1.000.000,00
7. Центар за несакани дејства од употребата на ветеринарно медицинските препарати	200.000,00
ВКУПНО	27.000.000,00

IV

Средствата од дел III точка 1 на оваа програма во износ од 15.800.000 денари, ќе се користат за:

- трошоци за дијагностичко испитување на присуство на резидуи во сировините и производите од животинско потекло	11.000.000,00
- следење на употребата на ветеринарно медицинските препарати кај домашните животни и утврдување на антимикробна резистенција	500.000,00
- следење и откривање на присуство на резидуи во производите и нуспроизводите од животинско потекло при увоз	4.300.000,00

V

Средствата од дел III точка 2 на оваа програма во износ од 2.500.000 денари, ќе се користат за:

- трошоци за дијагностичко испитување и откривање на салмонелозата кај живината	1.700.000,00
- трошоци за дијагностичко испитување и откривање на салмонелозата и други зооноски агенски кај свињите	800.000,00

VI

Средствата од дел III точка 3 на оваа програма во износ од 4.000.000 денари, ќе се користат за:

- мониторинг на хигиенската исправност на храната од животинско потекло	1.500.000,00
- мониторинг на квалитетот на храната од животинско потекло	500.000,00
- мониторинг на хигиенската исправност и квалитет на храната од животинско потекло при увоз	2.000.000,00

VII

Средствата од дел III точка 4 на оваа програма во износ од 1.000.000 денари, ќе се користат за:

- мониторинг на безбедноста и хигиенската исправност на храната за животни и други производи за исхрана на животните	1.000.000,00
--	--------------

VIII

Средствата од дел III точка 5 на оваа програма во износ од 2.500.000 денари, ќе се користат за:

- мониторинг на исполнување на критериумите за микробиолошка исправност на храната од животинско потекло	2.500.000,00
--	--------------

IX

Средствата од дел III точка 6 на оваа програма во износ од 1.000.000 денари, ќе се користат за:

- мониторинг на критериумите за сирово млеко кај молзните грла чие млеко се користи за исхрана на луѓето	1.000.000,00
--	--------------

X

Средствата од дел III точка 7 од оваа програма во износ од 200.000 денари, ќе се користат за:

- трошоци за изработка и воспоставување стандардни процедури за евалуација и следење на несаканите дејства кај ВМП и изработка и одржување на веб страна на Центарот за несакани дејства.	200.000,00
---	------------

XI

Средствата за извршување на активностите од деловите IV, V, VI, VII, VIII, IX и X, ќе бидат исплатени од Програмата за користење на средства за ветеринарно јавно здравство од Буџетот на Република Македонија во 2014 година.

XII

Приоритет во спроведување на мерките на оваа програма ќе имаат активностите за следење и откривање на присуството на резидуи во сировините и производите од животинско потекло и следење и откривање на салмонелозата и други зооноски агенски кај животните и храната од животинско потекло.

XIII

За спроведување на оваа програма се грижи Агенцијата за храна и ветеринарство.

XIV

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-10045/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

146.

Врз основа на член 70 став 5 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр.157/2010, 53/2011, 1/2012), Владата на Република Македонија, на седница, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БЕЗБЕДНОСТА НА ХРАНАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I

Средства за реализација на оваа програма се утврдени во буџетот на Република Македонија за 2013 година, Раздел 14005 - Агенција за храна и ветеринарство на Република Македонија, Програма 2, Подпрограма 20, ставка 464, сметка 637, во износ од 4.000 000.00 денари.

II

Средствата за реализација на Програмата за мониторинг на безбедност на храната во Република Македонија за 2013 година во целост ќе бидат искористени за плаќање на заостанатите обврски за Програмата за мониторинг на безбедноста на храната во Република Македонија за 2012 година.

III

Целта на оваа програма е одредување на присуството и концентрациите на контаминентите во храната, како и евалуација на нивното влијание врз здравјето на човекот.

Безбедноста на храната е од витално значење за здравјето на луѓето. Без разлика на тоа од каде доаѓа, дали од производството или од прометот, потрошувачот треба да биде сигурен дека консумира безбедна храна. Материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната исто така имаат влијание врз безбедност на храната. Синџирот на храната започнува од нивата па сè до трпеза, а за да се гарантира безбедноста на храната во целиот синџир таа треба континуирано да се мониторира.

IV

Мониторингот на безбедноста на храната се спроведува на следните параметри при што во мониторингот на безбедноста на храната е предвидено и земање на мостри од материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната:

1. Мониторинг по однос на микробиолошките критериуми за безбедноста на храната;
2. Мониторинг со определување на присуство на резидуи од пестициди, определување на максималното дозволените нивоа (МДН) на резидуи на производи за заштита на растенијата/пестициди во храната - зеленчук и овошје;
3. Мониторинг со определување на присуството на тешки метали и нитрати во одредени видови прехранбени производи;
4. Мониторинг со детектирање на присуството на микотоксини во одредени видови прехранбени производи.

5. Мониторинг на материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната.

Во согласност со планот за спроведување на мониторинг програмата, вкупниот број на мостри кои ќе бидат земени и анализирани изнесува 1755.

Во прилог на програмата се и табели во кои е наведен видот на мострата, количината на земените мостри, параметарот кој ќе се испитува и дозволените нивоа на испитаниот параметар.

Вкупната вредност на активностите за оваа мониторинг програма ќе изнесува 6.000.000.00 денари.

IV.1 Мониторинг на микробиолошката исправност на одредени видови прехранбени производи

Во согласност со препораките на Европската Унија за мониторирање на штетните агенси во храната, а со цел производство, промет и пуштање на безбедна храна на пазарот и заштита на потрошувачите, посебно внимание оваа Програма посветува на определување на микробиолошките контаминенти во храната.

Ваквиот приоритет е во согласност со трендот на Европските програми за мониторинг, препораките на СЗО, како и резултатите добиени со анализа на податоците за земените мостри од храна за период од 2007 до 2010 година како и податоците за заразните болести кои се пренесуваат преку храната. Најголем број од акутните заболувања кои потекнуваат од храна се должат на микробиолошки предизвикувачи-бактерии.

Од анализите произлегува дека микробиолошката контаминација е доминантна во споредба со останатите параметри.

Согласно со Правилникот за посебните барања за безбедност на храната по однос на микробиолошките критериуми („Службен весник на Република Македонија“ бр.78/2007), мониторирањето на микробиолошките критериуми за безбедност на храната ќе биде во согласност со приложените табели, во кои е определена поврзаноста на одделни прехранбени производи и микроорганизми кои ќе се детектираат во нив.

Според мониторинг програмата, планирано е да се земат по 50 мостри од секој вид храна предвидена за анализа на присуството на микробиолошките контаминенти, односно вкупно 350 мостри, и тоа: храна готова за консумирање наменета за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели, сладолед, слаткарски производи, термички необработен пилешки стек, производи од мелено месо пред термичка обработка, мајонез, претходно исечкан зеленчук.

Табела бр.1. Категории производи во кои се спроведува мониторинг на микробиолошки контаминенти

Категорија на храна	Микроорганизми нивни токсини и метаболити	План на мострирање		Граници		Аналитички референтен метод	Фаза на која се однесува критериумот
		n	c	m	M		
1. Храна готова за консумирање наменета за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели	Listeria monocytogenes	10	0	Отсуство во 25g		ISO 11290-1	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
2. Сладолед	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g		ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
3. Слаткарски производи	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g		ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во		ISO 11290-1	Производи

				25g		пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
4. Производи од жиниско месо наменети за конзумирање термичка обработка:	Salmonella	5	0	Отсуство во 10g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
5. Мелено месо и подготвени од месо произведени од сите останати видови освен жиниско, наменети за јадење по термичка обработка:	Salmonella	5	0	Отсуство во 10g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
6. Мајонез, преливи со мајонез и салати со мајонез	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во 25g	ISO 11290-1	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
7. Претходно исечкан зеленчук: сечани домати; сечани краставици; сечана зелка.	Salmonella	5	0	Отсуство во 25g	ISO 6579	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење
	Listeria monocytogenes	5	0	Отсуство во 25g	ISO 11290-1	Производи пласирани на пазарот во текот на нивниот рок на траење

Со горе наведеното е предвидено дека мониторингот ќе се спроведува по вид прехранбен производ, а ќе се земаат мостри од следните објекти за производство и промет со храна:

1. објекти во кои се продаваат на пазарот производите од точка 1 од табелата;
2. објекти во кои се произведуваат, послужуваат и продаваат сладолед и различни видови слаткарски производи од точка 2 од табелата;
3. угостителски објекти и сендвичари во кои се подготвуваат и послужуваат производите од точка 3, 4, 5 и 6 од табелата.

Табела бр.2 Преглед на временскиот период, количините на земените мостри и паричните средства потребни за спроведување на мониторинг на микробиолошки контаминенти

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активност	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства од буџетот
1. Земале на мостри од производи предвидени за анализа на присуство на микробиолошки контаминенти	Број на мостри од видовите храна кои ќе бидат земени	јануари-декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микробиолошки контаминенти 465.000 МКД
1. Мостри од храна готова за консумирање наменета за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели	50 мостри од храна за доенчиња и за специјални медицински намени	Јануари – декември 2013	50 мостри по 250 гр храна готова за доенчиња и храна готова за консумирање наменета за специјални медицински цели	65.000 МКД
2. Мостри од сладолед	50 мостри од сладолед	јуни-септември 2013	50 мостри по 150 мл сладолед	65.000 МКД
3. Мостри од слаткарски производи	50 мостри од слаткарски производи	април-јуни 2013	50 парчиња слатки од 100-150 г	65.000 МКД
4. Мостри од производи од пилешки стек	50 мостри од пилешки стек	Март-јуни 2013	50 парчиња од 150-200 г	65.000 МКД
5. Мостри од мелено месо освен од жиниско	50 мостри од овие производи	јуни-октомври 2013	50 мостри од по 150-200 г	65.000 МКД
6. Мајонез, преливи од мајонез и салати со мајонез	50 мостри	јуни-октомври 2013	50 мостри од по 500 г	65.000 МКД
7. Претходно исечкан зеленчук	50 мостри	март-септември 2013	50 мостри од по 400-500 г	65.000 МКД

IV.2 Мониторинг со детектирање на квантитативно присуство на резидуи од пестициди во однос на максималното дозволеното количество (МДК) во зеленчук и овошје.

Спроведувањето на мониторинг на максимално дозволените нивоа на активни материи - резидуи од пестициди, ќе опфати земање на мостри од растителни производи (овошје и зеленчук). Планирано е мострите да се земаат од местата на откуп на земјоделските производи или од зелените пазари за земјоделски производи.

Мострите од секоја од предвидените видови на овошје и зеленчук, како предмет на мониторинг програмата, ќе се земат во специфичниот период на берба.

Мострирањето на предвидените видови на овошје и зеленчук, ќе се врши во определените региони карактеристични за раст на зеленчукот или овошјето.

Предмет на мониторинг ќе бидат вкупно 32 предвидените видови на овошје и зеленчук, при што секој од нив ќе биде анализиран за присуство на остатоци на активните материи од производите за заштита на растенијата – резидуи од пестициди, од најчесто употребуваните регистрирани производи за заштита на растенијата. Од секој земјоделски производ во свежа, непреработена состојба, ќе се земе по 5 мостри од секој регион, со вкупна тежина на секоја мостра во согласност со предвидените количини согласно погоре наведените правилници.

Мониторингот ќе ги опфати следните земјоделски производи, по региони, земајќи ги во предвид периодот на берба на производот.

1. Домат

- Мострите се земаат во текот на месец август, септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Струмичкиот регион и Гевгелиско – Валандовскиот регион;

- Планирано е да се земаат мостри од ранограднарското производство на домати одгледувани во оранжерии и домати одгледувани на отворено, во текот на берба, од април до август, од Скопскиот, Струмичкиот регион и Гевгелиско – Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

2. Пиперки

- Мострите се земаат во текот на месеците август, септември-октомври од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот и Радовишкиот регион;

- Планирано е да се земаат мострите од ранограднарското производство на пиперки одгледувани во оранжерии и пиперки одгледувани на отворено, во текот на месеците април до септември од Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот и Радовишкиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3

3. Морков

- Мострите се земаат во текот на месеците септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Битолскиот и Струмичкиот регион.

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/ пестициди наведени во Табела 3

4. Компир и млад компир

- Мострите се земаат во текот на месеците септември-октомври од големопродажните пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Битолскиот и Беровскиот регион за компир и Струмица, Гевгелија и Неготино за млад компир.

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/ пестициди наведени во Табела 3

5. Краставици

- Мострите се земаат во текот на август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Планирано е да се земаат мостри од ранограднарското производство на краставици во оранжерии и од краставици растени на отворено, во текот на месеците април – септември, од пунктовете во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3

6. Корнишони

- Мострите се земаат во текот на месеците октомври-ноември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

7. Лук

- Мострите се земаат во текот на месеците јуни-јули од големопродажните пунктови или зелените пазари во Кавадаречкиот, Неготинскиот и Росоманскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

8. Млад кромид

- Мострите се земаат во текот на месеците мај - јуни од големопродажните пунктови или зелените пазари во Гевгелија-Валандово, Струмица и во септември Прилеп-Бучин, Гостивар, Скопје;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

9. Кромид/главица кромид

- Мострите се земаат во текот на месеците јули-септември од големопродажните пунктови или зелените пазари во Гевгелија-Валандово, Струмица и во септември Прилеп-Бучин, Гостивар, Скопје;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

10. Грашок

- Мострите се земаат во текот на месеците април - мај од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

11. Карфиол

- Мострите се земаат во текот на месеците септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Струмичкиот, Гевгелискиот - Валандовскиот регион

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

26. Круши

- Мострите се земаат во текот на месеците август од големопродажни пунктови или зелените пазари во Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

27. Слива

- Мострите се земаат во текот на месец август-септември од големопродажните пунктови или зелени пазари во Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско - Валандовскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

28. Јаболки

- Мострите се земаат во текот на месеците октомври од големопродажните пунктови или зелени пазари во Охридскиот, Тетовскиот и Ресенскиот регион;

- Мострите се анализираат за присуство на активни материи од следниве најчесто употребувани производи за заштита на растенијата/пестициди наведени во Табела 3.

Табела 3. Преглед на предвидените пестициди за чии активни материи (резидуи) ќе се мониторираат предвидените градинарски и овошни култури

II МОНИТОРИНГ НА РЕЗИДУИ ОД ПЕСТИЦИДИ						
ЗЕЛЕНЧУК						
АКТИВНИ СУПСТАНЦИ						
1. Домати	Affirm (emamectin)	Kocide2000 (cupric hydroxide)	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Pennozeb75 WG (mancozeb)	Rogor L40 (dimethoate)
1. Раноградинарски домат	Abamectin	Terbufos	Carbofuran	Acetamiprid	Buprofezin	Imidacloprid
2. Пилерки	Affirm (emamectin)	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Dicarzol500S P (formetanate)	Most Micro (pendimethalin)	Serenade Max (Bacillus subtilis)
2. Раноградинарски пилерки	Abamectin	Terbufos	Methomy	Acetamiprid	Imidacloprid	Thiametoxan
3. Морков	Most Micro (pendimethalin)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Cyren48 (chlorprifos)	Delan70 (dithianon)	Signum 33WG	Liron Tecen (linuron)
4. Компир	Cyren5G (chlorprifos)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Orvego (ametoctadri, dimethromorp h, acyryl morphaline)	Pennozeb75 WG (mancozeb)	Reglone200 SL (dikvat)	Curenox50 (cooper oxychloride)
4. Млад кромпир	Bensulfuron	Deltamethrin	Alpha-Cipermethrin	Acetamiprid	Proxim	Bensulfuron
5. Краставици	Kocide2000 (cupric hydroxide)	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Vydate10L (oxamyl)
6. Корнишони	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Primiphos-Methyl	Acetamiprid	Buprofezin	Imidacloprid
7. Лук	Methidation	Terbufos	Diazinon	Malathion	Metafaxil mancozeb	Benalaxil mancozeb
8. Кромид	Signum 33WG	Stomp330EC	Penncozeb (mancozeb)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Hidrocobre (cooper hydroxide)
9. Грашок	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Most Micro (pendimethalin)	Fury Geo (zeta cypermethrin)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Fastac10 (alpha-cypermethrin)
10. Карфиол	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Fury Geo (zeta cypermethrin)	Warant200 sl (imidacloprid)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Sumi-Aflax5EW (emamectin)
11. Брокола	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Fury Geo (zeta cypermethrin)	Warant200 sl (imidacloprid)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Fastac10 (alpha-cypermethrin)
12. Модар патлиџан	Abamectin	Acetamiprid	Deltamethrin	Tiametoxan	Armitraz	Befenthrin
13. Бамја	Fenitrothion	Befenthrin	0-26-37+30H-PO3(m ulfiprotek)			
14. Зелка	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Sylfl400 SC (dodine)	Fury Geo (zeta cypermethrin)	Hidrocobre (cooper hydroxide)	Cyren48 (chlorprifos)
15. Праз	Fury Geo (zeta cypermethrin)	Stomp330EC (pendimethalin)	Tiametoxan	Zineb		
16. Грав	Deltamethrin	Malathion	Cooper oxychloride	Cooper hydroxide	Cuprous oxide	
ОБЩИЕ						

1. Гројде	Curenox50 (cooper oxychloride)	Azimur500W G (fosetyl al)	Azimul triple (fosetyl al, fospat, cytox anil)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Coragen20S C (chloranthran iliprote)	Mancozeb80W P (Agrijal/mancozeb)
2. Лубеница	Curenox50 (cooper oxychloride)	Dicarzol500S P (formetanate)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Affirm (emamectin)	Microthol80 WG(sulphur)	Pennozeb75W G (mancozeb)
3. Диня	Curenox50 (cooper oxychloride)	Dicarzol500S P (formetanate)	Fury Geo (zeta-cypermethrin)	Pergado (mandipropamid, mancozeb)	Affirm (emamectin)	
4. Вилни	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Orthoz80W DG (captain)	Serenade max (bacillus subtilis)
5. Преши	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Most Micro (pendimethalin)
6. Кајсии	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)
7. Паски	Kocide2000 (cupric hydroxide)	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)
8. Јагоди	Masai (tebufenpyras)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Grisu (prodione)	Dicarzol500S P (formetanate)	Serenade Max (Bacillus subtilis)	Cyren48 (chlorprifos)
9. Круша	Glyfos (glyphosate)	Kocide2000 (cupric hydroxide)	Microthol80 WG(sulphur)	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)
10. Слив	NeoramWG (bakaren oksihlorid)	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Orthoz80W DG (captain)	Serenade max (bacillus subtilis)
11. Јаболка	Curenox50 (cooper oxychloride)	Bordo Micro (Bordeaux mixture)	Imidan50WP (phosmet)	Calypso SC480 (thiacloprid)	Coragen20S C (chloranthran iliprote)	Mancozeb80W P (Agrijal/mancozeb)

Вкупниот број на земени моистри за анализа на резидуи од пестициди од производите за заштита на растенијата ќе биде определен така што ќе се земаат по 5 моистри од секој регион. За 27 производи, моистри за анализа на резидуите од пестициди од производите за заштита на растенијата ќе се земаат од три региони, вкупно 405 моистри, а од 5 производи ќе се земаат моистри за анализа од два региони, вкупно 100 моистри.

Вкупно ќе се земат 505 моистри од градинарски и овошни култури за анализа на резидуи од производите за заштита на растенијата.

Табела бр. 4 Преглед на временскиот период, количините на земени моистри регионите од кои се земаат и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на резидуите од пестициди во предвидените градинарски и овошни култури.

Активност	Индикатор	Временски период за реализација на активност	Количество на моистра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земане на моистри од земјоделски производи (за анализа на присуство на активни материи од пестициди)	Број на вкупно земени моистри од примарни земјоделски производи	2013 година	Количество на моистра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на резидуи од пестициди во земјоделски производи 2.750.000 МКД
ЗЕЛЕНЧУК				
1. Моистри од домати од раноградинарско производство – Гевгелиско-Валандовски, Струмички, Скопски регион.	5 моистри од домати од секој од трите региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
2. Моистри од домати од секој од трите региони (15 вкупно)	5 моистри од домати од секој од трите региони (15 вкупно)	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
3. Моистри од пилерки (раноградинарско производство) од Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот и Радовишкиот регион.	5 моистри од пилерки од секој од 3-те наведени региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
4. Моистри од пилерки од Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот и Радовишкиот регион.	5 моистри од пилерки од секој од 3-те наведени региони (15 вкупно)	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
5. Моистри од морков во Скопскиот, Битолскиот и Беровскиот регион.	5 моистри ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	септември – октомври 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
6. Моистри од млад компир од Струмичкиот, Гевгелискиот и Неготинскиот регион.	5 моистри од млад компир ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	Мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
7. Моистри од компир од Скопскиот, Битолскиот и Беровскиот компир.	5 моистри ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
8. Моистри од краставици (раноградинарско производство) од Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот и Скопскиот регион.	5 моистри од краставици ќе се земат од трите наведени региони (15 вкупно)	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД
9. Моистри од краставици од Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот и Скопскиот регион.	15 моистри вкупно ќе се земат од трите наведени региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 моистра = 1кг)	90.000 МКД

10. Мостри од корнџиони од Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	октомври-ноември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
11. Мостри од лук од Кавадаречкиот, Неготинскиот и Росоманскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
12. Мостри од млад кромид од Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од млад кромид од наведените региони	јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
13. Мостри од кромид од регионот на Примлеп-Бучин, Гостивар, Скопје	15 мостри вкупно од наведените региони	септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
14. Мостри од грашок во Скопскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион	15 мостри грашок вкупно од наведените региони	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
15. Мостри од карфиол во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
16. Мостри од брокула во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
17. Мостри од патлиџан во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
18. Мостри од бамба во Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	10 мостри карфиол од наведените региони	август-септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
19. Мостри од зелка од Повардарскиот, Струмичкиот и Тетовскиот регион	15 мостри зелка вкупно од наведените региони	септември-октомври 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
20. Мостри од грав од Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелискиот регион	10 мостри карфиол од наведените региони	август-септември 2013	10 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	56.000 МКД
21. Мостра од грав во Вардарски, Струмички и Тетовски регион	15 мостри зелка вкупно од наведените региони	април-мај 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
ОВОШЈЕ				
1. Мостри од грозје од Тиквешкиот, Скопскиот и Велешкиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
2. Мостри од лубеница од Скопскиот, Струмичкиот и Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јули-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
3. Мостри од динџа од Скопскиот, Струмичкиот, Гевгелиско-Валандовскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јули-август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
4. Мостри од вишни од Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	јуни-јули 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
5. Мостри од црвени од Скопскиот, Охридскиот и Битолскиот регион	15 мостри вкупно од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
6. Мостри од касија од Скопски, Неготински, Струмички регион	15 мостри вкупно од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
7. Мостри од праски од Скопскиот, Повардарскиот (Росоманскиот) и Скопскиот регион	15 мостри вкупно ќе се земаат од наведените региони	август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
8. Мостри од јагоди од Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион	15 мостри вкупно ќе се земаат од наведените региони	мај-јуни 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
9. Мостри од круши од Скопскиот, Тетовскиот и Охридскиот регион	15 мостри вкупно од секој од наведените региони	август 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
10. Мостри од сливи од Скопски, Струмички, Гевгелиско-Валандовски регион	15 мостри вкупно од секој од наведените региони	август-септември 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД
11. Мостри од јаболки од Тетовскиот, Ресенскиот и Охридскиот регион	15 мостри јаболки вкупно од наведените региони	октомври 2013	15 кг вкупно (1 мостра = 1кг)	90.000 МКД

IV.3. Мониторинг со детектирање на присуството на тешки метали и нитрати во одредени видови прехранбени производи

Тешките метали доаѓаат во човековото тело преку храната, водата за пиење и преку воздухот. Како елементи тешките метали како кадмиумот и оловото трајно се депонираат во коскената срцевина и се причинители за разни видови на тешки заболувања (анемија, леукемија, проблеми во развој кај младата популација итн.).

Секое внесување на храна со ниво на тешки метали над дозволените вредности претставува висок ризик за здравјето на потрошувачите, поради што и се спроведува оваа мониторинг програма.

Тешките метали кадмиумот и оловото (Cd,Pb) ќе се испитуваат во вкупно 30 мостри од трпезно грозје од Вардарскиот регион кој ги вклучува Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот регион (по 10 мостри од се-

кој регион), 30 мостри од винско грозје (по 10 мостри од Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот регион), по 30 мостри за утврдување на присуство на тешки метали во спанаќ и марула, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки) како и 30 мостри за утврдување на присуство на тешки метали во компир во Вардарски (Неготински) и Скопски регион, и 30 морков во Скопскиот регион.

Испитувањето на присуство на нитрати ќе се изврши во зелка и зелена салата, во Вардарскиот, Скопскиот, Полошкиот и Југоисточниот регион со вкупно 60 мостри.

Испитувањето на тешки метали и нитрати е во согласност со одредбите од Правилникот за општите барања за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр.118/05) ќе се изведува со вкупно 210 мостри.

Табела бр. 5: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во трпезно грозје, регион Вардарскиот регион (Велешкиот, Неготинскиот и Кавадаречкиот), за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион Во текот на целата година
1.Трпезно грозје	30		0,05//0,1 mg/kg	

Табела бр. 6: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во винско грозје, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки), за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион Во текот на целата година
2.Винско грозје	30		0,05//0,1 mg/kg	

Табела бр. 7: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во спанаќ, марула, регион Вардарски (Велешки, Неготински и Кавадаречки), за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК mg/kg):	Велешки, Неготински и Кавадаречки регион Во текот на целата година
3.Спанаќ	30		0,2 //0,3	
4.Марула	30		0,2 //0,3	

Табела бр.8: Резултати од испитуваното присуство на тешки метали во компир, регион Вардарски (Неготински), Велешки и Скопски, за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за тешки метали Cd,Pb	Максимално дозволено ниво (МДК mg/kg):	Скопски Неготински, Велешки
5.Компир	30		0,05//0,1(излупен)	Во текот на целата година

Табела бр. 9: Резултати од испитуваното присуство на нитрати во спанаќ, зелка и зелена салата, регион Вардарски (Скопски, Полошки) и Струмички, за мострите кои ќе се земаат во текот на целата година.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за нитрати, mg /kg	Максимално дозволено ниво (МДК µg/kg):	Скопски Гостиварско -Тетовски, Струмички
6.Свеж спанаќ,	30		3000//2500,	ноември-март/апри-октомври
7.Зелена салата	30		4500//4000//3500//2500	октомври-март/апри-септември

Табела бр. 10: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на тешки метали и нитрати во прехранбените производи

Активност	Индикатор	Времени период за реализација на активност	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земјане на мостри на производи за анализа на присуството на тешки метали и нитрати	Број на вкупно земени мостри	јануари - декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на тешки метали
1. Мостри од трпезно грозје за анализа на тешки метали во Неготински, Кавадаречки, Велешки	10 мостри од секој регион (30 мостри)	август - септември 2013	30 мостри	700.000 МКД 100.000 МКД
2. Мостри од винско грозје за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	август - септември 2013	30 мостри	100.000 МКД
3. Мостри од спанај за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
4. Мостри од марула за анализа на тешки метали во Велешки, Неготински и Кавадаречки регион	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
5. Мостри од компир за анализа на тешки метали во Скопски, Неготински, Велешки	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
6. Мостри од спанај за анализа на нитрати во Скопски, Гостиварско-Тетовски, Струмички	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД
7. Мостри од зелена салата за анализа на нитрати во Скопски, Гостиварско-Тетовски, Струмички	10 мостри од секој регион (30 мостри)	Март-октомври 2013	30 мостри	100.000 МКД

IV.4. Мониторинг со детектирање на присуството на микотоксини во одредени видови прехранбени производи

Предмет на мониторинг ќе бидат млекото, сокот од јаболка, белиот и интегралниот леб, пченкарното и пшеничното брашно кои се присутни во исхраната на населението во Република Македонија. Мониторингот ќе се спроведува во поглед на следењето на микотоксините (афлатоксините, охратоксинот А и патулинот) кои се создаваат и се резултат на несоодветни услови на чување на житото и брашното. Микотоксините се термостабилни и можат да се очекуваат во лебот и покрај тоа што лебот се подготвува на висока температура.

Планирано е да се земат по 60 мостри од секој од предвидените производи за анализа на присуството на микотоксини (афлатоксини, охратоксин А, патулин) во вкупен број од 480.

Табела бр. 11: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин М во одредени видови храна.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин М	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
1. Млеко 2. Доенчка формула и подолжена формула вклучувајќи млеко за доенчиња и делумно адаптирано млеко за доенчиња	60 60		0,05 0,025	
		Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин А		
3. Храна за доенчиња и преработена житна храна за доенчиња и мали деца	60		0,10	

Табела бр. 12: Резултати од испитуваното присуство на патулин во сок од јаболки.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на патулин:	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
Сок од јаболки	60		50,0	

Табела бр. 13: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксини во бел леб.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксини В, В: +В, +G, +G	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
Бел леб	60		В: =2,0/ В: +В: +G: +G: =4,0	

Табела бр. 14: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксини во интегрален леб.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксини В, В: +В, +G, +G	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
Интегрален леб	60		В: =2,0/ В: +В: +G: +G: =4,0	

Табела бр. 15: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин и охратоксин А во пченкарно брашно.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин В, В: +В, +G, +G // охратоксин А:	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
Пченкарно брашно	60		2,0//4,0//5,0	

Табела бр. 16: Резултати од испитуваното присуство на афлатоксин и охратоксин А во пченично брашно.

Вид прехранбен производ	Број на земени мостри:	Лаб. рез. за присуство на Афлатоксин В, В: +В, +G, +G // охратоксин А:	Максимално дозволено ниво (МДК $\mu\text{g/kg}$):	Број на позитивни мостри:
Пченично брашно	60		2,0/ 4,0//5,0	

Табела бр. 17: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на микотоксините

Активност	Индикатор	Времени период за реализација на активност	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри од производи за анализа на присуство на микотоксини	Број на вкупно земените мостри	Јануари – декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микотоксини 1.900.000 МКД 200.000 МКД
1. Мостри од млеко за анализа на афлатоксини М	60 мостри		60 мостри (60 кг)	
2. Мостри од доенча формула и подолжена формула вклучувајќи млеко за доенчиња и делумно адаптирано млеко за доенчиња за анализа на афлатоксини М	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
3. Мостри од храна за доенчиња и преработена митна храна за доенчиња и мали деца за анализа на афлатоксини А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
4. Мостри од сок од јаголки за Патулин	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
5. Мостри од бел леб за анализа на охратоксин А и афлатоксини	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
6. Мостри од индириван леб за присуство на афлатоксини и охратоксини А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
7. Мостри од гненкарно брашно за анализа на афлатоксини охратоксини А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД
8. Мостри од гненкарно брашно за анализа на афлатоксини и охратоксини А	60 мостри		60 мостри (60 кг)	200.000 МКД

IV.5. Мониторинг на материјали и производи кои доаѓаат во контакт со храната

Предмет на мониторинг ќе бидат керамички производи кои се произведуваат во Република Македонија за отпусливост за олово и кадмиум, како и детски шишенца и цуцли за детски шишенца пласирани на пазарите во Република Македонија, за еластомери.

Планирано е да се земат по 70 мостри од секој од предвидените производи и анализа на вкупен број од 210 мостри.

Табела бр. 18: Прикажан е видот на мострите, регионите од кои се земаат, динамиката и средствата кои се потребни за реализација на мониторингот на материјалите и производите кои доаѓаат во контакт со храната

Активност	Индикатор	Времени период за реализација на активност	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Планирани средства
Земање на мостри од материјали и производи кои доаѓаат во контакт со храната	Број на вкупно земените мостри	Јануари – декември 2013	Количество на мостра од секој производ кој ќе се земе	Вкупно планирани средства за мониторинг на микотоксини 495.000 МКД 105.000 МКД
1. Мостри од керамички производи за анализа на олово и кадмиум	70		70 мостри по 1 парче	
2. Мостри од детски шишенца за испитување на еластомери	70		70 мостри по 1 парче	195.000 МКД
3. Мостри од цуцли за детски шишенца за испитување на еластомери	70		70 мостри по 1 парче	195.000 МКД

V

Средствата за извршување на активностите од деловите IV1; IV2; IV3; IV4 и IV5 ќе бидат исплатени од Програмата за мониторинг на безбедноста на храната во Република Македонија за 2014 година.

VI

За реализација на оваа програма се грижи Агенцијата за храна и ветеринарство.

VII

Оваа програма влегува на сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10049/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

147.

Врз основа член 40 став 2 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА СРЕДНИ УЧИЛИШТА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Финансирањето на училишните објекти од средното образование се врши согласно член 111 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 51/2011, 6/2012 и 100/12).

Како еден од основите за финансирање на средните училишта е обезбедувањето на просторни услови за реализирање на воспитно - образовниот процес.

Согласно одобрените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, вкупните финансиски средства од Раздел 160.01 – Министерство за образование и наука за Програма Т, Потпрограма ТГ и Потпрограма ТД се следните:

Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма ТГ – Изградба

Општина	Училиште	Опис	Договор	Исплатено	Остаток до договор	Износ 2013
АРАЧИНСВО	Ново средно училиште	изградба на нов училищен простор				1.000.000
КУМАНОВО	СОУ „Наде Буѓони“	изградба на нов училищен простор				1.100.000
МАВРОВО	Ново средно училиште	изградба на дополнителен училищен простор				500.000
ПОСТУПЕ	Ново средно училиште	изградба на нов училищен простор				10.000.000
САРЈА	АСУЦ „Боро Петрушевски“	продолжување со изградба на физкультурна сала				1.200.000
СТРУГА	СОУ „Ибраим Темо“	доградба и надградба	8.636.737	2.148.368	6.688.362	6.688.362
СТРУГА	СОУ „Нико Нестор“	доградба				500.000
ШТИП	СОУ „Димитар Мирасчиев“	надградба на изг. нов работилници во СОУ „Колџ Нехтевик“				1.000.000
ШУТО ОРИЗАРИ	Ново средно училиште	продолжување со изградба	90.892.469	38.068.275	52.824.224	39.011.638
Остаток по договори						
Вкупно 2013 година						81.000.000
Стручно-технички надзор						600.000
Техничка документација, лаборатории и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)						1.400.000
СЕ ВКУПНО						93.000.000

Опис на градежни интервенции Потпрограма ТД – Реконструкција

Општина	Училиште	Опис	Износ
ЦЕНТАР (СКОПЈЕ)	СОУ „Методи Милевски Бриџ“		
КИЧЕВО	СОУ „Миро Милевски“ (стара зграда)		
СТРУГА	СОУ „Нико Нестор“		
КУМАНОВО	СОУ „Боро Буѓонав“		
Пренесени обврски			
БИТОЛА	СОУ „Јосип Броз Тито“ - гимназија		
ДОЛНИЦИ	СОУ „Миро Милевски“ Кичево - истурени паралели во с. Житиште		
КУМАНОВО	СОУ „Боро Буѓонав“		
ПЕЧЕВО	СОУ „Ацо Русковски“ Берово (истурени паралели во Печеве)		
ПРИЛЕП	СОЕПТУ „Куман Јосифовски - Питу“		
ПРИЛЕП	СОУ „Ристе Ристевски - Ринџо“		
СВЕТИ НИКОЛЕ	СОУ „Кочо Рацин“ - гимназија		
ЧАИР (СКОПЈЕ)	СОУ „Цветан Димов“		
Нова реконструкција и санации 2013 година			
17.256.000			
Стручно-технички надзор			
600.000			
Техничка документација, лаборатории и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)			
900.000			
СЕ ВКУПНО (пренесени обврски и нова реконструкција и санации)			
38.000.000			

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-74/1
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

148.

Врз основа на член 40, став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОСНОВНИ УЧИЛИШТА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Финансирањето на училишните објекти од основното образование се врши согласно член 162 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08; 33/10; 116/10; 156/10; 18/11; 51/11; 6/12; 100/12).

Како еден од основите за финансирање на основните училишта е обезбедувањето на просторни услови за реализирање на воспитно - образовниот процес.

Согласно одобрените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, вкупните финансиски средства од Раздел 160.01 – Министерство за образование и наука за Програма Т, Потпрограма ТА и Потпрограма ТБ се следните:

Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма ТА – Изградба

Општина	Училиште	Опис	Договор	Исплатено	Остаток до договор	Износ 2013
АЕРОДРОМ	Ново основно училиште, населба „Реонски центар“	продолжување со изградба на нов училишен објект	129.998.953	51.800.000	78.198.953	32.000.000
АРАЧИНОВО	ОУ „Гегр Кастирот“ Скендербег“ с.Дрвинско	доградба на училишниот објект	18.410.991	6.380.670	12.030.321	8.859.800
БОГОВИЌЕ	ОУ „Сабедина Барамџи“ ПУ с.Синичане	изградба на нов училишен објект				21.000.000
ВЕВЧАНИ	ОУ „Страшо Пинџур“ с.Вевчани	продолжување со изградба на нов училишен објект	60.132.887	36.005.973	24.126.914	15.200.000
ТЕТОВО	ОУ „Кирил и Методиј“ ПУ Фалише	доградба на училишниот објект				8.000.000
ЧАИР	ОУ „Конгреси Манастирит“	продолжување со изградба на нов училишен објект	105.808.639	49.118.379	56.691.560	16.000.000
ШУТО ОРИЗАРИ	ОУ „Браќа Рамиз Хамид“	доградба на училишниот објект				30.000.000
ШУТО ОРИЗАРИ	ОУ „26 Јули“	доградба на училишниот објект				17.000.000
БИТОЛА	ОУ „Крсте Мисирџиќ“ Бистрица, ПУ Кавино	изградба на нов училишен објект				2.000.000
ЖЕЛИНО	ОУ „Пашко Васа“ Грулчи, ПУ с.Мероно	изградба на нов училишен објект				1.000.000
ЖЕЛИНО	ОУ „Пашко Васа“ с.Грулчи ПУ с.Ново Село 1	изградба на нов училишен објект				1.000.000
ШТИП	ОУ „Димитар Влахов“ ПУ нас.Баби	доградба на училишница				500.000
Остаток по сключени договори					171.047.748	
Вкупно						152.559.800
Стручно-технички надзор						1.500.000
Средства за враќање на задржан депозит						242.200
Техничка документација, елаборати и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)						2.800.000
СЕ ВКУПНО						157.102.000

Опис на градежни интервенции Потпрограма ТБ – Реконструкција

Општина	Основно училиште	Опис	Износ 2013
КАРБИНЦИ	ОУ „Страшо Пинџур“ ПУ с.Крушиште	и санација реконструкција	2.200.000
ВИНИЦА	ОУ „Славчо Стоменски“ ПУ с.Градец		
Вкупно пренесени обврски			
БЕРОВО	ОУ „Н.П. Русински“	реконструкција и санација	
БИТОЛА	ОУ „Св. Кирил и Методиј“		
БОГДАНЦИ	ОУ „Петар Мусев“ Богданци		
БУТЕЛ	ОУ „Гоце Делчев“ СС во с.Љубанци		
ГАЗИ БАБА	ОУ „Св. Наум Охридски“ с.Булџани ПС. Раштак		
ДЕБАР	ОУ „Ристо Ристевски“ с. Д. Косоврасти		
ДЕБАР	ОУ „Саид Најдени“		
ДЕБАРЦА	ОУ „Дебарца“ ПУ во с.Оровник		
ДЕЛЧЕВО	ОУ „Климент Охридски ПУ с.Разлози		
ДОЛНЕНИ	ОУ „Перо Тошев“ ПУ с.Дренови		

ГОРЧЕ ПЕТРОВ	ОУ „Јовим Крчвси“ с. Волково		
КОЧАНИ	ОУ „Никола Карев“		
КРАТОВО	ОУ „Кочо Рацин“ ПУ во с.Тураево		
МОГИЛА	ОУ „Браќа Миладиновци“ ПУ во с.Нашпал		
ОХРИД	ОУ „Кочо Рацин“		
ПЕТРОВЕЦ	ОУ „Кочо Рацин“ ПУ во с. Огњанци		
ПЛАСНИЦА	ОУ „Мустафа Кемал Ататурк“		
СТУДЕНИЧАНИ	ОУ „Мустафа Кемал Ататурк“ с. Кочичани		
ШТИП	ОУ „Тошо Арсов“ ПУ во нас. Македонка		
Нови реконструкции и санации 2013 година			19.480.000
Стручно-технички надзор			650.000
Техничка документација, елаборати и други непредвидени/итни/неодложни работи (елементарни непогоди)			670.000
СЕ ВКУПНО			23.000.000

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-75/1
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески, с.р.**

149.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 37/98 и 40/03) и член 40 став 3 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ број 171/12), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ВО СТУДЕНТСКИОТ СТАНДАРД ЗА 2013 ГОДИНА

1. Програмата за остварување и развој на дејноста во студентскиот стандард за 2013 година е изготвена согласно Законот за ученичкиот и студентскиот стандард и Програмата за работа на единките корисници на средства - студентските домови.

Финансирањето на студентските домови се врши согласно член 56 став 1 од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ број 37/98 и 40/03).

Сместувањето и исхрана на студенти во Република Македонија се остварува во осум државни студентски домови, во два приватни студентски домови, како и во дел од сместувачките капацитети на ученичките домови. Во нив се сместени околу 5.550 студенти.

Сместувањето на студентите во студентските домови е организирано според Правилникот за начинот и постапката за прием на студенти во државните студентски домови („Службен весник на Република Македонија“ број 93/07 и 49/11), Правилникот за работа на студентските домови и Програмите на студентските домови.

Месечната цена за партиципација за сместување и исхрана, која ја плаќа Министерството за образование и наука, изнесува 3.410 денари за еден студент за 10 месеци во годината.

Со Програмата, опфатени се следните видови на стипендии за студенти и тоа:

- стипендии за студенти-стари корисници запишани на додипломски студии од прв циклус на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија со месечна стипендија од 3.630 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус на студиски програми по информатика на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија, со месечна стипендија од 5.500 денари месечно за девет месеци во годината;

- студентски кредити за студенти-стари корисници запишани на додипломски студии од прв циклус на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија, во месечен износ од 2.420 денари за девет месеци во годината;

- стипендии Тип "А" за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија со месечна стипендија од 4.000 денари за девет месеци во годината;

- стипендии Тип "Б" за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија со месечна стипендија од 3.000 денари за девет месеци во годината;

- стипендии Тип "В" за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус на јавните и приватните универзитети и високообразовни установи во Република Македонија со месечна стипендија од 2.500 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус на најпознатите универзитети надвор од Република Македонија оствариле право на користење на стипендија за струки и дисциплини кои се во функција за развојот на стопанството на Република Македонија (трошоци за сместување и исхрана во студентски дом, школарина, годишно здравствено осигурување и месечен износ за стипендија);

- стипендии за студенти запишани на додипломски студии од прв циклус од областа на филмската и музичката уметност, која е од посебно научно и образовно значење за Република Македонија на Academy of Performing Arts (FAMU), во Прага, Република Чешка (трошоци за сместување и исхрана во студентски дом, школарина, годишно здравствено осигурување и месечен износ за стипендија);

- стипендии за студенти од други држави, кои одлично го познаваат англискиот јазик и ќе студираат на Универзитетот за информатички науки и технологиии "Св. Апостол Павле" – Охрид, а потекнуваат од: САД, Кина, Индија, Јапонија, Русија, Чешка, Естонија, Летонија, Литванија, Полска, Словачка, Шпанија, Португалија, Хрватска, Украина, Грузија, Ерменија, Азербејџан, Казахстан, Узбекистан, Индонезија, Малезија, Виетнам, Пакистан, Шри Ланка, Монголија, Тајланд, Лаос, Израел, Тунис, Мароко, Либан, Алжир, Египет, Катар, Кувајт, Обединети Арапски Емирати, Саудиска Арабија, Оман, Габон, Сенегал, Ангола, Камерун, Гана, Етиопија, Нигерија и Танзанија, со месечна стипендија од 5.000 денари месечно за девет месеци во годината, а по потреба до 12 месеци во годината; трошоци за сместување и исхрана во студентски дом (појадок, ручек и вечера во студентски дом) во месечен износ од 8.620 денари за еден студент, за 10 месеци годишно, како и за месеците јули и август доколку е неопходно; како и бесплатно школување, трошоци за виза, трошоци за дозвола за престој, здравствено осигурување и повратен авионски билет;

- стипендии за студенти согласно СЕЕРУС програмата, меѓународна размена на студенти-стипендисти и тоа по 55 евра месечно во денарска противредност за

стипендирање и превоз, додека за сместување и исхрана во студентски домови цената за еден студент е 6.820 денари месечно;

- стипендии за студенти со македонско потекло од земјите на Балканскиот полуостров, со месечна стипендија од 3.300 денари за девет месеци во годината, додека за сместување и исхрана цената за еден студент е 6.820 денари месечно;

- стипендии за студенти - деца на бранителите, кои се доделуваат согласно Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и на членовите на нивните семејства ("Службен весник на Република Македонија" број 02/02, 17/03, 03/04 и 66/07), со месечна стипендија од 3.630 денари за девет месеци во годината, додека за сместување и исхрана цената за еден студент е 6.820 денари месечно;

- согласно Законот за правата на Претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата ("Службен весник на Република Македонија" број 46/04, 109/06 и 157/07) опфатено е школувањето на Стефан Трајковски;

- 25 стипендии за најдобрите студенти запишани во прва година на додипломски студии на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" – Скопје, со месечна стипендија од 5.150 денари за девет месеци во годината;

- 20 стипендии за студенти од Египет со месечна стипендија од 5.000 денари месечно за девет месеци во годината, а по потреба до 12 месеци во годината; трошоци за сместување и исхрана во студентски дом (појадок, ручек и вечера во студентски дом) во месечен износ од 8.620 денари за еден студент, за 10 месеци годишно, како и за месеците јули и август доколку е неопходно; како и бесплатно школување, трошоци за виза, трошоци за дозвола за престој, здравствено осигурување, повратен авионски билет, како и месечен автобуски билет во местото на школување и

- стипендии по други основи.

Со Програмата 6 – Студентски стандард согласно расположивите средства за 2013 година се планираат културно-забавни, спортско-рекреативни и други активности.

Во Потпрограма ТК – Изградба и реконструкција на студентски домови се планира продолжување со реконструкција на дел од студентските домови.

Согласно одобрените средства со Буџетот на Република Македонија за 2013 година вкупните финансиски средства од раздел 16001 – Министерство за образование и наука за Програма ТК – Реконструкција на студентски домови се следните:

Програма/ Потпрограма	Ставка	ОПИС	НАМЕНА	ИЗНОС
Програма 6			ВКУПНО:	428.174.000
Потпрограма 60	420	Стоки и услуги	Патни и дневни расходи	6.000.000
Потпрограма 60	421	Стоки и услуги	Комунални услуги, греење, комуникации	4.800.000
Потпрограма 60	425	Стоки и услуги	Договорни услуги	1.500.000
Потпрограма 60	426	Стоки и услуги	Други тековни расходи	518.000
Потпрограма 60	464	Разни трансфери	Стипендии за студенти, партиципација за сместување и исхрана на студенти во студентски домови	411.000.000
Потпрограма 60	480	Капитални расходи	Купување на опрема и машини	870.000
Потпрограма 60	485	Капитални расходи	Вложувања и нефинансиски средства - Студентски кредити	3.466.000
	Ставка	ОПИС <th>НАМЕНА</th> <th>ИЗНОС</th>	НАМЕНА	ИЗНОС
Потпрограма ТК	482	Капитални расходи	ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА СТУДЕНТСКИ ДОМОВИ	56.222.000
СЕ ВКУПНО Програма 6 и Потпрограма ТК:				484.396.000

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-77/1
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

150.

Врз основа на член 7 од Законот за ученички стандард („Службен весник на Република Македонија” број 52/05, 117/08, 17/11 и 135/11) и член 40 став 3 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија” бр. 171/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ВО УЧЕНИЧКИОТ СТАНДАРД ЗА 2013 ГОДИНА

1. Програмата за остварување и развој на дејноста во ученичкиот стандард за 2013 година е изготвена согласно Законот за ученичкиот стандард, Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година и Програмата за работа на единките корисници на средства - ученички домови.

Финансирањето на ученичките домови се врши согласно член 73 став 1 од Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија” број 52/05, 117/08, 17/11 и 135/11).

Во Република Македонија постојат 18 ученички домови, од кои четири ученички домови се наменети за ученици со посебни образовни потреби и тоа за ученици: со оштетен вид, со оштетен слух и говор и ученици со пречки во развојот.

Сместувањето и исхраната на учениците во ученичките домови е организирано според Правилникот за начинот и постапката за прием на ученици во јавните ученички домови („Службен весник на Република Македонија” број 55/10 и 49/11), како и со Правилникот за работа на домовите и програмата за воспитно-образовната дејност.

Во ученичките домови во Република Македонија сместување и исхрана користат околу 2.600 ученици. Месечната цена за сместување и исхрана, која што ја плаќа Министерството за образование и наука, за еден ученик од средното образование е 7.500 денари, без месеците јули и август.

Со Програмата, опфатени се следните видови на стипендии за ученици и тоа:

- стипендии за талентирани ученици-спортисти од средното образование со месечна стипендија од 2.200 денари за девет месеци во учебната година;

- стипендии за талентирани ученици од средното образование со месечна стипендија од 2.200 денари за девет месеци во учебната година;

- стипендии за ученици со посебни потреби од средното образование во износ од 2.000 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за социјална поддршка на ученици од средното образование во износ од 1.500 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за ученици-деца без родители од средното образование во износ од 2.000 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за ученици-деца на бранителите од средното образование, кои се доделуваат согласно Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и на членовите на нивните семејства (“Службен весник на Република Македонија” број 02/02, 17/03, 03/04 и 66/07) по основ на потпишани договори со Министерството за образование и наука и добиваат износ од 2.200 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за ученици-деца на починатите припадници на АРМ во хеликоптерската несреќа, која се случи на 12.1.2008 година, по основ на потпишани договори со Министерството за образование и наука во износ од 2.200 денари за девет месеци во годината;

- стипендии за ученици од средното образование кои реализираат наставни програми од угостителско-туристичка во износ од 2.000 денари за девет месеци во годината и

- стипендии по други основи по основ на потпишани договори со Министерството за образование и наука.

Со Програмата 5 – Ученички стандард согласно расположивите средства за 2013 година се планираат културно-забавни, спортско-рекреативни и други активности.

Во Потпрограма ТИ – Реконструкција на ученички домови, се планираат санациони зафати кај дел од ученичките домови.

Согласно одобрените средства со Буџетот на Република Македонија за 2013 година, вкупните финансиски средства од раздел 16001 – Министерство за образование и наука за Програма 5 – Ученички стандард и Потпрограма ТИ – Реконструкција на ученички домови, се следните:

Програма/ Потпрограма	Ста вка	ОПИС	НАМЕНА	ИЗНОС
Програма 5			ВКУПНО:	215.777.000
Потпрограма 50	426	Стоки и услуги	Други тековни расходи	777.000
Потпрограма 50	464	Разни трансфери	Стипендии за поддршка на талентирани ученици, сместување и исхрана на ученици во ученички домови	215.000.000
Потпрограма ТИ	482		РЕКОНСТРУКЦИЈА НА УЧЕНИЧКИ ДОМОВИ	5.000.000
СЕ ВКУПНО Програма 5 и Потпрограма ТИ:			СЕ ВКУПНО:	220.777.000

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр.41-78/1
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.

151.

Врз основа на член 16 точка 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр. 43/2012 и 145/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА РАНА ДЕТЕКЦИЈА НА МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА**

ВОВЕД

Малигните заболувања, заедно со кардиоваскуларните болести се водечка причина за смрт во светски рамки и кај нас. Со цел, навремено откривање и соодветно лекување, Министерството за здравство презема континуирани активности за зголемување на свесноста кај населението за потребата од превентивни прегледи и здрави стилови на живеење.

Ракот на грлото на матката е водечка причина за смрт кај жените, од којшто на годишно ниво заболуваат над 290 жени, а умираат околу 47 жени.

Социоекономските импликации од оптовареноста на малигните заболувања се многубројни: високо учество во структурата на причините за смрт на населението; скапи дијагностички постапки, скапо и долготрајно лекување; чести отсуства од работа, инвалидитет и прерана смрт; нарушен квалитет на животот на болниот, психосоцијално страдање на семејството на болниот итн.

Ракот на грлото на матката е второ место во светот со околу 493000 жени годишно. Околу 273000 жени умираат годишно од рак на грло на матка, а околу 85% од нив во земјите во развој. Во Европа сеуште од рак на грло на матка заболуваат околу 65000, а умираат околу 32000 жени годишно. Југоисточна Европа е подрачје со најголема инциденца и морталитет од рак на грло на матка со околу 9000 новозаболени и 4600 умрени жени.

Земјите со организиран скрининг на рак на грло на матка, ракот на грло на матка е со најниска инциденца и вообичаено се на 10 место по инциденца.

Првиот организиран скрининг е во Финска 1962 година и истата земја е со најниска стапка на инциденца на рак на грло на матка.

Карциномот на грлото на матката е на второ место со инциденца од 20/100 000 жени.

БРОЈ И СТАПКА НА НОВОРЕГИСТРИРАНИ СЛУЧАИ НА МАЛИГНА НЕОПЛАЗМА НА ЦЕРВИКС НА УТЕРУС ВО Р. МАКЕДОНИЈА, ПЕРИОД 2000-2010 ГОДИНА		
ГОДИНА	Број	Стапка/100.000 жители
2000	225	22.2
2001	387	38.0
2002	210	20.9

2003	248	24.6
2004	226	22.3
2005	221	21.8
2006	263	25.9
2007	218	21.4
2008*	222	21.7
2009*	226	22.1
2010*	230	22.4
Индекс 2010/2000	102.2	

Извор: Институт за јавно здравје на Република Македонија

Извор: Институт за јавно здравје на РМ

**УМРЕНИ ОД НЕОПАЗМА НА ЦЕРВИКС НА УТЕРУС (C53),
СТАПКА НА 100000 ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО
ПЕРИОД 2001-2011 ГОДИНА**

ГОДИНА	Број	Стапка на 100000 жени
2001	47	4.6
2002	46	4.6
2003	44	4.4
2004	45	4.4
2005	38	3.7
2006	37	3.6

2007	38	3.7
2008	43	4.2
2009	35	3,4
2010	31	3,0
2011	15	1,5
Индекс 2011/2001	31,9	
Извор: Државен завод за статистика		
Обработка: Институт за јавно здравје на Република Македонија		
Центар за статистичка обработка на здравствени податоци, публицистика и едукација		

Да напоменеме дека Министерство за здравство ги почитува и се труди да ги следи трендовите на развиените земји во делот на репродуктивното здравје. Воведување на ХПВ вакцинација во редовниот календар за имунизација, бесплатен ПАП тест – редовен гинеколошки преглед, а со тоа и почитување на основните 3 начела за заштита на здравјето на жената

1. ХПВ вакцинацијата
2. Организиран скрининг - редовните гинеколошки прегледи со ПАП тест
3. Рано откривање и лекување на рак на грло на матка

Во Република Македонија стапката на новорегистрирани случаи на рак на дебелото црево-колоректален карцином (КРК) се движи од 22,5 до 27,9 на 100.000 жители.

Република Македонија спаѓа во земјите со средна стапка на инциденца, но со висок морталитет од овие малигни заболувања, што во прв ред се должи на нивното ненавремено откривање во рана фаза, кога шансите за излекување се поголеми.

Смртноста од овие малигни заболувања може да се спречи во 40% од случаите и тоа преку намалување на дејството на ризик факторите, рана детекција-скрининг и соодветен третман. Малигните неоплазми на дојката, на грлото на матката и на дебелото црево се болести за кои постои можност за рана детекција а со тоа и за навремено лекување

Редовните прегледи на асимптоматски индивидуи на одредена возраст со употреба на соодветни скрининг тестови и нивен понатамошен третман имаат голем потенцијал за рана детекција како и намалување на морталитетот од овие малигни заболувања.

Скринингот е една од најисплатливите методи за рано откривање на малигните заболувања, при што состојбата/заболувањето, треба да бидат важен јавно-здравствен проблем, со лесно препознатлива латентна фаза и/или рана симптоматска фаза, како што се карциномот на дојка, карциномот на грлото на матката и карциномот на дебелото црево.

Програмата за рана детекција на малигни заболувања во Република Македонија за 2012 година се однесува на:

- I. Скрининг рак на грло на матка 2012-2014 година
- II. Опартунистички скрининг на колоректален карцином во Република Македонија,
- III. Скрининг на карцином на дојка Република Македонија 2011 – 2013 година

I. СКРИНИНГ НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА

1. ВОВЕД И МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Ракот на грлото на матката е на второ место по зачестеност малигно заболување кај жените во светот со околу 490.000 новорегистрирани случаи секоја година. Преку 80% од случаевите на рак на грло на матка и смрт од оваа болест се регистрирани во земјите во развој. Во Република Македонија во последната деценија вкупниот број на новозаболени од малигни неоплазми, покажува позитивна развојна тенденција, при што во структурата на морталитетот, малигните неоплазми се наоѓаат на второ место, веднаш после заболувањата на циркулаторниот систем.

2. ОПРАВДАНОСТ

Просечно годишно во Република Македонија умираат 40-50 жени од карцином на грлото на матката при што стапката на смртност од ова заболување се движи меѓу 4-5 на 100.000 жени. Во најголем број случаи смртноста настапува во постарата возраст на жените, но потребно е да се нагласи дека мошне висока е стапката на смртност од ова заболување кај жените на возраст од 45-54 години (околу 13 на 100.000 жени). Во изминатите 3 години се спроведуваше **Програма за рано откривање на болести на репродуктивните органи кај жената** преку која се овозможуваше бесплатен Пап тест за сите жени на возраст од 19-65 години. Во текот на 2009 година започнаа подготовките за спроведување на пилот цервикален скрининг во 4 града во Република Македонија и тоа во Прилеп, Гостивар, Штип и Свети Николе. Во 2011 година се спроведе Пилот скринингот на рак на грло на матка во четирите пилот општини Прилеп, Гостивар, Штип и Свети Николе. Во 2012 година се започна со организиран скрининг на рак на грло на матка на сите жени на возраст од 24-35 години. Оваа година со скринингот се предвидени жените на возраст од 36-48 години.

3. МОЖНИ ПРИЧИНИ И ПРЕВЕНЦИЈА

Регионалната разлика во стапката на инциденца од рак на грло на матка зависи од многу фактори. ХПВ, кои се пренесува по сексуален пат се смета за главен етиолошки фактор и претставува неопходен, но не и доволен фактор и услов за настанување на рак на грло на матка. Пушењето и имunosупресија се два најважни кофактори во патогенеза на рак на грло на матка.

Меѓутоа, зачестеноста на рак на грло на матка во голема мера зависи од уште еден фактор, а тоа е постоење и успешна реализација на скрининг програма на населението. Скринингот не само што овозможува откривање во рана фаза рак на грло на матка, туку и откривање на преканцерозни лезии со чие отклонување се спречува настанување на малигни промени.

Основен скрининг тест е Папаниколау тест. Во земјите, особено развиените, во кои скрининг програмата е успешно спроведена, забележан е драматичен пад на инциденца и смртност од рак на грло на матка.

4. ПРИОРИТЕНИ ПРОБЛЕМИ

- Висока стапка на инциденца на грло на матка во Република Македонија
- Откривање на рак на грло на матка во подоцнежен стадиум и високо стапка на смртност
- Недоволна информираност на жената од ефикасните мерки на превенција од рак на грло на матка
- Неадекватно опфаќање на целната популација на жени за редовен Папаниколау преглед
- Неактуелизирање на превенција од рак на грло на матка меѓу приоритените јавно здравствени проблеми во Република Македонија
- Неусогласеност на редоследот на користење на услугите на различни нивоа на здравствена заштита во Република Македонија
- Недоволна обученост на постоечкиот кадар за спроведување на скринингот
- Недостаток на потребна опрема и простор
- Непостоење на систем за информирање за поддршка на имплементацијата на програмата за скрининг на рак на грло на матка
- Недоволна вклученост на локалната самоуправа во активности за унапредување на здравјето на жената
- Недостаток на средства за финансирање на организиран скрининг во рамки на Програмата

5. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

5.1 ОПШТА ЦЕЛ

Намалување на инциденца и смртност на жената од рак на грло на матка во Република Македонија

5.2 СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Вклучување на сите матични гинеколози на ниво на цела држава во организираниот скрининг

- Подигање на свеста на жената за важноста на редовни прегледи и рано откривање на промените на грлото на матката и информирање за важноста од скрининг
- Обезбедување на поддршка на Програмата на ниво на држава
- Дефинирање на улогата на јавно здравствените установи на сите нивоа на здравствена заштита во превенција и лечење на ракот на грлото на матка
- Зајакнување на капацитетите на здравствените установи за реализација на Програмата (обезбедување на доволен број на обучени кадри и опрема)
- Воспоставување на систем на собирање и управување со податоците од Програмата
- Воспоставување на контрола на квалитет на услуги за превенција на рак на грло на матка

6. АКТИВНОСТИ ЗА РАНО ОТКРИВАЊЕ И СПРЕЧУВАЊЕ НА РАКОТ НА ГРЛОТО НА МАТКАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Министерството за здравство формира координативно тело за превенција од рак на грло на матка. Координативното тело има за цел да изработи Предлог Акционен план за скрининг на рак на грло на матка и даде предлози и сугестии за програмата за скрининг на рак на грло на матка
- Координативното тело има стручно консултативна улога во спроведување и следење на Програмата
- Истото има за цел да направи анализа на постоечките кадровски капацитети и опременост со апаратурата корисна за здравствената заштита на жената во здравствените установи на примарно и секундарно ниво.
- Дава предлог за набавка на опрема дополнителна за доопремување на здравствените установи според приоритетите
- Претставува координатор за добра пракса за превенција од рак на грло на матка, како и прави план за имплементација на истиот
- Предлага национален програм за едукација на гинеколози за рано откривање на промените на грлото на матката (цитодијагностика), како и програм за едукација на цитоскринери кои ќе ги читаат брисевите земени од ПАП тестот
- Дефинира почеток на скринингот, критериуми и начин на евалуација

- Предлага здравствени установи каде ќе се одвива едукацијата, вклучувајќи ги и лицата обучувачи
- Предлага начин на евидентирање, обработка и интерпретација, како и користење на податоците добиени од спроведениот скрининг
- Предлага критериуми и начин на проценка на квалитетот на дадената услуга
- Предлага промотивни активности и начин на мотивирање на жената за редовно користење на мерките за заштита во здравствените установи на примарно ниво
- Оценува исполнување на оптимални услови за формирање на цитолошки лаборатории и одредување на супервизори
- Министерството за здравство во секторот за превентивна здравствена заштита именува лице одговорно за имплементација на Програмата
- Вклучување на матичните гинеколози на ниво на цела држава во Програмата (оние кои имаат склучено договор со Фондот за осигурување на Македонија)
- Центрите за јавно здравје треба да остварат соработка со цитолошките лаборатории во јавно здравствениот сектор како и лаборатории кои имаат склучено договор со Фондот за осигурување на Македонија за здравствена услуга читање на ПАП тест.
- Центрите за јавно здравје имаат задача да ги собираат резултатите од цитолошките лаборатории и истите да ги достават до Институтот за јавно здравје. Институтот за јавно здравје треба да биде во постојана координација со 10-те центри за јавно здравје
- Институтот за јавно здравје во соработка со Клиника за гинекологија и акушерство има задача да ги обработува податоците и дава квартални извештаи за реализираните активности.

7. МЕТОДОЛОГИЈА НА СКРИНИНГОТ

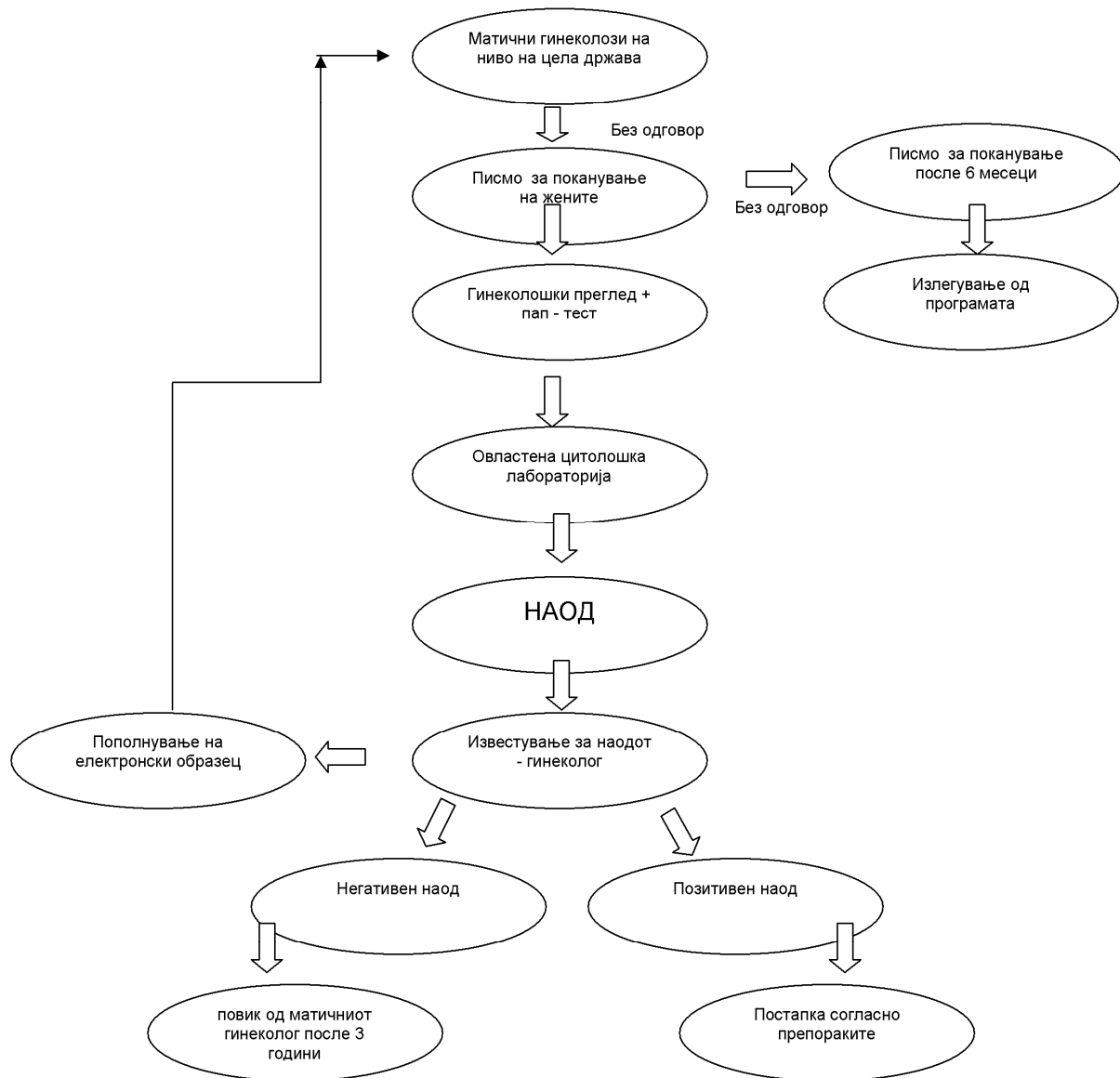
На ниво на целата држава, за жените кои имаат избрано матичен гинеколог скринингот го вршат гинекологите од ПЗУ согласно превентивните цели пропишани од Фондот за осигурување на Македонија: гинеколошки преглед, земање на брис, припрема и доставување на материјалот за цитолошка анализа.

Земениот материјал за цитолошка анализа се испитува во цитолошката лабораторија во болниците низ цела држава, цитолошки лаборатории кои имаат склучено договор со Фондот за осигурување на Македонија за здравствена услуга читање на ПАП тест како и Клиниката за гинекологија и акушерство. Фактури и извештаи за извршените активности се доставуваат до Министерството за здравство квартално.

Согласно доктринарните ставови **целна група** за скрининг се жени на возраст од 24-60. Препорачан временски интервал за изведување на скринингот е 3 години. Првата година или 2012 година беа опфатени жените од 24-35 години, Оваа година ќе бидат опфатени жените од **36-48** и третата од 49-60 години.

Како извршители на Програмата се околу 140 матичните гинеколози на ниво на цела држава, односно апроксимативно се прикрупени 500 000 пациентки

8. ОРГАНИЗАЦИСКИ АЛГОРИТАМ НА ПРОГРАМАТА ЗА СКРИНИНГ НА ГРЛО НА МАТКА

8.1 ПЛАНИРАЊЕ И СПРОВЕДУВАЊЕ НА СКРИНИНГОТ

- a) Одредување на жените кои треба да се повикаат на скрининг.
- b) Повикување на жените со одредување на динамика на извршување на тестовите (време, место и гинеколошка ординација каде што ќе биде направен тестот), ќе го извршуваат матичните гинеколози.
- c) Жените кои имаат избрано матичен гинеколог, гинеколошки преглед со Пап тест ќе вршат кај својот матичен гинеколог. Жените кои немаат избрано матичен гинеколог ќе имаат можност да изберат матичен гинеколог на своето подрачје.
- d) Подготовка и доставување на материјалот за цитолошка анализа.
- e) Цитолошка анализа ќе се врши во овластени цитолошки лаборатории кои се во јавното здравство или имаат потпишано договор со Фондот за осигурување на Македонија за здравствената услуга читање на ПАП тест.
- f) Регионални координатори на скринингот ќе бидат Центрите за јавно здравје на ниво на цела држава.
- g) Координатор на скринингот ќе биде Институтот за јавно здравје кој ќе биде задолжен за изготвување и водење на Регистер за скрининг на ракот на грлото на матката во соработка со Цитолошката лабораторија на Клиниката за гинекологија и акушерство. Институтот за јавно здравје ќе доставува до Министерството за здравство тромесечни извештаи за извршениот скрининг во Република Македонија изготвени врз основа на извештаи од цитолошките лаборатории низ целата држава.

9. ИЗВЕДУВАЊЕ НА МЕДИУМСКА КАМПАЊА ЗА ПРОМОЦИЈА НА СКРИНИНГОТ НА РАКОТ НА ГРЛОТО НА МАТКАТА

Во рамки на Програмата за скрининг на грло на матка, пред да се започне со имплементација на истата неопходно е да се дефинира стратегија за информирање, едукација, комуникација и социјална мобилизација, оперативен план за нејзина реализација, временска рамка и одредување на одговорно лице за спроведување на наведените активности. За оваа активност е одговорен Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

10. ЕДУКАЦИЈА НА ЦИТОСКРИНЕРИ НИЗ ЦЕЛА ТЕРИТОРИЈА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- a. Центар за обука Лабораторијата на Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје
- b. Обучувачи ќе бидат професори од Клиниката за гинекологија и акушерство, Институтот за патологија, како и Клиниката за радиотерапија и онкологија
- c. Ангажирање на консултант за обука на цитоскринери од референтна лабораторија од земјите на ЕУ

Обуката ќе се одвива континуирано во траење од 6 месеци со што се предвидува обучување на околу 30-тина лица со завршено средно медицинско училиште – медицински техничар, и кои се веќе вработени во болницата.

Обучувачите или супервизорите треба да бидат специјалисти по патологија со субспецијализација медицинска цитологија или специјалисти патолози со завршени шестмесечни курсеви за цервикална цитологија, како и специјалист патолог со најмалку пет години активно работење со цервикална цитологија со најмалку 2000 препарати годишно.

Едукацијата на цитоскринерите опфаќа теоретска и практична настава од траење континуирано 6 месеци.

11. ИНДИКАТОРИ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

А . ИНДИКАТОРИ НА ПРОЦЕС НА СПРОВЕДУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ

- Број и процент на жени кои се јавиле на повикот после првиот или наредниот повик кај матичниот гинеколог

- Број на жени кај кои е направен ПАП тест
- Број на неадекватни тестови
- Број на вратени писма
- Број и процент на жени кои не се јавиле на повикувачките писма
- Број и процент на позитивни тестови
- Број на пронајдени ASC-US
- Број на пронајдени ASC-H
- Број на пронајдени endo CIN1
- Број на пронајдени HPV
- Број на пронајдени CIN 1
- Број на пронајдени endo CIN2
- Број на пронајдени CIN 2
- Број на пронајдени CIN 3
- Број на пронајдени AGC
- Број на пронајдени CIS
- Број и процент на негативни тестови

Наведените процесни и индикатори на успешност се елементи за пишување на периодични извештаи за спроведените активности на сите нивоа на здравствена заштита.

Показателите на успешност на спроведување на скринингот се елементи со кои се планираат понатамошни активности на здравствениот систем со цел намалување на инциденца и смртност од рак на грло на матка.

12. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

ТАБЕЛА 1 ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СКРИНИНГ НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА НА НИВО НА ЦЕЛА ДРЖАВА

Р.бр.	Вид на мерки	Извршители	Обем на активност	Цена по услуга	Вкупно
1	Координирање на активностите, со останатите извршители, промоција на скринингот, повикување на жените на возраст од 36-51 години Активност на матични гинеколози (оние кои имаат потпишано договор со ФЗОМ)	Матични гинеколози	Поканување на околу 35.000 жени Дополнителн и трошоци за преглед и доставување на материјал на 30.000 жени	30,00 покана 200,00	1.050.000,00 6.000.000,00

2	Партиципација за цитолошка анализа (активност за Цитолошките лаборатории во јавно здравствените установи и оние кои имаат потпишано договор со ФЗОМ за здравствената услуга читање на ПАП тест	Цитолошките лаборатории во јавно здравствените установи и оние кои имаат потпишано договор со ФЗОМ	30.000 жени	60,00	1.800.000,00
3	Координација на скринингот од страна на 10-те центри за јавно здравје	10-те ЦЈЗ (10x 30.000,00)	10	30.000,00	300.000,00
Вкупно					9.150.000,00

13. ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Институт за јавно здравја на Република Македонија
- Општи болници на ниво на цела држава
- Цитолошки лаборатории со потпишан договор со Фондот за осигурување на Македонија за здравствена услуга читање на ПАП тест.
- Матични гинеколози на ниво на цела држава
- Клиника за гинекологија и акушерство

14. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Мониторинг и евалуација се планира да спроведува Институтот за јавно здравје на Република Македонија заедно со Клиниката за гинекологија и акушерство врз основа на базата на податоци која ја поседува за организиран скрининг и изготвување на периодични извештаи како сублимат од извештаите од Цитолошките лаборатории.

Основна обврска на овластените извршители на Програмата се континуирано внесување, праќање и ажурирање на податоците во електронската База на податоци за организиран скрининг

Институтот за јавно здравје на Република Македонија ќе врши евалуација на сите активности на скринингот и доставување на извештаи, врз основа на показателите за успешност кои се јасно определени.

Сите случаи на рак на грло на матка кои ќе бидат откриени во текот на спроведување на скринингот, потребно е да се евидентираат во Регистарот за рак, како би се создале услови за проценка на стапката на инциденца на рак со и без скрининг.

II. ПРОГРАМА ЗА ОПОРТУНИСТИЧКИ СКРИНИНГ НА КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ (КРК) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2013 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Програмата за превенција на колоректален карцином (КРК), е врз основа на докази и препораки од добрата клиничка пракса на меѓународните здруженија и работни групи за превенција, рано откривање и лечење на ракот на дебелото црево. Програмата е во склоп на Стратегијата за развој на здравството и одредбите на декларацијата: Европа против колоректален карцином, исто така е во склоп и на резолуцијата за превенција и контрола на карцином, усвоена од Светска здравствена организација во 2003 година во Женева.

Програмата значајно ќе придонесе за подобрување на здравјето на населението, бидејќи со превентивните мерки можат да се откријат видовите на тумори на дебело црево во раните стадиуми, кога лечењето е полесно.

Препораките на клиничката пракса кажуваат дека скринингот се однесува на популација која нема симптоми и е со просечен ризик на заболување.

Кај лицата пак со зголемен ризик потребно е да се придржуваат кон посебни правила, односно прегледите треба да се започнат многу рано од животниот век и да се одвиваат со претходно утврдени интервали.

Се смета дека во развиените земји во текот на животот од рак на дебело црево заболуваат приближно 4,6% мажи и 3,2% жени. Употребата на тест на присуство на окултна крв во столицата како иницијален тест во рано откривање на ракот на дебело црево довело до опаѓање на стапката на смртност помеѓу 18% и 33%.

2. МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Колоректалниот карцином (КРК) е еден од најчестите малигни заболувања (12% од сите малигноми) кој се јавува со инциденца од 15 - 30 нови случаи на 100.000 жители годишно. Ризикот од појава на заболувањето во текот на животот зависи од повеќе фактори како возраста, начинот на исхраната/физичка активност, личната и фамилијарната предиспозиција и се движи од 5% кај пациентите со просечен ризик до повеќе од 95% кај пациентите со одредени наследни синдроми.

Симптоматските полипи и КРК релативно лесно се дијагностицираат, но за жал кај повеќе од 2/3 од симптоматските пациенти болеста се открива во напреднат стадиум кој индицира радикална хируршка, радиолошка и/или хемотерапија со релативно низок процент (~30%) на 5-годишно преживување и големо оптоварување на здравствениот систем во една земја.

Имајќи го предвид фактот дека кај повеќе од 90% од пациентите КРК се развива врз основа на претходно постојни бенигни аденоматозни полипи со чие отстранување се превенира развојот на карциномот, како и фактот дека детекцијата на болеста во раната фаза доведува до 5 годишно преживување кај повеќе од 90% од пациентите, се налага потреба од воспоставување на превентивен скрининг програм против ова заболување.

3. РИЗИК ФАКТОРИ

Ризикот од појава на рак на дебело црево значително расте над 40 годишна возраст, а 91% од сите карциноми се откриени токму на оваа возраст односно постари од 50 години. Секој човек на возраст од 50 години носи 4,8 % ризик дека до 74 годишна возраст може да има рак на дебело црево, односно 2,3% ризик дека ќе умре од рак на дебело црево. Симптоми кој упатуваат на рак на дебело црево се окултно или манифестно крварење, измена во цревното празнење, болки во стомакот. Интересен е факторот дека една четвртина од заболените има фамилијарна анамнеза, од кои 15% се роднини од прв ред.

4. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Целта на програмата е намалување на морбилитетот и морталитетот на населението во Република Македонија од рак на дебело црево. Стратегијата за подобрување на раното откривање на ракот на дебело црево подразбира и подобра информираност на населението за значењето на раното откривање на ракот на дебелото црево и едукација на здравствениот кадар за самата програма.

5. МЕТОДИ НА РАНО ОТКРИВАЊЕ НА РАКОТ НА ДЕБЕЛО ЦРЕВО

За рано откривање на ракот на дебело црево се користат повеќе методи и тоа поединечно или во комбинација. Најчесто се користат т.н ФОБТ тестови кои кажуваат присуство/отсуство на окултано крварење во столицата.

6. МЕРКИ ЗА ПРИМАРНА ПРЕВЕНЦИЈА

Пред почетокот и за цело траење на Програмата неопходен е јавно здравствен пристап со ширење на информацијата по пат на медиумска кампања и важноста од превенција и рано откривање на ракот на дебелото црево во мерките кои се опфатени во програмата.

Во тие активности спаѓаат идентификација на популацијата, мобилизација и мотивација и тестирање на лица измеѓу 50-70 години. За спроведување на овие активности планирано е учество на примарната здравствена заштита, центрите за јавно здравје, Институтот за јавно здравје на Република Македонија. Главна улога во мобилизација на населението, информирање за препораките за скрининг, тестирање и анализа на резултатот од тестот во пилот проектот се матичните лекари.

7. ЦЕЛНА ГРУПА

Скринирањето ќе се изведува на мажи и жени на возраст од 50 до 74 (години со вообичаен ризик за рак на дебелото црево. Препораката за скрининг се однесува на популацијата со просечен ризик и без специфични симптоми или ако некој е помлад од оваа возрасна група а има во фамилијарната анамнеза болен од рак на дебело црево.

Исклучување од скрининг

- пациенти кои се иследувани за колоректален карцином
- пациенти со хронични воспалителни цревни болести (Улцерозен коли, Кронова болест)
- пациенти кај кои им се острани полипи и имаат редовни контроли
- пациенти кои во последните 3 години имаат направено колоноскопија и истата е нормална

АКТИВНОСТИ:

8. СПРОВЕДУВАЊЕ НА СКРИНИНГОТ

- ❖ Скринирањето ќе се изведува со тестот за детекција на окултно крварење-ФОБТ (Fecal Occult Blood Test – FOBТ). Министерството за здравство ги набавуваат ФОБ тестовите ги распоредува по Центрите за јавно здравје според бројот на жители на подрачјето кое го покриваат. Центрите за јавно здравје пак ги делат по матичните лекари. на своето подрачје .
- ❖ Матичните лекари во примарната здравствена заштита, согласно превентивните цели кои треба да ги остварат во рамките на договорот со ФЗОМ ќе ги информираат своите пациенти за можноста за скрининг и ќе ги советуваат да направат 3 последователни ФОБ тестови. На пациентите тестовите им ги дава матичниот лекар, а по земениот примерок за анализа, пациентот ги носи во Центарот за јавно здравје. Матичните лекари потребно е да пополнат и соодветен прашалник за пациентот на кој му е дадена можност да изврши тестирање со ФОБ тест.

- ❖ Центарот за јавно здравје ќе врши анализа на доставениот материјал со примена на ФОВ- тестот - за резултатот го известува пациентот и го упатува на консултација кај матичниот лекар.
- ❖ На пациентите/семејствата со покачен ризик за заболување ќе бидат советувани и упатувани на колоноскопија и/или генетско тестирање од страна на матичните лекари.
- ❖ Координатор на скринингот ќе биде Институтот за јавно здравје на Република Македонија, кој ќе биде задолжен за координација на сите активности во државата, стручно методолошка помош на центрите за јавно здравје, изготвување и водење на Регистер за КРК. Институтот за Јавно здравје ќе доставува до Министерството за здравство тромесечни извештаи и фактури за извршениот скрининг во Република Македонија. Министерството за здравство ќе доставува финансиски средства и до извршителите-центрите за јавно здравје.
- ❖ Центрите за јавно здравје ќе бидат задолжени за координација на активностите на своето подрачје
- ❖ Очекуваниот одзив на поканите за скрининг од вкупниот број на испитаници на возраст од 50-75 години е околу 36.000 испитаници, за кои ќе бидат потребни 108.000 ФОВТ (по 3 теста за испитаник).

9. Едукација на матичните лекари од ПЗЗ за советување на пациентите за употреба на китовите за ФОВТ, идентификација на пациентите со висок ризик како и за упатување до Центрите за јавно здравје. Оваа активност ја изведуваат Центрите за јавно здравје.

10. Изготвување на информативно-едукативни материјали и медиумска кампања за скрининг на ракот на дебелото црево, ја реализира Институтот за јавно здравје.

11. ИНДИКАТОРИ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

11.1 ИНДИКАТОРИ НА ПРОЦЕС НА СПРОВЕДУВАЊЕ

- Број и процент на луѓе кај кои е направен ФОВТ тест
- Број и процент на луѓе кои го земале резултатот
- Број и процент на неадекватни тестови

11.2 ИНДИКАТОРИ НА УСПЕШНОСТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СКРИНИНГОТ СЕ:

- Број и процент на опфатени лица со Програмата
- Број и процент на позитивни тестови

12. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА**ТАБЕЛА 1. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СКРИНИНГ НА КОЛОРЕКТАЛНИОТ КАРЦИНОМ (КРК)**

Р.бр.	мерки	извршители	Потребни финансиски средства
1	Набавка на ФОБ тестови за 2013 година	МЗ	6.770.000,00
2	Анализа на ФОБ тест, известување, водење евиденција (реагенси)	10 ЦЈЗ	13.600 x 50,00=680.000,00
3	Координација на скринингот од страна на 10-те центри за јавно здравје	10-те ЦЈЗ (10x 30.000,00)	300.000,00
	Вкупно		7.750.000,00

13. ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Институт за јавно здравја на Република Македонија
- 10- те центри за јавно здравје
- Матични лекари на ниво на цела држава

14. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Мониторинг и евалуација се планира да спроведува Институтот за јавно здравје на Република Македонија врз основа на базата на податоци која ја поседува за организиран скрининг и изготвување на периодични извештаи како сублимат од извештаите од Центрите за јавно здравје.

Основна обврска на овластените извршители на Програмата се континуирано внесување, праќање и ажурирање на податоците во електронската База на податоци за организиран скрининг

Краткорочната проценка на успешноста на спроведување на Програмата се вреднува со одзивот на населението, брзината на известување за позитивен наод и упатување на колоноскопија, каков е односот према понатамошните испитувања на лицата кај кој е најден позитивен тест, степенот на искористеност на ангажираните ресурси (колоноскопија, аналгоседација, ендоскопски интервенции - успешно изведен преглед, следење на патолошкиот наод и лечење)

Долгорочна проценка на спроведување на Програмата се однесува на намалување на стапката на mortalитет, морбилитет и инциденца.

Индикатори на следење на Програмата се: ниска стапка на популација заболена од рак на дебело црево, број на извештаи за направени превентивни прегледи предвидени со Програмата, број на едуцирани здравствени работници, број на здравствени установи кои се опремени за спроведување на систематски прегледи, печатен промотивен материјал.

Институтот за јавно здравје на Република Македонија ќе врши евалуација на сите активности на скринингот и доставување на извештаи, врз основа на показателите за успешност кои се јасно определени.

Сите случаи на рак на дебело црево кои ќе бидат откриени во текот на спроведување на скринингот, потребно е да се евидентираат во Регистарот за рак, како би се создале услови за проценка на стапката на инциденца на рак со и без скрининг.

III. ПРОГРАМА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОРГАНИЗИРАН СКРИНИНГ НА КАРЦИНОМ НА ДОЈКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2011 – 2013 ГОДИНА

ВОВЕД И ПОСТОЕЧКА СОСТОЈБА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА:

Во Република Македонија, ракот на дојката се наоѓа на прво место од малигните заболувања кај женската популација. Според последните публикувани податоците на Републичкиот завод за здравствена заштита (Институт за јавно здравје) од 2005, во Република Македонија бројот на откриени случаи на канцер на дојка во 1995 е 536, а во 2005 откриени се 620 случаи, а во 2007 година 670. Инциденцата на канцер на дојката е околу 66 случаи на 100 000 жители годишно, додека mortalитетот е околу 25 случаи на 100 000. Според објавените податоци, Македонија спаѓа во земјите со средна стапка на инциденца, но со повисок mortalитет. Ова е последица главно на два фактора: ненавремено јавување на лекар и на недобро спроведен мамографски и ехо преглед (неквалитетни слики со недоволна дијагностичка информација, незапазени стандарди при прегледот, итн.) До сега во Република Македонија се одвиваше Програмата за рано откривање, дијагностицирање и лекување на ракот на дојката во Република Македонија. Наведената Програма се одвиваше од 01.10.2007 до 31.12.2010 година. Во 2007 година со измените на Законот за здравствена заштита започна да се реализира Програмата за рано откривање, дијагностицирање и лекување на ракот на дојката во Република Македонија.

Програмата за рано откривање, дијагностицирање и лекување на ракот на дојката во Република Македонија континуирано продолжи да се реализира и во следните години и бројот на прегледани жени постојано се зголемуваше.

Главната цел на Програмата која се изведуваше во последните 4 години е постигната – подигната е свеста на жената за потребата од редовни прегледи, така да од 4 - 5000 прегледи на жени во 2005 година се постигна бројка од 40 000 мамографски прегледи (35 000 со програмата и уште 5 000 мамографии направени по упат од матичен лекар) на годишно ниво.

СКРИНИНГ:

Скрининг на карциномот на дојката во Република Македонија ќе се изведува во целосна согласност со *Европскиот водич за обезбедување на квалитет во скринингот и дијагностицирањето на карциномот на дојка*.

Скринингот на карциномот на дојка подразбира само мамографско сликање на дојките без ехо преглед.

Скрининг мамографијата претставува периодично правење на мамографија на здрава женска популација, без присутни симптоми, со цел да се открие рак на дојката во неговиот претклинички стадиум. Мамографскиот скрининг трае повеќе години, различно во секоја земја. И додека дијагностичката мамографија разјаснува одредени симптоми, мамографскиот скрининг не е дијагноза, туку детекција на абнормалности во дојката.

Основна цел на скрининг мамографијата е намалување на стапката на смртност (25-30% меѓу популацијата која е опфатена), намалување на трошоците на лекување и подобрување на квалитетот на живот на заболените. Откриените тумори со овој метод се во клинички окултна фаза, во која големината на туморот е за 50% помала отколку кај симптоматската женска популација, а инволвираноста на лимфните јазли е редуцирана за 25%. Во САД и Европа се спроведува повеќе од 40 години.

Во досегашниот период се одвиваше Програма за рано откривање и лекување на рак на дојка. Следната табела ги прикажува бројот на прегледани жени по година.

Година	Број на прегледани жени
2007	12 500
2008	22 587
2009	34 000

Основната разлика меѓу двата методи е фактот што кај дијагностичката мамографија докторот има директен контакт со пациентката, има можност да земе анамнеза за тегобите кои ја вознемируваат, да направи клинички преглед на дојките и пазувите, со анализа на симптомите да го насочи понатамошното испитување.

Кај мамографскиот скрининг докторот нема контакт со жените во тек на изведување на снимањето. Технолотот отсликува одреден број на жени, повикани со покана, во определено време, кои за 20-30 минути ја напуштаат институцијата каде се изведува снимањето.

Организиранiot скрининг ги има следните карактеристики:

- Опфаќа жени на возраст од 50-69 години, со покана на секои 2 години
- Централизација на скринингот
- Само дигитална опрема
- Соодветна едукација и тренинг на целиот персонал вклучен во скринингот
- Двојно читање на ртг сликите
- Дневна, неделна контрола на квалитетот на мамографите
- Без клинички преглед
- Поставување на соодветен информациски систем
- Анализа на индикаторите на изведба

Едукацијата и тренингот на целиот персонал вклучен во скринингот опфаќа:

- **Мултидисциплинарен курс (МДЦ) во траење од 2 дена (задолжителен за сите фактори од скринингот: радиолози, радиолошки технолози, хирурзи, патолози, администратори, сестри)**
- **Радиолози**
 - курс за водечки радиолог и радиолог читач 2 дена
 - курс за ултразвук + биопсија (само водечки радиолог) 2 дена
 - пракса за водечки радиолог 1 месец
 - пракса за читач радиолог 1 недела
- **Радиолошки технолог**
 - курс за позиционирање 2 дена
 - пракса 14 дена

Во анализа на сликите треба да учествуваат двајца обучени специјалисти радиолози - читачи кои ги читаат сликите независно еден од друг и донесуваат индивидуален заклучок и дијагноза. При совпаѓање на дијагнозата кај уреден наод, жената се враќа назад во скрининг програмата и се повикува повторно после две години.

При несовпаѓање на наодите меѓу двајцата читачи радиолози, сликите се праќаат кај водечкиот радиолог (но, тој не смее да биде еден од двајцата читачи во првото читање), кој чита по 10.000 мамографски слики во годината. Ова несовпаѓање се случува кај 15-20% од скринираните жени. Тој или ја враќа жената назад во скрининг програмата, или ја упатува на дополнителни испитувања – неинвазивни или инвазивни (ова се случува во 5-7 % од скринираната популација). Кај 1-2 % се прават и инвазивни дијагностички постапки, со цел земање материјал од суспектната лезија (US водена core biopsy , stereotactic core biopsy).

За овие жени ќе се свикува предоперативен конзилиум и нивната дијагноза се соопштува од страна на патологот на оваа конференција, а на која присуствуваат сите членови на тимот (епидемиолог, рендгенолог, патолог, хирург, технолог, медицинска сестра). На тој начин жената од скрининг програма преминува во системот на лекување.

Со воведување на мамографски скрининг, се очекува дека малигномот на дојка ќе се детектира во најголем број на случаи во најрани стадиуми (0 и I) каде со сегашниот тераписки протокол би биле комплетно излекувани. Се очекува (според препораки на ЕУ) дека смртноста ќе се намали за 25%, а и севкупниот третман на заболените со малигном на дојка, заради тоа што ќе се детектира во најрани стадиуми и притоа ќе чини многу, многу помалку, а овие пари практички би ги оправдале парите вложени во мамографскиот скрининг.

Мора да се напомене дека бројот на новооткриени случаи ќе се зголеми за 10-20%, (имено тие тумори постоеле кај асимптоматски жени, а сега се детектираат, пред да станат манифестни).

Мамографски скрининг задолжително подразбира:

1. Обезбедување на опрема (мамографски апарати, во колку е возможно и возила-подвижни мамомати, компјутерски системи, поврзани меѓусебно, системи за читање на слики, софтвер, штампачи, телефони)
2. Обезбедување простор каде ќе биде поставена статичната опрема
3. Обезбедување кадар кој ќе работи во скрининг програмата: (бројот се одредува според очекуван број на читања, водејќи се по препораките на European Guidelines for quality assurance in breast cancer screening and diagnosis, така да во 8 работни часа се сликаат од 35 до 50 пациенти, за основен радиолог читач да има 5000 слики одчитано на годишно ниво за да остане во скринингот (првите 3000 слики мора да ги има отчитано заедно со водечкиот читач), а водечки читач радиолог да има 10000 читања на годишно ниво)
 - радиолози
 - радиолошки технолози
 - административни лица
4. Обезбедување на едукација на кадар (според препораките на European Guidelines for quality assurance in breast cancer screening and diagnosis)
 - теоретска
 - практична

5. Обезбедување потрошен материјал
 - мамографски слики (доколку се работи со аналогни мамографи)
 - хартија
6. Обезбедување на финансиски средства за:
 - сите вклучени во мамографски скрининг
 - потрошен материјал
 - апаратура
 - софтвер

За сликање може да се користат аналогни мамографи (не смее да се постари од 7 години) при што ќе се прават стандардни мамографии или да се планира воведување на дигитални мамографи. Дигиталните мамографи, како почетна инвестиција се поскапи (150 000 евра) но, даваат поквалитетен приказ и не е потребно да се печати слика, туку по дигитален пат да се пренесува. Со оглед на тоа дека кесе користат и аналогни мамографи, потребно е како трошок да се планира набавка на филмови и материјал за развивање и организација на механички пренос на слики до читачи, односно до центар).

За изведување на скрининг програма според Европскиот водич за скрининг на карцином на дојка потребно е задоволување на следните услови:

1. Епидемиолошка евалуација:

- Идентифицирање на проблемот и засегнатата група
- Идентификација на таргет популацијата од засегнатата група,
- Мерење и проверка на квалитетот на дијагностиката,
- Бележење на податоците на сите жени кои поминале низ скринингот во прецизни регистри,
- Мерење на ефектот од скрининг програмата

2. Физички и технички аспекти на мамографијата (опрема и простор)

- Стандардизирана опрема и користење на еден тип на филмови со висок квалитет.

3. Радиологија

- Обучени радиолошки техничари/технолози

4. Радиологија

- Double-check на мамографската слика, односно читање на сликата од страна на двајца обучени скрининг-радиолози. Специјалистите радиолози кои работат на мамографијата треба да се обучат за скрининг за што добиваат сертификат за вршење на скрининг мамографски прегледи.

5. Патологија

- Искусни патолози кои ќе ја дадат хистопатолошката дијагноза од материјалот добиен преку неоперативни и оперативни дијагностички техники

6. Хирургија

- Хирурзите кои ќе бидат вклучени во скринингот треба да бидат искусни како во мутилантниот дел (отстранување на туморот), така и во дијагностичкиот дел (земање на инкриминиран материјал),
- Да имаат добро соработка со **онколози и радиотерапевти** со цел изнаоѓање на идеална хируршка и радио/хемо терапевтска метода за секоја пациентка одделно,
- Во 90% од случаевите жената не смее да чека повеќе од 2 недели од поставувањето на дијагнозата до хируршката интервенција

7. Мултидисциплинарен пристап

- Модерната дијагностика на карциномот на дојка побарува мултидисциплинарен тим на тренирани и искусни професионалци,
- Пожелно е скрининг/дијагностичката дејност, хистопатолошката дејност, хируршкиот и радио/хемо третманот да се изведуваат во една установа – специјализиран центар/единица за дојка

8. Прибирање и евиденција на податоците, поврзаност и мониторинг

- Сите аспекти на детекцијата на карциномот на дојка треба да бидат мониторираани,
- Сите скрининг или дијагностички единици треба да имаат членови од персоналот кои ќе бидат одговорни за координација на прибирањето на податоците,
- Водење на евиденција според универзално призната класификација и кодирање,
- Достапност на податоците и мрежна конекција со други центри.

Целна група за изведување на скринингот: Жени на возраст од 50 до 70 години кои во последните две години немаат извршено мамографски преглед.

Времетраење на скринингот: 2 години

Центри за изведување на скринингот: ЈЗУ ОБ Струмица, ЈЗУ ОБ Велес, ЈЗУ ЗД Вевчани, ЈЗУ КБ Штип, ЈЗУ КБ Битола, ЈЗУ ОБ Прилеп, ЈЗУ Здравствена станица “Железара“ – Скопје, ЈЗУ ГОБ “8-ми Септември“ - Скопје

Очекуваниот одзив е 60 %. Секако е значителен бројот и на жени од наведената возраст кои во изминатите две години имаат извршено мамографски преглед.

Предвидениот број на жени кои би се опфатиле со скринингот за временскиот период од две години изнесува 70 – 80 000.

МЕРКИ И АКТИВНОСТИ:

Активностите од оваа програма ќе ги спроведуваат:

- јавните здравствени установи кои имаат кабинети за мамографија со потребната опрема и кадар. Вакви кабинети има во Јавните здравствени установи во Републиката;

- Вклучувањето на центрите за јавно здравје ќе се одвива преку испраќање на писмени покани на жените кои живеат во статистичкиот регион кои тие го покриваат;
- Хистопатолошката анализи ќе се добива во УК за онкологија и радиотерапија. За овие анализи како и за самите мамографски снимања нема да се наплатува партиципација од пациентките;
- Хируршките интервенции ќе се изведуваат на ЈЗУ УК за торакална и васкуларна хирургија.

ТАБЕЛА 1. Потребни финансиски средства за спроведување на организиран скрининг на карцином на дојка Република Македонија 2011 – 2013 година:

<i>Вид на активност</i>	<i>Извршители</i>	<i>Вкупно</i>
<i>Набавка на потрошен материјал (РТГ филмови, фиксир, развијач)</i>	МЗ	1.500.000,00
<i>Превземени обврски од 2011 година (потрошен материјал за мамографски прегледи)</i>		3.730.000,00
Обработка, анализа и евалуација на извршените прегледи	Институт за јавно здравје	200.000,00
Организација и повикување на жените кои ќе бидат опфатени со скрининг	центри за јавно здравје	650.000,00
Утврдување и нивелирање на квалитет на мамографска слика	Комисија	200.000,00
ВКУПНО:		6.280.000,00

Предвиден број на прегледани жени изнесува 5000. Оваа бројка е реална и е предвидена имајќи го во предвид фактот што реализацијата ќе започне во втората половина на 2013 година.

IV. УЛОГА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Институтот за јавно здравје на Република Македонија ќе биде одговорен за организација, координација, мониторинг и евалуација, како и изготвување на **публикација** за состојбата и постигнатите резултати на програмата за рана детекција на малигни заболувања за 2013 година за делот скрининг на рак на грло на матка и за опурунистички скрининг на дебело црево .

Институтот за јавно здравје извештаите ќе треба да ги доставува на квартално ниво заедно со фактура, а публикацијата да ја изготви на крајот на 2013 година сублимирана со резултатите од 2012 и 2013 година.

ТАБЕЛА БРОЈ 1 Потребни финансиски средства за Програмата за рана детекција на малигни заболувања во Република Македонија за координаторот Институт за јавно здравје на Република Македонија

<i>Вид на активност</i>	<i>Извршители</i>	<i>Вкупно</i>
СКРИНИНГ НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА организација, координација, мониторинг и евалуација. Известување до Министерството за здравство месечно за текот на активностите	Институт за јавно здравје 12 месеци x 10.000,00	120.000,00
Печатење на флаер за промоција на скринингот на рак на грло на матка Вкупно 19.000 примероци	Институт за јавно здравје Примерок 20,00	380.000,00
Изготвување на Акционен план за скрининг на рак на грло на матка заклучно со 15 јуни 2013 година во соработка со номинираните членови од Комисијата за изготвување на Акционен план за скрининг на рак на грло на матка (2012-2014)	Институт за јавно здравје и Комисија за изготвување на Акционен план за скрининг на рак на грло на матка	200.000,00
Квартални извештаи за скрининг на рак на грло на матка за состојбата и постигнатите резултати, евалуација и мониторинг за 2013 година	Институт за јавно здравје 50.000,00 x 4	200.000,00
Изготвување на публикација и регистар за рак на грло на матка за состојбата и постигнатите резултати за 2013 година (коментари, дискусија на добиените резултати како и препораки за проекција на програмата за 2014 година)	Институт за јавно здравје	100.000,00
СКРИНИНГ НА РАК НА ДЕБЕЛО ЦРЕВО организација, координација, мониторинг и евалуација. Известување до Министерство за здравство месечно за текот на активностите	Институт за јавно здравје 12 месеци x 10.000,00	120.000,00
Печатење на флаер за промоција на скринингот на рак на дебело црево Вкупно 10.000 примероци	Институт за јавно здравје Примерок 20,00	200.000,00

Изготвување на Акционен план за скрининг на рак на дебело црево заклучно со 15 јуни 2013 година во соработка со номинираните членови од Комисијата за изготвување на Акционен план за скрининг на рак на дебело црево (2013-2015)	Институт за јавно здравје и Комисија за изготвување на Акционен план за скрининг на рак на дебело црево	200.000,00
Квартални извештаи за скрининг на рак на грло на матка за состојбата и постигнатите резултати, евалуација и мониторинг за 2013 година	Институт за јавно здравје 50.000,00 x 4	200.000,00
Изготвување на публикација и регистар за рак на дебело црево за состојбата и постигнатите резултати за 2013 година (коментари, дискусија на добиените резултати како и препораки за проекција на програмата за 2014 година)	Институт за јавно здравје	100.000,00
ВКУПНО:		1.820.000,00

ЗБИРНА ТАБЕЛА Потребни финансиски ресурси за Програмата за рана детекција на малигни заболувања во Република Македонија

ПРОГРАМА ЗА РАНА ДЕТЕКЦИЈА НА МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА	Временска рамка		Потребни ресурси
	Почеток	Крај	Финансиски ресурси
СКРИНИНГ НА РАК НА ГРЛО НА МАТКА	2013	2013	9.150.000,00
ОПОРТУНИСТИЧКИ СКРИНИНГ НА КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ	2013	2013	7.750.000,00
ПИЛОТ СКРИНИНГ НА РАК НА ДОЈКА	2013	2013	6.280.000,00
ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РМ	2013	2013	1.820.000,00
ВКУПНО 1+2+3+4 ЗА ЦЕЛАТА ПРОГРАМА	2013	2013	25.000.000,00

Финансирање на програмата:

Активностите предвидени со Програмата ќе се реализираат во обем на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија наменети за Програмата за рана детекција на малигните заболувања во Република Македонија во висина од 25.000.000,00 денари.

Распределбата на средствата по Програмата ќе ја врши Министерството за здравство на јавните здравствените установи извршители на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Здравствените установи кои се извршители во Програмата, најдоцна до 15.01.2014 година да достават до Министерството за здравство извештаи за реализираните мерки и активности во 2013 година, предвидени со Програмата, согласно табелите.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-9974/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

152.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИМУНИЗАЦИЈА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Со воведувањето на вакцинацијата како мерка за заштита на населението од заразни болести постигнати се најдобрите резултати во историјата на медицината. Бројни заразни болести се искоренети во светски рамки, голем број од нив се елиминирани, а голем број на заразни болести се ставени под контрола, при што само во одредени реони во светот се регистрираат поединечни случаи.

Во Република Македонија, со активна имунизација се започнува кон средината на минатиот век и со текот на времето бројот на болестите кои се превенираат со вакцинација се повеќе се зголемува. Опфатот со вакцинација перманентно се подобрува, со што нашата држава се вбројува меѓу државите кои имаат висок опфат со имунизација.

Резултатите добиени после спроведената имунизација (ерадикација на детска парализа и големи сипаници, елиминација на дифтерија, неонатален тетанус итн.), даваат поттик за понатамошно подобрување и поефикасно спроведување на оваа мерка во здравствениот систем на Република Македонија.

Задолжителната имунопрофилактика и хемиопрофилактика во Република Македонија се спроведува согласно законската и подзаконската регулатива од оваа област, односно согласно Законот за заштита на населението од заразни болести ("Службен весник на Република Македонија" бр. 66/04, 139 /08, 99/09) и Правилникот за имунопрофилактика, хемиопрофилактика, лицата кои подлежат на овие мерки, начинот на изведување и водење на евиденција и документација ("Службен весник на Република Македонија" бр. 65/10).

II. Моментална состојба

Спроведувањето на задолжителната имунизација во Република Македонијасо години и децении наназад бележи висок опфат $\geq 95\%$ за повеќето вакцини, согласно препораките на Светската здравствена организација (во натамошниот текст: СЗО) и други референтни меѓународни институции, со ретки (одвреме навреме и само за одредени вакцини, во одредени региони) падови на опфатот кај примарната вакцинација или ревакцинација под 95%, а уште поретко под 90%.

Во текот на 2011 година, примарната вакцинација со вакцина против хепатитис Б, вакцина против заболувања кои ги предизвикува хемофилус инфлуенца тип Б, со ДиТеПер вакцина, ОПВ вакцина и МРП вакцина бележи опфат над 95%.

Единствено, вакцинацијата против заболувања кои ги предизвикува хуманиот папилома вирус (ХПВ), која е последна воведена вакцина во Календарот за задолжителна имунизација во Република Македонија (октомври 2009 година) има релативно низок опфат кој во 2011 година изнесува 54,6%.

Опфат над 95 % е остварен кај сите примовакцинации, и тоа:

- Имунизацијата со три дози на вакцина против хепатитис Б е извршена со опфат од 95,6%, што претставува повисок опфат за 5,2% во однос на 2010 година, како и во однос на просечно остварениот опфат во петгодишниот период 2006-2010 година (94,2%).
- Примовакцинацијата со вакцина против заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б (ХиБ) за првпат по воведувањето (во 2008 година) бележи опфат над препорачаните 95% и изнесува 96,1%.
- Примарната вакцинација со три дози вакцина против дифтерија, тетанус и голема кашлица бележи опфат од 95,9% што е за 0,5% поголем во однос на претходната 2010 година, и нешто поголем пораст во однос просечно регистрираниот опфат во претходниот петгодишен период (95%).
- Оралната полио примовакцинација против детска парализа е извршена со опфат од 97%, кој е повисок од опфатот во 2010 година (94,8%), како и од просечниот опфат регистриран во претходниот петгодишен период (94,9%). Најнизок опфат во претходните пет години е забележан во 2006 година (92%).
- Опфатот со примарната вакцинација против мали сипаници, рубеола и заразни заушки (МРП), во 2011 година изнесува 96,8% што е незначително повисок од преосечниот опфат за претходните пет години (96,3%), но нешто понизок од остварениот во 2010 година – 98,1%.

Опфат под 95% за примарна вакцинација во 2011 година е остварен само при вакцинација против:

- инфекции предизвикани од хуман папилома вирус, со ХПВ вакцина со релативно низок опфат од 54,6%, кој иако низок покажува подобрување на состојбите, бидејќи е скоро за 20% повисок од опфатот со оваа вакцина во 2010 година (36,5%).

Опфатот на извршената ревакцинација, со ХиБ ревакцина, IV Ди-Те ревакцина,

V Те ревакцина, III ОПВ ревакцина, МРП ревакцина и Рубеола II ревакцина, го надмина препорачаниот минимум од 95%, со тоа што:

- ◆ ХИБ ревакцинацијата, во 2011 година за првпат од воведувањето на оваа вакцина во 2009 година, бележи опфат поголем од 95%, односно опфат кој изнесува 95,5%.
- ◆ IV Ди-Те ревакцинација е извршена со опфат од 96,7%.
- ◆ V Те ревакцинација бележи опфат од 96,7%, што претставува повисок опфат од минатогодишниот кој беше релативно низок (85,5%), како и повисок од просечниот опфат за 2006-2010 година (93,0%).
- ◆ III ОПВ ревакцинација е извршена со опфат од 97,1%.
- ◆ МРП ревакцинацијата е извршена со висок опфат од 98,4%.
- ◆ Рубеола II ревакцинација, бележи висок опфат од 97,7% за разлика од минатите две години (2009 и 2010 година), дури повисок и од просечниот опфат за период 2006-2010 година кој изнесува 92,7%.

Опфатот за ревакцинации со поделни вакцини во 2011 година под препорачаните 95%, но над 90% е за ДиТеПер I и ДиТе III ревакцина и ОПВ I и II ревакцина, а опфат под 90% е регистриран само за ДиТеПер II ревакцинација.

- ◆ ДиТеПер I ревакцинација бележи опфат од 94,2%.
- ◆ ДиТе III ревакцинација бележи опфат од 92,5%.
- ◆ Опфатот со I и II ревакцинација со ОПВ вакцина е незначително понизок од препорачаниот и изнесува 94,3 % односно 94,5%.
- ◆ ДиТеПер II ревакцинација бележи најнизок опфат од сите вакцинации и ревакцинации на кои подлежат децата до 18 годишна возраст според Календарот за имунизација, и изнесува 89,3%.

III. Мерки кои треба да се превземат за подобрување на состојбите

Во Република Македонија, опфатот со повеќето вакцини против одредени заразни заболувања за кои вакцинацијата е задолжителна согласно законската регулатива, на национално ниво со години се движел околу 95% и повеќе. Овој тренд продолжува и во 2011 година при што голем број од вакцинациите го надминуваат препорачаниот опфат на СЗО од 95%, исто така голем број на вакцинации се со опфат приближно 95%, а само II-та ревакцинација со ДиТеПер бележи опфат под 90% и изнесува 89,3%. ХПВ вакцинацијата иако бележи подобрување на опфатот во однос на 2010 година, сепак не ги задоволува очекуваните резултати и изнесува само 54,6%.

Во последно време, загрижува зачестена појава на значително понизок опфат со одредени вакцини на одредени територии каде порано не се случувало, на локално и регионално ниво.

Од тие причини, се наметнува потреба за превземање на мерки и активности насочени кон подобрување на состојбата со задолжителната вакцинација во Република Македонија, како што се :

- Континуирано одржување на опфат над 95% со вакцинација и ревакцинација, на ниво на микро и макро реони во целата држава.

- Континуиран надзор и контрола над спроведувањето на имунизацијата од страна на надлежните институции Центар за јавно здравје-подрачна единица, (во натамошниот текст: ЦЈЗ/ПЕ), Институт за јавно здравје на Република Македонија (во натамошниот текст: ИЈЗ) и Државниот санитарен и здравствен инспекторат (во натамошниот текст: ДСЗИ).
- Континуирано и навремено снабдување со соодветни, квалитетни вакцини, согласно препораките на СЗО.
- Строго придржување кон принципите на одржување и контрола на студениот синџир на сите нивоа – при набавката, транспортот, ракување и чување на вакцините.
- Засилување на напорите за воведување на поливалентни вакцини, со што ќе се намали бројот на посетите кај доктор, ќе се поедностави давањето на вакцините и ќе се зголеми опфатот.
- Обединување на системот за планирање и изведување, евидентирање и надзор над имунизацијата (единствен софтвер).
- Кадровска консолидација (екипирање) на осипаните превентивните тимови кои спроведуваат вакцинација, со итно вработување на доктори и медицински сестри, како и подобрување на инфраструктурата и логистичката поддршка.
- Отпочнување со имплементација во пракса на Програмата за елиминација на мали сипаници, рубеола и превенција на конгенитална рубеола инфекција во Република Македонија, 2010-2015 година.
- Изготвување на единствен софтвер - Регистар за имунизација во Република Македонија.

IV. Цели на програмата

Основна цел на оваа програма е постигнување на опфат над 95% на национално, регионално и локално ниво со сите вакцини, согласно Календарот за имунизација во 2013 година.

Оваа цел ќе се постигне преку ажурно спроведување на рутинската, задолжителна континуирана вакцинација, како и дополнителни активности за зголемување на опфатот (национални, субнационални денови на имунизација, Европска недела на имунизација и др.).

Дополнително, како важна цел на Програмата е и постигнување на што поголем опфат кај тешко достапните популации во руралните средини, ромската популација и лицата кои често го менуваат своето место на живеење и престојување (мобилни групи), преку активности за изнаоѓање на неевидентирани, невакцинирани и некомплетно вакцинирани лица и нивна вакцинација (теренски активности за прочешлување на теренот, повикување, вакцинација од врата на врата и др.).

V. Мерки и активности, очекувани резултати (индикатори на успешност)

Активностите предвидени во Програмата за имунопрофилактика и хемиопрофилактика против одредени заразни болести на населението во Република Македонија во 2013 година (во натамошниот текст: Програмата), ќе се спроведуваат во согласност со Правилникот за имунопрофилактика, хемиопрофилактика, лицата кои подлежат на овие мерки, начинот на изведување и водење на евиденција и документација (Службен Весник на Република Македонија, бр. 65/10, во натамошниот текст: Правилникот), при што опфатот со сите вакцини треба да биде над 95% на национално, регионално и локално ниво. Тоа ќе претставува основен индикатор за успешноста на вакцинацијата односно реализација на оваа програма.

V.1. ИМУНИЗАЦИЈА ПРОТИВ ОДРЕДЕНИ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Имунизацијата против одредени заразни болести се спроведува како:

1. Задолжителна активна имунизација на лица на одредена возраст, која се спроведува континуирано, во текот на целата година против: акутен вирусен хепатит Б (Hepatitis B), туберкулоза (Tuberculosis), заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б (Hib), дифтерија (Diphtheria), тетанус (Tetanus), голема кашлица (Pertussis), детска парализа (Poliomyelitis acuta), мали сипаници (Morbilli), заразни заушки (Parotitis epidemica), црвенка (Rubeola) и инфекции предизвикани од хуман папилома вируси (HPV) за сите лица на одредена возраст.

1.1. Имунизација против акутен вирусен хепатитис Б

Задолжителна активна имунизација против хепатит Б се врши со давање на три дози вакцина против хепатит Б (НВ вакцина).

А) Вакцинација се врши:

- На сите новородени деца во 2013 година, на возраст определена со Календарот за имунизација за 2013 година:
 - Првата доза на вакцина се дава во родилиште, во текот на првите 24 часа по раѓањето, а децата кои не се родени во родилиште треба да се вакцинираат веднаш, во надлежната установа која спроведува вакцинација.
 - Втората доза на вакцина се дава на растојание не пократко од еден месец по давањето на првата доза.
 - Третата доза на вакцина се дава на растојание не пократко од шест месеци после давање на првата доза, односно не пократко од два месеца после давање на втората доза.
- На сите деца до 6-годишна возраст, односно до отпочнување на основното образование (I одделение), кои до таа возраст не биле вакцинирани, а не ја прележале болеста, со давање на три дози НВ вакцина по шема 0, 1 и 6 месеци.

Имунизацијата се врши со давање на вакцина против хепатитис Б произведена по пат на генетски инженеринг. Кај новороденчиња и доенчиња вакцината се дава интрамускулно во предно-надворешниот дел на натколеницата, а кај поголеми деца над 12 месеци се аплицира длабоко интрамускулно во делтоидниот мускул.

1.2. Имунизација против туберкулоза

Задолжителна активна имунизација против туберкулоза се врши со давање на една доза вакцина против туберкулоза (BCG вакцина) како примовакцинација и една доза BCG вакцина со цел ревакцинација.

А) Вакцинација се врши:

- На сите новородени деца, без туберкулинско тестирање до крајот на првата година од животот, односно до навршување на 12 месеци.
- На сите деца со навршена една година од животот до навршена седумгодишна возраст (II одделение од основното училиште) кои претходно не биле вакцинирани, со претходно туберкулинско тестирање, ако туберкулинскиот тест им е негативен.

Б) Ревакцинација се врши:

- На сите деца на седумгодишна возраст, односно во II одделение на основното училиште, со претходно туберкулинско тестирање.

Имунизацијата против туберкулоза се спроведува со давање на жива вакцина добиена од Bacillus Calmette – Guerin, која се аплицира интрадеално, во пределот на делтоидниот мускул на левото рамо.

1.3. Имунизација против заболувања причинети од хемофилус инфлуенца тип Б

Задолжителна активна имунизација против заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б се врши со давање на три дози на вакцина против заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б (Hib вакцина) како примовакцинација и една доза Hib вакцина со цел ревакцинација.

А) Вакцинација се врши:

- На сите деца родени од 01.11.2012 година до 31.10.2013 година, на возраст определена со Календарот за имунизација во 2013 година.
- На сите деца со навршени 6 месеци од животот кои претходно не биле вакцинирани, со давање на две дози вакцина на растојание не пократко од еден месец, а најдоцна до навршени 24 месеци.

➤ На сите деца со навршени 12 месеци од животот кои претходно не биле вакцинирани, со давање на една доза вакцина, најдоцна до навршени 24 месеци.

Б) Ревакцинација се врши:

- На сите деца на возраст од 18 месеци, а најдоцна до навршени 24 месеци од животот со давање на една доза вакцина.

Ревакцинација не се врши кај децата кои биле вакцинирани по навршување на 12 месеци од животот.

Имунизацијата против заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б се спроведува со давање на коњугирана, мртва (инактивирана) вакцина, која се аплицира интрамускулно во предно-надворешниот дел на натколеницата, а кај поголеми дечиња може и во делтоидниот мускул.

1.4. Имунизација против дифтерија, тетанус и голема кашлица

Задолжителна активна имунизација против дифтерија, тетанус и голема кашлица се врши со давање на:

- три дози комбинирана вакцина против дифтерија, тетанус и голема кашлица (DTP вакцина) како примовакцинација и две дози DTP вакцина, како I и II ревакцинација
- две дози комбинирана вакцина против дифтерија и тетанус (DT или dT вакцина – за возрасни (про адултис), како III и IV ревакцинација
- една доза вакцина против тетанус (TT) или вакцина против дифтерија и тетанус – про адултис (dT вакцина), како V ревакцинација.

Вакцинација против дифтерија, тетанус и голема кашлица се врши:

- На сите деца родени од 01.11.2012 година до 31.10.2013 година, на возраст определена со Календарот за имунизација во 2013 година.
- На сите деца најдоцна до навршени 5 години од животот, кои до таа возраст не биле уредно вакцинирани, а не прележале голема кашлица.
- Децата со навршени 2 месеци од животот до навршување на 5 години, кај кои ќе се утврди постоење на контраиндикација за примена на целуларна вакцина против дифтерија, тетанус и голема кашлица (DTwP вакцина) заради тешка поствакцинална компликација на претходната доза DTwP вакцина, ќе се вакцинираат понатаму со вакцина која не содржи пертусис компонента, односно вакцина против дифтерија и тетанус (DT вакцина) или пак со комбинирана вакцина против дифтерија, тетанус со ацелуларна пертусис компонента (DTaP вакцина), согласно заклучокот и издадената документација од страна на Стручниот тим за утврдување на трајни контраиндикации и поствакцинални компликации при ЈЗУ Универзитетска Клиника за детски болести – Скопје (во понатамошниот текст: Стручен тим).

- Вакцинација против дифтерија, тетанус и голема кашлица се спроведува и кај деца од навршени 5 до навршени 14 години од животот, ако дотогаш не биле вакцинирани или ако нема докази дека се вакцинирани против овие болести, со давање на три дози комбинирана вакцина (DT, DTaP или dT вакцина), на растојание утврдено согласно Правилникот.

Ревакцинација против дифтерија, тетанус и голема кашлица се врши:

- На сите деца комплетно вакцинирани против дифтерија, тетанус и голема кашлица во 2012 година, на возраст определена со Календарот за имунизација во 2013.
- На сите деца до навршување на 5 години од животот, ако од комплетирањето на вакцинацијата поминала најмалку една година.
- На сите деца на 4-годишна возраст, најдоцна до навршување на 5 години, кои претходно биле вакцинирани и ревакцинирани според Календарот за имунизација.

Вакцинација против дифтерија и тетанус се врши:

- На сите деца до навршени 5 години од животот кои не се вакцинирани, а ја прележале големата кашлица.
- На сите деца од навршени 2 месеци до навршени 5 години од животот, кај кои Стручниот тим ќе утврди постоење на трајна контраиндикација за примена на DTP вакцина (целуларна или ацелуларна) поради посебна контраиндикација за вакцинација против голема кашлица.

Вакцинацијата во овој случај се спроведува со давање на комбинирана вакцина против дифтерија и тетанус (DT вакцина), на начин како со DTP вакцина.

- На сите деца родени од 1999 година наваму, ако не биле уредно вакцинирани против дифтерија и тетанус.

Ревакцинација против дифтерија и тетанус:

- На сите деца на 7-годишна возраст, односно во II одделение на основното училиште, кои претходно се уредно вакцинирани и ревакцинирани против дифтерија и тетанус, според Календарот за имунизација.
- на сите деца на 14-годишна возраст, односно во завршното одделение на основното училиште кои претходно се уредно вакцинирани и ревакцинирани против дифтерија и тетанус, според Календарот за имунизација.
- На сите деца до 14-годишна возраст, вакцинирани против дифтерија и тетанус прв пат во 2012 година, ако од вакцинацијата поминала една година.

Имунизацијата на деца постари од 7-годишна возраст се врши со посебна вакцина против дифтерија и тетанус за возрасни (dT вакцина – pro adultus).

Вакцинација против тетанус се врши:

- На сите лица од навршена 14-годишна возраст до навршена 18-годишна возраст, ако дотогаш не биле вакцинирани против тетанус или ако нема докази за вакцинирање, со давање на три дози вакцина против тетанус – тетанусен токсид (ТТ вакцина), на растојание утврдено со Правилникот.

Ревакцинација против тетанус се врши:

- На сите лица на 18-годишна возраст, односно во завршната година на средното образование, ако дотогаш биле уредно вакцинирани и ревакцинирани против тетанус, согласно Календарот за имунизација.
- На сите лица од 14-годишна возраст до 18-годишна возраст, кои во 2012 година прв пат биле вакцинирани против тетанус, ако од вакцинирањето поминала една година.

Имунизацијата против дифтерија, тетанус и голема кашлица се спроведува со давање на DTP, DT, dT и TT – вакцини, кои се аплицираат интрамускулно, во делтоидниот мускул.

1.5. Имунизација против детска парализа

Задолжителна активна имунизација против детска парализа се врши со давање три дози на вакцина против детска парализа како примовакцинација и три дози вакцина со цел ревакцинација. Вакцинацијата против детска парализа се спроведува со жива, тритипна орална полио вакцина (OPV вакцина) и/или мртва, тритипна инактивирана полио вакцина (IPV вакцина).

Вакцинација се врши:

- На сите деца родени од 01.11.2012 година до 31.10.2013, година на возраст определена со Календарот за имунизација во 2013 година.
- На сите деца родени 1999 година наваму до 31.10.2012 година, кои порано не биле вакцинирани против детска парализа.

Ревакцинација се врши:

- На сите деца комплетно вакцинирани против детска парализа во 2012 година, ако од потполната вакцинација поминала една година.
- На сите деца на 7-годишна возраст, односно во II одделение од основното образование, кои претходно биле вакцинирани и ревакцинирани според Календарот за имунизација.
- На сите деца на 14-годишна возраст, односно во завршното одделение на основното училиште, кои претходно биле вакцинирани и ревакцинирани според Календарот за имунизација.

Имунизацијата против детска парализа со OPV вакцина се спроведува со капнување на две капки вакцина во уста, додека апликацијата на IPV е интрамускулна, во делтоидниот мускул.

1.6. Имунизација против мали сипаници, заушки и црвенка - рубеола

Задолжителна активна имунизација против мали сипаници, заушки и црвенка - рубеола се врши со давање на една доза вакцина против мали сипаници, заушки и црвенка – рубеола (MRP вакцина), како и една доза MRP вакцина со цел ревакцинација.

Согласно Правилникот и Календарот за имунизација, II ревакцина против рубеола – црвенка се врши со моновалентна вакцина против рубеола (R вакцина), само кај девојчиња.

Вакцинација се врши:

- На сите деца со навршени 12 месеци од животот, најдоцна до навршени 15 месеци. Децата, кои по епидемиолошки индикации биле вакцинирани против мали сипаници на возраст од 6 до 12 месеци од животот, повторно мора да се вакцинираат од 15 до 24-месечна возраст.
- На сите деца после навршување на 15 месеци до 14-годишна возраст, кои претходно не биле вакцинирани со MRP вакцина.

Ревакцинација се врши:

- На сите деца на 6-годишна возраст, односно во I одделение од основното образование, на почетокот на учебната година.
- На сите деца после 6-тата година од животот до навршување на 14-годишна возраст, ако дотогаш не биле ревакцинирани со MRP вакцина.

Децата кои од било кои причини не биле вакцинирани согласно Календарот, ќе примаат две дози MRP вакцина на растојание од најмалку 30 дена, најдоцна до 14-годишна возраст.

Ревакцинација против рубеола се врши:

- На сите деца од женски пол, во завршното одделение на основното училиште, а најдоцна на 14-годишна возраст, со една доза моновалентна вакцина против рубеола (R вакцина), како II ревакцинација.

Имунизацијата против мали сипаници, заушки и црвенка – рубеола се спроведува со давање на жива, комбинирана MRP вакцина и R вакцина. И двете вакцини се аплицираат длабоко субкутано или интрамускулно, во пределот на делтоидниот мускул.

1.7. Имунизација против инфекции од хуман папилома вируси - ХПВ

Задолжителната активна имунизација против инфекции причинети од хуман папилома вируси (ХПВ) се врши со давање на три дози на вакцина против хуман папилома вируси (ХПВ вакцина).

Вакцинација се врши:

- На сите женски деца на 12 годишна возраст, односно на сите девојчиња во VI (шесто или седмо) одделение од основното образование, на растојанија согласно Календарот за имунизација во 2013 година.
- На сите женски деца најдоцна до 14 годишна возраст, а кои претходно не биле вакцинирани со оваа вакцина, со давање на три дози вакцина, на растојанија согласно Правилникот.

Имунизацијата против против инфекции предизвикани од хуман папилома вируси се спроведува со давање на ХПВ вакцина произведена со рекомбинантна технологија, која се аплицира интрамускулно, во пределот на надлактицата.

Задолжителната активна имунизација против определени заразни болести на лица на одредена возраст, согласно оваа Програма се спроведува согласно Календарот за имунизација во 2013 година, даден во продолжение на текстот :

КАЛЕНДАР ЗА ИМУНИЗАЦИЈА ВО 2013

Возраст на лица што подлежат на задолжителна имунизација	Болест против која се врши имунизација	Вакцинација Ревакцинација
до 24 ч од раѓање, 1 и 6 месеци	Хепатитис Б (3 дози)	вакцинирање
до 12 месеци	Туберкулоза (без тестирање) (1 доза)	вакцинирање
2, 3 и 5 месеци	Инфекции со хемофилус инфлуенца тип Б (Hib) (3 дози)	вакцинирање
	Дифтерија, тетанус, голема кашлица (3 дози)	вакцинирање
2, 3 ипол и 5 месеци	Детска парализа (3 дози тритипна орална вакцина)	вакцинирање
12 месеци	Мали сипаници, рубеола, заразни заушки (1 доза)	вакцинирање
18 месеци	Инфекции со хемофилус инфлуенца тип Б (Hib) (1 доза)	I ревакцинирање
	Дифтерија, тетанус, голема кашлица (1 доза)	I ревакцинирање
	Детска парализа (1 доза)	I ревакцинирање
4 години	Дифтерија, тетанус, голема кашлица (1 доза)	II ревакцинирање
6 години (I одделение)	Мали сипаници, рубеола, заразни заушки (1 доза)	I ревакцинирање
7 години (II одделение)	Туберкулоза (со тестирање) (1 доза) Детска парализа (1 доза) Дифтерија, тетанус (1 доза)	I ревакцинирање II ревакцинирање III ревакцинирање

12 години, 2 и 6 месеци после првата доза (VI одделение)	Инфекции со хуман папилома вирус (HPV) (само девојчиња) (3 дози)	Вакцинирање
14 години (завршна година на основното училиште)	Рубеола (само девојчиња) (1 доза) Детска парализа (1 доза) Дифтерија, тетанус (1 доза)	II ревакцинирање III ревакцинирање IV ревакцинирање
18 години (завршна година на средното образование)	Тетанус (1 доза)	V ревакцинирање

2. Задолжителна имунопрофилактика на лица експонирани на одредени заразни болести по епидемиолошки индикации, која се спроведува кај сите експонирани лица по епидемиолошки индикации, сè додека истите траат и тоа како: активна и пасивна имунизација против акутен вирусен хепатит Б (Hepatitis B), активна и пасивна имунизација против беснило (Lyssa), активна и пасивна имунизација против тетанус (Tetanus) кај повредени лица и активна имунизација против цревен тифус (Typhus abdominalis).

2.1. Активна имунизација против туберкулоза

На задолжителна имунизација против туберкулоза подлежат здравствени работници и друг помошен персонал, при вработување во здравствени установи во кои се врши дијагностика и лекување на болни од туберкулоза, ако туберкулинскиот тест им е негативен.

2.2. Активна имунизација против мали сипаници

Задолжителна имунизација против мали сипаници ако постојат епидемиолошки индикации се врши и кај деца на возраст од 6 до 12 месеци од животот, но тие повторно мора да се вакцинираат од 15 до 24-месечна возраст.

На задолжителна имунизација против мали сипаници подлежат и деца од навршени 15 месеци до 14 години од животот, кои се имунизирани против мали сипаници, ако за тоа постојат епидемиолошки индикации (заболување на вакцинирани, епидемија на мали сипаници кај деца од таа возраст), што ги утврди надлежниот орган на државата и ако од претходната вакцинација против мали сипаници поминало повеќе од една година.

2.3. Активна и пасивна имунизација против акутен вирусен хепатитис Б

Активната имунизација против вирусен хепатитис Б се спроведува со давање на HB вакцина, добиена по пат генетски инженеринг, кај:

1. Сите невакцинирани и непотполно вакцинирани лица вработени во здравствените установи, вклучувајќи ги и учениците и студентите во здравствено образовните струки (медицина, стоматологија, фаРепублика Македонијаација) кои доаѓаат во непосреден контакт со инфективен материјал (крв или серум).

2. Хемофиличари
3. Болни на хемодијализа
4. Полови партнери на HBsAg позитивни лица
5. Штитеници на установи за социјална заштита
6. Лица кои инјектираат дроги
7. Инсулин зависни болни од шеќерна болест
8. Болни од хроничен хепатит Ц
9. Лица со ХИВ/СИДА
10. Лица со регистрирани сексуално преносливи инфекции (СПИ) и нивни сексуални партнери
11. Лица кои имале инцидент со инфективен материјал (крв или серум).

Лица кои се HbsAg и анти HbsAg негативни, а живеат во близок контакт со носители на HbsAg исто така треба да се вакцинираат со HB вакцина, при што приоритет имаат нивните полови партнери.

За вакцинација на деца помлади од 10 години се дава педијатриска доза вакцина (0,5 ml), а за вакцинација на лица постари од 10 години се дава доза за возрасни (1ml) HB вакцина.
За вакцинација на пациенти на дијализа се дава двојна доза за определена возраст.

Бројот на потребните дози вакцина против акутен вирусен хепатитис Б кај експонирани лица и растојанието меѓу нив, како и времето на давање се пропишани со Правилникот.

Ревакцинација се спроведува кај случаи на имунодефициенција и кај болните на дијализа, со една доза на HB вакцина, 5 години после потполната вакцинација.

Пасивна имунизација против вирусен хепатитис Б се спроведува со давање на хепатитис Б имуноглобулин (HBIG) на:

- невакцинираните и непотполно вакцинираните лица кои имале инцидент со инфективен материјал (крв или серум), и
- новородени деца на HBsAg позитивни мајки.

HBIG се аплицира интрамускулно, во количина која ја препорачува производителот, веднаш по инцидентот, односно по раѓањето, а најдоцна 12 часа од моментот на инцидентот, односно на раѓањето.

По исклучок, ако хепатитис Б имуноглобулинот (HBIG) кај новородени деца од HBsAg позитивни мајки не е даден во првите 12 часа, може да се даде најдоцна до 7 дена од раѓањето.

HBIG се дава истовремено со првата доза вакцина, на спротивниот екстремитет.

2.4. Активна и пасивна имунизација против беснило

А) **Активната имунизација** против беснило се спроведува со давање на современи инактивирани вакцини против беснило за хумана употреба, произведени на култура на клетки и препорачани од СЗО, со потенцијал од најмалку 2,5 I.E. по поединечна доза.

1. **Предекспозициона вакцинација против беснило** се спроведува кај лица кои непосредно професионално се изложени на инфекција со вирусот на беснило, согласно одредбите на Правилникот.

Предекспозициона вакцинација се спроведува со давање на три поединечни дози на вакцина против беснило интрамускулно, во пределот на делтоидниот мускул, наизменично на спротивната рака, по шема: 0, 7 и 21 ден.

2. **Постекспозициона задолжителна имунизација против беснило** се спроведува кај:

1. Лице кое го каснало или на друг начин повредило бесно или на беснило сомнително диво или домашно животно.
2. Лице кое го каснало куче или мачка на непознат сопственик, што не можат да се подложат на десетодневен ветеринарен надзор.
3. Лице кое го каснало куче или мачка, што во рок од десет дена од денот на повредата на лицето ќе покажат знаци на беснило, ќе пцовисаат, ќе бидат убиени или ќе заскитаат, а беснилото на животното не може да се исклучи со лабораториски преглед
4. Лице кое можело да се зарази со вирусот на беснило преку слузница или оштетување на кожата.

Постекспозициона имунизација против беснило се спроведува веднаш после утврдувањето на индикациите, со давање на 5 поединечни дози на вакцина против беснило интрамускулно, во делтоидниот мускул (кај малите деца во предно-надворешниот дел на натколеницата), наизменично на спротивниот екстремитет, по шема: 0, 3, 7, 14 и 28 дена.

Пасивната имунизација против беснило се спроведува истовремено со давањето на првата доза вакцина, во сите случаи, со примена на хуман антирабичен имуноглобулин (HRIG). HRIG се дава еднократно, во дози од 20 I.E. на килограм телесна тежина. Се инфилтрира во самата рана и околу раната, а остатокот од потребната количина се дава интрамускулно, во глутеалната регија.

HRIG се аплицира во сите случаи, без разлика на времето поминато од експозицијата на вирусот на беснило.

Потребната количина на HRIG не смее да се надмине.

Во колку постекспозиционата имунизација е започната со давање само на вакцина, додатното давање на HRIG може да се примени најдоцна до осмиот ден од започнатата вакцинација.

Комплетно вакцинираните лица против беснило, после повторно утврдена индикација согласно Правилникот, се вакцинираат со давање на две поединечни дози на вакцина против беснило во делтоидниот мускул, по шема: 0 и 3 дена, без давање на HRIG.

Кај некомплетно вакцинираните лица, како и лицата кај кои не постои документација за вакцинација или кај кои постои докажана имunosупресија, после повторно утврдената индикација, се спроведува комплетна активна и пасивна имунизација согласно Правилникот. Истовремено со имунизацијата против беснило се врши и имунизација и против тетанус, согласно Правилникот.

2.5. Активна и пасивна имунизација против тетанус кај повредени лица

Имунопрофилакса против тетанус кај повредени лица се спроведува со аплицирање на адсорбирана TT (тетанус токсид) вакцина или dT вакцина (**активна имунизација**), како и со давање на хуман антитетанусен имуноглобулин (HTIG) (**пасивна имунизација**), во дози и на начин кој зависи од претходниот имунолошки статус за тетанус, согласно критериумите пропишани со Правилникот.

Вакцината (TT или dT) и хуманиот антитетанусен имуноглобулин (HTIG) се даваат истовремено, интрамускулно, во различен екстремитет.

Во продолжение на текстот е дадена шема за активна и пасивна имунизација против тетанус кај повредени лица.

Активна и пасивна имунизација против тетанус кај повредени лица

Вакцинален статус на повредениот	Растојание од последната доза до повредата	Вакцинација	Имунопрофилактика
Потполно вакциниран и ревакциниран за своја возраст	Од последна примена доза до повреда - < 5 години	Не е потребна вакцинација	Нема потреба од НТИГ
Потполно вакциниран и ревакциниран за своја возраст	Од последна примена доза до повреда - > 5 години < 10 години	Една доза ТТ (или dT) вакцина веднаш по повредата	Нема потреба од НТИГ
Потполно вакциниран и ревакциниран за своја возраст	Од последна примена доза до повреда - > 10 години	Една доза ТТ (или dT) вакцина веднаш по повредата	250 I.E. НТИГ
Непотполно вакциниран, односно лице кои примиле помалку од три дози ТТ(dT)		Продолжува со вакцинација до комплетирање на вакцинирањето (растојанието меѓу дозите да не е помало од 1 месец ниту подолго од 3 месеци)	250 I.E. НТИГ
Невакцинирани лица или лица со непознат вакцинален статус или лица без документација на увид при повредата		Прва доза ТТ (или dT) вакцина веднаш по повредата, втора доза на растојание не помало од 1 месец ниту подолго од 3 месеци, трета доза 6 месеци после втората доза, а ревакцинација се врши со давање една доза, една година после давање на третата доза	250 I.E. НТИГ веднаш по повредата заедно со првата доза

2.6. Активна имунизација против црвен тифус

На активна имунизација против црвен тифус по епидемиолошки индикации, подлежат:

1. Лица вработени на чистење на канализација и септички јами, и на отстранување на смет и други отпадни материи од населени места.
2. Лица кои живеат во заедничко домаќинство со бацилоносител на црвен тифус.
3. Лица вработени на ексхумација на тела на умрени лица.
4. Лица припадници на други целни групи, согласно Одлука на Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство, на предлог на надлежната епидемиолошка служба, за одредена територија.

Вакцинацијата се спроведува со давање на една доза вакцина според препораките на производителот.

Ревакцинацијата на вакцинираните лица по епидемиолошки индикации се спроведува со давање на една доза вакцина, после три години од вакцинацијата и се повторува на секои три години, сè додека трае индикацијата.

3. Активна имунизација по клинички и епидемиолошки индикации, се спроведува против: грип (Influenzae), заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип "Б" (Hib), заболувања предизвикани од *Streptococcus pneumoniae* (пнеумокок), менингококен менингит (Meningitis meningococcica), голема кашлица (Pertusis).

Во оваа смисла, имунизација може да се спроведува и против други заразни болести и возрастни групи, врз основа на одлука на Министерот за здравство и годишната Програма за имунопрофилактика и хемиофилактика против определени заразни болести на населението во Република Македонија.

3.1. Активна имунизација против грип

Вакцинација против грип се спроведува со мртва, инактивирана вакцина против грип, произведена од цели вируси или која содржи делови од вирусот одговорни за имунитетот (SPLIT вакцина).

По клинички индикации, вакцинацијата се спроведува кај лица постари од 6 месеци кои имаат хронични заболувања на белите дробови и кардиоваскуларниот систем, метаболни пореметувања (вклучително и шеќерната болест), состојби на имунодефициенција, бубрежна дисфункција, хемоглобинопатија, имуносупресија и друго.

По епидемиолошки индикации вакцинација се спроведува кај:

1. Лица сместени во геронтолошки центри и кај лицата вработени во овие центри
2. Млади и стари лица сместени во установи за социјална заштита и кај лицата вработени во тие установи
3. Лица вработени во здравствени установи, кои даваат здравствени услуги и спроведуваат здравствена дејност, а особено вработените во одделенија со зголемен ризик, стационари за хронично заболени лица и друго
4. Лица вработени во јавни служби кои се посебно експонирани на инфекција, и
5. Лица на возраст над 65 години.

Кај деца кои прв пат се вакцинираат, вакцинацијата се врши со давање на две дози вакцина на растојание од 30 дена, а наредните години се дава само по една доза вакцина, согласно упатството на производителот.

Вакцината се дава интрамускулно или длабоко субкутано во делтоидната регија, согласно упатството на производителот.

3.2 Активна имунизација против заболувања предизвикани од хемофилус инфлуенца тип Б

Вакцинација против заболувања предизвикани со хемофилус инфлуенца тип Б се спроведува со Hib вакцина, според **клиничките индикации**, кај деца постари од 2 години без оглед на претходниот вакцинален статус, во случај на:

1. Трансплантација на органи и ткива
2. Спленектомија и српеста анемија
3. Хемиотерапија и терапија со зрачење кај малигни тумори
4. Симптоматски и асимптоматски ХИВ инфекции
5. Кај други, клинички утврдени состојби на имунодефициенција.

Бројот на потребните дози вакцина против хемофилус инфлуенца тип Б според клинички индикации, како и растојанието меѓу нив, пропишани се со одредбите на Правилникот.

Индикациите за спроведување на оваа вакцинација по клинички индикации, ја поставува доктор специјалист клиничар.

3.3. Активна имунизација против заболувања предизвикани со *Streptococcus pneumoniae* (пнеумокок)

Вакцинацијата против заболувања предизвикани со *Streptococcus pneumoniae* (пнеумокок) се врши со коњугирана или полисахаридна вакцина, во зависност од возраста, според **клиничките индикации** – кај лица во зголемен ризик од инвазивно пнеумококно заболување, односно лица со:

1. Анатомска или функционална аспленија
2. Српеста анемија
3. Хронично кардиоваскуларно и белодробно заболување
4. Шеќерна болест
5. Хронично заболување на црниот дроб
6. Хронично заболување на бубрезите
7. Нефротски синдром
8. Алкохоличари
9. Симптоматска и асимптоматска ХИВ инфекција
10. Трансплантација на органи и ткива
11. Малигно заболување
12. Ликворна фистула
13. Клиничка историја на потврдена или суспектна пневмококна пневмонија
14. Кои примаат имunosупресивна терапија, вклучувајќи системски кортикостероиди
15. Постари од 65 години, сместени во колективни установи.

Децата под 2-годишна возраст се вакцинираат со коњугирана пневмококна вакцина, а деца постари од 2 години и возрасни се вакцинираат со полисахаридна вакцина.

Ревакцинацијата се спроведува со давање на една доза пневмококна вакцина 5 години после вакцинацијата.

Двете пневмококни вакцини (и коњугираната и полисахаридната) се даваат во дози од 0,5 ml интрамускуларно или субкутано во делтоидната регија, согласно упатството на производителот.

3.4. Активна имунизација против менингококен менингит

Вакцинација против менингококен менингит по **клинички индикации** се спроведува со полисахаридна менингококна вакцина, и се дава кај деца постари од 2 години и кај возрасни. Само кај лица постари од 11 години со висок ризик од појава на ова заболување се користи коњугирана менингококна вакцина.

Клиничките индикации за спроведување на вакцинација против менингококен менингит ги поставува доктор специјалист клиничар. Тие се :

1. Анатомска и функционална аспленија (спленектомија, српеста анемија), и
2. Имунодефициенција на комплемент (C5 – C9).

Вакцинација против менингококен менингит по епидемиолошки индикации се спроведува со коњугирана вакцина против менингококен менингит.

Индикацијата за спроведување на целна вакцинација, како и целните групи кои ќе подлежат на вакцинација против менингококен менингит по епидемиолошки индикации, на предлог на надлежната епидемиолошката служба за одредена територија, ја поставува Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство.

Вакцинацијата против менингококен менингит со двата вида вакцина се спроведува со давање на една доза, веднаш по утврдувањето на индикацијата.

Лицата кои се професионално експонирани на причинители на менингококен менингит или со својата работа можат да го пренесат причинителот на други лица, се вакцинираат со една доза четиривалентна полисахаридна вакцина.

Ревакцинација се спроведува со давање на полисахаридна вакцина на растојание од 5 години после извршената вакцинација, во случај ако индикациите и понатаму постојат. Ревакцинацијата со полисахаридна вакцина може да се спроведе и доколку лицето е претходно вакцинирано со коњугирана вакцина.

Вакцината против менингококниот менингит се аплицира во доза од 0,5 ml субкутано, во делтоидната регија.

3.5 Активна имунизација против голема кашлица

Вакцинацијата на децата од 2 месеци до 5 години живот, со ацелуларна вакцина против голема кашлица (DTaP) се спроведува врз основа на следниве клинички индикации:

1. Температура (ректална) 40°C и поголема од 40°C, во рок од 48 часа од претходната доза на DTwP вакцина, а која неможе да се доведе во врска со друга можна причина;
2. Упорно и континуирано плачење кое трае 3 и повеќе часа, а се јавува во рок од 48 часа од претходната доза на примена DTwP вакцина.

3. Колапс или слична состојба на шок (хипотонички – хипосензитивни епизоди) во рок од 48 часа од претходно примена доза на DTwP вакцина.
4. Конвулзии, било да се фебрилни или афебрилни кои се јавуваат до 3 дена од претходно примена доза DTwP вакцина.

Клиничките индикации за давање на DTaP вакцина ги утврдува Стручниот тим после разгледувањето на пријавата за поствакцинална компликација по имунизација на претходно дадена DTwP вакцина.

Вакцината DTaP се аплицира на начин кој е предвиден со упатството на производителот.

Вакцината DTaP е контраиндицирана кај еволутивни невролошки заболувања (неконтролирана епилепсија, инфантилни спазми, прогресивна енцефалопатија), како и за DTwP вакцина, се додека невролошкиот статус не се разјасни или стабилизира, за што одлучува Стручниот тим.

4. Активна имунизација на патници во меѓународен сообраќај ќе се спроведува согласно Меѓународниот Здравствен Правилник (IHR), против следните заразни болести: жолта треска (*Febris flava*), менингококен менингит (*Meningitis meningococcica*), црвен тифус (*Typhus abdominalis*), колера (*Cholera*), дифтерија (*Diphtheria*).

Активна имунизација на патници во меѓународниот сообраќај ќе се врши и против други заразни болести (акутен вирусен хепатит Б - *Hepatitis B*, беснило - *Lyssa*, тетанус - *Tetanus*, мали сипаници - *Morbilli* и друго).

Патниците во меѓународниот сообраќај подлежат на активна имунизација ако патуваат во ризични и ендемични зони или во земји кои бараат вакцинација против одредена заразна болест, и по епидемиолошки индикации, согласно Меѓународниот здравствен правилник.

4.1. Имунизација против жолта треска

Се спроведува со давање на една доза вакцина, најдоцна 10 дена пред патување во ендемското подрачје.

Повторна вакцинација против жолта треска се врши со давање на една доза вакцина после 10 години.

4.2. Имунизација против менингококен менингитис

Вакцинација против менингококен менингитис се врши најдоцна 10 дена пред патување во ризичното/ендемското подрачје, со соодветна вакцина.

Се аплицира соодветен број на дози, во зависност од видот на вакцината која ги содржи соевите, кои на тие територии предизвикуваат заболување.

4.3. Имунизација против колера

Вакцинација против колера се спроведува со орална вакцина против колера, најдоцна 14 дена пред патувањето. Се дава во две дози на растојание од една недела, а се очекува заштитата да се манифестира една недела после втората доза.

Повторна вакцинација против колера се врши со давање на една доза орална вакцина против колера, после 10 години.

4.4. Имунизација против други заразни болести

Вакцинација на патници во меѓународен сообраќај може да се врши по епидемиолошки индикации и против: цревен тифус, дифтерија, акутен вирусен хепатит Б, беснило, тетанус, мали сипаници и други заболувања.

Апликацијата на овие вакцини се врши согласно препораките на производителот на соодветната вакцина.

V. 2. ХЕМИОПРОФИЛАКСА НА ОДРЕДЕНИ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

Хемиопротифилакса против одредени заразни болести се спроведува против: туберкулоза, маларија, менингококен менингит, скарлатина, како и против други заразни заболувања - по епидемиолошки индикации и по препорака на надлежната епидемиолошка служба на локално, регионално и национално ниво, за соодветната територија.

1. Хемиопротифилакса против туберкулоза

Хемиопротифилакса против туберкулоза се спроведува со соодветни дози на лекови против туберкулоза и времетраење, согласно меѓународни препораки:

1. Кај деца кои се во близок контакт со заболен од директно микроскопски потврдена туберкулоза, позитивна туберкулоза или тешки фоРепублика Македонијаи на белодробна туберкулоза

2. Кај ХИВ позитивни лица и други состојби на имуносупресија.

Одлуката за хемиопротифилакса против туберкулоза се донесува после направена консултација со лекар пнеумофтизиолог, интернист пулмолог и педијатар.

2. Хемиопротифлакса против маларија

Хемиопротифлаксата против маларија се спроведува кај лица пред одењето, за време на целиот период на престој и по враќањето од земјата, односно подрачјата каде постои ендемија на маларија.

Препораки за изборот на видот и дозирањето на лековите за хемиопротифлакса против маларија, во согласност со препораките на СЗО, на епидемиолошките служби на Центрите за јавно здравје и нивните организациони единици им доставува епидемиолошката служба на ИЈЗ.

3. Хемиопротифлакса против менингококен менингит

Хемиопротифлакса против менингококен менингит се спроведува кај одредени целни групи по епидемиолошки индикации.

Индикациите, како и целните групи кои ќе подлежат на хемиопротифлакса против менингококен менингит по епидемиолошки индикации, на предлог на епидемиолошката служба на надлежниот ЦЈЗ/ПЕ за својата територија, ЦЈЗ Скопје за град Скопје и ИЈЗ за територијата на Република Македонија, ја поставува Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство.

Изборот на видот на лековите, нивното дозирањето според возраста, начинот на апликација на лекот и времетраењето на хемиопротифлаксата против менингококен менингит се во согласност со пропишаните критериуми во Правилникот.

4. Хемиопротифлакса против скарлатина

Хемиопротифлакса против скарлатина се спроведува во времетраење од 10 дена и е задолжителна:

1. Кај деца, во семејства во кои некој член од семејството има анамнеза на ревматска треска, а кои живеат во лоши социјални услови
2. При појава на скарлатина или стрептококен тонзилофарингит во колективи, по претходна консултација и препорака на епидемиолошката служба при надлежниот ЦЈЗ/ПЕ за своето подрачје и ЦЈЗ Скопје за град Скопје.

Хемиопротифлаксата се врши со давање на пеницилински препарат, а кај лица преосетливи на пеницилин се дава еритромицин.

5. Хемиопротифлакса против други заразни заболувања

Хемиопротифлакса по епидемиолошки индикации, може да се спроведува и против други заразни заболувања, кај лица изложени на тие заразни заболувања, а врз основ на препораките на епидемиолошката служба на надлежниот ЦЈЗ/ПЕ за своето подрачје, ЦЈЗ Скопје за град Скопје и ИЈЗ за територијата на Република Македонија.

V.3. ИМУНИЗАЦИЈА И ХЕМИОПРОФИЛАКСА ПРОТИВ ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ ВО ПОСЕБНИ УЛОВИ И ПРИ ВОНРЕДНИ СОСТОЈБИ

Имунопротифлакса и хемиопротифлакса на населението може да се спроведува и за други заразни болести и тоа во случај на вонредни состојби, како што се природни и други несреќи, изложеност или сомнение на изложеност на заразни болести, тероризам со биолошки агенси и друго.

Имунопротифлакса и хемиопротифлакса во вакви случаи, на предлог на Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство, одредува Министерот за здравство. За имунопротифлакса и хемиопротифлакса во случаи наведени во претходниот став се применуваат само средства кои ги задоволуваат условите утврдени со прописите за производство и промет на лекови и имунобиолошки препарати, кои се одобрени за употреба согласно со прописите за пуштање на лекови во промет во Република Македонија и одговараат на барањата на СЗО.

VI. ИНДИКАТОРИ

За оценување на успешноста на предвидените активности со Програмата, ќе користат следните индикатори на успешност:

- Опфат над 95% од подлежаќата популација за сите видови задолжителни вакцини
- Извештаите за спроведената имунизација кои ги изготвуваат превентивните тимови за имунизација и ги доставуваат до епидемиолошките служби до ЦЈЗ/ПЕ и ЦЈЗ Скопје, квартално
- Извештаите за спроведената имунизација на подрачјето на ЦЈЗ/ПЕ и ЦЈЗ Скопје до ИЈЗ на Република Македонија, кои истотака се доставуваат тромесечно
- Годишен извештај за спроведената имунизација во Република Република Македонија, изготвен од ИЈЗ, со опфат по видови вакцини и територијална распределба (ЦЈЗ/ПЕ)

- Теренските посети и увиди во вакциналните пунктови во републиката со цел надзор и контрола на спроведувањето на имунизацијата, од сите аспекти.

Извештаите за спроведената имунизација на подрачјето на ЦЈЗ/ПЕ и ЦЈЗ Скопје, по истекот на шестмесечјето се доставуваат до ИЈЗ.

- Годишен извештај за спроведената имунизација во Република Македонијасо епидемиолошки коментар, изготвен од ИЈЗ, со опфат по видови вакцини и територијална распределба по ЦЈЗ и нивни ПЕ.
- Теренските посети и увиди во вакциналните пунктови во републиката со цел надзор и контрола на спроведувањето на имунизацијата од сите аспекти и изготвени информации за состојбата на теренот, со констатации и предлог мерки.

VII. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

За реализација на мерките и активностите предвидени со оваа програма во табела VII-1 и табела VII-2 прикажани се потребните количини на вакцини и имуноглобулини за вакцинација на населението. Во количините земен е во предвид и неопходниот растур од 25% на вакцини кај десетдозните флакони, како и минимално потребни резерви од вакцини за околу 6 месеци.

За реализација на мерките и активностите предвидени со оваа програма потребни се:

VII-1 ВАКЦИНИ ЗА КОНТИНУИРАНА ИМУНИЗАЦИЈА

	Вид на вакцина	Број на дози	Единечна цена	Вкупна вредност
1.	DTvax	10.000	22,00	220.000,00
2.	DT pro adultis	60.000	20,00	1.200.000,00
3.	Rubeola	20.000	77,00	1.540.000,00
4.	MRP	40.000	320,00	12.800.000,00
5.	Tuberculin	50.000	38,00	1.900.000,00
6.	BCG 0,1ml	50.000	30,00	1.500.000,00
7.	HiB	90.000	200,00	18.000.000,00
8.	Tetavax	30.000	18,00	540.000,00
9.	DTP	150.000	32,00	4.800.000,00
10.	Polio	190.000	16,00	3.040.000,00
11.	Hepatis B ped.	66.000	210,00	13.860.000,00
12.	HPV	19.000	4.410,00	83.790.000,00
	ВКУПНО VII-1			143.190.000,00

VII-2 ВАКЦИНИ ПО ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИНДИКАЦИИ

Ред. Бр.	Вид на вакцина	Минимум потр. резер. дози кои ги обезб. Мин. за здрв.	Единечна Цена	Вку. вред. На мин. потр. резер. Дози
1.	HEPATITIS B ADULT	2000	390,00	780.000,00
2.	IMOGAM RABIES 10 ml	30	23.100,00	693.000,00
3.	IMOGAM RABIES 2мл	30	5.600,00	168.000,00
4.	IMOVAX RABIES VERO	1.000	720,00	720.000,00
5.	TUPHYM	200	260,00	52.000,00
6.	TETABULIN			
7.	IMMUNOGLOBULIN HEPATITIS B, 5 ml	30	22.000,00	660.000,00
8.	IMMUNOGLOBULIN HEPATITIS B, 1 ml	30	5.300,00	159.000,00
9.	Pneumococal vaccine	100	900,00	90.000,00
10.	SERUM ANTI VIPERINUM	200	2.150,00	430.000,00
11.	DTP(PERTUSIS ACCELULAR)	1500	560,00	840.000,00
12.	POLIO- IPV	100	910,00	91.000,00
13.	УРЕД ЗА КОНТИНУИРАН ТЕМПЕРАТУРЕН МОНИТОРИНГ ВО ФРИЖИДЕРИТЕ ЗА ВАКЦИНИ (FGRIDGE-TAG)	150	1000	150.000,00
14.	IMOVAX MUMPS	50	800,00	40.000,00
15.	MORBILI	50	900,00	45.000,00
16.	STAMARIL	30	1.500,00	45.000,00
	ВКУПНО VII -2			4.963.000,00
	ВКУПНО VI1 -1 и VII-2			148.153.000,00
	ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД 2012 ГОДИНА			121.847.000,00
	СЕ ВКУПНО VII-1 VII-2 и заостанат долг			270.000.000,00

Вкупните средства за реализација на оваа програма изнесуваат 270.000.000,00 денари.

Од Буџетот на Република Македонија ќе се обезбедат вакцини, од VII-1 за задолжителна имунизација на сите лица на одредена возраст, како и минимум потребни резервни дози на вакцини и серуми од табела VII-2, за лица за задолжителна имунизација и серопротекција по епидемиолошки индикации

Реално потребните годишни потреби на количини на вакцините и серуми по клинички и епидемиолошки индикации од табела VII-2 точка 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 за заштита и лекување на пациенти, или заштита на своите вработени лица, ги обезбедуваат Јавните здравствени установи од сопствените буџети.

Финансиските средства за обезбедување на вакцини и хемиопрофилактички средства за спроведување на имунизацијата на патници во меѓународниот сообраќај ги обезбедуваат институциите овластени за вршење на оваа вакцинација.

Набавените вакцини од страна на Министерството за здравство, ќе се дистрибуираат од страна на добавувачите до овластените здравствени установи-извршители, врз основа на доставени списоци од Министерството за здравство согласно искажаните потреби од вакцини на здравствените установи.

Финансиските средства од програмата се доставуваат до најповолните добавувачи на вакцини, по достава и прием на вакцините.

VIII. Извршители на Програмата

Финансиските средства од оваа програма се наменети исклучиво за обезбедување на потребните вакцини во Република Македонија. Министерството за здравство врши набавка на вакцини и ги дистрибуира до извршителите - овластени здравствени установи за вакцинација.

Активностите предвидени со Програмата во рамките на своите надлежности и во рамките на своите буџети ќе ги спроведуваат превентивните тимови при Здравствените домови во Република Македонија, Универзитетската Клиника за инфективни болести и фебрилни состојби и Универзитетската Клиника за детски болести, инфективните одделенија при Општите и Клиничките Болници во републиката, други здравствени установи во државата овластени за вршење на вакцинација, како и ЦЈЗ и нивните организациони единици, ИЈЗ и ДСЗИ кои се надлежни за спроведување на надзор и контрола на активностите предвидени со Програмата.

IX. Доставување на годишни извештаи и рокови

ЦЈЗ/ПЕ и ЦЈЗ Скопје, збирните годишни извештаи за спроведената имунизација на својата територија (на специјални обрасци согласно Правилникот) ги доставуваат до ИЈЗ, а за спроведена имунизација против туберкулоза до Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза до 01.02.2013 година, за спроведената имунизација во 2012 година.

ИЈЗ ги обработува и евалуира прибраните годишни извештаи, изготвува посебна анализа и извештај за состојбата со спроведената имунизација во 2012 година и опфатот со одделни вакцини на локално, регионално и национално ниво во републиката и овој извештај го доставува до Министерството за здравство, Фондот за здравствено осигурување на Македонија, Државниот здравствен и санитарен инспекторат и други надлежни институции, до 01.03.2013 година.

Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза доставува годишен извештај за спроведената имунизација против туберкулоза на територијата на Република Македонија во 2012 година, до Министерството за здравство и ИЈЗ, најдоцна до 01.03.2013 година.

X. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Министерството за здравство ја планира потребата од годишни потреби на вакцини за задолжителна имунизација и вакцини по епидемиолошки индикации, врши набавка на неопходно потребните количини, врши план и дистрибуција на вакцини по овластени здравствени установи и врши следење на извршувањето на вакцинирањето преку извештаите на ИЈЗ за опфатот на извршена имунизација.

Реализација на Програмата ќе биде по Република Македонија анентно следена од страна на епидемиолошките служби при ЦЈЗ/ПЕ и ДСЗИ, како и од страна на Одделението за контрола и надзор на имунизацијата при ИЈЗ.

Интензитетот на следењето ќе се спроведува на месечно ниво, од страна на ЦЈЗ/ПЕ, а квартално од страна на ИЈЗ и ДСЗИ.

За сите недостатоци и недоследности во спроведување на Програмата ќе се прават посебни извештаи и инфо Република Македонија ации, кои ќе се доставуваат до МЗ и до ДСЗИ.

Одделението за контрола и надзор на имунизацијата при ИЈЗ секоја година ќе подготвува евалуација на Програмата, при што ќе се изготвува годишен извештај со предлог мерки за надминување на негативните појави и пречки во тек на реализацијата на Програмата. Исто така, ИЈЗ ќе дава стручно-методолошка помош и напатствија до превентивните тимови кои ја спроведуваат имунизацијата и ЦЈЗ/ПЕ.

ИЈЗ во текот на 2013 година ќе изготви Програма за имунопрофилакса и хемиопрофилакса против одредени заразни болести на населението во Република Македонија за 2014 година и ќе ја достави до Министерството за здравство до 31.10.2013 година.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9976/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

153.

Врз основа на член 57 став 3 од Законот за ветеринарното здравство ("Службен весник на Република Македонија" бр. 113/2007, 24/2011, 136/2011 и 123/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА
ЖИВОТНИТЕ ВО 2013 ГОДИНА**

I

Средствата за здравствена заштита на животните од заразни болести во 2013 година се утврдуваат во износ од 145.312.000,00 денари и тоа од следните извори:

	во денари
1. Средства од Буџетот на Република Македонија, раздел 14005, Програма 2, Потпрограма 20, ставка 464, сметка 637	145.312.000,00

II

Средствата за здравствена заштита на животните од заразни болести во 2013 година, во целост ќе бидат искористени за плаќање на заостанатите обврски за здравствена заштита на животните од претходните години.

1. Заостанати обврски од претходните години	140.312.000,00
2. Набавка на вакцини против бруцелоза кај овци и кози	2.500.000,00
3. Набавка на ушни маркици	2.500.000,00

III

Активностите за здравствена заштита на животните од заразни болести во 2013 година, ги опфаќаат следните ставки:

1. Средства за здравствена заштита на животните	139.312.000,00
1.1 Превентивна заштита на заразни болести кај свињите	3.500.000,00
1.2 Превентивна заштита на заразни болести кај живината	400.000,00
1.3 Превентивна заштита од заразни болести кај копитарите	100.000,00
1.4 Превентивна заштита од заразни болести кај пчелите	200.000,00
1.5 Превентивна заштита од заразни болести кај дивечот	3.000.000,00
1.6 Превентивна заштита од заразни болести кај кучињата	300.000,00
1.7 Превентивна заштита од заразни болести кај овците и козите	50.000.000,00
1.8 Превентивна заштита од заразни болести кај говедата	48.000.000,00
1.9 Надомест за заклани/еутаназирани болни животни, транспорт до објект за колење/нештетно отстранување и трошоци за колење	28.312.000,00

1.10 Трошоци за дезинфекција, дезинсекција и дератизација при искоренување на заразните и други болести кај животните	3.000.000,00
1.11 Идентификација и регистрација на животните	1.000.000,00
1.12 Превентивни мерки за сузбивање на заразни болести кои не се предвидени со Годишната наредба	1.000.000,00
1.13 Имплементација на плановите за итна интервенција	500.000,00

IV

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.1 на оваа програма во износ од 3.500.000 денари, ќе се користат за:

- Вакцинација и сузбивање на Класичната чума кај свињите вклучувајќи ја и вонредната вакцинација при појава на заразата	2.500.000,00
- Дијагностичко испитување на Класичната чума кај свињите	1.000.000,00

V

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.2 на оваа програма во износ од 400.000 денари, ќе се користат за:

- Мониторинг на присуство на Авијарна инфлуенца кај домашна и дива живина	300.000,00
- Дијагностичко испитување на Њукастелска болест	50.000,00
- Дијагностичко испитување на други заразни болести	50.000,00

VI

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.3 на оваа програма во износ од 100.000 денари, ќе се користат за:

- Вакцинација на копитарите против Антракс	40.000,00
- Мониторинг на присуство на западно-нилска треска	20.000,00
- Дијагностичко испитување на западно-нилска треска	40.000,00

VII

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.4 од оваа програма во износ од 200.000 денари, ќе се користат за:

- Испраќање мостри за дијагностичко испитување на Американска чума на пчелно легло	80.000,00
- Дијагностичко испитување на Американска чума на пчелно легло	100.000,00
- Дијагностичко испитување на други заразни и паразитски болести кај пчели	20.000,00

VIII

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.5 од оваа програма во износ од 3.000.000 денари, ќе се користат за:

- Дијагностичко испитување на Беснило	2.000.000,00
- Дијагностичко испитување на Класична чума кај свињите	900.000,00

- Надомест за застрелани диви животни за мониторинг на заразни болести	100.000,00
--	------------

IX

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.6 од оваа програма во износ од 300.000 денари ќе се користат за:

- Дијагностичко испитување на Беснило	300.000,00
---------------------------------------	------------

X

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.7 од оваа програма во износ од 50.000.000 денари ќе се користат за:

- Земање, пакување и испраќање на материјал за лабораториско испитување на Бруцелозата кај овците и козите	22.000.000,00
- Дијагностичко испитување на Бруцелозата кај овците и козите	17.000.000,00
- Вакцинација против Бруцелоза кај овците и козите	10.000.000,00
- Превентивна вакцинација против Антракс	500.000,00
- Дијагностичко испитување на Скрепи	500.000,00

XI

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.8 од оваа програма во износ од 48.000.000 денари, ќе се користат за:

- Земање, пакување и испраќање на материјал за лабораториско испитување на Бруцелозата кај говедата	15.000.000,00
- Дијагностичко испитување на Бруцелозата кај говедата	15.000.000,00
- Превентивна вакцинација против Антракс	200.000,00
- Дијагностичко испитување на Спонгиоформна енцефалопатија кај говедата	2.800.000,00
- Туберкулинизација и ретуберкулинизација на говедата	15.000.000,00

XII

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.9 од оваа програма во износ од 28.312.000,00 денари, ќе се користат за:

- Надомест за заклани/еутаназирани заболени животни заради сузбивање на заразни болести	28.000.000,00
- Транспорт до објектот за колење/место за нештетно отстранување, трошоци за колење	312.000,00

XIII

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.10 од оваа програма во износ од 3.000.000,00 денари, ќе се користат за:

- Трошоци за дезинфекција, дезинсекција и дератизација при сузбивање на заразни болести	3.000.000,00
---	--------------

XIV

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.11 од оваа програма во износ од 1.000.000,00 денари, ќе се користат за:

- Идентификација и регистрација на свињи	1.000.000,00
--	--------------

XV

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.12 од оваа програма во износ од 1.000.000,00 денари, ќе се користат за:

- Превентивни мерки за сузбивање на заразни болести кои не се предвидени со Годишната наредба	1.000.000,00
---	--------------

XVI

Средствата од дел III точка 1, подточка 1.13 од оваа програма во износ од 500.000,00 денари, ќе се користат за:

- Имплементација на планови за итни мерки	500.000,00
---	------------

XVII

Средствата за извршување на активностите од деловите IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV и XVI ќе бидат исплатени од Програмата за користење на средства за здравствена заштита на животните од Буџетот на Република Македонија во 2014 година.

XVIII

Средствата од дел IV алинеја 1, дел V алинеја 1, дел VI алинеја 1, дел VI алинеја 1 и 2, дел VII алинеја 1, дел X алинеја 1, 3 и 4, дел XI алинеја 1, 3 и 5, дел XIII алинеја 1 и дел XIV алинеја 1 на оваа програма ќе се исплаќаат по склучен договор меѓу министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и ветеринарните друштва во епизоотиолошките единици односно меѓу Агенцијата за храна и ветеринарство и ветеринарните друштва во епизоотиолошките единици.

Средствата од дел IV алинеја 2, дел V алинеја 2 и 3, дел VI алинеја 3, дел VII алинеја 2 и 3, дел VIII алинеја 1 и 2, дел IX алинеја 1, дел X алинеја 2 и 5, дел XI алинеја 2, 4 и 5 ќе се исплатуваат по склучен договор меѓу Агенцијата за храна и ветеринарство и Факултетот за ветеринарна медицина-Скопје.

Средствата од дел II алинеја 2 и 3, дел VIII алинеја 3, дел XII алинеја 1 и 2 и дел XVI алинеја 1 од оваа програма ќе се исплатуваат на правно или физичко лице кои ги исполнува условите пропишани со Законот за ветеринарното здравство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/2007, 24/2011, 36/2011 и 123/2012) или по склучување на договор меѓу директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство и правното или физичко лице и врз основа на Законот за организација и работа на органите за државна управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/2000) по донесено решение од директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство.

XIX

Приоритет во спроведување на мерките на оваа програма ќе имаат епизоотиолошките подрачја доколку се појават заразни болести во поголем обем.

XX

За спроведување на оваа програма се грижи Агенцијата за храна и ветеринарство.

XXI

Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-10050/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

154.

Врз основа на член 49 став 1 од Законот за научно-истражувачка дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/2008, 103/2008, 24/2011 и 80/2012) и член 16 став 1 од Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија“ бр. 47/2011) и член 40 став 4 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 171/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУ-
ВАЧКАТА РАБОТА, ТЕХНОЛОШКО-ТЕХНИЧ-
КИОТ РАЗВОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2013 ГОДИНА**

1. Програма за научно-истражувачка работа за 2013 година

Програмата за научно-истражувачката работа, технолошко-техничкиот развој во Република Македонија за 2013 година во Република Македонија се остварува во согласност со Законот за научно-истражувачка работа (“Службен весник на Република Македонија” бр.46/2008, 103/2008, 24/2011 и 80/2012), Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија” бр. 47/2011).

Со Програмата се финансираат активностите од научно-истражувачката работа и тоа за:

1. Програми на јавните научни установи и единиците насочени кон науката при државните универзитети,
2. Национални научно-истражувачки проекти,
3. Билатерални научно-истражувачки проекти ,
4. Издавачка дејност (печатење на научни книги),
5. Организација на научни собири,
6. Учество на домашни истражувачи на меѓународни научни собири,
7. Студиски престои во странство и престој на странски научни истражувачи во Република Македонија,
- 8 . Објавување на научни трудови во странство,
9. Објавување на научни трудови во странство (со импакт фактор),
10. Стипендии за студии од втор циклус во земјата,
11. Стипендии за студии од трет циклус во земјата,
12. Стипендии за студии и школарини од втор циклус во странство,
13. Стипендии за студии од трет циклус во странство,
14. Еднократен надомест за одбрана на магистерски труд,
15. Еднократен надомест за одбрана на докторски труд,
16. Стипендии за студии од втор циклус за ШАН-ГАЈ и ШЕФИЛД, Грција,
17. Стипендии за студии од втор циклус за ФАМУ, Република Чешка,
18. Стипендии за последипломски и докторски студии во согласност со Законот за правата на претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата,

19. Технолошки развој (развојно иновациски проекти),

20. Техничка култура,

21. Државна награда „Гоце Делчев“,

22. Контрибуција на членарини во Меѓународни организации (МАЕЕ, ЕУРЕКА и други контрибуции),

23 ЦЕЕПУС и

24. Други расходи-исплата на експертски и советодавни тела, рецензии за проекти реферална работа, наплата на фактури за објавени конкурси и други активности.

1.1. Програми на јавните научни установи и единиците насочени кон науката при државните универзитети

Од Програмата за научно-истражувачка работа за јавните научни установи и единиците насочени кон науката при државните универзитети ќе се финансираат следните научно-истражувачки активности: научно-истражувачки проекти, издавачка дејност, организирање на научни собири, учество на домашни научни истражувачи на меѓународни научни собири, студиски престои во странство, научно-истражувачка инфраструктура и престој на странски научни истражувачи во Република Македонија. Овие научно-истражувачки активности се од јавен интерес на државата од областа на историскиот и културниот идентитет на македонскиот народ, како и граѓаните кои живеат во нејзините граници кои се дел од албанскиот народ, турскиот народ, влашкиот народ, српскиот народ ромскиот народ, бошњачкиот народ и другите што живеат во Република Македонија.

1.2. Научно-истражувачки проекти (национални)

Континуираната научно-истражувачка работа низ научно-истражувачки проекти во природно-математичките науки, техничко-технолошките науки, медицинските науки и здравство, биотехнички науки, општествени науки и хуманистички науки, претставува перманентна ориентација. Државните високо образовни установи вршат фундаментално, развојно и применето истражување, а кои се од големо значење за афирмирање на научно-истражувачката работа во нашата држава. Покрај фундаменталното значење, вложувањата во научно-истражувачката работа се во функција на забрзаниот економски развој.

Од друга страна, активното вклучување на младите истражувачи во научно-истражувачката работа превентивно делува на “одливот на мозоци” од државата, а користењето на потенцијалот на младиот научен кадар обезбедува временски далекусежно стабилен и континуиран развој на државата.

1.3. Билатерални научно-истражувачки проекти

Континуираната научно-истражувачка работа низ научно-истражувачки проекти во природно-математичките науки, техничко-технолошките науки, медицинските науки и здравство, биотехнички науки, општествени науки и хуманистички науки, претставува перманентна ориентација. Државните високо образовни установи вршат фундаментално, развојно и применето

истражување а кои се од големо значење за афирмирање на научно-истражувачката работа во билателарната соработка со: Словенија, Хрватска, Турција, Бугарија, Србија, Црна Гора, Кина, Албанија, Австрија, Полска, Чешка, БиХ, Франција и др. Покрај фундаменталното значење, вложувањата во научно-истражувачката работа се во функција на забрзаниот економски развој.

Од друга страна, активното вклучување на младите истражувачи во научно-истражувачката работа превентивно делува на “одливот на мозоци” од државата, а користењето на потенцијалот на младиот научен кадар обезбедува временски далекусежно стабилен и континуиран развој на државата.

1.4 Издавачка дејност (научни книги)

Резултатите од научно-истражувачката работа се главен индикатор за активноста на научните работници. Тие се верификуваат преку нивно објавување во форма на трудови во печатени научни книги и научни списанија. Печатеното издаваштво е незаменлив начин на комуникација на научниот работник со соодветна научна јавност но и пошироко.

1.5 Организација на научни собири

Програмата предвидува финансиска поддршка за организирање на научни собири од национален и меѓународен карактер во Република Македонија каде што се презентираат најновите достигнувања во соодветна научна област преку презентација на научни трудови (орална и постер презентација).

1.6 Учество на домашни истражувачи на меѓународни научни собири

Усовршувањето на домашни истражувачи на научни собири во странство се остварува преку нивно активно учество на конгреси, конференции, симпозиуми и семинари. За овие учества на научни собири во странство се покриваат дел од патните трошоци, дел од дневните трошоци и дел од котизацијата за учество на научниот собир.

1.7 Студиски престои во странство и престој на странски научни истражувачи во Република Македонија

Еден од инструментите за поддршка на усовршувањето на домашните научно-истражувачки кадри во странство е кофинансирањето на студиските престои. Во доделувањето на овие средства ќе се применат критериумите за селекција на апликантите за ваков вид на поддршка врз основа на должината на престојот, статусот на институцијата каде ќе се престојува, програмата на престојот и др.

1.8 Објавување на научни трудови во странски научни списанија

Се доделуваат средства за објавување на научните трудови на наши научни истражувачи во странство кои се објавуваат во научни списанија кои се издаваат во странство.

1.9 Објавување на научни трудови во странски научни списанија (со импакт фактор)

Се доделуваат средства за печатење на научните трудови на наши научни истражувачи во странски научни списанија (часописи вреднувани со импакт фактор).

1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17 и 1.18 Стипендии за млади научно-истражувачки кадри - магистерски и докторски студии во земјата и странство

Во 2013 година за создавањето на млади научно-истражувачки кадри ќе се остварува преку доделување на стипендии за студии од втор и трет циклус и доделување средства за еднакратна помош за изработка на магистерски и докторски трудови. Ќе се доделуваат стипендии за студии од втор и трет циклус на студенти кои студираат во странство на Универзитетите рангирани од највисок ранг на класификација. Средства за стипендии за студии од втор циклус за ШАНГАЈ И ШЕФИЛД, Грција стипендии за студии од втор циклус за ФАМУ, Република Чешка, еднакратен надомест за одбрана на магистерски труд и еднакратен надомест за одбрана на докторски труд.

Исто така ќе се доделуваат стипендии и уписнини за школување во согласност со Законот за правата на претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата („Службен Весник на Република Македонија“ бр. 46/2004, 109/2006 и 157/2007 година.)

Ќе се доделуваат стипендии за студии од втор и трет циклус на странски државјани кои престојуваат во Република Македонија по основ на билателарна и мултилатерална меѓународна соработка.

1.19. Програма за технолошки развој за 2013

Средствата наменети за поттикнување и помагање на технолошкиот развој ќе се користат за кофинансирање развојно-истражувачки проекти/програми, за подобрување и развој на технолошката инфраструктура, како и за проекти/програми од посебен интерес за технолошкиот развој на Република Македонија. Средствата во основа ќе се наменат за развој на технолозиите и иновациите, информациските и комуникациските знаења и трансферот на знаења и информации, како и за поттикнување на иноваторството, поддршка на Програмата ЕУРЕКА и други активности во функција на унапредување на технолошкиот развој.

Дел од средствата ќе бидат наменети за исплата на хонорари на експерти кои рецензираат предлози и завршни извештаи на развојни и иновациски проекти.

1. Развојно-истражувачки проекти

Со средствата од Буџетот за 2013 година ќе се кофинансираат развојно-истражувачки проекти чии носители се субјектите на технолошкиот развој со директна соработка на научно-истражувачкиот кадар од универзитетите во Република Македонија.

Во согласност со новиот Закон за поттикнување и помагање на технолошкиот развој („Службен весник на Република Македонија“ број 47/2011) утврдено е порај

досегашниот тип проекти (мали развојно-истражувачки проекти) да се финасираат и големи проекти (развојно-истражувачки проекти).

Ефектите од кофинасирањето на развојно-истражувачките проекти се изразени како: нови производи, нови производни линии и погони, примена на информациските и комуникациските знаења во технолошките процеси, рационализација во производните процеси, супституција на некавалитетни или увозни суровини, нови варботувања, заштеда на енергија, заштита на животната средина и слично.

2. Иновациски проекти

Со средствата од Буџетот за 2013 година ќе се финансира иноваторството, пронаоѓаштвото и рационализаторството, како значајни компоненти за забрзан економски развој. Средствата ќе се наменат за софинансирање на: изработка на прототипови, иновативни решенија, организирање на традиционалната изложба на пронајдоци МАКИНОВА и други активности поврзани со иноваторството. Се планира оваа година да започнат со реализација и проектите: ПАТЕНТ.МК, Со наука до нови фабрики и Комерцијализација на наука-та и знаењето.

3. Програма ЕУРЕКА

Со средствата од Буџетот за 2013 година ќе се финансираат активности од Програмата ЕУРЕКА за вклучување на истражувачкиот и бизнис секторот во заеднички одржливи пазарно ориентирани иновациски и развојни проекти со партнери од земјите членки на ЕУРЕКА.

4. Технолошка инфраструктура

Со дел од средствата утврдени во Буџетот за 2013 година треба да започне поддршката на развојот на технолошката инфраструктура, утврдена во новиот Закон за поттикнување и помагање на технолошкиот развој (истражувачко-развојни единици во стопанството, иновациски центри, центри за трансфер на технологија, научно-технолошки паркови и центри за информациски и комуникациски технологии). Во таа насока ќе се софинансира развојот и унапредувањето на постојната техничко-технолошка инфраструктура, која значително заостанува зад потребите.

1.20. Програма за техничка култура за 2013

Потребните средства за поттикнување и помагање на техничката култура се определени врз основа на предлог-програмите за работа/проектите, изготвени од носителите на техничката култура кои имаат јавни овластувања за вршење на оваа работа доделени од Министерството за образование и наука.

1. Обука за техничка култура (програмски активности–програми за работа/проекти)

Средствата ќе се наменат за обука преку: организирање семинари и курсеви во домовите за техничка култура и струковите сојузи; организирање и учество на регионални, државни и меѓународни смотри на талентирани ученици од основните и средните училишта во областа на природните и техничките науки; организирање и одржување собири, фестивали и изложби од државен и меѓународен карактер и други активности поврзани со развојот и унапредувањето на техничката култура.

Со средствата од Буџетот за 2013 година ќе се поддржат и следните конкретни активности на државно ниво: Државна смотра на млади техничари и природници; Државна смотра „Наука на младите“; Државен собир на радиоаматерите; Државен собир на трактористите; Државен собир на воздухопловните и ракетните моделари; „Денови на македонската фотографија“; Државен фестивал на непрофесионалниот филм; летни фото и филмски школи, МАКИНОВА 2013; ЕКОНОВА 2013 и др.

Со дел од средствата ќе се поддржат и активности на меѓународен план: организирање и учество на меѓународни натпревари и манифестации (светски купови на ракетно моделарство; Меѓународен фестивал на документарен филм „Камера 300“; ФОТОМЕДИА 2013; учество на регионален натпревар на млади таленти – за земјите од Југоисточна Европа; Меѓународна олимпијада на млади таленти и др.).

Со средствата од Буџетот за 2013 година ќе се финансираат и потребите за задолжителна котизација во меѓународните организации од областа на техничката култура.

2. Материјални трошоци

Средствата за материјални трошоци за реалните потреби за остварување на програмските активности на носителите на јавни овластувања во техничката култура во Република Македонија за 2013 година се предвидува да се обезбедат од страна на носителите на работата.

1.21. Државна награда “Гоце Делчев”

Согласно Законот за државни награди („Службен весник на Република Македонија” бр.52/2006 и 54/2007) преку Министерство за образование и наука, во Република Македонија се доделува државната награда “Гоце Делчев”, со која се оддава општествено признание за особено значајни остварувања од интерес за државата, во областа на науката. Во една календарска година се доделуваат најмногу три награди.

1.22. Контрибуција на членарини во Меѓународни организации (МАЕЕ, ЕУРЕКА и други контрибуции)

Министерството за образование и наука преку уплатата на овие контрибуции-членарини во меѓународните организации обезбедува учество на наши научни институции да можат да конкурираат за добивање на проекти од меѓународен карактер исто така се врши исплата на фактури за објавени конкурси.

1.23. ЦЕЕПУС

Ќе се поддржува престојот на постдипломци, универзитетски професори во Република Македонија во рамките на ЦЕЕПУС програмата за 2013 година.

1.24. Други расходи-исплата на експертски и советодавни тела, рецензии за проекти, наплата на фактури за објавени конкурси и други активности

Се врши исплата на рецензии на научни работници кои извршиле рецензирање на нови проекти, годишни извештаи и завршни извештаи за национални и меѓународни проекти. Ќе се одвојуваат средства и за советодавни тела во областа на науката и др.

Табела 1. Преглед на распределените средства за научно-истражувачката работа за 2013 година

**ПРЕГЛЕД
ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА, ТЕХНОЛОШКО-ТЕХНИЧКИОТ
РАЗВОЈ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОД ПРОГРАМАТА 7-НАУКА
ПОТПРОГРАМА 71-НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА ЗА 2013 ГОДИНА**

Р. бр.	АКТИВНОСТИ	БУЏЕТСКИ СТАВКИ								ВКУПНО РАСПОРЕД НА БУЏЕТ- 2013
		420-патни и дневни трошоци	421-Комунални услуги, греење, комуникации и и транспорт	423-Ситен инвентар, алат и други материјали	424-Поправки и тековно одржување	425-Договорни услуги	426-Други тековни расходи	464-Рани трансфери	465-Исплата по извршна исправа	
1	Програма за развој и работа на јавни научни установи (научните институти), научно-истражувачки проекти, научно-истражувачка инфраструктура, издавачка дејност, организирање на научни собири, учество на домашни научни истражувачи на меѓународни научни собири и студиски престој во странство, престој на странски научни истражувачи во Република Македонија	1.000.000	1.800.000	700.000	1.200.000	3.200.000	0	0	0	7.900.000
2	Научно-истражувачки проекти-факултети (национални)	1.100.000	1.700.000	1.700.000	1.000.000	3.200.000	0	0	0	8.700.000
3	Научно-истражувачки проекти (билателарни)	1.234.000	1.000.000	800.000	800.000	1.100.000	0	0	0	4.934.000
4	Издавачка дејност (научни книги)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Организација на научни собири	400.000	0	800.000	0	0	0	0	0	1.200.000
6	Учество на научни работници од Република Македонија на меѓународни научни собири во странство	200.000	0	0	0	300.000	0	0	0	500.000
7	Студиски престој во странство и престој на странски научни работници во РМ	100.000	0	0	0	0	0	0	0	100.000
8	Објавување на научни трудови во странски научни списанија	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Објавување на научни трудови во странски научни списанија (со импакт фактор)	0	0	0	0	3.500.000	0	0	0	3.500.000

	Стипендии за студии од втор циклус во земјата, Стипендии за студии од трет циклус во земјата, Стипендии за студии и школарини од втор циклус во странство, Стипендии за студии и школарини од втор циклус во странство, Стипендии за студии од трет циклус во странство, Еднократен надомест за одбрана на магистерски труд, Еднократен надомест за одбрана на докторски труд, Стипендии за студии од втор циклус за ШАНГАЈ И ШЕФИЛД, Грција, Стипендии за студии од втор циклус за ФАМУ, Република Чешка и Стипендии за последипломски студии и докторски студии во согласност со Законот за правата на претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата									
10		0	0	0	0	0	0	32.000.000	0	32.000.000
11	Технолошки развој (развојни и иновациски проекти)	0	0	0	0	2.000.000	0	0	0	2.000.000
12	Техничка култура	0	0	0	0	500.000	0	0	0	500.000
13	Државни награди (награда Гоце Делчев)	0	0	0	0	200.000	0	500.000	0	700.000
14	Контрибуција и Членарина во Меѓународни организации (ЕУРЕКА И МАЕЕ)	0	0	0	0	0	3.000.000	0	0	3.000.000
15	ЦЕЕПУС	0	0	0	0	0	0	500.000	0	500.000
16	Други расходи исплата на експертски и советодавни тела, исплата на рецензенти, објавување на огласи, конкурски и други активности.	0	0	0	0	3.000.000	0	0	0	3.000.000
	БУЏЕТ ЗА 2013 ГОДИНА	4.034.000	4.500.000	4.000.000	3.000.000	17.000.000	3.000.000	33.000.000	0	68.534.000

2. Оваа програма влегува во сила наредниот денот од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-101/1
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

155.

Врз основа на член 14 став 2 од Законот за заштита на децата (“Службен весник на Република Македонија” бр. 98/2000, 17/2003, 65/2004, 113/2005, 98/2008, 107/2008, 83/2009, 156/2009, 51/2011 и 157/2011) и член 32 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година (“Службен весник на Република Македонија” бр. 171/12) Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ЗА ЗАШТИТАТА НА ДЕЦАТА ЗА 2013 ГОДИНА

Заштитата на децата како систем на организирани мерки и активности на државата за грижа и заштита на децата се остварува согласно со Законот за заштита на децата и подзаконските акти.

Развојот на дејноста за заштита на децата се утврдува со годишна Програма која согласно со Законот за заштита на децата, ја носи Владата на Република Македонија и истата е во функција на спроведување и унапредување на системот на заштита на децата. Остварувањето на програмата е во согласност со утврдените програми со Буџетот на Република Македонија за 2013 година, како и врз основа на одредбите во Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година во делот на надоместоците за детска заштита.

Во остварувањето на заштитата на децата, влијаат и одредени развојни документи на Владата на Република Македонија: Програмата за работа на Владата на Република Македонија 2011 - 2015 година, Стратегијата за демографски развој на Република Македонија 2008 - 2015 година, Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија за 2013 година како и други акти и анализи со кои се влијае на подобрувањето на заштитата на децата.

I. Цели и приоритети на развојот на заштитата на децата

Државата како основен носител на заштитата на децата, согласно расположливите финансиски можности, за одредени групи деца дава определена материјална помош на родителите за издржување, подигање, грижа и заштита на децата, но исто така финансиски го поддржува организирањето и функционирањето на јавните установи и служби за заштита на децата.

Основна цел на дејноста - заштита на децата и во текот на 2013 година е обезбедување на услови за оптимален опфат на децата во системот на правата за заштита на децата како и на зголемен опфат на децата со згрижување и воспитание на децата од предучилишна возраст, целосно и рационално искористување на просторните, кадровските и другите ресурси како и на создадените услови за алтернативни и други форми на згрижување и воспитание на популацијата деца до 6 години живот.

Имајќи ја во предвид потребата, заштитата на децата постојано да се подига на повисоко ниво со донесување на нов Закон за заштита на децата ќе отпочне да се имплементира новиот концепт на доградениот систем на заштита на децата, особено во делот за организацијата и начинот на обезбедување на услови за заштита на децата, како дејност од јавен интерес во современи услови и со признавање на плурални односи во вршењето на дејноста; доследно респектирање на правата на децата, на обврските на родителите и на локалната и државната власт во однос на семејството и на заштитата на децата; заштитата на децата како органи-

зирана дејност заснована на правата на децата да се остварува преку грижа и заштита на децата, нивниот ран развој и запознавање со современи концепти на подигање на нивото и квалитетот на развој и на можностите и условите кои им се обезбедуваат на децата; зајакнување на стручните тимови; формирање на советувањата за деца и родители; професионално усовршување на кадарот; лиценцирање; зајакнување на контролните механизми во државата и општината за спречување на секакви злоупотреби на деца и институционално јакнење на инспекциите, стручниот надзор и контрола; поврзување на заштитата на децата во информатички систем кој би продуцирал дневни извештаи за бројната состојба и за потребите на децата, како и други податоци преку кои би се реализирале целите во овој домен во установите и другите облици на заштита на децата; создавање на пазарни можности и поттикнување на повеќе учесници да се јавуваат во обезбедување на услуги за децата.

Министерството за труд и социјална политика ќе поддржи изградба и отворање на нови детски градинки како и формирање на групи на деца во други просторни услови кои би функционираше во состав на постојните општински јавни установи – детски градинки.;

Министерството за труд и социјална политика за згрижување и воспитание на децата од предучилишна возраст во рурални средини ќе изврши адаптација на 14 други просторни услови во детски градинки (преадаптација на слободни простории од основни училишта)

Активностите во насока на подобрување на заштитата на децата во 2013 година ќе бидат насочени кон остварување на следните основни задачи:

- заокружувањето на процесот на децентрализацијата во дејноста заштита на децата ќе продолжи преку соработка со органите на локалната самоуправа, односно со продолжување на давањето поддршка за основање на општински детски градинки со цел самостојно функционирање на објектите на јавните установи за деца кои се лоцирани на нивната општина, како и основање на нови јавни установи за деца со помал капацитет и усогласен со потребите на општината, реализирање на надзорот, давање на препораки и насоки и воспоставување на партнерски однос во реализирање на развојот на дејноста;

- плурализација во дејноста преку функционирање на приватниот сектор со основање на нови приватни установи за деца како и во рамките на со закон создадените услови за давање можност и на други физички и правни лица да вршат одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на децата од предучилишна возраст со посебен акцент на: функционирањето на вршењето на одредени работи од дејноста на физички лица во давањето услуги чување и нега на деца од предучилишна возраст (до три деца) во сопствениот дом; чувањето и нега на деца од страна на физичко лице ангажирано од страна на родител во домот на родителот (со склучување на договори за начинот на вршењето на услугата); како и на функционирањето на агенции основани од физички лица за давање услуги на повик за чување и нега на деца од предучилишна возраст, од страна на ангажирани квалификувани и лиценцирани лица, со што преку системот на заштита на децата се создаваат реални услови за елиминирање на нелегалната конкуренција;

- организирање на одделни услуги од дејноста згрижување и воспитание на деца и во други просторни услови (основно училиште, болница, дом на култура, месна заедница и други установи, во станот на родите-

лите) согласно материјалните можности, со приоритет во вршење на истите во подрачјата каде не постојат објекти за организирано згрижување на деца;

- изградба на нови објекти, доградба, реконструкција и одржување на објектите во дејноста на заштитата на децата, со приоритетно, целосно и рационално искористување на сите кадровски, просторни и други ресурси како и развој на разни видови програми за дејноста со различно траење и цена на чинење;

- поддржување на програмските активности за деца од областа на културата, издавачката, згрижувачката и воспитната дејност, екологијата, уметноста, рекреативните и слободни активности и спорт, заштитата на деца со специфични потреби, како и програмски активности кои ги остваруваат организациите (здруженијата) за деца;

- следење на развојот на заштитата на децата и работи поврзани со хумана популациона политика, остварувањето на правата за заштита на децата како и остварувањето на постапката согласно закон;

- автоматска обработка на податоците во делот на правата за заштита на децата и поврзување на Министерството за труд и социјална политика со центрите за социјална работа (ССТ проект);

- при обезбедување на правата од заштита на децата (детски додаток, посебен додаток, родителски додаток, еднократна парична помош за новороденче) воведување на едношалтерски систем;

- Со поддршка на УНИЦЕФ ќе продолжат отпочнатите активности за автоматска обработка на податоци на јавни установи за деца (детски градинки и центри за ран детски развој) и нивно поврзување со Министерството за труд и социјална политика;

- обезбедување на редовна и навремена исплата на со законот утврдени парични права за децата.

1. Права за заштита на децата

Правата за заштита на децата како парични надоместоци, под услови утврдени со Законот за заштита на децата ги обезбедува државата со средства од Буџетот на Република Македонија.

Поголем обем на права од определените права во законот може да обезбеди единицата на локалната самоуправа /општината, Градот Скопје/ и општината во Градот Скопје/, доколку за тоа обезбеди средства од сопствени извори.

Паричните надоместоци согласно Законот се остваруваат како право на: детски додаток, посебен додаток, еднократна парична помош за новороденче, партиципација и родителски додаток за дете и истите имаат за цел преку обезбедувањето на материјална помош на родителите да им помогнат за издржување, подигање, грижа и заштита на детето.

Во рамките на средствата утврдени со Буџетот на Република Македонија за 2013 година се предвидува парични примања на деца да користат во просек околу 54 000 деца, како придонес во остварувањето на примарната одговорност на родителите во обезбедувањето на услови за живот, потребен за развој на детето, односно животен стандард што одговора на неговиот физички, ментален, душевен, морален и социјален развој.

а) Детски додаток

Детски додаток е право на детето кое може да го оствари еден од родителите на детето, државјанин на Република Македонија со постојано место на живеење во Републиката, за дете државјанин на Република Македонија кое е на редовно школување во Републиката, во зависност од возраста на детето и материјалната состојба на семејството како и другите услови утврдени со Законот за заштита на децата.

Право на детски додаток согласно Законот за заштита на децата и соодветниот подзаконски акт може да има дете до навршување на 18 години живот, доколку е на редовно школување и ако просечните месечни приходи во семејството на детето по член на семејството не го надминуваат утврдениот граничен износ согласно со Законот.

Правото на детски додаток во 2013 година се очекува да го остварат во просек околу 24 000 деца од околу 11 450 корисници-семејства.

б) Посебен додаток

Право на посебен додаток има еден од родителите на детето со постојано место на живеење во Република Македонија, ако детето е државјанин на Република Македонија со постојано место на живеење во Република Македонија до навршени 26 години живот и тоа за дете со специфични потреби кое има пречки во телесниот или менталниот развој или комбинирани пречки во развојот утврдени со Законот, доколку не е институционално згрижено на товар на државата.

Правото на посебен додаток во 2013 година се очекува да го остварат околу 6 650 деца од околу 6300 семејства.

в) Еднократна парична помош за новороденче

Еднократна парична помош за новороденче се обезбедува на семејството за прво новородено дете.

Право на користење на еднократна парична помош за новороденче има еден од родителите, државјанин на Република Македонија со постојано место на живеење во Република Македонија за дете родено на територијата на Република Македонија.

Во 2013 година се предвидува правото на еднократна парична помош за новороденче да се оствари за околу 8 900 деца од околу 8 480 семејства.

г) Партиципација

Во зависност од материјалната состојба на семејството се обезбедува партиципација во трошоците за згрижување и воспитание во јавна установа за деца-детска градинка.

Партиципацијата ќе се обезбедува во цената на услугата по дете што ја плаќа родителот.

Во 2013 година доколку се обезбедат потребните финансиски средства се предвидува правото на партиципација да се оствари за околу 12000 деца.

д) Родителски додаток за дете

Родителски додаток за дете е право кое го остварува мајка за своето трето живо дете и која е државјанин на Република Македонија со постојано место на живеење во Република Македонија последните три години пред поднесување на барањето.

Родителскиот додаток за дете не може да се оствари ако мајката во моментот на поднесувањето на барањето живее и работи во странство.

Во случај мајката да не е жива, да го напуштила детето, или од оправдани причини да е спречена непосредно да се грижи за детето, правото наместо мајката може да го оствари таткото или старателот доколку ги исполнуваат потребните услови.

Родителскиот додаток за трето дете ќе се исплатува месечно, за период од десет години.

Родителски додаток за дете /за трето и четврто дете/ и во 2013 година ќе се обезбедува и за децата за кои е остварено/стекнато ова право.

Во 2013 година се предвидува правото на родителски додаток за дете да се оствари/продолжи за околу 14.000 деца.

2. Облици на заштита на децата

а) Згрижување и воспитание на децата од предучилишна возраст - е облик на заштита на деца кој како дејност се организира за згрижување, престој, нега, исхрана, воспитание, образование, спортско-рекреативни, културно-забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето и за поттикнување на интелектуалниот, емоционалниот, физичкиот, менталниот и социјалниот развој на детето до 6 години живот, односно до вклучување во основното образование и се обезбедува и остварува во детска градинка.

Дејноста згрижување, воспитание и образование на деца од предучилишна возраст може да се остварува и во центри за ран детски развој.

Одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца, под услови и на начин утврдени со Законот, можат да вршат и правни и физички лица.

Дејноста на детските градинки ќе се остварува преку организирање и спроведување на програми кои според времетраењето на програмата се програми за: целодневен престој, полудневен престој, скратени програми, пилот програми, програма за продолжен престој, вонинституционални форми на активности со деца, а во центрите за ран детски развој според времетраењето ќе се организираат и спроведуваат скратени програми за деца од 3 до 6 години во траење од три часа дневно, со флексибилно работно време според потребите на родителите и заедницата.

Во состав на јавна детска градинка согласно законот можат да се формираат советувалишта за деца и родители, во функција на социјализација на децата и помош на родителите, според утврдени критериуми.

Мрежа на установи за децата

Згрижувањето и воспитанието на децата од предучилишна возраст на почетокот на 2013 година ќе се остварува во вкупно 55 јавни установи за деца - детски градинки распоредени во 44 општини во 177 објекти. Покрај тоа во десет села односно населени места и во две општини функционираат групи за згрижување на деца во други просторни услови и тоа:

- во состав на детската градинка „7 Септември“ - Пехчево во селата Робово, Умлена и Чифлик; во состав на детската градинка „Гоце Делчев“ - Веница во Блатец; во состав на детската градинка „Естреја Овадија Мара“ - Битола во селата Бистрица, Кравари и Кукуречани; во состав на детската градинка „8 Март“ Кисела Вода во Општина Зелениково; во состав на детската градинка „Ацо Караманов“ - Радовиш во Воиславци; во состав на детската градинка „Калинка“ - Валандово во Пирава и Јосифово; во состав на детската градинка „Коста - Поп Ристов Делчев“ - Богданци во Општина Нов Дојран и во состав на детската градинка „Младост“ Тетово во Нераште.

Во текот на 2013 година, како резултат на исполнителните услови со Законот и со Правилникот за стандардите и нормативите за вршење на дејноста на детска градинка, ќе се зголеми бројот на јавни детски градинки. Исто така заради создавање на услови за самостојно остварување на дејноста, во објектите кои функционираше во рамки на поголемите јавни установи

- детски градинки за кои основачките права биле дадени на други поблиски општини, во 2013 година како самостојни правни лица покрај детските градинки во Општина Демир Капија и Општина Вевчани функционира и детска градинка во Општина Шуто Оризари, како и нови објекти во состав на јавните детски градинки во општините: Аеродром, Горче Петров, Штип.

Во 2013 година во системот на заштита на децата ќе се зголеми бројот на приватни детски градинки.

Заложбите на Владата на Република Македонија за подобрување на бизнис климата како и заложбите за активни мерки за вработување, придонесоа да се зголеми интересот за згрижување на децата во детските градинки. Со ваквата определба на Владата на Република Македонија, во одделни региони веќе се чувствуваат резултати односно зголемен интерес за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст во детски градинки. Се очекува ваквата тенденција да продолжи и во 2013 година.

Анализата на состојбата на мрежата на детските градинки покажа дека во Република Македонија се опфатени 18% од генерациите од 0 до 6 годишна возраст или 27.730 деца што преставува зголемување на опфатот на генерацијата деца од 0 до 6 годишна возраст за 2% во однос на 2012 година.

Трендот на зголемување на опфатот на децата ќе продолжи и во 2013 година со адаптација од страна на Министерството за труд и социјална политика на 14 други просторни услови (основни училишта и други просторни услови) во детски градинки во рурални средини, формирање на групи на деца во други просторни услови кои би функционирале во состав на постојните општински јавни установи - детски градинки.

Во 2013 година максималното подобрување и приближување на квалитетот на згрижувањето и воспитанието на децата од предучилишна возраст ќе биде и преку зголемен опфат на децата, а особено со акцент на децата од 3 до 6 години од руралните средини.

Искористеноста на постојните капацитети во просек изнесува 116,7%. Тргувајќи од овие показатели се наметна потребата за проширување на мрежата на јавни детски градинки. Проширувањето на мрежата на јавните детски градинки ќе се поддржи од страна на Министерството за труд и социјална политика со процесот на преадаптација на слободни простории во детски градинки во рурални средини: во с.Тополчани (општина Прилеп), с.Доброште (општина Теарце), с.Јанковец (општина Ресен), с.Калуѓерица (општина Радовиш), с.Криволак (општина Неготино), с.Бели (општина Кочани), с.Ранковце (Ранковце), с.Трсино (општина Веница), с.Чешиново (Чешиново - Облешево), с.Тремник (Неготино), с.Пепелиште (Неготино), с.Боговиње (Боговиње), Дојран и Градско.

Со цел за поцелосно искористување на капацитетите во јавните детски градинки, ќе се продолжи со обезбедувањето престој и исхрана и за деца од над шест години, односно од поаѓање во основно училиште до десет години возраст.

Со поддршка на УНИЦЕФ ќе бидат во функција Центрите за ран детски развој кои функционираат во економски најзагрозените рурални средини.

Согледувајќи го значењето на раниот детски развој на децата особено за децата од ранливите групи на населението, во рамки на Декадата на Ромите, во 20 општини во Република Македонија и во 2013 година, ќе продолжи да се имплементира проектот „Инклузија на деца Роми во јавните предучилишни установи“. Фи-

нансирањето на овој проект се реализира со средства на Министерството за труд и социјална политика, РЕФ (Ромски едукативен фонд) и со средства на ЕЛС.

Вработени во јавните установи за деца-детски градинки

Дејноста згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст ќе ја вршат вработени од следните профили: негуватели, воспитувачи, стручни соработници (виши медицински сестри, социјални работници, музички педагози, ликовни педагози, педагози по физичко воспитување), стручни работници (педагог, психолог, социјален работник, логопед, лекар, педијатар, правник, економист, дефектолог) и други профили на вработени (готвачи, пом.готвачи, и др.) и административен кадар.

Во 2013 година се очекува статусната структура на вработените во детските градинки, да се подобри како и да се продолжи со решавање на статусот на ангажирани лица со договор на дело. Оваа определба треба да биде во контекст на имплементацијата на политиката на Владата на Република Македонија за преземање на дополнителни мерки и активности за поголема грижа и заштита за најмладата популација, како и определбата за зголемен опфат на деца со крајна цел за усогласеност на семејните и работните обврски на родителите.

Во функција на подигнување на квалитетот на услугите, ќе се врши лиценцирање на стручниот кадар и на раководниот кадар, а ќе се настојува во рамки на расположливите материјални можности да се организираат обуки за вработените за прашања кои се во функција на поквалитетна заштита на децата.

Изградба, опремување и одржување на објектите за заштита на децата

Проширувањето на мрежата на јавните установи за деца - детски градинки во 2013 година ќе се реализира согласно со Програма која ќе ги опфати приоритетите за изградба, доградба и реконструкција на простор наменет за згрижување и воспитување на децата од предучилишна возраст. Се предвидува акцент да се стави на руралните населби, но и во општини каде капацитетите се под потребите на родителите и децата за овој вид на заштита.

Проширувањето на мрежата на јавните детски градинки ќе се поддржи од страна на Министерството за труд и социјална политика со процесот на преадаптација на слободни простории во детски градинки во рурални средини: во с.Тополчани (општина Прилеп), с.Доброште (општина Теарце), с.Јанковец (општина Ресен), с.Калуѓерица (општина Радовиш), с.Криволак (општина Неготино), с.Бели (општина Кочани), с.Ранковце (Ранковце), с.Трсино (општина Винаца), с.Чешиново (Чешиново – Облешево), с.Тремник (Неготино), с.Пепелиште (Неготино), с.Боговиње (Боговиње), Дојран и Градско.

Во рамки на расположливите материјални можности во дел од постојните детски градинки ќе се интервенира со проширување на капацитетите преку доградба и адаптација на просторот.

Одржувањето на објектите ќе се остварува во рамки на расположливите средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година со приоритетно извршување на неопходните работи заради обезбедување на нор-

мално и безбедно функционирање и вршење на дејноста (замена на кровови, поправки на водовод, канализација и санитарни чворови, замена на дотраена дрвена столарија и термотехничка инсталација).

2. Одмор и рекреација на децата

Одморот и рекреацијата на децата е облик на заштита на децата кој како дејност се организира за престој, активен одмор, социјализација на децата, воспитни, образовни, културно-забавни, спортско-рекреативни и други активности со децата од 5 до 18 години живот, за развивање на психомоторниот развој на децата и способност за договарање, почитување на разликите и соработка во групи, способност за прифаќање на себеси и другите и ориентација во просторот.

Во периодот на зимскиот распуст од учебната 2012/2013 година, а во функција на продолжување на реализација на новиот пакет на економско – социјални мерки за реализација на проектот за користење услуга за одмор и рекреација на деца од семејства со социјален ризик и деца корисници на посебен додаток ќе се организира во детски одморалишта/туристички објекти седум дневен одмор на деца од семејства со социјален ризик, деца корисници на посебен додаток и слично (до 1000 деца/корисници).

3. Други облици на заштита на децата

За развој на личноста на детето, талентот, менталните, физичките, креативните и другите способности, подготвување за самостоен и одговорен живот ќе се обезбедуваат и други облици за заштита на децата како програмски активности во областа на културата, издавачката, згрижувачката и воспитната дејност, екологијата, уметноста, рекреативни и слободни активности и спортот.

Во рамките на системот на заштитата на децата ќе се спроведуваат и други програмски активности со кои се унапредува дејноста, меѓу кои се:

- Спроведување на проекти за деца со пречки во телесниот и интелектуалниот развој;
- Спроведување на проекти, програми и едукација на стручниот и друг кадар;
- Програмски активности за оспособување на згрижувачко-воспитниот, воспитно-образовниот и друг кадар со најновите современи сознанија во работите кои ги вршат овие вработени и согласно закон (професионален развој на кадрите);
- Програмски активности на соработка за унапредување на исхраната на децата, хигиено-техничките и здравствени услуги, дидактички материјал.

II. Финансирање на заштитата на децата

Програмата за развој на заштитата на децата за 2013 година ќе се реализира со средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година од Раздел 15001 Министерство за труд и социјална политика и тоа :

1. **Програма 3** Детска заштита со средства од 80.248.000 денари, од кои 59.398.000 денари буџетски средства и 20.850.000 денари средства од самофинансирачки активности и истата се однесува на :

- **Потпрограмата 30** Установи за детска заштита со 26.648.000 денари, од кои 5.798.000 денари се буџетски средства и 20.850.000 денари средства од самофинансирачки активности

- **Потпрограмата 3А** Изградба, опремување и одржување на објектите за детска заштита со 53.600.000 денари.

Финансиските средства обезбедени со Потпрограмата 30 ќе бидат наменети за :

а) Расходна категорија 40 - Плати и надоместоци за вработените во установите за детска заштита како и за

- б) Расходна категорија 42- Стоки и услуги
в) Расходна категорија 46- Субвенции и трансфери

Финансиските средства обезбедени со Потпрограмата 3А ќе бидат наменети за:

- а) градежни објекти 39.100.000 денари и
б) купување на опрема 14.500.000 денари.

Финансирањето на функцијата на установите за детска заштита ќе се обезбедува и со средствата кои се наменети за блок дотации за делегирани надлежности на општините за детската заштита и тоа :

- Блок дотации..... 1.111.300.000 денари.

2. Од Програма 5 Надоместоци и права од социјалната област дел или

- Потпрограма 52 Надоместоци за детска заштита со1.801.000.000 денари ќе бидат наменети за исплата на утврдените парични права со Законот за заштита на децата (детски додаток, посебен додаток, еднократна парична помош за новороденче, партиципација и родителски додаток за дете) како и за реализација на проектот за користење услуга за одмор и рекреација на деца од семејства со социјален ризик и деца корисници на посебен додаток..

Распределбата на средствата за секое од овие права ќе биде во рамки на расположливите средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, но истите нема во целост да ги задоволат вкупните потреби за со законот утврдените парични права. Во 2013 година ќе се измират и неизмирениите обврски по основ на остварени права од 2012 година.

III. Мерки и активности за развој на заштитата на децата

За остварување на основните цели и задачи утврдени во оваа програма ќе се преземат следните мерки и активности:

1. Нов Закон за заштита на децата - со оглед на тоа што Законот за заштита на децата беше предмет на повеќе измени и дополнувања, се наметна потребата од донесување на нов Закон за заштита на децата во којшто се прецизира новиот концепт за доградба на системот на заштита на децата, особено делот за организацијата и начинот на обезбедување на услови за заштита на децата, како дејност од јавен интерес во современи услови и со признавање на плурални односи во вршењето на дејноста. Доследно респектирање на правата на децата, на обврските на родителите и на локалната и државната власт во однос на семејството и на заштитата на децата е исто така составен дел од законот. Се предвидува зајакнување на контролните механизми во државата и општината за спречување на секакви злоупотреби на деца и институционално јакнење на инспекциите, стручниот надзор и контрола. Со Законот се воспоставува систем на згрижување, воспитание и образование на децата од предучилишна возраст во функција на раниот детски развој на детето кој ќе претставува поддршка на: целокупен развој и добробит на детето од предучилишна возраст, преку овозможување на услови и поттикнување на развојот на неговите капацитети, проширување на искуствата и градењето на

сознанија за себе, другите луѓе и светот; воспитната функција на семејството; понатамошното воспитување и образование и вклучување во општествената заедница; развивање на потенцијалот на детето како претпоставка за понатамошен развој на општеството и негов напредок, излегување од кругот на сиромаштијата преку инвестирање во човечкиот капитал, интегрирање во системот на згрижување, воспитание и образование на децата и на центри за ран детски развој. Посебен акцент е ставен на подигање на квалитетот на човечките ресурси со воспоставување на систем на лиценцирање;

2. Донесување на подзаконски акти утврдени со новиот Закон за заштита на децата;

3. Соработка со општините и општините во Градот Скопје при имплементацијата на процесот за децентрализација, а со општините во кои не се изградени објекти - детски градинки, ќе продолжи да се дава поддршка за остварување за организирано згрижување и воспитание на деца во други просторни услови кои се предвидени со Законот;

4. Реализација на програма за седум дневен одмор на деца од семејства со социјален ризик, деца корисници на посебен додаток и слично (до 1000 деца/корисници во периодот на зимскиот распуст од учебната 2012/2013 година);

5. Изготвување на акционен план за рационално користење на просторните и кадровските услови во јавните детски градинки, со цел да се зголеми опфатот на децата во годината пред поаѓање во училиште со организирана воспитно-образовна работа;

6. Спроведување кампања во соработка со Министерството за образование и наука за подобрување на ставот на родителите кон предучилишното образование и воспитание и сфаќање на неговото значење за развојот на децата од предучилишна возраст;

7. Зголемување на фондот на логички игри и сложувалки во јавните детски градинки согласно Акциониот план за набавка на логички игри и сложувалки за јавните детски градинки во 2013 година;

8. Поцелосно искористување на расположливите капацитети со промовирање на скратени програми за децата од недоволно развиени подрачја и региони, со што ќе се реализира принципот на достапност и правичност на јавната услуга. Доколку родителите искажат потреба за згрижување на децата во втора смена и во сабота, Министерството ќе даде поддршка на ЕЛС во поширока реализација на таквата определба;

9. Надзор (стручен надзор, инспекциски надзор), спроведување и следење на остварувањето на Законот, како и мониторинг и евалуација на преземените активности;

10. Следење на развојот на заштита на децата и работи поврзани со хумана популациона политика како и остварување на правата за заштита на децата, остварувањето на постапката согласно закон, со насоки за примена на законската и подзаконската регулатива;

11. Обезбедување на редовна исплата на паричните примања на децата и

12. Донесување на Одлука за начинот на наплата на износот за "Детска недела" за 2013 година.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-8951/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

156.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр .43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ИСПИТУВАЊЕ НА ПОЈАВАТА, СПРЕЧУВАЊЕ И СУЗБИВАЊЕ НА БРУЦЕЛОЗАТА КАЈ НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ВО 2013 ГОДИНА**

I. ВОВЕД

Бруцелозата во Република Македонија, како и во голем број други земји во Европа и во светот, се уште претставува значаен јавно здравствен проблем.

Поради своите епидемиолошки карактеристики, јавување во епидемиска форма, оштетување на здравјето на луѓето кое може да доведе до инвалидитет, како и задолжителна хоспитализација и долго лекување со можност за рецидиви и реинфекции, бруцелозата претставува не само медицински туку и социо - економски проблем. Значењето на бруцелозата како економски проблем е потенцирано поради загубите во добиточниот фонд, односно уништувањето на заболениите стада.

II. МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Бруцелозата кај луѓето во Република Македонија, во епидемиска форма за прв пат беше регистрирана во 1980 година, кога во општина Битола беа пријавени вкупно 102 заболени, во Неготино 5 и во Кавадарци 3 случаи.

Во наредните две години, пријавени се случаи на заболени луѓе, најголем број од територијата на Битола (112 во 1981 и 36 во 1982 година).

Во 1983 година е регистриран најмал број на заболени луѓе од бруцелоза (12), за целиот период од 1980 година до денес.

Почнувајќи од 1984, бројот на заболени лица, како и бројот на зафатени општини и населени места е во постојан и значителен пораст, така што во 1992 година овие параметри го достигнуваат својот врв - 922 заболени лица, зафатени 22 општини, односно 177 населени места.

Од 1993 година, бројот на заболени од бруцелоза варира се до 1997 (773), од кога бележи тренд на опаѓање кој се одржува се до 2004 година (297 заболени лица).

Бројот на регистрирани заболени во десетгодишниот период 2002-2011, бележи тренд на опаѓање, при што просечно годишно се регистрираат 313 случаи. Позначителен тренд на опаѓање на бројот на пријавени заболени луѓе од бруцелоза се бележи во последните пет години 2007-2011, со најголем број на заболени регистрирани во 2008 (490), а најмал број во 2011 (96), или просечно годишно 284 заболени лица.

III. МЕРКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА СОСТОЈБИТЕ

Мерките за превенција на бруцелозата кај луѓето се неминовно поврзани со мерките за спречување на појавата на бруцелоза кај животните и сузбивање на болеста кај нив, што се во надлежност на ветеринарните власти.

За таа цел, потребна е перманентна и интензивна меѓуресурсорска соработка на хуманата и ветеринарната медицина, како и интензивна интерсекторска комуникација во здравството, заради примена на соодветни епидемиолошки, клинички и лабораториски доктрини.

Континуираната активност и соработка помеѓу соодветните инспекциски служби од областа на здравството и ветерината, исто така е од огромно значење за дефинивно решавање на проблемот со бруцелоза.

Активностите кои треба да произлезат од континуираната меѓусебна соработка на сите инволвирани институции, на сите нивоа и во сите сфери на делување, потребно е да се насочат кон конкретни мерки и активности за превенција на ова заболување, односно за спречување на појавата и ширењето на бруцелоза, како и нејзино сузбивање во случај на појава во епидемиска форма, и тоа:

- Забрана на производство и употребата за исхрана на месо од заболени животни, непастеризирано млеко и производи добиени од такво млеко;
- Ригорозно спроведување на ветеринарна и здравствена контрола на производите од животинско потекло (млеко, месо и производи од млеко и месо);
- Употреба на заштитна облека и други заштитни средства - ракавици, маски и очила при ракување со болни животни, нивни органи и производи, и нивни секрети и екскрети, особено во периодот на јагнење/телење на стоката, од страна на лицата кои одгледуваат или професионално работат /доаѓаат во контакт со животни или сирови животински продукти;
- Спроведување на систематска здравствена контрола на луѓето кои одгледуваат или професионално доаѓаат во контакт со животни или сирови животински продукти;
- Рано откривање на заболени од бруцелоза, задолжително лабораториско потврдување на дијагнозата и нивно адекватно лекување во специјализирани здравствени установи;
- Здравствено воспитување, информирање и едукација на населението, односно запознавање со карактеристиките на болеста, начинот на нејзиното пренесување и мерките кои треба да се преземаат за заштита од заболувањето.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Генерална цел на Програмата е спречување и сузбивање на бруцелозата кај луѓето на територијата на целата Република.

Притоа, основни цели на годишната Програма се:

1. Намалување на инциденцата на бруцелоза кај луѓето
2. Спречување на појава на компликации и инвалидитет
3. Спречување на појава на рецидиви
4. Намалување на стапката на смртност
5. Микробиолошка потврда на секој сомнителен случај
6. Континуирана медицинска едукација, обновување на знаењата на здравствените работници
7. Информираност и здравствена едукација за ова заболување, како на општата популација така и на професионално експонираните лица.

Овие цели, во 2013 година ќе се остваруваат преку следните активности:

- Спроведување на мерките и активностите за спречување на појавата, понатамошно ширење на бруцелозата и нејзино сузбивање на територија на целата република, согласно претходно изготвени оперативни планови;
- Епидемиолошко следење и испитувања за рано откривање на изворите, патиштата и начинот на пренесување на заразата;
- Рано и активно откривање на заболени лица, нивно пријавување до надлежните институции, анкетирање, информација и едукација;

- Рано и адекватно лекување на заболениите;
- Задолжително лабораториско докажување на бруцелозата;
- Континуирана медицинска едукација на здравствените работници;
- Информирање и здравствено - едукативна дејност.

V. АКТИВНОСТИ, ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ (ИНДИКАТОРИ НА УСПЕШНОСТ)

За остварување на целите утврдени со оваа Програма, во 2013 ќе се спроведуваат следните мерки и активности:

1. Изготвување на 10 работни оперативни планови за динамика на реализација на активностите од страна на Центрите за јавно здравје, а согласно епидемиолошката состојба на подрачја за кое се основани и стручно методолошките упатства добиени од Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Извршители: Центрите за јавно здравје, во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Индикатор: доставен работен план до 15.01.2013 година до Министерство за здравство.

2. Организирање на 12 регионални советувања со одговорните епидемиолози од Центри за јавно здравје, инфективните одделенијата при Општите и Клиничките болници, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, како и претставници од ветеринарното здравство и ветеринарната инспекција во општините. На советувањата ќе бидат разработени мерките и активностите за спречувањето и сузбивањето на бруцелозата кај луѓето на регионално и на локално ниво, врз основа на анализата на конкретната епидемиолошка и епизоотолошка состојба на ова заболување, како и досега постигнатите резултати и преземени мерки.

Извршители: Институтот за јавно здравје на Република Македонија

Индикатор: Извештај за број на организирани регионални советувања.

3. Одржување 12 регионални семинари, на кои здравствените работници ќе се запознаат со раширеноста на бруцелозата во Република Македонија, со епизоотолошката и епидемиолошката состојба, со клиничката слика, дијагностиката и другите карактеристики на бруцелозата, како и со мерките кои треба да се спроведуваат за нејзино сузбивање.

Извршители: Институтот за јавно здравје на Република Македонија во соработка со Институт за ветеринарна медицина.

Индикатор: извештај за број на одржани регионални семинари.

4. Микробиолошко - лабораториска дијагностика на бруцелозата кај луѓето ќе се врши во лабораториите на Центрите за јавно здравје за територијата за која се основани. За таа цел, ќе бидат направени 2300 тестови, со користење на следните микробиолошки испитувања: ВАВ - тест и Brucella capt.test, а во обем по извршител, согласно табела бр1.

Извршители: Микробиолошките лаборатории на Центрите за јавно здравје и Институтот за јавно здравје на Република Македонија

Индикатор: извештај за број на направени тестови (ВАВ, Brucella capt.test,)

5. Верификација на позитивните серолошки наоди ќе се врши во микробиолошката лабораторија на Институтот за јавно здравје на Република Македонија по пат на PCR реакции (а во обем по извршител, согласно табела бр1)

Извршители: Институтот за јавно здравје на Република Македонија

Индикатор: извештај за број на верифицирани PCR реакции.

6. За секој откриен случај на бруцелоза кај луѓето или добиен податок за заболел добиток, ќе се вршат епидемиолошки истражувања, ќе се прават епидемиолошки анкети и лабораториско/серолошки тестирања кај луѓето, со цел да се откријат сите заболени лица во таа населба.

Извршители: Центрите за јавно здравје

Индикатор: извештај за број на лабораториско/серолошки тестирања, број на епидемиолошки анкети

7. Здравствен надзор над ветеринарните работници, сточарите, работниците во клиничките, млекарниците и во кожарската индустрија, ќе се врши преку систематски здравствени прегледи, во кои се вклучени лабораториско-серолошки испитувања на бруцелоза

Извршители: Центрите за јавно здравје и Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Индикатор: Број на здравствени прегледи и лабораториски тестирања на одгледувачи на стока, работници во производството на храна и предмети од животноско потекло, ветеринарни работници.

8. Активен епидемиолошки надзор на терен преку епидемиолошко извидување, епидемиолошки истражувања за рано откривање, дијагностика, евидентирање и пријавување на сите сомнителни и дијагностицирани случаи.

Извршители: Центрите за јавно здравје.

Индикатор: Број на епидемиолошки увиди за следење на состојбата со бруцелоза.

9. Институтот за јавно здравје на Република Македонија, пружа стручно методолошка помош на Центрите за јавно здравје со посета во секој центар за јавно здравје, а по потреба и почесто во региони со поголем број заболени.

Извршител: Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Индикатор: извештај

10. Центрите за јавно здравје изготвуваат тромесечни и годишни извештаи за состојбата со бруцелоза на нивното подрачје и преземените мерки и активности за нејзино спречување и сузбивање

Извршители: Центрите за јавно здравје.

Индикатор: доставени извештаи (тримесечни и годишен извештај) со епидемиолошки коментар за своето подрачје на покривање до Министерство за здравство и Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

11. Институтот за јавно здравје на Република Македонија по обработка на индивидуалните пријави за заразни болести, и врз основа на периодичните извештаи на Центрите за јавно здравје, епидемиолошките анкети и теренските увиди, изготвува збирни информации за состојбата со ова заболување и завршен годишен извештај.

штај. Информациите и годишниот извештај, Институтот за јавно здравје на Република Македонија го доставува до Министерството за здравство, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Фондот за здравствено осигурување, Ветеринарната инспекција, Националниот соработник за бруцелоза и др.

Извршители: Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Индикатор: доставени информации и годишен извештај со епидемиолошки коментар и табеларен приказ на спроведените активности во целата република.

12. Здравствено воспитување и едукација на населението се врши преку поединечни разговори при теренски посети и анкетирање на лица и домаќинства, организирани предавања во установи и институции, во населбите преку средствата за јавно информирање, при што населението се запознава со природата на болеста, начинот на пренесувањето и заштитата и друго. За истата цел се користат и постоечките web-страни (Институтот за јавно здравје на Република Македонија, Центрите за јавно здравје).

Извршители: Центрите за јавно здравје и Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Индикатор: извештај за број на остварени посети на семејства на заболени лица, број на предавања во различни населби (35), број на настапи во медиуми, написи и интервјуа во јавни гласила, како и број на информации на интернет.

Поради комплексноста на проблемот неопходна е тесна соработка на здравствената дејност, односно епидемиолошка служба, со ветеринарната дејност и инспекциските органи.

Табеларен приказ на обем на активности по Центрите за јавно здравје извршители

ЦЈЗ извршители	анкети	надзори	ВAB тест	Brucella capt.test	PCR	Бр. на предавања по населби	Бр. на предавања за експонирани работници
Штип	160	170	200	120	0	4	4
Скопје	100	100	130	100	0	4	4
Велес	90	95	130	100	0	4	4
Прилеп	90	95	130	90	0	4	4
Тетово	100	100	130	90	0	4	4
Струмица	100	100	130	40	0	3	3
Куманово	55	55	100	40	0	3	3
Битола	55	55	100	40	0	3	3
Охрид	50	50	100	40	0	3	3
Кочани	50	50	100	40	0	3	3
ИЈЗ Скопје	0	0	250	100	200	0	0
вкупно	860	870	1500	800	200	35	35
						вкупно	70

VI. ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Согласно предвидените активности, во извршувањето на Програмата за спречување и сузбивање на бруцелозата кај луѓето во Република Македонија во 2013 година, ќе бидат вклучени следните институции:

о Институтот за јавно здравје на Република Македонија преку Секторот за контрола и превенција на заразни болести со референтни лаборатории
о Центрите за јавно здравје

VII. ДОСТАВУВАЊЕ НА ГОДИШНИ ИЗВЕШТАИ И РОКОВИ

Здравствените установи кои се извршители на активностите предвидени во оваа Програма доставуваат тромесечни и годишни извештаи за спроведените активности.

Центрите за јавно здравје и нивните подрачни единици, должни се да подготват и да достават 4 тромесечни и еден годишен извештај за состојбата со бруцелоза на нивното подрачје и преземените мерки и активности за нејзино спречување и сузбивање до Институтот за јавно здравје на Република Македонија, во точно определени рокови.

Тромесечните извештаи, Центрите за јавно здравје ги доставуваат до Институтот за јавно здравје на Република Македонија во рок од 15 дена по истекот на тромесечјето (до 15-ти тековниот месец за изминатиот тромесечен период).

Институтот за јавно здравје на Република Македонија подготвува и доставува тромесечни извештаи кои ги доставува до Министерството за здравство.

Годишните извештаи, Центрите за јавно здравје треба да ги достават до Институтот за јавно здравје на Република Македонија до 15 јануари, 2013.

Институтот за јавно здравје подготвува и доставува до надлежните институции (Министерството за здравство, Државниот санитарен и здравствен инспекторат, Фондот за здравствено осигурување, АХВ, Националниот соработник за бруцелоза и др.) годишен извештај за состојбата со бруцелоза на територијата на цела држава, табеларно и со епидемиолошки коментар.

Рок за доставување на годишниот извештај за состојбата со бруцелоза во Република Македонија е 30 април 2013 година.

Годишната Предлог Програма за спречување и сузбивање на бруцелозата кај луѓето во Република Македонија во 2014 година, ќе биде подготвена и доставена до Министерството за здравство од страна на Институтот за јавно здравје на Република Македонија до 31 октомври, 2013 година.

VIII. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

За реализација на програмските активности за испитување на појавата, спречувањето и сузбивањето на бруцелозата кај луѓето за 2013 година, потребни се следните средства:

Број	Назив	Количина	Единечна цена	Износ во денари	Извршители
1.	Епидемиолошки надзор на терен и истражување	870	500,00ден	435.000,00 ден	ЦЈЗ
2.	Епидемиолошки анкети	860	100,00ден	86.000,00 ден	ЦЈЗ
3.	ВAB Test –	1500	220,00ден	330.000,00 ден	ЦЈЗ и ИЈЗ
4.	Brucella capt.test	800	760,00ден	608.000,00 ден	ЦЈЗ и ИЈЗ
5.	PCR	200	780,00ден	156.000,00 ден	ИЈЗ
6.	Семинари едукативни	12	5.000,00ден	60.000,00 ден	ИЈЗ
7.	Изработка на брошури	1500	60,00ден	90.000,00 ден	ИЈЗ
8.	Предавања по населби	35	2.500,00ден	87.500,00 ден	ЦЈЗ
9.	Предавања за експонирани работници	35	2.500,00ден	87.500,00 ден	ЦЈЗ
10.	Стручно методолошка помош	12	5.000,00ден	60.000,00 ден	ИЈЗ
	ВКУПНО:			2.000.000,00ден	

Исплатата на средствата по Програмата ќе се врши квартално од страна на Министерството за здравство, врз основа на доставените фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата и согласно работниот план.

Фактурирањето ќе се врши по утврдени цени на Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија и усвоени програмски цени од страна на извршителите и нивните надлежни органи и одобрени од Министерот за здравство.

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува Извештај до Владата на Република Македонија.

За реализација на програмските активности на регионално и локално ниво, надлежни се Центрите за јавно здравје.

Институтот за јавно здравје на Република Македонија, најдоцна до 31.01.2014 година ќе достави до Министерството за здравство извештај за реализираните мерки и активности, предвидени со Програмата за испитување на појавата, спречувањето и сузбивањето на бруцелозата кај населението во Република Македонија за 2013 година.

Програмата ќе се реализира во рамки на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година во износ од 2.000.000,00 денари.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-9977/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

157.

Врз основа на член 16 ставовите 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр. 43/12 и 145/12) и член 63 точка 7 од Законот за здравственото осигурување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 25/00, 34/00, 96/00, 50/01, 11/02, 31/03, 84/05, 37/06, 82/08, 98/08, 06/09, 67/09, 88/10, 44/11, 53/11 и 26/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА ЛИЦА СО ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

ВОВЕД

Проблемите во менталното здравје стануваат се поочигледни во светот. Тие претставуваат сериозен и сложен социо-медицински, но и општествен проблем, со бројни здравствени, социјални и економски последици по поединецот, семејството и општеството во целост.

Овие заболувања имаат економско влијание на општеството и големо влијание на квалитетот на животот како на поединците, така и на нивните семејства, а стануваат се поочигледни како во светот така и кај нас.

Светската здравствена организација проценува дека 400 милиони луѓе во светот постојано страдаат од ментални и невролошки растројства. Бројот на лица на коишто периодично им е потребна психијатриска помош или некој друг вид на психијатриско/психолошко советување секако е многу повисок и во основа не може точно да се процени. Менталните и бихејвиоралните заболувања засегаат повеќе од 25% од вкупната популација во одреден период од нивниот живот.

Околу 20% од вкупниот број на пациенти те во примарната здравствена заштита имале едно или повеќе ментални заболувања. До 2020 година се очекува процентот на менталните заболувања да се зголеми до 50%.

Ефикасното решавање на овие проблеми не е можно само со имплементација на здравствените мерки, туку е потребен сеопфатен, интегративен пристап со учество на програмски организирани активности на различни субјекти во општеството, во чија надлежност се ресорни институции и установи, со особен акцент на социјалниот сектор.

Во Универзитетската клиника за психијатрија и во трите специјални психијатриски болници во Република Македонија - Психијатриска болница Скопје, Психијатриска болница Демир Хисар и Психијатриска болница Негорци болнички се лекуваат повеќе од 2000 лица со душевни растројства, од кои:

- 750 пациенти се долготрајно хоспитализирани – повеќе од 180 дена
- 800 пациенти се со просечна хоспитализација од 182 дена
- 300 пациенти се со краткотрајно лекување од 60 дена
- 600 се лекуваат во центри за ментално здравје (дневни болници)

Од болнички лекуваните пациенти:

- 130 лица се со судска одлука за изречена мерка задолжително лекување и чување во психијатриска болница

- 730 се хронични душевни болни

Значаен момент е и трендот на сè поголем број случаи на суицид во Република Македонија.

Депресијата се наведува како најчеста причина за суицид. Депресијата е болест на современото општество и претставува голем предизвик, не само за професионалците во областа на менталното здравје, туку и за експертите како што се социолози, психолози, педагози и др. Депресијата (лат. *deprimere* - потиштеност, безволност, онемоштеност, тапост) претставува психијатриско растројство кај кое главен симптом е патолошки намалено расположение. Може да се јави како симптом или синдром во рамка на други психијатриски растројства, или како самостоен ентитет.

МЕРКИ И АКТИВНОСТИ НА ПРОГРАМАТА

1) Згрижување и лекување на лицата кои се сместени во психијатриските установи со изречена мерка од надлежен суд "задолжително лекување и чување во психијатриска установа.

Во психијатриските болници се лекуваат 130 лица со изречена судска мерка. За овие пациенти болниците не се во можност да обезбедат средства и согласно Законот за извршување на санкции, трошоците за здравствената заштита на овие лица ги покрива Министерството за здравство преку соодветна програма.

2) Развој на Центрите за ментално здравје како вонинституционална форма на лекување.

Душевните растројства опфаќаат широк круг на заболувања, вклучувајќи ги органските, симптоматските, невротските, растројствата во расположението (афективни растројства), шизофрениите, шизотипните и налудничавите растројства, душевната заостанатост и другите душевни растројства.

Светските искуства покажуваат дека кај повеќе од една половина од вкупно дијагностицираните лица, овие растројства добиваат хроничен тек, т.е. периодите на подобрување се заменуваат со периоди на влошување и повторна појава на знаците на растројството. По-

ради природата на болеста, но далеку повеќе како резултат на општествениот став и предрасуди, во кои доминира неприфатеност, маргинализација и отфрлање, голем број лица со душевни растројства остануваат долготрајно, па дури и доживотно хоспитализирани, при што се создава таканаречен хоспитализам.

Поради наведените состојби, во изминатиот период, третманот на овој сериозен социо-медицински проблем беше скоро целосно препуштен на медицинските, т.е. психијатриските институции и се одвиваше на товар на здравственото осигурување, а од друга страна придонесуваше долготрајно болнички третирани лица да бидат дополнително стигматизирани, маргинализирани и социјално исклучени. Ваквата хоспитализација предизвикуваше и дополнително влошување на здравствената сосотојба.

Ваквиот пристап се покажа како недоволно ефикасен, економски неоправдан и не успеа да обезбеди поуман пристап и третман на лицата со душевни растројства во нивната социјална средина.

Следејќи ги и препораките на СЗО, во Република Македонија се премина кон зајакнување на достапноста на овие услуги преку развивање на различни форми на вонболнички третман во локалната заедница, содржани во т.н. Центри за ментално здравје во заедницата, со целосен сеопфатен дневноболнички третман на пациентите. За целосно, адекватно, навремено, ефикасно и економично решавање на овие проблеми неопходно е вклучување на целата општествена заедница, пред се преку соодветните институции и установи во рамките на ресорните министерства, а во тесна соработка и координација со сите останати заинтересирани субјекти.

3) Изработка на Национална стратегија за ментално здравје 2013-2020 година.

Во Република Македонија во изминатиот период се реализираа активностите од Национална стратегија за унапредување на менталното здравје во Република Македонија за 2005-2012 година. Ценејќи го фактот дека е потребен континуитет во реформите во областа на менталното здравје, со оваа програма се предвидува изработка на нова седумгодишна стратегија и анализа и сублимирање на активностите и постигнатите резултати за изминатиот период.

4) Мерки и активности за зголемување на подготвеноста на здравствените работници и соработници за навремено препознавање на депресивни состојби кај популацијата.

Психолошките студии од различни земји во текот на изминатите 50 години известуваат дека 90% од луѓето кои умираат од суицид страдаат од едно или повеќе психијатриски нарушувања:

- Мајорно депресивно нарушување
- Биполарно нарушување, депресивна фаза
- Абузус на алкохол и супстанции
- Шизофренија
- Растројства на личноста, како што е Borderline Personality Disorder

Бидејќи токму депресијата е идентификувана како најчеста причина за суицид, во контекст на превенција на растечката стапка на суицид во Република Македонија, неопходно е мерките и активностите за превенција на суицидот да бидат насочени кон соодветно справување со депресијата.

5) Превземени обврски од Програмата за здравствена заштита на лица со душевни растројства за 2012 година

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Цели на оваа програма се:

- обезбедување на здравствена заштита и згрижување на пациентите кои се со од надлежен суд суд изречена мерка “задолжително лекување и чување“
- изработка на Национална стратегија за развој на менталното здравје во Република Македонија 2013 – 2020 година
- развивање на различни форми на вонинституционално и вонболничко лекување.
- подобрување на системот за брзо препознавање на депресијата кај младата и средовечна популација и превземање на мерки за намалување на стапката на самоубиства во Република Македонија.

МЕРКИ, АКТИВНОСТИ И ИЗВРШИТЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Активностите во оваа програма претставуваат:

1) Лекување и згрижување на пациентите кои се со изречена мерка од суд “задолжително лекување и чување“, вкупно 130 и се наведени погоре во текстот од кои: 60 пациенти во ЈЗУ Психијатриска болница Демир Хисар, 40 во ЈЗУ Психијатриска болница “Скопје“ Скопје и 30 во ЈЗУ Психијатриска болница “Негорци“ Гевгелија). Со оглед на фактот дека бројката на лицата со изречена мерка од суд “задолжително лекување и чување“ не претставува константна категорија и иста подлежи на варијации во болестите и бројот на пациентите, не е можно да се предвиди апсолутно точен број на заболелите, така да е можно трансфер на средствата од една во друга позиција.

2) Изработка на Национална стратегија за развој на менталното здравје во Република Македонија 2013 – 2020 година,

3) Активности за навремено дијагностицирање на депресијата и намалување на стапката на самоубиства

- едукација на сите училишни педагози и психолози за препознавање знаци на депресија и еднаш годишно проценка на менталниот статус кај учениците во основните и средни училишта од страна на училишниот психолог/педагог и идентификување на оние ученици кај кои постои одредена форма на депресија, односно тенденција за суицид;

- проценка на менталниот статус и депресивните / суицидалните мисли кај студентите при систематскиот преглед во соодветните здравствени установи

- одбележување на 10-Септември - Светски ден за превенција на суицид

- едукација на сите вклучени субјекти кои се вклучени во процесите за помош на суицидалните лица - полиција, противпожарни единици, екипи на брза помош

4) Организационски активности за отварање на нови Центри за ментално здравје низ републиката (во Град Битола и во Град Кичево, во раммки на ЈЗУ Психијатриска болница Демир Хисар). Овие активности се во надлежност на Министерството за здравство и не побаруваат финасиски средства.

Извршители на Програмата се:

1) Здравствените установи кои ги лекуваат лекуваат лицата со изречена мерка “задолжително лекување и чување“ (ЈЗУ Психијатриска болница “Скопје“ Скопје, ЈЗУ Психијатриска болница “Негорци“ Гевгелија и ЈЗУ Психијатриска болница Демир Хисар).

- 2) Универзитетската клиника за психијатрија, Здружение на психијатри на република Македонија и Здружение на психолози на Република Македонија
- 3) Комисија за ментално здравје

ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

1) Финансиските трошоци за обезбедување на болничка здравствена заштита на душевно болните лица кои се со изречена мерка од суд "задолжително лекување и чување" опфаќаат:

- болнички ден (сместување и исхрана во стандардни болнички услови) за стационарни пациенти.

- лекување со спроведување на дијагностички процедури и рехабилитациони мерки.

- лекови кои се наоѓаат на болничката листа,

- потрошен материјал за ординирање на терапијата

- психосоцијален третман на пациентите како и

- помош и нега на пациентите

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на здравствените установи извршители на активностите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Во прилог на фактурите здравствените установи имаат обврска да достават пресметка за секој пациент поединечно и листа на референтни цени на услуги на ФЗОМ согласно кои е извршено фактурирањето за оние услуги кои се предвидени со програмата.

Здравствените установи кои се извршители на овие активности од Програмата, најдоцна до 15.01.2014 година да достават до Министерството за здравство извештаи за реализираните мерки и активности во 2013 година.

2) Финансиските трошоци за изработка на Национална стратегија за развој на менталното здравје во Република Македонија 2013 – 2020 година.

Извршителот на оваа активност е Комисијата за ментално здравје и е потребно до крај на месец март 2013 година да ја изработи Национална стратегија за развој на менталното здравје во Република Македонија 2013 – 2020 година

3) Финансиски трошоци за активностите за навремено дијагностицирање на депресијата и намалување на стапката на самоубиства:

- подготовка на Прашалник за проценка на ментален статус кај ученици и доставување до педагошко-психолошките служби во основните и средни училишта во Републиката. Извршители на оваа активност се ЈЗУ Универзитетска клиника за психијатрија Скопје, Здружението на психијатри на Република Македонија и Здружението на психолози на Република Македонија

- подготовка на Прашалник за проценка на ментален статус кај студенти и негово доставување до Здравствената станица при УКИМ. Извршител на оваа активност е ЈЗУ ЈЗУ Универзитетска клиника за психијатрија Скопје.

- одржување на едукативни работилници во основните и средните училишта (два пати во годината) и со останатите субјекти вклучени во процесите за помош на суицидалните лица - полиција, противпожарни единици, екипи на брза помош. (еднаш во годината). Извршители на оваа активност се ЈЗУ Универзитетска клиника за психијатрија Скопје, Здружението на психијатри на Република Македонија и Здружението на психолози на Република Македонија.

4) Финансиски трошоци за подмирување на зостанат долг односно превземени обврски од Програмата за здравствена заштита на лица со душевни растројства во Република Македонија за 2012 година.

За реализација на мерките и активностите предвидени со Програмата за здравствена заштита на лица со душевни растројства во Република Македонија за 2013 година потребни се следните средства:

	Износ
1. Подготовка на Прашалник за проценка на ментален статус кај ученици	40.000,00
2. Подготовка на Прашалник за проценка на ментален статус кај студенти	40.000,00
3. Одржување на едукативни работилници	90.000,00
4. Изработка на Национална стратегија за развој на менталното здравје 2013-2020 година	150.000,00
5. Судски случаи (лица со изречена мерка задолжително чување и лекување)	29.680.000,00
6. Превземени обврски од 2012 година	6.000.000,00
ВКУПНО:	36.000.000,00

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2013 година во висина од 36.000.000,00 денари.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-9980/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

158.

Врз основа на член 16 ставовите 2 и 3 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр. 43/12 и 145/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Вовед

Децата од училишна возраст се посебна популациозна група која се карактеризира со интензивни физички, психолошки и социјални промени, што ги прави исклучително ранливи на неповолните ризик фактори од околината. Промените во правец на стекнување поголема независност придружено со склоноста кон експериментирање со нови животни стилови и активности, креираат нови здравствени ризици поврзани во прв ред со однесувањето. Поради тоа, раната детекција на здравствените како и на психо-социјалните, развојните и бихејвиоралните ризици треба да претставува приоритет во грижата за училишните деца и младина. Најчестите причини за морбидитет и морталитет кај оваа возрастна група се намерните и ненамерни повреди, последиците од ризичното сексуално однесување, пореметувања на менталното здравје (депресија, анорексија, булимија), недоволна физичка активност и неправилна исхрана.

Класичен метод за скрининг на здравјето на училишните деца и младина се систематските прегледи, кои се вршат организирано во јавните здравствени установи од страна на службите за превентивна здравствена заштита и превентивна стоматолошка заштита на училишни деца.

Покрај систематскиот преглед, превентивниот тим врши и едукација на учениците, наставничкиот кадар, родителите/старателите преку предавања и работа во мала и голема група избирајќи теми според утврдените приоритети и според изборот на учениците.

При систематскиот преглед се врши и редовна имунизација против заразни заболувања според Календарот за имунизација на Република Македонија.

Посебно вулнерабилната група на деца и адолесценти е онаа која е надвор од образовниот систем. Здравствениот сектор во соработка со патронажната служба, РЗМ и НВО превзема активен пристап во откривањето на овие деца и нивно упатување до превентивните тимови кои обезбедуваат превентивна здравствена заштита на децата. Според проценките тој број изнесува околу 5000 деца на возраст од 7-18 години или 20% од вкупниот број на деца од училишна возраст. Овој проблем е особено голем кај децата Роми кои се осипуваат во процесот на образование или пак не ги посетуваат редовно основните и средни училишта.

Целта на систематскиот преглед е:

- Следење на физичкиот и психосоцијалниот развој,
- Рана детекција на здравствени проблеми и навремен третман,
- Рано препознавање на ризични видови на однесување - детекција на бихејвиорални ризици,
- Едукација за усвојување на здрави животни стилови,
- Едукација за важноста на навремената и целосна вакцинација.

Возраст на вршење на систематски прегледи:

Задолжителни систематски прегледи се вршат во 1-во, 3-то, 5-то, 7-мо одделение. Средношколците се опфатени со систематски прегледи во 1-ви и 4-ти клас (или 3-та завршна година), а студентите во 1-ва година. Содржината на систематскиот преглед зависи од возраста на ученикот.

Содржина на систематскиот преглед:

1. Општ лекарски преглед:

- мерење на телесната тежина и висина и одредување на ИТМ;
- преглед на кожата;
- согледување на постоење на деформитети на локомоторниот систем;
- општ лекарски преглед и преглед по системи (кардиоваскуларен, респираторен, дигестивен, нервен, урогенитален систем);
- мерење на пулсот и крвниот притисок;
- испитување на вид, слух и говорот;
- земање на податоци во врска со пубертетот кај двата пола и менарџа (кај ученички и студентки);
- земање податоци во врска со сексуалната активност на адолесцентите и употребата на контрацепција и заштита од СПИ;
- земање на податоци за употреба и злоупотреба на супстанции (пушење, алкохол, таблети, дроги);
- земање податоци за рано откривање на знаци на депресија и други пореметувања на менталното здравје
- земање на податоци за постоење на насилно однесување (булинг)
- давање препорака за понатамошни специјалистички прегледи доколку е потребно;
- прибирање на податоци од наставниците и психолозите за успехот и однесувањето на ученикот и давање на потребни совети;

- контрола на извршените вакцинации и ревакцинации и преземање мерки за комплетирање на вакциналниот статус.

Наодите од систематскиот преглед се евидентираат во Картонот за систематски прегледи на училишни деца, изготвен од Заводот за здравствена заштита на мајки и деца; отстапувањата се запишуваат во картонот со преземање на соодветни мерки за санирање и следење.

Контролни и целни прегледи: Во зависност од констатираните претходни состојби, се вршат контролни и целни прегледи за поедини видови на однесување или заболување/состојба.

2. Лабораториски преглед

- хемоглобин во крв и
- албумин и билирубин во урина

3. Стоматолошки преглед

- контрола и евиденција на состојбата на забалото (млечни, трајни заби, кариес, екстракција и пломба индекси);
- откривање на деформитети и неправилности во развојот на забите и вилиците;
- евиденција на констатираната состојба во здравствениот картон.

4. Превентивна стоматолошка заштита

Националната Стратегија за превенција на оралните заболувања кај децата до 14 години во Република Македонија за периодот 2008-2018 година, предвидува 5 групи на превентивни мерки за редукција на забниот кариес кај децата:

1. Механичка и хемиска контрола на деналниот плак
2. Примена на флуориди (ендогено и егзогено)
3. Дисциплина во режимот на внесување на шеќери
4. Залевање на фисури и јамички
5. Едукација и мотивација за одржување на орално-то здравје

Предвидени активности:

- Залевање на фисурите и јамичките (кај сите деца кои се во прво одделение), при што се залеваат 4-те први трајни молари. Кај дел од децата со специјални потреби кај кои има висок кариес ризик, потребни се средства за обезбедување на пасти за локална заштита на нивните заби со троен ефект.
- Здравствено-промотивни активности (изготвување, печатење и дистрибуција на едукативно-пропаганден материјал).

За извршување на овие активности и набавка на потребните средства одговорни се ЈЗУ Здравствени домови во Република Македонија и нивните превентивни тимови (стоматолог-сестра).

II. Моментална состојба

Според последните обработени податоци за систематски прегледи на училишни деца и младина во 2011/2012 година беше планирано да се извршат 114 856 систематски прегледи на ученици од основното образование и 46.675 систематски прегледи на ученици од средно образование. Во 2011/2012 година, во основните училишта систематските прегледи се извршени кај 100% од планираните ученици (115.172 прегледани ученици), додека во средните училишта извршени се 81.0% од планираните систематски прегледи (37.093 прегледани ученици).

Добиените податоци од наодите делумно ја отсликуваат здравствената состојба на учениците.

III. Мерки кои треба да се преземат за подобрување на состојбите

Во насока на подобрување на здравствената состојба и квалитетот на превентивната здравствена заштита на децата од училишна возраст и младината, како и обезбедување на одржлив систем на надзор врз подобрување на здравјето, потребно е извршување на следните мерки:

1. Мерки за подобрување на превентивната здравствена заштита на децата од училишна возраст и младина

- Систематски прегледи во 1-во, 3-то, 5-то, 7-мо одделение како и во 1-ва и 4-та година (завршна) година од средното образование.

- Систематски прегледи на студенти во 1-ва година факултет.

- Дополнителни превентивни контролни и целни прегледи кај учениците каде е најдено отстапување.

- Превентивни стоматолошки прегледи.

2. Јакнење на капацитетите на тимовите кои обезбедуваат превентивна здравствена заштита на училишни деца и младина за:

- активности од областа на здравствена едукација и промоција,

- за употреба на новиот Картон за систематски прегледи на ученици и упатството за систематски прегледи на училишни деца,

- за употреба на Прирачникот за водење на психосоцијално интервју при работа со адолесценти и млади со цел навремено откривање на бихејвиорални ризици и навремено справување со ризичните видови на однесување,

- за едукација на учениците за усвојување на здрави животни стилови,

- за рана детекција на бихејвиорални ризици кај учениците,

- за рана детекција на здравствени проблеми и упатување за навремен третман,

- за комуникација со родители за зголемување на опфатот за имунизација со поедини вакцини како и за редовна имунизација против заразни заболувања според календарот за имунизација.

Овие мерки ќе се изведуваат преку:

- Организирање и изведување на тренинзи наменети за превентивните тимови, патронажната служба и РЗМ.

- Изработка на прирачници за адолесцентно здравје и здрави животни стилови.

3. Мерки за подобрување на пристапот до информации на сите деца од училишна возраст и младина, како и за родители:

- Изработка на здравствено-промотивни материјали за ученици.

- Изработка на здравствено-промотивни материјали за родители.

- Одржување на здравствено-воспитни предавања и работилници за ученици на теми поврзани со ризични видови на однесување (ризично сексуално однесување, сексуално преносливи инфекции, ХИВ/СИДА, употреба и злоупотреба на супстанции, неправилна исхрана и недоволна физичка активност).

- Организирање и изведување на работилници со родители во училиштата, рурални средини и ромски заедници за важноста на имунизацијата и превенција на ризични видови на однесување кај децата и адолесцентите.

- Обезбедување на сеопфатни услуги за унапредување на сексуалното и репродуктивно здравје на адолесценти и млади во советувалиштата за млади "Сакам да знам" во амбуланта Водно, Скопје (едукација, индивидуално и групно советување, превентивни прегледи, едукација на родители).

4. Мерките за унапредување на здравјето на децата кои се надвор од образовниот систем:

- Активно откривање и здравствено просветување преку теренски посети од страна на патронажната служба и РЗМ за населбите во кои живеат Роми.

- Упатување до превентивните служби во јавниот здравствен сектор за систематски прегледи и имунизација.

- Упатување до постоечки организирани форми на здравствена промоција и едукација во локалните заедници.

- Соработка со невладиниот сектор кој работи на промоција на адолесцентно здравје во локалната заедница со посебен акцент на ромските населби.

- Обезбедување на сеопфатни услуги за унапредување на сексуалното и репродуктивно здравје на адолесценти и млади во советувалиштата за млади "Сакам да знам" во амбуланта Шуто Оризари, Скопје (едукација, индивидуално и групно советување, превентивни прегледи, едукација на родители).

5. Следење и евалуација на здравствената состојба на децата и адолесцентите:

- унапредување на системот на раководење со податоци за превентивна здравствена заштита на деца од училишна возраст и младина;

- воспоставување на систем за документирање на наодите од систематските прегледи преку примена на Картони за систематски прегледи кај училишни деца;

- техничка и стручна поддршка (теренски посети) на превентивните тимови, патронажната служба и РЗМ за правилно користење на картоните за систематски прегледи;

- изготвување на Извештај за здравствена состојба и заштита на децата со предлог мерки за унапредување на состојбата.

IV. Цели на Програмата

Главна цел на Програмата е да обезбеди услови за зачувување и унапредување на здравјето на сите деца од училишна возраст и студентите преку превенција и рана детекција на здравствените ризици и нарушувањата на здравјето.

1. Специфични цели:

1.1. Превенција и рана детекција на здравствените ризици и нарушувањата на здравјето на учениците и студентите.

1.2. Јакнење на капацитетите на здравствените работници од превентивните тимови.

1.3. Подигање на степенот на информираност на учениците и студентите за здрави животни стилови со цел рана превенција на незаразни заболувања.

1.4. Документирање на податоци за здравствената состојба и здравственото однесување на учениците и студентите во национална база на податоци која ќе послужи како основа за креирање на навремени и соодветни јавно-здравствени интервенции.

V. Очекувани резултати (индикатори на успешност)

1.1. Обем на извршени систематски прегледи (над 90%)

1.2. Број на откриени и прегледани деца вон образовниот систем на терен.

1.3. Број на едукативни работилници за родители.

1.4. Број на изготвени и дистрибуирани едукативни материјали – прирачници за здравствените работници.

1.5. Број на изготвени едукативно-промотивни материјали наменети за учениците и родителите.

1.6. Број на извршени теренски посети за стручно-методолошка поддршка-проценка.

1.7. Број на работилници за проценка на капацитетите на превентивните тимови.

1.8. Број (процент) на залеани заби кај ученици од прво одделение во однос на вкупниот број на деца.

1. Проценка на бројот на ученици и студенти за 2013 година

Бројот на учениците и студентите кои треба да бидат систематски прегледани во 2013 година е добиен од Државниот завод за статистика.

1.1. Основно образование:

Во 2013 година со систематски прегледи треба да бидат опфатени 113.097 ученици од основните училишта, од кои:

- 22.130 ученици во 1 одделение.
- 22.460 ученици во 3 одделение.
- 44.470 ученици во 5 одделение.
- 24.037 ученици во 7 одделение.

1.2. Средно образование:

Во средните училишта во текот на 2013 година, со систематски прегледи ќе бидат опфатени 46.675 ученици и тоа:

- 24.315 ученици во први клас
- 22.360 ученици во четврти клас.

1.3. Високо образование:

Во 2013 година, со систематски прегледи ќе бидат опфатени 18.152 студенти од прва година високо образование.

Вкупно ученици (основно и средно) како и студенти кои треба да бидат опфатени со систематски прегледи се 177.924.

VI. Потребни финансиски средства

	ПРОГРАМА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ	Потребни ресурси
		човечки Финансиски
1	Партиципација за лабораториски прегледи на лица од 7-18 години неопфатени во образовниот систем. 1000 x 50,00 ден.	50.000,00
2	2.1. Општ систематски преглед на неосигурани лица неопфатени во образовниот систем. 1000 x 320,00 ден.	320.000,00
	2.2. Систематски стоматолошки прегледи на неосигурани лица од 7-18 години неопфатени во образовниот систем. 1000 x 100,00 ден.	100.000,00
	2.3. Лабораториски систематски прегледи на неосигурани лица од 7-18 години неопфатени во образовниот систем. 1000 x 250,00 ден.	250.000,00
3	3.1. Средства за стоматолошки материјал за заштита (залевање, запечатување) на првите трајни молари кај децата во прво одделение.	1.200.000,00
	3.2. Средства за пасти за локална примена кај деца со посебни потреби наменети за превенција од кариес (за деца со посебни потреби до 14 години и со тежок вид на ментална и физичка попреченост во развојот).	1.200.000,00
4	Изготвување и печатење на прирачници за здравствени работници за вршење на систематски прегледи и имунизација и за водење на психосоцијално интервју при работа со адолесценти и млади.	100.000,00
5	Теренски посети за проценка на превентивната служба за систематски прегледи и имунизација во здравствените домови. 34 посети x 10.000,00 ден.	340.000,00
6	Работилници за обука на превентивните тимови кои вршат систематски прегледи и имунизација на теми поврзани со имунизација, вршење на систематски прегледи и здравје на училишни деца и адолесценти. 5 x 30.000,00 ден.	150.000,00
7	Изготвување на промотивно-едукативни материјали за ученици на теми поврзани со здравјето на адолесцентите и младите (сексуално и репродуктивно здравје, исхрана, здрави животни стилови, ментално здравје).	150.000,00
8	Доставување на извештај со анализа и коментар за систематски прегледи извршени во 2013 година (ИЈЗ)	5.000,00
9	Партиципација на 177.924 за осигурани студенти и ученици за извршени систематски прегледи која се трансферира до ЈЗУ.	4.135.000,00
	ВКУПНО	8.000.000,00

Финансирање

Мерките и активностите предвидени во оваа програма ќе се финансираат од Буџетот на Република Македонија предвиден за реализација на оваа програма за неосигурани ученици и студенти.

Распределбата на средствата по Програмата ја врши Министерството за здравство квартално на ЈЗУ - извршители на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Македонија за 2013 година ќе се финансира и со дополнителни средства во износ од 1.700.000,00 денари обезбедени преку донации.

VIII. Извршители на Програмата

Систематските прегледи ќе ги извршуваат превентивните тимови од ЈЗУ- здравствени домови (доктор-сестра), а за студентите од универзитетите систематските прегледи ќе ги извршуваат превентивни тимови од здравствените домови како и специјализирани тимови за таа дејност во рамките на универзитетите во градовите каде се наоѓаат универзитетите.

Превентивната стоматолошка заштита ќе ја извршуваат превентивните стоматолошки тимови (стоматолог-сестра) од ЈЗУ здравствени домови.

Здравствено промотивната активност ќе ја извршуваат истите тимови во соработка со Заводот за здравствена заштита на мајки и деца.

Заводот за здравствена заштита на мајки и деца во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија ќе изработи прирачници за здравствени работници, едукативно-промотивни материјали за учениците.

ПРОГРАМА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА ЗА 2013 ГОДИНА

I. Појдовна основа

Заводот за мајки и деца ќе изготви Прирачник за водење на психосоцијално интервју при работа со адолесценти и млади со цел навремено откривање на бихевиорални ризици и навремено справување со ризичните видови на однесување (ризично сексуално однесување, депресија, пореметување во исхраната, насилно однесување).

Заводот за здравствената заштита на мајки и деца во соработка со Институтот за јавно здравје на Република Македонија ќе врши едукација на превентивните тимови за систематски прегледи и имунизација во ЈЗУ-здравствени домови во Република Македонија.

Заводот за здравствена заштита на мајки и деца ќе изведува теренски посети за стручно-методолошки надзор на превентивните служби за систематски прегледи и имунизација во ЈЗУ - здравствените домови во Република Македонија и ќе изготви извештај за проценката.

Заводот за здравствената заштита на мајки и деца во соработка со поливалентната патронажна служба и РЗМ ќе учествува во откривање на семејства кои имаат деца надвор од образовниот систем со цел вклучување на истите во здравствениот систем заради изведување на систематски прегледи вакцинација и унапредување на нивното здравје.

Заводот за здравствената заштита на мајки и деца во соработка со превентивните тимови и членовите на локалните заедници и граѓанскиот сектор ќе учествуваат во здравствена едукација на деца од училишната деца и младина кои живеат во рурални средини или припаѓаат на ромските заедници и не посетуваат училиште.

Советувалиштата за сексуално и репродуктивно здравје "Сакам да знам" (амбулантата Водно и амбулантата Шуто Оризари во рамките на Здравствен Дом Скопје) ќе вршат едукација, советување и превентивни прегледи за сексуално и репродуктивно здравје на адолесценци и млади.

IX. Доставување на Годишни извештаи и рокови

Заводот за здравствената заштита на мајки и деца во соработка со Институтот за јавно здравје ќе достави Информација за извршување на мерките од Програмата до Министерството за здравство на Република Македонија.

Институтот за Јавно здравје на Република Македонија ќе изготви извештај за наодите од систематските прегледи и ќе го достави до Министерството за здравство на Република Македонија најдоцна до 31.01.2014 година.

X. Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9937/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

159.

Врз основа на член 4 став 2 од Законот за социјалната заштита ("Службен весник на Република Македонија" бр. 79/2009, 36/11 и 51/11) и член 31 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година ("Службен весник на Република Македонија" бр. 171/12), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

Остварувањето на социјалната заштита во Република Македонија во 2013 година се заснова на Законот за социјалната заштита, Законот за семејството, Законот за вработување на инвалидните лица, Законот за употреба на знаковниот јазик, Законот за инвалидски организации, Законот за цивилни инвалиди од војната, кривично правните прописи и други закони и подзаконски акти, со кои се уредени правата и услугите од социјалната заштита.

Со Програмата поблиску се уредуваат подрачјата на социјална заштита, потребите на населението од социјална помош и заштита, социјалната превенција и средствата за остварувањето на социјалната заштита. Програмата е усогласена со одредбите од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2013 година, со кој се предвидува донесување на Програма на Владата на Република Македонија за средствата наменети за социјални надоместоци.

Со Програмата се врши усогласување на социјалната заштита со потребите на граѓаните за подобрување и развој на услугите и мерките од социјална заштита.

Програмата се заснова на политиките и определбите на Владата на Република Македонија за 2013 година, со која се имплементираат стратешките приоритети на Републиката за тековната година, Оперативниот план за активните програми и мерки за вработување за 2013 година, Националната стратегија за деинституционализација во системот на социјална заштита во Република Македонија 2008-2018 година, Оперативниот план за спроведување на Национална стратегија за деинституционализација во системот на социјална заштита во Република Македонија 2008-2018 година, Акцискиот план за имплементација на Стратегијата за интеграција на бегалци и странци 2008-2014 година, Програмата за помош и поддршка при реинтеграција на повратници во Република Македонија согласно со реадмисионите договори, ревидираната Национална стратегија за изедначување на правата на лицата со инвалидност 2010-2018 година, Националната стратегија за старите лица 2010 – 2020 година, ревидираната Национална стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост во Република Македонија 2010-2020 година, Националната стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015 година, Програмата за развој на социјалната заштита 2011-2021 година и Буџетот на Република Македонија за 2013 година.

Во остварувањето и развојот на социјалната заштита во 2013 година, значајно место ќе имаат меѓународните документи, конвенциите и препораките, меѓу кои се: Стратегијата за социјална кохезија на Европскиот комитет за социјална кохезија, Милениумските развојни цели на ОН во делот на првата развојна цел: намалување на сиромаштијата и други препораки врз основа на кои ќе се врши постапно приближување кон законодавството на ЕУ.

II. Подрачја на социјална заштита

Социјалната заштита се остварува преку систем на мерки, активности и политики за спречување и надминување на основните социјални ризици на кои е изложен граѓанинот во текот на животот, за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост и за јакнење на неговиот капацитет за сопствена заштита. Социјалната заштита во 2013 година ќе се реализира преку обезбедување на:

- услуги и мерки за социјална превенција, вонинституционална заштита и институционална заштита за граѓаните кои се изложени на основните социјални ризици и

- права на парична помош од социјална заштита, и тоа:

- постојана парична помош за лицата неспособни за работа и материјално необезбедени;

- социјална парична помош за лицата способни за работа и материјално необезбедени;

- паричен надоместок за помош и нега од друго лице;

- право на здравствена заштита;

- надоместок на плата за скратено работно време поради нега на дете со телесни или ментални пречки во развојот;

- еднократна парична помош или помош во натура;

- парична помош за социјално домување ;

- парична помош на лице кое до 18 години возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа;

- парична помош на мајка која родила четврто дете

и

- додаток за слепило и мобилност.

Во 2013 година се предвидува да бидат опфатени со услугите и мерките на социјалната заштита следниве корисници на социјална заштита:

- малолетни лица:

- без родителска грижа до 18 годишна возраст- 850 деца

- деца во ризик - 203

- малолетни лица со воспитно социјални проблеми - 1458 деца;

- ставени под старателство – 680 деца;

- сместени во згрижувачко семејство – 230 деца;

- сместени во установи за социјална заштита – 134 деца;

- сместени во дневен центар за деца на улица – 200 деца;

- сместени деца во дневен центар за деца со пречки во развојот- 350 деца;

- со пречки во развојот - 850

- возрасни лица

- лице кое до 18 годишна возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа, до навршување на 26 години - 120 лица;

- бездомни лица – 100 лица;

- жрви на семејно насилство – 600 лица;

- корисници на дрога – 50 лица

- лица со инвалидност – 5000 лица;

- стари лица – 450 лица;

- возрасни лица ставени под старателство – 450 лица;

- сместени во згрижувачко семејство - 250 лица;

- лица со попреченост во менталниот развој над 18 години, сместени во станбени единици за организирано живеење со поддршка -99 лица

- сместени во установи за социјална заштита за стари лица – 130 лица;

- сместени во установи за социјална заштита – 230 лица;

- лица од семејства со нарушени односи во семејството - 3.700;

- возрасни лица со општествено негативни навики - 1.100 лица;

- лица со признат статус на бегалец и лица под супсидијарна заштита - 1113 лица, нови баратели на азил сместени во установа – 30 , лица вратени по однос на договори за реадмисија -60 лица

- други полнолетни лица корисници на услуги - 3.600 лица.

Корисниците на социјалната заштита се и корисници на парични права од социјална заштита и на социјални услуги за згрижување во установа за социјална

заштита, вонинституционална заштита и друг вид на услуги и мерки, согласно со Законот за социјалната заштита.

Во рамките на реформските процеси во социјалната заштита за учебната 2012/2013 година, ќе се реализира Програмата за условен паричен надоместок за средно образование, со цел подобрување на пристапот и квалитетот на образованието за учениците во средното образование од домаќинствата, корисници на право на социјална парична помош. Со оваа програма ќе се обезбедат дополнителни парични надоместоци за учениците, кое право е условено со запишување и посетување на средното образование и има за цел да го зголеми бројот на лица запишани во средно образование од домаќинства - корисници на правото на социјална парична помош, како и реализацијата на задолжителното средно образование во Република Македонија. Средствата за спроведување на оваа програма се обезбедени преку Договор за заем со Меѓународната банка за обнова и развој - Светска банка.

Во текот на 2013 година, ќе продолжи имплементацијата на мерките за намалување на енергетската сиромаштија за корисниците на социјална парична помош и постојана парична помош, преку Програма за субвенционирање на потрошувачката на енергија.

III. Потребни на населението и социјалната превенција

1. Развој на социјалната заштита

Имплементацијата на Националната програма за развој на социјалната заштита 2011-2021 година, ќе ја следи и оценува Координативно тело, во кое членува и претставник на Министерството за локална самоуправа и Заедницата на единиците на локалната самоуправа, како и претставници на три здруженија. Во согласност со целите предвидени во Програмата, во текот на 2013 година ќе се реализираат активности согласно со Оперативниот план за имплементација за 2013 година.

Во текот на 2012 година Министерството за труд и социјална политика во соработка канцеларијата на УНДП, изврши длабинска анализа на општинските капацитети и потреби за развој на социјални услуги за ранливи групи. Целта на анализата е проценка на потребите и можностите за развој на социјални услуги за ранливи групи на граѓани во четири пилот општини преку посебно осврт на: капацитетите на релевантните актери за достава на социјални услуги, мапирање на ресурсите за развој на социјални услуги, анализа на модалитетите за мрежба соработка, проблеми и потреби на социјално најранливите групи на општини како и утврдување на социјалните услуги и поддршка на најранливите групи на население. Врз основа на оваа анализа, во првиот квартал на 2013 година ќе се изготви прирачник за развој на социјалните услуги на локално ниво и ќе се спроведе обука на стручните лица од релевантните органи, институции и здруженија во пилот општините Гостивар, Ресен, Кочани и Петровец.

2. Справување со сиромаштијата и социјалната исклученост

Министерството за труд и социјална политика ќе продолжи со континуирано развивање на политиките за социјално вклучување на најранливите категории на граѓани. Министерството за труд и социјална политика е еден од клучните носители на целокупниот процес на социјална инклузија и континуирано ќе презема иницијатива пред Европската комисија во функција на инкорпорирање на заедничките цели на ЕУ во националните политики, а кои се однесуваат на почетокот на изработката на Заедничкиот меморандум за инклузија.

Во текот на 2013, ќе продолжи имплементацијата на ревидираната Националната стратегија за намалување на сиромаштијата и социјална исклученост во Република Македонија 2010-2020 година. Согласно Оперативниот план за имплементација на горенаведената стратегија и предвидените мерки и активности, се оди во насока на реално утврдување на локалните проблеми и потреби на граѓаните со посебен акцент на преземање на конкретни акции на локално ниво преку општинската локална самоуправа. Во оваа насока и понатаму ќе се градат капацитетите на локалните актери за спроведување на локални политики за одредени специфични ранливи групи и нивно поврзување со националната политика.

Во рамките на спроведувањето на Националната стратегија за деинституционализација во системот на социјалната заштита, за 2013 година ќе продолжат да функционираат двете служби за поддршка на домувањето во заедницата, една во југоисточниот регион на Македонија, Неготино - Демир Капија, а другата во Скопје во чии рамки функционираат 14 станбени единици за организирано живеење со поддршка во кои се сместени 64 корисници со попреченост во менталниот развој над 18-годишна возраст. Процесот на деинституционализација ќе продолжат во ЈУ Специјален завод Демир Капија со тоа што во 2013 година се планира да се воспостави уште една служба за поддршка на домувањето во заедницата со отворање на нови, најмногу 8 станбени единици за организирано живеење со поддршка, во кои би се сместиле до 35 корисници. За таа цел, МТСП ќе презема активности за продолжување на соработката со МХИ Будимпешта, Унгарија во насока на обезбедување финансиска и техничка поддршка за оваа намена. Одделението за деинституционализација ќе продолжи да ја спроведува Програмата за психосоцијална поддршка на корисниците сместени во станбени единици за организирано живеење со поддршка, со која во текот на 2013 година ќе биде опфатен и стручниот персонал во станбените единици и ќе се врши мониторинг и евалуација на квалитетот на услугите во Службите за поддршка на домувањето.

Во 2013 година ќе отпочнат подготвителни активности за спроведување на процесот на деинституционализација преку трансформација и делумно реструктурирање на Детскиот дом 11-ти Октомври. Со трансформацијата ќе се подобри квалитетот на институционалната грижа и ќе се создадат услови институцијата да биде отворена за обезбедување на алтернативни услуги на корисниците, додека со делумно реструктурирање на установата ќе се пренасочи расположливиот персонал кон понуда на алтернативни услуги на корисниците во заедницата.

Вонинституционалната заштита ќе се зајакне и со отворање на дополнителен дневен центри за деца на улица, на подрачјето на Општина Прилеп. Во насока на подобра, посеопфатна заштита и поддршка на децата од улица, во текот на 2013 година, ќе биде донесен Акциски план за заштита на децата од улица 2013-2015 година.

Во текот на 2012 година ќе се отвори Советувалиште за деца во социјален ризик заради превенција од користење на психотропни супстанции во Општина Шuto Оризари.

Ќе продолжи имплементацијата на програма за работа на патролни социјални работници во трите општини на територијата на Град Скопје (Гази Баба, Центар и Горче Петров) и ќе се прошири имплементацијата на истата во три општини надвор од Град Скопје во текот на 2013 година. Со имплементацијата на оваа програма ќе се зголеми пристапот до социјалните услуги на ранливите групи на граѓани во Република Македонија.

Министерството за труд и социјална политика, почнувајќи од 2007 година во континуитет го имплементира проектот „Народни кујни“, а согласно со Програмата на Владата на Република Македонија за 2013 година ќе се отворат 2 народни кујни во следните рурални општини: Центар Жупа и Чешиново.

Ќе продолжи соработката со инвалидски организации и националните сојузи на лица со инвалидност на Република Македонија, согласно со одредбите од Законот за инвалидски организации.

Во 2013 година ќе продолжат активности за изградба на пристапни рампи, лифтови и подвижни платформи во објектите кои што се во надлежност на Министерството за труд и социјална политика. Министерството за труд и социјална политика ќе ги координира активностите за изградба на пристапни рампи и во објектите кои што се од јавен карактер, а се во надлежност на другите јавни институции.

Во функција на подигнување на грижата кон старите лица, во 2013 година планирано е понатамошно развивање на социјални сервиси за стари и изнемоштени лица во општините каде се јавува потреба и можност за реализација, преку отворање на дневни центри за стари лица и воспоставување на центри за давање на помош во домашни услови. Во рамките на овие сервиси, ќе функционираат соодветни тимови преку кои ќе се задоволуваат основните егзистенцијални потреби на старите лица, како и обезбедување на медицинска нега. При тоа, потребно е да се преземат активности за искористување на сите расположливи ресурси во локалната заедница.

Во 2013 година се планира проширување на мрежата на дневни центри за стари лица во општина Неготино и општина Илинден.

Во насока за подобрување на состојбата со институционалната заштита на старите лица во 2013 година, ќе се продолжи со проширување на сместувачките капацитети во постоечките објекти за заштита на старите лица и нивно усогласување согласно со Правилникот за нормативите и стандардите за основање на установи за заштита на стари лица.

Во текот на 2013 година ќе се започне со креирање на систем за следење на спроведување на Законот за малолетничка правда, согласно со индикаторите за следење на спроведувањето на законот, а кои беа изготвени во согласност со европските стандарди, преку теренско тестирање на методологијата и инструментите за прибирање и анализа на податоци.

За активноста на воспоставувањето на простории за работа со деца во Центрите за социјална работа со финансиска поддршка од Канцеларијата на УНИЦЕФ, ќе се отворат уште четири пријатни простории за деца во ризик.

Во текот на 2013 година ќе продолжи спроведувањето на Програма за менторство на деца кои се во конфликт со законот вклучувајќи и креирање на алатки за индивидуални програми и планови за менторство, менторство за деца на кои им се изречени алтернативни мерки и спроведување на анализа за примена на алтернативните мерки, во соработка со Институтот за социјална работа и социјална политика при Филозофскиот факултет.

Во наредниот период ќе се спроведуваат активности за воспоставување на нови форми на заштита на лица со воспитно социјални проблеми, и во рамките на истото ќе се отвори мал групен дом во Кавадарци. Исто така во соработка со странска невладина организација ќе се пристапи кон отворање на Центар за малолетници во еден центар за социјална работа.

3. Активности поврзани со приближување на законодавството во областа на социјалната заштита кон законодавството на ЕУ

Ќе се продолжи во континуитет да се следат законските прописи и препораки на ЕЗ во доменот на социјалната заштита, со цел истите постапно да бидат имплементирани во нашето законодавство и практика.

Кординативното тело за следење и евалуација на имплементација на Националната програма за развој на социјалната заштита 2011-2021 година, ќе изготви оперативен план за спроведување на мерките за 2013 година. Ќе започне спроведувањето на планираните активности во насока на зајакнување на капацитетите на установите за социјална заштита и единиците на локалната самоуправа, нивна меѓусебна координација за развој на социјалните услуги на локално ниво, развој на превенцијата во областа на социјалната заштита и зајакнување на капацитетите на стручните лица во установите за социјална заштита.

Во текот на 2013 година ќе се следи имплементацијата на ревидираната Национална стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост во Република Македонија 2010-2020 година, за која цел ќе се воспостави национален механизам за мониторинг и евалуација на постигнатите резултати на национално и локално ниво.

Во текот 2013 година ќе отпочне имплементацијата на Национална стратегија за спречување и заштита од семејно насилство 2012-2015 година. За потребите на следење и оценка на имплементацијата на истата, ќе се формира Национално координативно тело за спречување и заштита од семејно насилство, составено од претставници на ресорните министерства, Собранието на РМ и претставници од мрежата на здруженија за семејно насилство. Истото има за цел да ја следи предвидената динамика и прогрес на активностите предвидени во стратегијата.

Воспоставеното Национално координативно тело, ќе продолжи со следењето на имплементацијата на Националната стратегија за стари лица 2010-2020 година.

4. Тековни активности во социјалната заштита

Во областа на социјалната заштита се спроведуваат активности во насока на подобрување на заштитата на граѓаните, подобрување на квалитетот на услугите и социјалната превенција.

• Спроведување на Акциониот план за превенција и справување со сексуална злоупотреба на деца и педофилија

Во 2013 год ќе продолжи остварувањето на активностите предвидени во ревидираниот Акциониот план за превенција и справување со сексуалната злоупотреба на деца и педофилија.

Во оваа насока, во 2013 година ќе се реализира медиумска кампања за сензибилизирање и подигање на јавната свест за проблемот на сексуалната злоупотреба на деца и педофилијата и ќе се изработат плакати, флаери, прирачници, ДВД и друг визуелен материјал.

Исто така, се предвидува продолжување на работата на СОС линијата и веб страната за пријавување на случаи на сексуална злоупотреба на деца и педофилија и подигање на јавната свест.

Ќе продолжат и активностите насочени кон обезбедување на средства и механизми за спроведување на помош и заштита на децата од сексуална злоупотреба и педофилија и ќе се унапредува координираниот систем на соработка помеѓу владините институции, како и соработката помеѓу владините институции и невладините организации кои ја покриваат оваа проблематика.

• Спроведување на Националниот акционен план за превенција и справување со злоупотреба и занемарување на деца

Во 2013 година се предвидува да биде донесен Национален акционен план за превенција и справување со злоупотреба и занемарување на деца.

Со Националниот акционен план за превенција и справување со злоупотреба и занемарување на деца во 2013 година, се предвидува да се спроведе медиумската кампања за сензибилизирање и подигање на јавната свест за проблемот со злоупотреба и занемарување на деца, како и изработка на плакати, флаери, прирачници, ДВД и друг визуелен материјал.

Предвидени се активности, насочени кон обезбедување на средства и механизми за спроведување на помош и заштита на децата од злоупотреба и занемарување, воспоставување и унапредување на координиран систем на соработка помеѓу владините институции, како и соработка помеѓу владините институции и невладините организации кои ја покриваат оваа проблематика.

• Вклучување на здруженија, на приватната иницијатива и на физички лица во социјалната заштита

По заокружувањето на законските прописи со кои се создадени услови за вклучување на невладиниот сектор во вршењето на одредени работи од социјалната заштита, во 2013 година Министерството за труд и социјална политика ќе продолжи со активности за развивање на партнерски однос со здруженијата. Бројот на договорените партнерства ќе биде во зависност од расположивите буџетски средства, додека изборот на здруженијата на кои ќе им биде доверена одредена социјална функција, ќе се спроведе по објавен конкурс, со целосно почитување на транспарентноста на постапката.

Согласно со Законот за инвалидски организации, ќе се зајакне соработката со инвалидските и националните инвалидски организации заради оформување на националната политика која се однесува на инвалидската заштита и мерките за обезбедување на еднакви права и можности на лицата со инвалидност.

Ќе се настојува, партнерски однос за одредени работи од социјалната заштита да се изгради и со физички лица кои ги исполнуваат пропишаните законски услови.

• Помош на внатрешно раселените семејства, лица вратени по основа на договорите за реадмисија и семејствата на бегалците од други држави

Покрај редовната грижа за внатрешно раселените лица, активностите на Министерството за труд и социјална политика и понатаму ќе бидат насочени на програми со кои ќе се стимулира враќањето на овие лица во местото на живеење, додека за бегалците од другите држави со признат статус на бегалец односно лица под супсидијарна заштита, ова министерство и Центарот за интеграција, кој и во текот на 2013 година ќе функционира како проектна единица во рамки на Министерството за труд и социјална политика, ќе преземат мерки за олеснување на процесот на интеграција за овие лица, согласно со Акцискиот план за имплементација на Стратегијата за интеграција на бегалци и странци 2008-2014 година, за што до овој момент се изработени 135 индивидуални програми за интеграција за лицата кои пристапија кон овој процес. За сите овие лица, во текот на 2013 година ќе се направат напори за имплементација на поголем број на активности предвидени со индивидуалните интеграциони програми.

За лицата вратени во однос на договорите за реадмисија, кои при враќањето се судруваат со одредени проблеми во рамки на “Програмата за помош и поддршка при реинтеграција на повратници во Република Македонија согласно со реадмисионите договори” предвидени се сет мерки и активности, со кои ќе им се овозможи олеснет пристап на овие лица до социјалните права.

• Инспекциски надзор

Со инспекцискиот надзор во социјалната заштита, во 2013 година се очекува понатамошно активно спроведување на надзорот над применувањето и спроведувањето на законските прописи, со кои се уредени работите од социјалната заштита, надзор над остварување на правата и исполнувањето на обврските на корисниците на правата, исполнување на условите за вршење на дејности од социјалната заштита, предвидени со Законот за социјалната заштита. Од работата во инспекцискиот надзор се очекуваат понатамошни позитивни резултати, особено во примената на Законот во делот на парична помош од социјална заштита и социјалните услуги.

IV. Средства за остварување на социјална заштита

Средствата за остварување на Програмата за социјална заштита за 2013 година во Буџетот за 2013 година се предвидени на Раздел 150.01, на следниве буџетски потпрограми:

1. Потпрограма 40 – Центри за социјална работа и Завод за социјални дејности. Во 2013 година на оваа потпрограма се предвидени буџетски средства во износ од 439.958.000 денари средства од основен буџет, средства од основен буџет (приходи) во износ од 1.555.000 денари, средства од самофинансирачки активности во износ од 700.000 денари и средства од донации во износ од 1.900.000 денари.

2. Потпрограма 41 – Дневни центри и прифатилишта за вонинституционална социјална заштита. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 82.326.000 денари и средства од донации во износ од 10.006.000 денари.

3. Потпрограма 42 – Установи за институционална социјална заштита. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 243.864.000 денари, средства од основен буџет (приходи) во износ од 6.631.000 денари, средства од самофинансирачки активности во износ од 58.300.000 денари и средства од донации во износ од 4.060.000 денари.

4. Потпрограма 44 – Програма за условени парични трансфери. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани средства од заем од Светска банка во износ од 122.620.000 денари и средства од основен буџет (приходи) во износ од 94.000 денари.

5. Потпрограма 4А – Изградба, опремување и одржување на објекти за социјална заштита. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 8.400.000 денари

6. Потпрограма 50 – надоместоци за социјална заштита. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 3.332.000.000 денари за социјални надоместоци на ставка 471, 108.500.000 денари трансфери до Фондот за здравствено осигурување на ставка 433 и 74.000.000 денари за енергетска сиромаштија на ставка 464.

а) На ставката 471-Социјални надоместоци во износ од 3.332.000.000 денари, ќе бидат распоредени за:

Постојана парична помош - се исплаќа на лицата кои се неспособни за работа и материјано необезбедени, кои не можат да остварат средства за егзистенција сог-

ласно со други прописи. Во 2013 година се очекува бројот на овие корисници да изнесува 5.500 корисници, за што ќе бидат потребни 309.300.000 денари;

Социјална парична помош - се исплаќа на домаќинства чии членови се способни за работа, но се материјално необезбедени. Во 2013 година се очекува да бидат опфатени околу 39.000 домаќинства. За исплатата на социјалната помош ќе бидат реализирани 1.197.000.000 денари;

Паричен надоместок за помош и нега од друго лице - се исплаќа на лица над 26 годишна возраст, кои не можат да ги вршат основните животни потреби без помош од друго лице (лица со умерени, тешки и длабоки пречки во менталниот развој, лица со потешка и најтешка телесна попреченост, потполно слепи лица, како и лица со трајни промени во здравствената состојба). Во 2013 година се очекува правото да го стекнат просечно околу 23.000 корисници. Потребните средства за задоволување на правото ќе изнесуваат 1.583.000.000 денари;

Право на надоместок на плата за скратено работно време поради нега на дете со телесни или ментални пречки во развојот - ова право кое е утврдено со Законот за социјалната заштита и со Законот за работни односи, го остварува еден од родителите на хендикепирано дете, доколку родителите се во работен однос. За оваа намена во 2013 година се предвидени 4.540.000 денари;

Еднократна парична помош и помош во натура - ова право можат да го остварат лица или семејства коишто се нашле во положба на социјален ризик заради претрпена природна непогода, епидемија, смрт, подолго лекување или друга социјална загрозеност, како и дете или младинец без родители или родителска грижа по напуштање на установата или згрижувачкото семејство. За оваа намена во 2013 година се предвидени 37.800.000 денари;

Право на домување -право на паричен надоместок за домување согласно со Законот за социјалната заштита има лице без родители и родителска грижа до 18 годишна возраст, односно по престанување на старателството најмогу до 26 годишна возраст. Паричен надоместок за домување се обезбедува и за лицата со признат статус на бегалец, согласно со одредбите од Законот за азил и привремена заштита, се до периодот на преземање на оваа одговорност од страна на локалната самоуправа. За оваа намена во Буџетот за 2013 година се предвидени 2.400.000 денари.

Парична помош на лице кое до 18 години возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа - со правото можат да се стекнат лицата со стекнат статус на дете без родители и родителска грижа, доколку по полнолетството се без средства за егзистенција, односно се на редовно школување, до навршување на 26 годишна возраст. Во рамките на ова право се обезбедува и дополнителна помош за лицата кои се запишани по прв пат на студиска година од прв, втор и трет циклус - докторски студии, како редовни или вонредни студенти на јавните високообразовни установи. Во 2013 година, вкупниот број на овие корисници се предвидува да изнесува околу 120 лица. За оваа намена во Буџетот за 2013 година се предвидени 16.800.000 денари.

Правото на додаток за слепило се обезбедува за потполно слепо лице над 26 годишна возраст, а правото на додаток за мобилност се обезбедува на лице над 26 годишна возраст со 100 % телесен инвалидитет и лице со умерени, тешки и длабоки пречки во менталниот развој коешто без помош на инвалидска количка не може да ги задоволи основните животни потреби, утврдени од стручен орган и со решение на центарот за социјална работа. За оваа намена во Буџетот за 2013 година се предвидени 150.000.000 денари.

Право на надоместок за трошоци за сместување и надоместок за згрижување на сместеното лице во згрижувачко семејство- ќе се исплатува на семејствата кои во семејството ќе згрижат лице, корисник на социјална заштита. Ова право во 2013 година се предвидува да го остварат околу 155 семејства кои ќе згрижат околу 250 лица, за што се предвидени 29.760.000 денари;

Сместување во ученички домови или други установи на деца без родители и родителска грижа до оспособувањето за самостоен живот и работа, а најдоцна до завршувањето на средното образование, ако не постојат можности згрижувањето и воспитувањето да се обезбеди на друг начин; дете со воспитно-социјални проблеми (занемарено, злоставувано и социјално необезбедено дете) и дете со нарушено поведење, а за кои центарот ќе оцени дека установата може да обезбеди чување, воспитување, образование и нормален развој на детето. За оваа намена во Буџетот за 2013 година се планирани 1.400.000 денари.

б) На ставката 433-Трансфери до Фондот за здравство во износ од 108.500.000 денари, ќе бидат распоредени за остварување право на здравствена заштита на корисниците на социјална заштита на следниве права: постојана парична помош, сместување во згрижувачко семејство, паричен надоместок за помош и нега од друго лице, сместување во установи за социјална заштита, парична помош на лице кое до 18 годишна возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа, лице-жртва на семејно насилство за кое се презема мерка на заштита согласно со Законот за семејството и лице опфатено со организирано самостојно живеење со поддршка.

в) На ставката 464 – разни трансфери, дел од средствата во износ од 74.000.000 денари се наменети за програма за субвенционирање на електрична енергија.

7. Потпрограма 51 – надоместоци за цивилни инвалиди од војната. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 100.500.000 денари и

8. Потпрограма 54 – надоместоци за заштита на бегалци и азиланти. Во Буџетот за 2013 година на оваа потпрограма се планирани 52.000.000 денари. Средствата на оваа потпрограма се наменети за надоместок на правата за внатрешно раселените семејства, лица вратени по основа на договорите за реадмисија и семејствата на бегалците од други држави.

Распределбата на финансиските средства наменети за социјална заштита е направена во согласност со обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година, со напомена дека во 2013 година ќе се измират и неизмирените обврски по основа на правата од 2012 година. Овие средства во зависност од опфатот на правата, услугите и активностите од социјалната заштита во текот на годината, може да се менуваат согласно со закон.

Во рамки на расположивите средства од Буџетот на Република Македонија за 2013 година и Програмата за остварување на социјалната заштита за 2013 година, ќе се обезбеди редовна исплата на социјалната помош за граѓаните кои оствариле право на парична помош од социјална заштита. Ќе се подобрат условите за живот и работа на згрижените корисници во институционалната и вонинституционалната заштита, со понатамошно проширување на мрежата на формите за згрижување на вонинституционалната заштита. Ќе се работи на натамошно зајакнување на капацитетите на центрите за социјална работа и другите установи, преку обука на стручните кадри и процесот на лиценцирање на стручните работници.

Оваа Програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-8877/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

160.

Врз основа на член 26 став (5) од Законот за железничкиот систем („Службен весник на Република Македонија“ број 48/2010, 23/2011, 80/2012 и 155/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година донесе

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА 2013 ГОДИНА

1. Со оваа програма се утврдува распределбата на средствата потребни за финансирање на железничката инфраструктура, кои се обезбедени во Разделот 130.01 Министерство за транспорт и врски, Потпрограма ДА-Инвестиции во железничката инфраструктура, категорија 48 Капитални расходи, на ставката 489-Капитални субвенции за претпријатија и невладини организации средства во износ од 304.370.000,00 денари.

2. Средствата од точка 1 на оваа програма ќе се користат за следните намени:

1. Машинско регулирање на колосеци и свртници 20.500.000,00 денари

Машинско регулирање на 50 километри колосек и 60 парчиња свртници заради подобрување на геометријските параметри на колосекот т.е свртниците во однос на стабилност, смерот, надвишувањето и ширината на колосекот т.е свртниците со што се подобрува општата состојба на пругата и обезбедува сигурен и безбеден железнички сообраќај и машинското планирање на 80 километри толчаник заради оформување на призмата на толчаникот по ранг и категорија на пруга.

2. Одржување на горен строј

48.870.000,00 денари

Замена на дотраени дрвени и метални елементи и тоа:

- замена на шини со половни (придобиеени од ремонт на пругата Табановци-Куманово и Миравци-Смоквица) 11930метри односно 243,481 тон;

- замена на прагови со половни (придобиеени од ремонт на пругата Табановци-Куманово и Миравци-Смоквица) со количина од 7030 парчиња рачно и 1800 парчиња машински;

- замена на нови мостовски прагови (набавени во 2012 година), се планира да се заменат на пруга Горче Петров - Кичево на мост „Србиново“, со количина од 50 м³ и талпи за пешачка патека како и на мостовските конструкции на пругата Табановци-Куманово каде што се врши ремонт на пругата а истите се обврска на ЈП МЖ Инфраструктура-Подружница ЗОП со количина од 12,7296 м³ како замена на дрвени мостовски прагови на мостовски конструкции (мост и инудација) на пругата Трубаревево Отпремна - Драчево со количина од 41м³;

- замена на шини со нови со должина од 1145 м односно 23,373 тони ќе се заменат на пругата Велес - Гевгелија;

- замена на нови метални делови на свртници ќе се изврши на свртниците на кои им се дотраени деловите од свртницата во свртување, на пругите Табановци-Скопје, Скопски јазел (распатница В), Скопје - Велес и Велес - Гевгелија;

- замена на половни метални делови на свртници ќе се изврши на свртниците кај кои се дотраени металните делови на свртниците на пругите Табановци-Скопје, Скопски јазел и Велес-Гевгелија;

-заварување на шини ќе се изврши на нови шини , половни и метални свртнички делови на свртници во предвидена количина од 91 вар;

-за сите горе наведени позиции ќе се користи механизација (ТМД и Грајфери) .

3. Одржување на долен stroj 5.000.000,00 денари

Сечење на вегетација покрај пруга од лева и десна страна , чистење на одводни штитни канали и пропусти. Работата ќе се извршува машински со машина ровокопач Вениери и машина грајфер Геисмар КГТВ . Активностите за извршување се предвидени на пругата Табановци-Скопје и Скопје - Велес. Со оваа позиција се обезбедува видливост на пругата и светлосната сигнализација како и слободен проток на водата по штитните и одводни канали и пропусти.

4. Одржување на електротехнички постројки 34.500.000,00 денари

Одржување на сигнално сигурносните постројки, телекомуникациони, енергетски и постројки за електро влеча.

- Патни премини;
- Станични СС постројки;
- Постројки на АПБ;
- Телекомуникациони постројки;
- Бакарни и оптички кабли;
- Пружна телефонија;
- Телефонски центри;
- Високофреквентни уреди;
- Станични уреди;
- Мултиплекс уреди со пристапната опрема IP PBX и мрежната опрема;
- Радиостаници (фиксни и рачни);
- Видео надзор;
- Енергетски постројки (10кв трафостаници, енергетски инсталации, дизел агрегати и сл.) и
- Постројките за електро влеча (контактна мрежа, високонапонски прекинувачи за струјна заштита

Со средствата од оваа програма ќе се одржуваат и акумулаторски батерии од СС постројките, замена на оштетените полубраници од патните премини, изолирање на намотките од пригушници, сервисирање на механичките нагазни контакти, замена на делови од површените свртнички справы.

5. Набавка на електронски контакти за патни премини 4.000.000,00 денари

Набавката на електронски контакти за патни премини е неопходно за замена на старите хидраулични контакти за вклучување и исклучување на автоматските ШП на коридор 10. Електронските контакти се најосетливиот и најважен елемент на уредите за осигурување на патните премини. Безбедносниот момент на замената на овие контакти е од највисок приоритет. Електронските контакти се безбедносно највисоко рангирани елементи во оваа категорија.

6. Набавка на нумерички диференцијални релиња за заштита на трансформатори 110Kv/25 kv 2.500.000,00 денари.

Предмет на набавка се четири нумерички диференцијални заштитни релиња за заштита на енергетски трансформатор. Заштитните релиња се наменети за штитење на монофазни трансформатори за напојување на контактен вод.

Заштитните релиња со сета пропратна опрема (осигурувачи, исклучуни и помошни релиња, клеми) ќе бидат вградени во ормари со вртлива рамка и стаклена врата во ЕВП Миладиновци и ЕВП Згрозолци.

Набавката на диференцијалната заштита е неопходна за заштита на трансформаторите на ЕВП во режим на кратка врска, бидејќи постоечките заштити се застапени и несигурни.

7. Набавка на оптички кабел 5.000.000,00 денари

Набавката на оптичкиот кабел е потребно за решавање на проблемот со затворање на оптичката мрежа на ЈП МЖ Инфраструктура. Кабелот ќе биде искористен да се поврзат преостанатите чворни места на мрежата на инфраструктурата (Битола, Прилеп, Кичево).

Проширувањето на оптичката мрежа на ЈП МЖ Инфраструктура е од висок приоритет. Со оваа компонента ќе се затвори и комплетира со оптичка мрежа и коридор 8 (Кичево) и коридор 10д (Прилеп и Битола). Комплетирањето на пасивната мрежа ќе овозможи и подигање на нивото на активната мрежа, а со тоа и целосна поврзаност на чворните места со дигитален пренос.

8. Набавка на нумеричко дистантно реле за контактна мрежа 25 KV,50X3, со монтажа и параметрирање 10.500.000,00 денари

Набавката на дистантното реле за струјните заштити треба да обезбеди безбедно функционирање на постројките на електро влечата во режим на кратка врска.

Целта на набавката е инсталирање на нови програмбилни системи за заштита од кратка врска на КМ на инфраструктурата на ЈП МЖ Инфраструктура на магистралната пруга Табановци - Гевгелија.

Објекти на инфраструктурата во кои ќе бидат монтирани двата система за заштита на КМ се трафостаници Драчево и Милетково.

Дистантната заштита овозможува моментално исклучување во случај да настане кратка врска на КМ. Ги штити постројките на електро влечната станица сите електро постројки на пругата помеѓу двете ЕВП-трафостаници и ги штити патниците на сите попатни станици од висок напон на КМ.

9. Софтверско ажурирање и надградба на систем за мултиплекс пренос 12.000.000,00 денари

Набавката се однесува на ажурирање на постоечкиот мултиплексен систем и негово проширување на делови на кои се проширува оптичката мрежа.

Со оваа набавка се опфаќаат следните активности:

- Надградба на Системот за Управување на Мултиплексната Мрежа (Network Management System (NMS) Lightsoft) на најнова софтверска верзија лоциран на серверите на локација Трубареве. Надградба на системот за управување на елементи EMS-XDM и EMS-BG;

- Надградба на софтверот (firmware) во мрежните елементи т.е мултиплексните уреди поставени во станиците (XDM300, BG30V/E и BG20V/E) и

- Проширување на постојната мултиплексна мрежа со инсталација на активна опрема на локации/станици опфатени со проширувањето на оптичката мрежа на МЖИ (Гостивар, Кичево, Прилеп, Битола) и интегрирање на истата во постојниот систем за мултиплексен пренос и во Системот за Управување на мултиплексната опрема.

10. Набавка на термит за заварување 1.500.000,00 денари

Набавката на термитот е потребен за заварување на шини и лепени состави кои што ќе се менуваат и заваруваат во ДППЛ.

11. Набавка на лепак за изолирани состави 1.500.000,00 денари

Набавката на лепак за изработка на лепени состави е неопходна за замена на дотраени изолирани состави и на места каде што не можат да се вградат готови изолирани состави.

12. Адаптација на станица Скопје Товарна како мултимодален терминал 21.500.000,00 денари

Во станица Скопје Товарна Министерството за финансии-Царинска управа на Р.Македонија отвори царинска испостава Скопје-4 со што се појави потреба од отворање на мултимодален терминал во кругот на

станицата. Со средствата предвидени во оваа програма ќе се обезбеди целосна адаптација на станицата Скопје Товарна во мултимодален терминал која би се состоела во адаптација и санација на одредени делови на станицата, како и набавка на нови системи потребни за намената за која се предвидени и градежни активности поврзани со обезбедување на сообраќајно решение и тоа:

а) изградба на влезно-излезни рампи на терминалот со настрешница и санитарен јазол;

б) поставување на ограда покрај улицата до влезната капија со помошно влезно-излезна капија и санација на постоечката ограда;

в) изработка на премини преку колосеците број 19, 20, 21, 22 и вградување на лизгалки на колосеците пред премините;

г) обележување на паркинг места и набавка на табли со насоки на движење;

д) набавка на површинска вага за мерење на патни возила;

ѓ) набавка и монтажа на разгласен уред;

е) обезбедување на видео надзор и радио врска и

ж) проверка и санација на постоечкото станично осветлување, на постоечката хидрантска и атмосферска канализација.

За сите позиции за изградба и санација постои проектна документација, техничка спецификација за набавка на новите системи, како и проект за сообраќајно решение за терминалот во станицата.

13. Набавка на мостовски прагови

3.000.000,00 денари

Набавката на мостовските прагови е предвидена за замена на трули мостовски прагови на мост на Км. 458+119 и инундација на Км. 458+234 на пругата Трубареве Отпремна – Драчево во количина од 41 м³ (36.6912 м³ и 4.3088 м³).

14. ДДВ за ремонт на коридор 10

80.000.000,00 денари

Продолжување на ремонтот на коридор 10 во должина од 52 км. Работите се финансираат со кредит на ЕБРД. Овие средства се наменети за исплата на обврската по основ на ДДВ.

15. ДДВ за изградба на пруга Куманово - Бељаковци

34.000.000,00 денари

Отпочнување на работите за рехабилитација на пругата Куманово – Бељаковци финансиран по пат на заем од Европска банка за обнова и развој. Овие средства се наменети за исплата на обврските по основ на ДДВ.

16. Експропријација на пруга Куманово-Бељаковци

10.000.000,00 денари

За отпочнување на работите за рехабилитација на пругата Куманово – Бељаковци потребно е со средствата од програмата да се изврши експропријација на земјиштето по изработениот основен проект, т.е од изработениот елаборат за експропријација.

17. Консултантски услуги и ревизија на проекти

10.000.000,00 денари

Овие средства од програмата ќе бидат за исплата на консултантски услуги, ревизија на проекти и изработка на тендерска документација за надзор и градба.

3. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9263/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

161.

Врз основа на член 99 став 7 од Законот за домување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 99/2009, 57/2010, 36/2011, 54/2011 и 13/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАДБА И ОДРЖУВАЊЕ НА СТАНБЕНИ- ОТ ПРОСТОР ВО СОПСТВЕНОСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

ПРВ ДЕЛ

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Со оваа програма се уредува изградбата и одржувањето на станбениот простор во сопственост на Република Македонија за 2013 година, преку утврдување на глобалната и посебните цели на програмата, физичките и финансиските показатели за станбената изградба, изворите на финансирање, стопанисувањето со станбениот простор, одржувањето, подобрувањето на условите на домувањето, утврдувањето на висината на закупот, евидентирањето, организирањето и изградбата на станбен и деловен простор каде инвеститор е Република Македонија.

Проектирани цели на програмата

Глобална цел на програмата:

- Интензивирање на стопанската активност на глобално ниво со проектирани инвестициони активности на полето на градежништвото, изградба на станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи и контролирано намалување и одржување на цената на становите наменети за продажба и станови за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица), како и релаксирање на условите на продажба со цел поголема достапност на становите за задоволување на станбените потреби на граѓаните на Република Македонија, како и одржување на станбени згради и станови во сопственост на Република Македонија.

Посебни цели на програмата

- Довршување на почнатите програми за изградба и одржување на станови сопственост на Република Македонија;

- Отпочнување на изградба на нови објекти со станови наменети за продажба;

- Изградба на станови за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица);

- Изградба на станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи;

- Реализација на обврските на Република Македонија, согласно законски прописи: - обезбедување станбени единици, која произлегува од важечките законски прописи (станови за службени потреби, станови кои се доделуваат согласно Законот за денационализација и согласно Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства);

- Изградба, адаптација и реконструкција на објекти согласно донесени Одлуки на Владата на Република Македонија;

- Изградба на источна и западна трибина на Национална Арена Филип II Македонски, рушење на постојната источна и западна трибина, фасадно обликување и илуминација на Национална Арена Филип II Македонски, реконструкција на јужна трибина и реконструкција на спортскиот терен (борилиште) на Национална Арена Филип II Македонски, довршување целосно на изградбата на поттрибинскиот простор на северна трибина, целосна изградба на поттрибинскиот простор на источна и западна трибина, опремување на Национална Арена Филип II Македонски (борилиште и поттрибинскиот простор) и учество во изградбата на инфраструктурна мрежа и објекти;

- Реализација на програми на Владата на Република Македонија со цел обезбедување на станови за посебна категорија на граѓани;

- Изградба на катни гаражи во Скопје;

- Процентуално учество на Акционерското друштво за изградба и одржување на станбен простор и деловен простор од значење за Републиката – Скопје во заедничка изградба на објектите Јавна администрација - Државни институции во Скопје и Административен објект на ул. „Македонија“ во Скопје

- Стопанисување со станбен и деловен простор;

- Инвестиционо и тековно одржување на станбен и деловен простор;

- Подобрување на условите на домувањето во постојните станбени згради и станови;

- Утврдување на висината на закупот и политиката на склучување договори за закуп на станбен и деловен простор;

- Водење на единствена евиденција на станбен и деловен простор со кој стопанисува Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката;

- Организирање и изградба на станбен и деловен простор чиј инвеститор е Република Македонија;

- Локациите се обезбедени на земјиште во сопственост на Република Македонија

Во оваа програма се дадени физички и финансиски показатели на објектите со станбен и деловен простор.

Становите наменети за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица), ќе се продаваат согласно Одлуката за продажба на станови на кои права, должности и одговорности во поглед на располагањето има Република Македонија („Службен весник на Република Македонија” бр. 34/96, 16/99, 64/01, 54/06, 58/10 и 59/10).

Становите наменети за продажба во новопредвидените објекти за изградба, во целост ќе се финансира од продажба на станбениот и деловен простор во изградба. Продажбата на целокупниот проектиран простор ќе се врши со 100% плаќање од пазарната продажна цена и во постапка определена со акт на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката.

За реализација на ваквиот начин на продажба од особена важност се одредбите на Законот за катастар на недвижности и неговата примена.

Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, може да ја организира продажбата на становите преку користење на финансиски услуги од деловните банки, како и странски (меѓународни) финансиски институции или конзорциуми.

ВТОР ДЕЛ ИЗГРАДБА НА СТАНБЕН И ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ВО ТЕКОТ НА 2013 ГОДИНА

ГЛАВА I ФИЗИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ

I.1. Довршување на станови во градба од претходни програми наменети за продажба

Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката на територија на Република Македонија во претходните години има во градба вкупно 10 објекти со 527 стана со вкупна површина од 33.969,96 м², деловен простор со површина од 1.966,66 м² и гаражи со површина од 6.744,79 м² и 325 подруми со површина од 2.113,59 м²

Завршување и предавање во употреба на објектите се предвидува во 2013 год. Досегашниот физички напредок на овие објекти изнесува просечно 55,38%, во 2013 година ќе се реализираат 44,62%. Довршувањето на становите во градба од претходните годишни програми наменети за продажба се дадени во прилог бр. 1, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8, кои се составен дел на оваа програма.

I.2. Изградба на објекти со станови наменети за продажба

На територија на Република Македонија во наредниот период се планира изградба на вкупно 40 нови објекти со 2.176 стана со вкупна површина од 135.102,16 м², деловен простор со површина од 11.501,73 м², гаражи со површина од 31.844,90 м² и 730 подруми со површина од 5.600,59 м².

Завршување и предавање во употреба на објектите се предвидува во 2014 и 2015 година. Досегашниот физички напредок на овие објекти изнесува просечно 0,59%, во 2013 година ќе се реализираат 7,10%, а останатите 92,31% ќе се реализираат во 2014 и 2015 година. Становите ќе се продаваат по пазарни продажни цени и тоа 100% од продажната цена во тек на градбата.

Изградбата на објектите со станови наменети за продажба се дадени во прилог бр. 2, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8, кои се составен дел на оваа програма.

I.3 Станови за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица)

Со оваа програма се предвидува продолжување на активностите, односно изградба на станови наменети за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица) на 3 објекти со 119 стана со вкупна површина од 6.569,15 м², деловен простор со површина од 527,15 м², гаражи со површина од 735,28 м² и 82 подруми со површина од 528,00 м². Просечната површина на становите изнесува 55,20 м².

Становите ќе се продаваат на млади брачни двојки, со возраст на двајцата сопружници најмногу до 38 години и кои се во брак најмногу 8 години во зависност од бројот на децата, и самохрани родители во зависност од период на самохран родител и бројот на децата, инвалидизирани лица, самци и други станбено необезбедени лица кои се државјани на Република Македонија и кои не поседуваат стан, куќа или куќа за одмор и рекреација во лична сопственост, во сопственост на брачниот другар и децата на територија на Република Македонија. Предност при купување на овие станови ќе имаат брачните парови, самохрани родители, инвалидизирани лица, самци и други станбено необезбедени лица кои имаат постојано место на живеење во местото каде е изграден станот. Спроведување на постапката за распределба на становите во зависност од бројот на бодови ќе се врши по електронски пат во Министерството за транспорт и врски. Постапката и начинот на плаќање ќе се врши согласно Одлуката за продажба на станови на кои права, должности и одговорности во поглед на располагањето има Република Македонија. („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/96, 16/99, 64/01 и 54/06).

Завршувањето на овие објекти се очекува во текот на 2014-2015 година, Досегашниот физички напредок на овие објекти изнесува просечно 4,45%, во 2013 година ќе се реализираат 3,48%, а останатите 92,07% ќе се реализираат во 2014-2015 година.

Физичките показатели се дадени во прилог бр. 3, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8 кои се составни делови на оваа програма.

1.4. Изградба на станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи

Со оваа програма, се планира продолжување на активностите за изградба на објекти со станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи и тоа 32 објекти со 1.754 стана со вкупна површина од 72.643,70 м², деловен простор со површина од 2.160,94 м², гаражи со површина од 353,97 м² и 1.710 подруми со површина од 10.520,04 м².

Деловниот простор ќе биде издаден под закуп, а од закупнината ќе се одвојуваат средства за одржување по претходно изготвена програма.

Објектите се реализираат во период на градба 2007-2015 год.

Досега се изградени 11 објекти со 559 стана и тоа еден објект во Македонска Каменица со 29 стана, два објекти во Скопје објект 3.1 и 3.2 Горче Петров Јурија со вкупно 102 стана, еден објект во Кавадарци со 30 стана, еден објект во Охрид со 71 стан, еден објект во Кичево со 32 стана, еден објект во Кочани со 29 стана, еден објект во Крива Паланка со 46 стана, еден објект во Битола со 78 стана, еден објект во Штип со 91 стан и еден објект во Берово со 51 стан.

Во 2013 година со градба ќе отпочат 6 (шест) објекти со 544 стана и тоа еден објект во Скопје на улица Босна и Херцеговина со 312 стана, еден објект во Ресен

со 18 стана, еден објект во Демир Хисар со 25 стана, еден објект во Прилеп со 76 стана, еден објект во Кочани со 43 стана и еден објект во Гостивар со 70 стана.

Останатите 651 стан во Македонски Брод, Струмица, Пехчево, Сарај, Гевгелија, Винаца, Куманово, Свети Николе, Пробиштип, Неготино, Тетово, Дебар и Велес со градба ќе отпочнат во 2014 година.

Просечната цена на чинење за изградба изнесува 575 Евра/ м² плус ДДВ.

Распределбата на овие станови под закуп се врши согласно Одлуката за распределба на социјалните станови како и условите за нивно користење изградени по програмата за изградба и одржување на станови сопственост на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/09 и 122/10).

Досегашниот физички напредок на целиот проект изнесува просечно 30,17%, во 2013 година ќе се реализираат 9,60%, а останатите 60,23% ќе се реализираат во 2014 и 2015 година.

Физичките показатели се дадени во прилог бр. 4, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8 кои се составни делови на оваа програма.

1.5 Откуп на готови станови заради спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства

Согласно Одлуката за обезбедување на станови за спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебните права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/05), за потребите на Комисијата за станбени прашања при Владата на Република Македонија за обезбедување станови заради реализација на овие закони се врши откуп на готови станови и тоа:

-Откуп на готови станови за спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства

- 115 стана со вкупна површина 6.638,25 м²

Откуп на 120 станови во просек по 60 м² во приградските населби и да се отстапат на лицата кои што се во овие категории

Физичките показатели се дадени во прилог бр. 6, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8 кои се составни делови на оваа програма.

1.6. Довршување и изградба на објекти по Одлуки на Владата на Република Македонија

-Согласно донесените Одлуки на Владата на Република Македонија, Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката во текот на 2013 година ќе ги довршува со градба или ќе отпочне со градба на следните објекти:

Ред. бр.	Објект	Предмет на работа	реализација
1	2	3	4
1	Станбена населба во село Стење	Изградба на станови наменети за лицата привремено сместени во туристичкото одморалиште Царина во Ресен	Изградба
2	Станбена населба во село Стење	Изградба на инфраструктура	Изградба
3	Отешево и Царина	Рушење на постоечки објекти во Отешево и Царина	Завршено делумно
4	Објекти и фасади (уличен фронт) на ул. „Самоилова“ во Скопје	Адаптација и санација	Изградба
5	Дел од трасата за водоснабдување на град Тетово од река Пена и река Лешница до Студена река	Изградба на дел од трасата за водоснабдување на град Тетово од река Пена и река Лешница до Студена река	Изградба
6	Село Боговиње	Изградба на една куќа	Изградба
7	Национална Арена Филип II Македонски	Изградба на источна и западна трибина на Национална арена Филип II Македонски во Скопје, рушење на постојната источна и западна трибина, фасадно обликување и илуминација на Национална арена Филип II Македонски во Скопје, реконструкција на јужна трибина и реконструкција на спортскиот терен (борилиште) Национална арена Филип II Македонски во Скопје, довршување целосно на изградбата на поттрибинскиот простор на северна трибина, целосна изградба на поттрибинскиот простор на источна и западна трибина, опремување на Национална арена Филип II Македонски во Скопје (борилиште и поттрибинскиот простор) и учество во изградбата на инфраструктурна мрежа на објекти	изградба
8	TV COMPOUND	Изградба на паркинг за репортажни коли – за Национална арена Филип II Македонски во Скопје	изградба
9	Катни гаражи во Скопје	Изградба на катни гаражи во Скопје на градежните парцели 5.13 и 6.7 од планот Мал ринг и 9.13 од планот на Голем ринг	Изградба
10	Јавна администрација - Државни институции во Скопје	Процентуално учество на Акционерското друштво за изградба и одржување на станбен простор и деловен простор од значење за Републиката –Скопје во заедничка изградба на објектот	Изградба
11	Административен објект на ул. „Македонија“ во Скопје	Процентуално учество на Акционерското друштво за изградба и одржување на станбен простор и деловен простор од значење за Републиката –Скопје во заедничка изградба на објектот	Изградба

Физичките показатели се дадени во прилог бр. 6, односно финансиските показатели се дадени во прилог бр. 8 кои се составни делови на оваа програма.

Рекапитулар на предвидената станбена изградба која се очекува да се одвива во текот на 2013 - 2015 година претставуваат: 4.811 стана со вкупна површина од 262.123,21 м², деловен простор со површина од 16.156,52 м², гаражи со површина 39.678,94 м² и 2.842 подруми со површина од 18.762,22 м².

Рекапитуларот на предвидената станбена изградба е даден во прилог бр. 7 кој е составен дел на оваа програма.

ГЛАВА П

ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ СО ДИНАМИКА НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ОБЈЕКТИТЕ И СРЕДСТВАТА

П.1. Финансиски показатели за довршување на станови во градба од претходни програми наменети за продажба

Вкупното чинење на објектите со станови во градба од поранешните програми, наменети за продажба, изнесува 1.430.831.682,00 денари плус ДДВ. До крајот на 2012 година вложувањата во овие објекти изнесуваат 792.411.682,00 денари плус ДДВ, а потребните средства за нивно целосно завршување изнесуваат 638.420.000,00 денари плус ДДВ. Во текот на 2013 година се предвидува да се вложат сите потребни средства во износ од 638.420.000,00 денари плус ДДВ, кои ќе ги финансира Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, а ќе се обезбедат од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма.

Објектите се во фаза на градба и се очекува нивно квалитетно довршување и давање во употреба во 2013 година.

П.2. Финансиски показатели за изградба на објекти со станови наменети за продажба

Вкупното чинење на објектите со станови наменети за продажба изнесува 6.158.193.557,00 денари плус ДДВ. До крајот на 2012 година вложувањата во овие објекти изнесуваат 36.312.849,00 денари плус ДДВ, а потребните средства за нивно целосно завршување изнесуваат 6.121.880.708,00 денари плус ДДВ. Во текот на 2013 година ќе се вложат средства во висина од 437.370.000,00 денари плус ДДВ, кои ќе ги финансира Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, а ќе се обезбедат од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма. Останатите 5.684.510.708,00 денари ќе се вложат во текот на 2014-2015 година.

За овие објекти се очекува нивно квалитетно довршување и давање во употреба во 2014-2015 година.

П.3 Финансиски показатели за изградба на станови за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица)

Вкупното чинење на објектите со станови за станбено необезбедени лица (млади брачни двојки, инвалидизирани лица, самохрани родители, самци и други станбено необезбедени лица) изнесува 273.395.610,00 денари плус ДДВ. До крајот на 2012 година вложувањата во овие објекти изнесуваат 12.154.528,00 денари плус ДДВ. За нивно целосно завршување потребни се

средства во висина од 261.241.082,00 денари плус ДДВ. Во текот на 2013 година се очекува да се вложат средства во износ од 9.510.000,00 денари плус ДДВ, кои ќе ги финансира Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, а ќе се обезбедат од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма. Останатите 251.731.082,00 денари плус ДДВ ќе бидат вложени во текот на 2014-2015 година.

П.4. Финансиски показатели за изградба на станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи

Вкупното чинење објектите со станови за лица во социјален ризик и други ранливи групи (изградба на социјални станови) изнесува 3.304.026.180,00 денари со ДДВ. Вредноста на чинење без ДДВ, но со вклучена вредност на градежното земјиште на локациите предвидени за изградба на објектите, како и вкalkулирани 4% за имплементација на Проектот изнесува околу 50,7 милиони Евра. 50% (25,35 милиони Евра) се обезбедуваат со кредит од Банката за развој при Советот на Европа (Проект F/P 1674). Останатите 50%, како и изградбата на деловниот простор и трошоците за ДДВ ќе бидат финансирани од страна на Владата на Република Македонија со средства од Буџетот за 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 и 2014 година, како и со средства на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката од сопствено работење.

До 31.12.2012 година платени се средства во висина од 996.980.847,00 денари кои се обезбедени од следните извори:

- 645.669.930 денари платени од страна на Република Македонија (од досегашните Буџети на Република Македонија и средства од сопствено работење на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката – Скопје);

- 351.310.917,00 денари од кредитот од Советот на Европа

Во 2013 година потребни се средства во висина од 317.144.000,00 денари

- 22.300.000 денари предвидени средства за изградба на социјални станови во основниот Буџетот на Република Македонија за 2013 година

- 122.620.000 денари предвидени средства за изградба на социјални станови во Буџетот на Република Македонија за 2013 година по основ на заеми

- останатите 172.224.000 ќе се обезбедат од средствата стекнати од продажба на деловниот простор кои наменски ќе бидат префрлени во Буџетот на Република Македонија за оваа намена

П.5. Финансиски показатели за откуп на готови станови заради спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства

Вкупното чинење на становите кои се откупуваат заради спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства изнесува 563.686.846,27 денари.

Чинење на 115 стана кои се откупуваат заради спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства изнесува 263.686.846,27 денари и истите

треба да се обезбедат од Буџетот на Република Македонија, со средства кои се обезбедуваат од продажбата на општествените станови, во согласност со динамиката на донесените решенија од Комисијата за станбени прашања на Владата на Република Македонија (согласно точка 2 од Извадокот на Нацрт-записникот од Седумдесет и шестата седница на Владата на Република Македонија, одржана на 2.06.2009 година).

Чинење на 120 стана, (во просек по 60 м²), на старо, во приградските населби каде што се поевтини станови, кои се откупуваат заради спроведување на Законот за денационализација и Законот за посебни права на припадниците на безбедносните сили на Република Македонија и членовите на нивните семејства, изнесува околу 300.000.000 денари и истите треба да се обезбедат од Буџетот на Република Македонија со средства кои се обезбедуваат од продажбата на општествените станови, во согласност со динамиката на донесените решенија од Комисијата за станбени прашања на Владата на Република Македонија. Исто така доколку се доврши изградбата на некој станбен објект од страна на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, согласно проценката дали одговараат становите, дел од становите ќе се наменат за оваа категорија.

II.6. Финансиски показатели за довршување и изградба на објекти по Одлуки на Владата на Република Македонија

Вкупното чинење за довршување и изградба на објектите по Одлуки на Владата на Република Македонија изнесува 5.226.382.750,00 денари со вклучен ДДВ. До крај на 2012 година вложени се средства во висина од 1.624.480.854,00 денари со вклучен ДДВ. За целосно довршување на овие објекти потребни се уште 3.601.901.896,00 денари со вклучен ДДВ, а во 2013 година ќе бидат вложени средства во висина од 1.065.565.417,00 денари со вклучен ДДВ. Изворите на средства за овие објекти се наведени во Глава III од оваа програма. За објектите од табелата I.6. Довршување и изградба на објекти по Одлуки на Владата на Република Македонија, и тоа од реден број 1 до реден број 5 во моментот не се обезбедени средства и истите ќе се реализираат кога ќе бидат обезбедени средства за оваа намена.

За објектот под реден број 6 од Табела I.7 од прилогот бр.7, средствата се обезбедуваат по основ на дивиденда за 2005 година од АД ГТЦ, која е резултат на остварените приходи од продажба на деловниот простор и од средствата од остварената продажба на Светскиот Бизнис Центар во Скопје.

За изградба на Источна и Западна трибина на Национална Арена Филип II Македонски, рушење на постојната источна и западна трибина, фасадно обликување и илуминација на Национална Арена Филип II Македонски, реконструкција на јужна трибина и реконструкција на спортскиот терен (борилиште) на Национална Арена Филип II Македонски, довршување целосно на изградбата на поттрибинскиот простор на северна трибина, целосна изградба на поттрибинскиот простор на источна и западна трибина, опремување на Национална Арена Филип II Македонски во Скопје (борилиште и поттрибинскиот простор) и учество во изградбата на инфраструктурна мрежа на објекти како и за изградба на TV COMPOUND - паркинг за репортажни коли за Национална арена Филип II Македонски во Скопје, за целосно ставање во функција на реконструираниот спортски терен и борилишта, осветлување на атлетските патеки, како и на дел од трибинскиот и подтрибин-

скиот простор, во 2013 година потребни се средства во висина од 170.000.000,00 денари со вклучен ДДВ, кои се обезбедуваат од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма.

За целосно завршување со изградбата на источната трибина, трибински и подтрибински простор со инсталации, фасадно обликување и илуминација и партер потребни се ориентационо околу 300.000.000 денари. За да се обезбедат доволно финансиски средства, Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен и со деловен простор од значење за Републиката објави ПОВИК ЗА ИНТЕРЕС каде што се повикуваат сите правни и физички лица кои се заинтересирани за користење на деловен простор под долгорочен закуп во Националната Арена „Филип II Македонски“ да достават Писмо на намери. Со обезбедување на финансиски средства со долгорочен закуп, би се пристапило кон реализација најпрво на источната трибина, а потоа со ист начин на финансирање и на останатите трибини со што би се заокружил целиот објект Национална Арена Филип II Македонски во Скопје.

Вкупното чинење на изградбата на катните гаражи во Скопје на градежните парцели 5.13 и 6.7 од планот Мал ринг и 9.13 од планот на Голем ринг изнесува 1.307.700.000 денари. За изградба на трите гаражи, во 2013 година предвидени се да се потрошат 848.300.000 денари од кои 254.490.000 денари средства од Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката (обезбедени од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма) и 593.810.000 денари од банкарски кредити

Вкупното процентуално учество на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката на изградбата на објектите на улица Македонија (ред. број 10 и 11 од Табела I.6 од прилогот бр.6) изнесува 107.660.775,00 денари со вклучен ДДВ. Досега се вложени средства во висина од 2.712.649 денари со ДДВ, а во 2013 година се очекува да се вложат средства во висина од 55.965.417,00 денари со вклучен ДДВ кои се обезбедуваат од предвидените извори на финансирање во Глава III од оваа програма.

Рекапитуларот на финансиски средства е даден во прилог бр. 8 кој е составен дел на оваа програма.

ГЛАВА III ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ВО ДЕЛОТ ЗА ИЗГРАДБА НА СТАНБЕН ПРОСТОР НА ТЕРИТОРИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

За реализација на програмата во делот за изградба на станбен простор, во 2013 година вкупно потребни се средства во висина од 2.468.009.417,00 денари, кои се обезбедуваат од следните извори на финансирање:

- За изградба на станови за лица во социјален ризик:
 - 22.300.000 денари предвидени средства за изградба на социјални станови во основниот Буџетот на Република Македонија за 2013 година.
 - 122.620.000 денари предвидени средства за изградба на социјални станови во Буџетот на Република Македонија за 2013 година по основ на заеми.
 - 172.224.000 денари се обезбедат од средствата стекнати од продажба на деловниот простор кои наменски ќе бидат префрлени во Буџетот на Република Македонија за оваа намена.

За изградба на катни гаражи во Скопје

- 593.810.000 денари од банкарски кредити

ОСТАНАТИ ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ

Останатите 1.557.055.417 денари потребни за реализација на програмата во 2013 година се обезбедуваат од следните извори на финансирање:

III. 1. Приходи од ануитети за 2013 година од продадени станови, деловни простории, гаражи и подруми со одложено плаќање.

Ануитети од продадени станови, деловни простории, гаражи и подруми во износ од 104.856.660,00 денари:

Ануитети 104.856.660,00 x 85%	89.128.161,00 денари
Вкупно III.1.	89.128.161,00 денари

III 2. Приходи од закупнина на станбен и деловен простор за 2013 год. за проширување на материјалната основа.

Закупнина за станбен простор .	
41.050.120,00 денари x 23,5%.	9.646.778,00 денари
Закупнина за деловен простор	
161.475.348,00 денари x 23,5%	37.946.707,00 денари
Вкупно III.2.	47.593.485,00 денари

III. 3. Од продажба на станови, деловен простор гаражи и подруми во објекти во градба:

1.191.000.000,00 денари x 85%	1.012.350.000,00 денари
Вкупно III.3.	1.012.350.000,00 денари

III.4. Приливи од наплатени утужени побарувања:

	18.000.000,00 денари
Вкупно III.4.	18.000.000,00 денари

III.5. Побарувања по основ на ДДВ:

	140.000.000,00 денари
Вкупно III.5.	140.000.000,00 денари

III. 6. Од продажба на станови, деловен простор гаражи и подруми во објекти на залиха:

Очекувани приходи	250.000.000,00 денари
Вкупно III.3.	250.000.000,00 денари

Извори на финансирање	(денари)
III.1 Приходи од ануитети	89.128.161,00
III.2 Приходи од закупнина на станбен и деловен простор	47.593.485,00
III.3 Од продажба на станови деловен простор, гаражи и подруми во објекти во градба	1.012.350.000,00
III.4. Од наплатени утужени побарувања	18.000.000,00
III.5. Побарувања по основ на ДДВ	140.000.000,00
III. 6. Од продажба на станови, деловен простор гаражи и подруми во објекти на залиха:	250.000.000,00
Вкупно:	1.557.071.646,00

Потребни средства за реализација на програмата во делот на станбена изградба за 2013 година	1.557.055.417,00 денари
Очекувани приходи од извори на финансирање за реализација на програмата во делот на станбена изградба за 2013 година	1.557.071.646,00 денари

Разликата од 16.229,00 денари ќе се користи како фонд за ликвидност.

ТРЕТ ДЕЛ

Стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката и негово инвестиционо и тековно одржување”

ГЛАВА I

„Стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката”

Стопанисувањето со станбениот простор и со деловниот простор од значење за Републиката го врши Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката.

ГЛАВА II

Инвестиционо и тековно одржување на станбен простор

1. Оценка за состојбите

Оцената за состојбите во врска со одржувањето на станбениот простор во оваа програма се прикажува преку: физичките показатели наведени во Прегледи на станови по „квалитет на градбата”, „структура на станови”, „вкупно станови со вкупна површина“ и според „статус на користење”.

1.1 Физички показатели за станбените згради и станови

Состојбата на станбениот фонд кој е предмет на инвестиционо одржување искажан преку физички показатели врз основа на состојба 25.11.2012 година според квалитетот на градба, структурата на станови, бројот на вкупно станови со вкупна површина и според статус на користење се прикажува како што следи:

1.1.1 Бројот на станови според квалитетот на градба
Табела 1

Реден број	Подружница	Квалитет на станови			Вкупно станови
		тврда	монтажна	субстандардни	
1	2	3	4	5	6
1	Скопје	1.292	270	559	2.121
2	Битола	326	7	24	357
3	Охрид	174	10	3	187
4	Прилеп	319	0	0	319
5	Кичево	131	18	29	178
6	Кочани	254	0	0	254
7	Куманово	97	6	106	209
8	Штип	442	0	29	471
9	Кавадарци	71	1	60	132
10	Струмица	271	9	70	350
11	Тетово	236	2	29	267
12	Велес	239	18	27	284
	Вкупно:	3.852	341	936	5.129

Вкупниот број на станови сопственост на Република Македонија според квалитетот на градба искажани со состојба 25.11.2012 година изнесува 5.129, од кој број искажани според квалитетот на градба се:

- бројот на станови од тврда градба изнесува 3.852 стана;

- бројот на станови монтажна градба изнесува 341 стана;

- бројот на станови во субстандардна состојба изнесуваат 936 стана

1.1.2. Број на станови според структурата

Табела 2

Ред. број	Подружница	Собност на станови					Вкупно станови	Вкупно гаражи	Вкупно станови и гаражи	Вкупна површина на станови и гаражи
		1*	2*	3*	4*	гарсоњери				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Скопје	652	609	292	60	508	2.121	324	2.445	105.474,17
2	Битола	112	154	52	14	25	357	0	357	19.585,08
3	Охрид	35	124	12	0	16	187	0	187	9.635,57
4	Прилеп	157	132	28	4	0	319	0	319	16.680,20
5	Кичево	46	91	39	2	0	178	0	178	8.388,48
6	Кочани	53	155	45	1	0	254	0	254	15.197,00
7	Куманово	79	84	36	10	0	209	0	209	11.360,66
8	Штип	138	209	36	7	81	471	1	472	24.319,00
9	Кавадарци	16	104	7	1	4	132	0	132	6.853,00
10	Струмица	89	183	26	0	52	350	0	350	18.848,42
11	Тетово	76	129	44	13	5	267	0	267	13.406,54
12	Велес	95	141	44	4	0	284	0	284	16.388,00
	Вкупно:	1.548	2.115	659	116	691	5.129	325	5.454	266.136,12

Бројот на двособни станови е најголем и изнесува 2.115 стана, бројот на еднособни станови изнесува 1.548 бројот на трособни станови изнесува 659 бројот на четирособни станови е 116 стана и бројот на гарсоњери изнесува 691 стана.

1.1.3. Површина на становите

Табела 3

Реден број	Подружница	Вкупно станови	површина по м ²
1	2	3	4
1	Скопје	2.121	100.717,42
2	Битола	357	19.585,08
3	Охрид	187	9.635,57
4	Прилеп	319	16.680,20
5	Кичево	178	8.388,48
6	Кочани	254	15.197,00
7	Куманово	209	11.360,66
8	Штип	471	24.301,00
9	Кавадарци	132	6.853,00
10	Струмица	350	18.848,42
11	Тетово	267	13.406,54
12	Велес	284	16.388,00
	Вкупно:	5.129	261.361,37

Вкупната површина на становите сопственост на Република Македонија искажано врз основа на состојба 25.11.2012 година изнесува 261.361,37 м²

Според површината на становите може да се констатира дека најголем број на станови има во Скопје 2.121 со површина од 100.717,42 м², што претставува 38,54 % од вкупната површина.

1.1.4. Бројот на станови според статусот на користење

Табела 4

Ред. бр.	Подружница	Со станарско право	Со времено решение	Без соодвет. документ	Бесправно вселени	Друг вид корисник	Вкупно станови
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Скопје	515	454	328	372	474	2.143
2	Битола	136	96	35	69	21	357
3	Охрид	35	117	9	2	24	187
4	Прилеп	205	64	18	22	10	319
5	Кичево	83	61	26	3	25	178
6	Кочани	20	133	9	29	63	254
7	Куманово	100	53	8	18	30	209
8	Штип	120	56	143	12	140	471
9	Кавадарци	37	33	19	30	13	132
10	Струмица	108	112	59	52	19	350
11	Тетово	70	4	46	36	111	267
12	Велес	50	172	14	5	43	284
	Вкупно	1.459	1355	714	650	973	5.151

Разликата во вкупниот број на станови (од 22 стана) која се јавува за подружница Скопје во претходните табели 1, 2 и 3 (2.121 стана), споредено со податоците во Табела 4 (2.143 стана), произлегува од состанарски однос на станарите.

Бројот на становите искажан со состојба 25.11.2012 година според статусот на користењето од страна на корисниците на становите со статус на станарско право изнесуваат 1.459 стана.

За разлика од останатиот број на станови за кои не е решен статусот на корисниците, овој број на корисници во пракса не предизвикува посебни проблеми, затоа што е решен нивниот статус во однос на користењето. Меѓутоа, за останатите видови на корисници, статусот на користењето на становите е проблематичен се до неговото конечно решавање.

Рекапитуларниот приказ на корисниците со нерешен статус на користењето е следниот:

- корисници на станови со времени решенија	1.355
- корисници на станови без соодветна документација	714
корисници на станови бесправно вселени	650
корисници на станови со друг вид на користење	973
ВКУПНО:	3.692

Корисници на станови со времени решенија

Во оваа категорија на корисници на станови со времени решенија во најголем број случаеви се станови ангажирани за реализација „Програмите за уредување на градежно земјиште на Општините“, како и станови ангажирани за ранливи категории на граѓани, распределени станови по Проект ФП 1340 и Проект ФП 1674.

Корисници без соодветна документација:

Во оваа категорија се застапени оние семејства кои сместувањето не можат да го докажат со валидни документи, како и оние кои со текот на времето документите ги изгубиле или гласат на починати корисници, а наследниците своето право не го оствариле преку соодветна постапка, лица со поништени решенија.

Корисници на станови бесправно вселени:

Во оваа категорија на станови спаѓаат корисници на станови кои користат станови сопственост на Република Македонија без правен основ.

Друг вид на корисници:

Во категорија друг вид на корисници спаѓаат становите во сопственост на поранешните ЈУ Републики, како и станови издадени по основ на закуп согласно на Законот за домување, станови на хаусмајстори, нераспределени станови согласно Проектот ФП 1340 и Проект ФП 1674, лица со Решенија за закуп и право на откуп по услови на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката-Скопје.

Извори на средства

Основен извор за финансирањето на активностите околу одржувањето на станбен простор претставува закупнината како цена на услугите за користење на становите наменета за одржување.

Висината на средствата од закупнината со кои се реализира оваа програма, во делот за одржување на станбен простор се утврдува со Одлука на Одбор на Директори на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката.

Поаѓајќи од ваквите основи, апсолутните износи на финансиските средства во 2013та година за одржување на станбен простор на ниво на Република Македонија изнесуваат вкупно 13.200.250,00 денари или поединечно по Подружници:

Табела 5

Ред. број	Подружница	Број на станови	Површина во м ²	Вкупно планирана наплата на закупнина	Одржување на станбен простор планирани 25%
1	2	3	4	5	6
1	Скопје	1.876	88.490,92	22.000.000,00	5.500.000,00
2	Битола	399	21.743,57	2.800.000,00	700.000,00
3	Охрид	186	9.545,00	2.160.000,00	540.000,00
4	Прилеп	290	14.900,00	1.500.000,00	375.000,00
5	Кичево	158	7.328,48	1.684.000,00	421.000,00
6	Кочани	326	18.505,03	3.383.000,00	845.750,00
7	Куманово	243	13.078,66	2.000.000,00	500.000,00
8	Штип	480	24.000,00	8.750.000,00	2.187.500,00
9	Кавадарци	127	6.544,00	500.000,00	125.000,00
10	Струмица	290	15.606,42	3.024.000,00	756.000,00
11	Тетово	250	12.506,54	1.500.000,00	375.000,00
12	Велес	279	16.123,00	3.500.000,00	875.000,00
	Вкупно:	4.904	248.371,62	52.801.000,00	13.200.250,00

Распределбата на планираните средства наменети за одржување на станбен простор по Подружници е направена согласно планираниот број на становите и планираната наплата на закупнина за 2013та година, а согласно актот на Акционерското друштво за изградба со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, што е и основна рамка за вложувањата и интервенциите од страна на Подружниците.

ГЛАВА III
Инвестиционо и тековно одржување на деловен простор од значење за Републиката

I. ОЦЕНА ЗА СОСТОЈБИТЕ

1. Преглед на деловен простор од значење за Републиката според територијална распределеност .

Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката, покрај станбениот простор стопанисува и со деловен простор од значење за Републиката, прикажан во физички показатели во следниот табеларен преглед:

Табела 1

Реден број	Подружница	Вкупно деловен простор	
		број	површина во м ²
1	2	3	4
1	Скопје	532	87.993,48
2	Битола	442	26.228,71
3	Охрид	14	1.442,47
4	Прилеп	16	3.889,00
5	Кичево	9	237,23
6	Кочани	7	111,21
7	Куманово	157	7.585,92
8	Штип	20	1.125,00
9	Кавадарци	17	887,16
10	Струмица	19	1.289,80
11	Тетово	47	1.286,85
12	Велес	27	710,00
13	Дирекција	2	132,76
	административна барака	1	220,00
	Вкупно	1.310	133.139,59

Бројот на деловните единици на ниво на Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката на 25.11.2012 година изнесува вкупно 1.310 деловни единици со вкупна корисна површина од 133.139,59 м².

Согласно оваа табела најголем број деловни единици има во Скопје 532 со вкупна површина 87.993,48 м² и Битола со 442 деловни единици со вкупна површина од 26.228,71 м² .

Табела 1.A.

Ред. бр.	Подружница	ТРАЕН КАРАКТЕР		ВРЕМЕН КАРАКТЕР		Вкупно деловен простор на стопанисување
		Тврда	Монтажна	Тврда	Монтажна	
1	2	3	4	5	6	7
1	Скопје	347	0	67	118	532
2	Битола	387	0	23	32	442
3	Охрид	10	0	0	4	14
4	Прилеп	16	0	0	0	16
5	Кичево	9	0	0	0	9
6	Кочани	7	0	0	0	7
7	Куманово	49	0	15	93	157
8	Штип	17	0	0	3	20
9	Кавадарци	13	0	4	0	17
10	Струмица	12	0	0	7	19
11	Тетово	14	0	0	33	47
12	Велес	8	0	0	19	27
13	Дирекција	2	0	0	1	3
	Вкупно	891	0	109	310	1.310

Според квалитет на градба од вкупно 1.310 деловни единици:

- 891 деловни единици се од траен карактер;
- 419 деловни единици се од времен карактер.

II. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА

Основен извор на средства за финансирање на активностите околу тековното и инвестиционото одржување на деловните згради и деловните простори претставува закупнината.

Мерките и активностите кои во текот на 2012та година беа превземени за зголемување на висината на наплата на закупнината, планираните средства за 2013та година кои ќе бидат ангажирани за одржување на деловните згради и деловните простории на ниво на Република Македонија, се прикажани во табелата број 2.

Табела 2

р. бр	Подружница	Број на деловни единици	Површина на деловниот простор во м ²	Вкупно планирана наплата на закупнина	Одржување на деловен простор планирани 16%
1	2	3	4	5	6
1	Скопје	532	87.993,48	55.000.000,00	8.900.000,00
2	Битола	420	24.917,27	35.800.000,00	5.728.000,00
3	Охрид	14	1.442,47	763.000,00	122.080,00
4	Прилеп	16	3.889,00	1.000.000,00	160.000,00
5	Кичево	9	237,23	927.000,00	148.320,00
6	Кочани	7	111,21	114.500,00	18.320,00
7	Куманово	169	7.724,92	12.000.000,00	1.920.000,00
8	Штип	20	1.125,00	560.000,00	89.600,00
9	Кавадарци	17	887,16	120.000,00	19.200,00
10	Струмица	19	1.289,80	212.000,00	33.920,00
11	Тетово	47	1.286,85	1.200.000,00	192.000,00
12	Велес	28	746,00	2.400.000,00	384.000,00
13	Дирекција	2	132,76		
	административна барака	1	220,00	0,00	0,00
	Вкупно:	1.301	132.003,15	110.096.500,00	17.615.440,00

Според прикажаната табела вкупните планирани средства за одржување на деловните згради и деловни простории изнесуваат 17.615.440,00 денари.

III. МЕРКИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ И ПОЛИТИКА НА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ДЕЛОВЕН ПРОСТОР ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА РЕПУБЛИКАТА

Мерки за одржување

При реализацијата на оваа програма треба да се имаат во предвид следните мерки заради обезбедување на подобри услови за одржување на деловниот простор:

1. Да се склучат Договори за тековно и инвестиционо одржување со можен обем на работи, согласно определбите на Законот за јавни набавки и истиот ќе служи како основа за утврдување на пресметките за реализација на работите на одржувањето.

2. Заради избегнување на појава од одредени можни штети, Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење на Републиката треба да ги преземе сите мерки на обезбедување и осигурување, со цел да се спречат ваквите појави, дефинирајќи ги заемните обврски со корисниците на деловните простории како закупци, како и преку другите надлежни органи во Републиката.“

ГЛАВА IV

Подобрување на условите на домувањето во постојните станбени згради и станови

Поаѓајќи од досегашното искуство како и од утврдените обврски, Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење на Републиката при реализација на оваа програма, а заради обезбедување подобри и поефикасни услови за одржување на постојните станбени згради и станови, треба да го спроведе следното

1. При спроведувањето на јавната набавка за инвестиционо одржување како оперативно дејствие во одржувањето на станбените згради и станови, треба да се поаѓа од претходно извршена анализа на станбените згради и станови преку изготвување на техничка документација со предмер на количините на работа и нивната вредност.

2. Планот за јавни набавки треба да кореспондира со паричните средства наменети за одржување на станбените згради и станови утврдени во оваа програма.

3. При интервенциите за одржување на повеќе станбените објекти-станбени згради, со мешовита сопственост, од особена важност е досегашно дефинирање на делот на интервенциите кои се на терет на средствата предвидени со оваа програма.

Реалното дефинирање на средствата за делот што се однесува за становите во сопственост на Република Македонија во повеќе станбените објекти-станбени згради, во секој случај, треба да биде и облигационо регулирано, преку соодветен договор за интервенции во одржувањето со сопствениците на посебните делови, почитувајќи го притоа донесениот План за одржување на станбената зграда.

За реализација на претходното во станбените згради со мешовита сопственост потребна е соработка со заедницата на сопственици, односно со управителот на станбените згради кои на собирот на сопственици донеле одлука со зградата да управува управител, се со цел да се постигне рационална, економична и ефикасна реализација на интервенциите во одржувањето на станбениот објект.

4. Заради избегнување на одредени можни штети од негрижата од одржувањето на станбените објекти од било кои субјективни или објективни причини, (заедница на сопственици, поединци, сопственици и друго) Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење на Републиката да покрене иницијатива за остранување на причините кои би довеле до можни штети.

При остранување на причините за можните штети, Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење на Републиката е должно да ги користи сите овластувања што се дадени со позитивните законски прописи, а особено одредбите на Законот за домување како основен нормативен акт од областа на домувањето, да и ги информира и да инсистира органите надлежни за оваа област да интервенираат за остранување на причините кои би довеле до можни катастрофи.

ЧЕТВРТИ ДЕЛ

Реализација на програмата

Оваа програма ќе ја реализира Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбениот простор и со деловниот простор од значење за Републиката - Скопје, согласно Законот за домување („Службен весник на Република Македонија” бр. 99/09, 57/10, 36/11 и 54/11), и претставува основа за отпочнување на постапка за добивање на одобрение за градење, согласно прописите за градење на објекти.

ПЕТТИ ДЕЛ

Завршни одредби

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 41-9698/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

162.

Врз основа на член 16 став 1 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија”, бр.51/2005, 137/2007, 91/2009, 124/2010, 18/2011 и 53/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе

**ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ ВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА**

1. Средствата за Програмата за изработка на просторни планови во Република Македонија за 2013 година се обезбедени во раздел 12101, програма 3, под-програма 30, категорија 42, ставка 425 договорни услуги, утврдени во Буџетот на Република Македонија за 2013 година („Службен весник на Република Македонија”, бр.167/2012), во износ од 2.500.000,00 денари.

2. Средствата од точка 1 од оваа програма ќе се користат за: Регулирање на обврските од Програмата за изработка на просторни планови на Република Македонија за 2011 и 2012 година.

2.1. Годишен извештај за спроведување на Просторниот план на Република Македонија за 2010 година
1.000.000,00 денари.

2.2. Просторен план за Скопски регион Предлог План – предлог план
1.500.000,00 денари.

3. За начинот и динамиката на спроведување на Програмата ќе се грижи Министерството за животна средина и просторно планирање.

4. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-9755/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

163.

Врз основа на член 16 став 2 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија“ бр. 51/2005, 137/2007, 91/2009, 124/2010, 18/2011, 53/2011 и 144/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.1.2013 година, донесе:

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ И ДРЖАВНА И ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО 2013 ГОДИНА

1. Со оваа Програма се уредува изработка на урбанистички планови и државна и локална урбанистичка планска документација во 2013 година. Урбанистичките планови и државната и локалната урбанистичка планска документација чија изработка во 2013 година ќе се финансира од Буџетот на Република Македонија (раздел 13001 Министерство за транспорт и врски – Програма 3 – урбанизам и градежништво, Потпрограма 30 – урбанизам и градежништво, ставка 425 - договорни услуги, потставка 425640 – изработка на просторни и урбанистички планови), се следните:

1.1. Изработка на урбанистичко планска документација

За акумулационо езеро на Оризарска река
1.500.000,00 денари

1.2. Изработка на урбанистичко планска документација

За Скијачки центар Попова Шапка.
2.500.000,00 денари

1.3. Изработка на урбанистичко планска документација за:

Туристичко развојни зони и Автокампови и Аквапаркови
5.000.000,00 денари

1.4. Изработка на урбанистичко планска документација за

Комерцијални и инфраструктурни објекти на магистрални и регионални патишта.
1.000.000,00 денари

1.5. Изработка на урбанистичко планска документација за

Технолошко индустриски развојни зони и индустриски зони
5.500.000,00 денари

1.6. Средства за изработка на ажурирани геодетски подлоги

300.000,00 денари

1.7. Средства за изработка на студии или елаборати за стратешка оценка на влијанието врз животната средина

300.000,00 денари

1.8. Средства за изработка на елаборати за услови за планирање за урбанистичко планска документација вон урбан опфат

900.000,00 денари

1.9. Средства наменети за довршување на урбанистички плански документи, чие изготвување е започнато во 2012 година.

4.000.000,00 денари

В К У П Н О: 21.000.000,00 денари

2. Изработката на урбанистичките планови и државната и локална урбанистичка планска документација од оваа програма се врши од страна на Агенцијата за планирање на просторот на Република Македонија. Реализација на оваа програма се врши врз основа на договор меѓу Министерството за транспорт и врски и Агенцијата за планирање на просторот.

3. Исплатата на средствата од точка 1 на оваа програма ќе ја изврши Министерството за транспорт и врски за секоја задача одделно во зависност од степенот на извршување на задачата, а врз основа на барање за исплата со приложени: програма, договор, протокол и извештај за степенот на извршената задача доставено од Агенцијата за планирање на просторот, при што исплатата ќе се врши на следниот начин:

- за урбанистичките планови 10% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на одобрена планска програма, 80% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на урбанистички план во форма на Нацрт план и 10% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на урбанистичкиот план во форма на Предлог план;

- за државна урбанистичка планска документација 10% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на одобрена планска програма, а 90% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на државната урбанистичка планска документација;

- за локална урбанистичка планска документација изработена од Агенција за планирање на просторот, 10% од вредноста на задачата ќе се исплати по доставување на одобрена планска програма, а 90% од вредноста на задачата ќе се исплати по одобрување на локалната урбанистичка планска документација со решение донесено од градоначалникот на општината.

4. Министерството за транспорт и врски за реализираните буџетски средства доставува извештај со финансиски показатели до Владата на Република Македонија, заклучно со 31.01.2014 година.

5. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.41-10116/1 -12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

164.

Врз основа на член 13 став (2) од Законот за јавно здравје („Службен весник на Република Македонија“ бр.22/2010 и 136/2011), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 3.01.2013 година, донесе

НАЦИОНАЛНА ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2013 ГОДИНА

Вовед:

Јавното здравје е систем на знаења и вештини за спречување на болести, продолжување на животот и унапредување на здравјето преку организирани напори на општеството. Преку системот на јавно здравје се следи и анализира здравствената состојба на населението со цел да се подобри, преку влијанието врз факторите на ризик по здравјето како што се факторите на животната средина, причинителите на болести, начин на живеење и социо-економските фактори.

Национална годишна програма за јавно здравје е стандарден пакет на мерки и активности кои ги спроведуваат: Институтот за јавно здравје на Република Македонија и 10-те Центри за јавно здравје.

Програмата содржи мерки, задачи и активности за следење и проценка на здравјето и добросостојбата на населението, идентификување, предвидување, испитување, ублажување на здравствените проблеми и опасности во заедницата.

Основните функции на јавното здравје се точно дефинирани во член 6 став 1 од Законот за јавно здравје и претставуваат основа за спроведување на сите јавно-здравствени активности:

- Следење и проценка на здравјето и добросостојбата на населението,
- заштита на здравјето, проценка на потребите и активностите потребни да се обезбеди заштита на здравјето на населението,
- превенирање на болести преку мерки на примарна и секундарна превенција,
- унапредување на здравјето и здравствената едукација во Република Македонија,
- подготовка и управување со јавно здравствени вонредни околности,
- поддршка и спроведување на истражувања за здравјето.

Во Програмата е утврден видот на задачите, содржината, обемот и роковите за нивно извршување и известување, системот на координација на активностите, мониторинг и евалуацијата како и финансиските средства за реализација на Програмата. Во целина, оваа програма претставува здравствена безбедност на граѓаните во државата.

Моментална состојба:

Институтот за јавно здравје на Република Македонија (ИЈЗ на РМ) и 10-те Центри за јавно здравје (ЦЈЗ) кои имаат седишта во следните 10 општини: Битола, Кочани, Куманово, Охрид, Прилеп, Струмица, Скопје, Тетово, Велес и Штип, преку реализирање на задачите предвидени со член 10 и 11 од Законот за јавно здравје („Службен весник на Република Македонија“ бр.22/10) обезбедуваат спроведување на основните функции на јавното здравје.

Преку соработка со Институтот за медицина на труд на Република Македонија (ИМТ на РМ) обезбедуваат и спроведуваат одредби на поголем број закони со кои се регулирани следењето, истражувањето и проучувањето на здравствената состојба на земјоделци и невработени, причините за појавата на болести кои имаат социјално-медицинско значење, како и влијанието на еколошките фактори врз здравјето, предлагање и преземање на мерки, заради заштита и унапредување на здравјето на целокупното население во Република Македонија.

Цел на програмата:

Националната Програмата за јавно здравје во Република Македонија за 2013 година се изготвува со цел да се зачува и унапреди здравјето на населението, да се овозможи спроведување на основните функции и задачи на јавното здравје, преку организирани мерки и активности што ги превземаат државните органи, институциите, единиците на локалната самоуправа и други правни и физички лица во соработка со здравствените установи, да се обезбеди соодветен одговор во случај на јавно здравствена потреба и итност и појава на јавно здравствена вонредна околност, обезбедување и спроведување на меѓународните здравствени правила, се со цел да се зачува и унапреди здравјето на населението.

Со задачите од оваа програма се обезбедува остварување на загарантирани права, утврдени потреби и интереси на сите граѓани што имаат карактер на унапредување на здравјето и преземање на мерки и активности за спречување и сузбивање на заболувањата, како и остварување на задачите и активностите на Центрите за јавно здравје утврдени со член 48 од Законот за здравствената заштита и препораките на Светска здравствена организација (СЗО).

Извршители на програмата

Програмските активности предвидени со „Националната годишна програма за јавно здравје,, ги спроведуваат следниве извршители:

- A. Центрите за јавно здравје за територијата за која се основани,
- B. Институтот за јавно здравје на Република Македонија,
- C. Институт за медицина на труд на Република Македонија.

Сите извршители се должни да подготват и достават работен план со наведена точна динамика и распоред за реализација на активностите кој е во согласност со стручно методолошките упатства најдоцна до 15. 01. 2013 година.

10-те Центри за јавно здравје (ЦЈЗ) работниот план го доставуваат до ИЈЗ на РМ како одговорна институција за координација, следење, стручно методолошка помош, мониторинг, евалуација, квартална верификација и известување за реализацијата на програмските активности.

ИЈЗ на РМ е должен до Министерството за здравство, да достави работениот план најдоцна до 30.01.2013 година.

10-те Центри за јавно здравје (ЦЈЗ) најдоцна до 15.01.2013 година се должни да достават комплетен годишен извештај за реализација на Националната

годишна програма за јавно здравје за 2012 година за територијата за која се основани до ИЈЗ на РМ.

ИЈЗ на РМ се должни најдоцна до 31.01.2013 година да достават до МЗ комплетен извештај за реализација на Националната програма за јавно здравје во Република Македонија за 2012 година, со анализа и стручен коментар за добиенти резултатите со предлог мерки.

10-те ЦЈЗ и ИМТ на РМ се должни да достават до Институтот за јавно здравје на Република Македонија предлог Национална годишна програма за јавно здравје за 2014 година, најдоцна до 30.09.2013 година.

ИЈЗ на РМ врз основа на предлог програмите на извршителите е должен да подготви и достави до Министерството за здравство предлог текст на „Национална годишна програма за јавно здравје во Република Македонија за 2014 година“, најдоцна до 30.10.2013 година.

Мерки, активности, очекувани резултати и индикатори за реализација на програмските цели

Реализирањето на задачите и активностите се врши организирано во подолу наведените четири основни превентивни јавно здравствени дејности.

10-те ЦЈЗ ги спроведуваат активностите од првите три превентивни јавно здравствени дејности, согласно утврдена методологијата и начин на работа, врз основа на донесени стручно методолошки упатства и со координација и стручно методолошка помош од страна на експерти при ИЈЗ на РМ од сите области.

Програмските активност за „безбедност и здравје при работа и превентивна здравствена заштита на работниците и земјоделците, ги спроведува Институтот за медицина на труд на Република Македонија во координација со Институтот за јавно здравје на Република Македонија.

Основни превентивни јавно здравствени дејности се:

- I. Социјално-медицинската дејност со здравствена статистика и промоција на здравје
- II. Санитарно-хигиенската дејност со здравствена екологија
- III. Епидемиолошката дејност
- IV. Безбедност и здравје на работа и превентивна здравствена заштита на работниците и земјоделците

A. ЦЕНТРИ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ (ЦЈЗ)

Активностите во сите дејности ќе се реализираат врз основа на „стручно методолошките упатства за секоја дејност“. Спроведувањето на програмските активности и нивната реализација се реализира со координација и со стручно методолошка помош од страна на ИЈЗ на РМ.

За потребите на државата и на општините за чие подрачје се основани ги спроведуваат програмски следниве задачи и активности по дејности:

I. Социјално-медицинска дејност со здравствена статистика и промоција на здравје

Во 10-те ЦЈЗ ќе се прибираат и обработуваат збирни и индивидуални статистички извештаи доставени од здравствените установи преку одделенијата за здравствена статистика и информатика каде ќе се спроведе софтверска обработка на податоците според утврдени апликативни програми и врз основа на стручно методолошките упатства.

По извршената логичка и математичка контрола и компјутерски внес на обработените податоци за утврдени заболувања и состојби во амбулантно-поликлиничките и диспанзерски дејности ќе се изготват извештаи/анализи и информации кои содржат податоци со кои се прикажува работата на здравствените установи во Република Македонија, кадарот вработен во нив во амбулантно-поликлиничка, диспанзерска и болничка дејност, како и информации за утврдени заболувања и состојби :

1. Анализа за искористеноста на болничките капацитети во здравствените установи за 2012 година
Рок на изготвување: март 2013 година.
2. Информација за болест или состојба по избор на секој Центар, во зависност од актуелноста, односно застапеноста во 2012 во регионот
Рок на изготвување: март 2013 година.
3. Збирен извештај за вработен кадар во здравствените установи за 2012 година
Рок на изготвување: мај 2013 година.
4. Збирните извештај за кадар за прв и втор квартал 2013 година
Рок на изготвување: 30.09.2013 година.
5. Анализа на болничкиот морбидитет и морталитет за 2012 година
Рок на изготвување: јуни 2013 година
6. Анализа на амбулантно-поликлинички морбидитет за 2012 година
Рок на изготвување: јули 2013 година
7. Извештај за здравјето на населението на подрачјето што го покрива Центарот за јавно здравје
Рок на изготвување: октомври 2013 година
8. Информација за една вулнерабилна група, по избор на секој Центар, во зависност од актуелноста и приоритетите за превенција во регионот
Рок на изготвување: ноември 2013 година
Индикатор под точки 1-8 :Информации,извештаи и анализи се доставуваат до ИЈЗ на РМ
9. Спроведување на здравствена едукација преку едукативни предавања за целни групи на подрачјето што го покрива Центарот за јавно здравје. Здравствено-воспитната активност на ниво на ЦЈЗ е со координиран пристап и насочени се кон : предучилишни и училишни установи, здравствени установи, претпријатија, здруженија, јавни гласила. Едукативните активности треба да бидат точно дефинирани во работниот план за место, количина, време и опфатена популација на следниве теми:
 - превенција на акутни и хронични незаразни болести;
 - исхрана и здравје-здрави училишни оброци и здравствен ризик од неправилна исхрана,
 - здравствениот бенефит од спроведување на редовна физичка активност,

- активности во периодот на детството, адолесценцијата и раниот адултен период.

Рок на реализирање: квартално
Индикатор : Извештај за број на реализирани едукации со број на учесници на наведените теми.

10. Одржување на четири трибини (по една во секој квартал) со јавно здравствена проблематика од интерес за подрачјето што го покрива Центарот за јавно здравје.

Рок на изготвување: квартално
Индикатор : извештај за одржана трибина на тема со број на учесници

11. Печатење на агитки или брошури на наведените теми за четирите трибини
Рок на изготвување: квартално
Индикатор : доставена брошура

Организирањето на здравствено едукативни активности , промоции и трибини треба да се во корелација со изготвениот промотивен едукативен материјал за здравствено воспитување на населението (агитки и брошури) согласно работниот план и координиран од ИЈЗ на РМ и МЗ.

12. Одбележување на светските денови, недели (Светски ден на срцето, Светски ден на дијабетот, СИДА, туберкулоза, Ден на борба против пушење, Светски ден на сеќавање на жртвите од сообраќајни несреќи, ден за борба против насилство врз жената и други) координирана активност со ИЈЗ на РМ и МЗ.

Рок на изготвување: квартално
Индикатор: Извештај за број на реализирани одбележувања

13. Советувалишта за сексуално и репродуктивно здравје

Како дел од активностите согласно „Стратегијата за сексуално и репродуктивно здравје во Република Македонија 2011-2015“ во рамките на ЦЈЗ ќе продолжат да функционираат советувалиштата за сексуално и репродуктивно здравје, каде младите и адолесцентите ќе добиваат бесплатни совети , кондоми и орални контрацептивни средства и ќе се спроведуваат доброволните ХИВ тестирања.

Рок на извршување: континуирано
Индикатор: извештај со број на посети, поделени кондоми и контрацептивни средства.

II. САНИТАРНО-ХИГИЕНСКА ДЕЈНОСТ СО ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА

Активностите во сите дејности ќе се реализираат врз основа на „стручно методолошките упатства за секоја дејност“. Спроведувањето на програмските активности и нивната реализацијата се реализира со координација и со стручно методолошка помош од страна на ИЈЗ на РМ.

1. Процена на здравствено-еколошкиот ризик и приоритетни јавно-здравствени проблеми поврзани со здравствената екологија

1.1 Процена на здравствено-еколошкиот ризик во врска со квалитетот на водите за пиење и водоснабдувањето како и воспоставување на здравствена евиденција на водоснабдувањето

Во текот на годината секој Центар за јавно здравје врши редовни санитарно-хигиенски теренски извидувања на јавните водоснабдителни објекти со оценка за сигурност на објектот и можност за евентуални загадувања и ризик по здравјето на населението. По хигиено-епидемиолошки индикации се вршат санитарно-хигиенски теренски извидувања и на индивидуални водоснабдителни објекти.

На секој градски водовод се врши санитарно-хигиенски увид 4 пати годишно, локалните селски водоводи и селата без локални водоводи најмалку 1 теренски увид годишно. Останатите јавни објекти - крајпатни чешми, споменички чешми, чешми во рекреативни подрачја и други ќе бидат опфатени најмалку еднаш годишно. Квалитетот на водата се контролира со земање мостри за бактериолошка и физичко-хемиска анализа и се издава стручно мислење.

За оние јавни водоснабдителни објекти со кои стопанисува организација за водоснабдување, обемот и бројот на анализи ќе биде утврден со договор помеѓу ЦЈЗ и јавните комунални претпријатија.

За сите други јавни водоснабдителни објекти каде не стопанисува организација за водоснабдување, односно: села со сопствен водовод, села со други видови на водоснабдителни објекти, води со посебни својства - природни минерални, лековити, локални јавни водоснабдителни објекти во и вон населените места (чешми, бунари, извори, и др.), обемот и бројот на следење на квалитетот на вода за пиење, рамковно е даден во Табела 1.1

Табела број 1.1

Центар за јавно здравје	Број на селски населби	Планиран годишен број на:	
		Санитарно-хигиенски увиди	Лабораториски анализи Физичко-хемиски Бактериолошки
Битола	150	1000	1000
Куманово	100	900	900
Кочани	86	866	1000
Охрид	121	460	460
Прилеп	182	1000	1100
Скопје	125	500	500
Струмица	78	550	550
Тетово	180	1200	1200
Велес	162	1100	1360
Штип	36	800	800
ИЈЗ на РМ	/	300	300
Вкупно РМ:	1220	8676	9170
Цена ден.	/	1500,00	1000,00
Вкупно ден.	/		10.581.000,00

Индикатор за следење: Број на реализирани увиди и земени мостри и Анализа за проценката на здравствениот ризик од водата за пиење во 2^{ро} и 4^{то} тромесечие доставена до ИЈЗ на РМ

Фреквенција на известување:

квартално.

1.2 Процена на здравствено-еколошкиот ризик од квалитетот на површинските води од јавно-здравствен аспект

Процена на ризикот, е врз основа на утврдениот статус и извршени лабораториски испитувања на површинските води, а особено водите за рекреативно капење од здравствен аспект.

Бројот на увиди и на земање на мостри за бактериолошка и физичко-хемиска и микробиолошка анализа ќе биде најмалку 2 пати годишно даден (Табела 2), но истиот може да се зголемува во зависност од актуелни хигиенско-епидемиолошки состојби.

Табела 1.2 Следење на квалитетот на површински води

Центар за јавно здравје	Санитарно-хигиенски увиди	Планиран годишен број Пример вода за физичко хемиска и бактериолошка анализа
Битола	16	96
Куманово	10	20
Кочани	10	32
Охрид	40	118
Прилеп	10	20
Скопје	35	70
Струмица	14	28
Тетово	26	26
Велес	23	56
Штип	11	29
Вкупно РМ:	195	495
Цена ден.	1500,00	1000,00
Вкупно ден.	787.500,00	

Индикатор за следење: Информација за санитарно-хигиенската состојба и квалитет на водите за капење на подрачјето на Центарот со мерки за асанација за заштита и/или намалување на здравствениот ризик доставени до ИЈЗ на РМ.

Фреквенција на известување: Информација за состојбата во 2^{ро} и 4^{то} тромесечие.

1.3 Процена на здравствено-еколошкиот ризик на хигиенскиот квалитет на воздухот

Остварување на задачата се одвива со проценка на здравствено-еколошкиот ризик преку мониторинг и испитување на следните видови загадувачки материји:

- Во сите Центри за јавно здравје ќе се следи вкупен аероседимент на 84 мерни места, а во Велес и присуство на Pb, Cd, Zn, Ni и Fe во аероседимент со вкупно 1140 месечни примероци, како и во Куманово Pb, Cd, Zn во аероседимент со вкупно 48 месечни примероци;
- Во Центрите за јавно здравје Скопје и Велес ќе се следат лебдечки честички (чад) и SO₂-сулфур двооксид на 10 мерни места со 7290 дневни примероци;
- Олово(Pb), кадмиум(Cd) и цинк(Zn) во воздухот ќе се следи во Велес на 2 мерни места со вкупно 413 дневни примероци, а во Скопје само олово на 1 мерно место со 14 дневни примероци;
- СО-јаглерод монооксид ќе се следи само во Скопје на 4 мерни места со 56 примероци.

Задачата ќе се реализира со стандардни методи на земање примероци атмосферски воздух и стандардни методи на лабораториска дијагноза.

Наодите за чад, SO₂, олово, кадмиум и цинк ќе се презентираат како 24 -часовен просек во мг/м³ воздух, јаглерод монооксидот како часовен просек во мг/м³ воздух, а аероседиментот како месечен просек во мг/м² површина.

Мерните места и бројот на примероци од следењето на аерозагадувањето е даден во табела бр.1.3.

Табела бр.1.3

Центар за јавно здравје	Аероседимент		Чад и SO ₂		Pb,Zn и Cd		СО	
	Број на :		Број на :		Број на :		Број на :	
	Мерни места(м.м)	Месечни примероци	Мерни места	Дневни примероци	Мерни места	Дневни примероци	Мерни места	Дневни примероци
Битола	10	120						
Куманово	4****	48						
Кочани	4	48						
Охрид	6	72						
Прилеп	7	84						
Скопје	30	360	7	5110	1*	14	4**	56
Струмица	4	48						
Тетово	4	48						
Велес	11***	264	3	2180	2****	413		
Штип	4	48						
Вкупно РМ	84	1140	10	7290	3	427	4	56
Вкупно ден.	1.260.770,00							

* Олово се следи 2 пати годишно по 7 дена во април/октомври во Скопје

** Јаглерод монооксид се следи 2 пати годишно по 7 дена во април/октомври само во Скопје

*** Аероседимент се следи во Велес на 7 м.м. како вкупен аероседимент и со присуство на Pb,Cd и Zn и во Кавадарци на 4 м.м. како вкупен аероседимент и со присуство на Ni и Fe.

**** Олово, кадмиум и цинк во цврсти честички со високоволуменски узоркува; на воздух на едно м.м. се следи секој ден, а на другото м.м. еден ден во неделата, во Велес

***** Аероседимент се следи во Куманово на 4 м.м. како вкупен аероседимент и со присуство на Pb, Cd и Zn.

Индикатор: квартален извештај за извршени мерења до ИЈЗ на РМ
Фреквенција на известување: Извештај со коментар во 2^{ро} и 4^{то} тромесечие до ИЈЗ на РМ

1.4 Проценката на ризикот од хигиенскиот квалитет на воздухот врз здравјето кај предучилишна и училишна популација

Проценката на ризикот од хигиенскиот квалитет на воздухот врз здравјето на изложеното население се врши врз основа на добиените вредности од извршениот мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух релацијата со податоците за годишната стапка на морбидитетот од неспецифични респираторни заболувања J00 - J99, со исклучок на J10-J18, според МКБ -10 кај предучилишни (0-6 годишна возраст) и училишни деца (7-14 годишна возраст) во град и села.

Во случаи на акутни состојби на загаденост на воздухот на ниво на аларм од прв, втор или трет степен, од страна на територијално надлежниот Центар за јавно здравје во најкус рок и по најкус пат ќе се известува Министерството за здравство, Институтот за јавно здравје и Министерството за животна средина и просторно планирање.

Индикатор: Анализа доставена до ИЈЗ на РМ
Фреквенција на известување: Годишно, во 1 тромесечие

2. Безбедност на храна од јавно здравствен аспект

2.1 Следење на безбедноста на храната наменети за одредени популациони групи со цел да се превенираат болестите поврзани со небезбедна храна

Следење на безбедноста на храната наменети за одредени популациони групи со цел да се превенираат болестите поврзани со небезбедна храна ќе се врши лабораториска контрола на храната и чистотата на објектите во кои се приготвува храната во воспитно образовни установи (предучилишни, училишни установи, ученички, студентски домови) согласно табела 2.1 и во болнички установи согласно табела 2.2 .

Табела 2.1

Центар за јавно здравје	Број на образовни установи	Санитарно хигиенски увиди	Број на годишни тестирани оброци	Број на годишни брисеви
Битола	6	12	112	110
Куманово	10	20	80	100
Кочани	6	12	48	60
Охрид	5	10	40	50

Прилеп	5	10	40	50
Скопје	10	20	80	100
Струмица	6	12	48	60
Тетово	10	20	160	160
Велес	11	22	88	110
Штип	7	14	56	70
Вкупно	86	152	752	870
Цена денари		1500,00	800,00	500,00
Вкупно денари		1.264.600,00		

Табела 2.2

Извршители ЦЈЗ	број на објекти	Санитарно хигиенски увиди	Број на годишни примероци за бактериолошка анализа	Број на брисеви
Скопје	6	12	48	120
Битола	4	8	32	40
Велес	6	12	48	120
Тетово	2	4	16	40
Куманово	2	4	16	40
Кочани	1	2	8	20
Штип	2	4	16	40
Струмица	1	2	8	20
Прилеп	1	2	8	20
Охрид	3	6	24	60
Вкупно	28	56	224	520
Цена ден.	/	1500,00	800,00	500,00
Вкупно ден.		479.200,00		

Индикатор : Извештај со број на земени анализа и проценка на здравствениот ризик од небезбедна храна, доставени до МЗ и ИЈЗ на РМ.

Фреквенција на известување:

квартално.

2.2 Проценка на ризикот од алиментарен дневен внес на хемиски контаминенти

Центрите за јавно здравје во Битола и Куманово ќе земат и испитаат по 50 мостри на зеленчук од пазарите за присуство на пестициди и на тешки метали во периодот од јуни-септември .

Индикатор за следење: Извештај со анализа и проценка на здравствениот ризик од конатминирана храна, доставени до МЗ и ИЈЗ на РМ.

Фреквенција на известување:

трето тромесечие.

2.3 Следење на биолошкиот квалитет на исхраната на предучилишни деца, за ученици од основно образование со целодневна настава и ученици во ученички домови

Во 2013 година, ЦЈЗ во РМ, по утврдена единствена методологија, ќе ја испитуваат нутритивна вредност на исхраната во :

- ◆ предучилишните установи ќе се испитуваат по пет дневни оброци во 4 сезони (пролет, лето, есен, зима)
- ◆ едно училиште со организирана исхрана за учениците и домовите за ученици ќе се испитуваат по пет дневни оброци во две сезони и тоа во пролет (март-април) и есен (ноември –декември).

Во табела 2.3 се прикажани активностите со годишен број на објекти и оброци по ЦЈЗ за секој ЦЈЗ.

Табела 2.3

Регион на центар за јавно здравје	Број на објекти	Број на испитани оброци
Битола	6	252
Куманово	5	80
Кочани	6	100
Охрид	6	100
Прилеп	5	95
Скопје	10	150
Струмица	4	96
Тетово	4	80
Велес	9	152
Штип	6	100
Вкупно	61	1205
Цена (ден.)	/	500,00
Вкупно (ден.)		602.500,00

Индикатор за следење: Извештај за број на извршени анализи доставен до МЗ и ИЈЗ на РМ

Фреквенција на известување: квартално.

2.4 Следење на нутритивниот статус кај предучилишни и училишни деца во функција на рана детекција на прекурсори на можни здравствени ризици за појава на хронични незаразни заболувања

На определен дефиниран репрезентативен примерок деца во координација со ИЈЗ на РМ, во 10-те ЦЈЗ, ќе се вршат следните испитувања согласно табела број 2.4.

Антропометриски испитувања за определување на растот и нутритивниот статус ќе се вршат со мерење на телесна висина и телесна тежина, обем на надлактица, обем на половина и обем на колк кај деца на возраст од 4 до 5 годиши и кај деца на возраст од 6-7 години.

Антропометриски испитувања за определување на растот и нутритивниот статус ќе се вршат со мерење на телесна висина и телесна тежина на возраст кај деца од петто одделение и деца од прва година средно образование .

Извештаите ќе се доставуваат во ексел табела и табели од софтверска апликација како процент на стандардна девијација до ИЈЗ.

Табела 2.4.

Регион на ЦЈЗ	деца од предучилишни установи (4-5 г)	Второ одделение 7-8 г	петто одделение	Прва година средно
Битола	141	314	314	150
Велес	250	324	324	150
Кочани	70	281	281	100
Куманово	100	325	325	150
Охрид	100	307	260	110
Прилеп	70	286	286	70
Скопје	250	365	300	150
Струмица	70	289	260	70
Тетово	200	348	348	150
Штип	70	264	264	70
Вкупно	1321	3103	2962	1170
цена(ден)	200,00			
вкупно	1.711.200,00			

Извештаи од извршените активности за процена на нутритивниот статус по групи, ЦЈЗ ќе ги доставуваа до ИЈЗ на следниот начин:

- Во првиот квартал на 2013 за децата од предучилишни установи,
- во вториот квартал за децата од петто одделение,
- во третиот за учениците од прва година средно образование, а
- во четвртиот за децата од второ одделение.

Индикатор за следење:

Извештаи за извршените активности

Фреквенција на известување:

квартално.

2.5 Следење на нутритивна вредност на исхраната

Во 2013 година ЦЈЗ ќе ја испитуваат нутритивната вредност на стандардната исхрана во 21 стационарна установа во РМ и при клиниките на Клиничкиот центар во Скопје, гинекологија Чаир и Детска болница-Козле по стандардна методологија во период од 7 дена во 4 сезони (пролет, лето, есен и зима). Во табела 2.5 се прикажани активностите за секој регион на ЦЈЗ.

Табела 2.5 Следење на нутритивниот квалитет на болничката исхрана

ЦЈЗ	Број на објекти	Број на испитани оброци
Битола	4	112
Куманово	2	56
Кочани	1	28
Охрид	3	84
Прилеп	1	28
Струмица	1	84
Скопје	3	28
Тетово	2	56
Велес	3	84
Штип	1	28
Вкупно	21	588
Цена (ден.)		500,00
Вкупно (ден.)	294.000,00	

Индикатор за следење: Извештаи за извршените активности до МЗ и ИЈЗ на РМ
Фреквенција на известување: квартално

3.Проценка на здравствениот ризик од бучавата во животната средина

Центарот за јавно здравје Битола ќе врши мониторинг на бучава на 8 мерни места во Битола и Кичево, два пати годишно со одредување на индикаторите за изложеност Лден, Лвечер, Лноќ, во тек на пролет и есен. Во текот на годината ќе извршат проценка на индикаторите за ефекти, вознемиреност и нарушување на спиењето кај репрезентативен примерок од возрасната популација .

Центарот за јавно здравје Куманово ќе врши мониторинг на бучава на 10 мерни места во Куманово, два пати годишно со одредување на индикаторите за изложеност Лден, Лвечер, Лноќ, во тек на пролет и есен. Во текот на годината ќе извршат проценка на индикаторите за ефекти, вознемиреност и нарушување на спиењето кај репрезентативен примерок од возрасната популација .

Единечна цена за реализација на оваа активност изнесува „ цена по мерно место од 1500,00денари“.

Извршители: ЦЈЗ Битола, ЦЈЗ Куманово

Индикатор за следење : Извештаји за извршените активности со анализа и проценка на здравствениот ризик од бучавата, доставени до МЗ и ИЈЗ на РМ
Фреквенција на известување : 2^{ро} и 4^{то} тромесечие

III. ЕПИДЕМИОЛОШКА ДЕЈНОСТ

Активностите од епидемиолошката дејност ќе се реализираат со цел обезбедување на стабилна и мирна епидемиолошка состојба, а врз основа на „стручно методолошкото упатството за епидемиолошка дејност“. Спроведувањето и реализацијата на програмските активности се координирани и со стручно методолошка помош од страна на ИЈЗ на РМ.

1. Следење, анализа, спроведување и евалуација на мерките за заштита на населението во услови на појава на заразни и други заболувања, епидемии и други вонредни состојби и вршење на активна и пасивна имунизација

1.1 Годишен извештај за заразните заболувања во 2012 година по пол и возраст на заболените и по месец на заболувањето, за подрачјето кое го покрива Центарот, со епидемиолошки коментар.

Индикатор: извештај доставен до ИЈЗ на РМ
Рок на известување: 15.01.2013 година

1.2 Месечни билтени за движењето на заразните болести со епидемиолошки коментар врз основа на теренски епидемиолошки увиди, секојдневно прибирање, обработување и анализирање на пријавите за заразни болести и евидентирање во книга за евиденција на заразните заболувања.

Индикатор: 12 изготвени и доставени месечни билтени до ИЈЗ на РМ и Државниот санитарен и здравствен инспекторат (ДСЗИ).
Рок на известување: до десетиот работен ден во тековниот месец за изминатиот месец,

1.3 Теренски епидемиолошки увиди и анкети за следење на пријавувањето и евиденцијата на заразните заболувања и микробиолошките изолатати, во здравствените установи, со изработка на писмени информации со предлог мерки кои ќе се доставуваат до здравствената установа каде е направен увидот, до ДСЗИ, МЗ и ИЈЗ на РМ.

Индикатор: извештај доставен до ИЈЗ на РМ и МЗ
Рок на известување: квартално

2. Изготвуваат регионални оперативни планови со противепидемиски мерки и активности при појава на зголемен број на заразни заболувања или епидемија, учествуваат во нивното реализирање и стручно раководат со здравствената дејност во нивното спроведување за подрачјето кое го покрива ЦЈЗ;

Индикатор: Извештај за реализирани активности и оперативен план до МЗ, ДСЗИ и ИЈЗ на РМ

Рок на известување : Веднаш, континуирано

3. Епидемиолошки теренски увиди , анкетирање и лабораториска дијагностика по епидемиолошки индикации при појава на зголемен број заболени од заразно заболување во воспитно образовни институции , затворени колективи, населби и др. согласно позитивната законска регулатива од областа.

Индикатор: Извештај за епидемиолошки увид, број на епидемиолошки анкети, број на извршени лабораториски анализи за идентификација на причинителот .

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

4. Епидемиолошки увид и лабораториско испитување за идентификација на причинителот ќе се врши задолжително при појава на зголемен број на заболени со епидемиолошка поврзаност или епидемија од ентероколит,.

Индикатор: Извештај за епидемиолошки увид со број на извршени лабораториски анализи за идентификација на причинителот за ентероколити.

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

5. Епидемиолошки испитувања, анкетирање и лабораториска дијагностика за секој случај на вирусен хепатит како и диференцијална дијагноза за типот на вирусниот хепатит.

Индикатор: Извештај за број на извршени анкети, теренски увиди и број на лабораториски анализи

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

6. Епидемиолошки анкети направени при следење на бацилоносителството врз основа на законските прописи, на лицата кои прележале цревен тифус, паратифус, бациларна дизентерија, салмонелози.

Индикатор: Број на извршени епидемиолошки анкети.

Рок на известување: квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

7. При појава на алиментарните тоksiинфекции и салмонелозите, Центрите за јавно здравје ќе вршат епидемиолошки увиди во соработка со Државната санитарна и здравствена инспекција која ќе мострира примероци на храна и предмети кои доаѓаат во контакт со храната, брисеви од работни површини и од вработениот персонал, во објектите каде се произведува, складира, подготвува и дистрибуира храната кои ќе бидат микробиолошки анализирани, а за најдената состојба ќе се изработи и достави информација со стручно мислење .

Индикатор: Број на земени мостри и брисеви за микробиолошка анализа доставена до МЗ, ДСЗИ и ИЈЗ на РМ

Рок на известување: Информација за извршен увид доставена веднаш до ИЈЗ на РМ и МЗ.

8. Континуирано следење на спроведување на задолжителна имунизација од страна на регионалниот координатор за имунизација, преку квартални

теренски увиди во сите вакцинални пунктови на територијата на ЦЈЗ и пружање на стручна методолошка помош од областа на имунизацијата (одржување и примена на ладен ланец , температурен мониторинг, чување на вакцини, евиденции и извештаи , употреба на мултидозни виали на вакцина и безбедна апликација согласно календарот за имунизација) .

Индикатор: Извештај со коментар и предлог мерки од реализирани теренски увиди во вакцинални пунктови доставен до МЗ, ДСЗИ и ИЈЗ на РМ

Рок на известување : квартално

9. Следење на опфатот на задолжителната вакцинација преку следење на реализацијата на планот за имунизација и изработка на извештај за опфатот со епидемиолошки коментар , кој ќе биде доставен и до раководителот на здравствената организација која е задолжена за спроведување на задолжителната вакцинација.

Индикатор: извештај со евалуација на опфатот до МЗ, ИЈЗ на РМ, ДСЗИ и здравствената установа.

Рок на известување : 2^{ри} и 4^{ти} квартал

10. Епидемиолошка анкета и увид во вакциналниот статус во картотеката за вакцинација, како и микробиолошко испитување на сите заболени од заболувањата против кои се спроведува задолжителна вакцинација согласно епидемиолошко медицински знаења и доктринарни процедури за контрола на заболувањата против кои се спроведува задолжителна имунизација .

Индикатор: број на епидемиолошки анкети и серолошки анализи

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

11. Активности за одржување на резултатите постигнати со ерадикација на детската парализа во координација со ИЈЗ на РМ согласно усвоениот акционен план за следење на АФП случаи

Индикатор: број на доставени неделни извештаи за активен надзор на АФП, број на извршени посети, број на земени материјали доставени до ИЈЗ на РМ

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

12. Активности за елиминација на автохтоните морбили и конгенитална рубеола во координација со ИЈЗ на РМ ,согласно усвоениот акционен план

Индикатор: број на извршени епидемиолошки увиди и анкети, број на земени материјали за лабораториско докажување

Рок на известување : квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

13. Активности за одржување на резултатите постигнати со ерадикација на маларијата во Република Македонија преку редуцирање на опасноста од внесување и ширење на маларија и други заболувања кои се пренесуваат преку вектори, со примена на превентивни мерки на теренска и аеродезинсекција, препораките на СЗО (Меѓународен сообраќај и здравје) , здравствен надзор и земање на периферна размаска и густа капка крв за

паразитолошко - лабораториско испитување на маларија на сите лица кои пристигнуваат од овие земји .

Индикатор: број на лабораториски анализи на лица ставени под здравствен надзор

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

14. Епидемиолошко следење и контрола на природно жаришните инфекции преку теренски увиди и анкети и превземање на соодветни превентивни мерки.

Индикатор: број природно жаришни инфекции, број на превземени превентивни мерки против природно жаришни инфекции

Рок на известување : квартално до ИЈЗ на РМ и МЗ

15. . Активности за спречување и сузбивање на интрахоспиталните инфекции.

Ќе се реализираат согласно изготвениот координиран пристап и методологија изработена од страна на ИЈЗ на РМ за земање материјали , (брисеви од стерилен материјал, работни површини, стерилност на воздух и др.), од стационарните здравствени установи ,согласно изготвена динамика , при што земените материјали ќе бидат микробиолошки обработени во сопствените лаборатории на ЦЈЗ.

За најдената состојба ќе се изготви извештај со епидемиолошки коментар и предлог мерки и активности кој веднаш ќе се достави до ИЈЗ на РМ, ДСЗИ и здравствените установи каде се направени увидите.

Индикатор : број на извршени увиди и земени мостри доставен до МЗ

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

16. Спроведуваат дезинфекција, дезинсекција и дератизација (ДДД) - по епидемиолошки индикации согласно законските прописи , на своето подрачје и на подрачјето на оние општини каде оваа дејност не е развиена.

Индикатор: површина која е опфатена со ДДД активности

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

17. Активности за епидемиолошко следење и проучување на патиштата за спречувањето и сузбивање на зоонозите (кју треска, туларемија, беснило, лајшманиоза, лептоспирози, хеморагични трески и др.) во соработка со ветеринарната дејност.

Во случај на акумулација на случаи на зоонози, ЦЈЗ вршат теренски увиди во засегнатото подрачје во координација со ветеринарната дејност. Од добиените пријави, извршените увиди и епидемиолошки анкети за зоонози, изготвуваат информации со предлог на противепидемиски мерки и истите ги доставуваат до надлежните институции.

Индикатор: Број на обработени епидемиолошки анкети за зоонози, број на теренски увиди

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

18. Рано известување и предупредување за појава на заразни болести и брз одговор (АЛЕРТ-систем)

Во 2013 година, АЛЕРТ системот продолжува да функционира на територијата на целата држава, како законски регулиран систем за следење на заразни болести.

- ЦЈЗ вршат прибирање на збирни неделни извештаи и даваат стручна помош на здравствените работници од ПЗЗ (матичните доктори) на нивната територија, внесување во посебен софтвер и статистичка обработка и анализа на доставените податоци, кои во електронска форма ќе ги достават како неделен извештај до ИЈЗ .

Индикатор: Број на обработени неделни извештаи добиени од ПЗЗ, број на изготвени неделни, број на епидемиолошки надзори и извештаи доставени до ИЈЗ на РМ.

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

- При појава на алерт од одреден синдром, епидемиолошката служба при ЦЈЗ е должна да изврши теренски увид за откривање на причините, и да преземе мерки за спречување и сузбивање на заразното заболување. Од извршениот увид ЦЈЗ/ПЕ ќе достави извештај до ИЈЗ на РМ и МЗ за резултатите, причинителот и превземените мерки за сузбивање на заболувањето.

Индикатор: Број на теренски увиди при регистрирање на алерт, број на изготвени информации од теренски увиди.

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

19. ЦЈЗ ќе вршат епидемиолошки увиди при појава на ретки болести, болести кои повторно се појавуваат или непознати/нерегистрирани досега болести во Република Македонија и за најдената состојба на теренот ќе доставуваат информации до соодветни надлежни институции .

Индикатор: Број на направени увиди, број на изготвени информации.

Рок на известување: веднаш и квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

20. Здравствено – воспитна дејност од областа на епидемиологијата во врска со спречувањето и сузбивањето на заразните болести и важноста и бенефитот од имунизацијата, со цел одржување на опфатот на имунизацијата на 95%, со посебен акцент кон последната нововедена ХПВ вакцина , морбили и рубеола во училишта, општини и слично , преку средствата за јавно информирање , а врз основа на доставениот работен план .

Индикатор: Извештај за број на одржани едукации

Рок на известување: квартално до МЗ и ИЈЗ на РМ

Предвиден годишен обем на работа по поедини програмски активности од епидемиолошката дејност кој во зависност од епидемиолошката состојба може да биде зголемен даден во табела број 1.

Табела број 1

ЦЈЗ	Број на обработени пријави за заразни болести, ИХИ	Епидемиолошки анкети	Епидемиолошки увиди	Интрахоспитална контрола (земен материјал)
Битола	2410	200	400	587
Куманово	3780	300	524	580
Кочани	1355	150	252	362
Охрид	2205	251	358	550
Прилеп	1120	112	250	290
Скопје	6021	1500	1540	1500
Струмица	1645	250	395	450
Тетово	3330	350	520	790
Велес	2505	300	355	723
Штип	1570	200	305	400
ВКУПНО	25941	3613	4899	6232
цена (ден)	20,00	500,00	790	500,00
Вкупно (ден.)	12.789.812,00			

В. ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ

ИЈЗ на РМ врши координација, следење, мониторирање и евалуација на спроведувањето на Програмските јавно-здравствени активности и пружа стручно методолошка помош на 10-те ЦЈЗ.

Овие активности ги спроведува континуирано преку квартални теренски увиди во сите здравствено превентивни дејности во секој ЦЈЗ, а врз основа на Упатство со методологија за менаџирање и управување со програмата.

Индикатор: Извештај за координација, следење, стручно методолошка помош и реализација на програмските активности од страна на сите извршители
Рок на известување: квартално

Со цел воспоставување на унифициран стручно методолошкиот пристап во начинот на спроведувањето на програмските активности од страна на 10-те ЦЈЗ, како и за успешно мониторирање на програмските активности, ИЈЗ на РМ ќе изработи стручно методолошки упатства за работа, со содржан работен план и протокол од доменот на сите превентивни дејности: социјална медицина со промоција на здравјето, здравствена статистика, санитарна хигиена со здравствена екологија и епидемиологија.

Индикатор: четири стручно методолошки упатства со работен план и протокол за работа доставени до МЗ

Рок на известување:

15.01.2013 година

ИЈЗ на РМ како врвна јавно здравствена установа во превентивната медицина, ги обезбедува потребните реагенси за дијагностика на причинителите на заразни заболувања согласно програмските активности.

Реализирањето на задачите и активностите се врши организирано во сите превентивни здравствени дејности за што до Министерството за здравство се доставува извештај во рок и фреквенција согласно програмата, а при вонредни околности и јавно здравствени закани, фреквенцијата на известувањето е веднаш.

ИЈЗ на РМ како институција номинирана од Министерството за здравство за координатор во различни меѓународни институции од доменот на јавното здравје, должни се да го информираат МЗ за секоја добиена покана за учество на настани/семинари надвор од државата, да го достават на увид материјалот подготвен за учество/презентација на настанот до МЗ-сектор за превентивна здравствена заштита и во рок од пет дена од завршување на настанот да достават информација за заклучоците и препораките од учеството.

Индикатор: доставено известување, материјал, информација
Рок на известување: Веднаш

I. СОЦИЈАЛНО МЕДИЦИНСКА ДЕЈНОСТ СО ЗДРАВСТВЕНА СТАТИСТИКА И ПРОМОЦИЈА НА ЗДРАВЈЕТО

ИЈЗ на РМ како координатор на активностите во рамките на оваа превентивна здравствена дејност, должен е да го следи, мониторира, верифицира и квартално да го известува МЗ за реализирањето на активностите и доставувањето на извештаи/анализи и информации од страна на ЦЈЗ.

ИЈЗ на РМ во рамките на оваа дејност, а врз основа на стручно методолошкото упатство за работа ги реализира следниве активности:

1. Прибира, подготвува, анализира и води збирки на податоци согласно законот за евиденции во областа на здравството а врз основа на доставените податоци од страна на 10-те ЦЈЗ.

Активностите ќе се реализираат преку координација на секторите за: социјална медицина и промоција на здравјето и Центарот за статистичка обработка на здравствени податоци, публицистика и едукација (Центар).

Во тек на 2013 година преку 10-те ЦЈЗ, ќе бидат доставени збирни извештаи од здравствените установи во Република Македонија во ИЈЗ на РМ, кои по извршената логичка и математичка контрола, компјутерски внес и обработка на податоците ќе се изготват годишни збирни извештаи за 2012 година за Републиката, врз основа на законската регулатива.

За потребите на државата ќе се изработат следниве збирни извештаи, публикации и информации:

1.1 Збирни извештаи за кадар и извршена работа за 2012 година:

1.2 Информација за здравствената состојба и здравствената заштита на лица со инвалидитет во Република Македонија

Рок на изготвување 1.1 и 1.2: мај 2013 година

1.3 Едукација за унапредување на комуникациски вештини меѓу здравствениот персонал и пациентите и решавање на конфликти – 2 работилници

Рок на изготвување: мај и септември 2013 година

1.4 Полугодишни збирните извештаи за кадар и извршена работа за I и II тромесечие 2013 година за Република Македонија.

- 1.5** Анализа на амбулантно-поликлинички морбидитет во Република Македонија за 2012 година
Рок на изготвување т.1.4 и 1.5: септември 2013 година
- 1.6** Анализа за искористеноста на болничките капацитети во здравствените установи за 2012 година
Рок на изготвување: јуни 2013 година
- 1.7** Промоција на употреба на детски седишта во автомобилите, со цел за превенција на повреди на деца при сообраќајни несреќи со упатство
- 1.8** Анализа на болничкиот морбидитет и морталитет за 2012 во Република Македонија
Рок на изготвување т.1.7 и 1.8 : ноември 2013 година
- 1.9** Извештај за здравјето на населението во Република Македонија во 2013 година
Рок на изготвување: декември 2013 година
- 1.10** Заради поширока достапност за користење на здравствено-статистичките податоци од збирните и индивидуалните здравствено-статистички извештаи во тек на 2013 година ќе биде изготвена публикација „Здравствена карта на Република Македонија во 2012 година“, изработена во три дела: I - општ дел, со податоци на ниво на Републиката и два специјални дела со истите податоци распределени по здравствени региони во Република Македонија. Ќе бидат прикажани демографски и витални показатели во Републиката, мрежата на здравствени установи и кадарот, здравствената состојба и здравствената заштита на населението.
Рок на изготвување: декември 2013 година
- 2.** Дава стручна методолошка помош од областа на јавното здравје во заштитата на здравјето, унапредувањето на здравјето, скринингот на населението и следењето на болестите.
- 3.** Здравствена промоција – здравствено воспитување
- 3.1 Организација и спроведување на промотивни акции и кампањи, пропратени со печатен материјал, со посебен акцент на одбележување на соодветни светски денови, недели и сл. (Светски ден на срцето, Светски ден на дијабет, Ден на борба против пушење, Светски ден за сеќавање на жртвите од сообраќајни несреќи, 16 Дена за борба против насилството врз жената и др.)
Рок на изготвување: квартално
Индикатор под точка 1, 2 и 3 : извештаи доставени до МЗ

САНИТАРНО ХИГИЕНСКА ДЕЈНОСТ СО ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА

ИЈЗ на РМ како координатор на активностите во рамките на оваа превентивна здравствена дејност, должен е да го следи, мониторира, верифицира и квартално да го известува МЗ за динамиката на реализирањето на активностите и доставувањето на извештаи/анализи и информации од страна на 10-те ЦЈЗ како извршители.

1. Процена на здравствено-еколошкиот ризик и приоритетни јавно-здравствени проблеми поврзани со здравствената екологија

1.1 Процена на здравствено-еколошкиот ризик во врска со квалитетот на водите за пиење и водоснабдувањето како и воспоставување на здравствена евиденција на водоснабдувањето преку изработка на анализа за проценката на здравствениот ризик од водата за пиење, врз основа на извештаите од извршените увиди и анализи од страна на 10-те ЦЈЗ за остварените активности.
Индикатор за следење: Анализа за проценката на здравствениот ризик од водата за пиење, согласно програмските активности и извршените увиди и анализи спроведени со договор помеѓу центрите и организациите за јавно водоснабдување.

Рок на известување :

2^{po} и 4to тромесечие

1.2 Процена на здравствено-еколошкиот ризик од квалитетот на површинските води од јавно-здравствен аспект

Врз основа на утврдениот статус и извршени лабораториски испитувања на површинските води, а особено водите за рекреативно капење од здравствен аспект извршени од страна на 10-те ЦЈЗ во РМ, ќе се изработат извештаи за санитарно-хигиенската состојба и квалитет на водите за капење на подрачјето на Републиката со мерки за асанација за заштита и/или намалување на здравствениот ризик со проценка на ризикот и истите ќе бидат составен дел од годишниот извештај.

Индикатор за следење:

Доставени два извештаја до МЗ

Рок на известување:

2^{po} и 4to тромесечие

1.3 Проценката на ризикот од хигиенскиот квалитет на воздухот врз здравјето кај предучилишна и училишна популација

Проценката на ризикот од хигиенскиот квалитет на воздухот врз здравјето на изложеното население се врши врз основа на добиените вредности од извршениот мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух релацијата со податоците за годишната стапка на морбидитетот од неспецифични респираторни заболувања J00 - J99, со исклучок на J10-J18, според МКБ -10 кај предучилишни (0-6 годишна возраст) и училишни деца (7-14 годишна возраст) во град и села.

Индикатор за следење: Оцена на морбидитетот на респираторните заболувања кај предучилишни (0-6 годишна возраст) и училишни деца (7-14 годишна возраст) во град и во село, како и на национално ниво по методологијата на СЗО .

Рок на известување:

30 ноември 2013 година

2. Безбедност на храна од јавно здравствен аспект

2.1. Следење на безбедноста на храната наменети за одредени популациони групи со цел да се превенираат болестите поврзани со небезбедна храна

Врз основа на извршениот лабораториски мониторинг од страна на Центрите за јавно здравје во РМ ќе се изработи „Анализа и проценка на здравствениот ризик на безбедноста на храната и предметите кои се во допир со храната,„.

Индикатор за следење: Анализа и проценка на здравствениот ризик на безбедноста на храната и предметите кои се во допир со храната.

Рок на известување : годишно 4^{то} тромесечие

2.2 Проценка на ризикот од алиментарен дневен внес на хемиски контаминенти

ИЈЗ Сектор за здравствена екологија - Одделение за здравствена безбедност на храната и Центар на референтни лаборатории Анализа со проценка на здравствениот ризик врз база на добиените податоци од Центрите за јавно здравје во Битола и Куманово на испитани 50 мостри на зеленчук од пазарите за присуство на пестициди и на тешки метали.

Индикатор за следење: Анализа и проценка на здравствениот ризик од контаминирана храна.

Рок на известување: трет квартал

3.1 Следење на биолошкиот квалитет на исхраната на предучилишни деца, за ученици од основно образование со целодневна настава и ученици во ученички домови

Врз основа на извршените анализи на исхраната која се подготвува во предучилишните установи за престој на деца и за ученици кои имаат организирана целодневна исхрана во ученички домови од страна на ЦЈЗ, за одредување на биолошката вредност на исхраната на целодневни оброци, ИЈЗ ќе изготви целосен извештај на национално ниво за карактеристиките на исхрана во испитуваните популациони групи.

Индикатор : Целосен извештај на национално ниво за карактеристиките на исхрана во испитуваните популациони групи.

Рок на известување: годишно, во 4^{то} тромесечие

3.2 Следење на нутритивниот статус кај предучилишни и училишни деца во функција на рана детекција на прекурсори на можни здравствени ризици за појава на хронични незаразни заболувања

Извештаи од извршените активности за процена на нутритивниот статус по групи, ЦЈЗ ќе ги доставуваа до ИЈЗ на следниот начин: Во првиот квартал на 2013 за децата од предучилишни установи, во вториот квартал за децата од петто одделение, во третиот за учениците од прва година средно образование, а во четвртиот за децата од второ одделение.

ИЈЗ ќе изготви извештај за состојбите кај децата во однос на степените на здебеленост и/или потхранетост, по региони и на национално ниво за РМ, за секоја популациона група посебно, со преваленца на потхранетост и/или здебеленост и проценка на здравствениот ризик.

Индикатор за следење: Анализа за извршените активности .
Рок на известување:

четврти квартал

3.3 Следење на болничката исхрана

Врз основа на годишните извештаи за следењето на исхраната на болничката исхрана во 21 стационарни установи во РМ и при клиниките на Клиничкиот центар во Скопје, како и во Градската општа болница - Скопје од извршените активности на ЦЈЗ, ќе се внесуваат податоците од конзумно-аналитичките испитувања во софтверската апликација за определување на нутритивниот квалитет на исхраната и ќе изготви извештај за нутритивниот квалитет за исхраната на болните во Република Македонија.

Индикатор за следење: Извештаји за нутритивниот квалитет за исхраната на болните во Република Македонија
Рок на известување: годишно, во 4^{то} тромесечие.

4. Проценка на здравствениот ризик од бучавата во животната средина

Со цел превенција на болестите поврзани со изложеност на зголемено ниво на бучава ИЈЗ на РМ ќе се изврши анализа на податоците за индикаторите $L_{ден}$ и $L_{ноќ}$, во урбаните средини Скопје, Куманово, Битола и Кичево, согласно стандардизирана методологија. Исто така ќе бидат одредени индикаторите за ефекти кај изложената популација, како што се вознемиреност и нарушување на спиењето.

Институтот за јавно здравје на РМ ќе врши мониторинг на бучава на 21 мерно место во градот Скопје со одредување на индикаторите за изложеност $L_{ден}$, $L_{вечер}$, $L_{ноќ}$.

Во текот на годината ќе извршат проценка на индикаторите за ефекти, вознемиреност и нарушување на спиењето кај репрезентативен примерок од возрасната популација

Процена на здравствено-еколошкиот ризик на штетната бучава и предлог мерки за управување со ризикот преку изработен извештај врз основа на извршените мерења извршени од страна на Центрите за јавно здравје во Куманово, Битола и Кичево како и врз основа на извршениот мониторинг на бучава од страна на ИЈЗ во градот Скопје со одредување на индикаторите за изложеност $L_{ден}$, $L_{вечер}$, $L_{ноќ}$. Во текот на годината ќе извршат проценка на индикаторите за ефекти, вознемиреност и нарушување на спиењето кај репрезентативен примерок од возрасната популација

Индикатор за следење: Извештај за наодите на ниво на бучава и категоризација на ризикот со мерки за превенција или санација
Рок на известување: 30 ноември 2013 година.

1. Процена на здравствено-еколошкиот ризик од јонизирачко зрачење

Активностите ИЈЗ на РМ ќе ги реализира преку следење на параметрите од извршените мерења, согласно табеларениот преглед во табела 1, табела 2 и табела 3.

Табела 1 Следење на надворешно гама зрачење

		Амбиентален дозен еквивалент
Надворешно гама зрачење	Скопје	365
	Велес	365
	Неготино	365
	Гевгелија	365
	Струмица	365
	Берово	365
	Крива Паланка	365
	Дебар	365
	Кичево	365
	Крушево	365
	Охрид	365
	Битола	365
ВКУПНО		4380

Табела 2 Следење на јонизирачко зрачење на вода, воздух, почва

средини	локации	алфа и бета	Број на годишни анализи	
			гама	⁹⁰ Ср
Воздух	Скопје	48	48	2
	Битола	48	48	2
	Гевгелија	48	48	2
Површинска вода	Р. Вардар	12	12	2
	р. Лепенец	12	12	2
	Охридско езеро	12	12	2
Седимент	Р. Вардар		2	2
	р. Лепенец		2	2
	Охридско езеро		2	2
Почва	Скопје		6	2
	Битола		6	2
	Злетово		6	2
Атмосферски талози	Скопје	365	12	2
	Охрид	12	12	2
	Гевгелија	12	12	2
Водоводи	Охрид	12	4	4
	Скопје	12	4	4
	Битола	12	4	4
цена				

Табела 3 Следење на јонизирачко зрачење на храна

Видови Храна	број на анализи	
	гама	⁹⁰ Ср
Градинарски култури	15	15
Добиточна храна	15	15
Лозарски култури	2	2
Овоштарски култури	5	5
Леб, брашно, млеко	20	20
Месо	3	3
ВКУПНО	60	60

Во случај на нуклеарен акцидент мониторингот ќе биде проширен и тоа на подрачје на цела Република, согласно наменски изготвена оперативна Програма

Индикатор за следење: Изготвена Информација за наодите, проценетиот ризик и предлог мерки за санација

Рок на известување: квартално и годишна информација

6.. Информација за проценка на експозицијата и идентификација на здравствениот ризик на експонирани работници

Ќе се подготви Информација за проценка на експозицијата и специфичниот доза-одговор ефект кај 1300 лица професионално експонирани на јонизирачки зрачења, а врз основа на агрегирани податоци од извршени периодични прегледи за следење на здравствената состојба согласно законската регулатива за безбедност и здравје при работа, најмалку еднаш годишно со предлог за минимизирање на здравствениот ризик.

Индикатор за следење: Изготвени Информации за наодите, проценетиот ризик и предлог мерки за санација

Рок на известување: 3^{то} тромесечие

7. Одредување просечниот дневен алиментарен внес на резидуи на пестициди и тешки метали кај училишни деца (на возраст од 15-19 години),

Врз основа на доставените извештаи од ЦЈЗ за анализи на храна во ученички домови во РМ, од две сезони во текот на 2012 година во тек на две недели, ИЈЗ Сектор за здравствена екологија - Одделение за здравствена безбедност на храната и Центар на референтни лаборатории ќе се изработи Информација за состојбата со мерки со процена на ризикот и предлог мерки за управување со ризикот.

Индикатор за следење: доставена информација

Рок на известување: 4^{то} тромесечие

8. Спроведување на активности за одговор на климатските промени топлотни бранови и ладно време

Програмските активности предвидени се согласно „Стратегијата за одговор и справување со климатски промени и усвоениот план за одговор при топлотни бранови и ладно време се дадени како преглед во табела 1.

Табела 1

Реден број	Активност	Цена ден.	Количина
1.	Едукативен материјал		
1.1.	Изработка на Флаери за општа популација со препораки за превенција од штетни ефекти по здравјето од топлотни бранови на македонски и албански јазик	30,00/флаер	10.000
1.2.	Изработка на Флаери за општа популација со препораки за превенција од штетни ефекти по здравјето од студено време на македонски и албански јазик	30,00/флаер	10.000
1.3.	Изработка на Флаери за матични лекари, работници со препораки за превенција од штетни ефекти по здравјето од студено време на македонски и албански јазик (1.500 примероци за матични лекари и 1.000 примероци за работници)	30,00/флаер	2.500
2.	Работилница за обука за носители на активности од областа на здравството, труд и социјална политика и др. чинители	30.000	1
3.	СОС телефонска линија		
3.1.	Одржување и функционирање на инфо телефонската линија за 10 месеци (5 во лето и 5 во зима)	3.000,00/месечно	10 месеци
4.	Веб страна		
4.1.	Одржување и функционирање на веб страна и откупување на СМС пораки	1000,00/месечно	10 месеци
5.	Анализи на ефектите врз здравјето		
5.1.	Следење на аерозагадување во Скопје како функција на температурата во контекст на климатските промени	50.000,00	1

Индикатор : Извештај за реализирани активности

Рок на известување :

квартално

III. ЕПИДЕМИОЛОШКА ДЕЈНОСТ

ИЈЗ на РМ како координатор на активностите во рамките на оваа превентивна здравствена дејност, должен е да го следи, мониторира, верифицира и квартално да го известува МЗ за реализирањето на активностите и доставувањето на извештаи/анализи и информации од страна на ЦЈЗ.

1. Собирање, обработка и анализа на пријавите за заразни заболувања

Секојдневно прибирање, обработување и анализа на пријавите за заразни заболувања и епидемиолошките анкети, пријавите за изолиран или на друг

начин докажан причинител на заразна болест, добиени од ЦЈЗ, врз основ на што ќе бидат подготвувани и доставувани следниве извештаи:

- 1.1 седмодневни извештаи (48 табеларни) за движењето на заразните заболувања по ЦЈЗ и подрачни единици и
- 1.2 месечни билтени (12) со епидемиолошки коментар.
- 1.3 Годишен извештај за движењето на акутните заразни заболувања во 2012 година;
Рок на известување: 15 февруари 2013
- 1.4 неделни збирни извештаи за движење на грип од 40-20 недела врз основа на обработени индивидуални пријави
- 1.5 Следење на оперативното функционирање на АЛЕРТ системот во целата земја како и визуелизација на сите изготвени документи и извештаи преку интернет страната www.alert.mk, со цел за брз одговор при појава на епидемија, кој функционира на територијата на целата држава.
 - прибирање на збирни неделни извештаи од ЦЈЗ/ПЕ, статистичка обработка и анализа на доставените податоци, за што ќе изготви неделен АЛЕРТ извештај за републиката.
 - Изработка на месечни, тримесечни, шестмесечни и годишен извештај за АЛЕРТ системот врз база на прибраните податоци и информации, кои ќе ги доставува како повратни информации до Државниот санитарен и здравствен инспекторат, надлежните институции, по барање на други релевантни институции и до ЦЈЗ/ПЕ.

Индикатор: доставени извештаи

Рок на известување: неделно, месечно, квартално

2. Спречување на појава на вакцино превентабилни заболувања преку координација и континуирано следење на сите мерки и активности на регионално и локално ниво, како и предлагање и превземање на други мерки и активности за:

2.1 одржување на резултатите постигнати со ерадикација на детска парализа согласно акциониот план за АФП

- Прибирање и обработка на "Неделните извештаи за активен надзор на АФП".
- Изготвување на збирен неделен извештај на посебен Формулар и доставување до МЗ.
- седмодневни извештаи се доставуваат по електронски пат и до Канцеларијата на СЗО за Европа во Копенхаген, со сите податоци за пријавените АФП случаи во републиката.
- По добивање на итна пријава за АФП случај, Веднаш ќе биде направен теренски епидемиолошки увид и анкета од страна на епидемиолошката служба, со проверка на вакциналниот статус на пријавеното лице и неговите блиски контакти,
- во соработка со ЦЈЗ ќе биде направена контрола на опфатот со вакцинацијата против детска парализа на подрачјето каде е регистрирано заболувањето.
- Ќе се обезбеди материјал за вирусолошко испитување од заболениот и неговите контакти во соработка со ЦЈЗ, кој подготвен согласно меѓународните правила за транспорт на инфективен материјал ќе биде

испратен во референтната ентеровирусна лабораторијата на СЗО во Софија, Бугарија.

- во случај на установување на т.н. “жежок случај“ на АФП, ИЈЗ итно ќе го извести МЗ и СЗО – Копенхаген, ќе направи теренски епидемиолошки увид и истовремено ќе предложи дополнителни мерки во смисла на дополнителна или вонредна имунизација, како и други мерки и активности, соодветни на ситуацијата.
- Изготвување на тримесечни извештаи за АФП случаи и преземени мерки во врска со нивна пријава и доставување до МЗ.

Извршители: ИЈЗ во соработка со ЦЈЗ.

Индикатор: Број на обработени неделните извештаи за АФП, број на изготвени “Формулари за неделно пријавување на случаи на полио и АФП”, број на епидемиолошки увиди при дојава на АФП, број на изготвени епидемиолошки анкети, број на земени и испратени материјали за лабораториско тестирање во Софија, број на теренски увиди за контрола на вакцинален опфат во случај на “жежок случај”, број на доставени информации и преземени мерки на теренот.

Рок на известување:

Веднаш и квартално

2.2 Имплементација на предвидените активности за елиминација на автохтоните морбили и конгенитална рубеола во Република Македонија ќе се реализираат согласно „Програмата за елиминација на мали сипаници, рубеола и превенција на конгенитална рубеола инфекција во Република Македонија 2010-2015”, преку:

- координација и континуирано следење на сите активности на регионално и локално ниво, предлагање и преземање на мерки и активности со цел спречување и сузбивање на епидемиското јавување и елиминација на автохтоните мали сипаници и рубеола на територијата на Република Македонија при што ќе изврши 10 теренски увиди во ЦЈЗ, и ќе изготви извештаи за најдената состојба со предлог мерки.
- Континуирано информирање за трендовите на движењето на мали сипаниците кај нас и во светот.
- Организирање на 5 регионални семинари на кои здравствените работници ќе се запознаат со Програмата за елиминација на мали сипаници и рубеола, и превенција на конгенитална рубеола инфекција, како и со последните препораки и други пишани документи на СЗО, ECDC.
- изработка на месечни извештаи за бројот на заболени од мали сипаници, вакцинален статус, лабораториска потврда и исход на заболувањето, кои се доставуваат до Министерство за здравство, СЗО Канцеларија Скопје и СЗО Регионална канцеларија за Европа–Копенхаген. Истите активности се спроведуваат и за пријавените случаи на рубеола.
- задолжителна лабораториска дијагноза на сите поединечни случаи на заболени од мали сипаници а кои се вакцинирани со МРП вакцина или со вакцина која содржи компонента мали сипаници (М), без разлика на епидемиолошката врска.
- Кај 100 пациенти суспектни на конгенитална рубеола ќе бидат направени 200 анализи за рубеола.
- При сомневање за појава на епидемија на морбили, заболувањето ќе се потврди со лабораториска дијагноза најмалку кај првите 10 случаи од зафатеното подрачје.

- потврдување/отфрлање на дијагнозата врз основа на анализата на доставените материјали во вирусолошката лабораторија при ИЈЗ на РМ за вирусолошко/серолошко испитување од заболениот и контактите.
- Референтната лабораторија при ИЈЗ на РМ врши собирање на бројот на извршени испитувања во другите микробиолошки лаборатории, дијагнозата и добиените резултати еднаш месечно (до 20 наредниот месец) и врши обработка на испитувања за морбили и рубеола. Прибраните и обработени податоци се доставуваат до СЗО – преку CISID дата базата, еднаш месечно

Индикатор: извештаи, информации
Фреквенција на известување:

Веднаш и квартално

2.3 Активности со цел спречување на појава на неонатален тетанус преку теренска стручно-методолошка помош за спроведување на активностите за остварување на перманентен увид во однос на опфатот со Те-Ал вакцина кај женската популација во генеративниот период во средините со висок ризик со опфат под препорачаното ниво и ќе се препорача дополнителна вакцинација со Те-Ал вакцина кај женската популација со непознат и/или непотполн вакцинален статус; женската популација на 18 годишна возраст, перманентен надзор и во зоните на низок ризик (гинеколошко - акушерските одделенија), при што ќе се контролира вакциналниот статус на бремените жени и родилките.

Индикатор: Информации за најдената состојба и предлог мерки до МЗ
Рок на известување: квартално

3. Следење, контрола и релизација на плановите за спроведувањето на континуирана имунизација и изработка на извештаи за вакциналниот опфат на ниво на републиката .

Индикатор : извештај за реализиран опфат
Рок на известување: 2^{ро} и 4^{то} тромесечие

4. Подготвува и доставува стандарди и методолошки упатства, односно Програми за контрола, елиминација и ерадикација на определени заразни заболувања, а во согласност со препораките, стандардите и методолошките упатства на СЗО, ЕЦДЦ и др. референтни институции.

5. Информирање за трендовите на движење на заразните заболувања против кои се врши задолжителна имунизација кај нас, во соседните земји, Европа и во светот.

Индикатор: доставени информации , упатства, препораки и стандарди
Рок на известување: квартално

6. Спроведување на мерки за спречување на внесување и сузбивање на маларија, тропски, карантински и паразитарни заболувања во Република Македонија

6.1 Редовно следење на движењето на маларија, тропски, карантински и паразитарни заболувања во светот а посебно во земјите со кои нашата земја

одржува тесни економски, културни и други врски и следење на препораките на СЗО, дадени во документот „Меѓународни Патувања и Здравје“ и информирање за тековната состојба во светски рамки.

- 6.2 Пружање на стручно-методолошка помош на здравствени работници и институции кои се вклучени во следење, дијагностика и терапија на карантински заболувања,
- 6.3 По епидемиолошки индикации ќе се врши епидемиолошко испитување на контактите и суспектните лица на колера (епидемиолошки и лабораториски извидување на евентуално загрозените подрачја на Републиката, испитувања на дијареални заболувања, водата за пиење, како и отпадни води, за што од теренот ќе бидат земани примероци за лабораториско испитување.
- 6.4 Координација на активности согласно Оперативниот план за справување со вирусот на западен нил (West Nile virus) и лабораториска потврда на 50 материјали од суспектни пациенти согласно насоките усвоени на комисијата за заразни болести.

Индикатор: доставен извештај за извршени епидемиолошки увиди ,
изготвени упатства/ препораки/ стандарди , број на тествани примероци
Рок на известување: квартално

7. Следење на грипот и други вирусни респираторни заболувања и лабораториско докажување

- 7.1 континуирано ја следи состојбата во светски, европски рамки и регионално. За актуелната состојба во врска со грипот во Републиката и пошироко и редовно ќе ги известува МЗ и ДСЗИ и Центрите за јавно здравје.
- 7.2 Врши лабораториски испитувања за докажување на причинители на вирусни респираторни заболувања на 200 земени материјали во текот на сезоната на грип од пациенти суспектни на грип.
- 7.3 При евентуална појава на пандемија од нов тип на инфлуенца, ќе бидат земени материјали од првите 200 случаи за вирусолошка верификација и субтипизација на вирусот. Анализите ќе бидат извршени во референтната вирусолошка лабораторија при ИЈЗ.
- 7.4 Во текот на целата година ќе се следат респираторните вируси (Influenza A и B, Adenovirus (Ad), human respiratoren syncytial virus (RSV A, RSV B), human metapneumoivirus (MPV), parainfluenza virus 1 (PIV 1, PIV 2, PIV 3,), rhinovirus A/B, coronavirus 229E/NL63, coronavirus OC43) за која цел ќе се тестираат 300 примероци од пациенти со симптоми слични на грип (ILI – influenza like).

Индикатор: Број на епидемиолошки увиди, изготвени информации, извештај за лабораториски анализи.

Рок на известување:

квартално

8. Спречување и сузбивање на интрахоспитални инфекции

8.1 Пружање стручно-методолошка помош, епидемиолошки увиди и насоки за начинот за реализацијата и спроведување на мерките и активностите за спречување и сузбивање на интрахоспитални инфекции, земање по потреба на материјали за микробиолошки анализи со цел контрола на превземените активности од страна на ЦЈЗ на локално ниво. Подготовка на квартален извештај за текот на спроведување на активностите .

Индикатор: квартални извештаи
Рок на известување : квартално

8.2 Годишен извештај за состојбата и контролата на интрахоспиталните инфекции во Јавно здравствените и Приватните болници во Република Македонија, според податоците добиени од страна на тимовите за контрола на ИХИ (внатрешна контрола), Центрите за јавно здравство во Р. Македонија и Државниот санитарен и здравствен инспекторат при Министерството за здравство на Република Македонија (надворешна контрола). Предлагање санитарно-профилактички и противепидемиски мерки и евалуација на тие мерки во спречувањето и сузбивањето на инфекциите.

Индикатор: годишен извештај
Рок на известување : 30.11.2013

IV. Безбедност и здравје на работа и превентивна здравствена заштита на работниците и земјоделците

Современиот јавно-здравствен пристап во системот и услугите во медицината на трудот како основна цел ја има заштитата и унапредувањето на здравјето на работниците која е декларирана во Глобалниот акционен план на СЗО за здравјето на работниците 2008-2017.

Со јавно-здравствениот пристап, активностите се насочени кон примарната превенција на професионалните болести, повредите при работа .

Превентивните мерки и активности вклучуваат продолжување на активностите претходните години во делот на :

1. оценка на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците во Република Македонија
2. Оценка на здравствената состојба и работната способност кај невработени лица во Република Македонија.

1. Оценка на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците во Република Македонија

Активностите во земјоделието се следени со бројни специфични професионални штетности и опасности: хемиски супстанции, токсични, алергиски или инфективни биолошки агенси, карциногени супстанции, бучава и вибрации, ергономски штетности и повреди, екстремни температури, УВ зраци и психосоцијален стрес. Тие се многу често придружени со несоодветни животни услови, ризични животни стилови, ниско ниво на превентивни мерки и неспроведување на промоција на здравјето.

Во пракса кај земјоделците отсутуваат регуларните превентивни медицински прегледи од овластените здравствени установи по медицина на трудот согласно Законот за безбедност и здравје при работа, бидејќи формално не постои однос работодавач-работник.

Националното истражување за идентифицирање на вулнерабилните групи работници во 2010 година, го идентифицира земјоделството како сектор со висок ризик (81% од испитаниците), кој се карактеризира со ниско ниво на образование и знаење, лоши работни услови и недостиг на информации за професионалните штетности и опасности на работното место.

Целите кои ќе се постигнат со планираните програмски активности се :

- Добивање на податоци за присуството на професионални штетности и опасности кај земјоделците и руралното население преку спроведување на епидемиолошко испитување
- Утврдување на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците и руралното население
- Проценка на зачестеноста на професионалните болести, болестите во врска со работата и повредите при работа кај земјоделците и руралното население
- Предлагање на мерки за заштита на работното место кај земјоделците и руралното население
- Спроведување на здравствено - воспитна активност наменета за руралното население во врска со професионалните ризици по нивното здравје
- Спроведување на едукација и тренинг на здравствените работници (лекари од ПЗЗ и специјалисти по медицина на трудот) во руралните подрачја

Програмските активности претставуваат продолжување на веќе реализирани активности од 2009 -2012 година, при што е предвидено да се спроведат:

- 1.1 Вкупно 300 насочени превентивни медицински прегледи по методологија на случаен избор од повеќе места во Републиката.
- 1.2 На територијата на РМ кај вкупно 300 лица -земјоделци ќе се примени прашалник “Прашалник за следење на влијанието на професионалните штетности врз здравјето на земјоделците” (македонски и албански јазик) да се добијат основните информации (според епидемиолошките принципи) за професионалните здравствени ризици и здравствената состојба , да се лоцираат и проценат основните проблеми на медицината на трудот кај земјоделците, со што ќе се овозможи нивно следење и ќе се обезбеди изградба на долгорочна и солидна база на податоци за научноистражувачка работа.
- 1.3 Се планираат 300 насочени превентивни медицински прегледи (содржината на прегледите и активностите дадена во прилог табела бр.1 реден број 1), по методологија на случаен избор од повеќе места во Републиката.
- 1.4 Пред прегледите и во текот на прегледите, ќе биде изведувана и превентивно едукативно - воспитната активност и дистрибуција на брошура (македонски и албански јазик).
- 1.5 Организирани две работилници/семинари на тема од професионалните ризици кај земјоделците и мерки за превенција, за лекарите од ЈЗУ „Здравствен дом –служби за медицина на труд и лекари од ПЗЗ (специјалисти по медицина на труд) од руралните средини.

Табела бр.1 Преглед и обем на активности за оценка на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците

Ред. бр.	Активност	Вкупна цена во ден
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Прегледи на специјалист по медицина на трудот ЕКГ, основни лабораториски анализи (крвна слика, гликемија, урина) психолошки тестирања (Стрес индекс) и прашалник за следење на влијанието на невработеноста врз здравјето - Спирометриско испитување на белодробната функција - Токсиколошки анализи-ЦО и карбоксиемоглобин во крв - Токсиколошки анализи - холинестераза во серум - Аудиометрија, преглед од офталмолог, ОРЛ преглед, невропсихијатриски преглед, психошки тестови, алерготестови, бронхопровокациони тестови риноманометрија, по индикација (300 x 900,00ден) 	270.000,00
2.	Брошура и пропаганден материјал, печатење и дисеминација на 300 примероци (македонски и албански јазик) x 50,00ден.	15.000,00
3.	Организација на два семинари/ работилници (со лекари од ПЗЗ и спец. по медицина на трудот 2 x 30.000,00ден)	60.000,00
4.	Статистичка обработка на прашалници и годишен извештај со евалуација и коментар на резултатите	70.000,00

2. Оценка на здравствената состојба и работната способност кај невработени лица во Република Македонија

Невработеноста е асоцирана со здравствени проблеми поврзани со економски тешкотии, сиромаштија, непогодни услови за живеење, лоша исхрана и водоснабдување, социјални и психолошки проблеми, стрес, неподобен животен стил (пушење и алкохол) и повисоки стапки на морбидитет и морталитет (кардиоваскуларни заболувања, карциноми, инфективни заболувања, дијабетес). Грижата на државата за оваа посебно вулнерабилна група манифестирана како грижа за нивната здравствена состојба и работоспособност е важен поттик во економските реформи бидејќи само здраво работоспособно население е во состојба да ги носи економските реформи и да се справи со реформските предизвици.

Целите кои ќе се постигнат со планираните програмски активности се :

- Утврдување на здравствената состојба како и работоспособноста кај невработеното население
- Проценка на влијанието на претходните работни места во однос на професионални заболувања и заболувањата во врска со работата

- Проценка на факторите кои влијаат на здравствената состојба и работоспособноста (должината на невработеност, животниот стил, социоекономските хроничниот стрес, и др. фактори)

Ќе се реализираат 450 насочени скрининг превентивни медицински прегледи (систематски прегледи по обем прикажан на табела бр.2) кои ќе бидат изведувани кај официјално невработени лица 18-64 години и ќе биде применуван прашалник за евалуација на стрес .

Табела бр.2

Активност	цена за активност во ден.
Прегледи на специјалист по медицина на трудот ЕКГ, основни лабораториски анализи (крвна слика, гликемија, урина) психолошки тестирања/Стрес индекс и прашалник за следење на влијанието на невработеноста врз здравјето (вкупно 450 прегледи x 300,00ден.)	135.000,00

Носител и координатор на активностите под точка IV од програмата е ЈЗУ „Институт за медицина на трудот на РМ, Колаборативен центар на СЗО од областа на медицината на трудот, во соработка со ЈЗУ „Институт за јавно здравје на Република Македонија“.

Планираните активностите ќе се реализираат во временски период од јануари до октомври за што ќе се приложува детален извештај како и конечен извештај со анализа на состојбата.

Индикатор: годишен извештај со анализа
Рок на извршување : 30.11.2012година

ИЗВЕСТУВАЊЕ, МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Со цел модернизирање и унапредување на континуираното следење на реализацијата на активностите/учинокот по вид и обем ќе се изработи соодветна софтверска програма од страна на Министерството за здравство со поддршка на канцеларијата на УНИЦЕФ.

Рок на подготовка : 15 јануари 2013 година

Обука за сите извршители на програмата за правилна употреба на софтверскиот програм, организирана од страна на Министерството за здравство со поддршка на УНИЦЕФ.

Рок на извршување : февруари 2013 година

Софтверскиот програм овозможува сите извршители на дневна основа да ги внесуваат реализираните програмски активности, но и да ја следат динамиката на извршувањето на планираните програмски активности.

Мониторингот на динамиката на реализација на планираните програмски активности по вид и количина, Министерството за здравство континуирано ќе ги следи преку специјално изработената софтверска програма.

ИЈЗ на РМ е задолжен да го следи изведувањето/учинокот на програмата на 10-те ЦЈЗ, преку непосредни теренски увиди кај секој извршител квартално со цел следење на нивната работа од стручно методолошки аспект, следење на показателите за успешност (учинокот) и верификација на извештаите на квартално ниво со потпис и печат од страна на верификаторите од ИЈЗ на РМ.

Верификацијата на технички документи подразбира проверка на квалитетот во однос на општи стандарди за квалитет и/или претходно дефинирани стандарди.

ИЈЗ на РМ ќе врши верификација на извештаите што ги подготвуваат Центрите за јавно здравје за реализирани програмски активности на квартално ниво пред доставувањето на истите до Министерството за здравство за исплата. Извештаите ќе се доставуваат во печатена форма на унифицирани/стандардни обрасци со дефинирана форма и содржина на финансискиот и изведбениот дел на извештајот.

Показателите за успешност ќе се дефинираат во 2 групи:

- Показатели за следење на напредокот кои се директно поврзани со активностите и овозможуваат мерење дали предложената активност се изведува според планираното следејќи ги стручно методолошките упатства.
- Показатели на ниво на исходи кои одразуваат резултати што одговараат на намената на програмата или некои нејзини компоненти.

Мониторингот над реализацијата на програмските активности кои ги спроведува ИЈЗ на РМ и ИМТ ги врши Министерството за здравство преку директен увид во работата и преку континуиран мониторинг во софтверскиот програм за следење на програмата.

ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

Активностите од програмата ќе се реализираат врз основ на табеларно прикажани цените на активностите во табела број 1 за ЦЈЗ и во табела број 2 прикажани се цени за активности реализирани од страна на ИЈЗ на РМ.

Табела број 1

активност	Опис на трошок	Единечна Цена
Годишен извештај за евалуација на програмата за 2012 за целата територија на ЦЈЗ	Комплетен извештај	50.000,00
Епидемиолошки теренски увиди	увид	1500,00
Епидемиолошки анкети	анкета	500,00
Обработка на пријави за заразни, ИХИ	пријава	20,00
Дезинфекција по епидемиолошки индикации за м ²	м ²	5,00
Дератизација по епидемиолошки индикации по мамец	по мамец	50,00
Дезинсекција ларвицидна по индикации м ²	м ²	25,00
Дезинсекција адултна по индикации по хектар	по хектар	40,00

Микробиолошки анализи по епидемиолошки индикации	анализа	500,00
санитарно хигиенски теренски увиди	увид	1500,00
Физичко/хемишка и бактериолошка анализа на мостри храна	анализа	800,00
Физичко/хемишка и бактериолошка анализа на мостри вода	анализа	1000,00
Анализа на мостри брисеви од површини	мостра	500,00
Антропометрија	примерок	200,00
Аероседимент по мерно место/месечно	м.место/ мес.	850,00
Вкупен аероседимент со тешки метали по мерно место/месечно	м.место/ мес	1550,00
Чад,SO ₂ (мерно место /месечно)	м.место/ мес	890,00
СО (мерно место/месечно)	м.место/ мес	300,00
Анализа на биолошка вредност на храна	анализа	500,00
Присуство на Pb,Cd и Zn во цврсти честички во високоволуменски честички од во воздух (м.место/ден)	м.место/ден	1750,00
Анализа на нутритивен квалитет на болничка храна	анализа	500,00
Анализа на бучава (по мерно место/ден)	м.место/ден	1500,00
Обработка на пријави за хронични незаразни	квартално	15.000,00
Внес и статистичка обработка на податоци до 250.000 жители	(месечно)	15.000,00
Внес и статистичка обработка на податоци над 350.000 жители	(месечно)	20.000,00
Внес и статистичка обработка на податоци над 500.000 жители	(месечно)	30.000,00
Збирен извештај за вработен кадар во здравствените установи за 2012 година	извештај	30.000
Анализа за искористеноста на болничките капацитети во здравствените установи за 2012 година	анализа	30.000
Анализа на здравствената состојба и здравствената заштита на населението за 2012год.	анализа	30.000
Анализа на амбулантно - поликлинички морбидитет за 2012 година	анализа	30.000
Анализа на болничкиот морталитет и морбидитет за 2012година	анализа	30.000
Збирните извештај за кадар за прв и втор квартал 2013 година	извештај	30.000
Информација за болест или состојба по избор на секој Центар, во зависност од актуелноста, односно застапеноста во регионот	информација	20.000
Извештај за здравјето на населението на подрачјето што го покрива ЦЈЗ	извештај	30.000
Информација за една вулнерабилна група, по избор на секој Центар, во зависност од актуелноста и приоритетите за превенција во регионот	информација	20.000
Спроведување на здравствена едукација за целни групи на подрачјето што го покрива, трибини, брошури, светски денови за подрачјето што го покрива Центарот за јавно здравје	квартално	50.000
Активност на советувашиште за сексуално и репродуктивно здравје	месечно	10.000

Табела број 2

ВИД НА АКТИВНОСТИ	Опис на трошок	Единечна цена(ден.)
Годишен извештај за реализација на Национална програма за јавно здравје во РМ за 2012 година за територијата на ЦЈЗ	извештај	50.000,00
Годишен извештај за 2012 за движење на заразни,АФП, опфат со имунизација,АЛЕРТ	извештај	50.000,00
обработка и анализа на пријавите за заразни заболувања епидемиолошките анкети, пријавите за изолати	квартално	20.000,00
прибирање ,обработка и анализа на збирни неделни извештаи за АЛЕРТ ,АФП	квартално	20.000,00
Месечни епидемиолошки извештаи/билтени за заразни, алерт, АФП	билтен	5.000,00
квартални епидемиолошки извештаи (алерт,заразни,АФП)	квартално	15.000,00
седмодневни извештаи / табеларни за движењето на заразните заболувања по ЦЈЗ и подрачни единици	извештај	3.000,00
седмодневни извештаи за движење на грип од 40-20 недела врз основа на обработени индивидуални пријави	извештај	3.000,00
теренски епидемиолошки увид за преземање мерки во ЦЈЗ по епидемиолошки индикации и ургентни состојби	квартално	15.000,00
теренски увиди за елиминација на автохтоните морбили и конгенитална рубеола	увид	15.000,00
Организирање на регионални семинари на кои здравствените работници за елиминација на автохтоните морбили и конгенитална рубеола	семинар	30.000,00
Следење, на реализација на плановите за спроведувањето на континуирана имунизација преку теренски увиди во 10-теЦЈЗ	квартално	50.000,00
Епидемиолошки увид, испитување на контактите и суспектните лица на колера (епидемиолошки и лабораториски извидување на евентуално загрозените подрачја водата за пиење, како и отпадни води, за што од теренот ќе бидат земани примероци	увид	15.000,00
следење на маларија,тропски и карантински ургентни состојби и институции кои се вклучени во следење, дијагностика и терапија на карантински заболувања,	квартално	50.000,00
Информирање за трендовите на движење на заразните заболувања , Подготвува и доставува стандарди и методолошки упатства	квартално	10.000,00
Следење на имплементација на активности согласно Оперативниот план за справување со вирусот на западен нил (West Nile virus)	квартално	50.000,00
Следење на грипот и други вирусни респираторни заболувања и лабораториско докажување	квартално	50.000,00
Следење на реализација за спречување и сузбивање на интрахоспитални инфекции преку теренски увиди во ЦЈЗ и земање на материјали за микробиолошки анализи по потреба	квартално	50.000,00
Лабораториска потврда на West Nile virus	анализа	1.100,00
Лабораториска потврда на респираторни вирусни	анализа	1.480,00
Лабораториска .потврда на морбили,рубеола	анализа	1.100,00
Лабораториска .потврда на грип (Real PCR)	анализа	4.600,00
Квартален мониторинг,координација и верификација на програмските активности над ЦЈЗ со извештај од областа на епидемиологијата	извештај	150.000,00
Стручно методолошка помош од областа на епидемиологијата	квартално	150.000,00
Внес и компјутерско-статистичка обработка на податоци од интерес согласно закон за евиденции во здравство	квартално	150.000,00

Стручно методолошка помош од областа на здравствена статистика	квартално	150.000,00
Квартален мониторинг,координација и верификација на програмските активности на 10-те ЦЈЗ со извештај од областа на здравствена статистика	квартално	150.000,00
Збирни извештаи за кадар и извршена работа за 2012 година:	извештај	50.000,00
Збирни Полугодишни извештаи за кадар и извршена работа за I и II тромесечие 2013 година за Република Македонија.	извештај	50.000,00
Промоција на употреба на детски седишта во автомобилите, со цел за превенција на повреди на деца при сообраќајни несреќи со упатство	извештај	30.000,00
Информација за здравствената состојба и здравствената заштита на лица со инвалидитет во Република Македонија	информација	25.000,00
Информација за здравствената состојба и здравствената заштита на Ромите во Република Македонија	извештај	30.000,00
Мрежа на здравствени установи во Република Македонија	публикација	50.000,00
Анализа на амбулантно поликлинички морбидитет во РМ за 2012	анализа	50.000,00
Анализа за искористеноста на болничките капацитети во здравствените установи за 2012година	анализа	50.000,00
Анализа на болничкиот морбидитет и морталитет за 2012 во РМ	анализа	50.000,00
Стручно методолошка помош од областа на социјална медицина со промоција	квартално	150.000,00
Квартален мониторинг, координација и верификација на програмските активности над ЦЈЗ со извештај од областа на социјална медицина со промоција	квартално	150.000,00
Извештај за здравјето на населението во Република Македонија во 2012 г.	извештај	50.000,00
Публикација „Здравствена карта на Република Македонија во 2012 год.“	Публикација	150.000,00
Едукација за унапредување на комуникациски вештини меѓу здравствениот персонал и пациентите и решавање на конфликти – 2 работилници	Работилница	30.000,00
Изработка на Регистри на пациенти болни од рак, пациенти со дијабет за РМ за 2012	регистер	50.000,00
Здравствена промоција – здравствено воспитување (спроведување на промотивни акции и кампањи, едукативни трибини, обновување на веб страна)	квартално	100.000,00
Извештај за проценката на здравствениот ризик од водата за пиење, согласно програмските активности	Извештај	50.000,00
Извештај здравствениот ризик и квалитет на површински води	извештај	50.000,00
Оцена на морбидитетот на респираторните заболувања кај предучилишни и училишни деца на национално ниво по методологијата на СЗО .	анализа	50.000,00
Анализа и проценка на здравствениот ризик на безбедноста на храната и предметите кои се во допир со храната.	анализа	50.000,00
Анализа со проценка на ризикот од алиментарен дневен внес на хемиски контаминент	анализа	50.000,00
Информација просечниот дневен алиментарен внес на резидуи на пестициди и тешки метали кај училишни деца (15-19 год.)	анализа	25.000,00
Проценка на присуството на хемиска контаминација на храна од пазар од домашно земјоделско производство во различни региони (Куманово,Битола)	извештај	25.000,00

Целосен извештај на национално ниво за карактеристиките на <i>биолошкиот квалитет на исхраната на децата со целодневна</i> (градинки и училишта, ученички домови)	извештај	50.000,00
Извештаи за нутритивниот квалитет за исхраната на болните во Република Македонија	извештај	50.000,00
Извештај за состојбите кај децата во однос на степените на <i>здебеленост/ потхранетост</i> , по региони и на национално ниво за РМ	извештај	50.000,00
Извештај за наодите на ниво на бучава и категоризација на ризикот со мерки за превенција или санација	извештај	30.000,00
печатени брошури за „Правилна исхрана на доенчиња и мали деца“ и Важноста на некои нутритивни материји во спречување на појавата на анемија и други попречувања во развојот(вкупно 500)	брошура	150,00
Информација за проценка на експозицијата и идентификација на здравствениот ризик на експонирани работници	информација	30.000,00
Следење на јонизирачко зрачење на амбиентален воздух- надворешно гама зрачење	анализа	500,00
Следење на јонизирачко зрачење на воздух,вода,почва Ср90	анализа	5.800,00
Следење на јонизирачко зрачење на храна Ср90	анализа	5.800,00
Следење на јонизирачко зрачење на храна гама зрачење	анализа	500,00
Следење на јонизирачко зрачење ,вода ,воздух,почва алфа и бета	анализа	3.200,00
Следење на гама зрачење вода ,воздух,почва	анализа	500,00
Квартален извештај за наодите со коментар	извештај	25.000,00
Одржување и функционирање на инфо телефонската линија за 10 месеци (5 во лето и 5 во зима)	месечно	3.000,00
Одржување и функционирање на веб страна и откупување на СМС пораки(10 месеци)	месечно	1.000,00
Печатење на флаер за климатски промени, (22.500 флаери)	примерок	30,00
Работилница за обука за носители на активности од областа на здравството, труд и социјална политика и др. Чинители за климатски промени	работилница	30.000,00
Следење на аерозагадувањето во Скопје како функција на температурата во контекст на климатските промени	извештај	50.000,00
Стручно методолошка помош од областа на санитарна хигиена со здравствена екологија	квартално	150.000,00
Квартален мониторинг,координација и верификација на програмските активности над ЦЈЗ со извештај од областа на санитарна хигиена со здравствена екологија	квартално	150.000,00
Изработка на мислења и стручна проценка на елаборати од областа на животната средина	Квартално	50.000,00
преглед на специјалист по медицина на трудот на невработените	Преглед	300,00
Статистичка обработка на прашалници и годишен извештај со евалуација и коментар на резултатите	1	70.000,00
преглед на специјалист по медицина на трудот за земјоделците	преглед	900,00
Брошура и пропаганден материјал, печатење и дисеминација (македонски и албански јазик) вкупно 300 примероци	примерок	60,00
Организација семинари/ работилници (со лекари од ПЗЗ и спец. по медицина на трудот)	семинар	30.000,00

За реализација на програмата за 2013 год. потребни се следните средства по извршители:

A	ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - Скопје	18.625.000,00
A1.	Институт за медицина на труд - Скопје	550.000,00
a.	оценка на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците во Република Македонија	415.000,00
б	оценка на здравствената состојба и работната способност кај невработени лица во Република Македонија	135.000,00
	ВКУПНО A+A1	19.175.000,00
Б	Министерство за здравство (вонредни состојби)	1.000.000,00
	ВКУПНО: A +A1+ Б	20.175.000,00
В	ЦЕНТРИ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ	
1.	Центар за јавно здравје – Штип	3.060.000,00
2.	Центар за јавно здравје - Тетово	4.420.000,00
3.	Центар за јавно здравје - Струмица	3,060,000,00
4.	Центар за јавно здравје – Прилеп	3.300.000,00
5.	Центар за јавно здравје – Скопје	6.845.000,00
6.	Центар за јавно здравје – Куманово	4.180.000,00
7.	Центар за јавно здравје – Охрид	3.300.000,00
8.	Центар за јавно здравје – Кочани	3.060.000,00
9.	Центар за јавно здравје – Битола	4.180.000,00
10.	Центар за јавно здравје – Велес	4.420.000,00
	ВКУПНО: В	39.825.000,00
	ВКУПНО: A+A1+Б+В	60.000.000,00

Вкупните средства за реализација на оваа програма ќе се обезбедат од Буџетот на Република Македонија за 2013 година во износ од 60.000.000,00 денари.

Распределбата на финансиските средства за извршителите, направена е согласно усвоената од Влада формула за распределба.

Исплатата на средствата по Програмата ќе се врши квартално од страна на Министерството за здравство, врз основа на доставените фактури и верифицирани извештаи од страна на ИЈЗ на РМ за 10-те ЦЈЗ.

Исплатата на средства по Програмата за ИЈЗ на РМ ќе се врши квартално од страна на Министерство за здравство врз основа на доставените фактури и извештаи.

Фактурирањето ќе се врши по утврдените програмски цени кои се составен дел на Програмата, на стандарден образец за фактура, објавен на веб страната на Министерството за здравство со извештај во прилог.

Надзор над спроведувањето на Програмата врши Министерството за здравство и по потреба поднесува Извештај до Владата на Република Македонија.

Јавните здравствени установи кои се извршители во Програмата, најдоцна до 31.01.2014 година ќе достават до Министерството за здравство Збирен годишен извештај за реализираните активности предвидени со Националната годишна програма за јавно здравје во Република Македонија за 2013 година.

Програмата ќе се реализира во рамки на обезбедените средства во Буџетот на Република Македонија за 2013 година во износ од 60.000.000,00 денари, Раздел 19001-Министерство за здравство, Потпрограма 53-Превентивна здравствена заштита.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-9973/1-12
3 јануари 2013 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2013 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.
Цената на овој број е 350 денари.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2013004